

КНИГА ПАМ'ЯТІ

УКРАЇНИ

ЗАГИБЛІ НА ЧУЖИНІ

І якщо впадеш ти на чужому полі,
Прийдуть з України верби і берізи,
Стануть над тобою, листям зашпачують,
Тугою прощання душу залосотують.
Можна все на світі вибирати й ну,
Вибрати не можна тільки Батьківщину.

Василь Симоненко

**ГОЛОВНА РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ
ІСТОРИКО-МЕМОРІАЛЬНОГО СЕРІАЛУ
«КНИГА ПАМ'ЯТІ УКРАЇНИ»**

ГЕРАСИМОВ

Іван Олександрович
(голова)

МУКОВСЬКИЙ

Іван Тимофійович
(заступник голови)

ПАНЧЕНКО

Петро Пантелеймонович
(заступник голови)

ВИШНЕВСЬКИЙ

Роман Гнатович
(відповідальний секретар)

АРТЬОМОВ

Олександр Сергійович

ГЕРМАНЧУК

Петро Кузьмович

ЗЯБЛЮК

Михайло Павлович

ІВАНЕНКО

Борис Васильович

КЛІЧАК

Василь Йосипович

КЛОКОВ

Всеволод Іванович

КОВБА

Іван Володимирович

КОРОЛЬ

Віктор Юхимович

КУРАС

Іван Федорович

ЛИСЕНКО

Олександр Євгенович

ЛИСЕНКО

Петро Васильович

МЕНШУН

Валентина Іванівна

ОМЕЛЬЧУК

Дмитро Володимирович

ПИРІГ

Руслан Якович

ПРОКОПЕНКО

Володимир Павлович

РЕЄНТ

Олександр Петрович

САВЧАК

Василь Миколайович

ЧАЙКОВСЬКИЙ

Анатолій Степанович

ЧАМАРА

Віктор Федорович

КНИГА ПАМ'ЯТІ УКРАЇНИ
ПРО ГРОМАДЯН, ЯКІ ЗАГИНУЛИ
У ВОЄННИХ КОНФЛІКТАХ ЗА РУБЕЖЕМ

ЗАГИБЛІ НА ЧУЖИНІ

Пошуково-видавниче агентство
«Книга Пам'яті України»

Київ 2003

ББК 68.49 (4 УКР) 23

3-14

Головна редакційна колегія. ЗАГИБЛІ НА ЧУЖИНІ: Книга Пам'яті України про громадян, які загинули у воєнних конфліктах за рубежом. — К.: Пошуково-видавниче агентство “Книга Пам'яті України”, 2003. — 624 с.

ISBN 966-7605-07-8

“Загиблі на чужині” — історико-меморіальний том, що започатковує серіал “Книга Пам'яті України про громадян, які загинули у воєнних конфліктах за рубежом”. Ця звитяжно-трагедійна епопея тривала понад 60 років: починаючи від збройного зіткнення на Китайській Східній залізниці (1929 р.) і включно до 1990 року.

Документальне дослідження навечно закарбувало на сторінках тому прізвища земляків, які віддали свої життя, відстоюючи інтереси СРСР у зарубіжних країнах активною інтернаціональною допомогою народам у національно-визвольній боротьбі, підтримуючи владні структури цих держав.

Для істориків, краєзнавців, широкого кола читачів.

Видається, відповідно до Указу Президента України від 13 серпня 2002 року № 713 “Про історико-меморіальний серіал “Книга Пам'яті України” та постанови Кабінету Міністрів України від 16 вересня 1992 року № 537 “Про заходи щодо видання Книги Пам'яті України”.

Випущено на замовлення Державного комітету телебачення і радіомовлення України за Програмою випуску соціально значущих видань.

© Головна редакційна колегія історико-меморіального серіалу “Книга Пам'яті України”, 2003
© Пошуково-видавниче агентство “Книга Пам'яті України”, 2003

ISBN 966-7605-07-8

УКАЗ

ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про історико-меморіальний серіал «Книга Пам'яті України»

На відзнаку 60-ї річниці Перемоги у Великій Вітчизняній війні 1941—1945 років та з метою вжиття додаткових заходів, спрямованих на увічнення пам'яті захисників Батьківщини, а також цивільних громадян України, які загинули в роки Великої Вітчизняної війни і під час воєнних конфліктів за кордоном, **постановляю:**

1. Кабінету Міністрів України забезпечити:

організацію випуску другого доповненого видання підсумкового тому Книги Пам'яті України «Безсмертя», чотири-томної поіменної зведеної Книги Пам'яті України про громадян України, які загинули у воєнних конфліктах за кордоном, на умовах державного замовлення в межах коштів, що передбачатимуться в Державному бюджеті України на книговидання;

видання додаткових томів поіменних Книг Пам'яті Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва та Севастополя з даними про воїнів, які загинули під час Великої Вітчизняної і другої світової воєн, а також поіменних Книг Скорботи Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва та Севастополя для увічнення пам'яті цивільних громадян України, які загинули в роки Великої Вітчизняної війни.

2. Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласним, Київській та Севастопольській міським державним адміністраціям вирішити питання про фінансування випуску додаткових томів поіменних Книг Пам'яті і Книг Скорботи.

3. Державному комітету інформаційної політики, телебачення і радіомовлення України разом з головною редакційною колегією Книги Пам'яті України організувати у Меморіальному комплексі «Національний музей історії Великої Вітчизняної війни 1941—1945 років» постійно діючу виставку видань історико-меморіального серіалу «Книга Пам'яті України».

Президент України

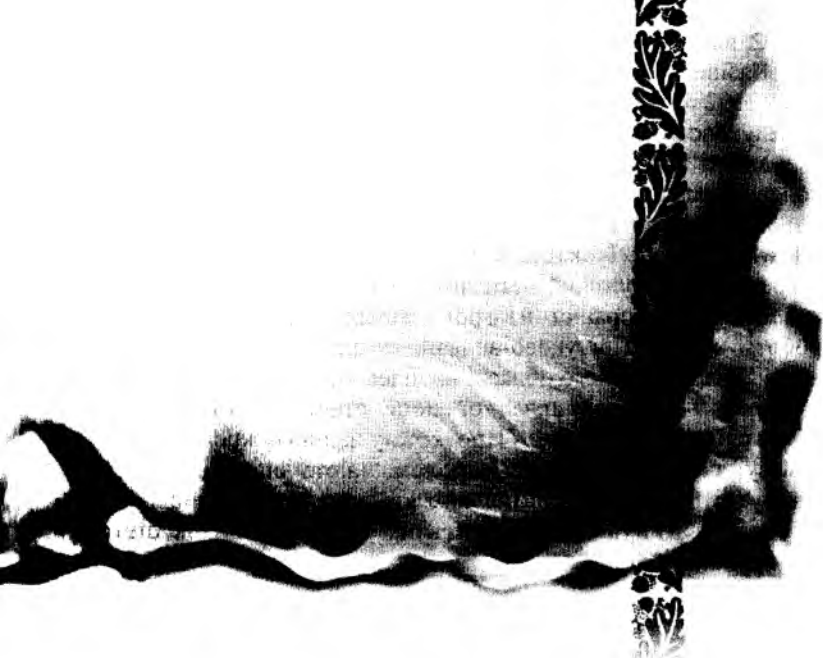
Л.Д. Кучма

м. Київ

13 серпня 2002 року
№ 713/2002

ВСТУП

**ЧУЖИНОЮ
ЗАБРАНІ
ДОЛІ**

У трагічному ХХ столітті, яке вже стало історією, Українство зазнало величезних втрат. Дві світових війни, сотні локальних воєн і збройних конфліктів, мільйони загиблих.

Наші сучасники бачать і сприймають минуле кожен по-своєму, але об'єктивна сутність двадцятого віку, який невпізнано і незворотно змінив євроатлантичну цивілізацію і світ, визначила долю людської спільноти на майбутнє. Історичні катаклізми двадцятого не обминули українські землі. Українці за останні сто років понесли найбільші людські втрати, які торкнулися фактично кожної родини.

П'ятнадцятий рік у нашій державі триває широкомасштабна науково-пошукова, організаційно-методична та редакційно-видавнича робота по увічненню пам'яті полеглих на фронтах Великої Вітчизняної війни. Вона започаткована постановою Ради Міністрів України (від 31.08.1989 р. № 201), продовжена відповідно до Указів Президента України (від 04.05.1992 р. № 292, від 11.05.1999 р. № 494, від 13.08.2002 р. № 713) і постанов Кабінету Міністрів України (від 11.09.1991 р. № 273, від 16.09.1992 р. № 573 та від 03.04.1996 р. № 405).

Науково-методичне керівництво цією акцією здійснює затверджена Кабінетом Міністрів України Головна редакційна колегія (голова — народний депутат України, генерал армії, Герой України І.О. Герасимов, заступники — професор І.Т. Муковський і академік П.П. Панченко, відповідальний секретар — заслужений працівник культури України Р.Г. Вишневецький), яка працює на громадських засадах. Практичну роботу ведуть Пошуково-видавниче агентство "Книга Пам'яті України" та його обласні відділення.

Девізом цієї безприкладної епопеї стали слова Президента України Л.Д. Кучми: "Про кожную краплю крові, кожную сльозу, які проліті нашим народом, мають знати нинішні й майбутні покоління. Світла пам'ять про тих, хто поліг на фронтах, загинув від фашистських тортур, повинна стати

духовною підмогою для нас на шляху утвердження держави, суспільної консолідації, примирити живих і мертвих незалежно від національності, політичних і релігійних поглядів та переконань. Адже у нас один спільний дім — Україна".

Урядовою програмою передбачено створення і випуск:

- поіменних Книг Пам'яті Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва і Севастополя, до яких заносяться імена воїнів, що загинули під час Великої Вітчизняної війни;
- поіменної зведеної Книги Пам'яті України про громадян, загиблих у воєнних конфліктах за рубежом, у яких брав участь колишній СРСР.

Дбаючи про увічнення пам'яті всіх захисників Батьківщини та мирних громадян, які загинули в роки минулої війни, Указом Президента України від 11 травня 1999 р. № 494/99 "Про додаткові заходи щодо забезпечення випуску історико-меморіального серіалу "Книга Пам'яті України" передбачено створення поіменних Книг Скорботи Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва і Севастополя, на сторінках яких будуть прізвища цивільних громадян, полеглих внаслідок бойових дій під час гітлерівської окупації та на каторжних роботах у Німеччині.

Нагромаджено унікальний досвід наукової роботи, укомплектовано картотеки персоналій загиблих, створено інфраструктуру, що генерує цілий комплекс науково-дослідницьких і редакційно-видавничих заходів, опубліковано 250 томів поіменних Книг Пам'яті Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва і Севастополя, де увічнено понад 6 мільйонів наших земляків.

П'ятнадцять років тисячі пошуковців-ентузіастів, науковців, краєзнавців, працівників архівів, військкоматів, журналістів і видавців докладали зусиль для успішного здійснення благородної акції — створення картотеки обліково-архівних даних про наших земляків, полеглих на фронтах. До цієї благородної справи залучилися загони юних слідопитів, школярів, студентів вузів, також доросле населення — майже 550 тисяч громадян України.

По закінченні Великої Вітчизняної і Другої світової воєн ризика під скорботним переліком імен загиблих не була підведена. Зарано зітхнули з полегшенням матері, відправляючи синів на військову службу, зарано наречені залишили з тривою чекати листоніш. Історія вирішила інакше: війни "гарячі" змінила війна "холодна". Не дивлячись на протилежну назву вона теж заби́рала людські життя. "Холодна" війна породила десятки й десятки локальних воєн і конфліктів.

Ця книга — свого роду меморіал нашим співвітчизникам, загиблим до і після Другої світової війни, пам'ятник, на якому золотими літерами викарбувані їхні імена. Це — символ віри й пам'яті нашого покоління, віддзеркалення зв'язку епох, клятви честі, вірності обов'язку, служіння Батьківщині.

Кожен пересічний житель країн Західної Європи знає свої генетичні витоки у п'ятому-сьомому коліні, а еліта пишається предками XIV–XV століть. Створенням Книги Пам'яті України нарешті зворушено існуюче дрімуче безпам'ятство нашого суспільства. До світової спільноти доведено втрати Українства, покладені на вівтар Перемоги. Тепер молодь стала активніше цікавитися своїм родоводом, шукати дідів і прадідів, полеглих на фронтах та під час воєнних конфліктів. Відродження пам'яті народу — одне з ключових завдань національної ідеї, відстоювання національних інтересів України у відкритому світовому суспільстві.

Запропонована книга унікальна за змістом. В ній подається складений на основі вивчення архівних джерел найбільш повний перелік військовослужбовців, загиблих, померлих від ран і тих, які пропали безвісти у війнах, де брали участь радянські війська. На кожного загиблого дано короткий об'єктивну довідку: прізвище, ім'я, по батькові, рік і місце народження, яким військкоматом призначений, військове звання, номер військової частини, час загибелі і місце поховання, а також деякі інші відомості. На жаль, ці дані про всіх не вдалося віднайти у повному обсязі.

Структуру видання складають розділи, наведені в хронологічному порядку:

- збройний конфлікт на Китайській Східній залізниці (1929);
- інтернаціональна воєнна допомога Іспанії (1936–1939);
- воєнна допомога Китаю (1923–1941, 1946–1950);
- відбиття японської агресії в районі озера Хасан (1938);
- розгром японських імперіалістів на річці Халхін-Гол (1939);
- події в Закарпатті (1938–1939);
- похід Червоної армії в Західну Україну і Західну Білорусію (1939);
- війна в Кореї (1950–1953);
- угорські події (1956);
- війна у В'єтнамі (1961–1974);
- радянська воєнна допомога Кубі (1962);
- радянський військовий контингент у Чехословаччині (1968);
- радянська воєнна допомога країнам Африканського континенту (1962–1979);
- радянська воєнна допомога країнам Близького і Середнього Сходу (1956–1982);
- протистояння на острові Даманський (1969);
- на захисті священних рубежів.

Кожен розділ має коротку історичну довідку про збройний конфлікт та поіменний перелік персоналії загиблих.

Опублікування поіменних списків радянських воїнів, уродженців України та призваних з її території, загиблих за мирного часу в локальних війнах та збройних конфліктах за рубежем було головним завданням цієї праці. Але, водночас, ми мали на меті пояснити читачеві, що війська відправлялися за межі СРСР для надання воєнної (інтернаціональної) допомоги лише за офіційного звернення тодішнього керівництва цих країн. Короткий

аналіз воєнно-політичної обстановки в цих країнах дозволяє виділити головні напрямки радянської військової участі в подіях за рубезем та у прикордонних конфліктах.

Видання присвячується нашим співвітчизникам, які загинули на полі бою за мирного часу. Війни мирного часу, які самі собою є аномалією, були різними, мали різні цілі й завдання, точилися на різних континентах і в різних країнах.

До останнього часу участь наших співвітчизників в локальних війнах і воєнних конфліктах за рубезем несправедливо замовчувалася. Вона вважалася, та й досі вважається, темою непопулярною. Така незрозуміла "скромність" зробила свою справу: досі ця сторінка воєнного літопису нашої історії лишається невідомою для сучасників.

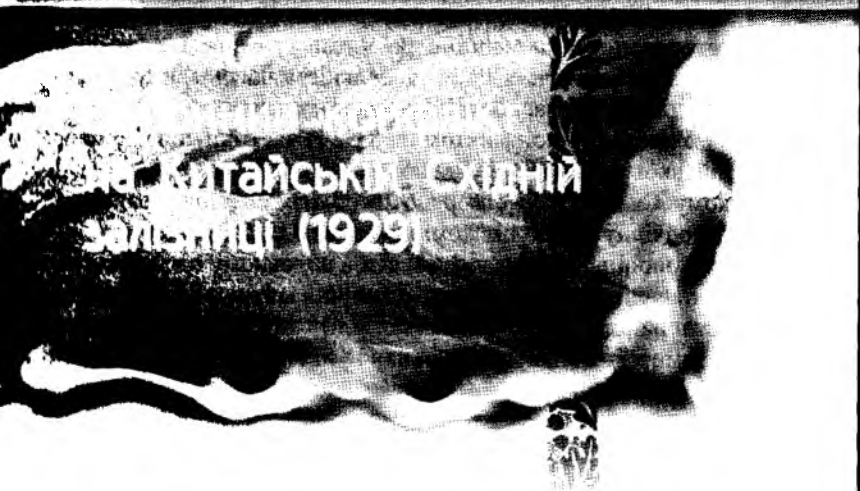
Широкому загалу досі невідомі подвиги цих героїв мирного часу. Урядові постанови про їх нагородження не публікувалися, а якщо й з'являлися в пресі, то вкрай епізодично, часто зі зміненими формулюваннями.

Місяця боїв і поховань радянських солдатів знаходяться за тисячі, десятки тисяч кілометрів від рідної землі. Тіла загиблих і померлих від ран не завжди відправляли на Батьківщину. Їх часто ховали на чужині. Час, як відомо, річ сувора. Він має здатність руйнувати не лише пам'ять про події минулого, але й матеріальні свідчення їхнього існування. В багатьох країнах могили радянських воїнів не збереглися, їх подвиги забуті.

Цією книгою зроблено спробу назавжди залишити імена героїв у пам'яті народній. Адже життя нині сухих — це продовження життя тих, хто переступив поріг вічності, віддавши своє життя в ім'я свободи і незалежності Вітчизни. Саме тому вогонь Пам'яті вищий від усіх обелісків. Бо то вогонь Серця. Минуть століття, приходитимуть у світ нові покоління, але ніколи не померкне подвиг нашого багатостраждального народу у двадцятому столітті. Він несе великий заряд енергії, яка служить вихованню справжніх патріотів України.

НЕМИЛОСЕРДНЕ ЖНИВО СХОДУ

Китайська Східна (Чанчуньська) залізниця (КСЗ) довжиною 2 668 км побудована в 1903 році. 20 вересня 1924 р. в Мукдені підписано угоду між урядом СРСР і керівництвом Північно-Східного Китаю, в руках якого знаходилась реальна влада в районі КСЗ. В угоді підкреслювалось, що "майбутнє Китайської Східної залізниці повинно визначатись тільки Союзом Радянських Соціалістичних Республік і Китаєм і будь-яка третя сторона, або сторони виключаються".

Однак центральні та місцеві правителі Китаю, розраховуючи на слабкість молодого Радянського республіки і на підтримку капіталістичних держав, активізували антирадянські вилазки, сподіваючись стати повними хазяїнами КСЗ, розгромили генконсульство СРСР, розстріляли п'ятьох радянських співробітників, які чинили опір, захищаючи дипломатичні документи.

У 1929 р., зосередивши великі формування військ, китайці почали обстріли радянської території, а ранком 10 липня напали на КСЗ, захопили телеграф по всій лінії дороги, закрили Торгівельне представництво СРСР, розгромили профспілкові та кооперативні організації, арештували більше двохсот громадян СРСР. Неодноразові звернення Радянського уряду про готовність вести переговори китайська влада сприйняла як ознаку слабкості СРСР. Чисельність китайських військ на кордоні зростала, обстріли продовжувались.

У зв'язку з конфліктом на КСЗ із частини сил Сибірського військового округу і всіх збройних сил, розміщених на Далекому Сході, було створено Особливу Червонопрапорну Далекосхідну армію під командуванням В.К. Блюхера.

Бойові дії планувалось вести в основному на трьох напрямках: Сунгарійському (на південний захід від Хабаровська), Чжапайнорському (в Забайкаллі), Мишанфускімському (в Примор'ї). Радянські війська (18 521 чол.) за чисельністю на

кожному напрямку значно поступалися силам противника, але перевищували їх у технічному оснащенні.

В Сунгарійській наступальній операції планувалось знищити Сунгарійську флотилію противника і розгромити його війська в укріплених районах міст Лахасусу і Фугдин. Ці завдання покладались на Далекосхідну (Амурську) флотилію, 2-у стрілецьку дивізію, авіаескадрилью та інші підрозділи загальною чисельністю військ 3 122 чоловіки. Крім того, Далекосхідна флотилія нараховувала 1 100 чоловік.

Противник в районі Лахасусу мав 3 200 солдатів, Фугдина — 3 000 піхотинців і 300 кавалеристів, а в гирлі ріки Сунгарі знаходилась частина флотилії в складі одного крейсера, трьох канонірських човнів, чотирьох озброєних пароплавів і трьох озброєних барж. Таким чином, радянські війська на цьому напрямку поступались у живій силі, зате переважали противника в кулеметах і значно переважали в літаках.

Бойові дії розпочались на світанку 12 жовтня артилерійським обстрілом позицій противника. Під прикриттям вогню артилерії і авіації кораблі Далекосхідної (Амурської) флотилії висадили десант, а пізніше — головні сили з'єднання. До полудня внаслідок жорстокого бою місто Лахасусу було оточене, а потім взяте. 30 жовтня кораблі флотилії ввійшли в Сунгарі. Бої за Фугдин тривали вдень і вночі до 2 листопада. Війська противника були оточені та взяті в полон. Виконавши завдання, війська і кораблі повернулись на радянську територію.

В Сунгарійській операції було потоплено 7 бойових кораблів противника, повністю знищено Сунгарійську флотилію.

У Забайкаллі з перших днів листопада китайські війська, розташовані в районі станції Маньчжурія і на березі ріки Аргунь, почали систематично обстрілювати артилерійським, кулеметним і рушничним вогнем радянських прикордонників і мирних жителів. З'явилися убиті та поранені. Починаючи з

13 листопада, китайське командування переправляло на територію СРСР білогвардійські загони для проведення диверсій. У ніч на 17 листопада почався наступ ворожих військ.

З радянської сторони діяли три стрілецькі дивізії, інші частини — близько 6033 піхотинців і 1599 кавалеристів. За три дні боїв радянські війська розгромили дві посилені бригади чисельністю біля 20 тис. чоловік і взяли в полон до 10 тис. чоловік, у тому числі командуючого Північно-Західним фронтом генерала Лян Чхунцзяна з його штабом і 250 офіцерів. Було захоплено всю артилерію, два бронепоезди та іншу техніку. Противник утратив 1035 солдат і офіцерів убитими.

В операції в Примор'ї брали участь 1-а Тихоокеанська стрілецька дивізія, кавалерійська бригада, дві авіаескадрильї, всього 2800 штиків, 960 шабель. Їм протистояла 1-а Мукденська кавалерійська дивізія і 62-й піхотний полк, всього близько 63 тис. чоловік. У жорстоких боях 17 і 18 листопада китайські війська були розгромлені, втративши убитими і пораненими майже 1500 чоловік, всю матеріальну частину, бойові знамена. 135 солдат і офіцерів взято в полон.

На всіх ділянках воєнного конфлікту китайські війська були розгромлені. Надії уряду Китаю силою захопити КСЗ провалились. Подвиги бійців і командирів Далекосхідної армії високо оцінені: більше п'ятисот бійців і командирів нагороджені орденом Червоного Прапора.

Рапорт Реввійськради Далекосхідної армії був доставлений у Москву незвичайним способом: команда учасників лижного пробігу Хабаровськ-Москва за 85 діб і п'ять годин пройшла 9639 км і 20 березня 1930 р. прибула в столицю.

В 1931 р. після захоплення Японією Північно-Східного Китаю КСЗ знову стала місцем антирадянських провокацій. СРСР змушений був у 1935 р. продати залізницю уряду Маньчжоу-го за невелику суму (140 млн. ієн).

ПЕРСОНАЛІІ ЗАГИБЛИХ

АРБУЗ Мина Євдокимович, 1906 р.н., Російська Федерація, Алтайський край, Родинський р-н, українець. Червоноармієць, 5 ср 108 сп 36 сд. Загинув під м. Чжалайнор 17 листопада 1929 р. Похований: братська могила в м. Даури.

БРОВЧЕНКО Михайло Григорович, 1905 р.н., Російська Федерація, Алтайський край, Локтевський р-н, українець. Червоноармієць, 2 ср 105 сп 35 сд. Загинув під м. Чжалайнор 17 листопада 1929 р. Похований: братська могила в м. Даурія.

ВОЙТЕНКО Олександр Федорович, 1906 р.н., Російська Федерація, Омська обл., Седельниковський р-н, с. Барановка, українець. Червоноармієць, 2 ср 105 сп 35 сд. Загинув під м. Чжалайнор 17 листопада 1929 р. Похований: братська могила в м. Даурія.

ЄВСЕЄНКО Федір Петрович, 1906 р.н., Російська Федерація, Омська обл., Тавричеський р-н, с. Скатериновка, українець. Червоноармієць, 4 ср 105 сп 35 сд. Загинув під м. Чжалайнор 17 листопада 1929 р. Похований: братська могила в м. Даурія.

ЄРЕМЕНКО Іван Євстафійович, 1906 р.н., Полтавська обл., Кобеляцький р-н, с. Петропавлівка. Червоноармієць, 2,5 півзагін. Загинув 19 вересня 1929 р. під м. Даурія.

ЮЗУЛЯ Іван Семенович, 1900 р.н., Казахстан, Кокчетинська обл., українець. Командир взводу, адн 105 сп 35 сд. Загинув у бою на ст. Чжалайнор 18 листопада 1929 р. Похований: братська могила в м. Даурія.

КОЗИРЕВ Микола Євтихійович, 1906 р.н., Російська Федерація, Новосибірська обл., Карасукський р-н, українець. Мол. командир, 1 ср 108 сп 36 сд. Загинув під м. Чжалайнор 17 листопада 1929 р. Похований: братська могила в м. Даурія.

КОЛЕСНИЧЕНКО Іван Олексійович, 1905 р.н., Російська Федерація, Алтайський край, Чаришський р-н, українець. Червоноармієць, 5 ср 105 сп 35 сд. Загинув під м. Чжалайнор 17 листопада 1929 р. Похований: братська могила в м. Даурія.

КОЛОДЗИНСЬКИЙ Целестин Францович, Житомирська обл., Баранівський р-н. Червоноармієць, 3 ср 106 сп 36 сд. Помер від ран 17 листопада 1929 р. Похований: госпітальне кладовище у м. Даурія.

МЕХЕЛЄВ Микола Костянтинович, 1903 р.н., м. Полтава. Призваний Хабаровським ОВК. Червоноармієць, 4 ср 103 сп 35 сд. Загинув під м. Чжалайнор 17 листопада 1929 р. Похований: братська могила у м. Даурія.

ОСИПЕНКО Дмитро Романович, 1906 р.н., Російська Федерація, Татарстан, Юдинський р-н, українець. Червоноармієць, 35 сп 21 сд. Пропав безвісти в бою 29 червня 1929 р.

ПИЛИПЕНКО Василь Спиридонович, 1898 р.н., Російська Федерація, Краснодарський край, Кавказький р-н, українець. Командир взводу, 3 ескадрон 73 кп 5 окбр. Помер від ран 17 листопада 1929 р. в Даурському військовому госпіталі. Похований: братська могила в м. Даурія.

ПЛАХОТНИК Іван, Харківська обл., Богодухівський р-н, с. Мотівка. Мол. командир, 105 сп 35 сд. Помер від ран, отриманих у бою під м. Чжалайнор, 6 грудня 1929 р. Похований: м. Іркутськ, Російська Федерація.

СТОЛЯР Ігнатій Савелійович, 1905 р.н., Київська обл., Таращанський р-н, с. Матвіївка. Червоноармієць, 1 ескадрон, 73 кп 5 окбр. Загинув 18 листопада 1929 р. Похований: братська могила у м. Даурія.

СТРОНСЬКИЙ Володимир Олександрович, 1905 р.н., Російська Федерація, Ростовська обл., смт Донський (смт Заводський), українець. Червоноармієць, 1 ср 4 сп 2 сд. Пропав безвісти в бою в районі Турйого Рогу 25 жовтня 1929 р.

ЧОБОТАР Іван Іванович. Пом. нач. штабу, 87 кп 9 бр. Загинув 17 листопада 1929 р. Похований: м. Уссурійськ, Приморський край, Російська Федерація.

**ГРЕНАДА,
ГРЕНАДА,
ГРЕНАДА МОЯ**

Аэрофотоснимок
Грэнэды-допомога
Сэн-Джордс (1936-1939)

У 30-х роках минулого століття українці брали активну участь у боротьбі з фашистською чумою, яка розповзалась по планеті. Землі України тоді перебували під владою різних держав: Українська РСР — в Радянському Союзі; Закарпаття — в Чехословаччині, а потім — в Угорщині; Буковина та Ізмаїльщина — в Румунії, а потім — в СРСР; Західна Україна — в Польщі, а потім — в СРСР. Багато наших співвітчизників проживали в інших країнах Європи, Америки, Азії. І яку б політику не проводили уряди останніх, більшість українців скрізь виступала проти фашизму, багато з них із зброєю в руках у лавах армій відповідних держав чи власних добровільних військових формувань ставали до смертельного двобою з поневолювачами.

Ще до 1 вересня 1939 р., яке вважається офіційною датою початку Другої світової війни, українці разом з іншими народами встали до бою проти фашистських агресорів під час німецько-італійської інтервенції в Іспанії (1936–1939 рр.), японського нашествия в Китаї (1937–1945 рр.) та в Монголії (1939 р.), угорської експансії в Закарпатті (1939 р.) тощо.

Ці події, що втягували різні країни в Другу світову війну, нерозривно пов'язані з нею, стали частиною планетарного збройного протистояння. В 1936–1939 рр. (до нападу Німеччини на Польщу) воєнні дії охопили понад 500 млн. чоловік в Європі, Азії й Африці — чверть тодішнього населення земної кулі. Їх призвідниками були ті ж самі агресори — німецькі, італійські фашисти, японські мілітаристи, їм протистояли миролюбні народи, в тому числі український. Наші співвітчизники проявили героїзм, чимало з них віддали життя в перших битвах з фашистськими загарбниками та їхніми союзниками. Звитяга і жертвність українських учасників цих воєнних конфліктів — складова скарбниці подвигів України.

Створюючи плацдарм для подальшої експансії, Німеччина та Італія в 1936–1939 рр. втруtilись у громадянську війну в

Іспанії. Вже на її початку сюди було перекинуто німецький легіон "Кондор" (10 тис. чол.), 25 тис. італійських солдатів. До кінця 1936 р. тут воювали 50 тис. німецьких та італійських військових. А всього в 1936–1939 рр. в Іспанії на боці фашистів діяло 300 тис. іноземних вояків, в т. ч. 50 тис. німців, 150 тис. італійців, 20 тис. португальців, 90 тис. марокканців. За цей час Німеччина та Італія направили сюди 1 150 танків і бронемашин, 1 650 літаків, 2 700 гармат, 17 тис. авіабомб, понад 7 600 автомобілів, багато стрілецької зброї, військового спорядження.

Військовий конфлікт в Іспанії став ареною міжнародного зіткнення між фашизмом і демократичними силами світу. Десятки тисяч добровольців з 53 країн на заклик іспанського уряду рушили допомагати народу цієї країни.

Перші українці прибули до Іспанії разом із французькими, бельгійськими та польськими антифашистами. Це здебільшого були шахтарі та металурги, котрі потрапили до Франції, Бельгії з західноукраїнських земель у пошуках роботи. Бійці, командири, політпрацівники українського походження в складі інтернаціональних бригад ім. Домбровського, Чапаєва, Лінкольна та інших восени 1936 р. обороняли Мадрид, воювали під Гвадалахараю, на інших фронтах.

У червні 1937 р. із членів бригади ім. Домбровського була створена рота (компанія) імені Тараса Шевченка, в яку, крім українців, входили білоруси, поляки, іспанці. Командував ротою Станіслав Томашевич. У зв'язку зі створенням роти Юрій Великанович у бригадній газеті "Домбровщак" писав, що "перша компанія імені Тараса Шевченка з честю виконає його "Заповіт" у боротьбі за свободу і культуру". Дещо пізніше цей же автор зазначав: "Українці, пов'язуючи сучасне з героїчною боротьбою минулої доби, створили компанію імені Тараса Шевченка. Незламний та безкомпромісний революціонер стає прапором для солдатів Народної Іспанської

армії. В'язень царських казематів, засланець диких степів, переслідуваний і зненавиджений властями поет піднімається на широких полях Іспанії¹.

Перше бойове хрещення рота пройшла в липні 1937 р. в запеклій битві під Брунете (на захід від Мадрида). У складі бригади вона атакувала укріплені позиції агресорів в районі Вілья-Франко-дель Кастільйо і Романільйос. В жорстоких боях рота втратила близько половини особового складу, але разом з побратимами по зброї здобула перемогу.

Після поповнення новими добровольцями рота відважно воювала під Сарагосою (серпень 1937 р.) на Арагонському фронті. В цих великих боях у випаленій сонцем місцевості, не маючи достатньо боєприпасів, часто в оточенні мужність і героїзм проявили Василь Лозовий, Назар Дем'янчук, Станіслав Томашевич, Йосип Коновалюк, Валентин Павлусевич, Йосип Петраш і багато інших. Бойові заслуги роти було відзначено наказами командування бригади ім. Домбровського, Генерального комісаріату інтернаціональних бригад. Під час короткого перепочинку між боями бійці-шевченківці допомагали іспанським селянам збирати врожай, ремонтувати школи і шкільне обладнання, збирали кошти для іспанських дітей-сиріт.

У грудні 1937 – лютому 1938 рр. у гірській місцевості, де окремі вершини сягали 2 тис. м, у снігову заметіль рота вела бої за м. Теруель. 20 грудня 1937 р. в бою загинув авторитетний комісар роти Назар Дем'янчук, родом з Волині, котрий останнім часом працював у Канаді.

З кінця 1937 р. в роті почала виходити газета "Боротьба", дуже популярна серед бійців. На початку 1938 р. командир роти С. Томашевич в одній із статей писав: "З погляду бойової підготовки рота ім. Тараса Шевченка стоїть дуже високо

---

¹ Див.: Український історичний журнал. — 1961. — № 1. — С. 104–105.

завдяки досвідомі значної частини товаришів, які вже раніше відбували військову службу в інших арміях. Маємо українських офіцерів, таких як поручики Іванович і Литвин, маємо українських сержантів і капралів... В іспанських селах і містах часто лунає прекрасна українська пісня — то йде рота ім. Тараса Шевченка. І під час тяжких переходів командир батальйону звертається до шевченківців: "А може, українці, заспіваймо!". Гримить могутня пісня, а тяжкий перехід стає легшим"¹.

У лютому 1938 р. рота під проводом С. Томашевича, його заступника П. Івановича (український робітник з Франції), комісара С. Краєвського (влітку 1937 р. з групою політ'язнів втік з польської в'язниці в м. Дубно) відзначилась в кровопролитній битві за високогірне пасмо Сьєра Кемадо. Бійці роти захопили чимало ворожих гвинтівок, гармат, вантажних автомашин. А брати Симон і Полікарп Краєвські знищили обслугу двох фашистських кулеметів і захопили один з них. У цих боях загинули командир роти С. Томашевич, сержант Серадзький, боєць П. Краєвський та інші. В березні 1938 р. рота бере участь у тяжких оборонних боях на Андалузькому фронті. Чотири рази шевченківці проривали оточення, успішно відбивали атаки фашистів на висотах поблизу м. Каспе. Смертю героїв у цих боях полягли новий командир роти Воропаєв, політкомісар С. Краєвський та інші. Але українські добровольці вистояли під безперервними бомбардуваннями з повітря, відбили всі навальні атаки ворожої піхоти. Мужньо боронили вони й м. Леріда, де відзначились бійці Мизюрко, Леончук та інші. Багато вояків, серед них і М. Олексюк з Волині, загинули, а в липні – вересні 1938 р. в запеклих боях на Каталонському фронті — загинула вся рота. Тільки 7 вересня вона відбила сім атак фашистів. Смертельних ран тут зазнали

¹ Див.: Український історичний журнал. — 1961. — № 1. — С. 101–114.

її третій командир Я. Гацек, Ю. Великанович, загинули бійці Стахура, М. Гусаров та інші. Але свої позиції рота втримала. Командування відзначило високу боєздатність шевченківців, які дотримувались правила: "Шукай ворога", проводили часті контратаки, успішно боролись з ворожими танками.

Чимало українців було і в складі 3 тис. радянських добровольців — льотчиків, танкістів, моряків та інших спеціалістів, які допомагали іспанським республіканцям в підготовці та проведенні найважливіших операцій проти фашистських інтервентів і заколотників. Уродженець Полтавщини генерал Г. І. Кулик (майбутній маршал Радянського Союзу) під псевдонімом Купер був військовим радником голови хунти оборони Мадрида. Одесит Р.Я. Малиновський (майбутній маршал Радянського Союзу) під псевдонімом Маліно брав активну участь у створенні регулярної армії для організації відсічі фашистам. У великій нагоді тут став і військовий досвід уродженця Чернігівщини В.О. Антонова-Овсеєнка (1936–1937 рр. генеральний консул СРСР у Барселоні). Киянин за походженням, журналіст М. Кольцов прославився своїми репортажами про війнні події в Іспанії.

За подвиги звання Героя Радянського Союзу отримали добровольці з числа воїнів Київського військового округу: В.М. Бочаров, І.І. Душкін, І.І. Євсев'єв, І.І. Проскуров, П.В. Ричагов, С.Ф. Тархов, Б.А. Туржанський, М.І. Шмельков, орденами нагороджені В.П. Бутирський, І.В. Зуєв, П.А. Бурдейний, Є.Ф. Кондрат, О.П. Осадчий та інші. Через порти України іспанським антифашистам було поставлено багато продовольства, медикаментів, одягу, 648 літаків, 407 танків і броньовиків, 1 186 гармат, 20,5 тис. кулеметів, майже 500 тис. гвинтівок, велику кількість боєприпасів, значна частина яких була виготовлена українськими робітниками і селянами.

ПЕРСОНАЛІІ ЗАГИБЛИХ

АБРАМОВИЧ Абрам Григорович, 1910 р.н., Миколаївська обл., Первомайський р-н, с. Каринівка. Призваний у 1932 р. Лейтенант, командир танкового взводу. Загинув 10 липня 1937 р. під м. Брунете (на захід від Мадрида). Нагороди: Герой Радянського Союзу, 3.11.1937 р. (посмертно), ордени Леніна, Червоного Прапора.

БАХМУТСЬКА Олександра Саулівна, 1905 р.н., м. Полтава. Загинула 7 квітня 1938 р. в районі аеродрому Сабадель.

БЕВЗЮК Антон Олександрович, 1911 р.н., Одеська обл., смт Саврань, українець. Призваний у 1939 р. Савранським РВК. Червоноармієць, зв'язківець. Загинув у березні 1940 р. Похований: в районі бою.

БОГУСЛАВСЬКИЙ Леонід Дмитрович, 1914 р.н., м. Одеса. Призваний у 1934 р. Лейтенант. Загинув 22 вересня 1938 р. в районі Аско. Нагороди: орден Червоного Прапора.

БОЙКО Микола Олексійович, 1907 р.н., Одеська обл., Іванівський р-н, ст. Краснознам'янка. Призваний у 1929 р. Лейтенант. Загинув 12 березня 1938 р. в районі Бельчате-Іхар.

БОЛДИРЕВ Іван Григорович, 1911 р.н., м. Дніпропетровськ, українець. Призваний у 1930 р. Мол. лейтенант, льотчик-бомбардувальник, штурман літака. Загинув 7 лютого 1938 р. у повітряному бою на схід від Теруеля. Похований: м. Мора-де-Руб'єлос. Нагороди: ордени Червоного Прапора (посмертно), Червоної Зірки.

БОНДАР Степан Андрійович, 1914 р.н., Вінницька обл., Іллінецький р-н, с. Розсохувата, українець. Призваний у 1939 р. Червоноармієць. Загинув у 1939 р.

БРОВКІН Олексій Васильович, 1913 р.н., Донецька обл., Голубівський рудник. Мол. командир. Загинув 24 серпня 1937 р. в районі Барселони. Похований: м. Реус. Нагороди: орден Леніна.

ВЕЛИЧКО Микола Олексійович, 1905 р.н., м. Харків. Лейтенант, льотчик швидкісного бомбардувальника. Збитий 25 серпня 1938 р. над територією ворога поблизу с. Батеа на р. Ебро, провінція Таррагона.

ВЕРЬОВКА Василь Іванович, 1909 р.н., Луганська обл., м. Лисичанськ. Призваний у 1929 р. Ст. лейтенант, командир 107 ває. Пропав безвісти 25 квітня 1937 р. в районі м. Брунете. Нагороди: орден Леніна.

ВІЛКОВ Олександр Іванович, 1912 р.н., м. Миколаїв. Призваний у 1934 р. Мол. командир, механік-водій. Загинув 13 жовтня 1937 р. під Фуентес-де-Ебро. Нагороди: орден Червоного Прапора.

ВОРОНОВ Михайло Васильович, 1907 р.н. Лейтенант. Помер від ран 8 листопада 1936 р. Похований: м. Мадрид. Нагороди: орден Червоного Прапора.

ГРИНЬКІВ Микола Пантелеймонович, 1912 р.н., Івано-Франківська обл., Тисменицький р-н, с. Черніїв, українець. Добровольцем поїхав до Іспанії у 1937 р. Загинув у бою.

ДОМБРОВСЬКИЙ Федір Павлович, 1907 р.н., Одеська обл., Красноокнянський р-н, с. Флора, росіянин. Призваний у 1936 р. Красноокнянським РВК. Лейтенант. Загинув 7 грудня 1936 р. Похований: в районі бою. Нагороди: орден Червоного Прапора.

ЄГИПКО Микола Павлович, 1903 р.н., м. Миколаїв. Пом. командира підводного човна "Щ-102", командир пч "Щ-117". За героїзм та відвагу присвоєно звання Героя Радянського Союзу (22.02.1939 р.) Учасник Великої Вітчизняної війни. Помер 6 липня 1985 р. Похований: м. Санкт-Петербург. Нагороди: 3 ордени Леніна, 3 ордени Червоного Прапора, 2 ордени Вітчизняної війни 1 ст., орден Червоної Зірки, медалі.

ЄРЕМЕНКО Іван Трохимович, 1910 р.н., Російська Федерація, м. Краснодар, українець. Призваний у 1927 р. Капітан, командир авіаескадрильї. За героїзм та відвагу у боях над провінцією Сарагоса присвоєно звання Героя Радянського Союзу (28.10.1937 р.). Учасник Великої Вітчизняної війни. Помер 1 грудня 1986 р. Нагороди: 2 ордени Леніна, 3 ордени Червоного Прапора, орден Кутузова 2 ст., 2 ордени Вітчизняної війни 1 ст., орден Червоної Зірки, медалі.

ЗАУСАЙЛОВ Іван Васильович, 1913 р.н. Мол. командир, механік-водій. Загинув 12 лютого 1937 р. Нагороди: орден Червоної Зірки.

ЗОТОВ Володимир Никифорович, 1907 р.н. лейтенант. Загинув 3 січня 1937 р. у повітряному бою в районі Кордови. Похований: м. Андурхаре. Нагороди: орден Червоного Прапора.

ЗУЛЯК В.К., 1900 р.н., Вінницька обл., м. Бар, українець. Призваний у 1924 р. Барським РВК. лейтенант. Загинув у 1937 р. Похований: м. Мадрид.

КЕЛЕБАЙ Євген Васильович, 1915 р.н., Івано-Франківська обл., м. Калуш, українець. Відправлений до Іспанії організацією КПЗУ у 1937 р. Загинув у бою в 1937 р.

КОЛЕСНИКОВ Костянтин Ілліч, 1908 р.н., Сумська обл., Шосткинський р-н, смт Вороніж. Призваний у 1927 р. Капітан, командир ескадрильї винищувачів. Загинув 12 травня 1937 р. у повітряному бою. Нагороди: Герой Радянського Союзу, 4.07.1937 р. (посмертно), ордени Леніна, Червоного Прапора.

КОНДРАТЬЄВ Володимир Михайлович, 1909 р.н. Лейтенант, молодший пілот. Здійснив вимушену посадку на території ворога. Пропав безвісти 4 листопада 1936 р.

КОСАРЕВСЬКИЙ Анатолій Олександрович, 1913 р.н., Автономна Республіка Крим, м. Ялта. Призваний у 1935 р. Мол. командир, механік-водій. Загинув 13 жовтня 1937 р. під Фуентес-де-Ебро. Нагороди: орден Червоного Прапора.

КОСОГОВ Микола Іларіонович, 1912 р.н., Дніпропетровська обл., Криворізький р-н, с. Катеринівка. Командир танка Т-26, боєць 5-го інтернаціонального полку. Загинув у бою 13 лютого 1937 р. в районі схилу Пангарона. Похований: біля Арагонди, р. Харама поблизу Мадрида. Нагороди: орден Червоної Зірки (посмертно).

КУЦІЙ Василь Васильович, 1913 р.н. Мол. командир, танкіст. Загинув 17 лютого 1937 р. в бою на р. Харама. Нагороди: орден Червоної Зірки.

КУЦІЙ Василь Якович, Вінницька обл., Оратівський р-н, с. Якимівка, українець. Червоноармієць. Загинув у 1936 р.

КУШНІР Василь Петрович, 1913 р.н., Одеська обл., Котовський р-н, с. Бочманівка, українець. Призваний у 1939 р. Котовським ОМВК. Червоноармієць, стрілець. Загинув 12 березня 1939 р. Похований: в районі бою.

ЛИТВИН Михайло Якимович, 1904 р.н., Івано-Франківська обл., Галицький р-н, с. Дубівці, українець. У 1937 р. добровольцем поїхав до Іспанії. У боях під м. Касно і м. Леріда командував ротою ім. Т.Г. Шевченка. Загинув у бою 2 вересня 1938 р. Похований: м. Гандеси.

МАНКОВ Ілля Георгійович, 1896 р.н., Запорізька обл., Бердянський р-н, с. Луначарське, болгарин. Призваний Бердянським РВК. Офіцер. Загинув у вересні 1937 р. на р. Ебро.

МАРТИЩЕНКО Микита Іванович, 1915 р.н., Дніпропетровська обл., м. Синельникове. Призваний у 1934 р. Лейтенант. Лютчик. Загинув у бою 23 травня 1938 р. в Каталонії в районі Морелья-Сан-Матео-Вінарис. Похований: Море-де-Руб'елос. Нагороди: орден Червоного Прапора (посмертно).

МЕДВЕДСЬКИЙ Тихон Олексійович, 1910 р.н., Одеська обл., Савранський р-н, с. Бакша, українець. Призваний у 1939 р. Савранським РВК. Червоноармієць, стрілець. Загинув у березні 1940 р. Похований: в районі бою.

МЕДУЩЕНКО Андрій Омелянович, 1906 р.н., Кіровоградська обл., Устинівський р-н, с. Завтурове, українець. Призваний у 1941 р. Устинівським РВК. Загинув у 1941 р. Похований: Іспанія.

МІНК Джордіс Самійлович, 1899 р.н., м. Житомир. Пропав безвісти.

НИЧИПОРЕНКО Іван Галактіонович, 1907 р.н. Лейтенант. Загинув 13 листопада 1936 р. під Мадридом. Нагороди: орден Червоного Прапора.

ОЙЦЕР Йосип Несенельович, 1905 р.н., м. Одеса. Призваний у 1922 р. Загинув 6 березня 1937 р. Похований: м. Барселона. Нагороди: орден Леніна.

ОСАДЧИЙ Семен Кузьмич, 1904 р.н., Молдова, жив і працював: Одеська обл., Великомихайлівський р-н, с. Слов'яносербка. Призваний у 1926 р. лейтенант, командир танкового взводу. Помер від ран 13 листопада 1936 р. Нагороди: Герой Радянського Союзу, 31.12.1936 р. (посмертно), орден Леніна.

ПАВЛОВСЬКИЙ Олексій Макарович, 1915 р.н., Одеська обл., Кодимський р-н, с. Серби, українець. Призваний у 1938 р. Кодимським РВК. Стрелець. Пропав безвісти у лютому 1939 р.

ПЕТРОВ Павло Петрович, 1907 р.н. лейтенант. Загинув 3 листопада 1936 р. у повітряному бою під Талаверою. Похований: м. Мадрид. Нагороди: орден Червоного Прапора.

ПІДГОЛА Іван Григорович, 1895 р.н., Чернігівська обл., Ічнянський р-н, с. Парафіївка. Призваний у 1918 р. Полковник. Загинув 17 лютого 1938 р. Похований: м. Барселона. Нагороди: ордени Червоного Прапора, Червоної Зірки.

ПРОСКУРОВ Іван Йосипович, 1907 р.н., Запорізька обл., Орхівський р-н, с. Мала Токмачка. Призваний у 1931 р. Ст. лейтенант, командир ескадрильї бомбардувальників. За героїзм у боях присвоєно звання Героя Радянського Союзу (21.06.1937 р.). Загинув 28 жовтня 1941 р. Нагороди: ордени Леніна, Червоного Прапора, 2 ордени Червоної Зірки.

ПУРТОВ Петро Андрійович, 1906 р.н. Ст. лейтенант. Загинув 13 листопада 1936 р. у повітряному бою під Мадридом. Нагороди: орден Червоного Прапора.

РОМАНОВ Сергій Петрович, 1908 р.н. лейтенант. Загинув 13 листопада 1936 р. у повітряному бою під Мадридом. Нагороди: орден Червоного Прапора.

РОЩИН Іван Васильович, 1909 р.н. Лейтенант. Загинув 12 листопада 1936 р. Похований: за 2,5 км на північний захід від Мадрида. Нагороди: орден Червоного Прапора.

САЛЬНИКОВ Федір Олексійович, 1902 р.н. Майор, командир і комісар 36-ї винищувальної бригади. Загинув 21 січня 1937 р. Нагороди: орден Червоного Прапора.

СЕМЕНЮК Дмитро Степанович, 1911 р.н., Івано-Франківська обл., Богородчанський р-н, с. Раковець, українець. На початку 1937 р. влився в ряди інтернаціональних бригад в Іспанії. Воював у 15-й американській міжнародній бригаді ім. Лінкольна. Загинув у бою 20 жовтня 1937 р. Похований: м. Фуентес.

СІРОЧЕНКО (СІРОТЕНКО) Олександр Костянтинович, 1914 р.н., м. Миколаїв. Призваний у 1934 р. Ст. лейтенант. Загинув 13 червня 1938 р. у повітряному бою. Нагороди: орден Червоного Прапора.

СКАЛЬКО Гнат Феоктистович, 1905 р.н., Черкаська обл., Черкаський р-н, с. Хрещатик. Призваний у 1927 р. Ст. лейтенант. Загинув 10 листопада 1938 р. Похований: м. Валенсія, кладовище Торренте.

СУМАРЕВ Олександр Михайлович, 1913 р.н., м. Київ. Призваний у 1932 р. Лейтенант. Загинув 30 грудня 1937 р. у повітряному бою. Похований: в районі Теруеля. Нагороди: орден Червоного Прапора.

ТИТОВ Володимир Спиридонович, 1908 р.н., Автономна Республіка Крим, м. Севастополь. Призваний у 1929 р. Ст. лейтенант, штурман. Загинув 25 серпня 1938 р. у повітряному бою поблизу с. Батеа на р. Ебро, провінція Таррагона.

ФІНН Ілля Олександрович, 1911 р.н., Кіровоградська обл., м. Бобринець. Призваний у 1932 р. лейтенант, льотчик. Загинув 26 жовтня 1937 р. Похований: м. Сабоделья. Нагороди: орден Червоного Прапора.

ШАУЛОВ Іван Галактіонович, 1911 р.н., м. Одеса. Призваний у 1933 р. лейтенант. Пропав безвісти 6 вересня 1938 р.

ШИЛІН Олексій Андрійович, 1912 р.н., м. Херсон. Призваний у 1934 р. лейтенант. Загинув 11 квітня 1938 р.

ЯРОШЕНКО Яків Семенович, 1909 р.н., Полтавська обл., Решетилівський р-н, с. Лиман. Призваний у 1929 р. Ст. лейтенант. Загинув 20 січня 1938 р. у повітряному бою. Похований: м. Вівер. Нагороди: орден Червоної Зірки.

ЯШИН Семен Кузьмич, 1916 р.н., м. Київ. Призваний у 1934 р. лейтенант. Загинув 12 травня 1938 р. у повітряному бою в районі аеродрому Вільяр. Нагороди: орден Червоного Прапора.

ВАЖКИМИ ДОРОГАМИ ТИСЯЧОЛІТЬ

Воєнна допомога Китаю
(1923–1941, 1946–1950)

Воєнно-політичне співробітництво між революційним Китаєм і Радянською Росією почалося в 1921 році. Керівник китайського революційного руху Сунь Ятсен звернувся до Москви з проханням надати надійну підтримку у боротьбі з контрреволюціонерами, які чинили опір створенню незалежної держави. В березні 1923 р. з Москви на південь Китаю було направлено групу політичних і воєнних радників. З їхньою допомогою було створено військово-політичну школу, в якій за три роки підготовлено майже 6 тисяч піхотних і артилерійських командирів, саперів, зв'язківців, політпрацівників. До Китаю було поставлено 24 літаки, 157 польових гармат, 48 гірських гармат, 128 мінометів, 295 станкових кулеметів, 73 993 гвинтівки, 124 млн. патронів, 58 тис. артилерійських снарядів, 110 тис. ручних гранат, 500 пудів пороху, а також бензин, керосин, мазут, вугілля, ліс.

З 1924 по 1927 рік в Китаї працювало 125 радянських військових радників і спеціалістів. Деякі з них в боях загинули.

В 1927 р. у зв'язку з антирадянською політикою, яку почав проводити Чан Кайші, захопивши владу після смерті Сунь Ятсена і встановивши владу гоміндана, радянські спеціалісти були відкликані.

На початку 30-х років, захопивши Північно-Східну провінцію Китаю, Японія почала перетворювати зайняту територію в плацдарм для просування в Північний Китай, будувати залізницю та шосейні дороги, аеродроми, казарми, склади біля кордону з Радянським Союзом.

Усе це змусило Чан Кайші змінити свою антирадянську політику і 21 серпня 1937 року підписати з СРСР договір про ненапад.

Китайська армія була озброєна застарілою військовою технікою і майже не мала фахівців для її освоєння. Не було літаків і льотчиків. Із п'ятисот літаків у бойовій готовності

залишилось усього двадцять, з яких тільки п'ять могли літати, інші були в ремонті. Таке ж становище було і з танками, військово-морським флотом. Його 10 крейсерів, 5 сторожових і 10 торпедних катерів були знищені японцями або потоплені. Берегова лінія не була захищена з моря. Японський флот панував у китайських водах.

Китай опинився під загрозою повної окупації японськими військами. Тільки швидка всебічна допомога могла зупинити агресію, забезпечити державі незалежне існування. І таку допомогу надав Китаю Радянський Союз. Літаки надходили в точно обумовлені строки. Вони за технічними характеристиками переважали японські літаки. Перша партія танків — 40 першокласних на ту пору Т-26 — з інструкторами прибула в Китай у березні 1938 року. Крім того, 10 танків переправили морем на південь, 32 машини знаходились у дорозі. Практично з радянських танків армія Китаю сформувала першу механізовану дивізію. Західні ж країни тільки в 1939 р. почали відправляти танки, в основному старі, зняті з озброєння.

Радянські добровольці — військові спеціалісти навчали китайських льотчиків, танкістів, зв'язківців, саперів.

Усього в Китай з 1937 р. було поставлено з Радянського Союзу: 1 285 літаків, 1 600 гармат різних калібрів, 82 танки, 14 тис. станкових і ручних кулеметів, 1 850 автомашин і тракторів, велику кількість гвинтівок, артснарядів, патронів, авіаційних бомб, запасних частин до літаків, танків, автомашин, майна для засобів зв'язку, бензину, медикаментів і медичного обладнання.

Українці взяли активну участь у допомозі китайському народові. Так, уродженець с. Косенівка Уманського повіту (нині району) Черкаської області Кузьма Миколайович Дерев'янку в 1937–38 рр. виконував особливе завдання уряду: організовував і керував перевальною базою на станції Сари-Озек (Казахстан), через яку здійснювалося постачання китайської армії

всім необхідним. У виснажливу спеку, через піски однієї з найбільших пустель планети — Гобі, в жорстокий мороз через височенні гори Тянь-Шаню, за маршрутом протяжністю більше 3 тисяч кілометрів червоноармійці під його командуванням переправляли китайському народу, який стікав кров'ю, гвинтівки, кулемети, гармати, патрони, снаряди, міни. Нерідко начальник бази капітан Дерев'янка разом з іншими бійцями перевантажував із залізничних составів та літаків на автомобілі, кінні та верблужі вози військову амуніцію. З ризиком для життя (один необережний рух — і вибух) переносив ящики з боєприпасами, транспортував танки, частини літаків і т.п. Не раз супроводжував каравани до міст Урумчі, Кянджу, далі — через весь Сінцзянь до місць базування китайських військ. У 1938 р. за виконання цього завдання він був нагороджений найвищим орденом СРСР — орденом Леніна. Такої відзнаки у той час удостоювались одиниці.

За оцінками китайських істориків, допомога СРСР Китаю в 1937–1940 рр. у 5 разів перевищувала загальну суму позичок, які за той час надали Китаю США і Англія разом узяті. Радянські кредити надавались на пільгових умовах (не більше 3% річних), тоді як США і Англія позичали під 6,5% річних за умови погашення кредитів дефіцитними товарами (оловом, вольфрамом, сурмою). У той же час США постачали ці метали Японії.

У жовтні 1937 р. із партизанських частин, які діяли під керівництвом КПК у Центральному Китаї, була сформована Нова 4-а армія. Підтримувані народними масами, війська 8-ї та Нової 4-ї армій створили в японському тилу опорні бази — звільнені райони. Після початку війни на Тихому океані наступальні операції японських військ проти звільнених районів Китаю набули особливо великого розміру. Звільнені райони зазнавали великих труднощів, їхня територія скоротилась.

Допомога СРСР китайському народу була важливим фактором в його боротьбі з японськими загарбниками. Радянські військові радники і спеціалісти працювали в центральних штабах і управліннях, навчальних закладах, при командуючих районами, у військах, допомагали в плануванні операцій, в проведенні навчань, маневрів. Проте рекомендації радників часто ігнорувались Чан Кайші, військовим міністром, іншими керівниками китайської армії.

З жовтня 1937 р. у боях з японськими загарбниками брали активну участь і радянські льотчики-добровольці, в тому числі наші земляки-українці.

В небі Китаю інструктор з техніки пілотування А.О. Губенко здійснив подвиг, який увійшов в історію авіації. 31 травня 1938 р. в повітряному бою він таранив японський літак і благополучно здійснив посадку.

В Китаї поширилась слава про подвиги льотчиків, якими командував капітан Григорій Якимович Кулішенко, уродженець с. Черепин Корсунь-Шевченківського району Черкаської області. Їх називали "повітряними тиграми". Наприклад, 14 жовтня 1939 р. після успішного нальоту на японську авіабазу в Ханькоу дванадцять бомбардувальників повертались назад. На них напали двадцять шість японських винищувачів. У бою японці втратили шість літаків, а всього під час нальоту на Ханькоу знищено 36 японських літаків. У машини Кулішенка був пошкоджений мотор, але він, поранений у груди і ліве плече, продовжував керувати літаком і відбивати атаки винищувачів. Поступово сили стали його покидати. Трудно було управляти машиною з пошкодженим мотором. Але відважний льотчик, намагаючись врятувати літак і екіпаж, не допустити падіння на місто, посадив літак на річку Янцзи біля міста Ваньсянь. Штурман Дегтяренко та стрілець Антонов допливли до берега. На жаль, поранений Кулішенко не зміг перемогти глибоководну ріку. Пізніше

китайські човнярі виловили тіло льотчика і поховали його на березі. Після проголошення в 1949 р. Китайської Народної Республіки про льотчика-героя Кулішенка були опубліковані статті, складені пісні та вірші. Про нього писали в шкільних підручниках. У 1958 р. в м. Вянсяні герою поставлено пам'ятник.

Усього в боротьбі з японськими загарбниками, допомагаючи Китаю, брали участь понад 5 тисяч радянських людей, з них 3665 військових спеціалістів і радників. Загибло 227 добровольців.

Радянський уряд високо оцінив героїзм і самовідданість добровольців у Китаї, нагородивши орденами і медалями 424 чоловіки. Серед 14 льотчиків, удостоєних звання Героя Радянського Союзу, були українці Гайдаченко, Губенко, І.П. Кравченко, М.Н. Марченков, М. Николаєнко та інші.

Підтримка Радянського Союзу мала великий вплив на внутрішньополітичну обстановку в Китаї: сприяла проголошенню і збереженню єдиного Національного фронту, допомогла китайському уряду уникнути капітуляції, консолидувати національні антияпонські сили, зміцнити армію Китаю.

Однак посилювались протиріччя між Китайською компартією і гомінданом. В кінці 1939 р. гомінданівський уряд, послабивши боротьбу з японською агресією, почав наступ на звільнені райони. СРСР призупинив допомогу Китаю. А на початку 1942 року, коли гомінданівці знову відрядили війська у звільнені райони, радянський уряд відкликав із Китаю всіх добровольців, які брали участь у бойових діях разом з китайською армією.

Докорінний перелом у Другій світовій війні, який настав після перемог Червоної армії над фашистською Німеччиною в 1943 році, справив великий вплив на обстановку в Китаї. Подолавши труднощі, 8-а та Нова 4-а армії в серпні 1943 р.

посилили бойову активність. До квітня 1945 р. в Китаї налічувалось 19 звільнених районів з населенням понад 95 млн. чоловік.

У лютому 1945 р. на Ялтинській конференції глав урядів СРСР, США і Великобританії Радянський Союз, прагнучи скоротити строки світової війни і тим самим урятувати людство від зайвих жертв і страждань, взяв на себе зобов'язання вступити у війну проти Японії. 30 червня в Москві почались переговори між урядами СРСР і Китаю. Вони завершилися підписанням 14 серпня 1945 р. Договору про дружбу і союз, за яким обидві сторони брали на себе зобов'язання надавати один одному військову та іншу допомогу у війні проти Японії.

Після того, як Німеччина зазнала поразки і 8 травня 1945 р. підписала акт про беззастережну капітуляцію, Радянський Союз, виконуючи свій союзницький обов'язок, 8 серпня 1945 р. оголосив війну Японії. 9 серпня 1945 р. радянські війська разом з військами Монгольської Народної Республіки вступили на територію Північно-Східного Китаю і Внутрішньої Монголії, де за 23 дні розгромили найсильнішу частину японських збройних сил — Квантунську армію. Уряд імперіалістичної Японії змушений був 2 вересня 1945 р. підписати акт про беззастережну капітуляцію.

Розгром німецького фашизму та японського мілітаризму в Другій світовій війні, вступ ряду країн Європи і Азії на шлях соціалізму створили сприятливі умови для перемоги народно-демократичної революції в Китаї.

Після капітуляції Японії гомінданівське керівництво з допомогою США поспішно почало перекидати свої військові частини для захоплення великих міст, окупованих раніше японськими військами. Під приводом забезпечення капітуляції японського командування у найважливіші порти Китаю були введені військово-морські сили США, в кількох важливих

пунктах Китаю висаджені повітряні та морські десанти американської армії. Прагнучи мирно врегулювати питання післявоєнного устрою Китаю, КПК висунула пропозиції про створення в Китаї демократичного коаліційного уряду і проведення демократичних перетворень. 28 серпня – 10 жовтня 1945 р. в Чунціні відбулись переговори між КПК і гомінданом, які завершилися компромісною угодою. Було вирішено скликати Політичну консультативну конференцію (ПКК) в складі представників КПК, гоміндану та інших партій, а також безпартійних громадських діячів для вирішення питання про демократичну перебудову Китаю. Однак уже 13 жовтня 1945 р. чанкайшістський уряд розпочав наступ на звільнені райони.

За наполяганням уряду СРСР, на нараді міністрів закордонних справ СРСР, США і Великобританії, яка відбулася в Москві 16–26 грудня 1945 р., було прийнято рішення, в якому вказувалось на необхідність мирного об'єднання Китаю і припинення громадянської війни. При цьому було досягнуто угоди "відносно бажаного виведення з Китаю радянських і американських збройних сил в якомога коротший термін". Ця дипломатична акція Радянського Союзу мала велике значення для китайської революції: була зірвана пряма збройна інтервенція США в Китаї.

10 квітня 1946 р. представники КПК і гоміндану підписали угоду про припинення воєнних дій. В той же день в Чунціні відкрилась ПКК, яка прийняла рішення про реорганізацію гомінданівського однопартійного уряду в коаліційний, про скликання Національного зібрання, перегляд Конституції Китаю та ін. Однак пленум ЦВК гоміндану заявив про відмову від рішень ПКК, а в липні 1946 р. кліка Чан Кайші розпочала повсюдний наступ проти звільнених районів і розв'язала нову громадянську війну у всекитайському масштабі.

Гомінданівський уряд 4 листопада 1946 р. підписав американо-китайський договір, а всього у 1945–1948 роках було підписано понад 15 інших американо-китайських угод. На підставі договору і угод уряд США фактично встановлював контроль над політичним, економічним і фінансовим життям Китаю. В обмін на це США надавали допомогу уряду Чан Кайші, яка за роки війни досягла 6 млрд. доларів.

На завершальному етапі Другої світової війни американський головнокомандуючий на Далекому Сході і на Тихому океані Д. Макартур дав можливість Чан Кайші прийняти капітуляцію японських збройних сил кількістю майже 1,3 млн. чоловік, завдяки чому гомінданівський Китай додатково отримав понад 500 танків і бронемашин, приблизно 12,5 тис. гармат, близько 30 тис. кулеметів і 700 тис. гвинтівок і карабінів, 290 придатних до польотів (всього 1 070) літаків, більше 200 бойових кораблів, багато боєприпасів і спорядження. На цей час американці повністю підготували близько 40 дивізій чанкайшістських військ. Більш того, за їхньої мовчазної згоди Чан Кайші не почав роззброювати маріонеткові війська японської армії, а покликав їх під свої знамена і наприкінці 1945 р. використав 240 тис., а в 1946 р. — 100 тис. чоловік зі складу японських військ, які воювали проти звільнених районів, залишивши їм зброю.

Велику всебічну допомогу китайському народові в його боротьбі проти японських загарбників надали Збройні сили Радянського Союзу, які розгромили в 1945 р. у Північно-Східному Китаї і Внутрішній Монголії японську Квантунську армію. Після закінчення Другої світової війни народно-революційні війська Китаю, спираючись на звільнений Радянською армією Північно-Східний Китай, вели боротьбу з гомінданівськими військами, які намагалися вторгнутись на територію звільнених районів. Радянський Союз передав їм усе трофейне озброєння і бойову військову техніку колишньої

Квантунської армії. Тільки від Забайкальського і 1-го Далекосхідного фронтів було отримано 3 700 гармат, мінометів і гранатометів, 600 танків, 860 літаків, майже 12 тис. кулеметів, понад 2 тис. автомашин, 679 складів. Пізніше китайській стороні була передана і частина радянського озброєння. Радянське командування не дозволило гомінданівському уряду висадити в Маньчжурії свої війська, доставлені в цей район американською авіацією і флотом, а також сприяло створенню тут могутньої стратегічної бази китайських революційних сил. В Маньчжурії дуже швидко, враховуючи бойовий досвід Радянської армії, з допомогою її радників та інструкторів, була створена, навчена і підготовлена до ведення воєнних дій Об'єднана Демократична Армія Північного Сходу з усіма основними родами військ. Головними напрямками цієї діяльності були: участь в організації і навчанні військових підрозділів КПК, розмінування територій, вирішення багатьох питань матеріально-технічного забезпечення, налагодження роботи у справі відбудови і введення в дію народногосподарських об'єктів.

Радянські спеціалісти взяли активну участь у створенні та підготовці залізничних військ армії Китаю, у формуванні чотирьох залізничних бригад загальною чисельністю 30 тис. чоловік. Зовнішньоторговельні організації СРСР забезпечували безперебійне постачання тилових районів усіма необхідними матеріалами — пальним, одягом, взуттям, медикаментами та ін.

На прохання керівників КПК продовжувати і нарощувати надання військової допомоги, радянське керівництво підібрало і направило спеціалістів для створення шести льотно-технічних шкіл. В кожній школі працювало до 120 радянських спеціалістів. На кінець грудня 1949 р. з Національно-визвольною армією Китаю (НВАК) співпрацювали 1 012 військових спеціалістів із СРСР. Група радянських військових радників

протягом трьох місяців — з 1 листопада 1949 р. по 5 лютого 1950 р. — в дві черги навчала на базі Мукденського зенітно-артилерійського училища 1386 командирів і 15 100 рядових і сержантів. Це дозволило сформувати 10 зенітно-артилерійських полків, 10 дивізіонів середньокаліберної зенітної артилерії, 20 дивізіонів дрібнокаліберної зенітної артилерії, 20 кулеметних рот.

Багато з них брали участь у бойових діях в складі військ ППО Шанхая, Нанкана, Сюйчжоу.

Згідно з договором від 14 лютого 1950 р. між СРСР і КНР для організації ППО м. Шанхая було створено групу радянських військ протиповітряної оборони під командуванням П.Ф. Батицького. На озброєнні групи було 18 літаків, 73 прожекторних і 13 радіотехнічних станцій, 116 радіостанцій, 31 радіоприймач, 436 автомобілів.

Радянські авіаційні частини здійснили 238 літако-вильотів на прикриття аеродромів і об'єктів Шанхая і на перехоплення літаків противника, 4676 літако-вильотів на навчально-бойову підготовку, 193 — на забезпечення польотів транспортної авіації.

В шести повітряних боях радянські льотчики без власних втрат збили шість літаків противника. Китайські зенітно-артилерійські частини збили гомінданівський літак Б-24. Внаслідок цього нальоти на Шанхай і його передмістя припинились. Гомінданівські ВПС були перенацілені на боротьбу з наземними військами, вели розвідку вздовж узбережжя, штурмували автоколони і скупчення невеликих кораблів.

Крім участі в бойових діях, радянські спеціалісти займались бойовою підготовкою та навчанням особового складу китайської армії, а з серпня 1950 р. навчали війська ППО Національно-визвольної армії Китаю. Всю техніку і майно групи радянських військ було передано китайській армії.

У жовтні 1950 р. вся система ППО Шанхая була передана командуванню НВАК, а радянські військові частини частково повернулися на батьківщину, частково були передислоковані в Північно-Східний Китай на формування 64-го винищувального авіаційного корпусу, котрий прикривав бойові дії китайських добровольців у Північній Кореї.

За відмінне виконання службового обов'язку всі радянські військовослужбовці нагороджені китайською медаллю "За оборону Шанхая", їм оголошено подяку

Військова допомога Китаю супроводжувалась значними людськими втратами радянського військового контингенту. Загальна кількість військових, які загинули на території Китаю під час бойових дій, внаслідок надзвичайних подій і авіакатастроф, померли від ран чи хвороб, становила понад 1 000 чоловік. Народ Китаю береже пам'ять про полеглих радянських воїнів.

ПЕРСОНАЛІЇ ЗАГИБЛИХ

АКСЕЄНКО П. Ф. Мол. сержант. Загинув у період 1946–1949 рр. Похований: братське кладовище у м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

АМБРАМЧУК М. Б. Рядовий. Загинув у 1946 р. Похований: братське кладовище у м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

АМЕЛЬЧЕНКО (ОМЕЛЬЧЕНКО) В. М., 1921 р.н. Рядовий. Загинув у 1946 р. Похований: братське кладовище у м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

АНДРІЄНКО Н. Т. Ст. лейтенант. Загинув у 1946 р. Похований: братське кладовище Ціньюаньцзе в м. Даляне, Китайська Народна Республіка.

АНДРЮШЕНКО Трохим Петрович, 1916 р.н. Лейтенант. Загинув у 1946 р. Похований: братське кладовище у м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

АНІСТРАТОВ Михайло Іванович, 1907 р.н., Херсонська обл., Каховський р-н. Призваний у 1941 р. Рядовий. Пропав безвісти 12 травня 1941 р.

АНТОНЕНКО Іван Олексійович, 1914 р.н. Лейтенант. Загинув у 1946 р. Похований: братське кладовище у м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

АНУФРІЄНКО (ОНУФРІЄНКО) П. А. Рядовий. Загинув в період 1946–1947 рр. Похований: братське кладовище Ціньюаньцзе в м. Даляне, Китайська Народна Республіка.

БАБЕНКО Олексій Васильович, 1927 р.н. Рядовий. Загинув у 1948 р. Похований: братське кладовище у м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

БАСТИНЧУК Іван Савелійович, 1912 р.н., Вінницька обл., с. Вальчедаєве. Призваний у 1934 р. Мол. командир. Пропав безвісти в бою 3 липня 1938 р. в районі м. Аньцін.

БЄЛИЦЬКИЙ Григорій Захарович, 1913 р.н., Дніпропетровська обл., м. Павлоград. Призваний у 1935 р. Мол. командир. Загинув у повітряному бою 26 січня 1938 р. Похований: м. Хеньшань, Китайська Народна Республіка. Нагороди: орден Червоної Зірки, 1938 р.

БІРЮК В. М. Рядовий. Загинув у період 1946–1949 рр. Похований: братське кладовище у м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

БЛОХІН І. Н. Мол. сержант. Загинув у 1946 р. Похований: братське кладовище у м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

БОНДАРЕНКО Володимир Михайлович, 1925 р.н. Мол. лейтенант. Загинув у 1947 р. Похований: братське кладовище у м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

БОНДАРЕНКО Іван Єпіфанович, 1926 р.н. Рядовий. Загинув у 1946 р. Похований: братське кладовище у м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

БОНДАРЕНКО Т. Я. Рядовий. Загинув у 1946 р. Похований: братське кладовище у м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

БОНДАРЕНКО Ф. Д. Рядовий. Загинув у 1946 р. Похований: братське кладовище Ціньюаньцзе в м. Даляне, Китайська Народна Республіка.

БОНДАРЕНКО Ф. І. Рядовий. Загинув у період 1947–1949 рр. Похований: братське кладовище Ціньюаньцзе в м. Даляне, Китайська Народна Республіка.

БОНДАРЕЦЬ В. К. Загинув у період 1947–1949 рр. Похований: братське кладовище у м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

БОНДАРЧУК С. Т. Сержант. Загинув у 1946 р. Похований: братське кладовище у м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

ВДОВИЧЕНКО Володимир Іванович, 1913 р.н., Житомирська обл., с. Володарськ. Призваний у 1933 р. лейтенант. Загинув у повітряному бою 26 січня 1938 р. в районі м. Нанкін, Китайська Народна Республіка. Нагороди: орден Червоної Зірки, 1938 р.

ВЕЛИЧКО Олексій Олексійович, 1925 р.н. Рядовий. Загинув у 1946 р. Похований: братське кладовище у м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

ВОЙТИК Степан Антонович, 1927 р.н. Рядовий. Загинув у 1948 р. Похований: братське кладовище у м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

ВОРОХОВ Дмитро Костянтинович, 1915 р.н., Житомирська обл., Попільнянський р-н, с. Лучин. Призваний у 1933 р. лейтенант. Загинув у авіакатастрофі 5 серпня 1938 р. у м. Урумчі, Китайська Народна Республіка.

ГАВОЗА Сергій Федорович, 1911 р.н., Одеська обл., Котовський р-н, с. Липецьке, молдованин. Призваний у 1944 р. Котовським ОМВК. Рядовий, стрілець, 945 сп 262 сд. Загинув 19 квітня 1946 р. Похований: м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

ГАЙДУК Дмитро Андрійович, 1923 р.н. Рядовий. Загинув у 1946 р. Похований: братське кладовище у м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

ГАЛАЙДА І. Н. Рядовий. Загинув у 1946 р. Похований: братське кладовище у м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

ГАЛЬЧИНСЬКИЙ Данило Касянович, 1925 р.н., Вінницька обл., Чечельницький р-н, с. Бритавка, українець. Призваний у 1944 р. Сержант. Загинув 18 травня 1950 р. Похований: м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

ГАРАГУЛЯ Василь Дмитрович, 1927 р.н. Єфрейтор. Загинув у 1948 р. Похований: братське кладовище у м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

ГАРПІНЮК А. Б., 1927 р.н. Матрос. Загинув у 1947 р. Похований: братське кладовище у м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

ГЕРАЩЕНКО Ф. Н. Рядовий. Загинув у 1946 р. Похований: братське кладовище у м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

ГОДАНЮК А. Н. Рядовий. Загинув у період 1946–1949 рр. Похований: братське кладовище у м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

ГОЛОВИДЧЕНКО В. Ф. Капітан. Загинув у період 1947–1949 рр. Похований: братське кладовище Ціньюаньцзе в м. Даляне, Китайська Народна Республіка.

ГОПАНЧУК П. К. Рядовий. Загинув у період 1946–1949 рр. Похований: братське кладовище у м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

ГОРБЕНКО М. А. Рядовий. Загинув у 1946 р. Похований: братське кладовище у м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

ГОРДІЄНКО Іван Хомич, 1906 р.н., Чернігівська обл., м. Ічня. Призваний у 1928 р. лейтенант. Загинув 29 січня 1938 р. у повітряному бою. Похований: м. Лоян, Китайська Народна Республіка. Нагороди: орден Червоної Зірки, 1938 р.

ГОРДІЄНКО М. Н. Рядовий. Загинув у 1946 р. Похований: братське кладовище у м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

ГРИШИН Микола Сергійович, 1926 р.н. Рядовий. Загинув у 1949 р. Похований: братське кладовище у м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

ДЕРКАЧ Самуїл Кононович, 1925 р.н., Кіровоградська обл., Новомиргородський р-н, с. Дібрівка, українець. Призваний Новомиргородським РВК. Мол. сержант. Загинув 29 вересня 1945 р. Похований: м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

ДОРОХОВ Павло Григорович, Одеська обл., Фрунзівський р-н, с. Жидиремове, росіянин. Рядовий, служив в управлінні військового коменданта м. Цзіньчжоу. Помер від ран 29 квітня 1946 р. Похований: братське кладовище Наньшань в м. Цзіньчжоу, Китайська Народна Республіка.

ЗАВГОРОДНІЙ Федір Ілліч, 1930 р.н., Сумська обл., Конотопський р-н, с. Малий Самбір, українець. Призваний у 1949 р. Ст. сержант. Загинув 21 грудня 1950 р. Похований: на кордоні з Китайською Народною Республікою.

ЗІНЧЕНКО Д. Т. Рядовий. Загинув у період 1946–1949 рр. Похований: братське кладовище у м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

ЗІССЕР Борис Ізраїльович, 1913 р.н., Вінницька обл., м. Тульчин. Призваний у 1934 р. лейтенант. Загинув у авіакатастрофі 5 серпня 1938 р. у м. Урумчі, Китайська Народна Республіка.

ЗОРЕНКО М. Ф. Матрос. Загинув у 1946 р. Похований: братське кладовище у м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

ІВАНЮТЕНКО Олексій Никифорович, 1911 р.н. Гв. майор. Загинув у 1949 р. Похований: братське кладовище у м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

ІГНАТЕНКО Н. Н. Рядовий. Загинув у 1946 р. Похований: братське кладовище у м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

ЩЕНКО Н. К. Загинув у період 1947–1949 рр. Похований: братське кладовище у м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

ЙОСИФОВ Олексій Андрійович, 1908 р.н., Сумська обл., м. Кролевець. Призваний у 1932 р. Лейтенант. Загинув 15 січня 1938 р. у авіакатастрофі. Похований: м. Наньчан, Китайська Народна Республіка. Нагороди: орден Червоної Зірки, 1938 р.

КАДУК Олександр Мойсейович, 1904 р.н., Черкаська обл., м. Чигирин. Призваний у 1926 р. Ст. лейтенант. Загинув 4 лютого 1938 р. у авіакатастрофі. Нагороди: орден Червоної Зірки, 1937 р.

КАЛІН Володимир Іванович, 1925 р.н., Сумська обл., Конотопський р-н, с. Козацьке. Призваний у 1943 р. Рядовий. Загинув 7 квітня 1947 р. Похований: о. Сюмусю, Китайська Народна Республіка.

КАНАШКО Сергій Тимофійович, 1915 р.н., Одеська обл., Великомихайлівський р-н, м. Кірове. Призваний у 1934 р. Старшина. Загинув 22 грудня 1938 р. Похований: м. Нанкін, Китайська Народна Республіка. Нагороди: орден Червоного Прапора, 1938 р.

КАРЛИНЮК Олександр Борисович, 1927 р.н. Матрос. Загинув у 1947 р. Похований: братське кладовище у м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

КАРПЕНКО Г. Д. Сержант. Загинув у 1946 р. Похований: братське кладовище у м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

КАСЯНИЧ Трохим Олександрович, 1912 р.н., Полтавська обл., Семенівський р-н, с. Крива Руда. Призваний у 1934 р. Мол. командир. Загинув 1 листопада 1938 р. у авіакатастрофі. Похований: м. Ханьчжун, Китайська Народна Республіка.

КВАСОВ Єгор Олександрович, 1926 р.н., Сумська обл., Ямпільський р-н, с. Чуйківка. Призваний у 1946 р. Рядовий. Загинув 28 серпня 1950 р. Похований: Китайська Народна Республіка.

КВІТКОВСЬКИЙ В. А. Сержант. Загинув у період 1946–1949 рр. Похований: братське кладовище у м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

КИРИЛОВ Микола Іванович, 1910 р.н., Донецька обл., Макіївська міськрада, ст. Ханженкове. Призваний у 1932 р. Старшина. Загинув 7 листопада 1937 р. у авіакатастрофі. Похований: м. Чанчжоу, Китайська Народна Республіка.

КИРНЕС Аркадій Зусевич, 1913 р.н., Київська обл., м. Кагарлик. Призваний у 1935 р. Військовий технік II рангу. Загинув 1 листопада 1938 р. у авіакатастрофі. Похований: м. Ханьчжун, Китайська Народна Республіка.

КЛОЧКО Микола Тимофійович, 1903 р.н., м. Суми, українець. Курсовий командир. Загинув 25 травня 1930 р.

КОБЗАР П. І. Рядовий. Загинув у 1946 р. Похований: братське кладовище у м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

КОВАЛЕНКО І. І. Ст. лейтенант. Загинув у 1946 р. Похований: братське кладовище Ціньюаньцзе в м. Даляне, Китайська Народна Республіка.

КОВАЛЬОВ Микола Ісайович, 1908 р.н., Київська обл., Чорнобильський р-н, с. Степанівка. Призваний у 1930 р. Лейтенант. Загинув 4 лютого 1938 р. у авіакатастрофі. Нагороди: орден Червоної Зірки, 1938 р.

КОЖУШКО О. О. Матрос. Загинув у 1946 р. Похований: братське кладовище у м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

КОЗАЧЕНКО Іван Миронович, 1913 р.н. Старшина. Загинув у 1946 р. Похований: братське кладовище у м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

КОРШУНЕНКО А. Г. Ст. сержант. Загинув у період 1947–1949 рр. Похований: братське кладовище Ціньюаньцзе в м. Даляне, Китайська Народна Республіка.

КОТОЛУПЕНКО Василь Дмитрович, 1904 р.н., м. Севастополь. Призваний у 1919 р. Майор. Помер від хвороби 15 листопада 1940 р. Похований: м. Чунцін, Китайська Народна Республіка.

КРАВЧЕНКО Н. Ф. Матрос. Загинув у 1946 р. Похований: братське кладовище у м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

КРАВЧУК В. М. Сержант. Загинув у 1946 р. Похований: братське кладовище Ціньюаньцзе в м. Даляне, Китайська Народна Республіка.

КРИВШИЧ Володимир Корнійович, 1915 р.н., Сумська обл., Білопільський р-н, с. Новопетрівка. Призваний у 1936 р. Рядовий. Загинув 29 серпня 1939 р.

КУЛІШЕНКО Григорій Якимович, 1907 р.н., Черкаська обл., Корсунь-Шевченківський р-н, с. Черепин. Призваний у 1929 р. Капітан. Загинув 14 жовтня 1939 р. у повітряному бою. Похований: м. Ваньсянь, Китайська Народна Республіка.

КУРИЛЮК І. М., 1927 р.н. Рядовий. Загинув у 1946 р. Похований: братське кладовище у м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

КУЧЕРЕНКО М. І. Рядовий. Загинув у період 1946–1949 рр. Похований: братське кладовище у м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

КУЩЕНКО Іван Миколайович, 1911 р.н., Харківська обл., Лозівський р-н, с. Богомолівка. Призваний у 1930 р. Лейтенант. Пропав безвісти 14 березня 1938 р. (був збитий у повітряному бою в районі Уху). Нагороди: орден Червоного Прапора.

ЛАВРЕНЧУК Микола Іванович, 1907 р.н., Житомирська обл., Радомишльський р-н, с. Забілоччя. Призваний у 1929 р. Військовий технік II рангу. Загинув у повітряному бою 13 червня 1938 р. Похований: м. Саньян, Китайська Народна Республіка.

ЛАЗАРЕНКО Євген Микитович, 1927 р.н. Мол. сержант. Загинув у 1948 р. Похований: братське кладовище у м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

ЛАНЕЦЬ А. Ф. Рядовий. Загинув у 1946 р. Похований: братське кладовище у м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

ЛЕБЕДА П. П. Загинув у період 1947–1949 рр. Похований: братське кладовище Ціньюаньце в м. Даляне, Китайська Народна Республіка.

ЛЕХ П. Ю. Мол. сержант. Загинув у період 1946–1949 рр. Похований: братське кладовище у м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

ЛИПЧЕНКО М. А. Рядовий. Загинув у 1946 р. Похований: братське кладовище у м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

ЛИСЕНКО Я. К. Єфрейтор. Загинув у період 1947–1949 рр. Похований: братське кладовище Ціньюаньце в м. Даляне, Китайська Народна Республіка.

ЛИСТОПАД Микола Михайлович, 1927 р.н. Рядовий. Загинув у 1948 р. Похований: братське кладовище у м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

ЛИТВИНЕНКО Н. І., 1924 р.н. Ст. матрос. Загинув у 1946 р. Похований: братське кладовище у м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

ЛИТУН М. Т. Ст. лейтенант. Загинув у період 1947–1949 рр. Похований: братське кладовище Ціньюаньце в м. Даляне, Китайська Народна Республіка.

ЛЬВОВ Микола Степанович, 1917 р.н. Мол. сержант. Загинув у 1946 р. Похований: братське кладовище у м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

ЛЮБАР Яків Лаврентійович, 1912 р.н., Дніпропетровська обл., Магдалинівський р-н, с. Поливанівка. Призваний у 1936 р. Лейтенант. Загинув 15 січня 1938 р. у авіакатастрофі. Похований: м. Наньчан, Китайська Народна Республіка. Нагороди: орден Червоної Зірки, 1938 р.

ЛЮБЧЕНКО В. А. Сержант. Загинув у період 1946–1949 рр. Похований: братське кладовище у м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

ЛЯКІН Іван Миколайович, 1902 р.н., Сумська обл., м. Конотоп, українець. Командир ланки авіазагону. Загинув 13 квітня 1930 р.

МАГЛЯК Олександр Григорович, 1913 р.н., Вінницька обл., Жмеринський р-н, с. Леляки. Призваний у 1933 р. Лейтенант. Загинув у повітряному бою 12 серпня 1938 р. Похований: м. Наньчан, Китайська Народна Республіка.

МАКСИМЧУК Т. Н. Рядовий. Загинув у період 1946–1949 рр. Похований: братське кладовище у м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

МАРИНЧЕНКО В. Є. Рядовий. Загинув у 1946 р. Похований: братське кладовище Ціньюаньцзе в м. Даляне, Китайська Народна Республіка.

МАРЧЕНКО В. П. Єфрейтор. Загинув у 1946 р. Похований: братське кладовище у м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

МАРЧЕНКО П. А. Сержант. Загинув у період 1947–1949 рр. Похований: братське кладовище Ціньюаньцзе в м. Даляне, Китайська Народна Республіка.

МИРОНЕНКО Н. І. Рядовий. Загинув у 1946 р. Похований: братське кладовище у м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

МОСКАЛЬ Самсон Андрійович, 1907 р.н., м. Дніпропетровськ. Призваний у 1929 р. Лейтенант. Загинув у повітряному бою 3 червня 1938 р. в районі м. Аньцін, Китайська Народна Республіка.

НАУМЕНКО Василь Ананійович, 1928 р.н. Єфрейтор. Загинув у 1949 р. Похований: братське кладовище у м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

НАУМЕНКО І. К. Рядовий. Загинув у період 1947–1949 рр. Похований: братське кладовище Ціньюаньцзе в м. Даляне, Китайська Народна Республіка.

НИКОЛАЄНКО Сергій Васильович, 1927 р.н., Сумська обл., Конотопський р-н, с. Капітанівка, українець. Призваний у 1945 р. Мол. сержант. Помер від ран у 1949 р. Похований: с. Камінь-Риболов Ханкайського р-ну, Приморський край, Російська Федерація.

ОНИЩЕНКО В. І. Рядовий. Загинув у період 1946–1949 рр. Похований: братське кладовище у м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

ОНИЩЕНКО Василь Іванович, 1927 р.н., Сумська обл., Сумський р-н, с. Великі Вільми, українець. Призваний у 1945 р. Рядовий. Загинув 16 квітня 1947 р. Похований: братське кладовище в м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

ОНОФРІЄНКО О. О. Сержант. Загинув у період 1946–1949 рр. Похований: братське кладовище Ціньюаньцзе в м. Даляне, Китайська Народна Республіка.

ОНУЧИН Олексій Григорович, 1925 р.н. Мол. лейтенант. Загинув у 1946 р. Похований: братське кладовище у м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

ПАВЛОВСЬКИЙ Семен Володимирович, 1919 р.н., Одеська обл., Роздільнянський р-н, с. Новокостянтинівка, українець. Призваний у 1944 р. Роздільнянським РВК. Військовослужбовець. Загинув 28 лютого 1946 р. Похований: ст. Анана, Маньчжурія, Китайська Народна Республіка.

ПАВУК В. І. Єфрейтор. Загинув у період 1946–1949 рр. Похований: братське кладовище у м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

ПАНАСЮК Д. Є., 1923 р.н. Рядовий. Загинув у 1946 р. Похований: братське кладовище у м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

ПЕТРОВИЧ Георгій Антонович, 1902 р.н., м. Київ. Призваний у 1918 р. Військовий лікар II рангу. Загинув у авіакатастрофі 5 серпня 1938 р. у м. Урумчі, Китайська Народна Республіка.

ПОЛЩУК І. М. Матрос. Загинув у період 1946–1949 рр. Похований: братське кладовище у м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

ПОПОВ Сергій Григорович, 1915 р.н., м. Київ. Старшина. Загинув у повітряному бою 2 грудня 1937 р. Похований: м. Нанкін, Китайська Народна Республіка. Нагороди: орден Червоного Прапора, 1938 р.

ПРИЛИВКО Павло Петрович. Капітан. Загинув у 1946 р. Похований: братське кладовище у м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

ПРИХОДЬКО Яків Степанович, 1927 р.н. Ст. матрос. Загинув у 1948 р. Похований: братське кладовище у м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

ПРОКОПЕНКО Н. Н. Рядовий. Загинув у 1946 р. Похований: братське кладовище у м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

ПРОКОПИШИН І. П. Рядовий. Загинув у період 1946–1949 рр. Похований: братське кладовище у м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

РЕДЬКО І. І. Майор. Загинув у 1946 р. Похований: братське кладовище Ціньюаньцзе в м. Даляне, Китайська Народна Республіка.

РОЗИНКА Іван Карпович, 1910 р.н., Чернігівська обл., Борзнянський р-н, с. Шаповалівка. Призваний у 1931 р. Ст. лейтенант. Загинув у повітряному бою 30 грудня 1939 р. Похований: шкільне кладовище, м. Лючжоу, Китайська Народна Республіка.

РОМАНЮК І. А. Рядовий. Загинув у період 1946–1949 рр. Похований: братське кладовище у м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

САВЧУК Іван Ілліч, 1918 р.н. Капітан. Загинув у 1946 р. Похований: братське кладовище у м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

САПРИГА Сергій Григорович, 1927 р.н. Мол. сержант. Загинув у 1949 р. Похований: братське кладовище у м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

СЕРГІЄНКО О. О. Рядовий. Загинув у період 1947–1949 рр. Похований: братське кладовище Ціньюаньцзе в м. Даляне, Китайська Народна Республіка.

СИНІЧЕНКО Степан Григорович, 1927 р.н. Рядовий. Загинув у 1947 р. Похований: братське кладовище у м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

СТАРЧЕНКО Дмитро Якович, 1912 р.н. Мол. лейтенант. Загинув у 1946 р. Похований: братське кладовище у м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

СТЕЛЬМАНЮК А. П. Єфрейтор. Загинув у 1946 р. Похований: братське кладовище Ціньюаньцзе в м. Даляне, Китайська Народна Республіка.

ТАРАН В. Т. Матрос. Загинув у 1946 р. Похований: братське кладовище у м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

ТЕЛЬНОВ Микола Юхимович, 1910 р.н., Автономна Республіка Крим, м. Сімферополь. Призваний у 1928 р. Ст. лейтенант. Загинув 16 березня 1938 р. у авіакатастрофі. Похований: м. Ланьчжоу, Китайська Народна Республіка.

ТКАЧЕНКО І. А., 1927 р.н. Рядовий. Загинув у 1946 р. Похований: братське кладовище у м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

ТОМАЧИНСЬКИЙ Микола Іванович, 1917 р.н., Вінницька обл., Ямпільський р-н, с. Безводне. Призваний у 1936 р. Офіцер. Помер від ран у 1939 р. в Маньчжурії. Похований: м. Улан-Уде, Бурятія, Російська Федерація.

ФЕДОСЕНКО І. Ф. Єфрейтор. Загинув у 1946 р. Похований: братське кладовище у м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

ХРИСТОЛЮБОВ Михайло Іванович, 1924 р.н. Ст. лейтенант. Загинув у 1948 р. Похований: братське кладовище у м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

ЧАБАН Петро Гнатович, 1908 р.н., Запорізька обл., с. Павло-Кичкас. Призваний у 1931 р. Лейтенант. Загинув 24 лютого 1938 р. у авіакатастрофі. Похований: м. Наньчан, Китайська Народна Республіка. Нагороди: орден Червоного Прапора.

ЧЕРНЕНКО Н. Я. Сержант. Загинув у 1946 р. Похований: братське кладовище у м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

ЧЕХЛАТИЙ Олександр Несторович, 1914 р.н., Дніпропетровська обл., Царичанський р-н, смт Курилівка. Призваний у 1933 р. Лейтенант. Загинув 4 квітня 1938 р. Похований: м. Сіань, Китайська Народна Республіка. Нагороди: орден Червоної Зірки, 1938 р.

ЧИЖЕНКО Н. М., 1920 р.н. Єфрейтор. Загинув у 1946 р. Похований: братське кладовище у м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

ЧУМАЧЕНКО Н. Ф., 1926 р.н. Рядовий. Загинув у 1948 р. Похований: братське кладовище у м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

ШАМКО Петро Дмитрович, 1908 р.н. Лейтенант. Загинув у 1946 р. Похований: братське кладовище у м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

ШЕВЧЕНКО Г. Т. Рядовий. Загинув у 1946 р. Похований: братське кладовище у м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

ШЕВЧЕНКО Іван Олексійович, 1924 р.н. Лейтенант. Загинув у 1949 р. Похований: братське кладовище у м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

ШЕВЧЕНКО Н. І. Матрос. Загинув у період 1947–1949 рр. Похований: братське кладовище Ціньюаньцзе в м. Даляне, Китайська Народна Республіка.

ШЕВЧЕНКО Т. А., 1924 р.н. Сержант. Загинув у 1946 р. Похований: братське кладовище у м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

ШЕЛЕСТ І. Ю., 1921 р.н. Рядовий. Загинув у 1948 р. Похований: братське кладовище у м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

ШЕПЕЛЬ Євген Кирилович, 1918 р.н. Капітан. Загинув у 1946 р. Похований: братське кладовище у м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

ШЕПИТЬКО О. С. Рядовий. Загинув у період 1946–1949 рр. Похований: братське кладовище у м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

ШИРОНЕНКО В. І. Ст. сержант. Загинув у 1946 р. Похований: братське кладовище Ціньюаньцзе в м. Даляне, Китайська Народна Республіка.

ШУМАН Андрій Маркіянович, 1907 р.н., Чернігівська обл., Городнянський р-н, с. Павло-Іванівське. Призваний у 1929 р. лейтенант. Загинув 15 січня 1938 р. у авіакатастрофі. Похований: м. Наньчан, Китайська Народна Республіка. Нагороди: орден Червоної Зірки, 1938 р.

ШУСТЕР Лев Захарович, 1914 р.н., м. Дніпропетровськ. Призваний у 1933 р. лейтенант. Загинув у повітряному бою 29 квітня 1938 р. Похований: м. Ханчжоу, Китайська Народна Республіка.

ЮРЧЕНКО Олексій Омелянович, 1926 р.н. Сержант. Загинув у 1948 р. Похований: братське кладовище у м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

ЯРЕМА Григорій Лук'янович, 1927 р.н. Рядовий. Загинув у 1948 р. Похований: братське кладовище у м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

ЯРЕМЧУК Михайло Іванович, 1927 р.н. Рядовий. Загинув у 1948 р. Похований: братське кладовище у м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

ЯЩЕНКО Іван Семенович, 1925 р.н. Мол. лейтенант. Загинув у 1947 р. Похований: братське кладовище у м. Люйшунь (Порт-Артур), Китайська Народна Республіка.

«БАНЗАЙ» НЕ ПРОЙШОВ

Відбиття японської
агресії в районі
озера Хасан (1938)

Після захоплення Маньчжурії в середині 30-х років японський уряд планував захопити Примор'я і Північний Сахалін, зруйнувати Транссибірську залізницю в районі Байкалу, перерізати головну транспортну артерію, що з'єднувала Європейську частину СРСР із Сибіром. Виношувались плани щодо вторгнення в Монгольську Народну Республіку.

Плануючи агресію проти СРСР біля озера Хасан, японські військові враховували географічне положення, особливості даного району. Маньчжурська і корейська прикордонні території були обжиті, мали розвинену мережу залізниць і автомобільних доріг. Радянська ж прикордонна територія була недостатньо освоєна в економічному сенсі та майже не підготовлена як театр воєнних дій. Висоти Безіменна, Заозерна і Пулемютна Гірка були відділені від Примор'я озером Хасан, розташованим майже біля самого кордону. Це ускладнювало підхід до них з радянського боку. Захопивши ці висоти, японські мілітаристи розраховували постійно контролювати південну частину радянського Примор'я і створити загрозу Тихоокеанському узбережжю аж до Владивостока.

Японські мілітаристи намагались виправдати свої провокаційні дії тим, що нібито прикордонна зона СРСР в районі озера Хасан є маньчжурською територією. Японський повірений у справах в СРСР 15 липня 1938 р. поставив радянському уряду вимогу зняти прикордонні пости з висот Безіменна і Заозерна, які нібито належать Маньчжоу-го. Японці не взяли до уваги пред'явлений радянською стороною текст Хунчунського протоколу, підписаного Китаєм у 1886 року, з доданими картами, з яких було ясно, що претензії японської сторони є незаконні. 20 липня 1938 р. японський посол у Москві повторив заяву про "права" Маньчжоу-го на район озера Хасан.

Японське командування зосередило в районі майбутніх бойових дій три піхотні дивізії, механізовану бригаду і кавалерійський полк, крейсер, 14 міноносців і 15 військових катерів.

29 липня японці двома ротами порушили державний кордон СРСР і атакували висоту Безіменну, яку охороняв прикордонний наряд з одинадцяти чоловік на чолі з начальником застави лейтенантом О.Ю. Махалінім. Прикордонники, незважаючи на величезну перевагу противника (12–14 японців на одного прикордонника), відбивали атаку за атакою. Поранений лейтенант Махалін змінив убитого кулеметника, разом з іншими бійцями брав участь у рукопашному бою, підняв бійців, щоб вирватися з оточення і тут був смертельно поранений. Прикордонники відстрілювались до останнього: четверо з них було вбито, інших — поранено.

Радянський уряд високо оцінив подвиг одинадцяти сміливців. За мужність і героїзм дев'ять із них нагороджені орденом Леніна, а лейтенанту Олексію Юхимовичу Махаліну посмертно присвоєно звання Героя Радянського Союзу. Він пройшов школу прикордонників, закінчив Харківське училище середнього комскладу. Зрілим бійцем прибув на Далекий Схід. Його ім'я присвоєно селу, де він народився, середній школі, де вчився, прикордонній заставі, залізничній станції, вулиці у Владивостоці, висоті Безіменній, морському траулерові.

Незабаром на допомогу героям із застави прибули двадцять прикордонників, стрілецька рота під командуванням старшого лейтенанта Д.Т. Левченка і взвод протитанкових гармат. Воїни вигнали самураїв з висоти Безіменної. За проявлений героїзм бійці і командири були нагороджені високими державними нагородами, а Д.Т. Левченкові, командирові взводу протитанкових гармат І.Р. Лазареву присвоєно звання Героя Радянського Союзу.

Після невдачі із захопленням висоти Безіменної японці силами двох полків, здійснивши інтенсивний артилерійсько-мінометний обстріл, перейшли в атаку на висоту Заозерну, яку захищали тридцять прикордонників на чолі з начальником застави лейтенантом П.Ф. Терешкіним і підрозділ саперів під командуванням лейтенанта В.М. Віневітіна. Червоноармійці мужньо відбивали натиск противника, самі переходили в атаку. За мужність і відвагу лейтенантам П.Ф. Терешкіну і В.М. Віневітіну присвоєно звання Героя Радянського Союзу.

Японські регулярні війська, створивши значну перевагу, 31 липня захопили висоти Заозерну, Безіменну і Пулемьотну Гірку. Спроби відбити висоти успіху не досягли. Радянські війська виходили з боїв під обстрілом ворога, важким маршем по розмитій повинню дорозі, з великими втратами.

Наказом наркома оборони СРСР в район конфлікту було перебазовано посилений 39-й стрілецький корпус у складі 32-ї, 39-ї, 40-ї дивізій (загальною кількістю 32 тис. чол.) і 2-у механізовану бригаду. На 5 серпня біля озера Хасан було сконцентровано не менше 15 тис. чоловік, а також 237 гармат, 285 танків, 250 літаків.

План бойових дій, розроблений командиром корпусу, був схвалений Військовою радою Далекосхідного фронту, а потім і наркомом оборони. 6 серпня о 16 годині, коли розвіявся туман, радянські війська почали штурмувати японські позиції. Перші удари завдавала авіація Далекосхідного фронту за участю 180 бомбардувальників, в тому числі 60 важких (ТБ-3), і 70 винищувачів по ворожій піхоті на Заозерній, Безіменній і Богомольній висотах, а також по вогневих позиціях японської артилерії. Дії бомбардувальників прикривали винищувачі. Вони, знижуючись, обстрілювали ворожі війська із кулеметів. Слідом за авіацією відкрила вогонь полкова і дивізійна артилерія, далі пішли в наступ піхота і танки.

Незважаючи на жорстокий опір японців, 118-й і 119-й полки 40-ї стрілецької дивізії за підтримки танкового і розвідувального батальйонів 8 серпня оволоділи висотою Заозерна. Наступного дня частини 32-ї стрілецької дивізії разом з танковим батальйоном 2-ї механізованої бригади штурмом взяли Безіменну. Радянська територія була повністю очищена від японських загарбників. 11 серпня за умовами перемир'я воєнні дії були припинені. Поразка японських загарбників біля озера Хасан стала серйозним ударом по планах імпералістичної Японії на Далекому Сході.

Воєнний конфлікт біля озера Хасан виявив значні недоліки в підготовці Далекосхідного театру до війни (дороги, мости, зв'язок). Японці були розбиті й відкинуті за межі країни тільки завдяки бойовому ентузіазму бійців, молодших командирів, середнього і старшого командно-політичного складу, готових пожертвувати власним життям. Дуже великі втрати радянських військ не можуть бути виправдані надзвичайно складною місцевістю, на якій довелось маневрувати.

У ході конфлікту бійці і командири Червоної армії бились хоробро і самовіддано, їхні бойові подвиги високо оцінені Радянським урядом: 26 воїнів відзначені званням Героя Радянського Союзу, 95 — нагороджені орденом Леніна, 1982 — орденом Червоного Прапора, 1935 — орденом Червоної Зірки, 1226 — медаллю "За відвагу", 1159 — медаллю "За бойові заслуги".

ПЕРСОНАЛІ ЗАГИБЛИХ

АЛЬБУДА Євдоким Панасович, 1916 р.н., Вінницька обл., Іллінецький р-н, с. Розсохувата, українець. Призваний у 1938 р. Червоноармієць. Загинув у 1938 р.

БАЙНОВИЧ (БОЙНОВИЧ) Зейлік Йосипович, 1910 р.н., Київська обл., Богуславський р-н, с. Медвин. Лейтенант, 113 сп 32 сд (95 сп 32 сд 39 ск). Помер від ран 1 січня 1939 р. Похований: госпітальне кладовище у с. Посьєт Приморського краю, Російська Федерація.

БАЛАНЧУК Андрій Семенович, 1906 р.н., Вінницька обл., м. Іллінці, українець, кадровий військовослужбовець. Ст. лейтенант. Загинув у 1939 р.

БАРИЛЬЧЕНКО Олексій Єфремович, 1917 р.н. Призваний Луганським МК у 1936 р. Мол. лейтенант, 94 сп 32 сд. Загинув 9 серпня 1938 р. Похований: братська могила в районі бою. Нагороди: орден Червоного Прапора, 25 жовтня 1938 р.

БАТАРШИН Гильфан Абубекерович, 1914 р.н., Луганська обл., м. Кіровськ. В прикордонних військах з 1934 р. Командир відділення маневрової групи. За відвагу в бою 31 липня молодому командирі було присвоєно звання Героя Радянського Союзу (25.10.1938 р.). Учасник Великої Вітчизняної війни. Загинув у авіакатастрофі 11 грудня 1947 р. Нагороди: ордени Леніна, Вітчизняної війни 2 ст., Червоної Зірки, медалі.

БЕЗЗУБ Михайло Опанасович, 1916 р.н., Чернігівська обл., Бахмацький р-н, с. Кропивне. Призваний Дмитрівським РВК Чернігівської обл. Червоноармієць, 303 отб 32 сд. Загинув 6 серпня 1938 р. Похований: братська могила в районі бою. Нагороди: орден Червоного Прапора, 25 жовтня 1938 р.

БЕЗСМЕРТНИЙ Іван Лук'янович, 1910 р.н., Київська обл., Бородянський р-н, с. Бабинці. Мол. лейтенант, 178 сп 40 сд. Загинув 6 серпня 1938 р. Похований: братська могила біля вис. Пулемьотна. Нагороди: орден Червоного Прапора, 25 жовтня 1938 р.

БЛИК Герасим Тимофійович, 1916 р.н., Вінницька обл., Липовецький р-н, с. Стара Прилука, українець. Призваний у 1937 р. Червоноармієць. Загинув у 1938 р.

БОНДАРЧУК Оверко Якович, 1914 р.н., Житомирська обл., Андрушівський р-н, с. Іванків. Призваний Андрушівським РВК. Мол. командир, 42 отбр. Загинув 6 серпня 1938 р. Похований: братська могила на східному схилі вис. Заозерна. Нагороди: орден Червоного Прапора, 25 жовтня 1938 р.

БОЧАРОВ Григорій Михайлович, 1914 р.н., Донецька обл., с-ще Колки. Червоноармієць, 96 сп 32 сд. Загинув 1 серпня 1938 р. Похований: братська могила біля вис. Заозерна. Нагороди: медаль "За відвагу".

БРЕСЛАВЕЦЬ Євген Максимович, 1911 р.н., м. Харків. Призваний Харківським РВК. Мол. командир, 2 тб 42 отбр. Загинув 6 серпня 1938 р. Похований: братська могила на східному схилі вис. Заозерна. Нагороди: орден Червоного Прапора, 25 жовтня 1938 р.

ВАЙЗБУРГ Мойсей Якович, 1906 р.н., Житомирська обл., Попільнянський р-н, с. Паволоч. Ст. лейтенант, 42 отбр. Загинув 6 серпня 1938 р. Похований: братська могила на східному схилі вис. Заозерна. Нагороди: орден Червоного Прапора, 25 жовтня 1938 р.

ВАЩЕНКО Порфирій Федорович, 1914 р.н., Сумська обл., Липоводолинський р-н, с. Капустинці. Призваний Гадяцьким РВК. Червоноармієць, 322 сп 32 сд. Загинув у 1938 р. Похований: братська могила № 4 в районі бою.

ВЛАДИКА Клим Іванович, 1913 р.н., Хмельницька обл., Деражнянський р-н, с. Мазники, українець. Призваний у 1933 р. Мол. командир. Загинув у бою у 1938 р.

ВОВК (ВОЛК) Костянтин Петрович, 1909 р.н., Житомирська обл., с. Сергеєвичі. лейтенант, 118 сп 40 сд. Загинув 6 серпня 1938 р. Похований: братська могила біля вис. Пулемьотна. Нагороди: орден Червоного Прапора, 25 жовтня 1938 р.

ВОВК (ВОЛК) Петро Омелянович, 1917 р.н., Черкаська обл., Уманський р-н, с. Косенівка. Призваний Бабанським РВК Черкаської обл. Червоноармієць, 119 сп. Помер від ран 9 серпня 1938 р. Похований: у м. Владивосток, Російська Федерація.

ВОЄЦА Микола Іванович, 1914 р.н., м. Чернігів, українець. Червоноармієць. Пропав безвісти в бою у 1938 р.

ГАВЕР Михайло Ілліч, 1915 р.н., м. Київ. Призваний Бобровицьким РВК Чернігівської обл. Червоноармієць. Загинув 26 вересня 1938 р. Похований: с. Гродеково.

ГАДЖИ Володимир Георгійович, 1916 р.н., Донецька обл., м. Маріуполь. Призваний Маріупольським РВК. Червоноармієць, 2 тб 42 отбр. Загинув 6 серпня 1938 р. Похований: братська могила на східному схилі вис. Заозерна.

ГІНКІН Михайло Петрович, 1910 р.н., м. Полтава, українець. Ст. лейтенант. Загинув 20 січня 1938 р.

ГОРБИК Мойсей Трохимович, Житомирська обл., Ємільчинський р-н, с. Неділище. Призваний Коростенським РВК Житомирської обл. Червоноармієць, 30 осабп 32 сд. Пропав безвісти в бою у 1938 р.

ГОРЕЛКІН Михайло Ілліч, 1916 р.н., Харківська обл., Лозівський р-н, с. Краснопавлівка. Призваний Лозівським РВК. Червоноармієць, 3 тб 42 отбр. Загинув 9 серпня 1938 р. Похований: братська могила на східному схилі вис. Заозерна. Нагороди: орден Червоного Прапора, 25 жовтня 1938 р.

ГРИБОВ Прокіп Григорович, 1914 р.н., Чернігівська обл., ст. Бутурівка. Червоноармієць, 5 орозвб 40 сд. Помер від ран 9 серпня 1938 р. Похований: госпітальне кладовище у с. Посьет Приморського краю, Російська Федерація.

ГРИГОР'ЄВ Григорій Васильович, 1911 р.н., Одеська обл., смт Овідіополь. Призваний у 1934 р. Мол. лейтенант, 120 сп 40 сд. Загинув 7 серпня 1938 р. Похований: братська могила в районі бою. Нагороди: орден Червоного Прапора, 25 жовтня 1938 р.

ДОБРОВОЛЬСЬКИЙ Іван Данилович, 1914 р.н., Хмельницька обл., Ізяславський р-н. Червоноармієць, 115 сп 39 сд. Загинув 9 серпня 1938 р. Похований: братська могила № 1 біля вис. Заозерна. Нагороди: орден Червоного Прапора, 25 жовтня 1938 р.

ДОБРОГОРСЬКИЙ Микола Никифорович, 1919 р.н., Хмельницька обл., Волочиський р-н, с. Рябіївка, українець. Призваний у 1937 р. Старшина роти. Пропав безвісти в бою у 1939 р.

ДОЦЕНКО Федір Іванович, Донецька обл., Артемівський р-н, Кодемська с/р. Призваний Горлівським МВК Донецької обл. Червоноармієць. Помер від ран 1 серпня 1938 р.

ДРОЗД Олександр Михайлович, 1918 р.н., Хмельницька обл., Старокостянтинівський р-н, с. Левківка, українець. Призваний у 1938 р. Червоноармієць. Загинув у 1938 р.

ДУЗЕНКО Григорій Павлович, 1916 р.н., Полтавська обл., Машівський р-н, с. Базилівщина. Призваний Машівським РВК. Курсант, водій танка, 3 тб 42 отбр. Загинув 6 серпня 1938 р. Похований: братська могила на східному схилі вис. Заозерна. Нагороди: орден Червоного Прапора, 25 жовтня 1938 р.

ЄРЕСЬКО Йосип Гаврилович, Полтавська обл., Чорнухинський р-н, с. Вороньки. Червоноармієць, 119 сп 40 сд. Пропав безвісти у серпні 1938 р. в бою за вис. Пулемьотна.

ЖИГАЛОВ (ЖИГАЛЬОВ) Олексій Михайлович, 1914 р.н., Луганська обл., м. Серго. Призваний у 1936 р. Червоноармієць, 59 прикордонний загін. Загинув 13 липня 1938 р. Похований: кладовище прикордонної застави "Синій Утьос" Приморського краю, Російська Федерація.

ЗАХАРЧЕНКО Олександр Вікторович, 1914 р.н., Миколаївська обл., Доманівський р-н, с. Новокантузівка. Призваний Доманівським РВК. лейтенант. Загинув у 1938 р.

ЗАХАРЧЕНКО Тимофій Герасимович, 1915 р.н., Київська обл., Макарівський р-н, с. Ніжиловичі. Призваний Макарівським РВК. Червоноармієць. Загинув 1 серпня 1938 р. Похований: братська могила в районі бою.

ЗАЧЕПА Михайло Кузьмич, 1915 р.н., Чернігівська обл., Бахмацький р-н, с. Туркенівка. Призваний Дмитрівським РВК Чернігівської обл. Червоноармієць, 303 отб 32 сд. Загинув 4 серпня 1938 р. Похований: братська могила на північному схилі вис. 64,8. Нагороди: орден Червоного Прапора, 25 жовтня 1938 р.

КАРПЕНЮК (КАРПЕНКО) Петро Андрійович, 1914 р.н., Київська обл., Сквирський р-н, с. Антонів. Призваний Сквирським РВК. Червоноармієць. Пропав безвісти 9 серпня 1938 р.

КІНЯР Іван Семенович, 1916 р.н., Київська обл., Фастівський р-н, с. Кошмак. Призваний Фастівським РВК. Червоноармієць, 69 осапб 43 ск. Пропав безвісти в бою 11 серпня 1938 р.

КОВАЛЬОВ Андрій Павлович, 1912 р.н., Російська Федерація, Воронежська обл., українець. Ст. лейтенант, льотчик. Загинув 29 вересня 1938 р.

КОЛГУНОВ Федір Данилович, 1916 р.н., Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Голубівка. Призваний у 1937 р. Заст. політрука, 119 сп 40 сд. Загинув у бою 3 серпня 1938 р. Похований: братська могила біля вис. Пулемьотна. Нагороди: орден Червоного Прапора, 25 жовтня 1938 р.

КОНДРАТЕНКО Олександр Пилипович, 1914 р.н., Харківська обл., Козличанський р-н. Призваний Козличанським РВК. Мол. командир, 5 орозвб 40 сд. Загинув 6 серпня 1938 р. Похований: братська могила в районі бою. Нагороди: орден Червоного Прапора, 25 жовтня 1938 р.

КОРСОНЮК Василь Миколайович, 1915 р.н., Вінницька обл., Гайсинський р-н, с. Кущинці, українець. Призваний у 1937 р. Червоноармієць. Загинув у 1938 р.

КОХАНСЬКИЙ Степан Харитонович, 1919 р.н., Одеська обл., Фрунзівський р-н, с. Василівка, українець. Призваний у 1938 р. Фрунзівським РВК. Червоноармієць, танкіст. Загинув 25 липня 1938 р. Похований: м. Уссурійськ, Приморський край, Російська Федерація.

КРІПАК Дмитро Пантелійович, 1912 р.н., Харківська обл., Лозівський р-н, с. Надєждівка. Призваний Петропавлівським МВК. Політрук, 118 сп 40 сд. Загинув 1(28) серпня 1938 р. Похований: братська могила в районі бою. Нагороди: орден Червоного Прапора, 25 жовтня 1938 р.

КРЮТЧЕНКО Василь Опанасович, 1918 р.н., Кіровоградська обл., Онуфріївський р-н, с. Куцеволівка, українець. Призваний Онуфріївським РВК. Загинув у 1937 р. Похований: в районі оз. Хасан.

КУЛИК Олексій Прохорович, 1918 р.н., Київська обл., Миронівський р-н, с. Росава, українець. Загинув у 1938 р.

КУХАРЧУК Петро Зіновійович, 1914 р.н., Хмельницька обл., Красилівський р-н, с. Росолівці. Мол. командир, 39 сд. Пропав безвісти 9 серпня 1938 р. у бою за вис. Заозерна.

КУЦЕВОЛ Василь Федорович, 1920 р.н., Кіровоградська обл., Онуфріївський р-н, с. Куцеволівка, українець. Призваний у 1937 р. Капітан. Загинув у 1937 р. Похований: в районі оз. Хасан.

КУЧМА Леонід Іванович, 1900 р.н., Київська обл., Таращанський р-н. Капітан. Загинув у 1938 р.

ЛЕВЧЕНКО Дорофій Тимофійович, 1911 р.н., Черкаська обл., Уманський р-н, с. Посухівка. Призваний у 1931 р. Ст. лейтенант, командир роти, 119 сп. За відвагу в боях присвоєно звання Героя Радянського Союзу (25.10.1938 р.). Загинув у серпні 1941 р. Похований: Білорусь, Могильовська обл., Осиповичський р-н, с. Свіслоч. Нагороди: орден Леніна.

ЛЕВЧЕНКО Опанас Костянтинович, 1916 р.н., Київська обл., Тетіївський р-н, с. Черепин. Призваний Тетіївським РВК. Червоноармієць, 95 сп 32 сд. Загинув 8 серпня 1938 р. Похований: братська могила в районі бою. Нагороди: орден Червоного Прапора, 25 жовтня 1938 р.

ЛИНЬКОВ Яків Пилипович, Сумська обл., Роменський р-н. Червоноармієць, 59 прикордонний загін. Загинув у серпні 1938 р. Похований: в районі бою.

ЛИПКА Яків Пилипович, 1916 р.н., Сумська обл., Роменський р-н, с. Овлаші. Призваний у 1937 р. Червоноармієць, 59 прикордонний загін. Загинув 13 липня 1938 р. Похований: в районі бою.

ЛЮБИМСЬКИЙ Василь Павлович, 1916 р.н., Київська обл., Тетіївський р-н, с. Січень. Призваний Тетіївським РВК. Червоноармієць, 95 сп 32 сд. Пропав безвісти у бою 7 серпня 1938 р.

ЛЯДСЬКИЙ Іван Васильович, 1909 р.н., Кіровоградська обл., Онуфріївський р-н, с. Браїлівка, українець. Призваний у 1937 р. Капітан. Загинув у 1937 р. Похований: в районі оз. Хасан.

МАЗУР Петро Андрійович, 1917 р.н., м. Одеса. лейтенант, 95 сп 32 сд. Загинув 6 серпня 1938 р. Похований: братська могила в районі бою. Нагороди: орден Червоного Прапора, 25 жовтня 1938 р.

МАЛЕНКО (МЕЛАНКО) Павло Петрович, 1916 р.н., Запорізька обл., смт Новомиколаївка. Призваний Новомиколаївським РВК. Червоноармієць, 59 прикордонний загін. Загинув 13 липня 1938 р. Похований: кладовище прикордонної застави "Пакшекори" Приморського краю, Російська Федерація.

МАЛЕНКО Павло Петрович, 1918 р.н., Запорізька обл., смт Новомиколаївка. Загинув у 1938 р. Похований: Монгольська Народна Республіка.

МАЛЬОВАННИЙ Никифор Петрович, 1915 р.н., Кіровоградська обл., Маловисківський р-н, с. Червона Поляна, українець. Призваний у 1937 р. Маловисківським РВК. Червоноармієць. Загинув у 1938 р. Похований: в районі оз. Хасан.

МАМБИК Трохим (Юхим) Трохимович (Тимофійович), 1916 р.н., Черкаська обл., Уманський р-н, с. Городниця. Призваний у 1937 р. Червоноармієць, 119 сп 40 сд. Загинув 4 серпня 1938 р. у бою за вис. 68,8. Похований: братська могила в районі бою (біля вис. Заозерна). Нагороди: орден Червоного Прапора, 25 жовтня 1938 р.

МАРТИНЮК Олександр Аркадійович, 1916 р.н., Вінницька обл., Оратівський р-н, с. Скоморошки. Призваний Плисківським РВК Вінницької обл. Червоноармієць, 95 сп 32 сд. Загинув 7 серпня 1938 р. Похований: братська могила в районі бою. Нагороди: орден Червоного Прапора, 5 жовтня 1938 р.

МИКИТЮК Федір Артемович, 1910 р.н., Вінницька обл., Тростянецький р-н, с. Глибочок, українець. Червоноармієць. Загинув у 1938 р.

МУХІН Віталій Мартем'янович, 1908 р.н., Київська обл., Богуславський р-н, с. Медвин. лейтенант, 95 сп 32 сд. Загинув 7 серпня 1938 р. Похований: братська могила в районі бою. Нагороди: орден Червоного Прапора, 25 жовтня 1938 р.

МУХОЇД Роман Федорович, 1915 р.н., Київська обл., Поліський р-н, с. Буда-Варовичі. Червоноармієць. Загинув у 1938 р.

НАЙДЬОНОВ Іван Кузьмич, 1916 р.н., Кам'янський р-н. Призваний Білозерським РВК. Курсант, 3 тб 42 отбр. Загинув 6 серпня 1938 р. Похований: братська могила на східному схилі вис. Заозерна. Нагороди: орден Червоного Прапора, 25 листопада 1938 р.

ОЛЕНЧЕНКО Яків Антонович, Донецька обл., м. Макіївка. лейтенант, 2 тб 42 отбр. Загинув 6 серпня 1938 р. Похований: братська могила на східному схилі вис. Заозерна. Нагороди: орден Червоного Прапора, 25 листопада 1938 р.

ОЛІЙНИК Степан Афанасійович, 1911 р.н., Вінницька обл., Чернівецький р-н, українець. Червоноармієць. Загинув у 1937 р.

ОСТАПЕНКО Микола Іванович, 1910 р.н., Сумська обл., м. Дружба. Призваний у 1938 р. Червоноармієць. Загинув у серпні 1938 р.

ОСТАПЕНКО Петро Лук'янович, 1916 р.н., Дніпропетровська обл., Криворізький р-н, с. Красна Балка. Червоноармієць, 59 прикордонний загін. Загинув 7 серпня 1938 р. Похований: в районі бою. Нагороди: орден Червоного Прапора.

ПАНЧЕНКО Микола Іванович, 1915 р.н., м. Київ. Призваний у 1937 р. Червоноармієць, 5 орзвб 40 сд. Загинув 6 серпня 1938 р. Похований: братська могила в районі бою.

ПАЦАНЧУК Кирило Пархомович, Вінницька обл., Погребищенський р-н, с. Дзюньків, українець. Червоноармієць. Загинув у 1938 р.

ПЕХІЛ Андрій Власович, 1915 р.н. Надстроковик, 96 сп 32 сд. Загинув у 1938 р. Похований: братська могила біля вис. Заозерна. Нагороди: орден Червоного Прапора, 25 листопада 1938 р.

ПОПКО Степан Несторович, 1918 р.н., Вінницька обл., Козятинський р-н, с. Кордишівка, українець. Червоноармієць. Загинув у 1938 р.

ПОРОХНЯ Павло Тимофійович, 1915 р.н., Вінницька обл., Вінницький р-н, с. Міз'яківські Хутори, українець. Червоноармієць. Загинув у 1938 р.

ПОХІЛ Андрій Власович, 1915 р.н., Олександрівська с/р. Червоноармієць, 322 сп 32 сд. Загинув у 1938 р. Похований: братська могила № 3 в районі бою.

ПРИХОДЬКО Федосій Варфоломійович, 1916 р.н., Полтавська обл., Лубенський р-н, с. Сештань. Призваний Лубенським РВК. Заст. політрука, 113 сп 32 сд. Загинув 7 серпня 1938 р. Похований: братська могила в районі бою. Нагороди: орден Червоного Прапора, 25 жовтня 1938 р.

ПРОКОФ'ЄВ Пилип Олексійович, 1909 р.н., Кіровоградська обл., Новомиргородський р-н, с. Коробчине. Призваний у 1938 р. Новомиргородським РВК. лейтенант, 119 (178) сп 40 сд. Загинув 2 серпня 1938 р. Похований: братська могила в районі бою. Нагороди: орден Червоного Прапора, 25 жовтня 1938 р.

ПРОЦЕНКО Василь Захарович, 1916 р.н., Миколаївська обл., Арбузинський р-н, с. Семенівка. Призваний Доманівським РВК Миколаївської обл. Червоноармієць. Загинув у 1938 р. Похований: у районі бою.

ПРОЦЬ Микола Степанович, 1911 р.н., Вінницька обл., Жмеринський р-н, с. Мовчани, українець. Червоноармієць. Загинув у 1938 р.

ПУТИНЕЦЬ Олександр Іванович, Автономна Республіка Крим, м. Керч. Старшина, 119 сп 40 сд. Помер від ран 27 серпня 1938 р. Похований: братська могила у м. Владивосток, Російська Федерація.

РАДІОНОВ Олександр Іванович, 1916 р.н., Вінницька обл., Погребищенський р-н, с. Довжок. Призваний Плисківським РВК Вінницької обл. Мол. командир, 95 сп 32 сд. Загинув 8 серпня 1938 р. Похований: братська могила в районі бою. Нагороди: орден Червоного Прапора.

РЕБУС Григорій Мойсейович (Мусійович), 1916 р.н., Чернігівська обл., Городнянський р-н, с. Солонівка. Призваний Городнянським РВК. Червоноармієць, 95 сп 32 сд. Загинув 7 серпня 1938 р. Похований: братська могила в районі бою.

РИЖЕНКО Іван Олексійович, 1916 р.н., Вінницька обл., Погребищенський р-н, с. Довжок. Призваний Плисківським РВК Вінницької обл. Мол. командир, 95 сп 32 сд. Загинув 8 серпня 1938 р. Похований: братська могила в районі бою. Нагороди: орден Червоного Прапора, 25 листопада 1938 р.

РУСАК Феодосій Захарович, 1915 р.н., Хмельницька обл., Старокостянтинівський р-н, с. Волиця-Керекешина, українєць. Призваний у 1938 р. Сержант. Загинув у липні 1938 р.

САВИЦЬКИЙ Андрій Васильович, 1915 р.н., Київська обл., Тетіївський р-н, с. Годек. Призваний Тетіївським РВК. Червоноармієць, 95 сп 32 сд. Загинув 8 серпня 1938 р. Похований: братська могила в районі бою.

САМОЗВАН Костянтин Іванович, 1916 р.н., Чернігівська обл., Бахмацький р-н, с. Осіч. Призваний Конотопським РВК Сумської обл. Червоноармієць, 95 сп 32 сд. Загинув 9 серпня 1938 р. Похований: братська могила в районі бою. Нагороди: орден Червоного Прапора, 25 листопада 1938 р.

САНДУЛ Григорій Микитович, 1918 р.н., Київська обл. Червоноармієць. Загинув у 1938 р.

СВЯТИНЯ Павло Іванович, Київська обл., Ставищенський р-н, с. Розкішна. Червоноармієць, 39 кап. Загинув 15 серпня 1938 р. біля вис. 194,0.

СЛОБОДЮК Антон Юхимович, 1913 р.н., Запорізька обл., Кам'янсько-Дніпровський р-н, с. Велика Білозерка. Призваний Великобілозерським РВК Запорізької обл. Червоноармієць, 59 прикордонний загін. Загинув 31 липня 1938 р. Похований: с. Посьєт Приморського краю, Російська Федерація.

СОРОКОВИХ Василь Микитович, 1913 р.н. Призваний у 1932 р. лейтенант, 118 сп 40 сд. Загинув 1 серпня 1938 р. Похований: братська могила в районі бою.

СТЕЦЕНКО Василь Максимович, Кіровоградська обл., Бобринецький р-н, с. Веселівка, українець. Загинув у 1938 р.

СТРОКОЛІС Євдоким Микитович, Сумська обл., смт Недригайлів. Призваний Чернігівським РВК. Червоноармієць, 118 сп 40 сд. Загинув 1 серпня 1938 р. Похований: братська могила в районі бою. Нагороди: орден Червоного Прапора, 25 жовтня 1938 р.

СУЩЕНКО Кірсан, 1918 р.н., Київська обл., Макарівський р-н, с. Рожів. Загинув у 1938 р.

ТАРАН Петро Мартинович, 1914 р.н., Черкаська обл., Христинівський р-н, с. Севастянівка. Призваний Христинівським РВК. Червоноармієць, 118 сп 40 сд. Загинув у серпні 1938 р. Похований: братська могила в районі бою. Нагороди: орден Червоного Прапора, 25 листопада 1938 р.

ТАРАСЕНКО Кіндрат Іванович, Полтавська обл., Оржицький р-н, с. Онишки. Червоноармієць, 32 сд. Загинув 7 серпня 1938 р. Похований: біля ст. Градеково, Падь Кочева Приморського краю, Російська Федерація.

ТАРНАПОЛЬСЬКИЙ Прокіп Павлович, 1915 р.н., Вінницька обл., Погребищенський р-н, с. Юнашки. Призваний Погребищенським РВК. Червоноармієць, 95 сп 32 сд. Загинув 6 серпня 1938 р. Похований: братська могила в районі бою. Нагороди: орден Червоного Прапора, 25 листопада 1938 р.

ТИЩЕНКО Олексій Микитович, 1916 р.н., Черкаська обл., Уманський р-н, с. Косенівка, українець. Червоноармієць. Загинув у 1939 р.

ТИЩЕНКО Олексій Никифорович, 1916 р.н., Черкаська обл., Уманський р-н, с. Калинівка. Надстроковик, 119 сп 40 сд. Загинув 6 серпня 1938 р. Похований: братська могила біля вис. Заозерна.

ТОРЧИНСЬКИЙ Микола Костянтинівич, 1912 р.н., Хмельницька обл., Старосинявський р-н, с. Заставці, українець. Призваний у 1936 р. Червоноармієць. Загинув у 1939 р.

ТОХНЕНКО Іван Павлович, 1912 р.н., Донецька обл., Дзержинська міськрада, смт Щербинівка. Призваний Горлівським РВК Донецької обл. Старшина, 55 авіапункт 25 авіабр. Загинув у повітряному бою 6 серпня 1938 р. Похований: братська могила в районі бою.

ТРЕТЯЧЕВСЬКИЙ Михайло Опанасович, 1910 р.н., Полтавська обл., Хорольський р-н. Військовий фельдшер, 5 орозвб 40 сд. Загинув 6 серпня 1938 р. Похований: братська могила в районі бою. Нагороди: орден Червоного Прапора, 25 листопада 1938 р.

УЧЕНЬ Петро Овсійович, 1916 р.н., Київська обл., Чорнобильський р-н, с. Паришів. Червоноармієць. Загинув 28 липня 1938 р. Похований: с. Краскіно, Хасанський р-н, Приморський край, Російська Федерація.

ФАДЕЙ (ФЕДІЙ) Леонтій Петрович, 1915 р.н., Полтавська обл., Решетилівський р-н, с. Федіївка. Призваний Магнітогорським РВК Челябінської обл., Російська Федерація. Червоноармієць, 302 тб 40 сд. Загинув 7 серпня 1938 р. Похований: братська могила біля вис. Заозерна. Нагороди: орден Червоного Прапора, 25 листопада 1938 р.

ФУРСА Арсен Якович, Вінницька обл., Вінницький р-н, с. Мізяківські Хутори, українець. Червоноармієць. Загинув у 1938 р.

ХАРЧЕНКО Григорій Іванович, 1918 р.н., Запорізька обл., Василівський р-н, с. Верхня Криниця, українець. Призваний у 1937 р. Василівським РВК. Червоноармієць. Загинув у 1939 р.

ЧЕРНОП'ЯТКО Іван Давидович, 1914 р.н., Луганська обл., смт Первомайськ. Призваний у 1936 р. Командир взводу маневрової групи 59 прикордонного загону. За відвагу в боях було присвоєно звання Героя Радянського Союзу (25.10.1938 р.). Загинув у авіакатастрофі 11 грудня 1948 р. Нагороди: орден Леніна, медалі.

ШЕВЧУК Володимир Дмитрович, 1916 р.н., Черкаська обл., Уманський р-н, с. Танське, українець. Червоноармієць. Загинув у 1939 р.

ШЕВЧУК Володимир Дмитрович, 1916 р.н., Черкаська обл., Уманський р-н, с. Доброводи. Призваний Бабанським РВК Черкаської обл. Червоноармієць, 69 осапб 43 ск. Пропав безвісти в бою 9 серпня 1938 р.

ШПАК Ілля Ілліч, 1914 р.н., Миколаївська обл., Березнегуватський р-н, с. Біла Криниця. Призваний Кокчетавським РВК, Казахстан. Мол. командир, 120 сп 40 сд. Загинув 6 серпня 1938 р. Похований: братська могила в районі бою.

ШПАК Федір Семенович, 1915 р.н., Київська обл., Тетіївський р-н, с. Сирельникове. Призваний Тетіївським РВК. Червоноармієць, 95 сп 32 сд. Загинув 6 серпня 1938 р. Похований: братська могила в районі бою. Нагороди: орден Червоного Прапора, 25 листопада 1938 р.

ЯРОВЕНКО Василь Миколайович, 1910 р.н., м. Одеса. Червоноармієць, 231 сп 40 сд. Загинув 6 серпня 1938 р. Похований: братська могила № 9 у районі бою.

ЯРОШЕНКО Максим Миколайович, 1912 р.н., Донецька обл., с. Новоукраїнка. Призваний у 1934 р. Мол. лейтенант, 322 сп 32 сд. Загинув у серпні 1938 р. Нагороди: орден Червоної Зірки.

БЕЗСИЛЛЯ МІЛІТАРИСТСЬКИХ АМБІЦІЙ

Розгром японських
імперіалістів на річці
Халхин-Гол (1939)

Після поразки біля озера Хасан у серпні 1938 р. японські мілітаристи планували захопити Монгольську Народну Республіку, завдати удару на північ, відрізати Далекий Схід, захопити Сибір, створити на кордонах з Радянським Союзом і МНР 11 укріплених районів, а в населених пунктах уздовж кордону розмістити великі військові гарнізони, побудувати нові і відновити старі шосейні дороги та залізниці. Основне угруповання Квантунської армії в північно-західних районах Маньчжурії було доведено до 350 тис. чоловік.

Враховуючи зростаючу загрозу агресії з боку Японії, Радянський Союз і МНР ще 12 березня 1936 р. підписали Протокол про взаємну допомогу. В Монголію було направлено радянські війська, зброю, надано допомогу Монгольській армії в підготовці командних кадрів.

Радянська допомога виявилась своєчасною, оскільки вже навесні 1936 р. радянські та монгольські воїни протягом п'яти днів вели бої проти великого загону японських військ (400 солдат і офіцерів, 45 автомашин, 15 танкеток, 12 гармат за підтримки авіації), які захопили прикордонну заставу. Внаслідок рішучих наступальних боїв захоплені об'єкти були звільнені. Японці втратили 150 чол. убитими і пораненими.

У 1939 р. агресія японців проти Монголії різко зросла. Тільки за перші три місяці підрозділи Квантунської армії здійснили більше тридцяти порушень східного кордону республіки. Починаючи з 11 травня, в бойових діях на Халхін-Голі брали участь регулярні частини Квантунської армії. Кривопролитні бої продовжувались до 16 вересня 1939 року.

28 травня значна частина 23-ї японської дивізії (2 576 штиків і шабель, 76 кулеметів) перейшла в наступ. Радянсько-монгольські частини (928 штиків і шабель і 58 кулеметів) протистояли японцям безуспішно. Проте з підходом радянських бойових частин японський загін було розгромлено, а його залишки відкинуто за кордон.

У червні продовжувались бойові дії місцевого значення. Японське командування готувало наступ більшого масштабу. На початку липня японці зосередили на Халхін-Голі дві піхотні, одну кавалерійську дивізії, мотобригаду, інші частини Квантунської армії загальною кількістю 38 тис. солдат і офіцерів, 310 гармат, 135 танків, 10 бронемашин, 225 літаків. Їм поставлено завдання — раптовим ударом оточити і знищити радянсько-монгольські частини на східному березі Халхін-Гола, захопити оперативний плацдарм на західному березі ріки.

Японці, маючи більш ніж потрійну перевагу, перейшли в наступ увечері 2 липня. До ранку наступного дня головне угруповання противника обійшло лівий фланг оборони радянсько-монгольських військ, форсувало Халхін-Гол і захопило плацдарм на західному березі ріки. Зав'язався жорсткий бій, у якому з обох сторін брало участь майже 600 танків і бронемашин, понад 400 гармат і кілька сотень літаків. Могутнім контрнаступом радянсько-монгольських частин, які прибули з резерву 57-го корпусу, до ранку 5 липня японці були розгромлені.

Японські наступальні бої 8–13 і 23–25 липня також не мали успіху. Зазнавши поразки і значних утрат, японські війська 26 липня перейшли до оборони та підготовки нового наступу.

Японське командування терміново перекинуло в район боїв частини і з'єднання заново сформованої 6-ї армії, яка 10 серпня мала в своєму складі 75 тис. чоловік, 500 гармат і мінометів, 182 танки, 385 бронемашин, 1282 станкові та ручні кулемети, 313 бойових літаків.

Радянське командування теж нарощувало сили в Монголії. 15 липня на базі 57-го корпусу була сформована 1-а армійська група (командуючий Г.К. Жуков), поповнена стрільцями, танковими, артилерійськими з'єднаннями. До 20 серпня

радянсько-монгольські війська налічували в своєму складі 57 тис. чоловік, понад 540 гармат і мінометів, 2255 станкових і ручних кулеметів, 498 танків, 346 бронемашин і 515 бойових літаків.

Задум операції щодо розгрому угруповання противника був такий. Прикувати ворожі війська частиною сил з фронту; одночасно сильними охоплюючими ударами двох груп по флангах японо-маньчжурських військ оточити і знищити противника між рікою Халхін-Гол і державним кордоном. Для цього було створено південну та західну ударні групи.

Підготовка до Халхінгольської наступальної операції почалась в кінці липня і продовжувалась три тижні. Із донесення розвідки Г.К. Жукову стало відомо, що командування японської 6-ї армії збиралося кинути свої війська в наступ 24 серпня.

До цього часу треба було підвезти по ґрунтових дорогах від залізничної станції, що була на відстані 750 км від Халхін-Гола, 55 тис. тонн вантажів. Автомобілів не вистачало. Щоб не зірвати доставки вантажів, Жуков наказав використати для перевезення всі автомашини частин, у тому числі артилерійські тягачі. Завдяки такому сміливому рішенню всі вантажі (боєприпаси, пальне, продовольство) були своєчасно доставлені військам. Внаслідок ретельно продуманої дезінформації, наступ радянських і монгольських військ і його масштаби виявились для японців несподіваними.

Халхінгольська наступальна операція почалась вранці 20 серпня ударами бомбардувальної авіації і артилерії по опорних пунктах, батареях і тилових об'єктах противника. О 9-й годині під урочисті звуки "Інтернаціоналу", які передавала могутня звукопередавальна станція, піхота і танки прямували на штурм ворожих укріплень. Японці були приголомшені раптовим могутнім ударом і тільки через деякий час почали чинити опір.

В кінці першого дня бою найбільший успіх був досягнутий на зовнішніх флангах, де радянсько-монгольські війська розтрошили частини японської кавалерії і оволоділи наміченими рубежами вздовж державного кордону. В середині дня 22 серпня в бою наступив кризовий момент: війська однієї з груп упродовж двох днів не могли оволодіти висотою Палець, фронтальні атаки піхоти за підтримки танків успіхів не мали.

23 серпня радянські війська, зламавши упертий опір противника, ліквідували його укріпрайон і захопили висоту Палець. Для цього було додатково придано дивізіони 152- і 76-міліметрових гармат. Противника довелось вибивати штиками й гранатами. В полон ніхто не здавався. Понад 600 трупів було потім витягнуто з окопів і бліндажів противника.

24 серпня кільце оточення японського угруповання замкнулось і стискувалось все більше і більше. Щоб врятувати війська, які потрапили в "котел", від повного розгрому, японське командування підтягло армійські резерви і ударом зі сходу намагалось деблокувати оточене угруповання. Але цей намір японців зірвали частини 6-ї танкової бригади і 57-ї стрілецької дивізії, які комкор Г.К. Жуков своєчасно висунув на зовнішній фронт оточення. Три дні радянські війська відбивали запеклі атаки противника. Зазнавши значних втрат, японські з'єднання, котрі намагались деблокувати оточене угруповання, змушені були відступити.

Оточений противник оборонявся стійко. Однак намагання окремих груп вийти з кільця закінчились повним провалом. Протягом 28–30 серпня радянські війська ліквідували останній вузол опору на північ від ріки Халхін-Гол. До ранку 31 серпня територія Монгольської Народної Республіки була повністю очищена від японських загарбників.

Проте бойові дії продовжувались ще два тижні. Так, 4 вересня два піхотні батальйони з японської дивізії, що надійшла,

спробували захопити висоту Еріс-Улайн-Обо. Спільним ударом двох ескадронів 8-ї кавалерійської дивізії МНР, радянського і розвідувального батальйонів противник був відкинутий, втративши убитими понад 350 чоловік. У першій половині вересня радянські льотчики, протидіючи японським ВПС, збили в повітряних боях 71 літак противника.

Після провалу операції японський уряд через свого посла в Москві звернувся до радянського керівництва з проханням припинити воєнні дії. 15 вересня 1939 р. було підписано угоду між СРСР, МНР і Японією про припинення воєнних дій в районі Халхін-Гола. Угода набула чинності наступного дня.

Розгром японських загарбників у серпні 1939 р. мав велике міжнародне значення. Була не тільки ліквідована небезпека, яка нависла над Монгольською Народною Республікою, але й стабілізована обстановка на Далекому Сході. Халхінгольський урок добре засвоїла Японія, утримуючись від вступу в війну проти СРСР на боці фашистської Німеччини.

Загальні втрати японських військ за весь період склали близько 25 тис. чоловік убитими. Трофеями радянсько-монгольських військ стали 175 гармат усіх систем, 340 кулеметів, 12 тис. гвинтівок, майже сотня автомашин, 660 літаків. Втрати радянської авіації склали 249 літаків, з них бойових — 207.

Безповоротні втрати радянських військ у боях на Халхін-Голі (з середини травня до середини вересня 1939 р.) становили 6472 чол. убитими. Померли від ран, хвороб, загинули в катастрофах 1203 чол., пропало безвісти 2028 чоловік. Загальні втрати радянсько-монгольських військ убитими і пораненими склали понад 18,5 тис. чоловік.

ПЕРСОНАЛІІ ЗАГИБЛИХ

АКСЕНОВ Іван Єгорович, 1915 р.н., Луганська обл., Перевальський р-н, смт Чорнухине. Призваний Городищенським РВК Луганської обл. Червоноармієць, абб 7 мббр. Загинув у бою 3 липня 1939 р. Похований: братська могила біля р. Халхін-Гол.

АЛАТКІН Олександр Миколайович, 1904 р.н. Призваний Київським МВК. Капітан, командир ескад., 5 вап. Пропав безвісти у серпні 1939 р.

АЛДАКИМОВ (АЛДАКИШЕВ) Макар Іванович, 1915 р.н., Луганська обл., Сватівський р-н, с. Преображення. Призваний Сватівським РВК. Червоноармієць, 9 мббр. Загинув 5 липня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою біля р. Халхін-Гол.

АЛЕКСАНДРУК Терентій Андрійович, 1916 р.н., Вінницька обл., Тростянецький р-н, с. Верхівка. Призваний Железнодорожним РВК м. Улан-Уде, Бурятія, Російська Федерація. Червоноармієць. Пропав безвісти біля р. Халхін-Гол 1 серпня 1939 р.

АЛЬБУДА Євдоким Танасович, 1916 р.н., Вінницька обл., Іллінецький р-н, с. Розсохувата. Призваний Дашівським РВК Вінницької обл. Мол. командир, 7 мббр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 5 липня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

АНГЛІН Опанас Васильович, 1916 р.н., Донецька обл., смт Старобешеве. Призваний Старобешівським РВК. Мол. командир, 212 адбр. Загинув 27 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

АНДРЕЄВ Михайло Васильович, 1917 р.н., Донецька обл., Дзержинська м/р, смт Щербинівка. Призваний Дзержинським РВК у 1938 р. Старшина, 16 отб 11 тбр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 25 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою. Нагороди: орден Червоної Зірки (посмертно).

АНДРЮЩЕНКО Микола Іванович, 1918 р.н., Сумська обл., Кролевецький р-н, с. Ленінське. Призваний Кролевецьким РВК. Курсант, 149 мсп 36 мсд. Загинув 8 серпня 1939 р. Похований: братська могила на дивізійному кладовищі.

АНДРЮЩЕНКО Олександр Іванович, Сумська обл., Кролевецький р-н, с. Ленінське. Призваний Кролевецьким РВК. Червоноармієць, 149 мсп 36 мсд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 8 серпня 1939 р. Похований: братська могила на дивізійному кладовищі.

АНДРЮЩЕНКО Пилип Іванович, Чернігівська обл., Прилуцький р-н, с. Дідівці. Призваний Прилуцьким РВК. Червоноармієць, 80 сп 57 сд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 25 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

АНИСЕНКО Кирило Григорович, 1908 р.н., Чернігівська обл., Щорський р-н, с. Тихоновичі, українець. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

АНИСІМОВ Антон Андрійович, 1921 р.н., Запорізька обл., м. Мелітополь. Призваний Запорізьким РВК. Червоноармієць. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 27 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

АНПЛОГОВ Ілля Семенович, 1910 р.н., Миколаївська обл., Баштанський р-н, Привільненська с/р. Призваний у 1937 р. Мол. командир, 24 отб 11 тбр. Загинув у бою біля вис. Байн-Цаган 20 серпня 1939 р. Похований: братська могила біля р. Халхін-Гол. Нагороди: орден Червоної Зірки (посмертно).

АНТИПОВ Павло Олександрович, 1909 р.н., Сумська обл., Глухівський р-н, Уланівська с/р. Призваний Барабінським РВК Новосибірської обл., Російська Федерація. Червоноармієць. Пропав безвісти у серпні 1939 р.

АРТЕМЕНКО Андрій Пантелійович, 1916 р.н., Дніпропетровська обл., Широківський р-н, с. Запоріжжя. Призваний Запорізьким РВК. Червоноармієць, 149 мсп 36 мсд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 31 травня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

АРТЕМОВ Прокопій Іванович, 1916 р.н., м. Харків. Призваний Харківським РВК. Мол. командир, 601 сп 82 сд. Загинув 28 серпня 1939 р. Похований: братська могила № 6 біля вис. Ремізова в р-ні р. Халхін-Гол.

АЮКАЛОВ Павло Семенович, 1918 р.н., Житомирська обл., Новоград-Волинський р-н, Гульська с/р. Призваний Новоград-Волинським РВК. Червоноармієць, 9 мббр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 29 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

БАБЕНКО Костянтин Михайлович, Донецька обл., м. Горлівка. Призваний Горлівським РВК. Червоноармієць, 80 сп 57 сд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 26 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

БАБИЧ Василь Миколайович, 1918 р.н., Донецька обл., Волноваський р-н, ст. Платонівка. Призваний Волноваським РВК. Червоноармієць, 149 мсп 36 мсд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 20 серпня 1939 р. Похований: братська могила на дивізійному кладовищі.

БАБІЙ Петро Степанович, Вінницька обл., Козятинський р-н, смт Глухівці. Призваний Комсомольським (нині Козятинським) РВК Вінницької обл. Мол. командир, 24 мсп 36 мсд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 11 липня 1939 р. Похований: братська могила № 4 в р-ні бою.

БАЖЕНОВ Леонід Миколайович, 1916 р.н., Харківська обл., Великобурлуцький р-н, Вільхуватська с/р. Призваний Вільхуватським РВК. Червоноармієць, 149 мсп 36 мсд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 24 липня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

БАЛАНДЮК Федір Олексійович, Одеська обл., Любашівський р-н, с. Бобрик. Червоноармієць, 7 мббр. Помер в 2 ППГ від ран, отриманих в бою біля р. Халхін-Гол, 26 серпня 1939 р. Похований: братська могила на госпітальному кладовищі.

БАРАБАНОВ Іван Сергійович, 1916 р.н., м. Запоріжжя. Призваний Запорізьким РВК. Червоноармієць, 239 сп 57 сд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 29 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

БАРАННИК Сергій Макарович, 1917 р.н., Черкаська обл., Драбівський р-н, с. Мойсівка. Призваний Дніпропетровським РВК. Червоноармієць, 7 мббр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 24 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

БАРИБІН Микола Іванович, 1911 р.н., Харківська обл., Великобурлуцький р-н, с. Купине. Призваний Железнодорожним РВК м. Улан-Уде, Бурятія, Російська Федерація. Червоноармієць, 11 тбр. Помер в армійському госпіталі від ран, отриманих в бою біля р. Халхін-Гол, 28 (2) серпня 1939 р. Похований: братська могила на госпітальному кладовищі.

БАРТУСЕНКО (БОРТУСЕНКО) Іван Гаврилович (Григорович), 1911 р.н., Миколаївська обл., Єланецький р-н, с. Семенівка. Мол. лейтенант, 2 скб 7 мббр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 22 (23) серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

БАШУРА Василь Юхимович, 1915 р.н., Чернігівська обл., Козелецький р-н. Призваний Козелецьким РВК. Червоноармієць, 149 мсп 36 мсд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 13 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

БЕЗПАЛЬЧУК Андрій Федорович, 1914 р.н., Житомирська обл., Чуднівський р-н, с. П'ятки. Призваний Чуднівським РВК. Червоноармієць, 175 омсб 11 тбр. Пропавав безвісти у бою 29 серпня 1939 р.

БЕЗПЕЧНИЙ Дмитро Юхимович, 1916 р.н., Полтавська обл., Чорнухинський р-н, с. Вороньки. Червоноармієць, 8 мббр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 7 липня 1939 р. Похований: братська могила за 10 км на північний схід від вис. Баїн-Цаган.

БЕЗРУЧЕНКО Ілля Іванович, 1916 р.н., Вінницька обл., Немирівський р-н, с. Медвежа. Червоноармієць, абб 7 мббр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 3 липня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

БЕНДИЧ Василь Якович, Миколаївська обл., Казанківський р-н, с. Дмитрівка. Призваний Казанківським РВК. Лейтенант, 602 сп 82 сд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 30 серпня 1939 р. Похований: братська могила на східному березі р. Халхін-Гол.

БЄДА Дем'ян Юхимович, 1910 р., Київська обл., с. Янківці. Мол. військтехнік. Загинув 5 жовтня 1939 р.

БЄЛИК (БЛИК) Герасим Тимофійович, 1916 р.н., Вінницька обл., Липовецький р-н, с. Стара Прилука. Червоноармієць, абб 7 мббр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 3 липня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

БЄЛОГОЛОВ Володимир Ф., 1914 р.н., Донецька обл., Червоноармійський р-н. Мол. лейтенант, 149 мсп 36 мсд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 23 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

БЕЛОЗЕРОВ Володимир Васильович, Дніпропетровська обл., м. Нижньодніпровськ. Призваний Петрівським РВК Кіровоградської обл. Червоноармієць, 603 сп 82 сд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 19 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

БЕЛОКАМЕНСЬКИЙ Василь Лук'янович, 1915 р.н., Миколаївська обл., Арбузинський р-н, Костянтинівська с/р. Призваний Вознесенським РВК Миколаївської обл. Мол. командир, 8 мббр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 6 липня 1939 р. Похований: братська могила біля Центральної переправи через р. Халхін-Гол.

БЕЛОУСОВ Павло Ол., 1912 р.н., Вінницька обл., Тиврівський р-н, с. Івонівці (Іванківці). Призваний Тиврівським РВК. лейтенант, 149 мсп 36 мсд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 23 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

БИВАЛЬКЕВИЧ Василь Кузьмич, 1917 р.н., Чернігівська обл., с. Бахили. Червоноармієць, скб 7 мббр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 5 липня 1939 р.

БИКАНОВ Микола Никифорович, Херсонська обл., Голопристанський р-н, Новофедорівська с/р. лейтенант, 24 мсп 36 мсд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 25 серпня 1939 р. Похований: братська могила на дивізійному кладовищі.

БІЛЕНКО Іван Гнатович, 1915 р.н., Чернігівська обл., Прилуцький р-н, с. Ладовщина. Призваний Малодівицьким РВК Чернігівської обл. Червоноармієць, 1 отб 11 тбр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 25 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою. Нагороди: орден Червоної Зірки (посмертно).

БІЛОУС (БЄЛОУС) Павло Олексійович, Вінницька обл., Тиврівський р-н, с. Іванківці (Івонівці). Мол. лейтенант, 149 мсп 36 мсд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 23 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

БЮЛЬ Григорій Йосипович, 1917 р.н., м. Одеса. Лейтенант, 22 вап. Загинув у повітряному бою біля р. Халхін-Гол 20 серпня 1939 р. Похований: м. Чойбалсан, МНР.

БЛАЖКО Антон Васильович, 1906 р.н., Хмельницька обл., Кам'янець-Подільський р-н, с. Боришківці. Ст. лейтенант, 22 вап. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 22 червня 1939 р. Похований: біля вис. Хамар-Даба.

БОБРОВИЦЬКИЙ Яким Семенович, 1918 р.н., Київська обл., Миронівський р-н, с. Зеленьки. Призваний Миронівським РВК. Лейтенант, 602 сп 82 сд. Загинув у бою на східному березі р. Халхін-Гол 28 серпня 1939 р. Похований: братська могила на східному березі р. Халхін-Гол.

БОГАСТСЬКИХ Яків Єфремович, м. Житомир. Лейтенант, 601 сп 82 сд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 8 серпня 1939 р. Похований: братська могила № 8 в р-ні бою.

БОГДАНОВ Олексій Трохимович (Васильович), Автономна Республіка Крим, Роздольненський р-н, с. Чернишове. Червоноармієць, 24 мсп 36 мсд. Загинув 7 серпня 1939 р. Похований: братська могила № 7 на лівому березі р. Халхін-Гол.

БОГОВИК Георгій Антонович, 1916 р.н., Дніпропетровська обл., Солонянський р-н, с. Сурсько-Михайлівка. Мол. командир, абб 8 мббр. Загинув 28 серпня 1939 р. Похований: братська могила на лівому березі р. Халхін-Гол за 2 км від гирла.

БОГРОВ Іван Петрович, м. Запоріжжя. Призваний Запорізьким РВК. Червоноармієць, 127 сп 57 сд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 23 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

БОЙКО Володимир Андрійович, 1916 р.н., Миколаївська обл., Варварівський р-н, с. Ковалівка. Червоноармієць, 149 мсп 36 мсд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 23 липня 1939 р. Похований: братська могила на дивізійному кладовищі.

БОЛДИРЕВ Олександр Дмитрович, 1908 р.н., Донецька обл., Артемівський р-н, смт Луганське. Ст. лейтенант, 56 шбап 100 шбабр. Пропав безвісти в бою біля р. Халхін-Гол 25 серпня 1939 р. Збитий зенітною артилерією над територією противника. Нагороди: орден Леніна.

БОНДАРЕНКО Костянтин Потапович (Петрович), 1918 р.н., Черкаська обл., Звенигородський р-н, с. Тарасівка. Призваний Звенигородським РВК. Червоноармієць, 149 мсп 36 мсд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 29 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

БОНДАРЕНКО Тимофій Єрофійович, 1916 р.н., Чернігівська обл., Ріпкинський р-н, с. Комарівка. Призваний Добрянським РВК Чернігівської обл. Мол. командир, 2 скб 7 мббр. Загинув у бою 23 серпня 1939 р. Похований: братська могила біля вис. Баїн-Цаган.

БОРВИНЧЕНКО Іван Макарович, Сумська обл., м. Лебедин. Лейтенант, 100 шбабр. Загинув у бою 4 липня 1939 р. Нагороди: орден Леніна.

БОРМОТОВ Микита Михайлович, 1907 р.н., м. Харків. Лейтенант, 56 шбап 100 шбабр. Пропав безвісти в бою біля р. Халхін-Гол 24 серпня 1939 р., збитий зенітною артилерією над територією противника.

БОРОДЕНКО Дмитро Іванович, 1914 р.н. Ст. лейтенант. Загинув 28 серпня 1939 р.

БОРОДЕНКО Дмитро Іванович, 1914 р.н., Харківська обл., Шевченківський р-н. Призваний Шевченківським РВК. Мол. лейтенант, 602 сп 82 сд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 22 серпня 1939 р. Похований: братська могила на східному березі р. Халхін-Гол.

БОРТКОВ Сергій Павлович, 1915 р.н., Вінницька обл., м. Жмеринка. Призваний Жмеринським РВК. Заст. політрука, 9 мббр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 18 липня 1939 р. Похований: братська могила біля вис. Хамар-Даба. Нагороди: орден Червоного Прапора.

БОРЩ Олексій Петрович, Полтавська обл., Карлівський р-н. Призваний Карлівським РВК. Червоноармієць, 80 сп 57 сд. Загинув 24 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

БОЯРЧУК Микола Антонович, 1917 р.н., Житомирська обл., Житомирський р-н. Призваний Житомирським РВК. Червоноармієць, 149 мсп 36 мсд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 8 серпня 1939 р. Похований: братська могила на дивізійному кладовищі.

БРИЛЬ Костянтин Федорович, 1916 р.н., Луганська обл., Міловський р-н, с. Шелестівка. Призваний Біловодським РВК. Червоноармієць. Загинув у 1939 р.

БРИНДЕС Абрам Мойсейович, 1917 р.н., Хмельницька обл., смт Білогір'я. Червоноармієць, 7 мббр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 20 серпня 1939 р. Похований: братська могила № 20 в р-ні бою.

БРОДЕЦЬКИЙ Іван Петрович, 1916 р.н., Миколаївська обл., Врадіївський р-н. Призваний у 1937 р. Старшина, абб 7 мббр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 3 липня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою. Нагороди: орден Червоного Прапора.

БРОНЕЦЬ Іван Іванович, 1914 р.н., Київська обл., Яготинський р-н, с. Рокитне. Призваний Яготинським РВК у 1935 р. Мол. командир, 6 лтбр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 24 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою. Нагороди: Герой Радянського Союзу (посмертно), орден Леніна.

БРОШКО Олексій Семенович, 1917 р.н., Запорізька обл., Якимівський р-н, с. Давидівка. Червоноармієць, 24 мсп 36 мсд. Пропав безвісти в бою біля р. Халхін-Гол у серпні 1939 р.

БРУЙ Іван Тихонович, 1917 р.н., Чернігівська обл., Коропський р-н, Понорницька с/р, с. Поноші. Призваний Понорницьким РВК. Червоноармієць, 175 омсб 11 тбр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 28 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

БРЯНЦЕВ Іван Іванович, Київська обл., Яготинський р-н, с. Рокитне. Мол. командир, 8 мббр. Загинув у бою 24 серпня 1939 р. Похований: братська могила на західному березі р. Халхін-Гол за 1 км від південно-західної вис. Деун-Хан-Уле.

БУДЛЯНСЬКИЙ Петро (Йосип) Петрович, Чернігівська обл., Носівський р-н, с. Держанівка. Мол. лейтенант, 24 мсп 36 мсд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 20 серпня 1939 р. Похований: братська могила № 10 на дивізійному кладовищі.

БУКАЛОВ Микола Никифорович, Миколаївська обл., с. Федорівка. Лейтенант, 24 мсп 36 мсд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 25 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

БУЛАХ Іван Іванович, Харківська обл., Дергачівський р-н, с. Куликівка. Ст. політрук, 8 мббр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 23 серпня 1939 р. Похований: братська могила на лівому березі р. Халхін-Гол біля Центральної переправи.

БУРАК Євтихій Васильович, 1914 р.н., Вінницька обл., ст. Люблино. Призваний Сталінським РВК. Мол. командир, 212 адбр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 29 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

БУРАК Пилип Дмитрович, 1916 р.н., Вінницька обл., Немирівський р-н, с. Мухівці. Призваний Немирівським РВК. Мол. командир. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 3 липня 1939 р.

БУРЛАК Михайло Юхимович, 1916 р.н., Вінницька обл., м. Немирів. Мол. командир, 8 лтбр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 22 серпня 1939 р. Похований: братська могила біля вис. Деун-Хан-Уле.

БУТОВЕЦЬ Степан Денисович, Чернігівська обл., Ріпкинський р-н, с. Володимирівка. Мол. командир, орозвб 8 мббр. Загинув 12 липня 1939 р. Похований: братська могила біля вис. Дунгур-Обо.

ВАЙНЕР Абрам Гершкович, 1912 р.н., м. Одеса. Червоноармієць, 24 мсп 36 мсд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 23 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

ВАЛЬНЕР Ілля Юрійович, м. Харків. Мол. лейтенант, 24 мсп 36 мсд. Загинув 7 липня 1939 р. Похований: братська могила на дивізійному кладовищі.

ВАСИЛЕНКО Іван Павлович, м. Донецьк. Червоноармієць, 7 мббр. Загинув 5 липня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

ВАСИЛЬЧЕНКО Іван Семенович, 1918 р.н., Запорізька обл., Запорізький р-н, с. Нове Запоріжжя. Призваний Запорізьким РВК. Червоноармієць, 293 сп 57 сд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 24 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

ВАСИЛЬЧЕНКО Микола Трохимович, 1918 р.н., Донецька обл., м. Волноваха. Призваний Волноваським РВК. Червоноармієць, 149 мсп 36 мсд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 23 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

ВАСКОВИЦЬКИЙ Микола Іванович, 1916 р.н., Хмельницька обл., Старокостянтинівський р-н, с. Великий Чернятин. Мол. командир, абб 7 мббр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 3 липня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

ВАСЬКО Федір Васильович, Харківська обл., Сахновщинський р-н, с. Багата Чернещина. Призваний Сахновщинським РВК. Червоноармієць, 80 сп 57 сд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 27 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

ВЕДЬ Олексій Іванович, Харківська обл., Зачепилівський р-н, с. Орико-Черенчинське. Призваний Зачепилівським РВК. Червоноармієць, 80 сп 57 сд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 24 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

ВЕЛИЧКО Євген Захарович, 1913 р.н., Київська обл., Києво-Святошинський р-н, с. Віта-Поштова. Призваний у 1935 р. Старшина, 2 отб 11 тбр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 20 серпня 1939 р. Похований: братська могила біля вис. Байн-Цаган. Нагороди: орден Червоного Прапора (посмертно).

ВЕНИЦЬКИЙ Іван Юхимович, 1915 р.н., Автономна Республіка Крим, Роздольненський р-н. Червоноармієць, 212 адбр. Загинув 27 серпня 1939 р. Похований: братська могила № 20 на березі р. Халхін-Гол.

ВЕРБОВИЙ Микола Костянтинович, 1915 р.н., Кіровоградська обл., Устинівський р-н, с. Ганно-Леонтовичеве, українєць. Лейтенант. Загинув у 1940 р. Похований: в р-ні р. Халхін-Гол.

ВЕРЕЩАКА Олександр Якович, 1916 р.н., Харківська обл. Старшина, абб 7 мббр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 22 серпня 1939 р. Похований: братська могила за 7 км на північний схід від к. Ахеїн-Худук.

ВЕРНИЧЕНКО Іван Ілліч, 1917 р.н., Донецька обл., м. Горлівка. Мол. командир, 8 лтбр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 24 серпня 1939 р. Похований: братська могила біля вис. Деун-Хан-Уле.

ВЕРКУШ Андрій Антонович, 1917 р.н., Хмельницька обл., Городоцький р-н, с. Кузьмин. Призваний Городоцьким РВК. Червоноармієць, 9 мббр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 26 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

ВІЛЬНЕР Ілля Юрійович, м. Харків. Лейтенант, 24 мсп 36 мсд. Помер від ран, отриманих у бою біля р. Халхін-Гол, в армійському госпіталі 5 липня 1939 р. Похований: братська могила на госпітальному кладовищі.

ВІТУШКА Микола Давидович, 1918 р.н., Полтавська обл., м. Миргород. Призваний Миргородським РВК. Червоноармієць, 149 мсп 36 мсд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 21 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

ВОЄВОДИН Микола Митрофанович, Донецька обл., с. Маломатишеве. Призваний Єланським РВК. Червоноармієць, 80 сп 57 сд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 27 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

ВОЖИНСЬКИЙ Олександр (Олексій) Михайлович, Київська обл., Таращанський р-н, с. Дубівка. Курсант, 24 мсп 36 мсд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 7 липня 1939 р. Похований: братська могила № 4 на дивізійному кладовищі.

ВОЙНОВИЧ Олександр Абрамович, 1918 р.н., Житомирська обл., Червоноармійський р-н. Призваний Червоноармійським РВК. Червоноармієць, 149 мсп 36 мсд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 18 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

ВОЙЦЕХОВСЬКИЙ Іван Петрович, 1915 р.н., Житомирська обл., Попільнянський р-н, с. Котлярка. Призваний Попільнянським РВК. Мол. лейтенант, 149 мсп 36 мсд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 13 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

ВОЛКОДАВ Антон Микитович, 1913 р.н., Харківська обл., Красноградський р-н, с. Тишенківка. Призваний у 1932 р. Мол. лейтенант, 175 омсб 11 тбр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 28 серпня 1939 р. Похований: братська могила біля вис. Баїн-Цаган. Нагороди: орден Червоного Прапора (посмертно).

ВОЛОДА Леонід Фомич, 1917 р.н., Донецька обл., м. Маріуполь. Призваний Маріупольським МВК. Червоноармієць, 149 мсп 36 мсд. Загинув 7 липня 1939 р. Похований: братська могила на дивізійному кладовищі.

ВУСК Василь Онуфрійович, 1915 р.н., Хмельницька обл., Кам'янець-Подільський р-н, с. Вітківці, українець. Призваний у 1939 р. Червоноармієць, кулеметник. Загинув 23 серпня 1939 р.

ГАВРИЛКО Семен Іванович, 1916 р.н., Полтавська обл., Гадяцький р-н, с. Ціпки. Призваний Гадяцьким РВК. Червоноармієць, 7 мббр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 5 липня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

ГАВРИЛОВ Юхим Микитович, Донецька обл., м. Маріуполь. Призваний Маріупольським МВК. Червоноармієць, 80 сп 57 сд. Пропав безвісти у бою біля р. Халхін-Гол у серпні 1939 р.

ГАЛЕТА Іван Максимович, 1916 р.н., Чернігівська обл., Срібнянський р-н, с. Гурбинці. Червоноармієць, абб 7 мббр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 3 липня 1939 р. Похований: братська могила за 7 км на захід від вис. Дунгур-Обо.

ГАЛИЧ Федір Антонович, 1915 р.н., Донецька обл., Великоновосілківський р-н. Призваний Великоновосілківським РВК. Червоноармієць, 212 адбр. Загинув 26 серпня 1939 р. Похований: братська могила № 20 в р-ні бою.

ГАПУН Іван Федорович, 1897 р.н., Кіровоградська обл., м. Новомиргород, українець. Призваний Новомиргородським РВК. Мол. сержант. Помер від ран 11 вересня 1945 р. Похований: м. Тамцак-Булак, МНР.

ГАРМАШ (ГОРМАШ) Олег Омелянович, 1919 р.н., м. Харків. Лейтенант, 9 мббр, в/ч 9593. Помер в Читинському військовому госпіталі від ран, отриманих у бою біля р. Халхін-Гол, 13 серпня 1939 р. Похований: госпітальне кладовище в м. Чита, Російська Федерація.

ГАРМАШОВ Борис Григорович, 1916 р.н., Полтавська обл., м. Миргород. Призваний Миргородським РВК. Курсант, 149 мсп 36 мсд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 18 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

ГЕНУЛ Микола Федорович, 1915 р.н., Миколаївська обл., Миколаївський р-н, Ольшанська с/р. Призваний Первомайським РВК Миколаївської обл. Мол. командир, 9 мббр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 2 липня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

ГЕОРГІЄВСЬКИЙ Євген Андрійович, м. Житомир. Лейтенант, 601 сп 82 сд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 20 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

ГЕРАСИМЕНКО Микола. Мол. лейтенант, льотчик-випробувач, 5 авіабр. Загинув у 1939 р. Похований: у р-ні бою.

ГЕРШАНОВ Борис Геселевич, 1918 р.н., Чернігівська обл., смт Сосниця. Призваний Мінським РВК, Білорусь. Червоноармієць. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 18 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

ГИНУЛ Микола Федосійович, 1915 р.н., Миколаївська обл., Миколаївський р-н, смт Ольшанське. Призваний Ольшанським РВК. Мол. командир, 9 мббр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 2 липня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

ГЛУЩЕНКО Василь Михайлович, Сумська обл., Лебединський р-н, с. Малий Вистороп. Призваний Тростянецьким РВК Сумської обл. Червоноармієць. Пропав безвісти 17 лютого 1939 р.

ГОЛОБОРОДЬКО Микола Тихонович, м. Дніпропетровськ. Старшина, 100 шбабр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 4 липня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою. Нагороди: орден Леніна.

ГОЛОВНЯ Василь Степанович, 1914 р.н., Донецька обл., Петроград-Донецький рудник, шахта № 6-7. Мол. командир, 602 сп 82 сд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 30 серпня 1939 р. Похований: братська могила на східному березі р. Халхін-Гол.

ГОЛОВЧИНЕР Семен Михайлович, Дніпропетровська обл., м. Павлоград. Призваний Павлоградським РВК. Капітан, 152 скб 9 мббр. Помер в армійському госпіталі від ран, отриманих у бою біля р. Халхін-Гол, 22 серпня 1939 р. Похований: братська могила на госпітальному кладовищі.

ГОЛОВЧУК Іван Йосипович, 1915 р.н., Київська обл., Фастівський р-н, с. Зубарі. Призваний Фастівським РВК. Мол. командир, 45 отб 11 тбр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 3 липня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

ГОМА Степан Олександрович, Донецька обл., м. Дружківка. Призваний Артемівським РВК. Мол. командир, 80 сп 57 сд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 24 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

ГОНТАРЕНКО Іван Аполлонович, Донецька обл., Старобешівський р-н, смт Оленівка. Червоноармієць, 17 омпмб 82 сд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 24 липня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою біля вис. 752.

ГОНЧАРЕНКО Микола Мефодійович, 1917 р.н., Полтавська обл., Лохвицький р-н, Сенчанська с/р. Призваний Сенчанським РВК у 1938 р. Червоноармієць, 24 отб 11 тбр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 20 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою. Нагороди: орден Червоної Зірки (посмертно).

ГОНЧАРОВ Микола Якович, 1916 р.н., Запорізька обл., Чернігівський р-н, Верхньотокмацька с/р. Призваний Чернігівським РВК. Мол. командир, 175 омсб 11 тбр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 25 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою. Нагороди: орден Червоного Прапора (посмертно).

ГОНЧАРУК Василь Іванович, 1915 р.н., Житомирська обл., Баранівський р-н, с. Рогачів. Призваний Баранівським РВК. Червоноармієць, 9 мббр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 3 липня 1939 р. Похований: братська могила біля Центральної переправи через р. Халхін-Гол.

ГОРБАНЬ Федір Іванович, 1916 р.н., Харківська обл., Красноградський р-н, Сайтошинська с/р. Мол. лейтенант, 127 сп 57 сд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 28 серпня 1939 р. Похований: братська могила № 1 в р-ні бою.

ГОРБИК Іван Федорович, 1914 р.н., Чернігівська обл. Мол. лейтенант. Помер в армійському госпіталі від ран, отриманих у бою біля р. Халхін-Гол, 8 серпня 1939 р. Похований: братська могила на госпітальному кладовищі.

ГОРКАВИЙ Володимир Якович, Донецька обл., м. Красний Лиман. Червоноармієць, 24 мсп 36 мсд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 28 серпня 1939 р. Похований: братська могила № 10 в р-ні бою.

ГОРМАШИН Михайло Якович, Полтавська обл., м. Миргород. Призваний Миргородським МВК. Курсант, 149 мсп 36 мсд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 21 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

ГОРНИК Іларіон Семенович, 1918 р.н., Хмельницька обл., м. Старокостянтинів, українець. Призваний у 1938 р. Червоноармієць. Загинув 12 липня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

ГРАБОВСЬКИЙ Василь Федорович, Одеська обл., м. Котовськ. Призваний Котовським МВК. Червоноармієць, 603 сп 82 сд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 24 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

ГРЕБЕНЕЦЬ Свирид Гаврилович, 1915 р.н., Чернігівська обл., Прилуцький р-н, с. Ряшки. Призваний Кіровським РВК. Червоноармієць, 1 скб 8 мббр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 7 липня 1939 р. Похований: братська могила біля Центральної переправи через р. Халхін-Гол.

ГРЕБЕНІЧЕНКО Павло Терешкович (Терентійович), Черкаська обл., Корсунь-Шевченківський р-н, с. Кошмак. Старшина, оатб 8 мббр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 12 липня 1939 р. Похований: братська могила на лівому березі р. Халхін-Гол біля Центральної переправи.

ГРЕЧАНІЙ Іван Петрович, Полтавська обл., Глобинський р-н, с. Горби. Старшина, 24 мсп 36 мсд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 7 липня 1939 р. Похований: братська могила № 1 біля вис. Баїн-Цаган.

ГРИНЕНКО Павло Михайлович, 1908 р.н., Кіровоградська обл., Устинівський р-н, с. Любовичка, українець. Призваний у 1939 р. Устинівським РВК. Загинув у 1939 р.

ГРИНЬ Гаврило Савелійович, 1916 р.н., Полтавська обл., Хорольський р-н. Призваний Хорольським РВК. Мол. командир, 24 отб 11 тбр. Пропав безвісти в бою біля р. Халхін-Гол 6 липня 1939 р.

ГРИШИН Микола Максимович, Запорізька обл., ст. Чангар. Червоноармієць, 24 мсп 36 мсд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 21 серпня 1939 р. Похований: братська могила № 10 на дивізійному кладовищі.

ГРОМАЩУК Григорій Андрійович, 1916 р.н., Миколаївська обл., смт Врадіївка. Призваний Врадіївським РВК. Мол. командир, 9 мббр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 18 липня 1939 р. Похований: братська могила за 6 км на південний захід від вис. Хамар-Даба.

ГРОМОКЛИЦЬКИЙ Кіндрат Кононович, 1915 р.н., Дніпропетровська обл., Нікопольський р-н, с. Покровське. Мол. командир, 24 мсп 36 мсд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 9 липня 1939 р. Похований: братська могила № 2 на дивізійному кладовищі.

ГУБАРЕНКО Арсеній Дмитрович (Гаврилович), 1916 р.н., Чернігівська обл., Ріпкинський р-н, с. Вербівка. Червоноармієць, 24 мсп 36 мсд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 7 липня 1939 р. Похований: братська могила № 2 на дивізійному кладовищі.

ГУБЧЕНКО Володимир Дем'янович, 1916 р.н., Вінницька обл., Калинівський р-н. Призваний Кам'янець-Подільським РВК Хмельницької обл. Мол. командир, 2 скб 8 мббр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 22 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

ГУЦЕЛЕНКО Павло Семенович, 1916 р.н., Миколаївська обл., Миколаївський р-н, Ковалівська с/р. Призваний Варварівським РВК Миколаївської обл. Червоноармієць, 127 сп 57 сд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 20 серпня 1939 р. Похований: братська могила № 1 в р-ні бою.

ГУЧИК Григорій (Георгій) Петрович, 1916 р.н., Хмельницька обл., Кам'янець-Подільський р-н, с. Зіньківці. Призваний Кам'янець-Подільським РВК. Старшина, 175 омсб 11 тбр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 25 серпня 1939 р. Похований: братська могила біля Центральної переправи через р. Халхін-Гол.

ДАВИДЕНКО Іван Тимофійович, м. Суми. Призваний Сумським РВК. Політрук, 603 сп 82 сд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 20 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

ДАНИЛЕНКО Петро Семенович, м. Кіровоград. Призваний Кіровоградським МВК. Червоноармієць. Пропав безвісти у бою біля р. Халхін-Гол 7 вересня 1939 р.

ДАНИЛОВ Антон Костянтинівич, м. Донецьк (Донецька обл., м. Маріуполь). Політрук, 1 скб 7 мббр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 24 серпня 1939 р. Похований: братська могила на східному березі р. Халхін-Гол біля Центральної переправи.

ДАНИЛЬЧУК Василь Нефедійович, 1916 р.н., Київська обл., Києво-Святошинський р-н. Призваний Святошинським РВК. Мол. командир, 16 отб 11 тбр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 3 липня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

ДАЦЮК (ДАНЮК) Іван Андрійович, Хмельницька обл., Теофіпольський р-н, Базалійська с/р, с. Попівці. Червоноармієць, 7 мббр. Поранений 22 серпня 1939 р. Помер у госпіталі 23 серпня 1939 р. Похований: братська могила на госпітальному кладовищі.

ДАЩЕНКО Іван Гаврилович, Полтавська обл., Оржицький р-н, с. Черевки. Призваний Лубенським РВК Полтавської обл. Червоноармієць, 80 сп 57 сд. Загинув 25 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

ДВЕРНИК Петро Наумович, 1916 р.н., Дніпропетровська обл., с. Лозуватка. Червоноармієць, 24 мсп 36 мсд. Пропав безвісти у бою біля р. Халхін-Гол у серпні 1939 р.

ДЕМЕНТІЄНКО Іван Данилович, 1913 р.н., Сумська обл., Лебединський р-н, с. Бережки. Мол. лейтенант, 2 скб 7 мббр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 22 (23) серпня 1939 р. Похований: братська могила проти Баїн-Цаганської переправи.

ДЕМИДЕНКО Григорій Якович, 1916 р.н., Донецька обл. (Луганська обл., Біловодський р-н, Кононівська с/р). Червоноармієць, 15 орозвб 57 сд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 22 серпня 1939 р. Похований: братська могила на дивізійному кладовищі.

ДЕНИСОВ Олександр Іванович, Донецька обл., ст. Домно. Ст. лейтенант, 38 завіап. Загинув у повітряному бою біля р. Халхін-Гол 24 липня 1939 р. Похований: в р-ні вис. 751.

ДЕРКАЧ Федір Михайлович, 1915 р.н., Луганська обл., Старобільський р-н, с. Кам'янка. Призваний Старобільським РВК. Червоноармієць, 2 скб 7 мббр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 23 серпня 1939 р. Похований: братська могила біля вис. Баїн-Цаган.

ДЕЦИК Федір Никифорович, 1912 р.н., Чернігівська обл., с. Михайлівське. Червоноармієць, 601 сп 82 сд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 22 серпня 1939 р. Похований: братська могила № 4 на вис. Палець.

ДЖЕМИЛЄВ Ізет, Автономна Республіка Крим, м. Саки. Призваний Сакським РВК. Червоноармієць, 212 адбр. Загинув 29 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

ДЗЮБА Олександр Лукич, 1918 р.н., Київська обл., Вишгородський р-н, с. Круги. Призваний Димерським РВК Київської обл. Червоноармієць, 9 мббр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 26 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

ДЗЮБЕНКО Василь Олександрович, 1915 р.н., Вінницька обл., Немирівський р-н, с. Язвинки, українець. Загинув у 1939 р.

ДЗЮБЕНКО Василь Олексійович, Вінницька обл., Немирівський р-н, с. Гунька. Мол. командир, орозвб 8 мббр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 12 липня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні вис. Дунгур-Обо.

ДМИТРИЄНКО Семен Олексійович, 1914 р.н., Київська обл., Васильківський р-н, с. Вільшанська Новоселиця. Призваний Білоцерківським РВК Київської обл. Червоноармієць, 84 медсанбат 36 медсандн. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 25 липня 1939 р. Похований: братська могила на східному березі р. Халхін-Гол.

ДОБРИДЕНЬ Григорій Овсійович, 1917 р.н., Чернігівська обл., Борзнянський р-н, Комарівська с/р. Призваний Комарівським РВК. Червоноармієць, 9 мббр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 22 серпня 1939 р. Похований: братська могила біля Центральної переправи через р. Халхін-Гол.

ДОЛГАШЕВ Петро Андрійович, 1918 р.н., Херсонська обл., Новотроїцький р-н, Володимиро-Іллінська с/р. Червоноармієць, 293 сп 57 сд. Загинув 22 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

ДОЛГОШЕЄВ Петро Андрійович, 1920 р.н., Херсонська обл., Великолепетиський р-н, с. Катеринівка. Призваний Новотроїцьким РВК Херсонської обл. Червоноармієць. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 22 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

ДОЛОМАНОВ Микола Федорович, м. Донецьк. Призваний Сталінським РВК. Червоноармієць, 80 сп 57 сд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 24 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

ДОМАСКІН Ілля Іванович, 1916 р.н., м. Дніпропетровськ. Призваний Дніпропетровським РВК. Мол. командир. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 25 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

ДОМБРОВСЬКИЙ Олексій Петрович, 1915 р.н., Одеська обл., Фрунзівський р-н, ст. Затишша. Призваний Фрунзівським РВК. Червоноармієць, 149 мсп 36 мсд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 23 липня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

ДОНЕЦЬ Максим Якович, 1915 р.н., Чернігівська обл., Козелецький р-н, с. Пилятин, українець. Червоноармієць. Загинув 28 серпня 1939 р. Похований: Калганський р-н, Читинська обл., Російська Федерація.

ДОНЕЦЬ Федір Гордійович, 1917 р.н., Чернігівська обл., Коропський р-н, с. Мезин. Призваний Понорницьким РВК Чернігівської обл. Червоноармієць, 149 мсп 36 мсд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 8 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

ДРИЛЬ Олексій Кузьмич, 1915 р.н., Харківська обл., Великобурлуцький р-н, с. Гнилиця. Призваний Куп'янським РВК Харківської обл. Червоноармієць, 2 скб 7 мббр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 23 серпня 1939 р. Похований: братська могила біля вис. Баїн-Цаган.

ДРИЛЬ Олексій Кузьмич, 1920 р.н., Харківська обл., Великобурлуцький р-н, с. Гнилиця. Призваний Великобурлуцьким РВК. Червоноармієць. Загинув 23 серпня 1939 р.

ДРОБИНКА Іван Мойсейович, 1915 р.н., Київська обл., Білоцерківський р-н, с. Мала Вільшанка. Призваний Криворізьким РВК Дніпропетровської обл. Мол. командир, 8 лтбр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 24 липня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

ДРОЗД Олександр Михайлович (Семенович), Хмельницька обл., Ярмолинецький р-н, с. Лехнівка. Мол. командир, 24 мсп 36 мсд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 3 липня 1939 р. Похований: братська могила № 1 на дивізійному кладовищі.

ДУБЧЕНКО Володимир Дем'янович, 1916 р.н., Вінницька обл., Калинівський р-н, с. Гавриловець. Призваний Кам'янець-Подільським РВК Хмельницької обл. Мол. командир, 8 мббр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 22 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

ДУДНИК Іван Несторович, 1918 р.н., Уфимська обл., Біжбулякський р-н, Башкортостан, Російська Федерація. Призваний Сахновщинським РВК Харківської обл. у 1937 р. Червоноармієць, 14 сб 80 сп. Загинув 1(18) листопада 1939 р.

ДУДНИК Іван Спиридонович, 1916 р.н., Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг. Призваний Криворізьким РВК. Лейтенант, 601 сп 82 сд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 7 серпня 1939 р. Похований: братська могила № 6 біля вис. Ремізова.

ДУЛЕПА Олександр Петрович, 1916 р.н., Хмельницька обл., Волочеський р-н, с. Бальківці (Боговиці). Призваний Волочеським РВК. Червоноармієць, 9 мббр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 28 травня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

ДУНАЄВ Іван Митрофанович, 1907 р.н., м. Харків. Ст. політрук. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 22 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

ДУНДА Іван Максимович, 1915 р.н., Донецька обл., м. Краматорськ. Призваний Краматорським РВК. Червоноармієць, 105 ап 57 сд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 25 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

ДУХРЕНКО Василь Іванович, 1915 р.н., Полтавська обл. Мол. командир. Поранений 2 вересня 1939 р. у бою біля р. Халхін-Гол. Помер від ран у Читинському військовому госпіталі 4 вересня 1939 р. Похований: госпітальне кладовище, м. Чита, Російська Федерація.

ДЯГОВЕЦЬ Олексій Опанасович, Донецька обл., Волноваський р-н, Ольгинська с/р. Призваний Барабинським РВК Новосибірської обл., Російська Федерація. Червоноармієць, орозвб 8 мббр. Загинув 23 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

ДЯЧЕНКО Іван Іванович, Миколаївська обл., Снігурівський р-н. Призваний Снігурівським РВК. Червоноармієць, 80 сп 57 сд. Загинув 24 серпня 1939 р. Похований: братська могила на дивізійному кладовищі.

ЕРОСТ Олександр Михайлович, Рівненська обл., Острозький р-н, с. Лехківка. Мол. командир, 24 мсп 36 мсд. Загинув 3 липня 1939 р. Похований: братська могила біля вис. Баїн-Цаган.

ЄВСЮКОВ Пантелеймон Миколайович (Микитович), 1914 р.н., Луганська обл., Ровеньківська м/р, с. Покровка. Призваний Сватівським РВК Луганської обл. Червоноармієць, 9 мббр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 20 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою. Нагороди: медаль "За відвагу".

ЄВЧУК Андрій Захарович, 1916 р.н., Вінницька обл., Калинівський р-н, с. Глинськ. Червоноармієць, абб 7 мббр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 3 липня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

ЄГОРОВ Микола Прокопович, Донецька обл., ст. Домно. лейтенант, 38 завіап. Загинув у повітряному бою 3 липня 1939 р.

ЄЛАНСЬКИЙ Сергій Федорович, 1913 р.н., Полтавська обл., Великобагачанський р-н. лейтенант, 293 сп 57 сд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 26 серпня 1939 р. Похований: братська могила на дивізійному кладовищі.

ЄЛИСЄЄВ Володимир Костянтинович, Донецька обл., ст. Домно. Ст. лейтенант, 38 завіап. Загинув у повітряному бою біля р. Халхін-Гол 24 липня 1939 р. Похований: у р-ні бою.

ЄРЕМЕНКО Олександр Трохимович (Трифонович), Черкаська обл., Драбівський р-н, с. Білоусівка. Мол. командир, 3 отб 11 тбр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 3 липня 1939 р. Похований: братська могила біля вис. Баїн-Цаган.

ЄФИМЕНКО Йосип Якович, 1915 р.н., Чернігівська обл., Городнянський р-н. Призваний Городнянським РВК у 1937 р. Червоноармієць, 24 отб 11 тбр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 3 липня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою. Нагороди: орден Червоної Зірки (посмертно).

ЄФРЕМЕНКО Олександр Трохимович, 1914 р.н., Черкаська обл., Драбівський р-н, с. Білоусівка. Призваний Драбівським РВК. Мол. командир, 45 отб 11 тбр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 3 липня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

ЖАБЕЛЕНКО Степан Григорович, Запорізька обл., Золотопанська с/р. Червоноармієць, 80 сп 57 сд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 24 серпня 1939 р. Похований: братська могила на дивізійному кладовищі.

ЖАРКИЙ Іван Олексійович, 1918 р.н., м. Черкаси. Призваний Черкаським РВК. Мол. командир, 149 мсп 36 мсд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 24 червня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

ЖАРСЬКИЙ Петро Павлович, Сумська обл., Ямпільський р-н, с. Імшана. Червоноармієць, 5 мскбр. Пропав безвісти у бою біля р. Халхін-Гол 9 липня 1939 р.

ЖЕЛТОВСЬКИЙ Микола Микитович, 1914 р.н., м. Київ. Лейтенант, 149 мсп 36 мсд. Помер від ран, отриманих у бою біля р. Халхін-Гол, 1 серпня 1939 р. у 722 військовому госпіталі. Похований: братська могила на госпітальному кладовищі.

ЖЕРДЄВ Микола Прокопович, 1911 р.н., м. Донецьк. Призваний у 1931 р. Капітан, командир ескадрильї 70 вап. Здійснив 105 бойових вильотів, збив 11 літаків. Герой Радянського Союзу (17.11.1939). Учасник Великої Вітчизняної війни. Загинув 15 листопада 1942 р. Похований: Російська Федерація, Дагестан, Хасавюртовський р-н, с. Батаюрт. Нагороди: 2 ордени Леніна, орден Червоного Прапора, медалі.

ЖИВИЙ Григорій Матвійович, 1914 р.н., Хмельницька обл., Кам'янець-Подільський р-н, с. Великозалісся, українець. Призваний у 1938 р. Червоноармієць, танкіст. Загинув 1 червня 1939 р.

ЖИГАЛОВ Сергій Іванович (Олександрович), 1908 р.н., Донецька обл., ст. Домно. Призваний Дмитрівським РВК. Ст. лейтенант, 38 завіап. Пропав безвісти у бою біля р. Халхін-Гол 3 липня 1939 р.

ЖИЛА Федір Микитович, 1915 р.н., Київська (Харківська) обл., с. Колонтаїв. Призваний Сталінським РВК. Мол. командир, 8 лтбр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 24 серпня 1939 р. Похований: братська могила біля вис. Деун-Хан-Уле.

ЖОЛОНІН Федір Максимович, Вінницька обл. Мол. командир, 24 мсп 36 мсд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 8 серпня 1939 р.

ЖУРА Василь Іванович, 1918 р.н., м. Черкаси. Призваний Черкаським РВК. Червоноармієць, 149 мсп 36 мсд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 24 червня 1939 р. Похований: братська могила на дивізійному кладовищі.

ЖУРАВЕЛЬ Дмитро Федотович, 1914 р.н., Вінницька обл., Козятинський р-н, с. Михайлин, українець. Призваний у 1934 р. лейтенант. Загинув у 1939 р.

ЖУРАВЛЬОВ Павло Іванович, 1912 р.н., м. Луганськ. Ст. лейтенант, 45 отб 11 тбр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 3 липня 1939 р. Похований: братська могила біля вис. Байн-Цаган.

ЖУРБА Іван Олександрович, 1916 р.н., Вінницька обл., Тульчинський р-н, с. Дранка. Червоноармієць, 24 мсп 36 мсд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 7 липня 1939 р. Похований: братська могила № 2 на дивізійному кладовищі на лівому березі р. Халхін-Гол.

ЗАВАЛЬНЮК Семен Йосипович, 1916 р.н., Вінницька обл., Тиврівський р-н, с. Яришівка. Червоноармієць, абб 7 мббр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 3 липня 1939 р. Похований: братська могила на північно-західному схилі вис. Хамар-Даба.

ЗАГРЕБЕЛЬНИЙ Василь Маркович, 1916 р.н., Черкаська обл., Золотоніський р-н, с. Зорівка. Призваний Золотоніським РВК. Червоноармієць, 9 мббр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 3 липня 1939 р. Похований: братська могила біля Центральної переправи через р. Халхін-Гол.

ЗАГРЕБІН Віктор Васильович, м. Дніпропетровськ. Ст. лейтенант, 70 вап. Загинув у повітряному бою біля р. Халхін-Гол 21 серпня 1939 р. Похований: м. Чойбалсан, МНР.

ЗАДОРОЖНИЙ Іван Лазарович, 1916 р.н., Харківська обл., Зачепилівський р-н, с. Займанка. Призваний Зачепилівським РВК. Лейтенант, 16 отб 11 тбр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 20 серпня 1939 р. Похований: братська могила біля Розвалин. Нагороди: орден Червоного Прапора (по смертно).

ЗАЙНЕР Абрам Яіович, 1917 р.н., м. Одеса. Червоноармієць, 24 мсп 36 мсд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 26 серпня 1939 р. Похований: братська могила на дивізійному кладовищі.

ЗАЙЮЛЬЄВ Микола Миколайович, 1906 р.н., Дніпропетровська обл., Верхньодніпровський р-н, с. Заполички. Призваний у 1928 р. Майор, командир батальйону, потім 603 сп (82 мсд). За відвагу у боях присвоєно звання Героя Радянського Союзу (29.08.1939 р.). Учасник Великої Вітчизняної війни. Помер 25 вересня 1986 р. Нагороди: орден Леніна, 2 ордени Червоного Прапора, ордени Суворова 2 ст., Кутузова 2 ст., Вітчизняної війни 1 ст., Червоної Зірки, медалі.

ЗАЛІЗНЯК Роман Прохорович, 1916 р.н., Черкаська обл., Маньківський р-н, смт Буки. Призваний Буцьким РВК. Заст. політрука, 149 мсп 36 мсд. Загинув 7 липня 1939 р. Похований: братська могила на дивізійному кладовищі біля р. Халхін-Гол.

ЗАРИШНЯК Яків Васильович, 1916 р.н., Вінницька обл., Теплицький р-н. Мол. командир, 15 орозвб 57 сд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 8 вересня 1939 р. Похований: братська могила на дивізійному кладовищі.

ЗАРСЬКИЙ Йосип Якович, 1917 р.н., Чернігівська обл., Корюківський р-н, смт Холми. Червоноармієць, 175 мап 36 мсд. Пропав безвісти в бою біля р. Халхін-Гол 8 липня 1939 р.

ЗАХАРЧУК Петро Федорович, Вінницька обл., Ямпільський р-н, с. Буша. Мол. лейтенант, 127 сп 57 сд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 20 серпня 1939 р. Похований: братська могила № 1 в р-ні бою.

ЗАХОДЯЧЕНКО Микола Миколайович, 1915 р.н., Донецька обл., Першотравневий р-н, с. Юр'івка. Червоноармієць, 9 мббр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 5 липня 1939 р. Похований: братська могила біля Центральної переправи.

ЗЕМЕЛЬКО Федосій Денисович, 1915 р.н., Запорізька обл., Гуляйпільський р-н, с. Василівка. Мол. командир, 8 лтбр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 22 серпня 1939 р. Похований: братська могила біля вис. Деун-Хан-Уле на західному березі р. Халхін-Гол.

ЗЕМЕЛЬКО Феодосій Данилович, 1915 р.н., Донецька обл., Артемівський р-н, с. Санжарівка, українець. Призваний у 1938 р. Гуляйпільським РВК Запорізької обл. Старшина. Загинув 22 серпня 1939 р. Похований: МНР.

ЗІНЕНКО Микола Трохимович, Запорізька обл., Пологівський р-н. Призваний Гуляйпільським РВК Запорізької обл. Червоноармієць, 127 сп 57 сд. Загинув 24 серпня 1939 р. Похований: братська могила на дивізійному кладовищі.

ЗІНКЕВИЧ Михайло Данилович, Одеська обл., Біляївський р-н, ст. Дністер. Відряджений військово-політичним училищем ім. Леніна. Політрук, 293 сп 57 сд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 25 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

ЗІНЧЕНКО Іван Пилипович, 1916 р.н., Черкаська обл., Золотоніський р-н, с. Дмитрівка. Призваний Золотоніським РВК у 1937 р. Червоноармієць, скб 9 мббр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 6 липня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою. Нагороди: орден Червоного Прапора.

ЗІНЬКОВ Станіслав Митрофанович, 1915 р.н., Хмельницька обл., Волочиський р-н, с. Верхівці. Мол. командир, 8 лтбр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 21 серпня 1939 р. Похований: братська могила біля вис. Деун-Хан-Уле.

ЗІСЕР Буня Шмульович, Вінницька обл., м. Тульчин. Кадровий військовий. Загинув у 1939 р.

ЗУБКО Василь Михайлович, Чернігівська обл., м. Ніжин. Мол. лейтенант, 24 мсп 36 мсд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 23 серпня 1939 р. Похований: братська могила на дивізійному кладовищі.

ЗЮЗІН Григорій Зіновійович, 1917 р.н., Запорізька обл., Приазовський р-н. Червоноармієць, 24 мсп 36 мсд. Пропав безвісти в липні-серпні 1939 р.

ІБАДЛАЄВ Якуб Мусман, 1916 р.н., Автономна Республіка Крим, м. Євпаторія (с. Такіль). Призваний Фрайдорським РВК. Мол. командир, 212 адбр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 30 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

ІВАНЦЕВ Василь Гнатович, 1915 р.н., м. Харків. Лейтенант, 127 сп 57 сд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 31 серпня 1939 р. Похований: братська могила.

ІЖЕС Віктор Акимович, 1916 р.н., Одеська обл., Фрунзівський р-н. Призваний Фрунзівським РВК. Червоноармієць, 149 мсп 36 мсд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 7 липня 1939 р. Похований: братська могила на дивізійному кладовищі.

ІЗМАЙЛОВ Ахмет Р., 1918 р.н., Автономна Республіка Крим, Ленінський р-н. Призваний Ленінським РВК. Червоноармієць, 149 мсп 36 мсд. Загинув 7 липня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

ІЛЛНОК Михайло Зіновійович, Київська обл., Чорнобильський р-н, с. Новошепеличі. Мол. лейтенант, 169 скб 5 мскбр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 20 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

ІЛЬЧЕНКО Василь Євдокимович, 1912 р.н., Київська обл., Чорнобильський р-н, с. Купувате. Мол. лейтенант, 169 скб 5 мскбр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 23 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

ІЛЬЧЕНКО Василь Олександрович, 1912 р.н., Київська обл., Чорнобильський р-н, с. Купувате. Лейтенант, 169 скб 5 мскбр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 24 серпня 1939 р. Похований: братська могила № 9 в р-ні бою.

ІЛЬЧЕНКО Микола Петрович, 1911 р.н., Узбекистан, Сирдар'їнська обл., смт Хаваст, українець. Призваний у 1933 р. Капітан, 11 лтбр. За взяття вис. Палець і героїзм у боях присвоєно звання Героя Радянського Союзу (17.11.1939 р.). Учасник Великої Вітчизняної війни. Пропав безвісти 22 липня 1942 р. в р-ні с. Тербуни Липецької обл., Російська Федерація. Нагороди: ордени Леніна, Червоного Прапора, Червоної Зірки.

КАБАН Прокіп Артемович, 1915 р.н., Черкаська обл., Монастирищенський р-н, с. Шарнопіль. Призваний Монастирищенським РВК. Червоноармієць, 2 скб 8 мббр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 25 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

КАДИРОВ Хаким, Одеська обл., Любашівський р-н, с. Мала Василівка. Червоноармієць, 169 скб 5 мскбр. Загинув 7 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

КАЗЬМІРУК Ілля Якович, 1916 р.н., Вінницька обл., Вінницький р-н, с. Шереметівка. Призваний Вінницьким РВК. Червоноармієць, орозвб 7 мббр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 3 липня 1939 р. Похований: братська могила на східному березі р. Халхін-Гол.

КАПЛУН Федір Іванович, 1918 р.н., Хмельницька обл., Новоушицький р-н, с. Каскада. Червоноармієць. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 20 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

КАРАПАЄВ (КАРПАЄВ) Дмитро Петрович, м. Полтава. Призваний Полтавським РВК. Ст. лейтенант, 602 сп 82 сд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 30 серпня 1939 р. Похований: братська могила на східному березі р. Халхін-Гол.

КАРАПУЗ Іван Мойсейович (Максимович), 1915 р.н., Луганська обл., Сватівський р-н, с. Новопретображенне. Призваний Сватівським РВК. Червоноармієць, 1 скб 9 мббр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 4 липня 1939 р. Похований: братська могила на східному березі р. Халхін-Гол за 3 км від Центральної переправи. Нагороди: орден Леніна (посмертно).

КАРАСЕНКО Іван Петрович, Дніпропетровська обл., м. Дніпродзержинськ. Призваний Дніпродзержинським РВК. Червоноармієць, 80 мсп 57 мсд. Пропав безвісти в бою біля р. Халхін-Гол 20 серпня 1939 р.

КАРПЕНКО Петро Іванович (Михайлович), 1911 р.н., Київська обл., Сквирський р-н, с. Антонів. Призваний Буцьким РВК Київської обл. Мол. командир, 24 мсп 36 мсд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 4 липня 1939 р. Похований: братська могила № 1 на дивізійному кладовищі.

КАРПОВ Сергій Дмитрович, 1917 р.н., м. Севастополь. Призваний Севастопольським МВК. Мол. командир, 9 мббр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 22 серпня 1939 р. Похований: братська могила біля Центральної переправи через р. Халхін-Гол.

КВІТКА Петро Миколайович, 1910 р.н., Запорізька обл., Гуляйпільський р-н, с. Новогригорівка. Ст. лейтенант, 601 сп 82 сд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 21 серпня 1939 р. Похований: братська могила № 4 на вис. Палець.

КИРГАН Василь Кирилович, 1910 р.н., Вінницька обл., Ямпільський р-н, с. Клембівка, українець. Призваний у 1939 р. Мол. лейтенант, мол. командир, 82 ап 82 сд. Помер від ран у військовому госпіталі 22 серпня 1939 р. Похований: братська могила на госпітальному кладовищі.

КИРИЛЮК Юхим Ананійович, 1915 р.н., Вінницька обл., Іллінецький р-н, с. Криштопівка. Призваний Іллінецьким РВК. Червоноармієць, 149 мсп 36 мсд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 29 травня 1939 р. Похований: братська могила на дивізійному кладовищі.

КИРИЧЕНКО Ілля Васильович, 1917 р.н., Волгоградська обл., Сланський р-н, с. Бабінкіно, Російська Федерація, українець. Курсант, 149 мсп 36 мсд. Загинув 23 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні р. Халхін-Гол.

КИСЕЛЬОВ Микола Степанович, 1913 р.н., м. Харків. Призваний Харківським МВК. Мол. лейтенант, 149 мсп 36 мсд. Загинув 21 серпня 1939 р. Похований: братська могила на дивізійному кладовищі.

КИСЛИНСЬКИЙ Яків Денисович, 1916 р.н., Київська обл. Червоноармієць, абб 7 мббр. Загинув у бою на вис. Баїн-Цаган 3 липня 1939 р. Похований: братська могила за 7 км на захід від вис. Дунгур-Обо.

КІЗЮН Тодох Опанасович, 1916 р.н., Хмельницька обл., м. Красилів. Червоноармієць, 7 мббр. Загинув 3 липня 1939 р. Похований: братська могила за 7 км на захід від вис. Дунгур-Обо.

КІНЦАК Сергій Андрійович, 1907 р.н., Хмельницька обл. Червоноармієць. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол у 1939 р.

КІПЕР Митрофан Христофорович, 1905 р.н., Одеська обл., Кодимський р-н, с. Шершенці. Ст. лейтенант, 2 скб 7 мббр. Загинув 23 серпня 1939 р. Похований: братська могила біля р. Халхін-Гол проти Баїн-Цаганської переправи.

КІРСАНОВ Михайло Іванович, Запорізька обл., Бердянський р-н, с. Осипенко. Ст. лейтенант, 70 вап. Загинув у повітряному бою 20 серпня 1939 р. Похований: м. Чойбалсан, МНР.

КЛЕПІКОВ Олександр Федорович, 1917 р.н., м. Одеса. Лейтенант, 70 вап. Загинув у повітряному бою біля р. Халхін-Гол 24 липня 1939 р. Похований: м. Чойбалсан, МНР.

КЛИМЕНКО Олександр Давидович, 1914 р.н., Донецька обл., Артемівський р-н, с. Пилипчатине. Призваний Артемівським РВК. Мол. лейтенант, 149 мсп 36 мсд. Загинув 7 серпня 1939 р. Похований: братська могила на дивізійному кладовищі.

КЛИМУХ Роман Юхимович, 1916 р.н., Хмельницька обл., Старокостянтинівський р-н, с. Решнівка. Червоноармієць, абб 7 мббр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 3 липня 1939 р. Похований: братська могила на північно-західному схилі вис. Хамар-Даба.

КЛИНЧУК (КЛИМЧУК) Григорій Андрійович, 1915 р.н., Вінницька обл., Могилів-Подільський р-н, Су-гаківська с/р. Червоноармієць, 601 сп 82 сд. Загинув 22 серпня 1939 р. Похований: братська могила № 4 на вис. Палець.

КЛОЧИН Антон Микитович, 1916 р.н., Вінницька обл., Чечельницький р-н, с. Берізки. Червоноармієць, 204 орозвб 7 мббр. Пропав безвісти 27 серпня 1939 р.

КОБИЛЕЦЬКИЙ Микола Дмитрович, 1915 р.н., Хмельницька обл., Новоушицький р-н, с. Філянівка. Призваний Новоушицьким РВК. Червоноармієць, 37 озенадн 36 мсд. Поранений в бою біля р. Халхін-Гол 20 серпня 1939 р. Помер від ран в армійському госпіталі 7 вересня 1939 р. Похований: братська могила на дивізійному кладовищі за 15 км на північ від вис. Хамар-Даба.

КОБИЛЯНСЬКИЙ Павло Якович, 1916 р.н., Одеська обл., м. Балта. Призваний Балтським РВК. Червоноармієць, 69 осапб 43 ск. Пропав безвісти 9 серпня 1939 р.

КОВАЛЕНКО Іван Зіновійович, м. Київ. Старшина, 100 шбабр. Пропав безвісти у бою біля р. Халхін-Гол 3 липня 1939 р. Нагороди: орден Леніна.

КОВАЛЕНКО Іван Зіновійович, 1914 р.н., Київська обл., Тарашанський р-н, с. Лісовичі, українець. Призваний у 1938 р. Тарашанським РВК. Загинув у бою.

КОВАЛЕНКО Микола Іванович, 1916 р.н., Київська обл., Баришівський р-н. Червоноармієць, 24 мсп 36 мсд. Помер від ран, отриманих у бою біля р. Халхін-Гол 31 серпня 1939 р., у Читинському військовому госпіталі 10 вересня 1939 р. Похований: на госпітальному кладовищі у м. Чита, Російська Федерація.

КОВАЛЕНКО Михайло Андрійович, 1915 р.н., Черкаська обл., Канівський р-н, с. Косарі. лейтенант, 127 сп 57 сд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 28 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

КОВАЛЕНКО Трохим Петрович, 1915 р.н., Черкаська обл., Канівський р-н, с. Косарі. Призваний Канівським РВК. лейтенант, 127 сп 57 сд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 28 серпня 1939 р. Похований: братська могила на дивізійному кладовищі.

КОВАЛЬ Дмитро Харитонович, 1916 р.н., Вінницька обл., Шаргородський р-н. Призваний Шаргородським РВК. Мол. командир, 45 отб 11 тбр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 3 липня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

КОВАЛЬ Іван Григорович, 1916 р.н., Черкаська обл., Лисянський р-н, с. Глубженка. Мол. командир, 24 мсп 36 мсд. Пропає безвісти у бою біля р. Халхін-Гол у серпні 1939 р.

КОВАЛЬ Олександр Павлович, 1916 р.н., Вінницька обл., Літинський р-н, с. Майдан. Червоноармієць, абб 7 мббр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 12 липня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

КОВАЛЬ Филмон Пилипович, Вінницька обл., Гайсинський р-н. Призваний Немирівським РВК Вінницької обл. Старшина, 80 сп 57 сд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 26 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

КОЗЛОВ Федір Васильович, 1915 р.н., Полтавська обл. Призваний Полтавським РВК. Червоноармієць, 2 скб 7 мббр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 21 серпня 1939 р. Похований: братська могила біля вис. Баїн-Цаган.

КОЗЛОВ Яків Мартинович, Харківська обл., Борівський р-н, с. Маліївка. Бат. комісар, 24 мсп 36 мсд. Загинув у бою 25 липня 1939 р. Похований: братська могила на дивізійному кладовищі біля р. Халхін-Гол. Нагороди: орден Леніна.

КОЛОДКОВ (КОЛОТКОВ) Григорій Миколайович, 1916 р.н., Одеська обл., Любашівський р-н. Призваний Любашівським РВК у 1936 р. Червоноармієць, 9 мббр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 23 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

КОЛОМІЄЦЬ Данило Григорович, Черкаська обл., Смілянський р-н, с. Балаклія. Лейтенант, 2 скб 9 мббр (з 33 скбр). Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 29 серпня 1939 р. Похований: братська могила біля Центральної переправи через р. Халхін-Гол. Нагороди: орден Червоного Прапора (по смертно).

КОЛПАКОВ Андрій Григорович, 1915 р.н., Луганська обл., Новопсковський р-н, с. Осинове. Призваний Старобільським РВК Луганської обл. Лейтенант. Загинув у бою 20 серпня 1939 р. Похований: братська могила на дивізійному кладовищі.

КОЛПАКОВ Андрій Григорович, Луганська обл., Новополянський р-н, Полянська с/р. Призваний Новополянським РВК. Червоноармієць, 603 сп 82 сд. Помер від ран у госпіталі 25 серпня 1939 р. Похований: братська могила на госпітальному кладовищі.

КОЛЬВАХ Андрій Омелянович, Черкаська обл., Корсунь-Шевченківський р-н, с. Олексіївка. Призваний Запорізьким РВК. Червоноармієць, 80 сп 57 сд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 26 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

КОМАР Михайло Андрійович, 1918 р.н., Сумська обл., Глухівський р-н, с. Полошки. Лейтенант, 175 омсб 11 тбр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 28 серпня 1939 р. Похований: братська могила біля вис. Баїн-Цаган.

КОМЕНДАНТОВ Михайло Петрович, Сумська обл., Ямпільський р-н, с. Імшана. Призваний Макіївським МВК Донецької обл. Ст. лейтенант. Інструктор школи МНР. Загинув у авіакатастрофі в р-ні бойових дій біля р. Халхін-Гол 27 серпня 1939 р.

КОНДРАТЮК Сергій Петрович, 1915 р.н., Вінницька обл., Вінницький р-н, с. Оленівка. Призваний Вінницьким РВК. Червоноармієць, 9 мббр. Загинув у бою 7 липня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

КОНОПЛИЦЬКИЙ Федір Миколайович, 1916 р.н., Вінницька обл., Могилів-Подільський р-н, с. Яришів. Призваний Яришівським РВК Вінницької обл. Мол. командир, 45 отб 11 тбр. Загинув у бою 9 липня 1939 р. Похований: братська могила біля р. Халхін-Гол.

КОРІМОВ Пилип, 1905 р.н., м. Одеса. Призваний Теуським РВК м. Одеса. Червоноармієць, 601 сп 82 сд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 28 липня 1939 р. Похований: братська могила № 6 на вис. Ремізова.

КОРІНЕНКО Іван Григорович, Київська обл. Червоноармієць, 24 мсп 36 мсд. Пропав безвісти в бою біля р. Халхін-Гол у серпні 1939 р.

КОРОБКА Іван Миколайович, Сумська обл., м. Кролевець. Мол. командир, 1 скб 9 мббр. Помер від ран, отриманих у бою біля р. Халхін-Гол, у госпіталі 6 липня 1939 р. Похований: братська могила на госпітальному кладовищі.

КОРОБКІН Іван Петрович (Миколайович), 1915 р.н., Сумська обл., Кролевецький р-н, с. Обтове. Мол. командир, 9 мббр. Помер від ран, отриманих у бою біля р. Халхін-Гол, в армійському госпіталі 4 липня 1939 р. Похований: братська могила на госпітальному кладовищі.

КОСИНОВ Микола Степанович, 1913 р.н. Призваний Харківським РВК. Мол. лейтенант, 149 мсп 36 мсд. Загинув 21 серпня 1939 р. Похований: братська могила на дивізійному кладовищі.

КОСТОМАРОВ Петро Сергійович, 1910 р.н., Донецька обл., м. Макіївка. Ст. лейтенант, абб 8 мббр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 22 серпня 1939 р. Похований: братська могила біля вис. Деун-Хан-Уле.

КОСТЮК Онуфрій Тимофійович, 1917 р.н., Вінницька обл., Козятинський р-н, с. Журбинці. Призваний Козятинським РВК. Червоноармієць, 2 скб 9 мббр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 30 серпня 1939 р. Похований: братська могила № 20 у р-ні бою. Нагороди: орден Червоної Зірки.

КОЦЮБА (КАШУБА) Григорій Іванович, м. Дніпропетровськ. Лейтенант, 24 мсп 36 мсд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 24 липня 1939 р. Похований: братська могила № 4 на дивізійному кладовищі.

КОЦЮРБІЙ Григорій Володимирович, Київська обл., Володарський р-н, с. Рубченки. Лейтенант, 293 сп 57 сд. Загинув у бою 31 серпня 1939 р. Похований: братська могила біля р. Халхін-Гол.

КОЧЕРГІН Петро Дмитрович, 1914 р.н., Донецька обл., м. Костянтинівка. Червоноармієць, абб 7 мббр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 3 липня 1939 р. Похований: братська могила за 7 км на захід від вис. Дунгур-Обо.

КОЧУБРИЙ Григорій Володимирович, 1913 р.н., Київська обл., Володарський р-н, с. Рубченки. Лейтенант, 293 сп 57 сд. Помер від ран 31 серпня 1939 р. Похований: госпітальне кладовище в м. Чита, Російська Федерація.

КОШУБА Костянтин Григорович, 1913 р.н., Вінницька обл., Тульчинський р-н, с. Нестерварка. Старшина, 162 скб 5 мскбр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 26 серпня 1939 р. Похований: братська могила № 6 в р-ні бою.

КРАВЧЕНКО Григорій Пантелійович, 1912 р.н., Дніпропетровська обл., Новомосковський р-н, с. Голубівка. Призваний у 1931 р. Майор, льотчик-інструктор. За відвагу у боях з японськими загарбниками у Китаї присвоєно звання Героя Радянського Союзу (22.02.1939 р.). За подвиги у боях на р. Халхін-Гол нагороджений медаллю "Золота Зірка" (29.08.1939 р.). Генерал-лейтенант авіації (1940 р.). Учасник Великої Вітчизняної війни. Загинув у повітряному бою 23 лютого 1943 р. Нагороди: 2 ордени Леніна, 2 ордени Червоного Прапора, орден Вітчизняної війни 2 ст.

КРАВЧЕНКО Іван Микитович, 1916 р.н., Донецька обл., м. Макіївка. Призваний Мушкетівським РВК. Червоноармієць, 212 адбр. Загинув у бою 27 серпня 1939 р. Похований: братська могила біля р. Халхін-Гол.

КРАМАР Олександр Михайлович, Житомирська обл., Малинський р-н, с. Пінізевиці. Призваний Малинським РВК. Мол. лейтенант, 603 сп 82 сд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 8 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

КРАСНОБАЄВ Іван Іванович, 1917 р.н., м. Дніпропетровськ. Призваний Дніпропетровським РВК. Курсант, 149 мсп 36 мсд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 8 липня 1939 р. Похований: братська могила на дивізійному кладовищі.

КРИВШИЧ Володимир Корнійович, 1915 р.н., Сумська обл., Білопільський р-н, с. Новопетрівка. Призваний Сумським РВК. Червоноармієць, 2 скб 7 мббр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 29 серпня 1939 р. Похований: братська могила біля вис. Баїн-Цаган.

КРИШТАЛЬ Дмитро Ісидорович, 1916 р.н., Кіровоградська обл., Ульяновський р-н, с. Данилова Балка. Призваний Грушківським РВК Одеської обл. Червоноармієць. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 27 червня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

КРОХМАЛЬ Афанасій Єремійович, 1916 р.н., Одеська обл., Великомихайлівський р-н, с. Великокомарівка, українець. Призваний Великомихайлівським РВК у 1938 р. Червоноармієць, 24 мсп 36 мсд. Загинув 25 серпня (4 липня) 1939 р. Похований: братська могила № 2 на дивізійному кладовищі біля р. Халхін-Гол.

КРОХМАЛЬ Афанасій Юхимович, Одеська обл., Миколаївський р-н, с. Ульяновка. Червоноармієць, 24 мсп 36 мсд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 5 липня 1939 р. біля вис. Баїн-Цаган. Похований: братська могила на дивізійному кладовищі.

КРУГОВИЙ Федір Федотович, 1916 р.н., Сумська обл., Великописарівський р-н, с. Пожня. Червоноармієць, абб 7 мббр. Загинув у бою на вис. Баїн-Цаган біля р. Халхін-Гол 3 липня 1939 р. Похований: братська могила за 7 км на захід від вис. Дунгур-Обо.

КРУКОВСЬКИЙ Никанор Леонтійович, 1915 р.н., Хмельницька обл., Дунаєвецький р-н, с. Балин. Призваний у 1937 р. Ст. лейтенант, 56 шбап 100 шбабр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 21 серпня 1939 р. (збитий над територією ворога). Нагороди: орден Леніна.

КУЗЬМЕНКО Іван Михайлович, 1913 р.н., Харківська обл., Близнюківський р-н, с. Лукашівка. Червоноармієць, 1 скб 7 мббр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 5 липня 1939 р. Похований: братська могила на західному схилі вис. Ремізова.

КУКУЗА Іван Іларіонович, 1916 р.н., Дніпропетровська обл., Покровський р-н, с. Романки. Мол. командир, 11 тбр. Загинув у бою 1 серпня 1939 р. Похований: братська могила біля р. Халхін-Гол.

КУЛАКОВ Олексій Михайлович, 1919 р.н., Луганська обл., Лутугинський р-н, смт Георгіївка. Військовий фельдшер, 323 отб 57 сд. Помер від ран, отриманих у бою біля р. Халхін-Гол, у госпіталі Тамцак-Булак у вересні 1939 р. Похований: братська могила на госпітальному кладовищі.

КУЛІБАБА Василь Леонтійович, Вінницька обл., Тиврівський р-н, Ворошилівська с/р. Мол. командир, 24 мсп 36 мд. Загинув 4 липня 1939 р. Похований: братська могила № 1 на дивізійному кладовищі.

КУЛЬЧИЦЬКИЙ Іван Михайлович, Київська обл., Фастівський р-н, с. Томашівка. Призваний Фастівським РВК. Лейтенант, 603 сп 82 сд. Загинув 22 серпня 1939 р. Похований: братська могила на дивізійному кладовищі біля р. Халхін-Гол.

КУПРІЙ Ілля Юхимович, 1917 р.н., Вінницька обл., Іллінецький р-н, с. Тягун, українець. Призваний у 1939 р. Червоноармієць. Загинув у 1939 р.

КУРИЛО Федір Якович, Харківська обл., Чугуївський р-н, с. Базаліївка. Призваний Печенізьким РВК Харківської обл. Червоноармієць, 9 мббр. Пропав безвісти у бою 3 липня 1939 р.

КУХАР Іван Павлович, 1915 р.н., Дніпропетровська обл., Магдалинівський р-н. Червоноармієць, 15 орозвб 57 сд. Загинув у бою 22 серпня 1939 р. Похований: братська могила на дивізійному кладовищі біля р. Халхін-Гол.

КУХАР Іван Юхимович, 1913 р.н., Донецька обл., Мар'їнський р-н, смт Олександрівка. Мол. лейтенант, 293 сп 57 сд. Загинув у бою 20 серпня 1939 р. Похований: братська могила біля р. Халхін-Гол.

КУЦЕВАЛОВ Тимофій Федорович, 1904 р.н., Дніпропетровська обл., Верхньодніпровський р-н, с. Іванівка. Призваний у 1926 р. Полковник, командир 56 вап. Здійснив 54 бойових вильоти, збив 9 літаків. Герой Радянського Союзу (17.11.1939 р.). Учасник Великої Вітчизняної війни. Помер 6 січня 1975 р. Похований: м. Москва. Нагороди: 2 ордени Леніна, 4 ордени Червоного Прапора, ордени Вітчизняної війни 1 ст., Червоної Зірки, медалі.

КУЦЕНКО Михайло Захарович, Чернігівська обл., Щорський р-н, с. Радвине. Призваний Городнянським РВК Чернігівської обл. Старшина, 80 сп 57 сд. Загинув у бою 24 серпня 1939 р. Похований: братська могила біля р. Халхін-Гол.

КУЦЬКИЙ Василь Євстратович (Євстахійович), Вінницька обл., Немирівський р-н, с. Сокілець. Мол. командир, 24 мсп 36 мсд. Загинув у бою 13 (18) липня 1939 р. Похований: братська могила № 1 на дивізійному кладовищі на лівому березі р. Халхін-Гол.

КУЧЕРЯВИЙ Лука Андрійович, 1916 р.н., Вінницька обл., Теплицький р-н, смт Теплик. Призваний Теплицьким РВК. Червоноармієць, орозвб 7 мббр. Загинув у бою 5 липня 1939 р. Похований: братська могила на східному березі р. Халхін-Гол.

КУШНАРЕНКО Федосій Костянтинівич, 1915 р.н., Чернігівська обл., Менський р-н, с. Максаки. Червоноармієць, 162 скб 5 мскбр. Помер від ран, отриманих в бою біля р. Халхін-Гол 25 серпня 1939 р., у Читинському військовому госпіталі 14 вересня 1939 р. Похований: госпітальне кладовище в м. Чита, Російська Федерація.

КУЩ Іван Лук'янович, 1919 р.н., Запорізька обл., м. Гуляйполе. Призваний у 1940 р. Гуляйпільським РВК. Червоноармієць. Загинув 8 липня 1940 р. Похований: центральне кладовище, м. Чита, Російська Федерація.

ЛАБЗЕНКО Григорій Сергійович, 1917 р.н., Київська обл., м. Богуслав. Призваний Тульським РВК, Російська Федерація. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

ЛАКИЗА Василь Андрійович, 1920 р.н., Сумська обл., Роменський р-н, с. Салогубівка, українець. Призваний у 1940 р. Червоноармієць. Загинув у 1940 р.

ЛАПЧИНСЬКИЙ Семен Родіонович, 1917 р.н., Хмельницька обл., Кам'янець-Подільський р-н, с. Рункошів. Призваний Староушицьким РВК Хмельницької обл. Червоноармієць, 5 мскбр. Загинув 12 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

ЛЕВИЦЬКИЙ Леонід Олексійович, 1912 р.н., Київська обл., м. Миронівка. Призваний Миронівським РВК у 1934 р. Старшина, 85 оптдн. Загинув у нічному бою 30 серпня 1939 р. Похований: братська могила біля р. Халхін-Гол.

ЛЕОНОВ Олександр Федорович, 1916 р.н., Чернігівська обл. Червоноармієць, 175 мсп 36 мсд. Загинув у бою під час переправи через р. Халхін-Гол 8 липня 1939 р. Похований: братська могила біля р. Халхін-Гол.

ЛИСАК Михайло Калинович, 1906 р.н., Хмельницька обл., Кам'янець-Подільський р-н, с. Вихватнівці, українець. Призваний у 1939 р. Червоноармієць, танкіст. Загинув 11 вересня 1939 р.

ЛИСЕНКО Іван Тимофійович, м. Дніпропетровськ. Лейтенант, 70 вап. Загинув у повітряному бою біля р. Халхін-Гол 22 травня 1939 р. Похований: Тамценське кладовище.

ЛИТВИНЧУК Олексій Андрійович, 1917 р.н., м. Кіровоград. Червоноармієць, 24 мсп 36 мсд. Пропав безвісти у серпні 1939 р.

ЛІВИК Михайло Олександрович, 1915 р.н., Донецька (Дніпропетровська) обл., с. Мушкетове. Призваний Ясинуватським РВК Донецької обл. Ст. писар, 24 мсп 36 мсд. Загинув у бою 28 серпня 1939 р. Похований: братська могила № 24 в р-ні бою.

ЛІСОВИЙ Яків Іванович, 1918 р.н., м. Київ. Червоноармієць, абб 7 мббр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 3 липня 1939 р. Похований: братська могила за 7 км на захід від вис. Дунгур-Обо.

ЛІТОШ Максим Тимофійович, Чернігівська обл., Горднрянський р-н, с. Івашівка. Червоноармієць, 24 мсп 36 мсд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 23 липня 1939 р. Похований: братська могила на дивізійному кладовищі.

ЛОГВИНЕНКО Іван Якович, 1913 р.н., Дніпропетровська обл., Михайлівська с/р. Лейтенант, 149 мсп 36 мсд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 28 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

ЛОГВИНОВ Павло Іванович, 1918 р.н., м. Харків. Призваний Ленінським РВК м. Харкова. Лейтенант. Помер від ран, отриманих у бою біля р. Халхін-Гол, у 1939 р.

ЛОМАКОВ Григорій Сергійович, Донецька обл. Помер від ран у госпіталі 5 вересня 1939 р. Похований: братська могила на госпітальному кладовищі.

ЛУГІНІН (ЛУГІН) Василь Михайлович, 1917 р.н., Запорізька обл., Куйбишевський р-н, с. Новоукраїнка. Призваний Куйбишевським РВК Запорізької обл. у 1939 р. Червоноармієць, 293 сп 57 сд. Загинув 6 серпня 1939 р. Похований: братська могила на дивізійному кладовищі.

ЛУГОВИЙ Василь Петрович, 1915 р.н., Полтавська обл., Чорнухинський р-н, с. Кізлівка. Призваний у 1937 р. Мол. командир, 11 лтбр. За героїзм і відвагу присвоєно звання Героя Радянського Союзу (17.11.1939 р.). Учасник Великої Вітчизняної війни. Нагороди: ордени Леніна, Великої Вітчизняної війни 1 ст., Червоної Зірки, медалі.

ЛУЦЕНКО Іван Степанович, 1914 р.н., Хмельницька обл., Старокостянтинівський р-н, с. В. Данилівка. Призваний Старокостянтинівським РВК. Мол. командир, 60 орз 7 мббр. Пропав безвісти в бою біля р. Халхін-Гол 5 липня 1939 р.

ЛУЦЕНКО Іван Степанович. Призваний Харківським РВК. Червоноармієць. Загинув 5 липня 1939 р.

ЛУЦІЙ Анатолій (Леонід) Сергійович, 1914 р.н., Сумська обл., Роменський р-н. Лейтенант, 601 сп 82 сд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 27 серпня 1939 р. Похований: братська могила № 6 біля вис. Ремізова.

ЛУШНИКОВ Іван Андрійович, 1915 р.н., Донецька обл., м. Маріуполь. Призваний Донецьким РВК. Мол. командир, 212 адбр. Загинув 29 серпня 1939 р. Похований: братська могила на полі бою.

ЛЯХОВСЬКИЙ Іван Васильович, Миколаївська обл., ст. Олександрія. Червоноармієць, 24 мсп 36 мсд. Загинув 21 серпня 1939 р. Похований: братська могила № 10 на дивізійному кладовищі.

МАЗУРЕНКО Петро Олексійович, Миколаївська обл., Арбузинський р-н, с. Сидорівка. Мол. командир, в/ч 8978. Загинув у бою 26 серпня 1939 р. Похований: братська могила № 17 у районі бою.

МАЙДАННИК Павло Павлович, 1916 р.н., Кіровоградська обл. Призваний Новопраським РВК Дніпропетровської обл. Старшина, 24 отб 11 тбр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 26 липня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

МАЙДУДА Йосип Павлович, 1915 р.н., Вінницька обл., Тиврівський р-н, с. Івонівці. Призваний Тиврівським РВК. Червоноармієць, 9 мббр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 29 травня 1939 р. Похований: братська могила за 6 км на південний захід від вис. Хамар-Даба. Нагороди: орден Червоного Прапора.

МАКОВЕЦЬКИЙ Василь Маркович, 1916 р.н., Київська обл., Таращанський р-н, с. Ківшувата. Призваний Таращанським РВК. Мол. командир, 45 отб 11 тбр. Загинув у бою 11 липня 1939 р. Похований: братська могила № 20 в р-ні бою.

МАКСИМЕНКО Іван Іванович, 1916 р.н., Сумська обл., м. Конотоп. Мол. командир, 24 мсп 36 мсд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 26 липня 1939 р. Похований: братська могила № 4 на дивізійному кладовищі на лівому березі р. Халхін-Гол.

МАКСИМЕНКО Михайло Петрович, Житомирська обл., Новоград-Волинський р-н, с. Груд. Призваний Ярунським РВК Житомирської обл. Мол. командир, 603 сп 82 сд. Загинув 20 серпня 1939 р. Похований: братська могила на вис. Піщана біля р. Халхін-Гол.

МАКСЮТЕНКО Григорій Григорович, 1914 р.н., Дніпропетровська обл., Царичанський р-н, смт Петриківка. Призваний Петриківським РВК. Червоноармієць, орозвб 7 мббр. Загинув у бою 2 серпня 1939 р. Похований: братська могила на східному березі р. Халхін-Гол.

МАЛИЙ Василь Артемович, 1916 р.н., Кіровоградська обл., Гайворонський р-н, с. Ташлик. Призваний Маловісківським РВК Кіровоградської обл. Мол. командир, 9 мббр. Загинув 5 липня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

МАЛИК Іван Кирилович, Вінницька обл., Погребищенський р-н, с. Бабинці. Червоноармієць, 149 мсп 36 мсд. Помер від ран, отриманих в бою біля р. Халхін-Гол, в армійському госпіталі 26 серпня 1939 р. Похований: братська могила на госпітальному кладовищі.

МАЛЬОВАНІЙ Никифор Петрович, 1915 р.н., Одеська обл., Ананьївський р-н, с. Новоолександрівка (Кіровоградська обл., Маловісківський р-н, Хмелівська с/р, с. Новоолександрівка). Червоноармієць. Помер від ран, отриманих у бою 28 липня 1939 р., в госпіталі № 722 4 вересня 1939 р. Похований: братська могила на госпітальному кладовищі.

МАРИНОХА Пилип Андрійович, 1917 р.н., Донецька обл., с. Богоявленка. Червоноармієць, 1 скб 7 мббр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 5 липня 1939 р. Похований: братська могила на північ від Центральної переправи через р. Халхін-Гол.

МАРТОВИЦЬКИЙ Іван Іванович, 1917 р.н., Харківська обл., Вовчанський р-н. Червоноармієць, 1 скб 8 мббр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 23 липня 1939 р. Похований: братська могила біля вис. Хамар-Даба.

МАЦЕГОРА Іван Романович, 1916 р.н., Дніпропетровська обл., Межівський р-н, с. Слов'янка. Призваний Межівським РВК. Червоноармієць. Загинув у бою 24 липня 1939 р. Похований: братська могила біля р. Халхін-Гол.

МЕЛЬНИК Клим Фризонтович, Вінницька обл., Тульчинський р-н, с. Ганнопіль. Призваний Тульчинським РВК. Мол. командир. Помер від ран, отриманих в бою біля р. Халхін-Гол, у армійському госпіталі 29 серпня 1939 р. Похований: братська могила на госпітальному кладовищі.

МЕЛЬНИК Олексій Миколайович, 1917 р.н., Хмельницька обл., Кам'янець-Подільський р-н, с. Кізя-Кудринська. Призваний Кам'янець-Подільським РВК. Червоноармієць, 1 скб 8 мббр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 23 серпня 1939 р. Похований: братська могила біля вис. Хамар-Даба.

МЕЛЬНИК Федосій Максимович, Вінницька обл. Старшина, 24 мсп 36 мсд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 8 серпня 1939 р. Похований: братська могила № 7 на дивізійному кладовищі на лівому березі р. Халхін-Гол.

МЕЛЬНИК Феодосій Максимович, 1917 р.н., Хмельницька обл., Волочиський р-н, с. Зайчики, українець. Призваний у 1937 р. Ст. сержант, пом. командира взводу. Загинув 8 серпня 1939 р.

МЕЛЬНИКОВ Іван Антонович, 1916 р.н., Вінницька обл., Літинський р-н, с. Нагірне. Призваний Літинським РВК. Мол. командир, 24 осапб 57 сд. Загинув 22 серпня 1939 р. Похований: братська могила біля р. Халхін-Гол.

МЕЛЬНИКОВ Микола Лук'янович, 1915 р.н., Вінницька обл., Калинівський р-н, с. Іванів. Призваний Чечельницьким РВК Вінницької обл. Червоноармієць, 175 омсб 11 тбр. Пропав безвісти в бою біля р. Халхін-Гол 28 травня 1939 р.

МЕЛЬНИКОВ Федір (Федосій) Максимович, Вінницька обл. Мол. командир, 24 мсп 36 мсд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 8 серпня 1939 р. Похований: братська могила на дивізійному кладовищі.

МЕНШИКОВ Іван Антонович, 1916 р.н., Вінницька обл., Літинський р-н, с. Нагірне. Призваний Літинським РВК. Мол. командир, 24 осапб. Загинув у бою 22 серпня 1939 р. Похований: братська могила на лівому березі р. Халхін-Гол.

МЕСТОПОЛ Микола Йосипович, 1915 р.н., Житомирська обл., Попільнянський р-н, с. Білки. Призваний Корнинським РВК Житомирської обл. Мол. лейтенант, 602 сп 82 сд. Загинув у бою 26 серпня 1939 р. Похований: братська могила на східному березі р. Халхін-Гол.

МИЛУС Антон Пилипович, Вінницька обл., Теплицький р-н, смт Теплик. Призваний Теплицьким РВК. Червоноармієць. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 19 вересня 1939 р.

МИНЗА Іларіон Якович, 1915 р.н., Сумська обл., Кролевецький р-н, с. Добротове. Призваний Кролевецьким РВК. Мол. командир, 130 отб 11 тбр. Пропав безвісти в бою біля р. Халхін-Гол 28 серпня 1939 р. Нагороди: орден Червоного Прапора (посмертно).

МИРОНЕНКО Антон Венедиктович, 1915 р.н., Запорізька обл., Куйбишевський р-н. Призваний Куйбишевським РВК. Мол. командир, 2 скб 7 мббр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 28 серпня 1939 р. Похований: братська могила на східному березі р. Халхін-Гол.

МИРОНОВ Сергій Васильович, 1915 р.н., Кіровоградська обл., Устинівський р-н, с. Мала Ганнівка, українець. Призваний Устинівським РВК. Червоноармієць. Загинув у 1939 р.

МІРОШНИЧЕНКО Михайло Микитович, Сумська обл., Сумський р-н, с. Низи. Червоноармієць, 170 омпмб. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 24 липня 1939 р. Похований: братська могила біля вис. 752.

МІЧАК Трохим Титович (Микитович), 1916 р.н., Київська обл., Броварський р-н, с. Рожни. Призваний Броварським РВК. Мол. командир, 212 адбр. Загинув 28 серпня 1939 р. Похований: братська могила біля р. Халхін-Гол.

МІЩЕРЯКОВ Василь Севастьянович, 1918 р.н., Волгоградська обл., Еланський р-н, с. Краснотало, Російська Федерація, українець. Червоноармієць, 149 мсп 36 мсд. Загинув 29 травня 1939 р.

МОВЧАН Василь Романович, 1916 р.н., м. Харків. Призваний Харківським МВК. Мол. командир, 105 ап 57 сд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 23 серпня 1939 р. Похований: братська могила на дивізійному кладовищі.

МОВЧАНЮК Федір Пилипович, 1917 р.н., Житомирська обл., Малинський р-н, смт Чоповичі. Призваний Чоповицьким РВК. Мол. командир, 149 мсп 36 мсд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 21 серпня 1939 р. Похований: братська могила на дивізійному кладовищі.

МОГИЛА Василь Остапович, 1916 р.н., Вінницька обл., Іллінецький р-н, с. Кальник. Призваний Дашівським РВК Вінницької обл. Червоноармієць, 9 мббр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 3 липня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

МОЙСА Василь Федорович, 1917 р.н., Черкаська обл., Звенигородський р-н, с. Козацьке. Червоноармієць, в/ч 8978. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 24 серпня 1939 р. Похований: братська могила № 2 в р-ні бою.

МОКАРЕЦЬ Кирило Архипович, 1916 р.н., Хмельницька обл., Старокостянтинівський р-н, с. Мартинівка. Призваний Остропільським РВК Хмельницької обл. Червоноармієць, 9 мббр. Загинув 3 липня 1939 р. Похований: братська могила біля р. Халхін-Гол.

МОМЕДЧИЙ Іван Петрович, 1918 р.н., Кіровоградська обл., Онуфріївський р-н. Призваний Онуфріївським РВК. Червоноармієць, 24 отб 11 тбр. Загинув у бою 20 серпня 1939 р. Похований: братська могила біля р. Халхін-Гол.

МОРОЗ Євген Євдокимович, 1904 р.н., Херсонська обл., Бериславський р-н, с. Качкарівка. Призваний у 1926 р. лейтенант, командир взводу, 4 отб 11 лтбр. За відвагу у боях присвоєно звання Героя Радянського Союзу (17.11.1939 р.). Учасник Великої Вітчизняної війни. Помер 5 грудня 1970 р. Нагороди: орден Леніна, 2 ордени Червоного Прапора, ордени Вітчизняної війни 1 ст., Червоної Зірки, медалі.

МОРОЗОВ Іван Павлович, 1918 р.н., Російська Федерація, Волгоградська обл., Єланський р-н, с. Тернове, українєць. Червоноармієць. Загинув у травні 1939 р.

МОТОРЧУК Петро Іванович, 1916 р.н., Вінницька обл., Іллінецький р-н, с. Жадани. Призваний Дашівським РВК Вінницької обл. Червоноармієць, 9 мббр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 2 липня 1939 р. Похований: братська могила біля р. Халхін-Гол.

МУЛЯР Володимир Ілліч, 1917 р.н., Вінницька обл., Барський р-н, с. Слобода. Червоноармієць, 5 мскбр. Загинув 23 серпня 1939 р. Похований: братська могила № 9 біля р. Халхін-Гол.

НАЗАРЕНКО. Червоноармієць. Помер від ран в армійському госпіталі 23 липня 1939 р. Похований: братська могила на госпітальному кладовищі.

НАЗАРЕНКО Василь Васильович, 1918 р.н., Полтавська обл., Миргородський р-н, с. Шахворостівка. Призваний Миргородським РВК. Курсант, 149 мсп 36 мсд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 7 серпня 1939 р. Похований: братська могила на дивізійному кладовищі.

НАЗАРЕНКО Іван Трифонович, 1918 р.н., Полтавська обл., Миргородський р-н. Призваний Миргородським РВК. Курсант, 149 мсп 36 мсд. Загинув 21 серпня 1939 р. Похований: братська могила на дивізійному кладовищі.

НАЗАРЕНКО Степан Іванович. Червоноармієць, 603 сп 82 сд. Помер від ран 11 липня 1939 р. в армійському госпіталі. Похований: братська могила на госпітальному кладовищі.

НАЗРУК Сергій (Савелій) Митрофанович, 1915 р.н., Хмельницька обл., Старокостянтинівський р-н. Призваний Остропільським РВК Хмельницької обл. Мол. командир, 9 мббр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 3 липня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

НАУМОВ Гаврило Олексійович, 1916 р.н., Вінницька обл., Гайсинський р-н, с. Шура-Мітлинецька. Мол. командир, 24 мсп 36 мсд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 4 липня 1939 р. Похований: братська могила № 1 на дивізійному кладовищі на лівому березі р. Халхін-Гол.

НЕБЕЛЮК Василь Кіндратович, Вінницька обл., Бершадський р-н, с. Шляхова. Червоноармієць, 24 мсп 36 мсд. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 24 серпня (11 липня) 1939 р. Похований: братська могила № 4 на дивізійному кладовищі.

НЕВІНЧАНІЙ Григорій Миколайович, Кіровоградська обл., Добровеличківський р-н, с. Тишківка. Мол. командир, 24 мсп 36 мсд (прибув з в/ч 7207). Загинув 6 липня 1939 р. Похований: братська могила № 4 на дивізійному кладовищі біля р. Халхін-Гол.

НЕПЛОХ Йосип Юхимович, м. Харків. Лейтенант, 38 завіап. Загинув у повітряному бою біля р. Халхін-Гол 3 липня 1939 р.

НЕСТЕРЕНКО Кирило Кузьмич, 1916 р.н., Харківська обл., Балаклійський р-н, Савинська с/р. Мол. командир, абб 7 мббр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 3 липня 1939 р. Похований: братська могила біля вис. Баїн-Цаган.

НЕСТЕРЕНКО Федір Петрович, Дніпропетровська обл. Лейтенант, 38 завіап. Загинув у повітряному бою біля р. Халхін-Гол 24 липня 1939 р. Похований: братська могила на південному сході вис. 751.

НЕЧАЄВ Григорій Єгорович, 1915 р.н., Дніпропетровська обл. Лейтенант, 70 вап. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 10 липня 1939 р. Похований: м. Чойбалсан, МНР.

НЕЧАЄВ Олександр Степанович, 1912 р.н., м. Кіровоград. Мол. лейтенант, 130 отб 11 тбр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 22 серпня 1939 р. Похований: братська могила біля Центральної переправи через р. Халхін-Гол. Нагороди: орден Червоного Прапора (посмертно).

НЕЩЕРЕТ Микола Іванович, 1913 р.н., Чернігівська обл., Козелецький р-н, с. Євминка. Лейтенант, 56 шбап 100 шбабр. Загинув 20 серпня 1939 р. у авіакатастрофі біля р. Халхін-Гол. Похований: за 14 км на південний захід від вис. Тамцак-Булак.

НЕМЧЕНКО Олександр Еммануїлович, м. Дніпропетровськ. Лейтенант, 38 завіап. Загинув у авіакатастрофі в р-ні бойових дій біля р. Халхін-Гол 20 серпня 1939 р. Похований: братська могила поблизу аеродрому.

НИЖНИК Леонід Родіонович. Призваний Жмеринським РВК Вінницької обл. Червоноармієць. Загинув 17 серпня 1939 р.

НІКІТІН Михайло Андрійович, Сумська обл., Путивльський р-н, с. Ширяєве. Лейтенант, 150 шбап. Загинув у повітряному бою 4 липня 1939 р. Похований: м. Чойбалсан, МНР.

НІКІТІН Тимофій Микитович, 1907 р.н., Сумська обл. Пропавав безвісти у бою біля р. Халхін-Гол у 1939 р.

НІКОЛАЄВ Петро Савелійович, 1915 р.н., Одеська обл., с. Татарка. Призваний Одеським РВК. Червоноармієць, 9 мббр. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол 28 травня 1939 р. Похований: братська могила за 6 км на південний захід від вис. Хамар-Даба.

НОВИКОВ Анатолій (Антон) Павлович, Сумська обл., м. Лебедин. Ст. лейтенант, 150 шбап. Загинув у повітряному бою біля р. Халхін-Гол 4 липня 1939 р. Похований: братська могила біля оз. Буйр-Нур. Нагороди: орден Леніна.

НОГА Митрофан Петрович, 1914 р.н., Харківська обл., Нововодолазький р-н, с. Ключеводське. Призваний у 1932 р. Ст. лейтенант, командир ескадрильї, 70 вап. За героїзм і відвагу присвоєно звання Героя Радянського Союзу (17.11.1939 р.). Учасник Великої Вітчизняної війни. Помер 22 грудня 1986 р. Нагороди: орден Леніна, 4 ордени Червоного Прапора, ордени Суворова 2 ст., Кутузова 2 ст., 2 ордени Вітчизняної війни 1 ст., 2 ордени Червоної Зірки, медалі.

НУЖНІН Василь Вікторович, Запорізька обл. Червоноармієць, 293 сп 57 сд. Загинув 22 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

НЮКАЛО Павло Семенович, 1918 р.н., Житомирська обл., Новоград-Волинський р-н, с. Гульськ. Призваний Новоград-Волинським РВК. Червоноармієць, 9 мббр. Загинув у бою 29 серпня 1939 р. Похований: братська могила біля р. Халхін-Гол.

ОВСІЄНКО Михайло Олексійович, 1915 р.н., Київська обл., Києво-Святошинський р-н, с. Михайлівка-Рубежівка, українець. Мол. сержант. Загинув 28 травня 1939 р. Похований: біля р. Халхін-Гол.

ОВСІЄНКО Михайло Олексійович, 1917 р.н., Київська обл., Бородянський р-н, с. Полурубежне. Червоноармієць, 175 омсб 11 тбр. Загинув у бою 28 травня 1939 р. Похований: братська могила біля р. Халхін-Гол.

ОВЧАРУК Степан Антонович, Хмельницька обл., Ярмолинецький р-н. Призваний Ярмолинецьким РВК. лейтенант, 603 сп 82 сд. Загинув 18 серпня 1939 р. Похований: братська могила біля вис. Піщана.

ОГЛОВ Іван Васильович, 1917 р.н., Харківська обл., м. Вовчанськ. Призваний Вовчанським РВК. Старшина, 24 отб 11 тбр. Загинув у бою 20 серпня 1939 р. Похований: братська могила біля р. Халхін-Гол. Нагороди: орден Червоної Зірки (посмертно).

ОЛЕЙНИКОВ Степан Петрович, 1914 р.н., Луганська обл., Попаснянський р-н, с. Калинове. Призваний Кадіївським РВК Луганської обл. Старшина, 149 мсп 36 мсд. Пропав безвісти в бою біля р. Халхін-Гол 1 серпня 1939 р.

ОМЕЛЬЧУК Олексій Денисович, 1915 р.н., Хмельницька обл., Старокостянтинівський р-н, с. Ілляшівка (Малишівка). Червоноармієць, абб 7 мббр. Загинув 3 липня 1939 р. Похований: братська могила за 7 км на захід від вис. Дунгур-Обо.

ОМЕЛЬЧУК Павло Олександрович, 1917 р.н., Житомирська обл., Лугинський р-н, Кильська с/р. Червоноармієць, 24 мсп 36 мсд. Загинув 20 серпня 1939 р. Похований: братська могила № 10 на дивізійному кладовищі на лівому березі р. Халхін-Гол.

ОМЕЛЯНЕНКО Олександр Іванович, 1918 р.н., Полтавська обл., Глобинський р-н. Призваний Великокринківським РВК Полтавської обл. Курсант, 149 мсп 36 мсд. Загинув 9 липня 1939 р. Похований: братська могила на дивізійному кладовищі.

ОНУЦЬКИЙ Купріян Пименович, Одеська обл., Красноокнянський р-н, с. Іванівка. Мол. лейтенант, скб 9 мббр. Загинув 31 травня 1939 р. Похований: братська могила біля вис. Хамар-Даба.

ОРИДОРОГА Федір Михайлович, 1915 р.н., Луганська обл., м. Рубіжне (с. Попівка). Призваний Рубіжненським РВК Луганської обл. Мол. командир, 212 адбр. Загинув 27 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

ОСІДАЧ Федір Степанович, 1909 р.н., Київська обл., Чорнобильський р-н, с. Ладижичі. Червоноармієць. Загинув у 1938 р. Похований: біля р. Халхін-Гол.

ОЧЕНАШ Олександр Іванович, 1917 р.н., Сумська обл., Роменський р-н, с. Попівщина. Червоноармієць, в/ч 9576. Помер від ран 29 серпня 1939 р. Похований: госпітальне кладовище в м. Чита, Російська Федерація.

ОЧЕРЕТЯНИЙ Володимир Іванович, 1916 р.н., Хмельницька обл., Красилівський р-н, с. Пашутинці. Призваний Красилівським РВК. Червоноармієць, орозвб 7 мббр. Загинув 9 липня 1939 р. Похований: братська могила біля вис. Хамар-Даба.

ПАВЛЕНКО Микола Федорович, 1917 р.н., Саратовська обл., м. Енгельс, Російська Федерація, українець. Лейтенант, командир взводу танкової бригади, 45 отб 11 тбр. Загинув 3 липня 1939 р. Похований: братська могила біля відм. 766.

ПАВЛОВСЬКИЙ Іван Іванович, 1917 р.н., м. Херсон. Червоноармієць, 5 мскбр. Загинув 30 серпня 1939 р. Похований: братська могила № 15 біля р. Халхін-Гол.

ПАВЛУША Петро Овсійович, 1915 р.н., Одеська обл., с. Дельфінівка. Призваний Грушківським РВК Одеської обл. Мол. командир, 130 отб 11 тбр. Загинув 22 серпня 1939 р. Похований: братська могила біля р. Халхін-Гол. Нагороди: орден Червоного Прапора (посмертно).

ПАНАДІЙ Микола Іванович, 1917 р.н., м. Київ. Призваний Київським РВК. Червоноармієць, 24 отб 11 тбр. Загинув 20 серпня 1939 р. Похований: братська могила біля р. Халхін-Гол. Нагороди: медаль "За відвагу" (посмертно).

ПАНЕВІН Георгій Петрович, 1913 р.н., м. Одеса. Лейтенант, 100 шбабр. Загинув 23 липня 1939 р. Похований: м. Чойбалсан, МНР.

ПАНФІЛОВ Дмитро Семенович (Сергійович), 1914 р.н., Сумська обл., м. Конотоп. Призваний Конотопським РВК у 1936 р. Лейтенант, 354 мадн 11 тбр. Загинув 28 травня 1939 р. Похований: братська могила на західному березі р. Халхін-Гол. Нагороди: орден Червоного Прапора (посмертно).

ПАНЧАК Дмитро Іванович, 1915 р.н., Вінницька обл., Жмеринський р-н, с. Носківці. Призваний Жмеринським РВК. Червоноармієць. Загинув у серпні 1939 р. Похований: братська могила біля р. Халхін-Гол.

ПАНЧЕНКО Степан Якович, Харківська обл., Харківський р-н, с. Безлюдівка. Мол. командир, 36 мсд. Загинув у 1939 р. Похований: братська могила біля р. Халхін-Гол.

ПАПЕНЧУК Данило Федорович, Хмельницька обл., Славуцький р-н, с. Печиводи. Лейтенант, 601 сп 82 сд. Пропав безвісти в бою у 1939 р.

ПАРХОМЕНКО Олексій Опанасович, Сумська обл., Роменський р-н, с. Ярошівка. Призваний Роменським РВК. Червоноармієць, 603 сп 82 сд. Загинув 25 серпня 1939 р. Похований: братська могила біля вис. Піщана.

ПАРХОМЕНКО Петро Іванович, Київська обл., Іванківський р-н, с. Обуховичі. Призваний Іванківським РВК. Мол. командир, 603 сп 82 сд. Загинув 23 серпня 1939 р. Похований: братська могила біля р. Халхін-Гол.

ПАСІЧНИК Єгор Петрович, 1917 р.н., Донецька обл., Краснолиманський р-н, с. Рідкодуб. Призваний Донецьким РВК. Червоноармієць, 9 мббр. Загинув 22 серпня 1939 р. Похований: братська могила біля Центральної переправи через р. Халхін-Гол.

ПАТЮТЬКО Єгор Григорович, 1915 р.н., Чернігівська обл., Борзнянський р-н, с. Сидорівка. Сержант, мол. командир, в/ч 7171. Помер від ран 25 липня 1939 р. Похований: госпітальне кладовище в м. Чита, Російська Федерація.

ПАЩЕНКО Йосип Демидович, Одеська обл., Фрунзівський р-н, Василівська с/р. Мол. командир, 24 мсп 36 мсд. Загинув 19 липня 1939 р. Похований: братська могила на дивізійному кладовищі.

ПЕРЕВ'ЯЗКО Микола Іванович, м. Дніпропетровськ. Ст. лейтенант, 150 шбап 100 шбабр. Загинув у повітряному бою 4 липня 1939 р. Похований: братська могила біля р. Халхін-Гол. Нагороди: орден Леніна.

ПЕРЕПЛЬОТЧИКОВ Михайло Ілліч, 1911 р.н., м. Київ. Призваний у 1933 р. Лейтенант, 130 отб 11 тбр. Загинув 22 серпня 1939 р. Похований: братська могила № 13 біля Центральної переправи через р. Халхін-Гол.

ПЕСЧАНСЬКИЙ Віталій Савелійович, Одеська обл., Любашівський р-н, с. Мала Василівка. Червоноармієць, 169 скб 5 мскбр. Загинув 2 серпня 1939 р. Похований: братська могила біля р. Халхін-Гол.

ПЕТРУК Василь Миколайович, 1914 р.н., Хмельницька обл., Дунаєвецький р-н, с. Січинці. Призваний Дунаєвецьким РВК. Мол. командир, абб 9 мббр. Загинув 8 липня 1939 р. Похований: братська могила за 6 км на південний захід від вис. Хамар-Даба.

ПЕТРУНІН Єгор Митрофанович, Київська обл., м. Біла Церква. Червоноармієць, 24 мсп 36 мсд. Загинув 26 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

ПИЛИПЕНКО Федір Дорофійович, Чернігівська обл., Борзнянський р-н. Червоноармієць, отб 82 сд. Пропав безвісти в бою 11 серпня 1939 р.

ПИНДИК Дем'ян Танасович, 1916 р.н., Вінницька обл., Тульчинський р-н, с. Шура-Копіївська. Червоноармієць, 15 орозвб 57 сд. Загинув 27 серпня 1939 р. Похований: братська могила біля р. Халхін-Гол.

ПИСЬМАК Антон Васильович, 1915 р.н., Черкаська обл., Черкаський р-н. Призваний Золотопільським РВК Черкаської обл. Старшина, 149 мсп 36 мсд. Загинув 8 липня 1939 р. Похований: братська могила на дивізійному кладовищі.

ПИШЕНКО (ПИЩЕНКО) Федір Якович, Миколаївська обл., Первомайський р-н, с. Лиса Гора. Мол. командир, 24 мсп 36 мсд. Загинув 26 липня 1939 р. Похований: братська могила на дивізійному кладовищі.

ПКАЛОВ Максим Ілліч, 1917 р.н., Харківська обл., Куп'янський р-н, с. Сенькове. Червоноармієць, 66 озенадн 82 сд. Загинув 9 жовтня 1939 р. Похований: кладовище м. Тамцак-Булак.

ПІНЧУК Іван Васильович, 1920 р.н., Чернігівська обл., Куликівський р-н, с. Ковчин, українець. Єфрейтор, 26 омцр. Загинув 7 липня 1944 р. Похований: м. Чойбалсан, МНР.

ПІСКОВИЙ Іван Тимофійович, 1913 р.н., Київська обл. Призваний Петрівським РВК Київської обл. Мол. лейтенант, 149 мсп 36 мсд. Загинув 23 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

ПІСКУНОВ Олександр Лаврентійович, 1913 р.н., Автономна Республіка Крим, м. Феодосія. Ст. лейтенант, 22 вап. Загинув у повітряному бою 4 вересня 1939 р. Похований: на вис. 701 біля р. Халхін-Гол.

ПЛАХТЮК Юрій Якович, 1913 р.н., Полтавська обл., м. Зіньків. Мол. командир, 24 мсп 36 мсд. Помер від ран 24 (25) липня 1939 р. Похований: братська могила на госпітальному кладовищі.

ПЛИГІН Олексій Іванович, 1914 р.н., м. Харків. Лейтенант, 70 вап. Загинув у повітряному бою 22 липня 1939 р. Похований: Тамценське кладовище.

ПЛИГІН Федір Олександрович, м. Харків. Лейтенант, 70 вап. Загинув у повітряному бою 22 липня 1939 р. Похований: братська могила біля р. Халхін-Гол.

ПЛОХОЙ Іван Іванович, 1915 р.н., Миколаївська обл., Березанський р-н, с. Данилівка. Призваний Березанським РВК. Мол. командир, 9 мббр. Загинув 1 липня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

ПЛОШНИЦЯ Федір Микитович, 1916 р.н., Одеська обл., Балтський р-н, с. Пасицели. Червоноармієць, 1 скб 8 мббр. Загинув 7 липня 1939 р. Похований: братська могила біля Центральної переправи через р. Халхін-Гол.

ПОБЕРЕЖНИК Іван Купріянович, 1915 р.н., Дніпропетровська обл., м. Орджонікідзе. Ст. лейтенант, 6 осабп. Загинув 7 липня 1939 р. Похований: братська могила на східному березі біля р. Халхін-Гол.

ПОВАЛИХІН Андрій Федорович, 1916 р.н., Запорізька обл., Приазовський р-н, смт Приазовське. Призваний Приазовським РВК. Мол. командир, 9 мббр. Загинув 20 серпня 1939 р. Похований: братська могила на східному березі р. Халхін-Гол.

ПОГОРЄЛОВ Мартин Федорович, 1918 р.н., Харківська обл., Вовчанський р-н, с. Землянки. Червоноармієць, 24 мсп 36 мсд. Загинув 22 серпня 1939 р. Похований: братська могила № 10 на лівому березі р. Халхін-Гол.

ПОДОЛЬНИЙ Микола Михайлович, 1905 р.н., м. Київ. Капітан, 45 отб 11 тбр. Загинув 3 липня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою. Нагороди: орден Червоного Прапора (посмертно).

ПОЗІН Ісаак Нойхович, м. Херсон. Призваний Саратовським РВК. Заст. політрука, 80 мсп 57 мсд. Загинув 20 серпня 1939 р. Похований: братська могила біля р. Халхін-Гол.

ПОКАЗАЧЕНКО Георгій Олександрович, 1914 р.н., Автономна Республіка Крим, м. Керч. Призваний Керченським РВК. Червоноармієць, 149 мсп 36 мсд. Загинув 8 липня 1939 р. Похований: братська могила на дивізійному кладовищі.

ПОНОМАРЕЦЬ Георгій Дмитрович, 1916 р.н., Запорізька обл., Куйбишевський р-н, смт Куйбишеве. Червоноармієць, 45 отб 11 тбр. Загинув 22 серпня 1939 р. Похований: братська могила № 20 біля р. Халхін-Гол.

ПОНОМАРЕЦЬ Михайло Кирилович, 1917 р.н., Запорізька обл., Куйбишевський р-н. Призваний Чубарівським РВК Запорізької обл. Червоноармієць, 45 отб 11 тбр. Загинув 24 серпня 1939 р. Похований: братська могила біля р. Халхін-Гол.

ПОНОМАРЬОВ Василь Тимофійович, м. Миколаїв. Червоноармієць, 24 мсп 36 мсд. Загинув у серпні 1939 р. Похований: братська могила № 11 біля р. Халхін-Гол.

ПОНОМАРЬОВ Володимир Кирилович, 1916 р.н., Запорізька обл., м. Мелітополь. Мол. командир, 212 адбр. Загинув 27 серпня 1939 р. Похований: братська могила біля р. Халхін-Гол.

ПОНОМАРЬОВ Данило Дмитрович, 1917 р.н., Харківська обл., Чугуївський р-н, смт Печеніги. Призваний Печенізьким РВК Харківської обл. Червоноармієць, 175 омсб 11 тбр. Загинув 28 травня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

ПОРОХНЯ Павло Тимофійович, 1915 р.н., Вінницька обл., Вінницький р-н, с. Міз'яківські Хутори. Призваний Вінницьким РВК. Мол. командир, 7 мббр. Загинув 5 липня 1939 р. Похований: братська могила на східному березі р. Халхін-Гол.

ПОСЬ Федот Федорович, м. Харків. Комбриг, 8 мсд. Загинув 21 серпня 1939 р. Похований: м. Чита, Російська Федерація.

ПОСЬ Федот Федорович, 1897 р.н., Полтавська обл., Гадяцький р-н, с. Сватки. Комбриг, командир 82 сд. Загинув у бою 21 серпня 1939 р. Похований: м. Улан-Батор, МНР.

ПРИЛЕПСЬКИЙ Мефодій Данилович, 1909 р.н., Тульська обл., Російська Федерація. Лейтенант, 22 вап. Загинув у повітряному бою 9 липня 1939 р. Похований: м. Чойбалсан, МНР.

ПРИСЯЖНЮК Платон Іванович, 1916 р.н., Житомирська обл., Новоград-Волинський р-н, с. Велика Горбаша. Червоноармієць, орозвб 7 мббр. Загинув 26 серпня 1939 р. Похований: братська могила на східному березі р. Халхін-Гол.

ПРОКОПЕНКО Олександр Іванович, 1916 р.н., Автономна Республіка Крим, м. Керч. Призваний Керчинським РВК. Червоноармієць, 149 мсп. Загинув 3 червня 1939 р. Похований: братська могила на дивізійному кладовищі.

ПРОКОПЕНКО Опанас Трохимович, Чернігівська обл., Прилуцький р-н, с. Яблунівка, українець. Ст. лейтенант. Загинув 21 серпня 1939 р.

ПРОСОЛОВ Іван Васильович, 1916 р.н., Сумська обл., Буринський р-н, с. Олександрівка. Призваний у 1937 р. Мол. командир, механік-водій, 11 тбр. За героїзм і відвагу в боях за вис. Байн-Цаган присвоєно звання Героя Радянського Союзу (29.08.1939 р.). Помер 27 квітня 1959 р. Нагороди: орден Леніна.

ПСУЙ Іван Федорович, 1914 р.н., Вінницька обл., Вінницький р-н, с. Степанівка, українець. Червоноармієць. Загинув у 1939 р.

ПУСТОВОЙТ Іван Федосійович (Федорович), 1910 р.н., м. Київ. Лейтенант, 4 вае 22 вап. Загинув у повітряному бою 28 травня 1939 р. Похований: м. Чойбалсан, МНР.

П'ЯТАК Микола Гаврилович, 1915 р.н., Вінницька обл., Вінницький р-н, с. Степанівка, українець. Червоноармієць. Загинув у 1939 р.

РАДЗІЄВСЬКИЙ Володимир Васильович, 1916 р.н., Хмельницька обл., Кам'янець-Подільський р-н, Грушківська с/р. Призваний Проскурівським РВК. Червоноармієць, 8 лтбр. Загинув 3 липня 1939 р. Похований: братська могила біля р. Халхін-Гол.

РАЗВОРСЬКИЙ Микола (Олексій) Костянтинович, Вінницька обл., м. Козятин. Мол. командир, 24 мсп 36 мсд. Загинув 5 липня 1939 р. Похований: братська могила № 1 на дивізійному кладовищі на лівому березі р. Халхін-Гол.

РАК Іван Тимофійович, 1914 р.н., Донецька обл., Артемівська міськрада, м. Часів Яр. Призваний Артемівським РВК. Червоноармієць, 8 лтбр. Загинув 22 серпня 1939 р. Похований: братська могила біля вис. Деун-Хан-Уле.

РЕБЕНКО Василь Іванович, 1918 р.н., Полтавська обл., Оржицький р-н, с. Плехів. Призваний Оржицьким РВК. Червоноармієць, 149 мсп 36 мсд. Загинув 20 серпня 1939 р. Похований: братська могила на дивізійному кладовищі.

РЕДЬКО Максим Єгорович, 1915 р.н., Харківська обл., Чугуївський р-н, с. Шевченкове. Червоноармієць, абб 7 мббр. Загинув 3 липня 1939 р. Похований: братська могила за 7 км на захід від вис. Дунгур-Обо.

РИБАЛКА Іван Іванович, 1916 р.н., Черкаська обл., Золотоніський р-н, с. Зебрявка. Призваний Золотоніським РВК. Червоноармієць, 9 мббр. Загинув 22 липня 1939 р. Похований: братська могила біля Центральної переправи через р. Халхін-Гол.

РИЖОВ Іван Єгорович, 1916 р.н., Донецька обл., Артемівська міськрада, м. Часів Яр. Призваний Артемівським РВК. Червоноармієць, 5 мскбр. Загинув 21 березня 1939 р.

РОЖКОВ (РОЖОК) Павло Дмитрович, 1914 р.н., Хмельницька обл., Шепетівський р-н, с. Хролин. Призваний Кам'янець-Подільським РВК Хмельницької обл. Мол. командир, 24 отб 11 тбр. Загинув 3 липня 1939 р. Похований: братська могила біля броду в р-ні р. Халхін-Гол.

РОЙ Іван Микитович, 1916 р.н., Харківська обл., Дергачівський р-н, смт Козача Лопань. Лейтенант, 45 отб 11 тбр. Загинув 3 липня 1939 р. Похований: братська могила біля відм. 766.

РОЙТМАН Мойсей Єйлікович, 1916 р.н., Житомирська обл., Чуднівський р-н, смт Іванопіль. Призваний Янушпільським РВК Житомирської обл. Червоноармієць. Загинув у бою біля р. Халхін-Гол у 1939 р.

РОМАНЕНКО Петро Єгорович, Запорізька обл., Василівський р-н, Орсутальська с/р. Червоноармієць, 80 сп 57 сд. Пропавав безвісти в бою 28 серпня 1939 р.

РУВІНШТЕЙН (РУБІНТІН) Михайло Ізраїльович, 1916 р.н., Одеська обл., Фрунзівський р-н, с. М. Захарівка. Призваний Одеським РВК. Мол. командир, 7 мббр. Помер від ран 8 липня 1939 р. Похований: братська могила на госпітальному кладовищі.

РУДЯК Семен Омелянович, Хмельницька обл., Чемеровецький р-н, с. Степанівка. Мол. лейтенант, орозвб 8 мббр. Загинув 11 липня 1939 р. Похований: братська могила за 3 км на схід від р. Халхін-Гол.

РУСАК Феодосій (Федір) Захарович, 1915 р.н., Хмельницька обл., Красилівський р-н, с. Волиця. Призваний Старокостянтинівським РВК Хмельницької обл. Мол. командир, 9 мббр. Загинув 24 червня 1939 р. Похований: братська могила біля р. Халхін-Гол.

РЯБЕНКО Василь Іванович, 1918 р.н., Полтавська обл., Оржицький р-н, с. Плехів. Призваний Оржицьким РВК. Мол. командир, 149 мсп 36 мсд. Загинув 20 серпня 1939 р. Похований: братська могила на дивізійному кладовищі.

РЯБОКОНЬ Микола Федосійович, 1909 р.н., Київська обл., с. Казимирівка. Ст. лейтенант, 1 скб 9 мббр. Помер від ран 21 серпня 1939 р. Похований: братська могила на госпітальному кладовищі. Нагороди: орден Червоного Прапора, 17 листопада 1939 р.

РЯБЦУН Петро Тимофійович, 1917 р.н., Хмельницька обл., м. Кам'янець-Подільський. Призваний Хабаровським РВК. Червоноармієць, 212 адбр. Загинув 28 серпня 1939 р. Похований: братська могила біля р. Халхін-Гол.

САВСЛОВ Олександр Григорович, 1914 р.н., м. Чернігів, росіянин. Мол. лейтенант, 602 сп 82 сд. Загинув 22 серпня 1939 р. Похований: братська могила на східному березі р. Халхін-Гол.

САВИЦЬКИЙ Іван Петрович, 1904 р.н., Вінницька обл., м. Ямпіль. Ст. лейтенант, 175 мап 36 мсд. Загинув 8 липня 1939 р.

САВЧЕНКО Микола Іванович, 1916 р.н., Чернігівська обл., Варвинський р-н, с. Макіївка. Призваний Феодосійським РВК, Автономна Республіка Крим. Червоноармієць, 57 сд. Загинув 29 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

САВЧЕНКО Петро Прохорович, м. Одеса. Мол. командир, 24 мсп 36 мсд. Загинув 23 липня 1939 р. Похований: братська могила № 8 на дивізійному кладовищі.

САДОВНИК Яків Григорович, 1915 р.н., Вінницька обл., Шаргородський р-н, Голинчинецька с/р. Призваний Шаргородським РВК у 1937 р. Червоноармієць, 24 тб 11 тбр. Загинув 3 липня 1939 р. Похований: братська могила біля р. Халхін-Гол. Нагороди: медаль "За відвагу" (посмертно).

САМАРІН Василь Семенович, 1916 р.н., Хмельницька обл., Ярмолинецький р-н, с. Давидівка. Мол. командир, 45 отб 11 тбр. Загинув 3 липня 1939 р. Похований: братська могила біля р. Халхін-Гол.

САМОЙЛЕНКО Михайло Федорович, 1914 р.н., Донецька обл., м. Горлівка. Лейтенант, 56 шбап 100 шбабр. Загинув у повітряному бою 15 вересня 1939 р. Похований: м. Чойбалсан, МНР.

САРАФАНОВ Андрій Гаврилович, Донецька обл., Тельманівський р-н. Мол. командир, 82 ап 82 сд. Загинув 25 липня 1939 р. Похований: братська могила біля вис. Хамар-Даба.

СВИЩЕНКО Іван Дмитрович, 1918 р.н., Донецька обл., Володарський р-н, с. Республіка. Призваний Володарським РВК у 1939 р. Червоноармієць, 127 сп 57 сд. Загинув 22 серпня 1939 р. Похований: братська могила № 1 на дивізійному кладовищі.

СЕМЕНЕЦЬ Микола Степанович (Семенович), Сумська обл., Кролевецький р-н, с. Ленінське. Лейтенант, 162 скб 5 мскбр. Загинув 25 серпня 1939 р. Похований: братська могила № 8 біля р. Халхін-Гол.

СЕРГІЄНКО Степан Миколайович, Сумська обл., Кролевецький р-н. Мол. лейтенант, 24 мсп 36 мсд. Загинув 22 (26) серпня 1939 р. Похований: братська могила № 10 на дивізійному кладовищі.

СЕРНИЦЬКИЙ Юхим Мойсейович, 1916 р.н., Житомирська обл., м. Бердичів. Мол. командир, 175 мап 36 мсд. Загинув 8 липня 1939 р. Похований: братська могила біля дефіле р. Халхін-Гол.

СИВАК Микола Павлович, Вінницька обл., Тульчинський р-н, с. Мазурівка. Призваний Тульчинським РВК. Червоноармієць, 603 сп 82 сд. Загинув 20 серпня 1939 р. Похований: братська могила біля вис. Пішана.

СИДОРЧУК Іван Петрович, 1914 р.н., Житомирська обл., Житомирський р-н, с. Нова Вигода, українець. Призваний Житомирським МВК у 1936 р. Ст. сержант. Загинув 24 липня 1939 р.

СИДОРЧУК Іван Петрович, 1914 р.н., Житомирська обл., Житомирський р-н. Призваний Житомирським РВК. Мол. командир, 45 отб 11 тбр. Загинув 24 серпня 1939 р. Похований: братська могила біля Центральної переправи через р. Халхін-Гол.

СИЧЕНКО Юхим Васильович, Сумська обл., Кролевецький р-н, с. Мутин. Призваний Кролевецьким РВК. Мол. командир. Загинув 3 липня 1939 р. Похований: братська могила біля р. Халхін-Гол.

СІРЕЛЬЦОВ Василь Никифорович, 1915 р.н., Дніпропетровська обл., Покровський р-н. Призваний Покровським РВК. Червоноармієць, 2 скб 7 мббр. Загинув 22 серпня 1939 р. Похований: братська могила біля вис. Баїн-Цаган.

СКОБЛИКОВ Сергій Петрович, 1918 р.н., м. Донецьк. Призваний Петровським РВК м. Донецьк. лейтенант, осабп 82 сд. Загинув 23 липня 1939 р. Похований: братська могила біля Центральної переправи через р. Халхін-Гол.

СКРИПАЛЬ Іван Петрович, 1915 р.н., Сумська обл., Краснопільський р-н. Призваний Краснопільським РВК. Червоноармієць, 24 отб 11 тбр. Загинув 20 серпня 1939 р. Похований: братська могила біля р. Халхін-Гол. Нагороди: медаль "За відвагу" (посмертно).

СКРИПНИК Олександр Федорович, 1916 р.н., Вінницька обл., Тростянецький р-н, Ободівська с/р. Призваний Ободівським РВК. Заст. політрука, 8 лтбр. Загинув 22 серпня 1939 р. Похований: братська могила біля вис. Деун-Хан-Уле.

СЛІНЬКОВ Василь Миколайович, 1919 р.н., м. Херсон. Призваний Херсонським РВК. Лейтенант, 602 сп 82 сд. Загинув 25 серпня 1939 р. Похований: братська могила на східному березі р. Халхін-Гол.

СЛОБОДЕНКО Григорій Іванович, 1914 р.н., Черкаська обл., Лисянський р-н, с. Шушківка. Мол. лейтенант, 24 мсп 36 мсд. Помер від ран 14 серпня 1939 р. Похований: госпітальне кладовище у м. Чита, Російська Федерація.

СЛОБОДЗЯН Василь Семенович, 1916 р.н., Хмельницька обл., Хмельницький р-н, с. Бахматівці. Призваний у 1937 р. Мол. командир, механік-водій, 6 тбр. За відвагу у боях за вис. Баїн-Цаган присвоєно звання Героя Радянського Союзу (17.11.1939 р.). Учасник Великої Вітчизняної війни. Пропав безвісти у лютому 1942 р. Нагороди: ордени Леніна, Вітчизняної війни 1 ст.

СЛОБОДЯНЮК Михайло Онисимович, 1916 р.н., Вінницька обл., Іллінецький р-н, с. Тягун, українець. Призваний у 1939 р. Червоноармієць. Загинув у 1939 р.

СЛЮСАРЕНКО Олександр Іванович, 1917 р.н., Російська Федерація, Волгоградська обл., Алексєєвський р-н, Краснооктябрська с/р, українець. Червоноармієць, 11 тбр. Загинув 26 серпня 1939 р. Похований: братська могила біля р. Халхін-Гол.

СНІЖКО Володимир Петрович, м. Запоріжжя. Призваний Запорізьким РВК. Червоноармієць, 80 сп 57 сд. Загинув 25 серпня 1939 р. Похований: братська могила на дивізійному кладовищі.

СОБОЛЕНКО Никифор Лаврентійович, 1918 р.н., Черкаська обл., Уманський р-н, с. Дмитрушки. Червоноармієць, 24 мсп 36 мсд. Пропав безвісти в бою у липні–серпні 1939 р.

СОКОЛОВ Петро Павлович, 1916 р.н., Луганська обл., Станично-Луганський р-н, с. Комишне. Призваний Луганським РВК. Мол. командир, 16 отб 11 тбр. Помер від ран 22 серпня 1939 р. Похований: братська могила на госпітальному кладовищі.

СОЛДАКОВ Сергій Кирилович, 1903 р.н., Одеська обл., Великомихайлівський р-н, ст. Веселий Кут. Червоноармієць, 601 сп 682 сд. Загинув 22 серпня 1939 р. Похований: братська могила біля р. Халхін-Гол.

СОЛОНАР Степан Леонтійович, 1915 р.н., Одеська обл., Біляївський р-н, с. Градениці. Призваний Біляївським РВК. Червоноармієць, 9 мббр. Загинув 28 травня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

СОРКІН (СОРОКІН) Семен Аронович, 1914 р.н., м. Дніпропетровськ. Лейтенант, 22 вап. Загинув 28 травня 1939 р. Похований: м. Чойбалсан, МНР.

СПИРИДОНОВ Василь Андрійович, 1916 р.н., Миколаївська обл., Снігурівський р-н, с. Новософіївка. Мол. командир, орозвб 7 мббр. Загинув 5 липня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

СПІВАК Борис Натанович, 1915 р.н., м. Київ. Лейтенант, 22 вап. Загинув у повітряному бою 9 липня 1939 р. Похований: м. Чойбалсан, МНР.

СПІЦІН Павло Павлович, Сумська обл., Великописарівський р-н, с. Солдатське. Призваний Богодухівським РВК Харківської обл. Червоноармієць. Помер від ран у 1939 р.

СТАВНИЧИЙ Олександр Кузьмич, 1921 р.н., Вінницька обл., Оратівський р-н, с. Якимівка, українець. Призваний у 1939 р. Червоноармієць. Загинув у 1939 р.

СТАРИЧЕНКО Гаврило Володимирович, Дніпропетровська обл., Криворізький р-н. Призваний Криворізьким РВК. Мол. командир, 603 сп 82 сд. Загинув 8 вересня 1939 р. Похований: братська могила біля вис. Іріс-Обо.

СТАРОДУБ Никанор Якович, Дніпропетровська обл., хут. Федорівка. Червоноармієць, 9 мббр. Загинув 6 липня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

СТАРУШИН Михайло Купріянович, Дніпропетровська обл., Солонянський р-н, с. Сурина. Призваний Сталінським РВК. Червоноармієць, 149 мсп 36 мсд. Загинув 20 червня 1939 р. Похований: братська могила на дивізійному кладовищі.

СТАСЕВИЧ Андрій Дмитрович, 1916 р.н., Житомирська обл., Любарський р-н, с. Нова Чорторія. Призваний Житомирським РВК. Червоноармієць, 1 скб 8 мббр. Загинув 18 липня 1939 р. Похований: братська могила біля Центральної переправи через р. Халхін-Гол.

СТАШЕНКО Іван Іванович, 1915 р.н., Житомирська обл., Радомишльський р-н, с. Вишевичі. Призваний Радомишльським РВК. Червоноармієць. Пропав безвісти в бою 6 серпня 1939 р.

СТЕЛЬМАХ Микола Григорович, 1918 р.н., м. Донецьк. Призваний Красноармійським РВК м. Донецьк. Червоноармієць, 212 адбр. Загинув 29 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

СТЕПАНЮК Юхим Олексійович, 1916 р.н., Хмельницька обл., Теофіпольський р-н, смт Базалія. Призваний Базалійським РВК Хмельницької обл. Мол. командир, орозвб 7 мббр. Загинув 20 серпня 1939 р. Похований: братська могила № 21 на західному березі р. Халхін-Гол.

СТЕЦЬ Андрій Пилипович, 1917 р.н., Дніпропетровська обл., Дніпропетровський р-н, с. Стародуб. Червоноармієць, орозвб 7 мббр. Помер від ран 5 липня 1939 р. Похований: братська могила на госпітальному кладовищі.

СТИЦЕНКО Василь Макарович, Кіровоградська обл., Бобринецький р-н, с. Береславка. Призваний Бобринецьким РВК. Червоноармієць, 603 сп 82 сд. Загинув 13 серпня 1939 р. Похований: братська могила біля р. Халхін-Гол.

СТРЕЛЬЦОВ Василь Никифорович, 1915 р.н., Луганська обл., Новопокровський р-н. Призваний Новопокровським РВК. Червоноармієць, 2 скб 7 мббр. Загинув 22 серпня 1939 р. Похований: братська могила на східному березі р. Халхін-Гол.

СТУПАК Клим Якович, 1911 р.н., Київська обл., Васильківський р-н, с. Степанівка. Мол. лейтенант, 146 одпнт 82 сд. Загинув 30 серпня 1939 р. Похований: братська могила біля вис. Хамар-Даба.

СУПРУН Іван Григорович, 1913 р.н., Чернігівська обл., Сосницький р-н, с. В'юниця. Лейтенант, 56 шбап 100 шбабр. Пропав безвісти у повітряному бою 21 серпня 1939 р. Нагороди: орден Леніна.

СУПРУН Микола Григорович, Дніпропетровська обл., П'ятихатський р-н. Червоноармієць, 24 мсп 36 мсд. Загинув 7 серпня 1939 р. Похований: братська могила № 7 на дивізійному кладовищі на лівому березі р. Халхін-Гол.

СУХІНІН Василь Петрович, 1916 р.н., м. Одеса. Призваний Одеським РВК. Червоноармієць, 9 мббр. Загинув 3 липня 1939 р. Похований: братська могила біля р. Халхін-Гол.

СУХОВІРСЬКИЙ Михайло Олексійович, 1915 р.н., Вінницька обл., с. Гнатівці. Червоноармієць, 8 лтбр. Загинув 24 серпня 1939 р. Похований: братська могила біля вис. Деун-Хан-Уле.

СУХОНОС Леонід Андрійович, 1915 р.н., Черкаська обл., м. Тальне. Призваний Звенигородським РВК Московської обл. Мол. командир, 92 одпгтг 57 сд. Загинув 24 серпня 1939 р. Похований: братська могила на дивізійному кладовищі.

ТАМАРА Олександр Пилипович, 1913 р.н., м. Луганськ. Майор, 56 вап 100 шбабр. Загинув 27 серпня 1939 р. Похований: м. Чойбалсан, МНР.

ТАМАХОВ Федір Карпович, 1916 р.н., Дніпропетровська обл., Синельниківський р-н, смт Славгород. Призваний Запорізьким РВК. Мол. командир, 175 омсб 11 тбр. Загинув 23 серпня 1939 р. Похований: братська могила біля р. Халхін-Гол.

ТАРАСЕНКО Василь Савич, Чернігівська обл., Прилуцький р-н, с. Валки. Призваний Прилуцьким РВК. Червоноармієць. Загинув 4 червня 1939 р. Похований: братська могила біля р. Халхін-Гол.

ТАРЧЕНКО (ТАТАРЧЕНКО) Василь Лаврентійович, 1915 р.н., Вінницька обл., Погребищенський р-н. Мол. лейтенант, 127 сп 57 сд. Помер від ран 29 серпня 1939 р. Похований: братська могила на Тамценському кладовищі.

ТЕРЕЩЕНКО Антон Микитович, 1913 р.н., Херсонська обл., Скадовський р-н, с. Кларівка. Призваний Скадовським РВК. Червоноармієць. Пропав безвісти у бою в 1939 р.

ТЕРЕЩЕНКО Олексій Семенович, 1918 р.н., Чернігівська обл., Козелецький р-н, Остерська міськрада. Призваний Запорізьким РВК. Червоноармієць, 293 сп 57 сд. Помер від ран 7 вересня 1939 р. Похований: госпітальне кладовище в м. Чита, Російська Федерація.

ТЕРНОВИЙ Іларіон (Михайло) Якович, 1915 р.н., Запорізька обл., Новомиколаївський р-н, ст. Гайчур. Червоноармієць, 24 мсп 36 мсд. Загинув 18 липня 1939 р. Похований: братська могила № 2 на дивізійному кладовищі на лівому березі р. Халхін-Гол.

ТИМОШЕВСЬКИЙ (ТОМАШЕВСЬКИЙ) С. Н., 1916 р.н., Одеська обл. Червоноармієць, 24 мсп 36 мсд. Загинув 4 липня 1939 р. Похований: братська могила на дивізійному кладовищі біля вис. Баїн-Цаган.

ТИОРА Макар Михайлович, Одеська обл., Котовський р-н, с. Липецьке. Червоноармієць, 24 мсп 36 мсд. Загинув 25(26) серпня 1939 р. Похований: братська могила № 3 на дивізійному кладовищі.

ТИЩЕНКО Федір Якович, Миколаївська обл., Первомайський р-н, с. Лиса Гора. Мол. командир, 24 мсп 36 мсд. Загинув 26 липня 1939 р. Похований: братська могила на лівому березі р. Халхін-Гол.

ТКАЧ Іван Сергійович, Запорізька обл., Чернігівський р-н, с. Розівка. Червоноармієць, 80 сп 57 сд. Загинув 24 серпня 1939 р. Похований: братська могила на дивізійному кладовищі.

ТКАЧЕНКО Олексій Прохорович, 1918 р.н., Київська обл., Миронівський р-н, Олександрівська с/р. Червоноармієць, 145 авіабаза. Загинув 22 червня 1939 р. Похований: братська могила біля р. Халхін-Гол.

ТКАЧЕНКО Петро Микитович, 1916 р.н., Сумська обл., м. Охтирка. Призваний Харківським РВК. Червоноармієць, 7 мббр. Загинув 6 липня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

ТКАЧОВ (ТКАЧЕНКО) Василь Федорович (Пилипович), Кіровоградська обл., Петрівський р-н, Новостародубська с/р. Червоноармієць, 162 скб 5 мскбр. Загинув 26 серпня 1939 р. Похований: братська могила №8 в р-ні бою.

ТКАЧУК Степан Климентійович, 1917 р.н., Вінницька обл., Літинський р-н, с. Брицькі. Призваний Літинським РВК. Червоноармієць, 9 мббр. Загинув 23 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

ТОНКОВИД Данило Дмитрович, 1915 р.н., Київська обл., Кагарлицький р-н, с. Горохуватка. Червоноармієць, абб 8 мббр. Загинув 24 червня 1939 р. Похований: братська могила біля Центральної переправи через р. Халхін-Гол.

ТРАПЕЗНИКОВ Леонід Миколайович, 1916 р.н., м. Харків. Призваний Харківським РВК. Мол. командир, 105 ап 57 сд. Загинув 1 вересня 1939 р. Похований: братська могила на дивізійному кладовищі.

ТРИКОВ Василь Степанович, 1916 р.н., Запорізька обл., Гуляйпільський р-н, с. Успенівка, українець. Призваний Гуляйпільським РВК у 1939 р. Червоноармієць. Загинув 24 серпня 1939 р. Похований: сопка Ремезова в р-ні Хамордага, МНР.

ТРИКОЗ Василь Степанович, 1917 р.н., Запорізька обл., Гуляйпільський р-н, Успенівська с/р. Призваний Гуляйпільським РВК. Червоноармієць, 127 сп 57 сд. Загинув 23 серпня 1939 р. Похований: братська могила на дивізійному кладовищі.

ТУПАЛОВ Микола Степанович, 1916 р.н., Одеська обл., Балтський р-н, с. Чернече. Призваний Андріапольським РВК. Мол. командир, орозвб 7 мббр. Загинув 5 липня 1939 р. Похований: братська могила на східному березі р. Халхін-Гол.

ТХОРЕВСЬКИЙ Микола Давидович, 1917 р.н., Вінницька обл., Немирівський р-н, с. Шура. Призваний Червонопреснінським РВК. Червоноармієць, 2 скб 8 мббр. Загинув 22 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

ТЮТРА (ТЮШРА) Макар Михайлович, Одеська обл., Котовський р-н, с. Липецьке. Червоноармієць, 24 мсп 36 мсд. Загинув 26 серпня 1939 р. Похований: братська могила на дивізійному кладовищі на лівому березі р. Халхін-Гол.

УДОВИЧЕНКО (УДОВЕНКО) Василь Авакумович, 1916 р.н., Луганська обл., м. Кіровськ. Призваний Кіровським РВК. Червоноармієць, 127 сп 57 сд. Загинув 22 серпня 1939 р. Похований: братська могила № 1 в р-ні бою.

УМАНСЬКИЙ Василь Миколайович, 1916 р.н., Вінницька обл., Бершадський р-н, Устянська с/р. Червоноармієць, 24 мсп 36 мсд. Пропав безвісти в бою в серпні 1939 р.

УСАТОВ Іван Олександрович, м. Луганськ. Мол. лейтенант, 24 мсп 36 мсд. Загинув 24 липня 1939 р. Похований: братська могила на дивізійному кладовищі.

УСАТОВ Іван Олексійович, 1919 р.н., Луганська обл., Луганська міськрада, м. Щастя. Лейтенант, 24 мсп 36 мсд. Загинув 24 серпня 1939 р. Похований: братська могила № 10 на дивізійному кладовищі.

ФАТЄЄВ Олексій Микитович (Никифорович), 1917 р.н., Луганська обл., м. Брянка. Призваний Дергачівським РВК у 1938 р. Лейтенант, 160 отб 11 тбр. Загинув 3 липня 1939 р. Похований: братська могила біля вис. Баїн-Цаган. Нагороди: орден Червоного Прапора (посмертно).

ФЕДОРОВ Марко Фірсович, Миколаївська обл. Червоноармієць, 24 мсп 36 мсд. Загинув 25 серпня 1939 р. Похований: братська могила № 10 на дивізійному кладовищі.

ФЕДОСЄЄВ Микола Васильович, м. Запоріжжя. Мол. командир, 80 сп 57 сд. Загинув 25 серпня 1939 р. Похований: братська могила на дивізійному кладовищі.

ФЕНЬКО Іван Артемович, 1918 р.н., Полтавська обл., Зіньківський р-н, с. Матяші. Червоноармієць, 1 скб 7 мббр. Загинув 1 липня 1939 р. Похований: братська могила біля вис. Піщана.

ФІЛАТОВ Михайло Петрович, 1905 р.н., Миколаївська обл., Вознесенський р-н. Призваний Вознесенським РВК. Ст. лейтенант, 24 отб 11 тбр. Загинув 3 липня 1939 р. Похований: братська могила за 3 км на південний захід від вис. Баїн-Цаган. Нагороди: орден Червоного Прапора (посмертно).

ФУРМАН Микола Степанович, 1913 р.н., Хмельницька обл., м. Шепетівка, (с. Піщанівка). Призваний у 1935 р. Старшина, абб 7 мббр. Загинув 3 липня 1939 р. Похований: братська могила за 7 км на захід від вис. Дунгур-Обо.

ФУРСА Арсентій Якович, 1916 р.н., Вінницька обл., Вінницький р-н, с. Мізяківські Хутори. Призваний Вінницьким РВК. Червоноармієць, 9 мббр. Загинув 7 липня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

ХАЛІМОНОВ Антон Кіндратович, 1915 р.н., Дніпропетровська обл., Дніпропетровський р-н, с. Гамчу. Призваний Куйбишевським РВК. Червоноармієць, 9 мббр. Загинув 28 травня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

ХАПИЛІН Сергій Петрович, Донецька обл., м. Макіївка. Червоноармієць, 24 мсп 36 мсд. Загинув 22 серпня 1939 р. Похований: братська могила на дивізійному кладовищі.

ХАРКОВИЙ Прокіп Григорович, 1915 р.н., Хмельницька обл., Кам'янець-Подільський р-н. Червоноармієць, 150 озенадн. Пропав безвісти у 1939 р. За іншими даними номер від ран 26 липня 1939 р. Похований: братська могила на госпітальному кладовищі.

ХАРЬКО Василь Юхимович, 1914 р.н., Сумська обл., Недригайлівський р-н, с. Іваниця. Мол. лейтенант, 127 сп 57 сд. Загинув 28 серпня 1939 р. Похований: братська могила на дивізійному кладовищі.

ХОЛОДНЯК Федір Федотович, 1915 р.н., Черкаська обл., Корсунь-Шевченківський р-н, с. Черепин. Призваний Корсунь-Шевченківським РВК. Червоноармієць, 212 адбр. Загинув 27 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

ХОМЕНКО (ХОТЕНКО) Євстрат Іванович, 1915 р.н., Вінницька обл., Немирівський р-н, с. Сажки. Призваний Немирівським РВК. Червоноармієць, 293 сп 57 сд. Загинув 20 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

ХОМЕНКО Леонід Гаврилович, 1915 р.н., Полтавська обл., м. Пирятин. Призваний Пирятинським РВК. Старшина, 24 отб 11 тбр. Загинув 20 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою. Нагороди: орден Червоної Зірки (посмертно).

ХОРИЙ Іван Григорович, 1918 р.н., Вінницька обл., Жмеринський р-н, с. Дубова. Призваний Літинським РВК Вінницької обл. Лейтенант, 149 мсп 36 мсд. Загинув 23 серпня 1939 р. Похований: братська могила № 15 в р-ні бою.

ХУДОЛЄЙ Михайло Кузьмич, Луганська обл., Попаснянський р-н, смт Вовчоярівка. Червоноармієць, 24 мсп 36 мсд. Загинув 23 серпня 1939 р. Похований: братська могила на лівому березі р. Халхін-Гол.

ХУДОЛЄЙ Олексій Якович, 1915 р.н., Луганська обл., м. Верхне. Призваний Верхнінським РВК. Лейтенант, 24 отб 11 тбр. Загинув 6 липня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою. Нагороди: орден Червоного Прапора (посмертно).

ХУКАЛО Микола Андрійович, м. Харків. Лейтенант, 24 мсп 36 мсд. Загинув 7 липня 1939 р. Похований: братська могила № 4 на дивізійному кладовищі.

ЦИЛАЄВ Петро Іванович, Київська обл., м. Біла Церква. Ст. лейтенант, 150 завіап. Загинув у повітряному бою у 1939 р. Похований: братська могила за 2 км на північ від вис. Хамар-Даба.

ЦИЛІН Олексій Арсентійович, 1916 р.н., Вінницька обл., Бершадський р-н, Джулинська с/р. Призваний Джулинським РВК. Червоноармієць, 149 мсп 36 мсд. Загинув 20 серпня 1939 р. Похований: братська могила біля р. Халхін-Гол.

ЧАЙКА Дмитро Григорович, 1915 р.н., Запорізька обл., Гуляйпільський р-н, с. Успенівка, українець. Призваний Гуляйпільським РВК у 1939 р. Червоноармієць. Загинув у 1939 р. Похований: біля р. Халхін-Гол.

ЧЕВЧУН Авер'ян Іванович, Вінницька обл., Жмеринський р-н, с. Станіславчик. Червоноармієць, 149 мсп 36 мсд. Загинув 6 липня 1939 р. Похований: братська могила на дивізійному кладовищі.

ЧЕЛОМБИТЬКО Григорій Савелійович, 1916 р.н., Харківська обл., Чугуївський р-н, с. Юрченкове. Червоноармієць, абб 7 мббр. Загинув 3 липня 1939 р. Похований: братська могила за 7 км на захід від вис. Дунгур-Обо.

ЧЕРКАСОВ Григорій Андрійович, 1918 р.н., Миколаївська обл., Очаківський р-н, Чорноморська с/р (Херсонська обл., Каланчацький р-н). Червоноармієць, 149 мсп 36 мсд. Загинув 8 липня 1939 р. Похований: братська могила на дивізійному кладовищі.

ЧЕРКАШИН Петро Федорович, 1919 р.н., Сумська обл., Великописарівський р-н, с. Пожня. Призваний у 1939 р. Жовтневим РВК м. Харків. Червоноармієць, стрілець. Пропав безвісти у 1939 р., за іншими відомостями — у листопаді 1943 р.

ЧЕРНЕГА Федір Мартинович, 1916 р.н., Кіровоградська обл., Новоархангельський р-н, Мар'янівська с/р. Призваний Новоархангельським РВК. Мол. командир, 149 мсп 36 мед. Загинув 12 липня 1939 р. Похований: братська могила на дивізійному кладовищі.

ЧЕРНЕНКО Степан Дмитрович, 1916 р.н., Черкаська обл., Золотоніський р-н, Гельмязівська с/р. Призваний Гельмязівським РВК. Мол. командир, 9 мббр. Загинув 4 липня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

ЧЕРНЕНКО Тарас Антонович, 1917 р.н., Харківська обл., Балаклійський р-н, с. Успенське. Червоноармієць, 1 скб 7 мббр. Загинув 26 серпня 1939 р. Похований: братська могила № 21 на східному березі р. Халхін-Гол.

ЧЕРНУШЕНКО Андрій Григорович, 1915 р.н., Кіровоградська обл., Олександрівський р-н, с. Бандурове. Червоноармієць. Загинув у 1939 р. Похований: МНР.

ЧЕРНЯК Мойсей Ілліч, 1918 р.н., м. Дніпропетровськ. Призваний Челябінським РВК. Червоноармієць, 212 адбр. Загинув 26 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

ЧИСТЯКОВ Віктор Феофанович, 1906 р.н., Донецька обл., Ясинуватський р-н, с. Піски. Призваний у 1931 р. Ст. лейтенант, командир ескадрильї, 22 вап. За героїзм у боях присвоєно звання Героя Радянського Союзу (29.08.1939 р.). Учасник Великої Вітчизняної війни. Помер 23 квітня 1959 р. Нагороди: ордени Леніна, Червоного Прапора, Червоної Зірки, медалі.

ЧИСТЯКОВ Микола Васильович, 1905 р.н., м. Дніпропетровськ. Ст. лейтенант, 1 скб 8 мббр. Загинув 28 серпня 1939 р. Похований: братська могила біля вис. Хамар-Даба.

ЧМУТ Іван Степанович, 1912 р.н., Житомирська обл., Коростишівський р-н, с. Старосільці. Призваний Радомишльським РВК Житомирської обл. Мол. лейтенант, 212 адбр. Загинув 27 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

ЧОРНИЙ Микола Максимович, 1917 р.н., Миколаївська обл. Червоноармієць, 175 омсб 11 тбр. Загинув 6 липня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

ЧОРНИЙ Михайло Давидович, 1918 р.н., м. Одеса. Призваний Одеським РВК. Червоноармієць, 175 омсб 11 тбр. Загинув 27 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

ЧОРНОМЕРЕЦЬ Андрій Степанович, 1915 р.н., Дніпропетровська обл., Покровський р-н, с. Орестопіль. Призваний Покровським РВК. Мол. командир. Загинув 24 липня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

ЧОРНОМЕРЕЦЬ Павло Григорович, Вінницька обл., Мурованокуріловецький р-н, с. Петримани. Червоноармієць, 169 скб 5 мскбр. Загинув 2 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

ЧУМАК Микола Тимофійович, 1916 р.н., Миколаївська обл., Кривоозерський р-н, с. Токарівка. Червоноармієць, абб 7 мббр. Загинув 3 липня 1939 р. Похований: братська могила за 7 км на захід від вис. Дунгур-Обо.

ЧУЧАЙ Дмитро Михайлович, 1916 р.н., Харківська обл. Червоноармієць, 601 сп 82 сд. Загинув 29 серпня 1939 р. Похований: братська могила № 6 біля вис. Ремізова.

ШАМРАЙ Петро Степанович, м. Луганськ. Капітан, 70 зап. Загинув у повітряному бою 23 липня 1939 р. Похований: м. Чойбалсан, МНР.

ШАПОВАЛОВ Андрій Олександрович, Донецька обл., м. Дзержинськ. Лейтенант, 80 сп 57 сд. Помер від ран у госпіталі № 329 27 серпня 1939 р. Похований: братська могила на госпітальному кладовищі.

ШАПОВАЛОВ Григорій Костянтинівич, 1917 р.н., Дніпропетровська обл., Дніпропетровський р-н, с. Романькове. Червоноармієць, 1 скб 7 мббр. Загинув 24 серпня 1939 р. Похований: братська могила № 22 біля Центральної переправи через р. Халхін-Гол.

ШВАНЧЕНКО Яків Миколайович, 1917 р.н., Харківська обл., Балаклійський р-н, Савинська с/р. Призваний Савинським РВК. Червоноармієць, 149 мсп 36 мсд. Загинув 29 травня 1939 р. Похований: братська могила на дивізійному кладовищі.

ШВЕЦЬ Макар Григорович, 1917 р.н., Вінницька обл. Червоноармієць, абб 7 мббр. Загинув 3 липня 1939 р. Похований: братська могила за 7 км на захід від вис. Дунгур-Обо.

ШВЕЦЬ Микола Павлович, 1910 р.н. Старшина, 7 мббр. Помер від ран 23 серпня 1939 р. Похований: братська могила на госпітальному кладовищі.

ШЕВЧЕНКО Арсентій (Арте́м) Харитонович, 1917 р.н., Одеська обл., Фрунзівський р-н, Мар'янівська с/р. Червоноармієць, 24 мсп 36 мсд. Загинув 25 серпня 1939 р. Похований: братська могила № 3 на лівому березі р. Халхін-Гол.

ШЕВЧЕНКО Іван Андрійович, 1913 р.н., Дніпропетровська обл., Межівський р-н, с. Попутне. Лейтенант, 293 сп 57 сд. Загинув 16 серпня 1939 р. Похований: братська могила на дивізійному кладовищі.

ШЕВЧЕНКО Федір Михайлович, 1916 р.н., Дніпропетровська обл., Межівський р-н, с. Попутне. Мол. командир, 11 тбр. Загинув 1 серпня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

ШЕВЧУК Олександр Костянтинович, 1916 р.н., Вінницька обл., Вінницький р-н, с. Тютьки. Призваний Турбівським РВК Вінницької обл. Мол. командир, 45 отб 11 тбр. Загинув 9 липня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

ШЕЛУДЕНКО Лаврентій Семенович, 1914 р.н., м. Одеса. Призваний Одеським РВК. Червоноармієць, 9 мббр. Загинув 7 липня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

ШЕСТОПАЛ Микола Йосипович, 1915 р.н., Житомирська обл., Коростенський р-н, с. Вилки. Призваний Коростенським РВК. Мол. лейтенант, 602 сп 82 сд. Загинув 26 серпня 1939 р. Похований: братська могила на західному березі р. Халхін-Гол.

ШИЛО Пилип Дем'янович, 1917 р.н., Київська обл., Іванківський р-н. Призваний Іванківським РВК. Червоноармієць, 149 мсп 36 мсд. Загинув 8 серпня 1939 р. Похований: братська могила на дивізійному кладовищі.

ШКАНОВ Георгій Гаврилович, 1915 р.н., Дніпропетровська обл., Покровський р-н. Призваний Покровським РВК. Мол. командир, 149 мсп 36 мсд. Загинув 7 липня 1939 р. Похований: братська могила на дивізійному кладовищі.

ШКІДЧЕНКО Григорій Іванович, 1916 р.н., Житомирська обл., м. Радомишль. Призваний Радомишльським РВК. Мол. командир, 175 омсб 11 тбр. Пропав безвісти в бою 28 травня 1939 р. Нагороди: орден Червоного Прапора.

ШМАТЬКО Федір Петрович (Іванович), Харківська обл., Чугуївський р-н, с. Мартове. Червоноармієць, орозвб 8 мббр. Загинув 25 липня 1939 р. Похований: братська могила біля КП 8 мббр.

ШОРОХОВ Володимир Петрович, 1916 р.н., Луганська обл., Антрацитівський р-н, смт Іванівка. Лейтенант, 70 вап. Загинув у повітряному бою 22 червня 1939 р. Похований: м. Чойбалсан, МНР.

ШОФЛЕР Олександр Володимирович, м. Одеса. Мол. командир, 24 мсп 36 мсд. Загинув 15 липня 1939 р. Похований: братська могила № 10 на дивізійному кладовищі на лівому березі р. Халхін-Гол.

ШПАК Григорій Петрович, Запорізька обл., Вільнянський р-н, Тернівська с/р. Червоноармієць. Пропав безвісти у бою в 1939 р.

ШТЕРН Григорій Михайлович, 1900 р.н., Черкаська обл., м. Сміла. Призваний у 1919 р. Нач. штабу Далекосхідного фронту. За героїзм і відвагу присвоєно звання Героя Радянського Союзу (29.08.1939 р.). Безпідставно репресований. Загинув 28 жовтня 1941 р. Похований: м. Москва. Нагороди: 2 ордени Леніна, 3 ордени Червоного Прапора, орден Червоної Зірки, медалі.

ШУНДІЛЬ Григорій Антипович, Миколаївська обл., Очаківський р-н, с. Козирка. Червоноармієць, 24 мсп 36 мсд. Загинув 25 серпня 1939 р. Похований: братська могила на дивізійному кладовищі на лівому березі р. Халхін-Гол.

ШУТ Григорій Андрійович, 1916 р.н., Київська обл., м. Фастів. Мол. командир, 149 мсп 36 мсд. Загинув 8 липня 1939 р. Похований: братська могила на дивізійному кладовищі.

ЩЕРБАК Олександр Давидович, 1913 р.н., Дніпропетровська обл., Царичанський р-н, с. Могилів. Призваний Царичанським РВК. Мол. лейтенант, абб 9 мббр. Загинув (згорів у танку) 27 травня 1939 р. Похований: братська могила за 6 км на південний захід від вис. Хамар-Даба. Нагороди: орден Леніна (посмертно).

ЩЕРБИНКО (ЩЕРБІН) Сергій Кузьмич, 1916 р.н., Миколаївська обл., Новоодеський р-н, с. Гур'івка. Призваний Новоодеським РВК. Червоноармієць, 149 мсп 36 мсд. Загинув 7 липня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

ЩІГЛЮК Микита Павлович, 1917 р.н., Житомирська обл., Черняхівський р-н, смт Черняхів. Червоноармієць, 24 мсп 36 мсд. Пропав безвісти у бою в серпні 1939 р.

ЮПИК (ЮДІН) Петро Мартинович, 1918 р.н., Донецька обл., м. Маріуполь. Мол. командир, отб 82 сд. Помер від ран 21 серпня 1939 р. Похований: братська могила біля вис. Дунгур-Обо.

ЮРЧЕНКО Іван Валентинович (Калинович), Кіровоградська обл., Ульяновський р-н, с. Великі Трояни. Червоноармієць, 9 мббр. Помер від ран в армійському госпіталі 22 серпня 1939 р. Похований: братська могила на госпітальному кладовищі.

ЮРЧЕНКО Павло Федорович, 1918 р.н., Полтавська обл., Глобинський р-н, Градизька с/р. Призваний Градизьким РВК. Червоноармієць, 149 мсп 36 мсд. Загинув 9 липня 1939 р. Похований: братська могила в р-ні бою.

ЮХНО Іван Степанович, 1916 р.н., Донецька обл., Ясиноватська міськрада, м. Авдіївка. Мол. командир, абб 7 мббр. Загинув 3 липня 1939 р. Похований: братська могила за 7 км на захід від вис. Дунгур-Обо.

ЯКИМЕНКО Антон Дмитрович, 1913 р.н., Донецька обл., смт Володарськ. Призваний у 1934 р. Лейтенант, штурман, 2 ескадрилья 22 вап. Збив 3 літаки. Герой Радянського Союзу (29.08.1939 р.). Учасник Великої Вітчизняної війни. Нагороди: орден Леніна, 4 ордени Червоного Прапора, орден Суворова 3 ст., 2 ордени Вітчизняної війни 1 ст., 3 ордени Червоної Зірки, медалі.

ЯКОВЕНКО Петро Якович, 1917 р.н., Київська обл., Києво-Святошинський р-н, с. Жуляни. Червоноармієць, 24 мсп 36 мсд. Загинув 25 серпня 1939 р. Похований: братська могила № 10 на дивізійному кладовищі.

ЯКУТА Микола Степанович, Дніпропетровська обл., П'ятихатський р-н. Червоноармієць, 24 мсп 36 мсд. Загинув 7 серпня 1939 р. Похований: братська могила № 7 на дивізійному кладовищі на лівому березі р. Халхін-Гол.

ЯРОВЕНКО Іван Макарович, 1916 р.н., Одеська обл., Роздільнянський р-н, с. Вапнярка, українець. Призваний Роздільнянським РВК у 1938 р., військовослужбовець. Загинув у 1939 р. Похований: на полі бою.

ЯРЧЕНКО Павло Іванович, 1913 р.н., Донецька обл., м. Краматорськ. Призваний Краматорським РВК. Старшина, 45 отб 11 тбр. Загинув 3 липня 1939 р. Похований: братська могила біля вис. Баїн-Цаган.

ЯСИНЕЦЬКИЙ Олексій Антонович, 1916 р.н., Вінницька обл., Шаргородський р-н, с. Лозова. Мол. командир, 8 лтбр. Загинув 24 серпня 1939 р. Похований: братська могила біля вис. Деун-Хан-Уле.

З ВІКОПОМНОЮ МРІЄЮ ПРО ЄДНІСТЬ

Події в Закарпатті
(1938–1939)

Прадавня українська земля — Закарпаття — після Першої світової війни за Сен-Жерменської мирною угодою (1919 р.) були включені до складу Чехословацької Республіки (ЧСР) під назвою "Підкарпатська Русь", причому передбачався їх автономний статус. На жаль, конкретних строків надання статусу автономії не було визначено. Празький уряд постійно зводив з виконанням цього припису. Закарпатці ще з 1919 р. вимагали возз'єднання свого краю з Україною, вели постійну боротьбу за автономію, справедливе визначення його кордонів у межах ЧСР.

У другій половині 30-х років міжнародна ситуація значною мірою розвивалась під впливом провідної тенденції політики фашистської Німеччини — розширення "життєвого простору" для німців (арійців) за рахунок загарбання територій сусідніх країн і, перш за все, слов'янських. Захопивши 12 березня 1938 р. Австрію, черговою жертвою нацисти обрали Чехословаччину. Тодішні великі держави, в першу чергу Великобританія та Франція, зайняли позицію потурання фашистській агресії, спрямування її на схід, на українські землі в тому числі. Пропозиція СРСР про об'єднання зусиль різних держав і спільне протистояння фашистській агресії¹ була відхилена Великобританією та Францією, а уряд США взагалі нічого не відповів. У травні 1938 р. Великобританія, а потім і Франція натякнули, що не збираються виступати на захист Чехословаччини².

У відповідь на концентрацію німецьких військ біля кордонів Чехословаччини Київський військовий округ СРСР було перетворено в Київський особливий військовий округ (КОВО). З його складу сформували чотири армійські групи — Житомирську, Вінницьку, Одеську й окрему кавалерійську. У

¹ Известия. — 1938. — 18 марта.

² Documents on British Foreign Policy. 1919-1939. — Third Series. — Vol. 1. — С. 332, 347, 357.

вересні 1938 р. війська КОВО були приведені в бойову готовність і висувались у райони, близькі до чеських кордонів. СРСР заявив про готовність надати військову допомогу ЧСР, якщо вона буде захищатись і цього попросить. Одночасно було попереджено тодішній польський уряд, що його загарбницькі плани і дії стосовно чехословацької території будуть вважатись актом агресії¹. Була застережена і гортиська Угорщина, яка йшла у фарватері політики фашистської Німеччини і відкрито проголошувала свої експансіоністські плани щодо Закарпатської України.

Однак ці зусилля СРСР не були підтримані іншими державами. 29–30 вересня 1938 р. на Міжнародній конференції в Мюнхені Великобританія, Франція, Німеччина й Італія без участі суверенної Чехословаччини укладають угоду про передачу високорозвиненої Судетської області Чехії третьому рейху. Тоді ж Гітлер і Чемберлен підписали декларацію про те, що їхні країни ніколи не будуть воювати одна з одною. У грудні 1938 р. угоду про ненапад і кордони з Німеччиною уклала Франція. Польща на початку жовтня 1938 р. за підтримки Німеччини анексувала чеську Тешинську область.

У цих складних умовах уряд урізаної чеської держави на решті виконує вимогу Сен-Жерменського мирного договору та Конституції ЧСР (1920 р.) про надання автономії Закарпаттю. 8 жовтня 1938 р. в Ужгороді створюється Українська народна рада Карпатської Русі, що проголосила себе "єдиним законним представником усіх русинських земель (у тому числі й Пряшівщини), населення яких забезпечується самовизначенням та самоуправлінням"². Виконавча влада передавалась карпатськоруському автономному урядові. З призначенням 26 жовтня прем'єр-міністром Карпатської України Августина

¹ Новые документы по истории Мюнхена. — М., 1958. — С. 132–133.

² Нариси історії Закарпаття. — Т. 2. — Ужгород, 1995. — С. 277.

Волошина діяльність народної ради й уряду набуває чіткої української спрямованості. 27 жовтня оприлюднюється звернення Української народної ради до українців усього світу: "Ми віримо, що великий 50-мільйоновий український народ підійме й надалі своє велике слово і не допустить, щоб наші віковічні вороги накладали на нас пута, знову садили нас у тюрми"¹. У відповідь на це звернення почалися масові переходи галицьких, а нерідко й наддніпрянських українців через кордон для допомоги в розбудові нової держави.

Але появу автономної Карпатської України вороже зустріли деякі інші держави, перш за все Угорщина та Польща. Перша відверто прагнула анексувати ці землі. Польський уряд був проти утворення в Закарпатті української державності в будь-якій формі. Він вбачав у цьому загрозу своєму пануванню в Західній Україні, населення котрої могло наслідувати приклад закарпатських братів.

Гітлер і Муссоліні підтримали агресивні прагнення своїх угорських союзників. 2 листопада 1938 р. міністри закордонних справ Німеччини й Італії Ріббентроп і Чіано організували так званий перший Віденський арбітраж про територіальні претензії Угорщини до Чехословаччини, рішенням якого Угорщині було передано 12 % території Закарпаття, 97 населених пунктів, у т. ч. Ужгород, Мукачеве, Берегове, багатющі родючі низовинні землі. Порушилися економічні зв'язки, комунікації, людські взаємини в середині краю, що до цього був єдиним цілим. Уряд А. Волошина був змушений переїхати з Ужгорода до Хуста. Велику допомогу урядові в налагодженні управління з нової столиці надали члени організованої ще 4 вересня першої чоти (місцевий відділ січовиків) Української Народної Оборони, серед яких було багато українців з Галичини.

¹ Цит. за зб.: Уряди України в ХХ ст. — К., 2001. — С. 280.

У складній внутрішній і зовнішньополітичній обстановці уряд А. Волошина намагався стабілізувати економіку, консолідувати всі патріотичні українські сили, розбудовувати державність, домагатись підтримки інших країн. Але позиція останніх, брак коштів, розірваність усталених господарських зв'язків, політична нестабільність унеможливили вирішення назрілих проблем. Слабкий державний апарат допускав чимало помилок і прорахунків.

Та попри всі випробування і втрати в культурному житті автономії (а це важливий чинник згуртування народу в умовах тяжких випробувань) були певні здобутки. Працювали школи, відкривались нові освітні заклади. Виходив щоденник "Нова свобода" (редактор В. Гренджа-Донський), національно свідома молодь видавала газету "Наступ" (редактор С. Росоха), селяни мали свій друкований орган — "Карпатську Україну" (редагував Ю. Таркович). До Хуста приїхали відомі українські письменники Олександр Олесь, Улас Самчук. Виникло літературно-мистецьке товариство "Говерла", яке видавало однойменний місячник під редакцією Олега Ольжича-Кандиби. Своє товариство створили російськомовні письменники. До Хуста перебрався державний театр "Нова сцена" (режисер Ю. Шерегій), який наприкінці листопада 1938 р. показав виставу "Запорожець за Дунаєм". Каленик і Петро Лисюки з української діаспори, створивши першу в Закарпатті кіностудію, розпочали зйомки фільму, котрий пізніше назвали "Трагедія Карпатської України".

Тим часом міжнародне становище Карпатської України з кожним днем ускладнювалось. Угорщина, територіальні претензії котрої були задоволені не повністю, безперервно здійснювала антиукраїнські дипломатичні демарші, направляла в Карпатську Україну провокаційні терористичні групи. Їй игорила санаційна Польща, уряд якої неодноразово порушував перед Берліном питання про передачу, крім анексованої

поляками Тешинської області ЧСР, ще й північних районів Закарпаття. Польщу влаштувало навіть повне підпорядкування його Угорщині. Тодішній режим Польщі ніяк не міг змиритися з існуванням поряд з Галичиною осередку української суверенності і також засилав сюди свої диверсійні групи для саботажу та здійснення терористичних акцій.

Гітлер намагався всебічно використати ситуацію у своїх цілях. Схиляючись до думки віддати все Закарпаття Угорщині, він робив це поступово, щоб ще більше прив'язати її до німецьких інтересів. І домогся свого. Фашистський диктатор Угорщини М. Горті, запопадливо виконуючи всі бажання Берліна, 24 лютого 1939 р. оголосив про приєднання до антикомінтернівського пакту.

В цих умовах Москва кваліфікувала наслідки Віденського арбітражу як порушення міжнародних норм. А поширювані пресою і дипломатами західних країн чутки про можливе використання закарпатської державності в цілях анексування інших українських земель розглядала як пропагандистські вигадки. Нарком іноземних справ СРСР М. Литвинов 19 грудня 1938 р. заявив: "Ми навіть не впевнені, що... Гітлер серйозно ставиться до української акції. Можливо, що маємо справу з дипломатичною диверсією"¹. Гітлер, як переконливо засвідчили наступні події, не збирався відновлювати українську державність у будь-якій формі чи сприяти цьому. В січні 1939 р. Радянський Союз розірвав дипломатичні відносини з Угорщиною як з країною, що не має самостійної зовнішньої політики, йде у фарватері фашистської Німеччини, зазіхає на українські землі.

10 березня 1939 р. на повідомлення західної преси і дипломатів, що нібито існують плани приєднання до Карпатської України Радянської України, відреагував Й. Сталін. Він назвав

¹ СССР в борьбе за мир накануне Второй мировой войны. — С. 134.

такі вигадки "підозрілим шумом", мета якого спровокувати конфлікт СРСР з Німеччиною без наявних на те підстав¹.

В офіційних радянських документах послідовно засуджувались загарбницькі плани і дії щодо Карпатської України. А в ноті НКЗС СРСР від 18 березня 1939 р. прямо вказувалось, що дії німецького уряду стали сигналом до грубого вторгнення угорських військ у Карпатську Русь і порушення елементарних прав її населення². Інші країни з повною байдужістю залишили поза увагою трагедію Закарпаття.

На жаль, не всі українські діячі повністю усвідомлювали реальну ситуацію. "Будемо відвертими: лідери Карпатської України, — справедливо зауважує професор І. Гранчак, — все-таки сподівалися, що фашистська Німеччина погодиться на створення невеликої Української держави в Карпатах. Але то було великою ілюзією, бо Берлін дбав лише про власні інтереси на Сході. Вирішення "українського питання"... аж ніяк не вписувалося в його загарбницькі плани"³.

Уряд Карпатської України розумів необхідність захисту рідної землі, але його дії в цьому напрямі не були послідовними і ефективними. Установчими зборами в Хусті 9 листопада 1938 р. було створено Організацію народної оборони — Карпатську Січ. Її керівником (головним командантом) став Дмитро Климпуш, його заступником — Іван Роман. Січовиком могла стати "кожна фізична особа української нації, що завершила 18 літ життя та є горожанином Підкарпатської Русі". Місцеві відділи (чоти) січовиків об'єднувалися в окружні коші, що підлягали Головній команді в Хусті. Запроваджувалась уніформа з відзнаками, повсюдно розпочалось збирання

¹ Див.: XVIII съезд Всесоюзной коммунистической партии (6). // Стеногр. Отчет. — М., 1939. — С. 14–15.

² Год кризиса. 1938–1939. // Документы и материалы. — Т. 1. — М., 1990. — С. 290.

³ Голос України. — 1999. — 30 липня.

добровільних пожертв на оборону держави. За короткий час було організовано 10 окружних команд січовиків, розпочато їх військове навчання. Дослідники по-різному визначають загальну чисельність січовиків — від 2 до 10 тисяч¹. Вони були слабо озброєні, не мали необхідного вишколу і бойового досвіду. Вистачало й конфліктів з чеськими вояками, непередуманих дій. Але це були сміливі патріоти. Розуміючи неможливість побороти багатотисячну угорську армію, котру підтримували Німеччина й Італія, січовики все ж відважно ставали до оборони краю. Для закарпатських українців це була справжня вітчизняна війна: вони боронили свою землю від іноземних загарбників. Як говорив начальник штабу Карпатської Січі Михайло Колодзінський (полковник Гузар), "коли вже немає розумного виходу з тяжкого становища, то треба вміти вмерти по-геройськи, щоб така смерть була джерелом сили для молодих поколінь"².

Збройна боротьба січовиків, а також українців, що служили в розташованих тут частинах чеської армії, з агресорами почалась ще восени 1938 р. боями проти диверсійних терористичних груп угорських фашистів (т. зв. "соботчопотошів") і польських бойовиків (т. зв. "карпатських легіонерів"). Восени 1938 р. в Карпатській Україні діяло від 600 до 1 000 угорських терористів. 5 жовтня вони підірвали міст біля ст. Боржава, залізничну колію біля с. Батєве Берегівського району. 10 жовтня 86 "соботчопотошів" атакували жандармський пост і здійснили напад на ст. Боржава, де вбили провідника поїзда, пограбували пасажирів, розібрали залізничну колію. Польські та угорські терористи здійснили чимало збройних провокацій у Великоберезнянському районі: підірвали мости-віадуки, тунелі. Тільки в жовтні 1938 р. було знешкоджено

¹ Нариси історії Закарпаття. — Т. 2. — Ужгород, 1995. — С. 305–307.

² Голос України. — 1999. — 30 липня.

більше 300 іноземних бойовиків. У боях з ними гинули й українські патріоти. Так, 6 грудня в збройній сутичці з терористами загинув охоронець порядку Іван Богдан із с. Оноківці Ужгородського району.

6 березня 1939 р. Гітлер наказав остаточно ліквідувати Чехословацьку суверенну республіку, а 12 березня дав згоду фашистському регенту Угорщини М. Горті на військове вторгнення в Карпатську Україну й анексію її земель. На телеграмі-прохання А. Волошина в Берлін про захист від агресора німецький консул у Хусті від імені відомства Ріббентропа порадив "не чинити опору угорському вторгненню".

У цих умовах сойм Карпатської України 15 березня 1939 р. проголосив незалежність, обрав президентом новоствореної держави А. Волошина. Державною мовою затверджувалась українська, державним прапором — синьо-жовте знамено, державним гербом — сполучення Закарпатського герба (ведмідь у лівому червоному полі й чотири сині та три жовті смуги в правому) з тризубом Володимира Великого з хрестом на середньому зубці. Державним гімном визначено національний гімн "Ще не вмерла Україна"¹.

Угорські війська ще 14 березня напали на територію Карпатської України. Відбулися запеклі бої навколо Мукачєвого, біля сіл Дравці, Баранинці, Часлівці, Коритняни, Велика Добронь, Чомонин Ужгородського району. Вранці 15 березня угорські фашисти розпочали загальний наступ у трьох напрямках — західному (Перечин – Великий Березний – Ужок), середньому (Свалява – Воловець), східному (Севлюш – Хуст – Солотвино – Ясіня). Опір нападникам чинили січові стрільці, а також частини чеської армії, що намагались прорватися до Словаччини. Всю організацію оборони краю взяв на себе створений наказом військового міністра С. Ключурака штаб,

¹ Українська суспільно-політична думка в 20 столітті. Документи і матеріали. Упор. Т. Гунчак та М. Сольчаник. — Мюнхен, 1983. — С. 398.

до котрого увійшли: полковник С. Єфремов (начальник), полковники Гузар (М. Колодзінський), Філонович, надпоручики Парчаній, Гулянич, поручики Бабіля, Чорний, підпоручики Вайда, Щука, Роман.

Найбільша битва розгорнулась 15 березня на Красному полі — рівнині, що лежала на правому березі Тиси поблизу Хуста. Угорським агресорам тут протистояло 2 тис. січовиків і стільки ж вояків чехословацьких частин. Серед оборонців було багато учнів гімназії, яких привів учитель Я. Голота. Угорські нападники мали кращі позиції — наступали з гір, були добре озброєні, вишколені. Січовики поступались перед ними кількістю, озброєнням, захищались на рівнині, використовуючи залізничне полотно. Цілий день тривав запеклий бій. Українці відчайдушно боронились, давши змогу провести засідання сойму.

Ворог втратив 160 чоловік убитими і близько 400 пораненими. Але сили були надто нерівними. 230 оборонців загинули, 450 чол. потрапило в полон, багатьох було поранено, серед них — тяжкопоранені командир січовиків М. Колодзінський (Гузар) та його заступник З. Косак. Обоє схопили фашисти і через кілька днів убили поблизу Солотвино. Озвірілі варвари на місці розстріляли більшість полонених, у тому числі й учнів гімназії та студентів семінарії. Смертю героїв на Красному полі від рук угорських агресорів полягли січовики І. Кость, І. Рак, І. Галас, О. Блистов, В. Небола, учні Хустської гімназії І. Біловар, В. Вайда, студенти вчительської семінарії І. Попович, Ю. Пекар, Й. Шкіряк, І. Андрейчик, Е. Юда, М. Козичар та багато інших¹. Цілу ніч тривали збройні сутички на вулицях Хуста. Кровопробитні бої відбувались 16–18 березня в районах Вишневого, Буштину,

¹ Нариси історії Закарпаття. — Т. 2. — Ужгород, 1995. — С. 333–336; Книга Пам'яті України. Закарпатська область. — Т. 2. — Ужгород, 1996.

Солотвино, Севлюша, Білок, Довгого, Верхніх Верецьких, Чинадієвого, Сваляви.

Під вечір 18 березня агресори окупували все Закарпаття і вийшли до польського кордону. Там їх радісно зустріли польські війська, які в разі потреби були готові допомогти окупантам. Срібна земля, як поетично називають Закарпаття, з благословення Гітлера була розтоптана кривавим чоботом фашистського режиму Горті. Йому допомагали Польща і Румунія. Остання видавала січовиків, що переходили її кордон, угорцям, котрі негайно розстрілювали захисників рідної землі, а тіла кидали в Тису.

За свободу рідного краю в Закарпатті тільки під час боїв у березні 1939 р. полягло понад 5 тисяч українців. Жертовність закарпатців під час захисту Вітчизни складає героїчну сторінку нашої історії. Тут українці вели смертельний бій проти фашистських паліїв Другої світової війни, поневолювачів рідної землі.

Загарбники встановили в Закарпатті жорстокий окупаційний режим. Воно було поділено на три експозитури: Ужанську, Березьку і Марамороську. Повсюдно запанувала угорська адміністрація, угорська мова. Незадоволених і борців з режимом відправляли в концтабори в с. Крива на Хустщині, селища Чинадієве, Тур'ї Ремети, Перечин, а також в Будапешті, Надьканіжі, Ніредьгазі, Кіштарчі. В мукачівському палаці Ковнера і чинадіївському маєтку Шенбронна ув'язнених катували в спеціальних камерах допитів. Всі тюрми були переповнені. Через нестачу місць для ув'язнення і катувань виділялись будинки в Ужгороді, Мукачевому, Хусті, Мараморош-Сегеті; використовувались приміщення шкіл Велико-го Бичкова, Перечина та інших.

За "неблагонадійними" було встановлено суворий поліцейський нагляд. Вони не мали права переступати межі свого міста чи села, вести телефонні розмови, виходити з дому після

10-ї години вечора і до 5-ї години ранку, повинні були регулярно реєструватись у поліцейських чи жандармських пунктах.

Нестримним потоком у Закарпаття прибували сотні угорських жандармів, створювалась широка мережа контррозвідувальних органів, вербувалась агентура серед різних верств населення. Спеціально створена комісія з перевірки благонадійності закарпатців звільнила з роботи близько двох тисяч службовців. Без її санкції ніхто не міг зайняти навіть найнижчої посади в державних установах. Уся влада була зосереджена в руках регентських комісарів, яких Горті наставляв: почувай себе віце-королем, щоб противник відчув твій кулак.

Різко впав життєвий рівень населення, більшість народу жила в злиднях. Зросли ціни, було запроваджено карткову систему розподілу продуктів і промислових товарів. Три дні на тиждень заборонялося продавати м'ясо. За невиконання обов'язкових поставок сільгосппродукції селян карали ув'язненням до трьох років. Широко застосовувалась примусова праця. Продовольство, сировину Закарпаття гортистські власті вивозили ешелонами.

З перших днів окупації жителі Закарпаття чинили масовий опір ненависному режиму Горті: не сплачували податків, відмовлялися поставляти угорській армії продовольство, кофey, сіно тощо. Молодь саботувала заняття у створеній угорцями молодіжній організації "Левенте", хоча за це винних карали штрафом і двомісячним ув'язненням. У навчальних закладах Мукачєвого, Ужгорода, Хуста створювали антифашистські підпільні групи та організації. Так, у квітні – жовтні 1939 р. члени підпільної молодіжної групи студентів і викладачів у Мукачєвому М. Фегер, В. Русин, Г. Токар, В. Кампій, В. Решетар, П. Іванчо, Е. Шандор, Ф. Яцина, В. Овсак, М. Голловко та інші писали на будівлях антифашистські лозунги, випустили кілька листівок.

Активно діяли організації українського національного спрямування. Для керівництва цим рухом у Хусті в 1940 р. Д.Бандусяк, М. Орос, А.Цуга створили територіальний комітет. Підпільників краю було поділено на три райони, їх очолили А. Цуга з Малого Березного, Д. Бандусяк з Ясіні, П. Погоріляк із Широкого. Територіальний комітет підтримували українські організації, що діяли в Братиславі, Кракові, Львові, надсилали йому інструкції, друковану продукцію, листівки. Організатори руху проводили пропаганду, збирали зброю, створювали партизанські загони, видавали друкований орган "Чин". У березні 1941 р. один із членів руху — І. Романець установив синьо-жовте знамено на Хустському замку, зірвавши звідти угорський прапор.

Широкого розвитку набув підпільний рух, керований комуністами Закарпаття. Після заборони 25 жовтня 1938 р. комуністичної організації було створено підпільне бюро крайкому, до котрого увійшли: О. Борканюк, С. Вайс, Д. Попович, І. Турянця, Г. Феєр. Бюро переїхало до Хуста, там готували кадри для підпілля, шукали явочні квартири, встановлювали конспіративні зв'язки. В усіх округах були створені підпільні комітети й організації. В Ужгороді активно працювали М. Ротман, Ш. Бурич, А. Малена, Г. Бачо, Й. Фігула, Я. Геді; в Мукачевому — І. Шомпляк, М. Смуток, О. Дьєрдь; у Береговому — Й. Товт, А. Фодор, Е. Габор; у Виноградовому — Ю. Онуфрій, Б. Рот, І. Кормош. Підпільні організації активно діяли у Великоберезнянському, Хустському, Рахівському, Перечинському, Тячівському, Іршавському, Свалявському, Воловецькому, Міжгірському округах.

Закарпатське населення, виявляючи опір угорським окупантам, допомагало радянським військово-розвідувальним групам, які активно діяли тут з осені 1939 до червня 1941 років. Так, у листопаді 1939 р. в Буштині, що на Тячівщині, розпочала діяльність розвідгрупа П. Микульця – М. Рушака. Вона

передавала радянській розвідці дані про розташування угорських гарнізонів, їхню чисельність, озброєння, командування, про будівництво оборонної лінії Арпада в Карпатах, мережу залізниць, мости і т. інше. В 1940 р. група розповсюдила листівку за підписом "Революційний Комітет Карпатської України", в якій, зокрема, говорилось: "Жителі Підкарпаття! Будьте напоготові, незабаром прийде той час, коли слово радості буде дзвеніти в горах. Хто зараз не піде з революцією, можливо, що потім пізно буде. Хай живе Червона Армія!"¹. У травні 1941 р. більшість членів групи було заарештовано.

У Воловці та Мукачевому діяла розвідувальна група, якою керував Х. Росоха — православний священник із с. Канора. Її члени І. Брунцвік, В. Іванчо, А. Кобрин, А. Мадяр, М. Мацков, І. Овсак, І. Тимкович, І. Шепя та інші збирали і передавали інформацію про рух поїздів, військових частин, діставали документи, чисті бланки, офіцерський і жандармський одяг. У травні 1941 р. частина групи потрапила в засідку, багато підпільників, у т. ч. І. Брунцвік, А. Кобрин, П. Кобрин, Ф. Мадяр, І. Овсак, І. Тимкович, загинули у фашистських концтаборах.

У с. Вучкове і смт Міжгір'я в 1939–1941 рр. діяла розвідувальна група Й. Лоя та Ф. Поповича. Останній з важливою розвідувальною інформацією сім разів переходив кордон.

В Ужгороді з 1940 р. за завданням радянської розвідки діяв антифашист Л. Варга (молодший). У розвідувальній роботі йому допомагали І. Гасич, З. Гросман, Ю. Штим.

Під час окупації Закарпаття місцеві жителі, особливо молодь, переходили на територію СРСР. Це була своєрідна форма опору гортистеським властям. Останні видали наказ стріляти в порушників кордону після першого попередження.

---

¹ Шляхом Жовтня // Зб. документів, — Т. 5. — Ужгород, 1967. — С. 186.

Населенню прикордонної смуги було заборонено світити в будинках, розкладати вогнища. І все ж, незважаючи на репресії, 5,3 тис. закарпатців за 1939–1941 рр. (до нападу Німеччини на СРСР) зуміли перейти кордон¹. Вони не бажали служити в угорській армії, шукали роботу, кращого життя, хотіли вчитись.

На жаль, усіх втікачів беріївське відомство піддало репресіям. За вироками особливих нарад і трійок органи НКВС перебіжчиків відправляли у виправно-трудові табори. Понад 20 радянських концтаборів стали останнім притулком нещасних, багато з них там і загинуло². Влітку 1942 р. розпочалось формування першого чехословацького батальйону в м. Бузулук. Восени цього ж року закарпатців, які мали чехословацьке громадянство, було амністовано. З різних радянських концтаборів туди прибуло 886 закарпатців. Багато з них взяло участь у боях проти гітлерівців та їхніх союзників на фронті.

Після визволення краю війська 4-го Українського фронту перенесли бойові операції па територію Словаччини, а визвольну місію в Угорщині продовжували війська 2-го Українського фронту, які наступали з Румунії. Проте і в цей критичний для неї час Угорщина не вийшла з війни. Вона єдина серед союзників Гітлера воювала на боці Німеччини до повної поразки фашизму в Європі.

Тому й результат для Угорщини в другій світовій війні був закономірний: вона знову втратила всі загарбані в 1938–1939 рр. землі, вийшла на той територіальний простір, який

¹ Нариси історії Закарпаття. — Т. 2. — Ужгород, 1995. — С. 503.

² Книга Пам'яті України. Закарпатська область. — Т. 1. — Ужгород, 1995. — С. 38–39.

був визначений їй Тріанонським мирним договором у 1920 р.

Чехословаччину було відновлено як державу, але без Карпатської України. Закарпатці, скориставшись звільненням Червоною Армією, розгорнули всенародний рух за возз'єднання Закарпатської України з рідною матір'ю — Україною. І цей рух завершився переможно: 29 червня 1945 р. в Москві між урядами СРСР і Чехословаччини було підписано договір, згідно з яким Закарпаття увійшло до складу України.

Вся Україна вітала цю історичну подію. І час у півстоліття показав, що дії закарпатців були вірними.

Високо оцінив цей політичний акт Президент України Л.Д. Кучма, перебуваючи в червні 1995 р. в Ужгороді з нагоди 50-річчя входження Закарпаття до складу України. З високої святкової трибуни в Ужгороді він сказав закарпатцям: "Ви не помилилися, ви діяли вірно — за покликом розуму, серця і душі на єднання. Ви утвердили історичну справедливість, про яку мріяло багато поколінь нашого народу".

ПЕРСОНАЛІІ ЗАГИБЛИХ

м. УЖГОРОД

АНДРЕЙЧИК Іван (Ян) Степанович, 1920 р., с. Дравці, українець, студент учительської семінарії, воїн Карпатської Січі. Загинув у бою 15.03.1939 р. Похований на Красному Полі.

ПОПОВИЧ-МУРГА Іван, 1913 р., українець, студент семінарії, воїн Карпатської Січі. Загинув у бою 15.03.1939 р. Похований на Красному Полі.

САЛАЙ Іван, українець, студент семінарії, воїн Карпатської Січі. Загинув у бою 16.03.1939 р. Похований на Красному Полі.

СКЛЯР-ВАЛЕНТА Іван, 1920 р., с. Радванка, українець, студент семінарії, воїн Карпатської Січі. Загинув у бою 15.03.1939 р. Похований на Красному Полі.

ШКІРЯК Йосип (Осип), 1915 р., українець, студент семінарії, воїн Карпатської Січі. Розстріляний 15.03.1939 р. на березі р. Тиса, поблизу смт Королево.

м. МУКАЧЕВЕ

ГАФИНЕЦЬ Василь, українець, воїн Карпатської Січі, стражмістр. Загинув у 1938 р. при евакуації з міста. Похований у м. Мукачеве.

КУЗЬМИК Василь, українець, воїн Карпатської Січі. Загинув у бою в березні 1939 р. на Красному Полі.

ВЕЛИКОБЕРЕЗНЯНСЬКИЙ РАЙОН

ВИНОГРАДСЬКИЙ (ВАЙНБЕРГЕР) Микола, 1918 р., с. Малий Березний, єврей, учитель, воїн Карпатської Січі. Закатований 20.03.1939 р. у с. Тур'ї Ремети, Перечинський р-н.

ГЕРЗАНИЧ Андрій, українець, воїн Карпатської Січі, мол. офіцер. Розстріляний 18.03.1939 р. на березі р. Уж. Похований у смт Перечин.

ДДИК Василь, с. Кострина, українець, воїн Карпатської Січі, жандарм. Закатований 18.03.1939 р. на березі р. Уж. Похований у смт Перечин.

ЄВИЧ Петро, 1915 р., с. Малий Березний, українець, воїн Карпатської Січі. Загинув у бою в березні 1939 р.

ІГНАТКО Андраш Мігальович, 1903 р., с. Малий Березний, українець, жандарм, воїн Карпатської Січі, підстаршина. Закатований 18.03.1939 р. на березі р. Уж. Похований у смт Перечин.

КОЗАК Петро, 1921 р., с. Малий Березний, студент семінарії, воїн Карпатської Січі. Загинув у бою 16.03.1939 р. в с. Велика Копаня.

РОГАЧ Юрій, смт Великий Березний, українець, воїн Карпатської Січі, ст. десятник. Закатований 18.03.1939 р. в таборі на горі Темник, Перечинський р-н.

СЕМЙОН Петро, с. Княгиня, українець, гімназист, воїн Карпатської Січі. Розстріляний 16.05.1939 р. Похований у м. Хуст.

ЦЬОМА, с. Малий Березний, українець, студент семінарії, воїн Карпатської Січі. Загинув у бою 16.03.1939 р. під м. Виноградів.

ВИНОГРАДІВСЬКИЙ РАЙОН

АНТОЛИК Михайло Юрійович, 1911 р., с. Велика Копаня, українець, урядовець, воїн Карпатської Січі. Застрілений 18.03.1939 р. в урочищі Підпаском. Похований у смт Перечин.

БІЛОВАР Іван Яношевич, с. Велика Копаня, українець, учитель, воїн Карпатської Січі. Замордований 24.03.1939 р. Похований у с. Нягове (тепер с. Добрянське), Тячівський р-н.

БОГАШ Микола Юрійович, 1919 р., с. Черна, українець, селянин, воїн Карпатської Січі. Загинув у бою 15–16.03.1939 р. Похований на Красному Полі.

ВАЙДА Василь Михайлович, 1921 р., с. Велика Копаня, українець, студент, воїн Карпатської Січі. Застрілений в ніч на 23.03.1939 р. Похований у смт Вилок, Виноградівський р-н.

ВАСИЛЬКУН Михайло Іванович, 1902 р., с. Веряця, українець, воїн Карпатської Січі. Загинув 15.03.1939 р. на пагорбі Марія Терезія. Похований у с. Веряця, Виноградівський р-н.

ВОЛИЧКО Федір Ласлович, 1911 р., с. Веряця, українець, робітник, воїн Карпатської Січі. Загинув у бою 15.03.1939 р. Похований на Красному Полі.

ГЕФНЕР Йосип, м. Виноградів, воїн Карпатської Січі. Розстріляний 18.03.1939 р. на березі р. Уж. Похований у смт Перечин.

ГЕФНЕР Кароль, м. Виноградів, воїн Карпатської Січі. Розстріляний 18.03.1939 р. на березі р. Уж. Похований у смт Перечин.

ГИЧКА Федір Васильович, 1919 р., м. Виноградів, українець, воїн Карпатської Січі. Загинув у бою 16.03.1939 р. Похований у м. Виноградів.

ГУЛЯНИЧ Василь, 1893р., с. Велика Копаня, українець, залізничник, воїн Карпатської Січі. Закатований у березні 1939 р. в Солотвинських копальнях.

ДАНКО Михайло Михайлович, 1902 р., с. Онок, українець, тесляр, воїн Карпатської Січі. Пропав безвісти у 1944 р.

ДАНЧЕВСЬКИЙ Володимир Павлович, 1920 р., смт Королеве, українець, робітник, воїн Карпатської Січі. Загинув у бою 15.03.1939 р. Похований на Красному Полі.

ДУБОВИЧ Іван Іванович, 1920 р., с. Веряця, українець, гімназист, воїн Карпатської Січі. Загинув у бою 15.03.1939 р. Похований на Красному Полі.

ЗВІР Дмитро Дмитрович, 1895 р., с. Сасове, українець, селянин, воїн Карпатської Січі. Заарештований у травні 1944 р., відправлений у м. Мараморош-Сігет, Румунія. Пропав безвісти.

ІВАНТА Іван Федорович, 1897 р., м. Виноградів, українець, учасник підпілля у 1939–1940 рр. Заарештований в 1940 р., відправлений у м. Мараморош-Сігет, Румунія. Пропав безвісти.

КОПЧА Андрій Іванович, 1895 р., с. Великі Ком'яти, українець, швець, воїн Карпатської Січі. Загинув у бою 16.03.1939 р. Похований на Красному Полі.

КОУНЕР Пейтер, 1925 р., м. Виноградів, воїн Карпатської Січі. Розстріляний 15.03.1939 р. Похований у м. Виноградів.

КРИВАНИЧ Михайло Васильович, 1896 р., с. Сасово, українець, селянин, учасник підпілля в 1939–1944 рр. Заарештований 15.05.1944 р., відправлений у м. Мараморош-Сігет, Румунія. Пропав безвісти.

МАСЛЕЙ Василь Васильович, 1894 р., с. Руська Долина, українець, робітник-шляховик, воїн Карпатської Січі. Закатований 16.11.1938 р. в комендатурі с. Нове Село.

МОЧАРНИК Янош Дьєрдьович, 1921 р., с. Велика Копаня, українець, воїн Карпатської Січі. Загинув у бою 16.03.1939 р. Похований на Красному Полі.

ПАЛЬКО Людвік Людвікович, 1897 р., смт Королеве, українець, залізничник, воїн Карпатської Січі. Помер від ран після мордування 17.12.1943 р. Похований у м. Ужгород.

ЦЕНДРА Михайло, с. Руська Долина, українець, учитель, воїн Карпатської Січі. Закатований у березні 1939 р.

ЧОНКА Василь Іванович, 1911 р., с. Веряця, українець, робітник, воїн Карпатської Січі. Загинув у бою 15.03.1939 р. Похований на Красному Полі.

ШТЕЦЬ Семен Юрійович, 1885 р., с. Сасове, українець, селянин, воїн Карпатської Січі. Заарештований у травні 1944 р., відправлений у м. Мараморош-Сігет, Румунія. Пропав безвісти.

ВОЛОВЕЦЬКИЙ РАЙОН

ГРИГА Іван Іванович, 1879 р., с. Верхні Ворота, селянин, депутат сойму Карпатської України. Розстріляний 18.03.1939 р. Похований у с. Верхні Ворота.

СОБРАН Іван, с. Верхні Ворота, українець, селянин, воїн Карпатської Січі з 1939 р. Закатований у 1940 р. Похований у с. Верхні Ворота.

ІРШАВСЬКИЙ РАЙОН

БРОДІЙ Василь, 1921 р., с. Брід, українець, селянин, воїн Карпатської Січі. Закатований 17.03.1939 р. Похований у с. Білки.

ВЕЛИГАН Юрій Васильович, 1920 р., с. Ільниця, українець, партизан. Загинув у бою в 1944 р. в Сербії. Похований у с. Кодляри, братська могила № 1, Сербська Республіка.

ГАЛАС Василь Михайлович, 1918 р., с. Лоза, українець, учитель, воїн Карпатської Січі. Розстріляний 17.03.1939 р. Похований у с. Білки.

КОРПОШ Іван Іванович, 1923 р., с. Лоза, українець, воїн Карпатської Січі. Загинув у бою 15.03.1939 р. Похований у братській могилі під м. Хуст.

ЛЯХ Семен Антонович, 1923 р., с. Імстичеве, українець, студент, учасник руху Опору з 1939 р. Закатований 17.03.1941 р. Похований у с. Імстичеве.

МАГДИНЕЦЬ Василь, 1919 р., с. Сільце, українець, студент, воїн Карпатської Січі. Розстріляний 15.03.1939 р. під смт Королеве.

МОЛНАР Петро, с. Довге, українець, воїн Карпатської Січі. Загинув у бою 15.03.1939 р. на Красному Полі. Похований там же.

МІЖПРСЬКИЙ РАЙОН

КОСТЬ Іван, с. Синевир, українець, митник, воїн Карпатської Січі. Загинув у бою з польськими терористами 10.11.1938 р. Похований у с. Присліп.

ЛАЗІР Петро Олексійович, 1904 р., с. Тітківці, українець, воїн Карпатської Січі. Пропав безвісти.

ЛАЗІР Федір, 1909 р., с. Тітківці, українець, воїн Карпатської Січі. Пропав безвісти.

НЕГРЯ Михайло Іванович, 1910 р., с. Торунь, українець, воїн Карпатської Січі. Загинув у бою 16.03.1939 р. на Красному Полі.

НЬОРБА Василь, 1910 р., с. Верхній Бистрий, українець, воїн Карпатської Січі. Пропав безвісти.

ТАТИНЕЦЬ Федір, с. Келечин, українець, службовець, воїн Карпатської Січі, поручик ОНОКС. Закатований 30.03.1939 р. біля с. Сойми.

ЦЕНДРА, с. Лозянський, українець, воїн Карпатської Січі. Загинув у бою в березні 1939 р.

ШКЕЛЕБЕЙ Василь Петрович, 1916 р., с. Верхній Бистрий, українець, воїн Карпатської Січі. Пропав безвісти.

МУКАЧІВСЬКИЙ РАЙОН

КРИСА Іван Васильович, 1919 р., с. Зняцеве, українець, воїн Карпатської Січі. Пропав безвісти.

КУРТА Юрій, 1920 р., с. Червеньове, українець, воїн Карпатської Січі. Закатований 16–20.03.1939 р.

ОСТАПЧУК Дмитро, с. Страбичево, українець, управитель школи, воїн Карпатської Січі. Замордований 23.03.1939 р. у смт Великий Бичків, Рахівський р-н.

ПЕРЕЧИНСЬКИЙ РАЙОН

ГЕРЗАНИЧ Михайло Михайлович, с. Дубриничі, українець, лісник, воїн Карпатської Січі. Закатований у березні 1939 р. біля с. Доманинці (тепер м. Ужгород).

ІВАНИЧ Василь, смт Перечин, українець, воїн Карпатської Січі. Вбитий 16.03.1939 р. Похований у м. Хуст.

КЕДЮЛИЧ Панас, смт Перечин, українець, воїн Карпатської Січі. Загинув у бою 16.03.1939 р. на Красному Полі. Похований у м. Хуст.

КЕРЕЦМАН Андрій, смт Перечин, українець, студент торговельної школи, воїн Карпатської Січі. Закатований 18.03.1939 р. на березі р. Уж.

КЕРЕЦМАН Іван, смт Перечин, українець. Розстріляний 18.03.1939 р. в урочищі Підпаском. Похований у смт Перечин.

ЛАЗОРИК Іван Васильович, 1920 р., с. Порошкове, українець, студент семінарії, воїн Карпатської Січі. Розстріляний 15.03.1939 р. на Красному Полі.

МАЦО Федір Федорович, 1910 р., с. Дубриничі, українець, поліцейський, воїн Карпатської Січі, старшина. Розстріляний 18.03. 1939 р. в урочищі Підпаском. Похований у смт Перечин.

ОПАЛЕНИК Василь Степанович, 1913 р., с. Ворочеве, українець, учитель, воїн Карпатської Січі, офіцер. Закатований 17.03.1939 р. на березі р. Уж. Похований у с. Ворочеве.

ПЕКАР Михайло Федорович, 1913 р., смт Перечин, українець, воїн Карпатської Січі. Розстріляний 18.03.1939 р. в урочищі Підпаском. Похований у смт Перечин.

ПЕКАР Юрій, 1915 р., смт Перечин, українець, студент учительської семінарії, воїн Карпатської Січі. Розстріляний 16.03.1939 р. на березі р. Тиса, поблизу смт Королеве, Виноградівський р-н.

РІГАН Андрій Мигальович, с. Дубриничі, українець, стражмістр, воїн Карпатської Січі. Закатований 12.10.1938 р. в лісі біля м. Берегове.

СИВОХОП Іван Олексійович, 1905 р., смт Перечин, українець, воїн Карпатської Січі. Розстріляний 18.03.1939 р. в урочищі Підпаском. Похований у смт Перечин.

ЮСКОВИЧ Федір Адамович, 1901 р., угорець, робітник. Розстріляний 18.03.1939 р. в урочищі Підпаском. Похований у смт Перечин.

РАХІВСЬКИЙ РАЙОН

БОЙЧУК Йосип Матвійович, 1906 р., смт Великий Бичків, українець, селянин, воїн Карпатської Січі. Вбитий 20.03.1939 р.

ВОЛОЩУК Павло Миколайович, 1910 р., смт Великий Бичків, українець, учитель, воїн Карпатської Січі, поручик ОНОКС. Убитий терористами 16.03.1939 р.

ГЛІБА Василь, смт Великий Бичків, українець, селянин, воїн Карпатської Січі. Убитий 20.03.1939 р.

ГОДВАН Іван Васильович, 1919 р., с. Ділове, українець, селянин, воїн Карпатської Січі. Закатований 30.03.1939 р. в урочищі Кокирчева Чопівка. Похований у с. Кваси.

ГРИГОРЧУК Михайло, 1906 р., смт Великий Бичків, українець, воїн Карпатської Січі. Загинув у бою в березні 1939 р.

ДУТЧУК Юрій Юрійович, 1920 р., с. Луг, українець, воїн Карпатської Січі. Закатований у 1939 р.

ЗВАРИЧ Ілля, смт Богдан, українець, студент учительської семінарії, воїн Карпатської Січі. Загинув у бою 15.03.1939 р. на Красному Полі.

КОЛЬЧИН, смт Великий Бичків, українець, жандарм, воїн Карпатської Січі. Убитий польськими терористами 15.11.1938 р. у с. Вучкове, Міжгірський р-н.

КОПЕРЛЬОС Іван Юрійович, 1902 р., смт Великий Бичків, українець, воїн Карпатської Січі. Загинув у бою 15.03.1939 р. на Красному Полі. Похований там же.

КОРЖ Микола, 1913 р., смт Великий Бичків, українець, воїн Карпатської Січі. Повішений 18.07.1940 р. Похований у м. Хуст.

ЛОЙ Йосип Дмитрович, 1874 р., смт Великий Бичків, українець, лісник, воїн Карпатської Січі. Вбитий польськими терористами 28.10.1938 р. у с. Вучкове, Міжгірський р-н.

ЛОПУЦЯК Олексій, 1911 р., с. Лазещина, українець, воїн Карпатської Січі. Загинув у бою в березні 1939 р.

МЕЛМУК Михайло, смт Великий Бичків, українець, воїн Карпатської Січі. Загинув у бою.

МЕНДРЕШОРА Михайло Федорович, 1909 р., с. Ділове, українець, селянин, воїн Карпатської Січі. Закатований 20.03.1939 р. в урочищі Кокирчева Чопівка. Похований у с. Кваси.

МИКИТЮК Петро, с. Косівська Поляна, українець, воїн Карпатської Січі. Закатований 17.03.1939 р. Похований у с. Білки, Іршавський р-н.

ПАВЛЮК Іван, 1906 р., смт Великий Бичків, українець, селянин, воїн Карпатської Січі. Вбитий 20.03.1939 р.

ПЕТРЮК Василь Васильович, 1901 р., смт Великий Бичків, українець, воїн Карпатської Січі. Загинув у бою 15.03.1939 р. на Красному Полі. Похований там же.

ПІДМАЛІВСЬКИЙ Михайло Михайлович, 1906 р., смт Великий Бичків, українець, селянин, воїн Карпатської Січі. Загинув у бою в березні 1939 р.

ПОЛЯНЧУК Іван Миколайович, 1917 р., с. Ділове, українець, селянин, воїн Карпатської Січі. Закатований 20.03.1939 р. в урочищі Кокирчева Чопівка. Похований у с. Кваси.

ПОП'ЯК Михайло, с. Чорна Тиса, українець, воїн Карпатської Січі. Розстріляний у березні 1939 р. Похований у с. Лазещина.

ПРАНЧУК Олена, с. Чорна Тиса, українка, воїн Карпатської Січі. Розстріляна в березні 1939 р. Похована в с. Лазещина.

РОЗНІЙЧУК Федір Михайлович, 1885 р., с. Ділове, українець, селянин, воїн Карпатської Січі. Закатований 20.03.1939 р. в урочищі Кокирчева Чопівка. Похований у с. Кваси.

СІДЕЙ Дмитро, смт Великий Бичків, українець, воїн Карпатської Січі. Загинув у бою.

СТЕБЛЮК Василина, с. Лазещина, українка, воїн Карпатської Січі. Розстріляна в березні 1939 р. Похована в с. Лазещина.

СУРДУК Іван Михайлович, 1912 р., смт Великий Бичків, українець, воїн Карпатської Січі. Загинув у бою 15.03.1939 р. на Красному Полі. Похований там же.

ТАФІЙ Василь, 1918 р., смт Великий Бичків, українець, робітник, воїн Карпатської Січі. Вбитий 15.03.1939 р.

ТИМОЧУК Василь Федорович, с. Ділове, українець, селянин, воїн Карпатської Січі. Закатований 20.03.1939 р. в урочищі Кокирчева Чопівка. Похований у с. Кваси.

УХАЛЬ Дмитро Дмитрович, 1911 р., смт Великий Бичків, українець, селянин, воїн Карпатської Січі. Загинув 20.03.1939 р. Похований у с. Рокосово, Хустський р-н.

ФІРИЩАК Степан, 1915 р., с. Ділове, українець, студент, воїн Карпатської Січі. Загинув 25–27.03.1939 р.

ЦИГАНЮК Василь, с. Кваси, українець, воїн Карпатської Січі. Загинув у боротьбі.

ЧЕПА Василь, 1913 р., с. Верхнє Водяне, українець, лісовий практикант, воїн Карпатської Січі. Закатований у березні 1939 р. між с. Верхнє Водяне і смт Великий Бичків.

ЧОЛІЙ Василь Федорович, 1916 р., смт Богдан, українець, студент семінарії, воїн Карпатської Січі. Загинув у бою 15.03.1939 р. на Красному Полі.

ШТЕФАНЮК Василь Іванович, 1920 р., с. Косівська Поляна, українець, студент, воїн Карпатської Січі. Закатований 25.03.1939 р.

ЮДА Фрідріх Вільгельмович, 1918 р., м. Рахів, німець, студент семінарії, воїн Карпатської Січі. Загинув у бою 16.03.1939 р. на Красному Полі.

СВАЛЯВСЬКИЙ РАЙОН

ЦАНЬКО Михайло, с. Голубине, українець, урядовець, воїн Карпатської Січі. Загинув 9.10.1938 р.

ТЯЧІВСЬКИЙ РАЙОН

БАНК Іван, с. Бедевля, воїн Карпатської Січі, десятник. Закатований 16.03.1939 р. під с. Сокирниця, Хустський р-н.

КАСИНЕЦЬ Іван, м. Тячів, українець, воїн Карпатської Січі. Загинув у бою.

КОЗИЧАР Михайло, 1914 р., с. Тернове, українець, студент семінарії, воїн Карпатської Січі. Загинув у бою 15.03.1939 р. біля смт Королеве, Виноградівський р-н.

МАРКУШ Томаш, 1912 р., смт Дубове, українець, воїн Карпатської Січі. Повішений 3.06.1940 р. у м. Хуст.

МАХАНЕЦЬ Петро Яношович, 1910 р., с. Бедевля, українець, воїн Карпатської Січі. Загинув у бою в березні 1939 р.

МИРЯВЕЦЬ Василь (Ласло) Ласлович, 1908 р., с. Руське Поле, українець, директор школи, воїн Карпатської Січі. Помер 25.05.1939 р. після катувань у таборі с. Вар'юлапош, Угорщина. Похований у с. Руське Поле.

МОРУСЬ Панас, с. Бедевля, українець, воїн Карпатської Січі. Загинув у березні 1939 р.

НЕБОЛА Василь (Ласло) Ласлович, 1914 р., с. Тересва, українець, учитель, воїн Карпатської Січі. Розстріляний 20.03.1939 р. в урочищі Кокирчева Чопівка. Похований у с. Кваси, Рахівський р-н.

НЕМЕШ Степан, 1909 р., с. Угля, українець, урядовець, воїн Карпатської Січі. Закатований 20.03.1939 р. у м. Тячів. Похований там же.

ПЩУРА Михайло, смт Дубове, українець, воїн Карпатської Січі. Помер від катувань у в'язниці.

РУЩАК Юрій Васильович, 1907 р., смт Буштині, українець, воїн Карпатської Січі. Розстріляний 1939 р. в с. Рокосове.

УЖГОРОДСЬКИЙ РАЙОН

ГОРОЩАК Михайло Іванович, с. Дібрівка, українець, воїн Карпатської Січі. Розстріляний у березні 1939 р. на березі р. Тиса.

ГРАБ, с. Худльове, українець, воїн Карпатської Січі. Загинув у бою.

МОЛНАР Петро, с. Довге Поле, українець, студент Ужгородської семінарії, воїн Карпатської Січі. Загинув у бою 16.03.1939 р. на Красному Полі. Похований там же.

ПРОНЮК А.Т., с. Пацканьове, українець, учитель, воїн Карпатської Січі. Загинув у 1939 р. в концтаборі в Угорщині.

СЕМАЧ Бартоломей, с. Руські Комарівці, українець, воїн Карпатської Січі. Загинув у бою.

ЧОЛЕЙ Іван, 1915 р., студент семінарії, воїн Карпатської Січі. Розстріляний 15.03.1939 р. на березі р. Тиса біля смт Королеве.

ШАНДОР Іван, с. Баранинці, українець, воїн Карпатської Січі. Загинув у бою.

ШПОНТАК Василь, с. Дібрівка, українець, воїн Карпатської Січі. Загинув у бою.

ХУСТСЬКИЙ РАЙОН

БЛЕСТИВ Олександр Васильович, 1916 р., м. Хуст, українець, студент університету, воїн Карпатської Січі, сотенний командант. Закатований у березні 1939 р. Похований у с. Стеблівка.

ВАЩИШИН Ілля, м. Хуст, українець, торговець, воїн Карпатської Січі. Повішений 3.06.1940 р. Похований у м. Хуст.

ВИЗИЧКАНИЧ Юрій, 1917 р., с. Копашневе, українець, воїн Карпатської Січі. Повішений 3.06.1940 р. Похований у м. Хуст.

МИТРОВИЧ Денис, 1892 р., м. Хуст, українець, професор, воїн Карпатської Січі. Закатований 16.05.1939 р. Похований у м. Хуст.

ПЕТРИК Василь Дмитрович, 1904 р., с. Горінчеве, українець, воїн Карпатської Січі. Закатований у концтаборі Навайлер, Німеччина.

ПЕТРИК Дмитро Дмитрович, 1904 р., с. Горінчеве, українець, воїн Карпатської Січі. Загинув у бою. Похований у с. Горінчеве.

ТЕГЗА Михайло, 1919 р., с. Березове, українець, студент семінарії, воїн Карпатської Січі. Загинув у бою 16.03.1939 р. на Красному Полі.

НА ВОЗЗ'ЄДНАННЯ З БРАТАМИ

Похід Червоної армії
у Західну Україну і
Західну Білорусію (1939)

Наступною битвою українців проти агресорів була їхня участь у боях проти гітлерівців у вересні 1939 р. Стратегія політики фашистської Німеччини напередодні Другої світової війни була спрямована на розширення життєвого простору для німецької нації, перш за все, за рахунок слов'янських земель. "Ми відчуваємо перенаселення і не можемо себе прогодувати, спираючись лише на свою територію... Остаточне вирішення проблеми полягає в розширенні життєвого простору, а також в розширенні сировинної і продовольчої бази нашого народу", — говорилось у меморандумі Гітлера про підготовку до війни (серпень 1936 р.)¹. Він одверто писав: "Ми зупинимо безконечний німецький рух на захід та південь і звернемо наші погляди до земель на Сході"². Загарбання родючих земель Польщі та України дадуть Німеччині ту силу, котра стане запорукою успіху в протистоянні із західними державами, а також із Росією, вважав фюрер. Це і стало причиною польської драми.

Посилила драматичну ситуацію в Польщі в 1939 р. недолуга політика її уряду, що призвела до краху держави. Декларативно керівництво Польщі проголошувало власну безсторонню позицію, котра впливала з доктрини Ю. Пілсудського "про двох ворогів — Німеччину та Росію"³. Згідно з нею в 1932 р. Польща підписала пакт про ненапад з СРСР, а в 1934 р. — декларацію про ненапад з Німеччиною. На практиці ж тодішні польські керівники віддавали перевагу зміцненню відносин з Німеччиною, їх майже не бентежила стратегічна спрямованість політики Гітлера на загарбання слов'янських земель. Мало того, польські лідери сподівались у співпраці з ними мати територіальні надбання. Сам же Гітлер

¹ Совершенно секретно. Только для командования. // Документы и материалы. — М., 1967. — С. 46–47.

² Hitler A. Mein Kampf. — London, 1969. — С. 508.

³ Див. Девіс Н. Європа. Історія. — К., 2001. — С. 1008.

не приховував, що всі угоди з Польщею мають тимчасовий характер, і в далекосяжних планах чільне місце відводив анексії польських земель.

Засліплені великодержавними планами, лідери міжвоєнної Польщі, всупереч пропозиціям Паризької мирної конференції (1919 р.) про т. зв. лінію Керзона, силою анексували західноукраїнські землі в 1919–1920 рр., короткозоро шукаючи вигоду від дружби з гітлерівцями. Польща добровільно взяла на себе представництво і захист німецьких інтересів у Лізі націй, після того як нацистські дипломати в 1933 р. демонстративно залишили її. З трибуни Ліги націй польські представники виправдовували нахабні порушення Гітлером Версальського і Локарнського договорів; запровадження Німеччиною забороненої для неї міжнародними угодами загальної військової повинності, відміну військових обмежень, вступ гітлерівських військ у демілітаризовану Рейнську зону в 1936 році. Польський уряд займав позицію сприяння або прямої підтримки дій агресивних держав у 30-х роках: їхнє втручання у громадянську війну в Іспанії, загарбання Італією Ефіопії, напад Японії на Китай, аншлюс Австрії. А в розчленуванні Чехословаччини Польща взяла безпосередню участь, за змовою з Німеччиною, загарбавши Тешинську область. Вона претендувала на частину Закарпаття, підтримала анексію його фашистською Угорщиною.

Сподіваючись на територіальні надбання з допомогою Німеччини, міністр закордонних справ Польщі Ю. Бек ще 12 січня 1937 р. заявив про те, що Польщі необхідні колонії, це неодноразово підкресливали пізніше інші її діячі. Так, 18 квітня 1938 р. в країні було помпезно відзначено "день колоній", організовано галасливі костюмовані демонстрації з вимогами заморських володінь, показ фільмів на колоніальні теми¹.

¹ История Польши. — Т. 3. — М., 1958. — С. 430.

Тим часом 24 жовтня 1938 р. Ріббентроп за дорученням Гітлера пред'явив Польщі рахунок за участь у поділі Чехословаччини: зажадав приєднати вільне місто Данціг (Гданськ) до третього рейху, вступити до антикомінтернівського пакту. Не зважаючи на це, польський генерал К. Соснковський 10 лютого 1939 р. виступив з новою заявою про надання Польщі колоній. 11 березня 1939 р. найвища рада національного об'єднання — правлячої політичної партії — опублікувала польську програму з колоніального питання. Довгий час у Польщі діяли Ліга морська та колоніальна, товариство колоніальне, які повинні були сприяти придбанню колоній — нового життєвого простору для поляків¹.

Події ж наростали. Війна вже стукала у двері Польщі. 3 квітня 1939 р. завершено розробку плану нападу Німеччини на Польщу — "Weiß Fall" (білий варіант), де визначались конкретні дії німецьких військ². 27 квітня 1939 р. Гітлер анулював польсько-німецьку декларацію 1934 р. про ненапад. 23 травня 1939 р. на нараді в імперській канцелярії він оголосив своє рішення напасти на Польщу. Тільки після цього польські лідери почали шукати підтримки інших країн. Але уряди останніх намагалися використати ситуацію у власних інтересах. Зокрема, відбувались зустрічі, обмін думками між дипломатами Польщі та СРСР, країнами, котрі володіли українськими землями. Але польські керівники, переоцінивши силу своєї армії і сподіваючись на підтримку Заходу, не поспішали укласти конкретну військову угоду з радянською стороною. І це було ще однією причиною польської трагедії. Зі свого боку, керівництво СРСР відчувало небажання західних держав створювати систему колективної безпеки в Європі, очевидним було й підштовхування гітлерівської агресії на

¹ Див.: Drymmer W.T. W służbie Polsce. — Warszawa, 1998. — С. 135–136.

² Нюрнберзький процес // Сб. матеріалов: В 7 томах. — Т. 2. — М., 1958. — С. 422–428; Т. 7. — М., 1961. — С. 340.

Схід. За таких умов СРСР намагавсь уникнути воєнних дій, не обмежувати просування Гітлера на Схід, а скористатися розвитком подій для зміцнення свого впливу. Відображенням такої політики і став німецько-радянський договір про ненапад, який 23 серпня 1939 р. підписали в Москві Молотов і Ріббентроп.

Побутують різні, нерідко полярні, оцінки цієї угоди. Але ніхто не може спростувати того, що ультимативні територіальні вимоги до Польщі Німеччина офіційно висунула, як зазначалось вище, 24 жовтня 1938 р.¹ — майже за рік до укладення німецько-радянської угоди. Конкретний план війни з Польщею німецький генеральний штаб остаточно завершив 3 квітня 1939 р. — за 4 з половиною місяці до згаданої угоди². При цьому спочатку передбачалась його реалізація "у будь-який час, починаючи з 1 вересня 1939 р.". Але 12 серпня, за 10 днів до появи радянсько-німецького пакту, фюрер заявив, що "з вересня по травень Польща являє собою велике болото і повністю непридатна для будь-яких воєнних дій". Тому "при вирішенні польської проблеми не можна втрачати часу"³. Наведені факти свідчать про те, що Гітлер готував агресію проти Польщі, розробив відповідний план, визначив час нападу і збирався здійснити його за умови відсутності німецько-радянського пакту. При цьому фюрер враховував, що західні держави й пальцем не поворухнули, коли Німеччина розчленувала Чехословаччину в 1939 р., а його союзник Горті сплюндрував Закарпатську Україну. Майже підтвердились і розрахунки Гітлера на воєнну пасивність Англії та

¹ Год кризиса. 1938–1939. // Документы и материалы. — Т. 1. — М., 1990. — С. 85–86.

² Год кризиса. 1938–1939. // Документы и материалы. — Т. 1. — М., 1990. — С. 356, 375–378.

³ Год кризиса. 1938–1939. // Документы и материалы. — Т. 2. — М., 1990. — С. 188.

Франції після німецького нападу на Польщу. Оголосивши війну Німеччині у вересні 1939 р., вони активних воєнних дій не вели, незважаючи на відчайдушні прохання польського керівництва про негайну допомогу.

Сподівався Гітлер (як виявилось небезпідставно) і на те, що радянське керівництво уникне в 1939 р. безпосереднього військового конфлікту з вермахтом. Це обумовлювалось слабкістю Червоної армії, знекровленої небаченими репресіями, невідзначеністю можливих наслідків такого зіткнення, воєнними конфліктами з Японією на східних кордонах СРСР. І все це за відсутності конкретних угод із західними країнами, котрі явно не прагнули до створення дійової системи колективної безпеки в Європі, намагались спрямувати гітлерівську агресію на слов'янські землі. Неконструктивну позицію займала й Польща, що не бажала воєнної коаліції зі своїм східним сусідом. Навіть 19 серпня 1939 р., коли вермахт уже розгорнув свої підрозділи біля польських кордонів, її міністр закордонних справ Ю. Бек підкреслював: "Для нас це принципове питання: у нас немає воєнної угоди з СРСР, ми не хочемо її мати... Наша доктрина завжди була такою, і ми часто її викладали"¹. В таких умовах здоровий глузд підказував керівництву будь-якої країни шукати виходу з очевидної ізоляції. Такий вихід СРСР бачив у підписанні пакту про ненапад з Німеччиною.

Зіграло свою роль і прагнення сталінського керівництва, залишаючись поза багатостороннім воєнним конфліктом, використати його перебіг для посилення свого впливу на міжнародній арені, для геополітичних надбань.

Звичайно, німецько-радянський пакт про ненапад створював Гітлеру сприятливі умови для ведення воєнних дій проти Польщі. До того ж вермахт отримував хоч і незначну

---

¹ Год кризиса. 1938–1939. // Документы и материалы. — Т. 2. — М., 1990. — С. 279.

за конкретним виявом, але дуже промовисту підтримку: радіостанція Мінська відіграла роль радіомаяка для німецьких літаків; близько 30 німецьких кораблів у вересні 1939 р. знайшли притулок у радянських портах. Але ці локальні явища все ж не міняють головної тези: німецько-радянський пакт не відіграв вирішальної ролі в здійсненні нападу Німеччини на Польщу. Не вплинув він і на факт поразки польської армії, що стала очевидною 6 вересня, коли німцями було провано лінію стратегічної оборони між Краковом і Бидгошем. Радянські війська були введені в Західну Україну 17 вересня, коли польська армія і держава фактично розпалились.

Порушенням міжнародного права і моралі були таємні протоколи і домовленості між Німеччиною та СРСР про розподіл сфер впливу і нові кордони¹. Хоча не можна заперечити й того, що ці дії певною мірою обмежували просування гітлерівців на схід, сприяли об'єднанню українських земель в єдине ціле. З огляду на численні попередні неправові й аморальні дії західних країн, Німеччини, Італії, тієї ж Польщі, радянське керівництво по суті стало на шлях використання таких же цинічних методів.

З нападом Німеччини на Польщу частина України, що була в складі останньої, потрапила у вир війни. Слід відзначити, що навіть в умовах загрози гітлерівської агресії, що насувалася, польський уряд нічого не зробив для внутрішньої консолідації суспільства. Навпаки, в липні 1938 р. було відхилено програму автономії Західної України, яку висунуло Українське національно-демократичне об'єднання. 25 травня 1939 р. тодішній польський Прем'єр-міністр і одночасно військовий міністр Ф. Складковський заявив, що українству ніхто в Польщі автономії не дасть².

¹ Год кризиса. 1938–1939. // Документы и материалы. — Т. 2. — М., 1990. — С. 321, 335.

² Polska – Ukraina: trudne pytanie. — Т. 1, 2. — Warszawa, 1998. — С. 57.

Мало того, в 1938–1939 рр. уряд інтенсифікував розширення польського осадництва в українських землях, обравши курс на підштовхування українців до еміграції, посилював боротьбу з українським підпіллям. Проводилась подальша колонізація адміністративного персоналу, шкільництва тощо. По суті почався новий планомірний наступ на українство в усіх сферах суспільного життя. Окремі тверезі публікації про необхідність перед загрозою спільної біди шукати союзників польської держави серед українців потопали в численних антиукраїнських виступах польської преси, що сіяла ненависть і розбрат. Навесні та влітку 1939 р. держава закривала українські установи, поліція здійснювала систематичні обшуки серед жителів Західної України, ув'язнювала українських громадських і політичних діячів, простих громадян, зокрема, за членство в ОУН. Тільки в кінці серпня 1939 р. було заарештовано близько 7 тис. українців, яких вивезли до зловісного польського концтабору в Березі Картузькій або ув'язнили¹. Брутальність і недалекоглядність таких дій стали особливо наочними вже через кілька днів, з початком поразок польської армії і розпаду держави. Зокрема, на початку вересня 1939 р. з місць ув'язнення було випущено більшість українців, в т. ч. із тюрми в Бресті — Степана Бандеру.

І все ж, коли вибухнула війна, багато українців виступили на захист держави, в якій проживали. Зокрема, українські політичні партії, що були представлені в сеймі, офіційно проголосили необхідність боротьби з гітлерівським агресором. Так, 24 серпня 1939 р. Народний комітет Українського національно-демократичного об'єднання ухвалив, "... не ризигнуючи з політичної боротьби за повноту прав українського народу в Польщі, українське громадянство виконає в цих важких часах

---

¹ Olszanski. Historia Ukrainy XX wieku. — Warszawa, 1993. — С. 164.

горожанські обов'язки крові і майна, що накладає на нього приналежність до польської держави". Після нападу нацистів українські послы і В. Мудрий, і С. Скрипник 2 вересня 1939 р. заявили у сеймі про необхідність забути болісні досвіди минулого і стати на оборону Речі Посполитої на спільному фронті боротьби з гітлерівцями. Таку ж позицію зайняли лідери католицької Української обнови, греко-католицької церкви тощо¹.

В шеренгах польського війська у вересні 1939 р. проти сил вермахту воювали, за різними оцінками, від 150 до 200 тисяч українців. Більшість з них сумлінно виконали свій військовий обов'язок, чимало віддали життя в боях з гітлерівцями.

З оголошенням мобілізації призовники із західноукраїнських земель відчутно поповнили практично всі роти військ польської армії. Відомий діяч українського національно-визвольного руху Т. Бульба-Боровець так описував хід мобілізації: "Потяг набитий вояками та їхніми скриньками і торбами. Всі вони були українцями. На всіх станціях досідають нові вояки... На кожній станції вздовж потягу біжать заплакані жінки та дівчата. Махають хустинками. Простягають за потягом заламані руки. Через вікна їм відповідають червонощокі хлопці з розкуйовдженими чупринами та розхристаними вишиванками"².

Найбільший відсоток українців був у піхотних та кавалерійських частинах. У 30-й піхотній дивізії польської армії 80–90 % вояків походили з Поділля та Полісся; 13-а значною мірою була укомплектована уродженцями Рівного, Клевани, Дубного, Костополя, навколишніх сіл; 27-а — призовниками

¹ Польсько-українські студії. Україна – Польща // Історична спадщина і суспільна свідомість. — К., 1993. — С. 236–241.

² Бульба-Боровець Т. Армія без держави. — Київ – Торонто – Нью-Йорк, 1996. — С. 37–38.

з Ковеля, Луцька, Володимира-Волинського; 14-а — зі Львова, Коломиї, Калуша, Станіслава, Рави-Руської, Кам'янки Струмилової; 17-а — з Бережан, Чорткова, Калуша; 25-а — з Тернополя, Золочева. Українці з Волині становили близько 40% складу кавалерійської бригади тощо¹. Слід відзначити, що абсолютна більшість українців у польському війську були рядовими солдатами. Виняток хіба що було зроблено для старшин колишньої армії УНР, які залишились у Польщі. В 1939 р. в польській армії за контрактом служили (не будучи громадянами Польщі) 38 офіцерів армії УНР.

Але незалежно від становища та місця у військовій ієрархії українці героїчно билися з гітлерівцями під Варшавою, Вестерплатте, Модліном, біля р. Бзура, в районі Замостя, Томашова, Красностава, під Коцко та в інших місцях. За героїзм і мужність найвищим польським бойовим орденом "Virtuti Militari" нагороджені українці: капрал К. Касянчук (помертньо) та канонір К. Бенюк з 2-го дивізіону кінної артилерії Волинської кавалерійської бригади. Українець професійний офіцер Є. Побігуший уміло командував 7-ю ротою, а потім 2-м батальйоном 57-го піхотного полку в битві біля р. Бзура.

Відомим є бойовий шлях генерал-хорунжого армії УНР, а потім підполковника польського війська П. Шандрука. У вересні 1939 р. він воював у лавах 29-ї бригади 39-ї дивізії. Заступивши хворого командира, Шандрук успішно вивів бригаду з німецького оточення в районі Замостя—Грубешів. Уже після закінчення Другої світової війни за участь у вересневій кампанії він також відзначений найвищим бойовим польським орденом. Високі нагороди за героїзм отримали учасники оборони Варшави М. Пікульський та поручик П. Шпірук.

---

¹ Див.: Руккас А. Участь українців-воjakів польської армії у вересневій кампанії 1939 р. // В зб. "1939 рік в історичній долі України і українців". — Львів, 2001. — С. 142—143.

У найбільшій битві польської кампанії біля р. Бзура відзначився майор М. Палієнко — командир 3-го дивізіону 26-го артполку 26-ї дивізії. Навіть у складних, фактично безвихідних ситуаціях багато вояків-українців залишались вірними присязі, бились звитязно. У бою біля м. Мень Білостоцького воєводства 13 вересня 1939 р. загинув безстрашний ротмістр І. Зваричук. Майор Я. Войнаровський (справжнє прізвище Гальчинський) професійно командував батальйоном 67-го піхотного полку та батальйоном оборони народової "Бродниця". Майори В. Чабанівський і М. Рибачук очолювали батальйони групи "Гродно", поручик В. Татарський — штаб однієї з оперативних груп, а поручик І. Митрусь-Виговський — взвод 6-го ескадрону 7-го уланського полку (закатований нацистами у 1943 р.)¹.

Обороняючи польську столицю, загинув як герой відомий український діяч, один із керівників КПЗУ П. Марищук.

У кровопролитних жорстоких боях з фашистами українці в складі польського війська боронили Львів, який 12 вересня 1939 р. був атакований вермахтом. Залекла битва і облога міста тривали до 21 вересня. Було вбито і поранено близько 4 тис. мужніх захисників. Значних втрат від нацистських бомбардувань і обстрілів зазнало цивільне населення. З 14 вересня місто було позбавлене води і газу, з 20 — електроенергії. Але гітлерівцям так і не вдалося зламати опору українців, поляків, вояків інших національностей, які захищали українське місто Лева і завдали першої поразки німецькому вермахту у Другій світовій війні².

Усього під час вересневих боїв проти гітлерівців смертю хоробрих полягло за мінімальними підрахунками 7 800 українців, удвічі більше їх було поранено. Тільки за вибірковими

¹ Див.: Руккас А. Участь українців-вояків польської армії у вересневій кампанії 1939 р. // В зб. "1939 рік в історичній долі України і українців". — Львів, 2001. — С. 131–146.

² G. Hryciuk. Polacy we Lwowie. 1939–1944. — Warszawa, 2000. — С. 15–16; Український історичний журнал. — 1991. — № 9 — С. 39–40.

даними, одержаними шляхом опитування, після боїв з фашистами у складі польської армії додому не повернулося щонайменше 1,5–2 тис. уродженців Львівщини¹. Майже 60 тис. українських вояків, за деякими даними понад 100 тис., опинились у німецькій неволі. Кривавий рахунок людських жертв доповнюється загиблими від фашистських бомб, що у вересні 1939 р. були скинуті на терени Львівщини, Волині, Тернопільщини.

Населення західноукраїнських земель у ці трагічні дні надало притулок і допомогу десяткам тисяч біженців, які тікали від ворога з центральних і західних регіонів Польщі. У тяжких умовах поразок польського війська на фронті, розповсюдження паніки і дезорганізації суспільного життя чимало українців разом з поляками стихійно об'єднувались у загони самооборони, будували укріплення, створювали пости протиповітряної та протипожежної охорони, санітарні осередки, ініціативні групи підтримання порядку, допомоги пораненим і біженцям.

Незначна частина українців, які перебували в складі ОУН, намагалась використати ситуацію для встановлення власних органів влади в деяких регіонах. Так, 10 вересня 1939 р. з ініціативи членів ОУН В. Демури і Д. Гаджери було обеззброєно польську поліцію в околицях Щирця, Миколаєва і Стрия. Дійшло до збройних сутичок між громадською вартою з синьо-жовтими пов'язками і підрозділами польського війська. У Німеччині пройшло вишкіл військово-формування членів ОУН — легіон під командуванням полковника Р. Сушка. Але участі у воєнних діях проти польської армії цей легіон не брав, дійшов до м. Самбір, де після 17 вересня 1939 р. був розформований німцями². Подекуди польські урядовці зазнавали

¹ Книга Пам'яті України. Львівська область. — Т. 1. — Львів, 1995. — С. 12.

² Див.: Руккас А. Участь українців-вояків польської армії у вересневій кампанії 1939 р. // В зб. "1939 рік в історичній долі України і українців". — Львів, 2001. — С. 139–140.

нападів, за їхніми словами, збільшовизованих українців, переважно з селян¹.

Але виступи як членів ОУН, так і радянських симпатиків проти польської влади у вересні 1939 р. мали епізодичний характер і не набули поширення.

Поразка Польщі визначилась після 6 вересня, коли між Краковом і Бидгощем німці прорвали оборону. 8 вересня ворожі танки підступили до Варшави, що боронилась до 27 вересня.

Вже з 4 вересня почалась евакуація центральних польських установ зі столиці. Президент І. Мосціцький виїхав до Любліна; 6 вересня Варшаву покинули верховний головнокомандуючий маршал Е. Ридз-Смігли й уряд на чолі з прем'єром Ф. Складковським. Усі вони просувались на південний схід через Люблін, Хелм і 11 вересня прибули до Кременця, що на Тернопільщині, а вночі німецька авіація жорстоко бомбардувала це місто. Загинуло й було поранено чимало військових і цивільних громадян. З Кременця найвищі польські урядовці через Тернопіль, Косів і Кути вирушили до румунського кордону, 17 вересня 1939 р. під Вижницею переправились через р. Черемош, перейшли румунський кордон².

Отже, Польща, котру атакували гітлерівські війська, по суті вже після 6 вересня залишилась без дійового керівництва, згадані її лідери безперервно пересувались і не могли ефективно управляти ні державою, ні армією.

Англія та Франція, котрі обіцяли Польщі допомогу, 3 вересня 1939 р. оголосили Німеччині війну, але вона отримала назву "дивної". Ніяких активних бойових дій армії цих держав не вели. Пізніше начальник штабу оперативного керівництва німецького верховного командування А. Йодль визнавав:

¹ Drymmer W.T. W służbie Polsce. — С. 208.

² Drymmer W.T. W służbie Polsce. — С. 212–215.

"Якщо ми ще в 1939 році не зазнали поразки, то тільки тому, що приблизно 110 французьких і англійських дивізій, що стояли під час нашої війни з Польщею на Заході проти 23 німецьких дивізій, були абсолютно бездіяльними".

Волення поляків про хоч якусь допомогу були марними. 7 вересня польський військовий аташе у Франції писав: "На заході ніякої війни фактично немає. Ні французи, ні німці не стріляють один в одного. Немає до цього часу й ніяких дій авіації". 13 вересня поляки констатували: "Англія не дотримала, як і раніше, своїх зобов'язань, тому протягом 14 днів війни ми залишені на самоті, і допомога, яка мала бути направлена в Польщу, ...так і не була надана"¹.

Таким чином, розрахунки і Гітлера, і радянського керівництва стосовно дій Англії та Франції підтвердились. З цього приводу У. Черчілль передбачав, що, оголосивши війну Гітлеру, Чемберлен і Даладье "будуть вести її в можливо менших масштабах і, як тільки Польща буде розчавлена, обидва визнають цей dokonаний факт точно так само, як вони це зробили на рік раніше стосовно Чехословаччини"². Так воно і сталося. За фактичної бездіяльності Англії і Франції після оголошення ними війни Німеччині гітлерівці розгромили Польщу.

Якби навіть Радянському Союзу вдалось укласти воєнний союз з Англією та Францією (на що останні не йшли), то йому довелося б розпочати війну з Німеччиною ще в 1939 році за повної пасивності цих західних країн. І це за умов, коли запеклі бої Червоної армії з японськими мілітаристами на Халхін-Голі (Монголія) досягли в серпні 1939 р. апогею.

Таким чином, німецько-радянський пакт про ненапад дав можливість СРСР, у складі котрого була частина України, уникнути в 1939 р. безпосереднього конфлікту по суті один

¹ *Прозектор Д.* Война в Европе. 1939-1941 гг. — М., 1963. — С. 83, 85.

² *Черчилль У.* Вторая мировая война. Кн. I. — М., 1991 — С. 220.

на один з німецькою армією. Просування гітлерівців на Схід було обмежене.

Правомірними, на наш погляд, є висновки тих дослідників, які вважають, що після введення 17 вересня 1939 р. радянських військ у Західну Україну СРСР фактично вступив у Другу світову війну. Але не на боці Німеччини чи західних держав, а як третя сила, що діяла у власних інтересах¹.

Радянські лідери прагнули будь-що уникнути прямих воєнних сутичок безпосередньо з німецькими військами (хоч і без цього не обійшлося), використовували дипломатичні та пропагандистські прийоми аж до принизливого славослів'я на адресу Гітлера, не гребували цинічною аморальною видачею йому німецьких антифашистів, задобрювали потенційного противника поставками продовольства і сировини. Такою ціною СРСР до 22 червня 1941 р. все ж не вступив у відкриту війну з Німеччиною. В той же час він завдавав ударів її союзникам — Японії, Румунії, Фінляндії. Це об'єктивно послаблювало фашистський блок, покращувало радянські геополітичні позиції, сприяло вигіднішому розташуванню частин Червоної армії. Зокрема, в єдине ціле в рамках УРСР були об'єднані майже всі українські землі, й після нападу Німеччини на Радянський Союз новопридбані ним території забезпечили додаткові простір, час і матеріальну базу для ведення оборони.

Розгромивши польську армію, німецькі дивізії вийшли на рубіж рік Західний Буг і Сан, в деяких місцях почали переправлятися на протилежний берег, плануючи просунутись якомога далі на схід. Радянське керівництво в першій половині вересня утримувалось від безпосереднього втручання в хід подій. На запит Ріббентропа, який хотів уточнити наміри лідерів СРСР щодо Західної України і Західної Білорусії, В.М. Молотов 5 вересня відповів, що радянський уряд "у підходящий

¹ Див.: Мельтюхов М. Упущенный шанс Сталина. — М., 2000. — С. 130.

час" обов'язково почне конкретні дії¹. Про свої наміри Й. Сталін досить відверто сказав 7 вересня 1939 р. у бесіді з керівництвом Комінтерну: "Війна йде між двома групами капіталістичних держав... за переділ світу, за панування над світом! Ми не проти, щоб вони добре побилися і послабили один одного... Пакт про ненапад у деякій мірі допомагає Німеччині. Наступний момент — підштовхнути іншу сторону"².

В середині вересня 1939 р., коли німці в основному розгромили польську армію, з військ Київського особливого військового округу було створено Український фронт. Командуючим призначено командарма С.К. Тимошенка, членом Військової Ради — В.М. Борисова, начальником штабу — М.Ф. Ватутіна. До складу фронту було включено 5-у, 6-у, 12-у армії, командуючі відповідно І.Г. Советников, Ф.І. Голиков, І.В. Тюленєв. Армії мали 8 стрілецьких і 3 кавалерійські корпуси, танковий корпус і 5 танкових бригад, усього 239 тис. чол. особового складу, 1 792 міномети і гармати, 2 297 танків. Війська фронту прикривала авіація.

Основну частину особового складу становили українці, серед них командуючий фронтом уродженець с. Фурманівка Кілійського району Одеської області С.К. Тимошенко, командир полку уродженець м. Знам'янка Кіровоградської області майор О.П. Осадчий та багато інших.

З'єднання Червоної армії до переходу кордону 'одержали наказ наркома К.Є. Ворошилова (уродженець м. Луганська) не застосовувати зброї проти тих польських частин, які не чинитимуть опору. Заборонялося обстрілювати і бомбардувати населені пункти³.

¹ Див.: Документи внешней политики. — М., 1992. — Т. 22. — Кн. 2. — С. 25, 600.

² Новая и новейшая история. — М., 1992. — № 16. — С. 18–19.

³ Вестник Министерства иностранных дел СССР. — 1989. — № 18. — С. 39.

О 5-й годині ранку 17 вересня формування Українського фронту вступили на західноукраїнські землі. Відбулось кілька сутичок на польських прикордонних заставах, але масштабних воєнних дій не було. Польський міністр закордонних справ Ю. Бек через пересувну радіостанцію, розташовану в с. Кути (поблизу румунського кордону), не забарився надіслати до своїх посольств депешу-протест проти вступу радянських військ на польську територію. Міністр констатував початок війни¹. Однак протягом дня звідусіль надходили повідомлення, що "радянські війська не стріляють"². У той же день головнокомандуючий армією маршал Е. Ридз-Смігли видав наказ, у якому говорилось: "З більшовиками не битися, хіба що в разі нападу з їхнього боку або спроби роззброєння частин"³.

Уже до 20 вересня радянські війська зайняли Луцьк, Рівне, Дубно, Тернопіль, Бучач, вийшли до Львова. Як правило, їхнє просування західноукраїнськими землями проходило без серйозних воєнних інцидентів (на відміну від подій у Білорусії та Литві, де відбувались жорстокі радянсько-польські бої зі значними втратами з обох сторін). Збройні сутички з польськими вояками відбулись лише поблизу Сарн, Галича, в деяких інших місцях.

19 вересня радянський танковий підрозділ, що вступав на східну околицю Львова — Винники, був атакований військами вермахту. В ході перестрілки німці втратили три протитанкові гармати, трьох чоловік було вбито, дев'ять поранено; радянська частина позбулась танка, двох бронемашин, чотири червоноармійці загинули і трьох було поранено. Це була не єдина сутичка з німецькими з'єднаннями.

¹ Drymmer W.T. W służbie Polsce. — С. 125.

² Український історичний журнал. — 1991. — № 9. — С. 35.

³ Український історичний журнал. — 1991. — № 9. — С. 36.

Коли радянські частини підійшли до кордонів Закарпаття, почалися бої з угорськими військами. Очевидним було, що це певна проба сил. Тим паче, що вермахт не поспішав залишати зайняті території, котрі за таємними протоколами до пакту про ненапад мали відійти до СРСР. Ріббентроп, зокрема, наполягав на збереженні за Німеччиною нафтових родовищ Борислава. Але радянська сторона вперто вимагала дотримання укладених угод. 20 вересня Гітлер через військового радника вказував підлеглим: "Якщо росіяни наполягатимуть на територіальних вимогах, ми очистимо територію". Йшлося, зокрема, і про Львів. Показовою є реакція вищого німецького командування на таку вказівку. Начальник штабу сухопутних військ третього рейху з роздратуванням записав у щоденнику: "День ганьби німецького політичного керівництва"¹.

22 вересня сторони узгодили демаркаційну лінію, котру згодом було визнано новим радянсько-німецьким кордоном. Цього ж дня командуючий польським гарнізоном у Львові генерал Лянгнер підписав акт про здачу міста Червоній армії без бою. На зустрічі з радянськими представниками він заявив: "З німцями ми продовжимо боротьбу — в місті ми билися з ними протягом 10 днів. Вони — німці — вороги всього слов'янства. Ви ж — слов'яни"².

Солдати й офіцери регулярної польської армії в основному мирно та добровільно здавали зброю радянським військам. Серед цих польських вояків було 20 тис. українців. Більшість з них була звільнена і повернулась додому. Багато польських офіцерів, у тому числі й українських (останніх була незначна кількість), загинули в катівнях НКВС, їх розстріляли в Катині, під Харковом. Така ж гірка доля спіткала і головного православного капелана Війська Польського С. Федоренка.

¹ Гальдер Ф. Военный дневник. — М., 1968. — Т. 1. — С. 125.

² Цит. за: Семиряга М. Тайны сталинской дипломатии. 1939-1941. — М., 1992. — С. 94.

28 вересня 1939 р. Німеччина та СРСР уклали новий договір. Першою його частиною взаємно визнавались кордони, що встановились на той час. Західноукраїнські землі були введені до складу УРСР. На Західних теренах було створено шість областей: Львівську, Станіславську, Волинську, Тернопільську, Рівненську, Дрогобицьку. Деякі українські землі — Холмщину, Підляшшя, Лемківщину — німці включили до Польського генерал-губернаторства (центр — м. Краків), яке вважалося частиною третього рейху. Друга ж частина угоди від 28 вересня 1939 р. про дружбу між СРСР і гітлерівською Німеччиною — відвертий виклик антифашистським силам — була зустрінута миролюбними народами зі здивуванням і нерозумінням; вона стала серйозним політичним прорахунком сталінського керівництва, виходила за рамки звичайних дипломатичних маневрів та пропагандистських заходів.

Трудаші західноукраїнських земель в основному приязно зустріли Червону армію, сподіваючись на здійснення своїх віковичних прагнень — возз'єднання українського народу в єдиній соборній національній державі, її вільний розвиток.

26–28 жовтня 1939 р. у Львові засідали обрані населенням Західної України Народні збори, які проголосили встановлення радянської влади і прийняли декларацію про возз'єднання Західної України з УРСР. У перші два дні листопада Верховна Рада СРСР, а 15 листопада Верховна Рада УРСР прийняли закони про возз'єднання Західної України з УРСР і включення її до складу СРСР. Так було завершено процес об'єднання українських земель, початком якого був Акт злуки УНР і ЗУНР у 1919 році.

У новостворених областях розпочалися політичні й соціально-економічні зміни. Було націоналізовано 2 000 промислових підприємств, експропрійовано землі польських поміщиків і колоністів, частину яких роздали українським

селянам, запроваджувалось безкоштовне медичне обслуговування і значно розширювалась його мережа, зокрема на селі, надавалось житло в містах біднякам, які мешкали в підвалах, здійснювалась українізація освіти, значно збільшувалась кількість українських шкіл, скасовувалась процентна норма, що обмежувала прийом українців до вищих учбових закладів.

Водночас радянська влада принесла сталінський тоталітарний режим. Почався демонтаж українських суспільно-економічних і культурних інфраструктур. Було заборонено політичні партії, крім КП(б)У, репресовано їхніх лідерів. Припинили діяльність громадські, культурні, наукові, торговельні, промислові об'єднання та установи, зокрема "Просвіта", розпущено українську кооперацію.

Навесні 1940 р. режим розпочав насильницьку колективізацію, розгорнув великомасштабні репресії. Хапали всіх — як українців, так і поляків. Тисячі людей без попередження, суду чи бодай мінімального звинувачення заарештовували, заганяли у вагони й вивозили до Сибіру чи Казахстану. Чимало депортованих гинули цілими сім'ями в дорозі. За даними науковців, у 1939–1941 рр. депортовано близько 320 тис. мешканців Західної України¹.

Негативного розголосу набув процес над 59 членами ОУН (переважно школярами і студентами) у Львові в січні 1941 р., з яких 42 чол., у тому числі 11 дівчат, було засуджено до розстрілу, інших — до 10-річного ув'язнення. Незмивною чорною плямою став розстріл органами НКВС більше 22 тис. польських офіцерів під Катинню, Харковом та в інших місцях.

Сваволя, репресії радянських органів, зокрема НКВС, викликали невдоволення мешканців краю. Нерідко протестували навіть ті, які зовсім недавно приязно зустрічали нову владу,

---

¹ Польща та Україна в тридцятих–сорокових роках ХХ століття // Невідомі документи з архівів спеціальних служб. — Т. 1. — Варшава – Київ, 1998. — С. 26.

покладали на неї надії як на захисника і гаранта від полонізації, визволителя з-під польської експлуатації. Зростала активність підпільних організацій ОУН, посилювались репресії проти них з боку НКВС. З 1 січня по 15 червня 1940 р. органи держбезпеки ліквідували 25 політичних організацій, заарештували 237 активних учасників і 212 осіб, які їм допомагали. Крім того, виявлено і затримано 747 окремих підпільників, заарештовано і вислано 1 865 активних членів ОУН з рідинами. Під час проведення цих операцій було вбито 82 і поранено 35 оунівців.

Розгорнули діяльність і підпільні польські організації. В різних місцях спонтанно створювали конспіративні групи, пов'язані з колишніми польськими політичними партіями, громадськими, професійними, молодіжними організаціями і навіть певними товариськими чи родинними спільнотами. З листопада 1939 р. вони почали об'єднуватись у таємну військову організацію для збройної боротьби. Підпільники збирали зброю, намагались використати будь-яку можливість, аби зашкодити новій владі. Йшлося навіть про можливе здійснення бактеріологічних диверсій¹.

Усе це ускладнювало і без того непросту ситуацію в західноукраїнських землях, які з 22 червня 1941 р. стали ареною жорстоких боїв між Червоною армією та вермахтом.

---

¹ Польща та Україна в тридцятих–сорокових роках ХХ століття // Невідомі документи з архівів спеціальних служб. — Т. 1. — Варшава – Київ, 1998. — С. 64–68.

ПЕРСОНАЛІІ ЗАГИБЛИХ

АВЕРБУХ Соломон Бейсович, 1902 р.н., Житомирська обл., м. Черняхів. Червоноармієць. Загинув у 1939 р.

АВРАМЕЦЬ Михайло Кузьмич, 1912 р.н., Житомирська обл., Андрушівський р-н, с. Лісівка. Призваний Андрушівським РВК 7 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

АВРАМЧУК Петро Йосипович, Житомирська обл., Любарський р-н, с. Меленці. Призваний Любарським РВК. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

АГАПЕВИЧ Анатолій Васильович. Призваний Печерським РВК м. Києва. Лейтенант, 233 квап 8 ск. Пропав безвісти у вересні 1939 р.

АНДРІЄНКО Володимир Гаврилович, Кіровоградська обл., Кіровоградський р-н, с. Велика Северинка. Призваний Кіровоградським МВК у 1938 р. Червоноармієць. Загинув у вересні 1939 р.

АНДРУШКО Пилип Микитович, 1912 р.н., Хмельницька обл., Полонський р-н, с. Ганнусине. Призваний у 1939 р. Червоноармієць, стрілець. Загинув 7 вересня 1939 р.

АНТОНЕНКО Василь Євстахович, 1916 р.н., Житомирська обл., Ємільчинський р-н, с. Малоглумчанка. Червоноармієць, 96 сп 87 сд. Пропав безвісти у вересні 1939 р.

АНТОНЕЦЬ Данило Іванович, 1901 р.н., Київська обл., Чорнобильський р-н, с. Опачичі. Червоноармієць, 283 сп 87 сд. Пропав безвісти у вересні 1939 р.

АНТОНЮК Сергій Іванович, 1914 р.н., Вінницька обл., Хмільницький р-н, с. Широка Гребля. Червоноармієць, осабб 72 сд. Загинув у вересні 1939 р.

АПЕРКОВСЬКИЙ Володимир Андрійович, 1907 р.н., Житомирська обл., Андрушівський р-н, с. Степок. Призваний Андрушівським РВК 7 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

АРАНСЬКИЙ Кузьма Демидович (Федорович), 1908 р.н., Вінницька обл., Тиврівський р-н, с. Ворошилівка. Червоноармієць, 233 квап. Загинув у вересні 1939 р. Похований: кладовище у с. Бельмени.

АРТЕМЧУК Іван Олександрович, 1916 р.н., Житомирська обл., Черняхівський р-н, смт Головине. Червоноармієць, 253 сп 45 сд. Загинув у вересні 1939 р.

АРХИПЧЕНКО Іван Оксенович, Донецька обл., Красноармійський р-н, смт Гродівка. Мол. командир, 36 окремих полк зв'язку. Помер від ран у вересні 1939 р.

АФНАСІВСЬКИЙ Іван Ілліч, 1915 р.н., Луганська обл., Білокуракинський р-н, с. Клімівка. Призваний Мостівським РВК Луганської обл. Червоноармієць. Загинув 10 вересня 1939 р.

БАБИЧ Федір Федорович, 1900 (1897) р.н., м. Київ. Червоноармієць, орозвр 10 отбр. Загинув у вересні 1939 р.

БАБЧУК Корній Тимофійович, 1908 р.н., Житомирська обл., Андрушівський р-н, с. Іванків. Призваний Андрушівським РВК 7 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

БАЗАКО Михайло Іванович, 1906 р.н., Чернігівська обл., Чернігівський р-н, с. Жеведь. Призваний Михайло-Кочубинським РВК Чернігівської обл. Червоноармієць, 358 сп 138 сд. Загинув 19 вересня 1939 р.

БАЙДАК Григорій Тихонович, 1916 р.н., Чернігівська обл., Ріпкинський р-н, с. Кам'янка. Призваний Ріпкинським РВК. Червоноармієць, 6 кп 11 кд. Загинув 17 вересня 1939 р. Похований: с. Вовковинці (с. Вовківці).

БАКУН Тит Давидович, 1910 р.н., Київська обл., Чорнобильський р-н. Червоноармієць, 283 сп 87 сд. Пропав безвісти у 1939 р.

БАНІТ Василь Августович, 1901 р.н., Житомирська обл., Любарський р-н, с. Пединка. Червоноармієць, 202 сп 81 сд. Загинув 24 вересня 1939 р.

БАРАНОВ Микола Максимович, 1908 р.н., Вінницька обл., смт Літин. Червоноармієць, 49 отб 26 лтбр. Загинув 23 вересня 1939 р.

БАРАНОВСЬКИЙ Андрій Павлович, Житомирська обл., Малинський р-н, смт Чоповичі. Призваний Чоповицьким РВК. Червоноармієць. Загинув у вересні 1939 р.

БАРАНОВСЬКИЙ Григорій Степанович, 1904 р.н., Житомирська обл., Малинський р-н, с. Барвінки. Призваний Чоповицьким РВК Житомирської обл. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

БАРАНОВСЬКИЙ Іван Васильович, 1914 р.н., Житомирська обл., Малинський р-н, с. Барвінки. Призваний Чоповицьким РВК Житомирської обл. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

БАРАНОВСЬКИЙ Микола Васильович, 1912 р.н., Житомирська обл., Малинський р-н, смт Чоповичі. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

БАРАНОВСЬКИЙ Микола Степанович, Житомирська обл., Малинський р-н, с. Барвінки. Призваний Чоповицьким РВК Житомирської обл. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

БАРДАКОВ Дмитро Максимович, 1917 р.н., Донецька обл., м. Слов'янськ. Червоноармієць, 253 сп 45 сд. Загинув у вересні 1939 р.

БАРНАТСЬКИЙ Микола Андрійович, Житомирська обл., Малинський р-н, смт Чоповичі. Призваний Чоповицьким РВК. Червоноармієць. Загинув у 1939 р.

БАРТАШЕВИЧ Володимир Михайлович, 1904 р.н., Рівненська обл., Острозький р-н, к-п "Новий Шлях". Мол. командир, 59 орозвб 2 сд. Загинув 21 вересня 1939 р. Похований: братська могила на кладовищі м. Гродно, Білорусь.

БАТАЩУК Іван Захарович, 1904 р.н., Житомирська обл., Андрушівський р-н, с. Лісівка. Призваний Андрушівським РВК 7 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

БАЩУК Іван Петрович, 1906 р.н., Хмельницька обл., Білогірський р-н. Червоноармієць, 158 кп 3 кд. Пропав безвісти у 1939 р.

БЕЗКОРОВАЙНИЙ Митрофан Іванович, 1916 р.н., Харківська обл. Червоноармієць, 15 прикордонний загін. Загинув 17 вересня 1939 р.

БЕЗНОСКО Опанас Петрович, 1910 р.н., Хмельницька обл., Шепетівський р-н, с. Курганівка. Червоноармієць, 215 зенадн 13 ск. Помер від ран 17 вересня 1939 р.

БЕЗПАЛЮК Адам Васильович, 1910 р.н., Житомирська обл., Черняхівський р-н, с. Стирти. Червоноармієць, 253 сп 45 сд. Загинув у вересні 1939 р.

БЕНЕДИШИН Федір Сидорович, 1903 р.н., Хмельницька обл., Ізяславський р-н, с. Двірець. Червоноармієць, 58 орозвб. Загинув у вересні 1939 р.

БЕРЕЗОВСЬКИЙ Сергій Опанасович, 1903 р.н., м. Житомир. Капітан, управління 5 А. Загинув у вересні 1939 р. у м. Рівне.

БЕРЛАДІН Антон Петрович, 1902 р.н., Житомирська обл., Андрушівський р-н, с. Лісівка. Призваний Андрушівським РВК 7 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

БЕРНАТСЬКИЙ Микола Миколайович, 1910 р.н., Житомирська обл., Малинський р-н, смт Чоповичі. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

БЕХ Сергій Максимович, 1906 р.н., Житомирська обл., Коростенський р-н, с. Бехи. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

БЄЛИХ Федір Андрійович, 1914 р.н., Хмельницька обл., м. Шепетівка. Мол. лейтенант, 281 сп 81 сд. Загинув у вересні 1939 р.

БЄЛІНСЬКИЙ Андрій Кирилович, м. Кіровоград. Призваний Кіровоградським МВК. Червоноармієць. Загинув у вересні 1939 р.

БИКОВ Григорій Тимофійович, 1910 р.н., м. Кіровоград. Лейтенант, отб 72 сд. Загинув у вересні 1939 р.

БИЧКОВСЬКИЙ Стах Павлович, 1906 р.н., Вінницька обл., Мурованокуріловецький р-н, с. Лучинець. Призваний у 1939 р. Червоноармієць. Загинув у 1939 р. Похований: Польща.

БЛІЙ Іван Антонович, 1911 р.н., Житомирська обл., Малинський р-н, с. Липляни. Призваний Чоповицьким РВК Житомирської обл. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Загинув у 1939 р.

БІЛИЙ Олександр Тимофійович, 1910 р.н., Хмельницька обл., смт Віньківці. Призваний Віньковецьким РВК. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

БІЛИЙ Федір Гнатович, 1902 р.н., Житомирська обл., Попільнянський р-н, с. Ставище. Червоноармієць, 146 сп 44 сд. Загинув у вересні 1939 р. Похований: с. Тишовці.

БІЛОПОЛЕЦЬ Ананій Аксентійович, 1914 р.н., Житомирська обл., Андрушівський р-н, с. Івниця. Призваний Андрушівським РВК 7 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

БІЛОСТЕГНЮК Сергій Євтихійович, Вінницька обл., Вінницький р-н, с. Писарівка. Призваний Вінницьким РВК. Червоноармієць. Помер від ран 19 вересня 1939 р.

БІЛОУС Григорій Савич, Житомирська обл., Любарський р-н, с. Громада. Призваний Любарським РВК. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

БІЛОУС Сава Павлович, 1917 р.н., Сумська обл., Липоводолінський р-н, с. Русанівка. Мол. командир, 85 сп 100 сд. Загинув 4 жовтня 1939 р.

БІЛОШИЦЬКИЙ Антон Іванович, Житомирська обл., Малинський р-н, смт Чоповичі. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Пропав безвісти у вересні 1939 р.

БІЛОШИЦЬКИЙ Микола Іванович, 1906 р.н., Житомирська обл., Малинський р-н, смт Чоповичі. Призваний Чоповицьким РВК. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

БІЛОШИЦЬКИЙ Микола Семенович, 1901 р.н., Житомирська обл., Малинський р-н, смт Чоповичі. Призваний Чоповицьким РВК. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

БІЛОШИЦЬКИЙ Нестор Солов..., Житомирська обл., Малинський р-н, смт Чоповичі. Призваний Чоповицьким РВК. Червоноармієць. Загинув у 1939 р.

БОГАН Василь Романович, 1912 р.н., Хмельницька обл., Віньковецький р-н, с. Охрімівці. Призваний Віньковецьким РВК. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

БОГОЛЮБ Олександр Іванович, 1912 р.н., Чернігівська обл., м. Мена. Мол. лейтенант, 16 сп 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

БОЙДАК Григорій Тихонович, Запорізька обл., Чернігівський р-н, с. Кам'янка. Червоноармієць, 6 кп 11 кд. Загинув у вересні 1939 р. Похований: с. Слобода.

БОЙКО Дем'ян Петрович, 1914 р.н., Вінницька обл., Томашпільський р-н, с. Буки. Червоноармієць, 253 сп 45 сд. Загинув у вересні 1939 р.

БОЙКО Дмитро Павлович, 1907 р.н., Київська обл., Баришівський р-н, с. Скопці. Ст. лейтенант, 43 орозвб 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

БОЙЧУК Михайло Потапович, Житомирська обл., Любарський р-н, с. Великий Браталів. Призваний Любарським РВК. Червоноармієць. Загинув у 1939 р.

БОНДАР Матвій Степанович, Житомирська обл., Любарський р-н, с. Велика Волиця. Призваний Любарським РВК. Червоноармієць. Загинув у 1939 р.

БОНДАРЕНКО Вакула Мойсейович, 1907 р.н., Житомирська обл., Андрушівський р-н, с. Іванків. Призваний Андрушівським РВК. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

БОНДАРЕНКО Іван Дементійович, 1909 р.н., Черкаська обл., Жашківський р-н, с. Скибин. Політрук, 19 зенадн 16 ск. Загинув 18 вересня 1939 р. Похований: с. Молодечно.

БОНДАРЕНКО Федір Онопрійович, 1900 р.н., Житомирська обл., Андрушівський р-н, с. Іванків. Призваний Андрушівським РВК 7 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

БОНДАРЧУК Григорій Миколайович, 1916 р.н., Хмельницька обл., м. Старокостянтинів. Червоноармієць, ап 34 кд. Загинув у вересні 1939 р.

БОНДАРЧУК Кирило Андрійович, 1900 р.н., Житомирська обл., Андрушівський р-н, с. Волосів. Призваний Андрушівським РВК 7 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

БОНДАРЧУК Олександр Львович, 1904 р.н., Житомирська обл., Баранівський р-н, с. Земля. Червоноармієць, 56 кп 14 кд. Помер від ран у вересні 1939 р.

БОНДАРЧУК Степан Павлович, 1915 р.н., Житомирська обл., Бердичівський р-н, с. Андріяшівка. Призваний Бердичівським РВК. Мол. командир, 10 орозвб 48 сд. Загинув 22 вересня 1939 р.

БОРДЮГОВ Костянтин Євдокимович, 1917 р.н., Луганська обл. Червоноармієць, 9 однз 5 кк. Пропав безвісти у вересні 1939 р.

БОРИСЕНКО Яків Омелянович, 1908 р.н., Житомирська обл., Коростенський р-н, с. Пашине. Технік-інтендант 2-го рангу, 383 отб. Пропав безвісти у вересні 1939 р.

БОРИСОВ Вадим Іларіонович, 1913 р.н., Вінницька обл., Барський р-н, с. Матейків. Червоноармієць, 136 сп 97 сд. Загинув у вересні 1939 р.

БОРИСОВ Володимир Михайлович, 1914 р.н., Сумська обл., м. Конотоп. Мол. командир, 220 гап 7 сд. Помер від ран у 1939 р. Похований: с. Заболотці.

БОРИСОВ Іван Степанович, 1913 р.н., Вінницька обл., Барський р-н, с. Матейків. Червоноармієць, 136 сп 97 сд. Загинув у вересні 1939 р.

БОРОВИЦЬКИЙ Андрій Григорович, 1904 р.н., Житомирська обл., Малинський р-н, смт Чоповичі. Призваний Чоповицьким РВК. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

БОРЩ Іван Ісаакович, 1915 р.н., Запорізька обл., смт Михайлівка. Червоноармієць, 283 сп 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

БОЯРСЬКИЙ Максим Євсейович, 1913 р.н., Київська обл., Чорнобильський р-н, с. Корогод. Червоноармієць, 283 сп 87 сд. Пропав безвісти у вересні 1939 р.

БРИЖКО Василь Петрович, 1906 р.н., Житомирська обл., Любарський р-н, с. Великі Деревичі. Політрук, 155 сп 96 сд. Загинув у вересні 1939 р.

БУДАК Дмитро Тимофійович, 1911 р.н., Миколаївська обл., м. Вознесенськ. Лейтенант, 209 кап. Помер від ран у вересні 1939 р.

БУЛАВА Олексій (Іван) Григорович, 1912 р.н., м. Київ. Командир взводу, 72 опз17 ск. Загинув у вересні 1939 р.

БУЛГАЧЕНКО Данило Леонтійович, 1913 р.н., Київська обл., м. Сквиря. Лікпом, 481 пвл 45 сд. Загинув у вересні 1939 р.

БУЛДАН Дмитро Тимофійович, 1911 р.н., Миколаївська обл., м. Вознесенськ. Лейтенант, 209 кап 6 ск. Помер від ран у 1939 р.

БУРЛАКА Петро Прокопович, 1901 р.н., Житомирська обл., Андрушівський р-н, с. Степок. Призваний Андрушівським РВК 7 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

БУТРИК Митрофан Макарович, 1900 р.н., Житомирська обл., Коростенський р-н, с. Бровари. Червоноармієць, 23 зенадн. Пролав безвісти у вересні 1939 р.

БУШМА Павло Захарович, 1912 р.н., Житомирська обл., Малинський р-н, с. Нові Вороб'ї. Червоноармієць, 96 сп 87 сд. Пролав безвісти у 1939 р.

ВАЛЕРКО Йосип Йосипович, 1904 р.н., Житомирська обл., Малинський р-н, с. Клітня. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

ВАСИЛЬЄВ Інокентій Григорович, 1906 р.н., Житомирська обл., смт Лугини. Ст. лейтенант, 43 орозвб 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

ВАСИЛЬЄВ Микола (Інокентій) Георгійович, 1906 р.н., Житомирська обл., смт Лугини. Ст. лейтенант, 43 орозвб 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

ВАСИЛЬКІВСЬКИЙ Павло Васильович, 1909 р.н., Житомирська обл., Андрушівський р-н, с. Нехворощ. Призваний Андрушівським РВК 7 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пролав безвісти у 1939 р.

ВАСЬКОВСЬКИЙ Іван Якубович, Житомирська обл., Коростенський р-н, с. Васьковичі. Червоноармієць, 10 сп 87 сд. Пролав безвісти у вересні 1939 р.

ВЕЛИКИЙ Дмитро Васильович, Кіровоградська обл., с. Федорівка. Призваний Кіровоградським МВК 9 вересня 1939 р. Червоноармієць. Загинув у 1939 р.

ВИННИЧЕНКО Володимир Якович, м. Київ. Мол. військтехнік, 348 авторота 6 А. Помер від ран у 1939 р.

ВИРЮК Олексій Іванович, 1916 р.н., Хмельницька обл., Білогірський р-н, с. Водички. Червоноармієць, 27 кнадн 3 кд. Пролав безвісти у вересні 1939 р.

ВИСОЦЬКИЙ Порфирій Романович, 1914 р.н., Київська обл., Васильківський р-н, с.Плесецьке. Старшина, 218 орозвб 24 тбр. Загинув у вересні 1939 р.

ВОДОВОЗОВ Михайло Львович, м. Дніпропетровськ. Червоноармієць, 42 кп 36 кд. Загинув у 1939 р. Похований: с. Шенець (Шийнці).

ВОЗНЮК Роман (Іван) Іванович (Романович), 1910 р.н., Житомирська обл., Коростенський р-н, с. Новаки. Мол. командир, 16 сп 87 сд. Пропав безвісти у вересні 1939 р.

ВОЙЧЕНКО Антон Кирилович, Київська обл., Чорнобильський р-н, с. Опачичі. Червоноармієць, 283 сп 87 сд. Пропав безвісти у 1939 р.

ВОЛОХОВИЧ Антон Альбінович, 1905 р.н., Житомирська обл., Андрушівський р-н, с. Яроповичі. Призваний Андрушівським РВК 7 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

ВОЛОШИН Микола Іванович, 1918 р.н., Вінницька обл., Ямпільський р-н, с. Довжок. Червоноармієць. Загинув у 1940 р. Похований: Латвія.

ВОРОБЕЙ Іван, 1918 р.н., Житомирська обл., Малинський р-н, с. Липляни. Мол. командир, 16 сп 87 сд. Пропав безвісти у 1939 р.

ВОРОБЕЙЧИК Петро Костянтинович, 1907 р.н., Житомирська обл., Олевський р-н, с. Зольня. Червоноармієць, 96 сп 87 сд. Пропав безвісти у 1939 р.

ВОРОБЙОВ Іван, Житомирська обл., Малинський р-н, смт Чоповичі. Мол. командир, 16 сп 87 сд. Пропав безвісти у вересні 1939 р.

ВОРОБІЙОВ Микола Олексійович, Сумська обл., Глухівський р-н, с. Гудове. Червоноармієць. Загинув у вересні 1939 р.

ГАВРИЛЮК Яків Антонович, 1910 р.н., Хмельницька обл., Старокостянтинівський р-н, с. Губча. Призваний у 1939 р. Червоноармієць. Загинув у 1939 р.

ГАВРИЩУК Олексій Пантелійович, 1915 р.н., Вінницька обл., Могилів-Подільський р-н, с. Сугаки. Червоноармієць, 1 сп 99 сд. Загинув 24 вересня 1939 р.

ГАЄВСЬКИЙ Григорій Семенович, Житомирська обл., Коростенський р-н, с. Шершні. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Загинув у 1939 р.

ГАЙДАЙ Матвій Прокопович, 1911 р.н., Житомирська обл., Андрушівський р-н, с. Іванків. Призваний Андрушівським РВК 7 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

ГАЛАДЖІЙ Митрофан Максимович, Київська обл., Фастівський р-н, с. Зубарі. Призваний Фастівським РВК. Червоноармієць. Пропав безвісти у вересні 1939 р.

ГАЛАСЮК Василь Гнатович, 1908 р.н., Хмельницька обл., Білогірський р-н, с. Тростянка. Червоноармієць, 158 кп 3 кд. Пропав безвісти у вересні 1939 р.

ГАЛКІН Дмитро Омелянович, 1912 р.н., Донецька обл., Старобешівський р-н, с. Олександрівка. Мол. командир, 16 сп 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

ГАНЗЮК Павло Михайлович, 1911 р.н., Запорізька обл., Приморський р-н, с. Партизани. Призваний у 1939 р. Приморським РВК. Червоноармієць. Помер від ран 4 жовтня 1939 р. Похований: м. Кривий Ріг, Дніпропетровська обл.

ГАНУШЕВИЧ Іван Григорович, 1909 р.н., Житомирська обл., Малинський р-н, с. Старі Вороб'ї. Червоноармієць, 96 сп 87 сд. Пропав безвісти у 1939 р.

ГАНЧУК Віктор Павлович, Донецька обл., Слов'янський р-н, с. Харатилевичі. Мол. командир, 194 сп 60 сд. Загинув у 1939 р.

ГАРКАЛЮК Опанас Петрович (Несторович), 1902 р.н., Черкаська обл., Христинівський р-н, с. Понешкове. Лейтенант, 445 сп 140 сд. Загинув у 1939 р.

ГАСІЙ Гаврило Якович, 1915 р.н., Вінницька обл., Тульчинський р-н, с. Франкій. Червоноармієць, 65 кп 32 кд. Загинув у вересні 1939 р.

ГЕРШМАН Герш Пейс (Абрамович), 1900 р.н., Житомирська обл., смт Черняхів. Червоноармієць, 253 сп 45 сд. Загинув 1 жовтня 1939 р.

ГЛУХОВЕЦЬ Парфентій Максимович, 1907 р.н., Хмельницька обл., Хмельницький р-н., Чорноострівська с/р. Мол. командир, 154 тб 23 тбр. Загинув у вересні 1939 р.

ГЛУШКО Іван Миколайович, 1903 р.н., Кіровоградська обл., Долинський р-н. Мол. командир, 139 ап. Помер від хвороби у 1939 р.

ГНАТИШИН Никифор Карпович, Житомирська обл., Любарський р-н, с. Мотовилівка. Призваний Любарським РВК. Командир відділення. Загинув у 1939 р.

ГОВОРУХА Олександр Арсентійович, 1915 р.н., Луганська обл., Антрацитівський р-н, с. Дякове. Мол. командир, 16 сп 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

ГОЛОДОВ Петро Денисович, 1915 р.н., Житомирська обл., Баранівський р-н, с. Вишнівка. Мол. командир, орозвб 45 сд. Загинув у вересні 1939 р.

ГОЛЯК Іван Григорович, 1909 р.н., Хмельницька обл., Шепетівський р-н, с. Судилків. Лейтенант, авіаланка зв'язку 2 кк. Помер від ран у вересні 1939 р.

ГОНТА Іван Опанасович, Кіровоградська обл., с-ще Лелеківка. Призваний Кіровоградським МВК. Червоноармієць. Загинув у вересні 1939 р.

ГОНТАР Михайло Ілліч, Сумська обл., Краснопільський р-н, Пушкарська с/р. Червоноармієць, 152 квап 16 ск. Загинув 23 вересня 1939 р. Похований: с. Суботники.

ГОНЧАР Андрій Олександрович, Кіровоградська обл., с. Федорівка. Призваний Кіровоградським МВК. Червоноармієць. Загинув у вересні 1939 р.

ГОНЧАРЕНКО Дмитро Кіндратович, м. Кіровоград. Призваний Кіровоградським МВК 9 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

ГОРБАТЮК Василь Семенович, 1906 р.н., Вінницька обл., Липовецький р-н, Турбівська с/р. Червоноармієць, 9 ап 72 сд. Загинув у вересні 1939 р.

ГОРБАТЮК Степан Микитович, 1912 р.н., Вінницька обл., Гайсинський р-н, с. Гунча. Червоноармієць, 22 ап 99 сд. Загинув у 1939 р.

ГОРБИК Кирило Степанович, 1906 р.н., Житомирська обл., Малинський р-н, с. Нові Вороб'ї. Червоноармієць, 96 сп 87 сд. Пропав безвісти у вересні 1939 р.

ГОРДІЙЧУК Іван Максимович, 1911 р.н., Житомирська обл., Малинський р-н, с. Латка. Червоноармієць, 16 сп 27 сд. Пропав безвісти у 1939 р.

ГОРНОСТАЙ Іван Ілліч, 1912 р.н., Житомирська обл., Андрушівський р-н, с. Великі Мошківці. Призваний Андрушівським РВК 7 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

ГОРОХ Василь Григорович, 1904 р.н., Хмельницька обл., Славутський р-н, с. Нетішин. Призваний у 1939 р. Червоноармієць, стрілець. Загинув у вересні 1939 р.

ГОРПИНІЧ Андрій Юхимович, 1908 р.н., Житомирська обл., Олевський р-н, с. Кишин. Мол. командир, 43 отб 87 сд. Пропав безвісти у 1939 р.

ГРАБ Опанас М., Житомирська обл., Любарський р-н, с. Стрижівка. Призваний Любарським РВК. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

ГРИВА Пилип Сергійович, 1912 р.н., Київська обл., Чорнобильський р-н, с. Корогод. Червоноармієць, 283 сп 87 сд. Пропав безвісти у 1939 р.

ГРИГОР'ЄВ Дмитро Огійович, 1902 р.н., Житомирська обл., Лугинський р-н, с. Попільня. Червоноармієць. Загинув 17 вересня 1939 р.

ГРИГОРЧУК Дорофій Юхимович, 1907 р.н., Хмельницька обл., Городоцький р-н, с. Великий Карабчіїв. Призваний Смотрицьким РВК Хмельницької обл. Червоноармієць. Загинув у 1939 р.

ГРИНЕВИЧ Талимон Данилович, 1904 р.н., Житомирська обл., Малинський р-н, смт Чоповичі. Призваний Чоповицьким РВК. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

ГРИНИШИН Микола Іларіонович, 1913 р.н., Хмельницька обл., Чемеровецький р-н, с. Черче. Призваний Смотрицьким РВК Хмельницької обл. Мол. командир, 43 сп. Загинув у 1939 р.

ГРИНЧЕНКО Михайло Семенович, Житомирська обл., Любарський р-н, с. Новий Любар. Призваний Любарським РВК. Червоноармієць. Загинув у вересні 1939 р.

ГРИЦЕВИЧ Филимон Данилович, 1912 р.н., Житомирська обл., Малинський р-н, смт Чоповичі. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

ГРИШЕВСЬКИЙ Іван Захарович, 1906 р.н., Хмельницька обл., Білогірський р-н. Червоноармієць, 158 кп 3 кд. Пропав безвісти у 1939 р.

ГРИЩЕНКО Андрій Талимонович, 1913 р.н., Житомирська обл., Малинський р-н, с. Головки. Червоноармієць, 96 сп 87 сд. Пропав безвісти у 1939 р.

ГРИЩЕНКО Карпо Данилович, Житомирська обл., Коростенський р-н, с. Каленське. Призваний Чоповицьким РВК Житомирської обл. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

ГРУШЕВСЬКИЙ Іван Захарович, 1905 р.н., Хмельницька обл., Білогірський р-н, с. Ржевцеве. Червоноармієць, 158 кп 3 кд. Пропав безвісти у вересні 1939 р.

ГУЛА Василь Аврамович, Житомирська обл., Любарський р-н, с. Житинці. Призваний Любарським РВК. Червоноармієць. Пропав безвісти у вересні 1939 р.

ГУЛЯЙКО Дорофій Потапович, 1903 р.н., Вінницька обл., Бершадський р-н, с. Джулинка. Червоноармієць. Загинув 9 жовтня 1939 р.

ГУМЕНЮК Лука Касянович, 1910 р.н., Житомирська обл., Андрушівський р-н, с. Степок. Призваний Андрушівським РВК 7 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

ГУРОВ Андрій Дмитрович, 1912 р.н., Дніпропетровська обл., Красногвардійський р-н. Червоноармієць, 139 сп 41 сд. Загинув у жовтні 1939 р.

ГУТ Андрій Степанович, 1903 р.н., Хмельницька обл., Ярмолинецький р-н, с. Савинці. Червоноармієць, 43 сп 26 сд. Загинув у вересні 1939 р.

ДАНИЛАЩЕНКО Антон Андрійович, 1904 р.н., Житомирська обл., м. Черняхів. Червоноармієць, 253 сп 45 сд. Загинув 1 жовтня 1939 р.

ДАНИЛЕНКО Олексій Сидорович, 1917 р.н., Дніпропетровська обл., Широківський р-н. Червоноармієць, 15 прикордонний загін. Загинув 17 вересня 1939 р.

ДАНИЛЕНКО Петро Семенович, м. Кіровоград. Призваний Кіровоградським МВК у 1938 р. Червоноармієць. Загинув у вересні 1939 р.

ДАНИЛЮК Євстафій Петрович, 1904 р.н., Черкаська обл., Уманський р-н, с. Кочержинці. Призваний Уманським РВК. Червоноармієць, 798 сп 140 сд. Загинув у вересні 1939 р. Похований: Польща.

ДАНИЛЮК Микола Никифорович, 1914 р.н., Житомирська обл., Андрушівський р-н, с. Гальчин. Призваний Андрушівським РВК 7 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

ДАЦЮК Устим Степанович, 1902 р.н., Житомирська обл., Андрушівський р-н, с. Іванків. Призваний Андрушівським РВК 7 вересня 1939 р. Майор. Пропав безвісти у 1939 р.

ДЕГТЯРЕНКО Григорій Матвійович, 1902 р.н., Чернігівська обл., Ріпкинський р-н, с. Нова Рудня. Червоноармієць, 224 сп 60 сд. Загинув у 1939 р.

ДЕГТЯРЬОВ Петро Гордійович, 1896 р.н., Хмельницька обл., м. Старокостянтинів. Майор, 148 кп 34 кд. Помер від ран у 1939 р.

ДЕМИДЧУК Микита Давидович, Житомирська обл., Овруцький р-н, с. Зелень. Червоноармієць, 194 сп 60 сд. Помер від ран 6 жовтня 1939 р.

ДЕМЧЕНКО Павло Йосипович, Житомирська обл., Малинський р-н, смт Чоповичі. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Пропавав безвісти у вересні 1939 р.

ДЕНИСЮК Степан Андрійович, Житомирська обл., Любарський р-н, с. Велика Волиця. Призваний Любарським РВК. Червоноармієць. Загинув у 1939 р.

ДЕРЧУК Кузьма Кирилович, 1900 р.н., Хмельницька обл., Красилівський р-н, с. Севрюки. Червоноармієць, 5 орвдн 2 кк. Загинув 4 жовтня 1939 р.

ДЕДУШЕК Сава Іванович, 1906 р.н., Вінницька обл., Гайсинський р-н, с. Карбівка. Червоноармієць, 22 ап 99 сд. Помер від ран у вересні 1939 р.

ДЖИГОРЕЙ Антон Іванович, Житомирська обл., Житомирський р-н. Червоноармієць, 253 сп 45 сд. Помер від ран 1 жовтня 1939 р.

ДІДКІВСЬКИЙ Дмитро Олексійович, Житомирська обл., Малинський р-н, смт Чоповичі. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Пропавав безвісти у вересні 1939 р.

ДІДКІВСЬКИЙ Іван Степанович, Житомирська обл., Малинський р-н, с. Барвінки. Призваний Чоповицьким РВК Житомирської обл. Червоноармієць. Загинув у 1939 р.

ДІХТЯРЕНКО Талимон Харитонович, 1913 р.н., Житомирська обл., Олевський р-н, с. Гайчи. Червоноармієць, 96 сп 87 сд. Пропавав безвісти у 1939 р.

ДМИТРУК Іван Омелянович, 1907 р.н., Житомирська обл., м. Андрушівка. Призваний Андрушівським РВК 7 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропавав безвісти у 1939 р.

ДОВГАЛЮК Іван Давидович, 1909 р.н., Хмельницька обл., Ізяславський р-н, с. Пузирки. Загинув у 1940 р. у Латвії.

ДОВЖЕНКО Юхим Іванович, Кіровоградська обл., Кіровоградський р-н, с. Созонівка. Призваний Кіровоградським МВК 9 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

ДОНЦОВ Іван Федорович, 1918 р.н., Луганська обл., Новопсковський р-н, с. Макартетине. Призваний Новопсковським РВК 25 жовтня 1939 р. Червоноармієць. Загинув у 1939 р.

ДОРОХІН Петро Юхимович, 1915 р.н., Донецька обл., Сніжнянська міськрада. Червоноармієць, 206 сп 99 сд. Загинув у 1939 р.

ДРАГАЛЬЧУК Антон Іванович, 1914 р.н., Житомирська обл., Олевський р-н, с. Лопатичі. Червоноармієць, 43 орозвб 87 сд. Пропав безвісти у 1939 р.

ДРОХІН Петро Юхимович, 1915 р.н., Хмельницька обл., Дунаєвецький р-н, с. Маків. Мол. командир, 206 сп 17 сд. Загинув у вересні 1939 р.

ДРУЗЕНКО Іван Гордійович, 1910 р.н., Житомирська обл., Андрушівський р-н, с. Гальчин. Призваний Андрушівським РВК 7 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

ДРУЗЬ Петро Савелійович (Самуїлович), 1917 р.н., Луганська обл., Старобільський р-н, с. Байдівка. Мол. командир, 16 сп 87 сд. Пропав безвісти у 1939 р.

ЕЙДЕЛЬМАН Роман Миколайович, 1916 р.н., м. Дніпропетровськ. Червоноармієць, 233 кап 8 ск. Пропав безвісти у 1939 р.

ЄВГРАФОВ Олександр Мартинович, 1904 р.н., Хмельницька обл., м. Кам'янець-Подільський. Капітан, нач. штабу, 108 кп 9 кд. Загинув у вересні 1939 р.

ЄВЕНЮК Олексій Трохимович, Київська обл., Поліський р-н, с. Варовичі. Червоноармієць, 194 сп 60 сд. Загинув у 1939 р.

ЄГОРОВ Яків Григорович, 1918 р.н., Вінницька обл. Червоноармієць, 47 кп 34 кд. Загинув у вересні 1939 р.

ЄДИНАЧ Федір Федосійович (Йосипович), Вінницька обл., Козятинський р-н, с. Марківці. Старшина, 151 сп 8 сд. Загинув 21 вересня 1939 р. Похований: с. Михайлин.

ЄРЕМЕНКО Никифор Варфоломійович, 1913 р.н., Житомирська обл., Олевський р-н, ст. Білорочівці. Мол. політрук, 16 сп 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

ЄРЕМЧУК Кузьма Романович, 1913 р.н., Житомирська обл., Малинський р-н, с. Татарновичі. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

ЄФРОСМАН Яків Мойсейович, 1916 р.н., Житомирська обл., м. Новоград-Волинський. Військовий технік II рангу, 10 тб 24 тбр. Загинув у вересні 1939 р.

ЖЕЛАЙ Іван Данилович, 1910 р.н., Вінницька обл., Літинський р-н, с. Уладівка. Червоноармієць, 133 сп 72 сд. Загинув у вересні 1939 р.

ЖИВОЛУП Василь Аксентійович, Харківська обл., Ізюмський р-н, с. Бабенкове. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

ЖУКОВСЬКИЙ Мордко Аронович, 1908 р.н., Житомирська обл., м. Новоград-Волинський. Військовий технік II рангу, 10 сп 45 сд. Загинув 21 вересня 1939 р.

ЖУРАВЕЛЬ Федір Павлович, 1911 р.н., Вінницька обл., Погребищенський р-н, с. Дзюньків. Червоноармієць, 125 ап 81 сд. Помер від ран у вересні 1939 р.

ЗАВЕРУХА (ЗАВІРЮХА) Гаврило Антонович, 1906 р.н., Житомирська обл., Андрушівський р-н, с. Ляховичі. Призваний Андрушівським РВК 7 вересня 1939 р. Червоноармієць, 305 сп 44 сд. Помер від ран у 1939 р.

ЗАВЕРУХА (ЗАВІРЮХА) Микола Савич, 1915 р.н., Житомирська обл., Андрушівський р-н, с. Нехворощ. Призваний Андрушівським РВК 7 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропав безвісти у вересні 1939 р.

ЗАВ'ЯЗУН Павло Васильович, Житомирська обл., Любарський р-н, с. Вищікуси. Призваний Любарським РВК. Червоноармієць. Загинув у 1939 р.

ЗАГРЕБЕЛЬНИЙ Степан Іванович, Житомирська обл., Попільнянський р-н, с. Макарівка. Призваний Вчорайшенським РВК Житомирської обл. Червоноармієць. Помер від ран у 1939 р.

ЗАЙВИЙ Онисим Полікарпович, 1915 р.н., Миколаївська обл., с. Михайлівка. Червоноармієць, 38 отб. Загинув у 1939 р.

ЗАКУСИЛО Степан Йосипович, Житомирська обл., Коростенський р-н, с. Коленське. Призваний Чоповицьким РВК Житомирської обл. Червоноармієць. Пропав безвісти у вересні 1939 р.

ЗАНУДА Костянтин Семенович, Кіровоградська обл., с. Арнаутівка. Призваний Кіровоградським МВК у 1938 р. Червоноармієць. Загинув у вересні 1939 р.

ЗАРВИГОРОВ Микола Михайлович, 1917 р.н., Луганська обл., Краснодонська міськрада, смт Ізварине. Призваний Краснодонським РВК. Червоноармієць, 12 прикордонний загін. Загинув 17 вересня 1939 р. Похований: смт Балин.

ЗАХАРОВ Іван Миколайович, Кіровоградська обл., с. Калинівка. Призваний Кіровоградським МВК у 1938 р. Червоноармієць. Загинув у вересні 1939 р.

ЗАХАРЧЕНКО Яків Якович, 1916 р.н., Житомирська обл., Смільчинський р-н, с. Мала Глумча. Червоноармієць, 96 сп 87 сд. Пропав безвісти у 1939 р.

ЗАХАРЧУК Іван Федорович, 1916 р.н., Житомирська обл., м. Малин. Червоноармієць, 96 сп 87 сд. Пропав безвісти у 1939 р.

ЗАЦЕРКОВНИЙ Олексій Гаврилович, 1914 р.н., Житомирська обл., Андрушівський р-н, с. Степок. Призваний Андрушівським РВК 7 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

ЗВЕНИГОРОДСЬКИЙ Фадей Степанович, Кіровоградська обл., Кіровоградський р-н, с. Черняхівка. Призваний Кіровоградським МВК 9 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

ЗЕЛИНСЬКИЙ Леонід Федосійович, 1909 р.н., Житомирська обл., Коростишівський р-н, с. Козіївка. Призваний Коростишівським РВК. Червоноармієць, 6 осапб 8 сд. Загинув 19 вересня 1939 р. Похований: м. Дубно, Рівненська обл.

ЗИБЮК Яків Федорович (Федотович), 1900 р.н., Хмельницька обл., Старокостянтинівський р-н, с. Великий Чернятин. Червоноармієць, 10 кнадн 34 кд. Загинув у 1939 р. поблизу м. Теребовля, Тернопільська обл.

ЗІНЧЕНКО Олексій Максимович, 1901 р.н., Київська обл., Чорнобильський р-н, с. Товстий Ліс. Червоноармієць, 283 сп 87 сд. Пропав безвісти у 1939 р.

ЗОРІН Микола Никифорович, 1910 р.н., Житомирська обл., м. Володарськ-Волинський. лейтенант, 146 сп 44 сд. Загинув у вересні 1939 р.

ІВАНЕНКО Василь Іванович, Житомирська обл., Малинський р-н, с. Шевченкове. Призваний Чоповицьким РВК Житомирської обл. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

ІВАНЕНКО Іван Якович, Житомирська обл., Малинський р-н, с. Шевченкове. Призваний Чоповицьким РВК Житомирської обл. Червоноармієць. Загинув у 1939 р.

ІВАНЕНКО Матвій Дем'янович, Житомирська обл., Малинський р-н, с. Шевченкове. Призваний Чоповицьким РВК Житомирської обл. Мол. командир. Загинув у 1939 р.

ІВАНЕНКО Микола Іванович, 1905 р.н., Житомирська обл., Малинський р-н, смт Чоповичі. Призваний Чоповицьким РВК. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

ІВАНЕНКО Степан Петрович, Житомирська обл., Малинський р-н, смт Чоповичі. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

ІВАНИЦЬКИЙ Іван Миколайович, 1914 р.н., Житомирська обл., Малинський р-н. Червоноармієць, 96 сп 87 сд. Пропав безвісти у 1939 р.

ІВЧЕНКО Олександр Гаврилович, 1905 р.н., м. Київ. Батальйонний комісар, 2 отб 36 олтбр. Загинув у вересні 1939 р. у м. Хелм, Польща.

ІГНАТЕНКО Самійло Федорович, 1907 р.н., Житомирська обл., Андрушівський р-н, с. Іванків. Призваний Андрушівським РВК 7 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

ІЩУК Григорій Наумович, Житомирська обл., Любарський р-н, с. Мала Деревичка. Призваний Любарським РВК. Червоноармієць. Загинув у 1939 р.

КАЗАКЕВИЧ Олег Володимирович, 1916 р.н., м. Київ. Мол. командир, 158 кп 3 кд. Загинув у 1939 р.

КАНТЕР Лев Дмитрович, 1908 р.н., м. Житомир. Ст. лейтенант, 12 обз 44 сд. Загинув у вересні 1939 р.

КАПШИНСЬКИЙ Павло Андрійович, Житомирська обл., Коростенський р-н, с. Обиходи. Призваний Чоповицьким РВК Житомирської обл. Червоноармієць, 10 сп 87 сд. Пропав безвісти у вересні 1939 р.

КАРДАШ Григорій Петрович, 1918 р.н., Чернігівська обл., Бахмацький р-н, с. Пальчики. Призваний Батуринським РВК Чернігівської обл. Червоноармієць, Білоруський прикордонний загін. Загинув 17 жовтня 1939 р.

КАРДАШ Григорій Петрович, 1918 р.н., Чернігівська обл., Бахмацький р-н. Червоноармієць, 13 прикордонний загін. Загинув 17 вересня 1939 р. Похований: біля с. Заполи (Запілля).

КАСИНСЬКИЙ Іван, Житомирська обл., Ємільчинський р-н, с. Усолуси. Червоноармієць, 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

КАЧУРОВСЬКИЙ Марко Іванович, 1906 р.н., Хмельницька обл., Хмельницький р-н, с. Водички. Призваний у 1939 р. Червоноармієць, стрілець. Загинув 26 грудня 1939 р.

КАЩЕНКО (КОЦЕНКО) Ніна Федорівна, 1909 р.н. Літком, 9 кд. Померла від ран у 1939 р.

КВІТКА Пилип Іванович, Мінська обл., м. Борисов, Білорусь, українець. Майор, командир 113 тб 27 лтбр. Загинув 20 вересня 1939 р. Похований: м. Гродно, Білорусь.

КЕЦЬКО Йосип Степанович. Лейтенант, 112 сп 52 сд. Загинув 28 вересня 1939 р.

КИРИЛЮК Петро Юхимович, 1913 р.н., Житомирська обл., Андрушівський р-н, с. Яроповичі. Призваний Андрушівським РВК 7 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

КИРИЧЕНКО Василь Ілліч, Житомирська обл., Малинський р-н, смт Чоповичі. Мол. командир, 16 сп 87 сд. Пропав безвісти у вересні 1939 р.

КИРИЧЕНКО Іван Томашевич (Тимофійович), Житомирська обл., Малинський р-н, с. Шевченкове. Призваний Чоповицьким РВК Житомирської обл. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Пропав безвісти у вересні 1939 р.

КИРИЧЕНКО Йосип (Іван) Павлович, 1904 р.н., Житомирська обл., Малинський р-н, смт Чоповичі. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Пропав безвісти 28 вересня 1939 р.

КИРИЧЕНКО Микола Павлович (Іванович), 1907 р.н., Житомирська обл., Малинський р-н, с. Шевченкове. Призваний Чоповицьким РВК Житомирської обл. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Пропав безвісти 28 вересня 1939 р.

КИРИЧЕНКО Михайло Якович, 1911 р.н., Житомирська обл., Малинський р-н, смт Чоповичі. Призваний Чоповицьким РВК. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

КИСЛИЧЕНКО Микола Іванович, 1913 р.н., м. Харків. Червоноармієць, 267 оіб. Загинув 8 жовтня 1939 р.

КІПЧУК Григорій Іванович, 1902 р.н., Житомирська обл., Андрушівський р-н, с. Войтовці. Призваний Андрушівським РВК 7 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

КЛИМЕНКО Андрій Тимошович, Житомирська обл., Коростенський р-н, с. Хотинівка. Призваний Чоповицьким РВК Житомирської обл. Червоноармієць. Загинув у 1939 р.

КЛИМЕНКО Іван Васильович, Житомирська обл., Любарський р-н, с. Гринівці. Призваний Любарським РВК. Червоноармієць. Загинув у 1939 р.

КЛИМЧУК Полікарп Остапович, 1918 р.н., Дніпропетровська обл., Межівський р-н, с. Мала Покровка. Призваний Межівським РВК. Червоноармієць. Загинув у 1939 р.

КЛИМЧУК-ПРИСЯЖНЮК Герасим Іванович, Житомирська обл., Коростенський р-н, с. Обиходи. Червоноармієць, 10 сп 87 сд. Пропав безвісти у вересні 1939 р.

КЛІБАНСЬКИЙ Пуд Якович, 1909 р.н., Київська обл., Тетіївський р-н, с. Будьонівка. Червоноармієць, НВР-16. Загинув у 1939 р.

КЛІНДУХОВ Михайло Іванович, 1903 р.н., Сумська обл., Конотопський р-н, с. Козацьке. Червоноармієць, 300 сп 7 сд. Загинув у 1939 р.

КОБИЛЬЧАК (КОВАЛЬЧУК) Олексій Денисович, 1914 р.н., Житомирська обл., м. Олевськ. Мол. командир, 383 отб 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

КОБИЛЯНСЬКИЙ Купріян Іванович, 1907 р.н., Черкаська обл., Маньківський р-н, с. Рубанка. Червоноармієць, 445 сп 140 сд. Загинув у 1939 р.

КОБРІН Іван Потапович, 1903 р.н., Хмельницька обл., Хмельницький р-н, с. Стуфчинці. Червоноармієць, 151 отб 23 тбр. Загинув у вересні 1939 р.

КОВАЛЕНКО Антон Михайлович, 1902 р.н., Київська обл., Чорнобильський р-н, с. Опачичі. Червоноармієць, 283 сп 87 сд. Пропав безвісти у 1939 р.

КОВАЛЕНКО Петро Єлисейович, 1915 р.н., м. Харків. Призваний Харківським РВК. Червоноармієць, 10 орозвб 45 сд. Загинув 1 жовтня 1939 р.

КОВАЛЬ Іван Антонович, 1903 р.н., Вінницька обл., Могилів-Подільський р-н, с. Сказинці. Ст. лейтенант, 112 одпттг 99 сд. Помер від ран у 1939 р.

КОВАЛЬ Іван Юхимович, Житомирська обл., Любарський р-н, с. Кириївка. Призваний Любарським РВК. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

КОВАЛЬОВ Гордій Фільсерович, Житомирська обл., Любарський р-н, с. Мотовилівка. Призваний Любарським РВК. Пропав безвісти у 1939 р.

КОВАЛЬОВ Микола Олексійович, 1917 р.н., м. Донецьк. Призваний Донецьким РВК. Мол. командир, 71 отб 4 лтбр. Загинув 3 жовтня 1939 р. Похований: м. Чортків, Тернопільська обл.

КОВАЛЬЧУК Іван Денисович (Венедиктович), 1909 р.н., Житомирська обл., Любарський р-н, с. Дідинки. Червоноармієць, 202 сп 81 сд. Загинув 24 вересня 1939 р.

КОВАЛЬЧУК Йосип Макарович, 1912 р.н., Житомирська обл., Любарський р-н, с. Дідинки. Мол. командир, 202 сп 81 сд. Загинув у вересні 1939 р.

КОВАЛЬЧУК Петро Вавілонович, 1904 р.н., Житомирська обл., Андрушівський р-н, с. Павелки. Призваний Андрушівським РВК 7 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

КОВАЛЬЧУК Петро Якович, 1911 р.н., Житомирська обл., Баранівський р-н, с. Рогачів. Призваний Новоград-Волинським РВК Житомирської обл. Мол. командир, 10 орозвб 48 сд. Загинув 1 жовтня 1939 р.

КОВАЛЬЧУК Семен Кирилович, 1912 р.н., Житомирська обл., Андрушівський р-н, с. Волосів. Призваний Андрушівським РВК 7 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

КОВТУН Іван Омелянович, 1908 р.н., Житомирська обл., м. Андрушівка. Призваний Андрушівським РВК 7 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

КОВТУНОВСЬКИЙ Петро Іванович. Призваний Ставищенським РВК Київської обл. Червоноармієць. Загинув 15 жовтня 1939 р.

КОЗАКЕВИЧ Олекс. Володимирович, 1916 р.н., м. Київ. Санінструктор, 158 кп 3 кд. Загинув у вересні 1939 р.

КОЗЕМИРЧУК (КАЗМИРЧУК) Никон Панасович (Танасійович), 1904 р.н., Вінницька обл., Хмільницький р-н, с. Пагурці. Призваний Уланівським РВК Вінницької обл. Мол. командир, розвідрота 1 мсбр. Загинув у вересні 1939 р. Похований: с. Нагірці, Нестеровський р-н, Львівська обл.

КОЗІЙ Олександр Євдокимович, 1916 р.н., Черкаська обл., Маньківський р-н, с. Кищенці. Червоноармієць, 360 лтбр. Пропав безвісти у 1939 р.

КОЗЛОВСЬКИЙ Роман Климентійович, 1900 р.н., м. Вінниця. Червоноармієць, 72 обз 17 сп. Помер від ран у вересні 1939 р.

КОЗМЕНКО (КУЗЬМЕНКО) Ніна Федорівна, 1909 р.н., Хмельницька обл., м. Кам'янець-Подільський. Військовий фельдшер, 9 тд. Померла від ран у 1939 р.

КОЙШМАН Мойсей Аронович, Житомирська обл., м. Овруч. Ст. політрук, 71 оптдн 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

КОЛЕСОВ Микола Федорович, м. Кіровоград. Призваний Кіровоградським МВК у 1938 р. Червоноармієць. Загинув у вересні 1939 р.

КОЛОМІЄЦЬ Петро Іванович (Михайлович), 1914 р.н., Харківська обл., Золочівський р-н, Золочівська с/р. Червоноармієць, орозвб 45 сд. Загинув 1 жовтня 1939 р.

КОЛОМІЄЦЬ Платон Мойсейович, 1915 р.н., Чернігівська обл., Ріпкинський р-н, с. Буянки. Червоноармієць, 186 мсб 24 тбр. Загинув у вересні 1939 р.

КОНДРАТОВИЧ Олександр Миколайович, Житомирська обл., Любарський р-н, с. Гринівці. Призваний Любарським РВК. Червоноармієць. Загинув у 1939 р.

КОНДРАТЮК Іван Мофедович, Житомирська обл., Коростенський р-н, с. Обиходи. Призваний Чоповицьким РВК Житомирської обл. Червоноармієць. Загинув у 1939 р.

КОНДРАТЮК Іван Павлович, Житомирська обл., Любарський р-н, с. Гринівці. Призваний Любарським РВК. Червоноармієць. Загинув у 1939 р.

КОНДРАТЮК Степан Якович, 1909 р.н., Житомирська обл., м. Андрушівка. Призваний Андрушівським РВК 7 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

КОНІЄНКО Корній Олександрович, 1904 р.н., Київська обл., Чорнобильський р-н, с. Іллінці. Червоноармієць, 283 сп 87 сд. Пропав безвісти у 1939 р.

КОНОНУЧЕНКО Іван Васильович, 1911 р.н., Житомирська обл., Малинський р-н, смт Чоповичі. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Пропав безвісти у вересні 1939 р.

КОНОНУЧЕНКО Микола Іванович, 1912 р.н., Житомирська обл., Малинський р-н, смт Чоповичі. Призваний Чоповицьким РВК. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Загинув у 1939 р.

КОНЦЕДАЙЛО Онанас Федорович, 1904 р.н., Житомирська обл., Андрушівський р-н, с. Іванків. Призваний Андрушівським РВК 7 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

КОНЧЕВСЬКИЙ Василь Пилипович, м. Чернігів. Червоноармієць, 43 орозвб 87 сд. Пропав безвісти у вересні 1939 р.

КОП Давид Самійлович (Соломонович), 1908 р.н., Хмельницька обл., м. Полонне. Червоноармієць, 280 сп 81 сд. Загинув у вересні 1939 р.

КОПАРЧУК Василь Іванович, 1915 р.н., Житомирська обл., Черняхівський р-н, с. Вишпіль. Червоноармієць, 253 сп 45 сд. Загинув 1 жовтня 1939 р.

КОПАРЧУК Кирило Тимофійович, 1902 р.н., Житомирська обл., Черняхівський р-н, с. Вишпіль. Червоноармієць, 253 сп 45 сд. Загинув у 1939 р.

КОРЖ Максим Пилипович, 1910 р.н., Київська обл., Іванківський р-н, с. Карпилівка. Червоноармієць, 283 сп 87 сд. Пропав безвісти у 1939 р.

КОРЖЕВОЙ Іван Іванович, 1900 р.н., Хмельницька обл., Славутський р-н, с. Гориця. Червоноармієць, 38 отбр. Загинув у 1939 р.

КОРНІЛОВ Олександр Федорович, Дніпропетровська обл., Синельниківський р-н, с. Іванівка. Червоноармієць, 233 квап. Пропав безвісти у вересні 1939 р.

КОСИНСЬКИЙ Іван Микитович, 1901 р.н., Житомирська обл., Ємільчинський р-н, с. Усолуси. Червоноармієць, 197 ап 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

КОСТРИКІН Іван Іванович, 1915 р.н., Донбас. Старшина, 51 отб 100 тбр. Загинув у 1939 р.

КОТЛЯРОВ Микола Олексійович, 1915 р.н., Луганська обл., Білокуракинський р-н, с. Заводянка. Заст. політрука, 12 прикордонний загін. Загинув 17 вересня 1939 р. Похований: м. Дрісса, Вітебський р-н, Білорусь.

КОЦЮРУБА Микола Пилипович, Житомирська обл., Любарський р-н, с. Северинівка. Призваний Любарським РВК. Червоноармієць. Загинув у 1939 р.

КРАВЧЕНКО Петро Іммануїлович, Кіровоградська обл., Кіровоградський р-н, с. Ганнинське. Призваний 9 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

КРАВЧУК Андрій Семенович (Ісакович), 1915 р.н., Житомирська обл., Андрушівський р-н. Червоноармієць, 148 кп 34 кд. Загинув у вересні 1939 р. Похований: с. Соколів.

КРАВЧУК Герасим Микитович (Никифорович), 1899 р.н., Житомирська обл., Чуднівський р-н, с. Бурківці. Червоноармієць, 41 сп 45 сд. Загинув у вересні 1939 р. в с. Верба.

КРАВЧУК Степан Корнійович, 1909 р.н., Житомирська обл., м. Андрушівка. Призваний Андрушівським РВК 7 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

КРАВЧУК Устим Лефорович, 1911 р.н., Житомирська обл., Баранівський р-н, с. Вірля. Червоноармієць, 41 сп 45 сд. Загинув у 1939 р.

КРЕНЬ Павло Лаврентійович, 1905 р.н., Хмельницька обл., Дунаєвецький р-н, с. Циківка. Мол. лейтенант, 136 сп 97 сд. Загинув 19 вересня 1939 р.

КРИВОРУЧКО Корній Антонович, Житомирська обл., Любарський р-н, с. Демківці. Призваний Любарським РВК. Червоноармієць. Загинув у 1939 р.

КРИЦЬКИЙ Олексій Максимович, Житомирська обл., Олевський р-н, с. Білоторовичі. Мол. лейтенант, 10 сп 87 сд. Пропав безвісти у вересні 1939 р.

КРОШКА Сергій Павлович, 1900 р.н., Житомирська обл., Андрушівський р-н, с. Волосів. Призваний Андрушівським РВК 7 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

КРУТИЙ Григорій Павлович, 1919 р.н., Хмельницька обл., Старосинявський р-н, с. Паньківці. Червоноармієць, 47 кп 34 кд. Загинув у вересні 1939 р. у с. Худорів.

КУБИШИН Яків Якович, 1910 р.н., Хмельницька обл., Полонський р-н, с. Онацьківці. Ст. сержант, мол. командир, 280 сп 81 сд. Загинув 24 вересня 1939 р. Похований: с. Рубетове.

КУЛИК Максим Семенович, 1915 р.н., Житомирська обл., Андрушівський р-н, с. Крилівка. Призваний Андрушівським РВК 7 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

КУЛИКОВСЬКИЙ Павло Олексійович, 1912 р.н., Хмельницька обл., Білогірський р-н, с. Ляхівці. Червоноармієць, 158 кп 3 кд. Загинув у вересні 1939 р.

КУЛІШ Олександр Михайлович, 1906 р.н., Житомирська обл., Андрушівський р-н, с. Степок. Призваний Андрушівським РВК 7 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

КУЛІШ Федір Андрійович, Кіровоградська обл., Петрівський р-н, смт Балахівка. Призваний Кіровоградським МВК у 1938 р. Червоноармієць. Загинув у вересні 1939 р.

КУЛІШ Федір Панфілович, 1904 р.н., Миколаївська обл., Березнегуватський р-н. Червоноармієць, 23 зенадн. Пропав безвісти у вересні 1939 р.

КУМΠΑН Дмитро Адамович, Кіровоградська обл., с. Калинівка. Призваний Кіровоградським МВК. Червоноармієць. Загинув у 1939 р.

КУРДЕЛЯС Андрій Михайлович, Житомирська обл., Любарський р-н, с. Вищікуси. Призваний Любарським РВК. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

КУРДЕНКО Олександр Савелійович, Житомирська обл., Любарський р-н, с. Велика Волиця. Призваний Любарським РВК. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

ЛАГОДА Віктор Петрович, 1915 р.н., м. Одеса. Політрук, 166 мсб 4 лтбр. Загинув 19 вересня 1939 р. в с. Різдяни, Галицький р-н, Івано-Франківська обл. Похований: м. Чортків, Тернопільська обл.

ЛАЗЬКО Антон Якович, Житомирська обл., Ємільчинський р-н, с. Мокляки. Червоноармієць, 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

ЛАТМАН Яків Пейсахович (Степанович), 1910 р.н., Житомирська обл., м. Олевськ. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

ЛЕВИЦЬКИЙ Андрій Іванович, 1900 р.н., Вінницька обл., м. Бар. Призваний у 1939 р. Червоноармієць. Загинув у 1939 р. Похований: м. Львів.

ЛЕВКОВИЧ Йосип Павлович, Житомирська обл., Малинський р-н, с. Устинівка. Призваний Чоповицьким РВК Житомирської обл. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

ЛЕВЧУК Степан Микитович, 1902 (1903) р.н., Житомирська обл., Попільнянський р-н, с. Голуб'ятин. Призваний 7 вересня 1939 р. Попільнянським РВК. Червоноармієць, 146 сп 44 сд. Загинув 18 (17) вересня 1939 р. Похований: с. Подорожне.

ЛЕВЧУК Тихон Опанасович, 1913 р.н., Хмельницька обл., Славутський р-н, с. Сьомаки. Командир взводу, кнадн 5 кд. Загинув 9 вересня 1939 р.

ЛЕЙДМАН Хаїм Вульфович, 1909 р.н., Житомирська обл., смт Черняхів. Червоноармієць, 253 сп 45 сд. Загинув 1 жовтня 1939 р.

ЛЕРМАН Банціон Янкелевич, 1902 р.н., м. Вінниця. Червоноармієць, 3 ск. Загинув у 1939 р.

ЛИСАК Олександр Іванович, Житомирська обл., Житомирський р-н, с. Висока Піч. Червоноармієць. Загинув 22 вересня 1939 р.

ЛИТВИНЧУК Олександр Олекс., Кіровоградська обл., Новгородківський р-н, с. Чечеліївка. Призваний Кіровоградським МВК у 1938 р. Червоноармієць. Загинув у вересні 1939 р.

ЛИТОВЧЕНКО Антон Леонтійович, Сумська обл., Краснопільський р-н, с. Покровка. Призваний Тростянецьким РВК Сумської обл. Червоноармієць. Пропав безвісти 13 грудня 1939 р.

ЛИТУН Микола Якович, 1906 р.н., Хмельницька обл., Білогірський р-н, с. Шуньки. Червоноармієць, 158 кп 3 кд. Пропав безвісти у вересні 1939 р.

ЛІВШИЦЬ Марко Калинович, м. Вінниця. Червоноармієць, медсанбат 72 сд. Загинув у вересні 1939 р.

ЛІНСЬКИЙ Петро Селівестрович, 1912 р.н., Київська обл., Богуславський р-н, с. Михайлівка. Червоноармієць, 448 оатб. Загинув у вересні 1939 р.

ЛІСОВСЬКИЙ Олександр Іванович, 1914 р.н., Житомирська обл., м. Новоград-Волинський. Старшина. Помер від ран у 1939 р.

ЛІЧМАН Янкель Шмульович, 1907 р.н., Житомирська обл., Коростенський р-н, с. Мархлевськ. Червоноармієць, орозвб 45 сд. Загинув 1 жовтня 1939 р.

ЛОБАНЬ Іван Парфенович, 1916 р.н., Київська обл., Білоцерківський р-н, с. Грушки. Червоноармієць, орозвб 45 сд. Загинув 1 жовтня 1939 р.

ЛОГВИН Михайло Ізотович, 1919 р.н., Дніпропетровська обл., Царичанський р-н, с. Могилів. Призваний у 1939 р. Царичанським РВК. Ст. лейтенант, ст. пом. 5 відділення, 7 прикордонний загін. Загинув у бою 17 лютого (14 березня) 1939 р. Похований: кладовище у с. Ніговичі, Мостиський р-н, Львівська обл.

ЛОЗКО Антон Якимович (Якович), 1912 р.н., Житомирська обл., Ємільчинський р-н, с. Мокляки. Призваний Ємільчинським РВК. Червоноармієць, 96 сп 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

ЛОМАКІН Антон Васильович, Кіровоградська обл., Кіровоградський р-н, с. Калинівка. Призваний Кіровоградським МВК 9 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

ЛОПАТА Олександр Якович, Кіровоградська обл., Кіровоградський р-н, с. Грузьке. Призваний Кіровоградським МВК у 1938 р. Червоноармієць. Загинув у вересні 1939 р.

ЛУЗИК Гнат Єрофійович, 1908 р.н., Чернігівська обл., Новгород-Сіверський р-н, с. Попівка. Червоноармієць, 38 осапб. Загинув у 1939 р.

ЛУК'ЯНЧУК Осіян Кузьмич, 1912 р.н., Житомирська обл., Олевський р-н, с. Кишин. Червоноармієць, 43 орозвб 87 сд. Загинув у 1939 р.

ЛУЛІНКОВ Іван Якович, 1911 р.н., Хмельницька обл., Білогірський р-н, с. Ляхівці. Червоноармієць, 158 кп 3 кд. Пропав безвісти у вересні 1939 р.

ЛЯЩУК Лук'ян Якович, 1912 р.н., Хмельницька обл., Ізяславський р-н, с. Топірчики. Червоноармієць, 17 дес 3 кд. Пропав безвісти у вересні 1939 р.

МАГДАЛЕВИЧ Іван Григорович, 1910 р.н., Хмельницька обл., Шепетівський р-н, с. Городище. Червоноармієць, 211 зап. ап. Помер від ран у 1939 р.

МАЄВСЬКИЙ Олександр Григорович, 1902 р.н., Житомирська обл., Малинський р-н, с. Ксаверів. Призваний Базарським РВК Житомирської обл. Червоноармієць, 96 сп 87 сд. Пропав безвісти у 1939 р.

МАЗУРЦОВ Василь Фомич, Кіровоградська обл., Кіровоградський р-н, с. Черняхівка. Призваний Кіровоградським МВК 9 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

МАЙДАНСЬКИЙ Федір Трохимович, 1903 р.н., Житомирська обл., Попільнянський р-н, с. Андрушки. Червоноармієць, 146 сп 44 сд. Загинув 17 вересня 1939 р. в с. Слобідка.

МАКСИМЕНКО Петро Никифорович, 1902 р.н., Житомирська обл., Малинський р-н, смт Чоповичі. Призваний Чоповицьким РВК. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

МАКСИМЧУК Андрій Фомич, 1901 р.н., Житомирська обл., Бердичівський р-н, с. Гардишівка. Призваний Андрушівським РВК Житомирської обл. 7 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

МАКСИМЧУК Григорій Іванович, 1915 р.н., Житомирська обл., Андрушівський р-н, с. Степок. Призваний Андрушівським РВК 7 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

МАКСИМЧУК Максим Тимофійович (Трохимович), 1914 р.н., Житомирська обл., Любарський р-н, с. Житинці. Призваний Любарським РВК. Червоноармієць, 202 сп 81 сд. Загинув 24 вересня 1939 р.

МАКУШЕВ Євген Миколайович, 1916 р.н., Донбас. Червоноармієць, 278 озенадн. Загинув у 1939 р.

МАЛАХОВ Микола Семенович, 1904 р.н., Хмельницька обл., м. Старокостянтинів. Ст. лейтенант, 148 кп 34 кд. Загинув у вересні 1939 р. в смт Гусятин, Тернопільська обл.

МАЛИШЕВ Віталій Романович, м. Кіровоград. Призваний Кіровоградським МВК у 1938 р. Червоноармієць. Загинув у вересні 1939 р.

МАНЖОС Іван Михайлович, 1914 р.н., Миколаївська обл., Березнегуватський р-н. Червоноармієць, 23 озенадн. Пропає безвісти у вересні 1939 р.

МАРКОВСЬКИЙ Антон Іванович, 1915 р.н., Житомирська обл., Андрушівський р-н, с. Стара Котельня. Призваний Андрушівським РВК 7 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропає безвісти у 1939 р.

МАРЦИНЮК Мирон Тимофійович, 1910 р.н., Хмельницька обл., Кам'янець-Подільський р-н, с. Безносківці. Червоноармієць, 12 кнадн 9 кд. Загинув 20 вересня 1939 р. Похований: с. Пушківці.

МАРЧЕНКО Петро Захарович, 1889 р.н., Житомирська обл., Малинський р-н, с. Головки. Червоноармієць, 96 сп 87 сд. Пропає безвісти у 1939 р.

МАРЧЕНКО Федір Васильович, 1914 р.н., Житомирська обл., Малинський р-н, с. Головки. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

МАРЧУК Яків Павлович (Петрович), 1911 р.н., Хмельницька обл., Хмельницький р-н, с. Пархомівці. Мол. командир, 64 орозвб 96 сд. Загинув у вересні 1939 р.

МАТВІЙЧУК Іван Аврамович, Житомирська обл., Любарський р-н, с. Велика Волиця. Призваний Любарським РВК. Червоноармієць. Загинув у 1939 р.

МАТВІЙЧУК Марко Дмитрович, 1901 р.н., Хмельницька обл., с. Манцулинці. Червоноармієць, 155 сп 96 сд. Загинув у вересні 1939 р.

МАХОНЬКО Володимир Іванович, 1915 р.н., Харківська обл., Сахновщинський р-н, с. Дар-Надежда. Старшина, 16 сп 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

МАЦУРА Григорій Семенович, 1915 р.н., Вінницька обл., Чечельницький р-н, с. Вербка. Червоноармієць, 47 кп 34 кд. Загинув у вересні 1939 р. в с. Соколів.

МАШОВЕЦЬ Дмитро Григорович, Київська обл., Макарівський р-н, с. Мар'янівка. Призваний Бишівським РВК Київської обл. Червоноармієць. Загинув 22 вересня 1939 р.

МЕДВЕДЧУК Петро Максимович, 1901 р.н., Житомирська обл., Андрушівський р-н, с. Степок. Призваний Андрушівським РВК 7 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

МЕЛАНІЧ Микола, 1905 р.н., Київська обл., Чорнобильський р-н, с. Оташів. Червоноармієць, 283 сп 87 сд. Пропав безвісти у 1939 р.

МЕЛЬНИК Антон Васильович, 1912 р.н., Житомирська обл., Олевський р-н, с. Лопатичі. Червоноармієць, 43 орозвб 87 сд. Пропав безвісти у вересні 1939 р.

МЕЛЬНИК Микола Савич, 1900 р.н., Житомирська обл., Андрушівський р-н, с. Нехворощ. Призваний Андрушівським РВК 7 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

МЕЛЬНИК Олександр Сидорович, Житомирська обл., Житомирський р-н, с. Корчак. Призваний Житомирським РВК. Червоноармієць, 253 сп 45 сд. Помер від ран 1 жовтня 1939 р.

МЕЛЬНИЧЕНКО Василь Кіндратович, 1911 р.н., Житомирська обл., Малинський р-н, смт Чоповичі. Призваний Чоповицьким РВК. Мол. командир, 16 сп 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

МЕЛЬНИЧЕНКО Іван Максимович, Житомирська обл., Малинський р-н, с. Татарновичі. Призваний Чоповицьким РВК Житомирської обл. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Загинув у 1939 р.

МЕЛЬНИЧЕНКО Опанас Савич (Савелійович), 1917 р.н., Житомирська обл., Малинський р-н, смт Чоповичі. Призваний Чоповицьким РВК. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Загинув у 1939 р.

МЕЛЬНИЧУК Іван Дем'янович, Житомирська обл., Коростенський р-н, с. Обиходи. Призваний Чоповицьким РВК Житомирської обл. Червоноармієць. Загинув у 1939 р.

МЕЛЬНИЧУК Трифон Федорович, 1905 р.н., Хмельницька обл., Волочиський р-н, с. Юхимівці. Червоноармієць, 343 атб 23 тбр. Загинув у 1939 р.

МИРОНЮК Іван Павлович, Житомирська обл., Любарський р-н, с. Великий Браталів. Призваний Любарським РВК. Червоноармієць. Загинув у 1939 р.

МИХАЙЛЕНКО Дмитро Трохимович, 1903 р.н., Житомирська обл., Олевський р-н, с. Кишин. Червоноармієць, 43 орозвб 87 сд. Пропав безвісти у вересні 1939 р.

МИХАЙЛОВ Віталій Михайлович, 1914 р.н., Вінницька обл., Оратівський р-н, с. Богданівка. Червоноармієць, 72 обз 17 ск. Загинув у вересні 1939 р.

МИХАЙЛОВ Сергій Іванович, Кіровоградська обл., с. Іванівка. Призваний Кіровоградським МВК 9 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

МИХАЛЬЧЕНКО Іван Наумович, 1908 р.н., Київська обл., м. Біла Церква. Призваний Білоцерківським РВК. Старшина. Загинув у вересні 1939 р.

МИХАЛЬЧЕНКО Іван Наумович, 1914 р.н., Вінницька обл., Теплицький р-н, с. Завадівка. Ветсанінструктор, 121 кп 32 кд. Загинув у вересні 1939 р.

МИШИН Роман Никанорович, 1916 р.н., Курська обл., Ленінський р-н, с. Козлов, українець. Червоноармієць, 60 кп 3 кд. Помер від ран у вересні 1939 р.

МІЛЕЩЕНКО Григорій Іванович, 1906 р.н., Житомирська обл., Малинський р-н, с. Головки. Червоноармієць, 96 сп 87 сд. Пропав безвісти у 1939 р.

МІЛУС (МИЛУС) Антон Пилипович, 1914 р.н., Вінницька обл., смт Теплик. Призваний Теплицьким РВК. Червоноармієць, 22 ап 99 сд. Загинув 19 вересня 1939 р.

МІРУТЕНКО Олександр Григорович, 1906 р.н., Житомирська обл., Малинський р-н, с. Шевченкове. Призваний Чоповицьким РВК Житомирської обл. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

МІРУТЕНКО Прокіп Михайлович, 1903 р.н., Житомирська обл., Малинський р-н, смт Чоповичі. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

МІРУШЕНКО Петро Омелянович, 1903 р.н., Житомирська обл., Малинський р-н, с. Щербатівка. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

МОВЧАНЮК Федір Пилипович, Житомирська обл., Коростенський р-н, с. Шершні. Призваний Чоповицьким РВК Житомирської обл. Червоноармієць. Загинув у 1939 р.

МОЖАРОВСЬКИЙ Віктор Петрович, 1906 р.н., Вінницька обл., Липовецький р-н, смт Турбів. Призваний Куйбишевським РВК Запорізької обл. Червоноармієць. Пропав безвісти 15 жовтня 1939 р.

МОЙСЕЄНКО Андрій Іванович, 1901 р.н., Житомирська обл., Малинський р-н, смт Чоповичі. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

МОЙСЕЄНКО Василь Михайлович, Житомирська обл., Малинський р-н, с. Барвінки. Призваний Чоповицьким РВК Житомирської обл. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

МОЙСЕЄНКО Дем'ян Гордійович, 1900 р.н., Житомирська обл., Малинський р-н, смт Чоповичі. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

МОЙСЕЄНКО Іван Андрійович, 1919 р.н., Житомирська обл., Малинський р-н, смт Чоповичі. Призваний Чоповицьким РВК. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Загинув у 1939 р.

МОЛЧАНЮК М.Т., 1913 р.н., Житомирська обл., Малинський р-н, смт Чоповичі. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

МОХОНЬКО Володимир Іванович, Харківська обл., Сахновщинський р-н, с. Дар-Надежда. Старшина, 16 сп 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

МУЗИКА Терентій Данилович, 1900 р.н., Житомирська обл., Попільнянський р-н, с. Паволоч. Червоноармієць, 146 сп 44 сд. Загинув у жовтні 1939 р.

МУЗИЧУК Микола Лаврентійович, 1904 р.н., Житомирська обл., Андрушівський р-н, с. Зарубенці. Призваний Андрушівським РВК 7 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

МУКАШЕВ Євген Никоневич, 1916 р.н., Донецька обл., м. Макіївка. Червоноармієць, озенадн 5 кк. Загинув у вересні 1939 р. в м. Росохач. Похований: с. Павшино.

МУРАВСЬКИЙ Пилип Максимович, 1915 р.н., Черкаська обл., Лисянський р-н, с. Почапінці. Мол. командир, 79 кп 4 кд. Помер від ран у 1939 р.

МУТИЛІН Сергій Андрійович, 1912 р.н., Полтавська обл., Кременчуцький р-н, с. Крюкове. Мол. командир, 69 ап 25 сд. Загинув у вересні 1939 р. в м. Корець, Рівненська обл.

МУТИЛО Трохим Зіновійович, 1916 р.н., Запорізька обл., с. Кізняк. Мол. командир, 71 отб 4 лтбр. Загинув у вересні 1939 р. Похований: с. Завадка.

МУШЕНОК Василь Григорович, Житомирська обл., Коростенський р-н, с. Обиходи. Призваний Чоповицьким РВК Житомирської обл. Червоноармієць. Загинув у 1939 р.

НАГРЕБЕЛЬНИЙ Дмитро Якович, 1904 р.н., Житомирська обл., Андрушівський р-н, с. Крилівка. Призваний Андрушівським РВК 7 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

НАУМЕНКО Василь Васильович, 1917 р.н., Житомирська обл., м. Малин. Червоноармієць, 96 сп 87 сд. Пропав безвісти у 1939 р.

НАУМЕНКО Олександр Йосипович, 1915 р.н., Одеська обл., Котовський р-н. Червоноармієць, 148 кл 34 кд. Загинув у вересні 1939 р. в с. Требухівці, Летичівський р-н, Хмельницька обл.

НАУМОВ Федір Васильович, Житомирська обл., Любарський р-н, с. Березівка. Призваний Любарським РВК. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

НАУМОВИЧ Іван Федорович, 1902 р.н., Житомирська обл., Малинський р-н, смт Чоповичі. Призваний Чоповицьким РВК. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

НЕДАШКОВСЬКИЙ Андрій Йосипович, 1902 р.н., Житомирська обл., Андрушівський р-н, с. Гальчин. Призваний Андрушівським РВК 7 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

НЕДАШКОВСЬКИЙ Гнат Миколайович, Житомирська обл., Малинський р-н, с. Скурати. Призваний Чоповицьким РВК Житомирської обл. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

НЕДАШКОВСЬКИЙ Олексій Петрович, Київська обл., Фастівський р-н, с. Томашівка. Призваний Фастівським РВК. Червоноармієць. Пропав безвісти у вересні 1939 р.

НЕДАШКОВСЬКИЙ Пантелеймон Дмитрович, 1904 р.н., Житомирська обл., Малинський р-н, с. Недашки. Призваний Базарським РВК Житомирської обл. Червоноармієць, 212 ап 87 сд. Загинув 19 вересня 1939 р.

НИЖНИК Леонтій Родіонович, Вінницька обл., Жмеринський р-н. Призваний Жмеринським РВК. Червоноармієць. Загинув 17 вересня 1939 р. Похований: м. Волочиськ, Хмельницька обл.

НИЖНЮК Артем Аврамович, 1907 р.н., Вінницька обл., Жмеринський р-н, с. Петрані. Червоноармієць, 69 сп 41 сд. Загинув у 1939 р.

НИКИТЮК Ганна Володимирівна, 1912 р.н., Житомирська обл., Андрушівський р-н, с. Лебединці. Призвана Андрушівським РВК 7 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропала безвісти у 1939 р.

НИЧИПОРУК Петро Омелянович, 1905 р.н., Житомирська обл., Олевський р-н, с. Лопатичі. Червоноармієць, 43 орозвб 87 сд. Пропав безвісти у вересні 1939 р.

НИКОЛАЄНКО Геннадій Петрович, Харківська обл., Чугуївський р-н, с. Артемівка. Червоноармієць, 336 сп 5 сд. Загинув 17 вересня 1939 р. Похований: м. Полоцьк, Вітебська обл., Білорусь.

НИКОЛАЙЧУК Іван Самійлович, 1910 р.н., Житомирська обл., Андрушівський р-н, с. Нехворощ. Призваний Андрушівським РВК 7 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

НИКОЛЮК Іван Назарович (Лазарович), 1904 р.н., Вінницька обл., Тиврівський р-н, с. Ворошилівка. Політрук, 377 отб 97 сд. Загинув у вересні 1939 р.

НИСЕЛЬ Василь Данилович, Житомирська обл., Ружинський р-н, с. Дерганівка. Червоноармієць, 25 сп 44 сд. Помер від хвороби у вересні 1939 р. Похований: с. Черниця.

НОВИЦЬКИЙ Степан Михайлович, 1908 р.н., Хмельницька обл., Полонський р-н, с. Ізобеліне. Червоноармієць, 280 сп 81 сд. Загинув у 1939 р.

ОЗЕРКІН Федір Іванович, Кіровоградська обл., с. Калинівка. Призваний Кіровоградським МВК 9 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

ОЗІНКОВСЬКИЙ Валерій Олександрович, 1906 р.н., Хмельницька обл., м. Старокостянтинів. Політрук, 47 кп 34 кд. Загинув у вересні 1939 р. в м. Ходорів, Жидачівський р-н, Львівська обл.

ОЛЕЩЕНКО Федір Павлович, 1908 р.н., Житомирська обл., Малинський р-н, с. Будо-Вороб'ї. Червоноармієць, 96 сп 87 сд. Пропав безвісти у 1939 р.

ОЛІЙНИК Микола Вакулович, 1906 р.н., Житомирська обл., Любарський р-н, с. Великі Деревичі. Червоноармієць, 202 сп 81 сд. Загинув у вересні 1939 р.

ОЛІЙНИК Федір Іванович, 1900 р.н., Житомирська обл., Житомирський р-н, с. Василівка. Призваний Житомирським РВК. Червоноармієць. Помер від ран 3 жовтня 1939 р.

ОЛІЙНИК Федір Іванович, 1902 р.н., Житомирська обл., Червоноармійський р-н, с. Новий Завод. Червоноармієць, 253 сп 45 сд. Загинув у 1939 р.

ОМЕЛЬЧУК Іван Адамович, 1914 р.н., Житомирська обл., Коростишівський р-н, с. Пилипонка. Призваний Коростишівським РВК. Червоноармієць. Загинув 20 вересня 1939 р.

ОПАНАСЕНКО Олексій Терентійович, 1902 р.н., Чернігівська обл., Ніжинський р-н, с. Крути. Червоноармієць, 743 сп 131 сд. Помер 17 липня 1940 р. Похований: м. Кам'янець-Подільський, Хмельницька обл.

ОСАДЧУК Іван Давидович, 1908 р.н., м. Київ. Червоноармієць, 3 отб 36 олтбр. Загинув у вересні 1939 р.

ОСЕТСЬКИЙ Йосип Олексійович, 1916 р.н., Житомирська обл., Черняхівський р-н, с. Забріддя. Червоноармієць, 253 сп 45 сд. Загинув у 1939 р.

ОСОВСЬКИЙ Яків Наумович, 1914 р.н., м. Дніпропетровськ. Заст. політрука, 72 обз 17 ск. Загинув у вересні 1939 р.

ОСТАПЕНКО Василь Олексійович, 1912 р.н., Житомирська обл., Малинський р-н, с. Любовичі. Червоноармієць, 96 сп 87 сд. Пропав безвісти у 1939 р.

ОСТАПЧУК Микола Кирилович, 1909 р.н., Житомирська обл., Олевський р-н, с. Голиші. Червоноармієць, 96 сп 87 сд. Пропав безвісти у 1939 р.

ОСТРОЛЬЧУК Давид Федорович, 1909 р.н., Житомирська обл., Лугинський р-н, с. Літки. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Пропав безвісти у 1939 р.

ОХРІМЧУК Іван Хомович, 1906 р.н., Житомирська обл., Черняхівський р-н, с. Сульчуки. Червоноармієць, 253 сп 45 сд. Загинув у 1939 р.

ПАВЛЕНКО Євдоким Пилипович, 1904 р.н., Київська обл., Чорнобильський р-н, с. Городчан. Червоноармієць, 283 сп 87 сд. Пропав безвісти у 1939 р.

ПАВЛЕНКО Максим (Михайло) Леонтійович, 1899 р.н., Житомирська обл., Малинський р-н, с. Старі Вороб'ї. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

ПАВЛИКОВ (ПАВЛЮКОВ) Семен Васильович, 1907 р.н., Донецька обл., м. Серго. Ст. лейтенант, штаб 6А. Загинув у вересні 1939 р.

ПАВЛИЧУК Іван Михайлович, Житомирська обл., Любарський р-н, с. Семенівка. Призваний Любарським РВК. Командир відділення. Пропав безвісти у 1939 р.

ПАВЛУШКО Лукаш Созонович, 1902 р.н., Житомирська обл., Андрушівський р-н, с. Нехворощ. Призваний Андрушівським РВК 7 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

ПАЛЬЧИНСЬКИЙ Михайло Семенович, 1906 р.н., Житомирська обл., Андрушівський р-н, с. Крилівка. Призваний Андрушівським РВК 7 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

ПАНТЮК Корній Тихонович, 1910 р.н., Хмельницька обл., Старокостянтинівський р-н, с. Малий Чернятин. Мол. командир, 10 кнадн 34 кд. Загинув 20 вересня 1939 р. в с. Соснівка.

ПАНЧУК Корній Тихонович. Червоноармієць, 10 кнадн 34 кд. Помер від ран у вересні 1939 р. в м. Терєбовля, Тернопільська обл.

ПАНЧУК Михайло Григорович, Житомирська обл., Любарський р-н, с. Березівка. Призваний Любарським РВК. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

ПАСІЧНИК Петро Самсонович, 1901 р.н., Житомирська обл., Андрушівський р-н, с. Крилівка. Призваний Андрушівським РВК 7 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

ПАСТОВЕНСЬКИЙ Федір Тимофійович, 1910 р.н., Житомирська обл., м. Андрушівка. Призваний Андрушівським РВК 7 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

ПАСЮК Іван Юхимович, 1907 р.н., Житомирська обл., Андрушівський р-н, с. Нехворощ. Призваний Андрушівським РВК 7 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

ПАХОМОВ Роман Кирилович, Житомирська обл., Любарський р-н, с. Кириївка. Призваний Любарським РВК. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

ПЕДЮК Григорій Іванович, 1910 р.н., Житомирська обл., Андрушівський р-н, с. Стара Котельня. Призваний Андрушівським РВК 7 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

ПЕЛОХ Яків Йосипович, 1912 р.н., Житомирська обл., Бердичівський р-н, с. Гардишівка. Призваний Андрушівським РВК 7 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

ПЕРЕЦЬ Денис Михайлович, 1906 р.н., Житомирська обл., Чуднівський р-н, с. Краснопіль. Червоноармієць, 177 сб 1 мсбр. Загинув у вересні 1939 р. Похований: м. Чортків, Тернопільська обл.

ПЕТРИК Степан Іванович, Житомирська обл., Любарський р-н, с. Юрівка. Призваний Любарським РВК. Мол. командир. Пропав безвісти у 1939 р.

ПЕТРОВ Василь Якович. Призваний Приазовським РВК Запорізької обл. Червоноармієць. Помер від ран 27 листопада 1939 р. Похований: м. Гродно, Білорусь.

ПЕТРОВИЧ Андрій Несторович, 1900 р.н., Житомирська обл., Олевський р-н, с. Зольня. Червоноармієць, 96 сп 87 сд. Пропав безвісти у 1939 р.

ПИЛИПЧУК Андрій Карпович, Хмельницька обл., м. Ізяслав. Червоноармієць, 158 кп 3 кд. Пропав безвісти у 1939 р.

ПИРІЖОК Тимофій Петрович, 1914 р.н., Житомирська обл., Малинський р-н, с. Ворсівка. Червоноармієць, 96 сп 87 сд. Пропав безвісти у 1939 р.

ПИСАРЧУК Микола Степанович (Стефанович), 1914 р.н., Мінська обл., смт Руденськ, Білорусь, українець. Червоноармієць, 85 сп 100 сд. Помер від ран у вересні 1939 р. Похований: м. Гродно, Білорусь.

ПИХТІН Іван Іванович, Кіровоградська обл., Кіровоградський р-н, с. Калинівка. Призваний Кіровоградським МВК 9 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

ПІДКОВЕНКО Іларіон Петрович, 1911 р.н., Житомирська обл., Народицький р-н, с. В'язівка. Червоноармієць, 71 оптдн 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

ПІКАЛОВНЯ Никифор Павлович, 1912 р.н., Київська обл., Чорнобильський р-н, с. Опачичі. Червоноармієць, 283 сп 87 сд. Пропав безвісти у 1939 р.

ПІКМАН Фроім Абрамович, 1908 р.н., Вінницька обл., Погребищенський р-н, с. Дзюньків. Червоноармієць, 125 ап 81 сд. Помер від ран у вересні 1939 р.

ПІМЕНОВ Василь Сергійович, м. Вінниця, росіянин. Полковий комісар, 17 ск. Загинув у 1939 р. Похований: м. Тернопіль.

ПІНЧУК Михайло Онисимович, 1908 р.н., Житомирська обл., Баранівський р-н, с. Кашперівка. Червоноармієць, 338 отб 24 тбр. Загинув у 1939 р.

ПІСКУН Михайло Єрмолайович, Житомирська обл., Любарський р-н, с. Новий Любар. Призваний Любарським РВК. Червоноармієць. Загинув у 1939 р.

ПІСКУН Степан Васильович, Житомирська обл., Любарський р-н, с. Новий Любар. Призваний Любарським РВК. Червоноармієць. Пропав безвісти у вересні 1939 р.

ПЛЕТЕНЕЦЬКИЙ Федір Федосійович, 1903 р.н., Житомирська обл., Попільнянський р-н, с. Саверці. Червоноармієць, 146 сп 44 сд. Загинув у вересні 1939 р. Похований: с. Тисовець (с. Тисовиця), Львівська обл.

ПОКРОПИВНИЙ Зіновій Іванович, 1900 р.н., Київська обл., Сквирський р-н, с. Пустоварівка. Червоноармієць, 38 обз 13 ск. Загинув у вересні 1939 р.

ПОЛІВАНОВ Микола Опанасович, 1914 р.н., Луганська обл. Червоноармієць, 12 прикордонний загін. Загинув 17 вересня 1939 р.

ПОЛІТАНСЬКИЙ Василь Дементійович, 1906 р.н., Вінницька обл., Могилів-Подільський р-н, с. Шендерівка. Червоноармієць, 1 сп 99 сд. Загинув 18 вересня 1939 р.

ПОЛІЩУК Адам Сергійович, 1900 р.н., Житомирська обл., Андрушівський р-н, с. Міньківці. Призваний Андрушівським РВК 7 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

ПОЛІЩУК Кіндрат Кирилович, 1902 р.н., Житомирська обл., Андрушівський р-н, с. Іванків. Призваний Андрушівським РВК 7 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

ПОЛІЩУК Олексій Микитович, 1905 р.н., Житомирська обл., м. Андрушівка. Призваний Андрушівським РВК 7 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

ПОЛІЩУК Семен Омелянович, Житомирська обл., Любарський р-н, с. Юрівка. Призваний Любарським РВК. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

ПОЛИЩУК Терентій Антонович, 1908 р.н., Хмельницька обл., Славутський р-н, с. Стригани. Червоноармієць, 9 кп 5 кд. Загинув у вересні 1939 р.

ПОЛУЯН Іван Васильович, 1905 р.н., Чернігівська обл., Чернігівський р-н, смт Михайло-Коцюбинське. Червоноармієць, 358 сп 60 сд. Загинув у 1939 р.

ПОПИК Михайло Павлович, Житомирська обл., Любарський р-н, с. Великобраталівське. Призваний Любарським РВК. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

ПОСТАМОК Марко Федорович, Київська обл., Поліський р-н, с. Луговики. Червоноармієць, 149 сп 60 сд. Загинув у 1939 р.

ПОТАПЧУК Федір Данилович, 1902 р.н., Житомирська обл., Олевський р-н, с. Лопатичі. Червоноармієць, 43 орозвб 87 сд. Пропав безвісти у 1939 р.

ПРИЙМАК Іван Семенович, 1912 р.н., Хмельницька обл., Полонський р-н, с. Адамів. Призваний у 1939 р. Червоноармієць, стрілець. Загинув 15 вересня 1939 р. Похований: Західна Білорусь.

ПРИСЯЖНЮК Герасим Сакович, Житомирська обл., Коростенський р-н, с. Обиходи. Призваний Чоповицьким РВК Житомирської обл. Червоноармієць. Загинув у 1939 р.

ПРИСЯЖНЮК Микола Гаврилович, 1912 (1914) р.н., Вінницька обл., Гайсинський р-н, с. Митків. Призваний Гайсинським РВК. Червоноармієць, 22 ап 99 сд. Загинув 20 вересня 1939 р. Похований: с. Коропець, Тернопільська обл.

ПРОКОПЕНКО Михайло Костянтинович, 1905 р.н., Житомирська обл., Малинський р-н, смт Чоповичі. Призваний Чоповицьким РВК. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

ПРОКОПОВ Василь Михайлович, 1917 р.н., м. Луганськ. Червоноармієць, 18 осапб. Загинув у 1939 р.

ПРОЦЮК Тихін Трохимович, 1916 р.н., Хмельницька обл., Ізяславський р-н, с. Щурівці. Червоноармієць, 60 кп 3 кд. Загинув у вересні 1939 р.

ПУМАН Іван Юхимович, Житомирська обл., Ємільчинський р-н, с. Бараші. Червоноармієць, 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

ПУСТОВІТ Афанасій Кирилович, Київська обл., Фастівський р-н, с. Дмитрівка. Призваний Фастівським РВК 7 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

ПУСТОВІТ Федір Семенович, 1910 р.н., Вінницька обл., Томашпільський р-н, с. Вапнярка. Ст. лейтенант, 22 ап 99 сд. Загинув у вересні 1939 р.

РАБОЩУК Мина Харитонович, 1901 р.н., Хмельницька обл., Ізяславський р-н, с. Припутні. Червоноармієць, 23 кнадн 3 кд. Загинув у вересні 1939 р.

РАДЕЦЬКИЙ Артем Іванович, Кіровоградська обл., Бобринецький р-н, с. Федорівка. Призваний Кіровоградським МВК у 1938 р. Червоноармієць. Загинув у вересні 1939 р.

РАДЧУК Степан Дмитрович, 1908 р.н., Житомирська обл., Ємільчинський р-н, с. Бараші. Червоноармієць, 197 ап 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

РАУС Іван Васильович, 1912 р.н., Житомирська обл., Попільнянський р-н, с. Саверці. Призваний Попільнянським РВК. Червоноармієць, 146 сп 44 сд. Загинув 25 вересня 1939 р. у с. Тишівці.

РАШКО Віктор Олександрович, Житомирська обл., Коростенський р-н, с. Мелені. Призваний Чоповицьким РВК Житомирської обл. Червоноармієць. Загинув у 1939 р.

РЕБИК Лазар Іванович, 1908 р.н., Чернігівська обл., Новгород-Сіверський р-н, с. Стахорщина. Червоноармієць, 38 осабп 15 ск. Загинув у 1939 р.

РЕВУЦЬКИЙ Михайло Тодорович, 1899 р.н., Житомирська обл., Олевський р-н, с. Майдан. Червоноармієць, 96 сп 87 сд. Пропає безвісти у 1939 р.

РЕЇЗОВ Джеміль Емір-Асан, Автономна Республіка Крим, Ялтинська міськрада, смт Гурзуф. Призваний Ялтинським РВК. Мол. командир, 126 сд. Загинув 29 вересня 1939 р.

РЕПЕТУН Дмитро Олександрович, 1916 р.н., Запорізька обл., Гуляйпільський р-н, с. Успенівка. Червоноармієць, 102 сп 41 сд. Загинув у вересні 1939 р.

РИБАЛКА Максим Тихонович, 1915 р.н., Миколаївська обл., Первомайський р-н, с. Соколівка. Червоноармієць, 512 сп. Загинув у 1939 р.

РИБАЧУК Назар Назарович, 1910 р.н., Вінницька обл., Липовецький р-н, смт Турбів. Червоноармієць, 9 ап 72 сд. Загинув у вересні 1939 р.

РИЛЬСЬКИЙ Іван Гаврилович, Харківська обл., Вовчанський р-н, с. Новоолександрівка. Червоноармієць, 17 прикордонний загін. Загинув у 1939 р.

РОГОЖИНСЬКИЙ Володимир Михайлович, 1915 р.н., Дніпропетровська обл., м. Дніпродзержинськ. Червоноармієць, 253 сп 45 сд. Загинув 1 жовтня 1939 р.

РОГУЗЬКО Пилип Лаврентійович, 1908 р.н., Житомирська обл., Ємільчинський р-н, с. Підлуби. Призваний Ємільчинським РВК. Червоноармієць, 96 сп 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

РОЖКО Віктор Олексійович, 1907 р.н., Житомирська обл., Коростенський р-н, с. Мелені. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

РОЖКО Петро Адамович, Житомирська обл., Коростенський р-н, с. Мелені. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

РОЗГОН Сава Андріянович, Житомирська обл., Любарський р-н, с. Мала Деревичка. Призваний Любарським РВК. Червоноармієць. Загинув у 1939 р.

РОМАНЕНКО Іван Семенович, 1904 р.н., Житомирська обл., Малинський р-н, с. Пінізевиці. Червоноармієць, 96 сп 87 сд. Пропав безвісти у 1939 р.

РОМАНЕНКО Федот Іванович, Чернігівська обл., Талалаївський р-н, с. Баумени. Призваний Талалаївським РВК. Червоноармієць. Пропав безвісти у вересні 1939 р.

РОМАНЧУК Григорій Адамович, Житомирська обл., Коростенський р-н, с. Обиходи. Призваний Чоповицьким РВК Житомирської обл. Червоноармієць. Загинув у 1939 р.

РОССОВСЬКИЙ Омелян Гнатович, 1912 р.н., Вінницька обл. НВР-16. Загинув у 1939 р.

РУДЕНКО Макар Миколайович, Житомирська обл., Любарський р-н, с. Мотовилівка. Призваний Любарським РВК. Червоноармієць. Загинув у 1939 р.

РУДМАН Фроїм Моткович, 1904 р.н., Житомирська обл., м. Володарськ-Волинський. Червоноармієць, 179 гап 44 сд. Помер від хвороби у вересні 1939 р.

РУДНИЧЕНКО Тимофій Тр., 1903 р.н., Чернігівська обл., Чернігівський р-н, с. Пльохів. Призваний Михайло-Кощубинським РВК Чернігівської обл. Червоноармієць, 358 сп 60 сд. Загинув 19 вересня 1939 р.

РУДЧЕНКО Петро Пилипович, Житомирська обл., Малинський р-н, смт Чоповичі. Призваний Чоповицьким РВК. Мол. командир, 16 сп 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

РУДЧЕНКО Степан Дем'янович, 1902 р.н., Житомирська обл., Малинський р-н, смт Чоповичі. Призваний Чоповицьким РВК. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

РУДЧЕНКО Федір Пилипович, 1906 р.н., Житомирська обл., Малинський р-н, смт Чоповичі. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Загинув у 1939 р.

РУДЮК Гнат Григорович, 1901 р.н., Житомирська обл., м. Андрушівка. Призваний Андрушівським РВК. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

РЯБОШ Кирило Омелянович, 1905 р.н., Житомирська обл., Олевський р-н, с. Кишин. Червоноармієць, 43 орозвб 87 сд. Пропав безвісти у вересні 1939 р.

РЯБОШ Петро Софронович, 1910 р.н., Житомирська обл., Олевський р-н, с. Кишин. Червоноармієць, 43 орозвб 87 сд. Пропав безвісти у вересні 1939 р.

РЯБЧЕНКО Василь Якович, 1906 р.н., Київська обл. Червоноармієць, 283 сп 87 сд. Пропав безвісти у 1939 р.

САБОТОВИЧ Афанасій Гнатович, Житомирська обл., Любарський р-н, с. Вишкіуси. Призваний Любарським РВК. Червоноармієць. Загинув у 1939 р.

САВАНЧУК Володимир Михайлович, 1910 р.н., Житомирська обл., Володарсько-Волинський р-н, с. Зубринка. Призваний Володарсько-Волинським РВК. Червоноармієць. Помер від ран 28 листопада 1939 р.

САВИН Матвій Іванович, 1909 р.н., м. Житомир. лейтенант, 146 сп 44 сд. Загинув 25 вересня 1939 р. в с. Тишівці.

САВОСТІН Василь Сергійович, 1917 р.н., Донецька обл., м. Слов'янськ. Червоноармієць, 253 сп 45 сд. Загинув 1 жовтня 1939 р.

САВЧЕНКО Федір Гордійович, 1912 р.н., Житомирська обл., Коростенський р-н, с. Обиходи. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Пропає безвісти у вересні 1939 р.

САДОВИЙ Василь Йосипович, Вінницька обл., Погребищенський р-н, с. Борщагівка. Червоноармієць, 233 квап 81 сд. Пропає безвісти у вересні 1939 р.

САЗОНОВ Степан Костянтинович, 1914 р.н., м. Луганськ, росіянин. Старшина, 38 лтбр. Загинув у вересні 1939 р. Похований: м. Львів.

САЙМЕРШАФ Євсей Якович, 1915 р.н., Миколаївська обл., Березнегуватський р-н, с. Калачеве. Призваний Березнегуватським РВК. Червоноармієць. Помер від ран у вересні 1939 р.

САМОЙЛЕНКО Петро Васильович, Житомирська обл., Малинський р-н, смт Чоповичі. Мол. командир, 16 сп 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

САТИРСЬКИЙ Фока Еммануїлович, 1904 р.н., Черкаська обл., Уманський р-н, с. Паланка. Червоноармієць, 798 сп 140 сд. Загинув у 1939 р.

САФОНОВ Микола Андрійович, 1917 р.н., Житомирська обл., м. Новоград-Волинський. Ст. лейтенант, отб 45 сд. Загинув у 1939 р.

СВІНЦІЦЬКИЙ Гнат Георгійович, 1915 р.н., Хмельницька обл., Полонський р-н, смт Понінка. Червоноармієць, 280 сп 81 сд. Загинув у вересні 1939 р.

СЕВЕРНЮК Йосип Андронович, 1908 р.н., Хмельницька обл., м. Старокостянтинів. Призваний у 1939 р. Червоноармієць. Загинув у 1939 р.

СЕДУНОВИЧ Павло Гнатович, Київська обл., Чорнобильський р-н, с. Рудня-Вересня. Червоноармієць, 283 сп 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

СЕЛІВЕРСТОВ Василь Іванович, 1909 р.н., Донецька обл., м. Красноармійськ. Призваний Красноармійським РВК. Червоноармієць. Загинув 18 вересня 1939 р.

СЕМЕНЕНКО Іван Дмитрович (Данилович), Житомирська обл., Малинський р-н, с. Шевченкове. Призваний Чоповицьким РВК Житомирської обл. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Пропає безвісти у вересні 1939 р.

СЕМЕНЕНКО Павло Миколайович, 1904 р.н., Житомирська обл., Малинський р-н, смт Чоповичі. Призваний Чоповицьким РВК. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Загинув 20 (28) вересня 1939 р.

СЕМЕНЕНКО Петро Ількович (Улянович), Житомирська обл., Малинський р-н, смт Чоповичі. Призваний Чоповицьким РВК. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

СЕМЕНЮК Олександр Іларіонович, 1901 р.н., Житомирська обл., Андрушівський р-н, с. Лісівка. Призваний Андрушівським РВК 7 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропає безвісти у 1939 р.

СЕМЧЕНКО Семен Павлович, 1907 р.н., Вінницька обл., Липовецький р-н, с. Нова Прилука. Призваний Турбівським РВК Вінницької обл. Червоноармієць, 9 ап 72 сд. Загинув 17 вересня 1939 р. в с. Каспарівці, Заліщицький р-н, Тернопільська обл.

СЕРГАТЮК Олексій Максимович, 1915 р.н., Житомирська обл., Ружинський р-н, с. Вчорайше. Призваний у 1936 р. Військлікар. Помер від ран 17 вересня 1939 р. Похований: с. Гусятин, Чемеровецький р-н, Хмельницька обл.

СЕРГІЄНКО Яків Антонович, Київська обл., Фастівський р-н, с. Волиця. Призваний Фастівським РВК. Червоноармієць. Пропав безвісти у вересні 1939 р.

СЕРГІЙЧУК Яків Микитович, Житомирська обл., Любарський р-н, с. Новий Любар. Призваний Любарським РВК. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

СЕРЕДА Матвій Дмитрович, 1901 р.н., Чернігівська обл., Щорський р-н, с. Новий Завод. Червоноармієць, 253 сп 45 сд. Помер від ран 1 жовтня 1939 р.

СЕХНО Петро Сергійович, 1906 р.н., Житомирська обл., Малинський р-н, с. Нові Вороб'ї. Червоноармієць, 96 сп 87 сд. Пропав безвісти у 1939 р.

СИДОРЕНКО Володимир Михайлович, Київська обл., Фастівський р-н, с. Дорогинка. Призваний Фастівським РВК 7 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

СИДОРЕНКО Григорій Кирилович, Житомирська обл., Любарський р-н, с. Глезне. Призваний Любарським РВК. Червоноармієць. Загинув у 1939 р.

СИДОРЕНКО Павло Матвійович, 1907 р.н., Житомирська обл., Коростишівський р-н, с. Містечко (с. Городенка). Призваний Коростишівським РВК. Червоноармієць, 6 осапб 8 ск. Загинув 9 вересня 1939 р. Похований: м. Дубно, Рівненська обл.

СИДОРЕНКО Тимофій Трохимович, 1917 р.н., Житомирська обл., Олевський р-н, с. Замисловичі. Червоноармієць, 96 сп 87 сд. Пропав безвісти у 1939 р.

СИЛЕНОК Євмен Сидорович, Київська обл., Чорнобильський р-н, с. Теремці. Призваний Чорнобильським РВК. Червоноармієць. Помер від ран у 1939 р.

СИЛЬЧЕНКО Петро Трохимович, 1911 р.н., Житомирська обл., Коростенський р-н, с. Обиходи. Призваний Чоповицьким РВК Житомирської обл. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

СИМОНЕНКО Макар Гнатович, 1912 р.н., Чернігівська обл., Козелецький р-н, с. Короп'є. Призваний Остерським РВК Чернігівської обл. Червоноармієць, 27 сп. Помер від хвороби у 1939 р.

СИЧЕВСЬКИЙ Андрій Павлович, Житомирська обл., Малинський р-н, с. Шевченкове. Призваний Чоповицьким РВК Житомирської обл. Червоноармієць. Загинув у 1939 р.

СИЧЕВСЬКИЙ Олександр (Андрій) Павлович, 1912 р.н., Житомирська обл., Малинський р-н, смт Чоповичі. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

СІЧКАРУК Олександр Олексійович, Житомирська обл., Володарсько-Волинський р-н, с. Грушки. Призваний Володарсько-Волинським РВК. Червоноармієць. Загинув у 1939 р.

СКИБА Віктор Максимович, 1913 р.н., Луганська обл., м. Стаханов. Мол. військтехнік, 2 отб 36 олтр. Загинув у вересні 1939 р.

СКИПА Іван Григорович, м. Кіровоград. Призваний Кіровоградським МВК у 1939 р. Червоноармієць. Загинув у вересні 1939 р.

СКЛЯРЕНКО Сава Степанович, 1910 р.н., Черкаська обл., Уманський р-н, с. Янтарівка. Червоноармієць. Загинув у 1939 р.

СКРИПКА Степан Володимирович, 1912 р.н., м. Київ. Червоноармієць, орвб 36 олтр. Пропав безвісти 20 вересня 1939 р.

СКРИПНИК Яків Титович, 1910 р.н., Житомирська обл., м. Овруч. Мол. лейтенант, 71 оптдн 87 сд. Пропав безвісти у вересні 1939 р.

СКУРАТОВСЬКИЙ Андрій Тофілевич, Житомирська обл., Малинський р-н, с. Скурати. Призваний Чоповицьким РВК Житомирської обл. Червоноармієць. Загинув у 1939 р.

СКУРАТОВСЬКИЙ Гнат Васильович, Житомирська обл., Малинський р-н, с. Скурати. Призваний Чоповицьким РВК Житомирської обл. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

СКУРАТОВСЬКИЙ Давид Павлович, Житомирська обл., Малинський р-н, с. Скурати. Призваний Чоповицьким РВК Житомирської обл. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

СКУРАТОВСЬКИЙ Федір Степанович, Житомирська обл., Малинський р-н, с. Скурати. Призваний Чоповицьким РВК Житомирської обл. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

СЛОВАКІН Олексій Васильович, Вінницька обл., м. Хмільник, росіянин. Політрук, 14 сп 72 сд. Пропав безвісти у вересні 1939 р.

СМЄШУК Григорій Ілліч, 1911 р.н., Київська обл., Білоцерківський р-н, с. Павлівка. Червоноармієць, 445 сп 140 сд. Загинув у 1939 р.

СМОЛЯР Мефодій Іванович, 1910 р.н., Житомирська обл., Баранівський р-н, с. Стовпи. Червоноармієць, 17 інж. бат. Загинув у вересні 1939 р. Похований: м. Бучач, Тернопільська обл.

СОБЧЕНКО Степан Максимович, Житомирська обл., Коростенський р-н, с. Обиходи. Призваний Чоповицьким РВК Житомирської обл. Червоноармієць. Загинув у 1939 р.

СОКИРСЬКИЙ Фока Еммануїлович, 1912 р.н., Черкаська обл., Уманський р-н, с. Полянецьке. Призваний Уманським РВК. Червоноармієць, 798 сп 140 сд. Загинув 1 жовтня 1939 р.

СОКОЛОВСЬКИЙ Володимир Андрійович, 1902 р.н., Київська обл., м. Чорнобиль. Червоноармієць, 283 сп 87 сд. Помер від хвороби у 1939 р.

СОКОЛОВСЬКИЙ Михайло Степанович, Житомирська обл., Любарський р-н, с. Гринівці. Призваний Любарським РВК. Червоноармієць. Загинув у 1939 р.

СОРОКА Антон Омелянович, 1911 р.н., Житомирська обл., Олевський р-н, с. Лопатичі. Мол. командир, 430 орозвб 87 сд. Пропав безвісти у 1939 р.

СОСОЙ Никифор Никодимович, 1906 р.н., Житомирська обл., Андрушівський р-н, с. Старосілля. Призваний Андрушівським РВК 7 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

СТАДНИК Григорій Маркович, 1912 р.н., Хмельницька обл., Кам'янець-Подільський р-н, с. Вербка. Червоноармієць, 5 кп. Пропав безвісти 17 вересня 1939 р.

СТАДНИК Дмитро Іванович, 1905 р.н., Житомирська обл., Андрушівський р-н, с. Війтівці. Призваний Андрушівським РВК 7 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

СТАШЕНКО Іван Іванович, 1915 р.н., Житомирська обл., Радомишльський р-н, с. Вишевичі. Призваний Радомишльським РВК. Червоноармієць. Пропав безвісти 6 серпня 1939 р.

СТАЩУК Василь Дем'янович, Житомирська обл., Коростенський р-н, с. Новаки. Призваний Чоповицьким РВК Житомирської обл. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

СТЕЛЬМАШЕНКО Олександр Ілліч, 1903 р.н., Житомирська обл., Андрушівський р-н, с. Яроповичі. Призваний Андрушівським РВК 7 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

СТЕПАНОВ Іван Олександрович, 1912 р.н., Житомирська обл., м. Андрушівка. Призваний Андрушівським РВК 7 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

СТЕПАНЧУК Степан Степанович, 1901 р.н., Житомирська обл., Малинський р-н, смт Чоповичі. Призваний Чоповицьким РВК. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

СТЕПУШЕНКО Григорій (Армарій) Семенович, 1898 р.н., Житомирська обл., Олевський р-н, с. Зубковичі. Червоноармієць, 96 сп 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

СТЕЦЮК Василь Михайлович, Житомирська обл., Любарський р-н, с. Мотовилівка. Призваний Любарським РВК. Мол. командир. Пропав безвісти у 1939 р.

СТИТЮК (СТЕЦЮК) Никифор Прокопович, 1907 р.н., Житомирська обл., Малинський р-н, с. Татарновичі. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

СТОЄВ Василь Федорович, м. Кіровоград. Призваний Кіровоградським МВК 9 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

СТОЛЯР Іван Давидович, 1904 р.н., Житомирська обл., Житомирський р-н, с. Висока Піч. Червоноармієць, 253 сп 45 сд. Загинув 1 жовтня 1939 р.

СТРАТОВИЧ Михайло Іванович, 1911 р.н., Житомирська обл., Малинський р-н, с. Липляни. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Пропав безвісти у вересні 1939 р.

СТРУК Іван Захарович, 1900 р.н., Київська обл., Чорнобильський р-н, с. Іллінці. Червоноармієць, 283 сп 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

СУБОТА Ілля Васильович, 1911 р.н., м. Київ. Мол. лейтенант, орз 10 тбр. Загинув у вересні 1939 р.

СУБОТЕНКО Петро Каленикович, 1904 р.н., Житомирська обл., Андрушівський р-н, с. Лебединці. Призваний Андрушівським РВК 7 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

СУДИНОВИЧ Павло Гнатович, Київська обл., Чорнобильський р-н, с. Рудня-Вересня. Призваний Чорнобильським РВК. Червоноармієць, 283 сп 87 сд. Загинув 20 вересня 1939 р.

СУММА Юхим Андрійович, 1903 р.н., Житомирська обл., Ємільчинський р-н, с. Підлуби. Призваний Ємільчинським РВК. Червоноармієць, 96 сп 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

СУХОВЕЄВ Никифор Сергійович, 1914 р.н., м. Житомир. Мол. командир, 122 ап. Помер від ран у 1939 р.

СУШИЦЬКИЙ Григорій Максимович, Житомирська обл., Малинський р-н, с. Скурати. Призваний Чоповицьким РВК Житомирської обл. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

СУШИЦЬКИЙ Микола Андрійович, 1914 р.н., Житомирська обл., Малинський р-н, смт Чоповичі. Призваний Чоповицьким РВК. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Загинув у 1939 р.

ТАБУН Степан Савелійович, 1908 р.н., Житомирська обл., Андрушівський р-н, с. Гальчин. Призваний Андрушівським РВК 7 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

ТАРАСЮК Олександр Кононович, 1912 р.н., Житомирська обл., Андрушівський р-н, с. Волосів. Призваний Андрушівським РВК 7 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

ТАТАРЧУК Ладько Дем'янович, 1911 р.н., Житомирська обл., Андрушівський р-н, с. Волосів. Призваний Андрушівським РВК 7 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

ТЕМСЬКИЙ Йосип Борисович, м. Кіровоград. Призваний Кіровоградським МВК у 1938 р. Червоноармієць. Загинув у вересні 1939 р.

ТЕРЕНТЮК Микола Васильович, 1907 р.н., Житомирська обл., Малинський р-н, с. Липляни (с. Татарновичі). Призваний Чоповицьким РВК Житомирської обл. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

ТЕСЛЕНКО Василь Трохимович, 1916 р.н., м. Київ. Червоноармієць, орозвб 60 сд. Загинув у 1939 р.

ТЕСЛЮК (ТЕСЛЯК) Іван Корнійович (Корнилович), 1903 р.н., Хмельницька обл., Старокостянтинівський р-н, с. Баглаї. Червоноармієць, 343 оатб 23 тбр. Загинув у вересні 1939 р.

ТИМОШЕНКО Василь Макарович, 1910 р.н., Житомирська обл., Черняхівський р-н, с. Сліпчиці. Червоноармієць, 253 сп 45 сд. Загинув у 1939 р.

ТИМОЩУК Матвій Григорович, 1904 р.н., Житомирська обл., Олевський р-н, с. Лопатичі. Червоноармієць, 43 орозвб 87 сд. Пропав безвісти у 1939 р.

ТИМОЩУК Петро Захарович, 1908 р.н., Житомирська обл., Олевський р-н, с. Зольня. Червоноармієць, 96 сп 87 сд. Пропав безвісти у 1939 р.

ТИТЮК Данило Костянтинович, 1905 р.н., Житомирська обл., Малинський р-н, с. Татарновичі. Призваний Чоповицьким РВК Житомирської обл. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Загинув 21 вересня 1939 р.

ТИЩЕНКО Йосип Никифорович, Житомирська обл., Коростенський р-н, с. Обиходи. Червоноармієць, 10 сп 87 сд. Пропав безвісти у вересні 1939 р.

ТИЩЕНКО Петро Лазарович, 1911 р.н., Житомирська обл., Коростенський р-н, с. Обиходи. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

ТИЩЕНКО Федір Кирилович, 1915 р.н., Луганська обл., Міловський р-н, с. Мусіївка. Старшина, 16 сп 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

ТИТУС Микола Пилипович, 1911 р.н., Черкаська обл., Жашківський р-н, с. Хижня. Червоноармієць, атб 140 сд. Загинув у 1939 р.

ТКАЧ, Хмельницька обл., Ярмолинецький р-н, с. Сутківці. 96 сд. Пропав безвісти у 1939 р.

ТКАЧЕНКО Петро Степанович, Житомирська обл., Коростенський р-н, с. Обиходи. Призваний Чоповицьким РВК Житомирської обл. Червоноармієць. Загинув у 1939 р.

ТОЛКАЧ Антон Васильович, Житомирська обл., Малинський р-н, смт Чоповичі. Призваний Чоповицьким РВК. Червоноармієць. Загинув у 1939 р.

ТРЕЙГЕР (ТРОЙГЕР) Яків Хаїмович, 1914 р.н., Вінницька обл., м. Хмільник. Червоноармієць, 14 сп 72 сд. Загинув у вересні 1939 р.

ТРЕТЯК Тимофій Сергійович, 1915 р.н., Хмельницька обл., Волочиський р-н, с. Курилівка. Червоноармієць, 5 кл 9 кд. Загинув 17 вересня 1939 р. Похований: с. Єзловиці.

ТРОПЮК (ТРОЦЮК) Тихін Трохимович, Хмельницька обл., Ізяславський р-н, Щуровецька с/р. Призваний Ізяславським РВК. Червоноармієць, 60 кап 3 кд. Загинув 22 вересня 1939 р.

ТРОФІЛЕНКО Віктор Омелянович, 1918 р.н., Дніпропетровська обл., Нікопольський р-н, с. Капулівка. Червоноармієць, 12 прикордонний загін. Загинув 17 вересня 1939 р.

ТУТ Андрій Степанович, 1903 р.н., Хмельницька обл., Дунаєвецький р-н, смт Смотрич. Червоноармієць, 43 сп 96 сд. Загинув у 1939 р.

ТУЦЬКИЙ Адам Талимонович, 1913 р.н., Житомирська обл., Олевський р-н, с. Майдан. Червоноармієць, 96 сп 87 сд. Пропав безвісти у 1939 р.

ТЮТЮННИК Мойсей Федорович, 1904 р.н., Дніпропетровська обл., м. Апостолове. Червоноармієць, 249 гап 41 сд. Загинув у жовтні 1939 р.

УЛЯНЮК Тимофій Павлович, Житомирська обл., Любарський р-н, с. Вищікуси. Призваний Любарським РВК. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

УРУПА Степан Миколайович, Київська обл., Чорнобильський р-н, с. Кошівка. Червоноармієць, 283 сп 87 сд. Пропав безвісти у 1939 р.

УЩАПОВСЬКИЙ Микита, Житомирська обл., Коростенський р-н, с. Васьковичі. Червоноармієць, 10 сп 87 сд. Пропав безвісти у вересні 1939 р.

ФЕДОРЧУК Микола Васильович, 1916 р.н., Хмельницька обл., Ізяславський р-н, с. Плужне. Мол. командир, санінструктор, 34 кп 3 кд. Загинув у вересні 1939 р.

ФЕЛИНДИШ (ФЕРЕНДИШ) Лука Антонович, 1915 р.н., Хмельницька обл., с. Мостове. Командир відділення, 206 сп 99 сд. Загинув у вересні 1939 р.

ФЕОКТИСТОВ Іван Олексійович, 1909 р.н., Краснодарський край, Северський р-н, ст. Северська, українець. Ст. політрук, 27 кнадн 3 кд. Загинув у вересні 1939 р.

ФЕЩЕНКО Григорій Митрофанович (Макарович), 1900 р.н., Житомирська обл., Малинський р-н, с. Барвінки. Призваний Чоповицьким РВК Житомирської обл. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

ФЕЩЕНКО Іван Васильович, Житомирська обл., Малинський р-н, с. Шевченкове. Призваний Чоповицьким РВК Житомирської обл. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Пропав безвісти у 1939 р.

ФЕЩЕНКО Кузьма Максимович, 1904 р.н., Житомирська обл., Малинський р-н, смт Чоповичі. Призваний Чоповицьким РВК. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

ФЕЩЕНКО Прокіп Семенович, Житомирська обл., Малинський р-н, смт Чоповичі. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Пропав безвісти у вересні 1939 р.

ФЕЩЕНКО Сергій Іванович, Житомирська обл., Малинський р-н, смт Чоповичі. Призваний Чоповицьким РВК. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

ФЕЩЕНКО Степан Іванович, 1911 р.н., Житомирська обл., Малинський р-н, смт Чоповичі. Призваний Чоповицьким РВК. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

ФІАКСАН Ірина Йосипівна, 1908 р.н., Хмельницька обл., Полонський р-н, смт Понінка. Червоноармієць, 280 сп 81 сд. Померла від хвороби у 1939 р.

ФІЛОНЕНКО Андрій Григорович, Житомирська обл., Малинський р-н, с. Барвінки. Призваний Чоповицьким РВК Житомирської обл. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

ФІЛОНЕНКО Григорій Васильович, Житомирська обл., Малинський р-н, смт Чоповичі. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

ФІЛОНЕНКО Григорій Йосипович, 1908 р.н., Житомирська обл., Коростенський р-н, с. Бехи. Призваний Чоповицьким РВК Житомирської обл. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

ФІЛОНЕНКО Іван Гаврилович, 1912 р.н., Житомирська обл., Малинський р-н, смт Чоповичі. Призваний Чоповицьким РВК. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Пропав безвісти у вересні 1939 р.

ФІЛОНЕНКО Іван Іванович, 1909 р.н., Житомирська обл., Малинський р-н, смт Чоповичі. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Пропав безвісти у 1939 р.

ФІЛОНЕНКО Іван Кирилович, 1914 р.н., Житомирська обл., Малинський р-н, с. Барвінки. Призваний Чоповицьким РВК Житомирської обл. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

ФІЛОНЕНКО Іван Леонтійович, Житомирська обл., Малинський р-н, смт Чоповичі. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

ФІЛОНЕНКО Микола Григорович, 1901 р.н., Житомирська обл., Малинський р-н, с. Шевченкове. Призваний Чоповицьким РВК Житомирської обл. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Загинув 23 вересня 1939 р.

ФІЛОНЕНКО Микола Омелянович, 1912 р.н., Житомирська обл., Малинський р-н, смт Чоповичі. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

ФІЛОНЕНКО Степан Іванович, Житомирська обл., Малинський р-н, смт Чоповичі. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

ФЛАКСМАН Іоан Йосифович, 1915 р.н., Хмельницька обл., Полонський р-н, с. Понінка. Червоноармієць, 81 сд. Помер від хвороби у вересні 1939 р.

ФОМЕНКО Кузьма Маркович, Харківська обл., Зачепилівський р-н, к-п "Червоний Прапор". Червоноармієць, 336 сп 5 сд. Загинув 17 вересня 1939 р. Похований: м. Полоцьк, Вітебський р-н, Білорусь.

ФОРЕСТ (ФОРЕС) Семен Іванович, 1908 р.н., Вінницька обл., Могилів-Подільський р-н, с. Мазурівка. Червоноармієць, 1 сп 99 сд. Загинув 19 вересня 1939 р.

ФОРТУШЕНКО Олександр Вікторович, 1911 р.н., Житомирська обл., Лугинський р-н, с. Липники. Червоноармієць, 76 осапб 60 сд. Загинув у 1939 р.

ФУРМАН Олександр Филімонович, Житомирська обл., Любарський р-н, с. Кутище. Призваний Любарським РВК. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

ХАЛЕЦЬКИЙ Трохим Дмитрович, 1911 р.н., Чернігівська обл., Чернігівський р-н, с. Скугарі. Призваний Михайло-Коцюбинським РВК Чернігівської обл. Червоноармієць. Загинув 19 вересня 1939 р.

ХАНЧЕВСЬКИЙ Павло Леонтійович, 1904 р.н., Житомирська обл., Малинський р-н, смт Чоповичі. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

ХАРЧЕНКО Семен Андрійович, Донецька обл., Ольшанський р-н, с. Олександрівка. Мол. лейтенант, 16 сп 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

ХІР'ЯНОВ Петро Кіндратович, 1913 р.н., Херсонська обл., Новотроїцький р-н, с. Новопокровка. Призваний Новотроїцьким РВК. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

ХОДАКОВСЬКИЙ Олександр Степанович, 1914 р.н., Житомирська обл., Андрушівський р-н, с. Нехворощ. Призваний Андрушівським РВК 7 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

ХОДАКОВСЬКИЙ Яків Томашович, Житомирська обл., Малинський р-н, с. Барвінки. Призваний Чоповицьким РВК Житомирської обл. Червоноармієць. Загинув у 1939 р.

ХОДАКОВСЬКИЙ Яків Хомич (Федорович), 1900 р.н., Житомирська обл., Малинський р-н, смт Чоповичі. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

ХОДЮК Кирило Якович, 1908 р.н., Житомирська обл., Олевський р-н, с. Кишин. Червоноармієць, 43 орозвб 87 сд. Пропав безвісти у вересні 1939 р.

ХОМЕНКО Кузьма Мартинович, Харківська обл., Зачепилівський р-н. Червоноармієць, 336 сп 5 сд. Загинув у вересні 1939 р. Похований: с. Липки.

ХОМЕНКО Терентій Антонович, 1901 р.н., Житомирська обл., Андрушівський р-н, с. Степок. Призваний Андрушівським РВК 7 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

ХОМИЧ Степан Лук'янович, 1902 р.н., Житомирська обл., м. Андрушівка. Призваний Андрушівським РВК 7 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

ХРАПІЙЧУК Павло Петрович, 1910 р.н., Житомирська обл., Коростенський р-н, с. Новаки. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Загинув у 1939 р.

ХРАПІЙЧУК Петро Іванович, Житомирська обл., Коростенський р-н, с. Новаки. Призваний Чоповицьким РВК Житомирської обл. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

ХРАПСЬКИЙ Павло Петрович, Житомирська обл., Коростенський р-н, с. Новаки. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Пропав безвісти у вересні 1939 р.

ХРИСТОСЕНКО Єгор Семенович, 1915 р.н., м. Луганськ. Призваний Старобільським РВК Луганської обл. Червоноармієць, 253 сп 45 сд. Загинув 1 жовтня 1939 р.

ЦВЕТНОЙ Федір Григорович, 1909 р.н., Кіровоградська обл., Долинський р-н, с. Новошевченкове. Червоноармієць, 132 ап 41 сд. Загинув у вересні 1939 р.

ЦИБУЛЬСЬКИЙ Софрон Назарович, 1906 р.н., Житомирська обл., Ружинський р-н, с. Березянка. Червоноармієць, 25 сп 44 сд. Загинув у вересні 1939 р.

ЦУКАНОВ Іван Васильович, м. Кіровоград. Призваний Кіровоградським МВК у 1938 р. Червоноармієць. Загинув у 1939 р.

ЦУМАН Іван Єфремович, 1913 р.н., Київська обл., смт Баришівка. Червоноармієць, 197 ап 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

ЧАБАН Олександр Петрович, 1906 р.н., Вінницька обл., Гайсинський р-н, с. Краснопілка. Призваний Гайсинським РВК. Червоноармієць, 22 ап 99 сд. Загинув 20 вересня 1939 р. Похований: братська могила у с. Корінець, Білорусь.

ЧАБАН Олександр Петрович, 1906 р.н., Вінницька обл., Гайсинський р-н, с. Краснопілка. Червоноармієць. Загинув 18 вересня 1939 р. Похований: с. Вістря, Монастирський р-н, Тернопільська обл.

ЧЕРВОТОК Григорій Наумович, 1904 р.н., Житомирська обл., Андрушівський р-н, с. Іванків. Призваний Андрушівським РВК 7 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

ЧЕРЕВАТИЙ Степан Федорович, 1908 р.н., Черкаська обл., Звенигородський р-н, с. Вільховець. Червоноармієць, 25 сп 44 сд. Загинув 29 жовтня 1939 р.

ЧЕРКОВ (ЧЕРНОВ) Андрій Сергійович, 1915 р.н., м. Донецьк. Червоноармієць, 158 кп 3 кд. Загинув у вересні 1939 р.

ЧЕРНЕГА Андрій Єгорович, Кіровоградська обл., Кіровоградський р-н, с. Назарівка. Призваний Кіровоградським МВК. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

ЧЕРНИШ Петро Юхимович, 1901 р.н., Житомирська обл., Андрушівський р-н, с. Яроповичі. Призваний Андрушівським РВК 7 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

ЧЕРНЯЄВ Євдоким Петрович, 1909 р.н., Житомирська обл., м. Андрушівка. Призваний Андрушівським РВК 7 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

ЧЕРНЯХІВСЬКИЙ Михайло Авдійович, Житомирська обл., Коростенський р-н, с. Мелені. Призваний Чоповицьким РВК Житомирської обл. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

ЧИРКО Ісидор Андрійович, 1901 р.н., Житомирська обл., Чуднівський р-н, с. Городище. Призваний Чуднівським РВК. Червоноармієць, польовий лазарет 481. Помер від ран у 1939 р. у м. Здолбунів, Рівненська обл.

ЧИРОВАТИЙ Степан, Черкаська обл., Звенигородський р-н, с. Ляхівці. Червоноармієць, 25 сп 44 сд. Загинув у вересні 1939 р. Похований: у саду господарського двору с. Середня Вісь.

ЧМИР Микита Григорович, Кіровоградська обл., с. Калининка. Призваний Кіровоградським МВК у 1938 р. Червоноармієць. Загинув у вересні 1939 р.

ЧУБАРУК Захарій Пилипович, Житомирська обл., Любарський р-н, с. Кириївка. Призваний Любарським РВК. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

ЧУЙКО Дмитро Степанович, 1914 р.н., Житомирська обл., Андрушівський р-н, с. Гальчин. Призваний Андрушівським РВК 7 вересня 1939 р. Пропав безвісти у 1939 р.

ШАЛАМОВ Іван Степанович, 1915 р.н., Харківська обл. Червоноармієць, 10 сп 45 сд. Помер у вересні 1939 р.

ШАМРАЙ Захарій Мартинович, Житомирська обл., Любарський р-н, с. Гринівці. Призваний Любарським РВК. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

ШАПРО Йосип Якович, 1907 р.н., Житомирська обл., Коростенський р-н, с. Ушомир. Призваний Борисівським РВК. Червоноармієць. Загинув 21 вересня 1939 р. в м. Гродно, Білорусь.

ШАПОВАЛОВ Гнат Григорович, 1914 р.н., Київська обл., Чорнобильський р-н, ст. Янів. Мол. лейтенант, 283 сп 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

ШАПОВАЛОВ Кирило Захарович, м. Кіровоград. Призваний Кіровоградським МВК 9 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

ШАРІН Олексій Іванович, Житомирська обл. Мол. лейтенант, 16 сп 87 сд. Загинув у 1939 р.

ШАРЛАЙ Іван Онуфрійович, м. Дніпропетровськ. Червоноармієць, 126 сд. Загинув у вересні 1939 р.

ШАТРУК Максим Федорович, Житомирська обл., Любарський р-н, с. Гринівці. Призваний Любарським РВК. Червоноармієць. Загинув у 1939 р.

ШЕВЧЕНКО Андрій Якимович, 1915 р.н., Кіровоградська обл., Олександрійський р-н, смт Нова Прага, росіянин. Червоноармієць, 79 кп 34 кд. Загинув у вересні 1939 р. в смт Гусятин, Тернопільська обл.

ШЕВЧЕНКО Григорій Павлович, Автономна Республіка Крим, м. Сімферополь. Червоноармієць, 638 сп. Загинув у вересні 1939 р.

ШЕВЧУК (ШЕМЧУК) Михайло Павлович, 1911 р.н., Вінницька обл., Погребищенський р-н, с. Скибинці. Червоноармієць, 233 квап 81 сд. Загинув у вересні 1939 р.

ШЕВЧУК Дмитро Мефодійович, 1911 р.н., Житомирська обл., м. Андрушівка. Призваний Андрушівським РВК 7 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

ШЕВЧУК Іван Онуфрійович, Житомирська обл., Любарський р-н, с. Мотовилівка. Призваний Любарським РВК. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

ШЕВЧУК Олексій Іванович, 1912 р.н., Житомирська обл., Андрушівський р-н, с. Стара Котельня. Призваний Андрушівським РВК 7 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

ШЕРЕМЕТ Павло Миколайович, 1915 р.н., Житомирська обл., Чуднівський р-н, с. Лихосілка. Призваний Бердичівським РВК Житомирської обл. Червоноармієць, 10 орозвб 45 сд. Загинув 1 жовтня 1939 р.

ШЕРЕМЕТЬЄВ Григорій Мартинович, 1906 р.н., Запорізька обл., м. Мелітополь. Призваний Луганським РВК. Мол. командир. Загинув 13 жовтня 1939 р.

ШИЛО Олександр Андрійович, 1905 р.н., Харківська обл., Харківський р-н, м. Мерефа. Призваний Харківським РВК. Червоноармієць. Помер від ран 10 жовтня 1939 р.

ШИРМУК Юхим Минович, 1908 р.н., Житомирська обл., Олевський р-н, с. Зубковичі (с. Кишин). Червоноармієць, 43 орозвб 87 сд. Пропавав безвісти у 1939 р.

ШИРЧЕНКО Петро Юхимович (Григорович), 1915 р.н., Житомирська обл., Малинський р-н, смт Чоповичі. Призваний Чоповицьким РВК. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

ШИШКОВСЬКИЙ Тимофій Климович, 1912 р.н., Житомирська обл., Ємільчинський р-н, с. Мала Глумча. Червоноармієць, 96 сп 87 сд. Пропавав безвісти у 1939 р.

ШКЛЯРУК Василь Павлович, 1904 р.н., Житомирська обл., Андрушівський р-н, с. Ляхівці. Призваний Андрушівським РВК 7 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропавав безвісти у 1939 р.

ШКОЛА Давид Онопрійович, 1906 р.н., Житомирська обл., Андрушівський р-н, с. Старосілля. Призваний Андрушівським РВК 7 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропавав безвісти у 1939 р.

ШЛАПАК Олександр Юхимович, м. Кіровоград. Призваний Кіровоградським МВК у 1938 р. Мол. командир. Загинув у вересні 1939 р.

ШМЕТАН Микола Олександрович, 1902 р.н., Житомирська обл., Андрушівський р-н, с. Яроповичі. Призваний Андрушівським РВК 7 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропавав безвісти у 1939 р.

ШОБОТЕНКО Данило Якубович, Житомирська обл., Малинський р-н, смт Чоповичі. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

ШПАКОВИЧ Герасим Юхимович, Житомирська обл., Малинський р-н, смт Чоповичі. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

ШПАКОВИЧ Євдоким Юхимович, 1901 р.н., Житомирська обл., Малинський р-н, с. Скурати. Призваний у 1939 р. Чоповицьким РВК Житомирської обл. Червоноармієць. Загинув 21 вересня 1939 р. у Польщі.

ШПАКОВИЧ Олександр Васильович, Житомирська обл., Малинський р-н, смт Чоповичі. Призваний Чоповицьким РВК. Червоноармієць. Загинув у 1939 р.

ШПАКОВИЧ Олексій (Олександр) Юхимович, 1912 р.н., Житомирська обл., Малинський р-н, смт Чоповичі. Призваний Чоповицьким РВК. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Загинув у вересні 1939 р.

ШПАКОВИЧ Юзько (Йосип) Юхимович, Житомирська обл., Коростенський р-н, с. Обиходи. Призваний Чоповицьким РВК Житомирської обл. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Загинув у 1939 р.

ШПАЧЕНКО Іван Степанович, Кіровоградська обл., с. Федорівка. Призваний Кіровоградським МВК 9 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

ШПИЧАК Федір Олександрович, 1913р.н., Житомирська обл., Андрушівський р-н, с. Степок. Призваний Андрушівським РВК 7 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

ШУЛЯК Леонід Степанович, 1912 р.н., Сумська обл., Краснопільський р-н, с. Миропілля. Червоноармієць, 359 автвр 4 А. Загинув 23 грудня 1939 р.

ШЕКОЛОДКІН Михайло, 1916 р.н., Донецька обл., м. Маріуполь, росіянин. Червоноармієць, 38 осаб. Помер від травми у вересні 1939 р.

ЩЕРБА Арсеній Микитович, Житомирська обл., Любарський р-н, с. Вигнанка. Призваний Любарським РВК. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

ЮДІН Олександр Гнатович, Кіровоградська обл., Кіровоградський р-н, с. Черняхівка. Призваний Кіровоградським МВК у 1938 р. Червоноармієць. Загинув у вересні 1939 р.

ЮРЧЕНКО Дмитро Іванович, 1899 р.н., Вінницька обл. Червоноармієць, НВР-16. Загинув у 1939 р.

ЮРЧЕНКО Тон Федотович, 1907 р.н., Житомирська обл., Андрушівський р-н, с. Лебединці. Призваний Андрушівським РВК 7 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

ЮРЧЕНКО Федір Григорович, 1907 р.н., м. Київ, росіянин. Мол. лейтенант, 172 скб 1 мсбр. Загинув у вересні 1939 р. Похований: с. Завадівка.

ЮСЬКОВ Іван Никифорович, 1915 р.н., Вінницька обл., Томашпільський р-н, с. Жолоби. Мол. командир, 72 обз 17 ск. Загинув у вересні 1939 р.

ЯКИМЕНКО Степан Прохорович, 1904 р.н., Житомирська обл., Андрушівський р-н, с. Малі Мошковці. Призваний Андрушівським РВК 7 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

ЯКОВЕНКО Федір Андрійович, 1901 р.н., Житомирська обл., Андрушівський р-н, с. Зарубинці. Призваний Андрушівським РВК 7 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

ЯКОВЛЮК Мирон Омелянович, 1912 р.н., Хмельницька обл., Красилівський р-н, с. Кучманівка. Червоноармієць, штаб 5 кк. Загинув 21 вересня 1939 р. Похований: в районі м. Галич, Івано-Франківська обл.

ЯНОВИЧ Іван (Лука) Іванович, 1913 р.н., Вінницька обл., Немирівський р-н, с. Дубовець. Червоноармієць, 253 сп 45 сд. Загинув 1 жовтня 1939 р.

ЯНЧИШИН Дмитро Лук'янович, 1912 р.н., Хмельницька обл., Шепетівський р-н, с. Онишківці. Старшина, 3 отб 38 лтбр. Загинув у вересні 1939 р. Похований: кладовище на схід від м. Львів.

ЯРЕМЕНКО Пилип Захарович, 1914 р.н., Київська обл., Чорнобильський р-н, с. Товстий Ліс. Червоноармієць, 194 сп 60 сд. Помер від ран 20 жовтня 1939 р.

ЯРЕМЧУК Кузьма Романович, Житомирська обл., Малинський р-н, с. Татарновичі. Призваний Чоповицьким РВК Житомирської обл. Червоноармієць. Загинув у 1939 р.

ЯРЕМЧУК Яким Демидович, 1903 р.н., Житомирська обл., Андрушівський р-н, с. Городище. Призваний Андрушівським РВК 7 вересня 1939 р. Червоноармієць. Пропав безвісти у 1939 р.

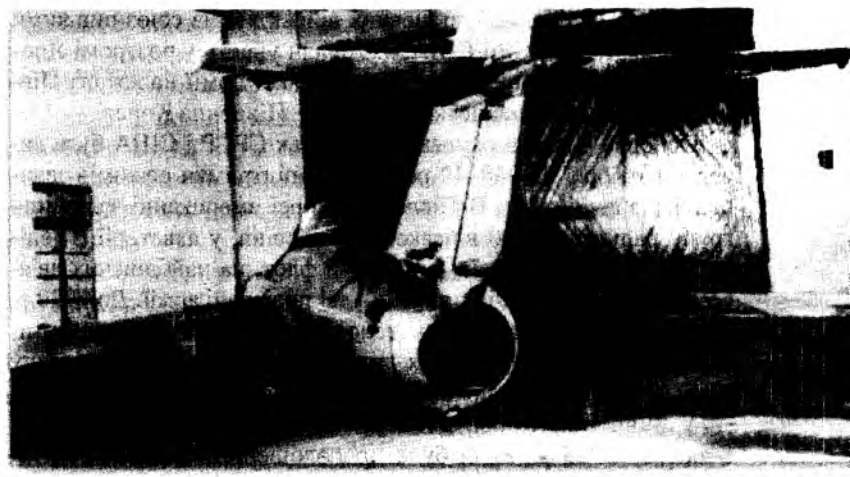
ЯРКІН Микола Іванович, 1913 р.н., м. Київ. Сержант держбезпеки, 36 олтбр. Помер від ран у 1939 р.

ЯРМОЛЕНКО Петро Григорович, 1909 р.н., Житомирська обл., Коростенський р-н, с. Новаки. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. Пропав безвісти у вересні 1939 р.

ЯСЕНКО Петро Олександрович, 1915 р.н., Хмельницька обл., Хмельницький р-н, с. Войтівці. Червоноармієць, 171 гап 96 сд. Загинув у вересні 1939 р.

ПАЛЯЮЧІ ШИРОТИ ДАЛЕКОСХІДДЯ

Війна в Кореї
(1950—1953)

У червні 1950 р. розпочалась війна між Північною (Корейська Народно-Демократична Республіка) Кореєю і Південною (Республіка Корея) Кореєю. Обидві держави виникли внаслідок поділу Корейського півострова на дві приблизно рівні за площею території. Штучний кордон, що проходив по 38-й паралелі, був створений для зручності прийняття капітуляції японських військ двома союзницькими державами — СРСР і США, які брали участь у розгромі Японії. До зони відповідальності Радянської армії належала Північна Корея, американських військ — Південна Корея.

Основна частина окупаційних військ СРСР і США була виведена з Кореї в 1948–49 роках. Для підтримки режимів залишались значні сили. В Південній Кореї американці залишили групу радників з 500 військовослужбовців, у акваторії (Північної і Південної Кореї) — свій 7-й флот, на найближчих авіабазах в Японії і на Філіппінах — дві повітряні армії. До 1950 р. було створено оснащену сучасною на той час зброєю 100-тисячну армію: вісім піхотних дивізій, бронетанкову і повітряну армії (835 літаків), майже 300 кораблів 7-го флоту.

У Північній Кореї, де перебували радянські війська, до 8 лютого 1948 р., коли було проголошено створення Корейської народної армії (КНА), були дві піхотні дивізії, охоронна бригада, офіцерська та політична школи. На початок 1950 р. КНА вже налічувала десять стрілецьких дивізій, танкову бригаду (258 танків), мотоциклетний полк, 1 600 гармат і мінометів, 172 бойові літаки, охоронні загони Міністерства внутрішніх військ у прикордонних районах.

Одночасно зі створенням КНА Радянським Союзом був заснований інститут військових радників. 470 радників були призначені з числа генералів і офіцерів 25-ї армії, що звільняла Корею від японців у серпні 1945 року. На кінець 1948 р. їхня чисельність скоротилась до 209 чоловік. Головним військовим радником був призначений генерал-лейтенант

Васильєв. Штатна чисельність військових радників, інструкторів і обслуговуючого персоналу становила 246 чоловік. Однак ці посади не були укомплектовані внаслідок нестачі офіцерів, які мали б досвід армійської роботи і знали місцеві умови. Так, на 1 березня 1950 р. в КНА було 148 радянських радників. Військові радники входили до складу Північнокорейського військового міністерства, працювали при командуючих родами військ, у піхотних дивізіях, полках, бойових і навчальних частинах, в офіцерській і політичній школах.

Певну допомогу в підготовці до широких воєнних дій у Північній Кореї китайських добровольців і корейських військовослужбовців, виведених на територію Маньчжурії, надавали радянські військові радники при Народно-визвольній армії Китаю.

Після виведення в 1948–49 рр. радянських військ із Північної Кореї в КНДР були залишені 4293 військові спеціалісти (у тому числі 4020 військовослужбовців і 273 вільнонайманих). Спеціалісти з СРСР обслуговували три авіаційні комендатури, станції "ВЧ", лінії зв'язку з посольством СРСР, радянські лікувальні заклади, редакції газет корейською мовою, школу підготовки національних військових кадрів, військово-морську базу, яка налічувала 54 бойові кораблі і допоміжні судна.

Радянський Союз мав спільний кордон з Китаєм і Кореєю. На орендованій у Китаю території в Порт-Артурі і Дальньому знаходився обмежений військовий контингент для захисту повітряного простору Північно-Східного Китаю від нальотів гомінданівської і американської авіації.

Американці тримали у Південній Кореї могутнє військово-групування для збереження свого панування в південно-західній частині Тихого океану. Таке протистояння могло в будь-який час перерости у воєнне зіткнення.

25 червня 1950 р. розпочалась війна між Південною Кореєю і КНДР. 7 липня Сполучені Штати провели через Раду

Безпеки ООН рішення про створення Командування військ ООН для вторгнення в Корею. До нього приєдналися члени ООН: Франція, Великобританія, Австралія, Філіппіни, Бельгія, Голландія, Греція, Таїланд, Ефіопія, Нова Зеландія, Індія. Їхній контингент становив 10 відсотків Командування військ ООН, американський — 90 відсотків.

У першому періоді війни Корейська народна армія провела оборону противника і до середини вересня захопила майже всю територію Південної Кореї, за винятком "пусанського плацдарму" на півдні.

Невдовзі американо-південнокорейські війська перехопили стратегічну ініціативу: висадили з моря в районі Сеула бронетанковий корпус і перейшли в наступ у тилу Корейської народної армії. У жовтні північнокорейські війська відійшли з боями в північні райони країни до кордонів КНР і СРСР.

Осінньо-зимова кампанія виглядала так. 25 жовтня 1950 р. у бій вступили сили 13-го армійського угруповання Народно-визвольної армії Китаю під командуванням військового міністра КНР маршала Пен Дехуая. Об'єднані корейсько-китайські сили відкинули війська противника до 38-ї паралелі, а на кінець листопада — до 37-ї паралелі і зайняли Сеул.

В ході жорстоких боїв війська ООН відтіснили частини КНА і НВАК на лінію 38-ї паралелі. Виснажлива позиційна боротьба закінчилась підписанням у липні 1953 р. угоди про перемир'я. Так закінчилась перша у післявоєнний час найжорстокіша локальна війна за співучастю в бойових діях регулярних частин Радянської армії, хоча офіційно СРСР участі у війні не брав.

На території Північної Кореї протягом усієї війни знаходились радянські війська. Склад, чисельність військ і кількість засобів постійно змінювались залежно від ситуації. Угруповання складалось із військових спеціалістів і військово-вослужбовців. За весь період у бойових діях на Корейському

півострові взяло участь майже 40 тис. радянських військово-вслужбовців.

Найактивнішу роль відіграли льотчики 64-го винищувального авіаційного корпусу. Сформований на території Північно-Східного Китаю корпус прикривав від ударів з повітря і розвідки ВПС США політико-адміністративні й економічні центри, промислові об'єкти, залізничні вузли, мости, скупчення військ, електростанції. В складі корпусу налічувалось 844 офіцери, 1 153 сержанти і 1 273 солдати. За час війни в Кореї в корпусі змінилось дванадцять винищувальних дивізій, два винищувальні полки, чотири зенітні артилерійські дивізії, дві авіаційно-технічні дивізії та інші частини забезпечення. Корпус брав участь у воєнних діях з листопада 1950 р. по липень 1953 року. Чисельність особового складу корпусу зберігалась до кінця війни. Так, на 1 листопада 1952 р. у корпусі знаходилось 440 льотчиків і 320 літаків.

До листопада 1951 р. корпус входив до оперативної групи ВПС на території Китаю під командуванням генерал-полковника авіації Красовського. Далі корпус включили до складу Об'єднаної повітряної армії (ОПА) під загальним командуванням китайського генерала Лю Чженя, при якій знаходились кілька радянських військових радників. В листопаді 1952 р. ОПА складалась із трьох радянських (десять полків), чотирьох китайських (вісім полків) і однієї корейської (два полки) авіадивізій. Крім того, у другій і третій смугах використовувались для нарощування сил і прикриття аеродромів ще чотири китайські авіадивізії (вісім полків). Всі вони базувались разом на китайських аеродромах. Радянські льотчики були одягнені в китайську форму, мали китайські псевдоніми, а на їхні літаки наносили розпізнавальні знаки північнокорейської армії.

З перших днів бойових дій радянська авіація значно поступалась за чисельністю літаків американській авіації. Але радянські винищувачі Ла-11 і реактивні МіГ-15 і МіГ-15 біс

успішно протистояли американським. В основному складі радянських льотчиків-командирів у Корейській війні були справжні аси, досвідчені учасники боїв Вітчизняної війни: Кожедуб, Лобов, Сутягін, Попеляєв, Крамаренко, Алелюхін та багато інших. Усього радянські льотчики здійснили понад 63 тис. бойових вильотів, брали участь у 1790 повітряних боях, під час яких збили 1097 літаків. Від вогню зенітної артилерії противник втратив ще 212 літаків.

За успішне виконання урядового завдання указом Президії Верховної Ради СРСР були нагороджені орденами і медалями 3504 чол., а 35 льотчиків удостоєні вищої урядової нагороди — звання Героя Радянського Союзу. Командир винищувального полку Крамаренко входив до складу з'єднання під командуванням Кожедуба, воював у Кореї з березня 1951 р. по лютий 1952 р., збив 12 літаків противника. Йому першому з радянських льотчиків присвоєно звання Героя Радянського Союзу. У висновках Генерального штабу Радянської армії за підсумками бойових дій 64-го винищувального авіаційного корпусу в Кореї відзначалося, що активність винищувальної авіації корпусу перешкодила противнику зруйнувати основні об'єкти, які нею прикривались.

Матеріальні витрати на війну були колосальні, число людських жертв обчислюється сотнями тисяч. Майже всі американці були поховані на батьківщині. Лише радянські воїни залишились лежати в чужій землі, на території Ляодунського півострова, в основному в Льюшуні (Порт-Артурі), недалеко від того місця, де поховані учасники російсько-японської війни 1904–1905 років.

ПЕРСОНАЛІ ЗАГИБЛИХ

АГРАНОВИЧ Євген Наумович, 1923 р.н., Чернігівська обл., м. Щорс. Ст. лейтенант, 17 гв. вап 303 вад. Загинув 26 червня 1951 р. Похований: братське кладовище в м. Порт-Артур, Китайська Народна Республіка.

БАШНЯК Дмитро Антонович, 1928 р.н., Вінницька обл., Могилів-Подільський р-н, с. Яришів. Рядовий, шофер, 92 зенад 64 вак. Загинув 10 січня 1953 р. Похований: братське кладовище в м. Порт-Артур, Китайська Народна Республіка.

БОДНЯ Федір Андрійович, Чернігівська обл., Новгород-Сіверський р-н, с. Горбове. Призваний Новгород-Сіверським РВК. Гвардії капітан, командир ланки, 676 вап 216 вад. Загинув 21 вересня 1952 р. Похований: братське кладовище в м. Порт-Артур, Китайська Народна Республіка.

ВАСИЛЬЄВ Олександр Микитович, 1917 р.н., м. Харків. Підполковник, заст. командира полку, 821 вап 190 вад. Загинув 24 лютого 1952 р.

ВАСИЛЬЧЕНКО Микола Миколайович, 1929 р.н., Донецька обл., Слов'янський р-н, с. Пискунівка. Ст. сержант, 92 зенад 64 вак. Помер від ран 16 січня 1953 р. Похований: братське кладовище в м. Порт-Артур, Китайська Народна Республіка.

ВОЛОШИН Анатолій Дмитрович, 1921 р.н., Вінницька обл., Оратівський р-н, с. Оратів. Призваний у 1939 р. Капітан, 1744 драе. Загинув 27 липня 1953 р. при падінні літака Іл-12 за 130 км на південний захід від м. Дуньхуан, Китайська Народна Республіка. Похований: братська могила в м. Владивосток, Російська Федерація.

В'ЮНИК Григорій Климентійович, 1922 р.н., Донецька обл., м. Мелітополь. Призваний Мелітопольським РВК. Ст. лейтенант, 16 вап 97 вад. Загинув 25 квітня 1952 р. Похований: братське кладовище в м. Порт-Артур, Китайська Народна Республіка.

ГЕРАСИМЧУК Микола Петрович, 1929 р.н., Вінницька обл., Хмільницький р-н, с. Великий Острожок. Призваний Рязанським МВК, Російська Федерація. Лейтенант, ст. льотчик, 913 вап 32 вад. Загинув 19 липня 1953 р. Похований: братське кладовище в м. Порт-Артур, Китайська Народна Республіка.

ГЛИНЯНИЙ Дмитро Андрійович, 1916 р.н., Харківська обл., Лозівський р-н, с. Месерка. Призваний у 1938 р. Капітан, 593 отап. Загинув 27 липня 1953 р. при падінні літака Іл-12 за 130 км на південний захід від м. Дуньхуан, Китайська Народна Республіка. Похований: братська могила в м. Владивосток (Жаріковський сквер, вул. Светланська), Російська Федерація.

ГОРОБЧЕНКО Валентин Степанович, 1918 р.н., Кіровоградська обл., Кіровоградський р-н, с. Черняхівка. Капітан, заст. командира з політчастини, 726 вап 133 вад. Загинув 1 серпня 1952 р. Похований: братське кладовище в м. Порт-Артур, Китайська Народна Республіка.

ГРИГОРЕНКО Борис Євстахович, 1923 р.н., Харківська обл., Богодухівський р-н, с. Сінне. Призваний Самарським РВК Східно-Казахстанської обл., Казахстан. Капітан, 64 вак. Загинув 23 березня 1953 р. Похований: братське кладовище в м. Порт-Артур, Китайська Народна Республіка.

ГУЗЬ Федір Іванович, 1930 р.н., Херсонська обл., Іванівський р-н, с. Айгамак. Єфрейтор, 855 оавіатехбат 18 авіатехд. Загинув 29 червня 1951 р. Похований: братське кладовище в м. Порт-Артур, Китайська Народна Республіка.

ДЕРЕВ'ЯНКО Леонід Петрович, 1921 р.н., Кіровоградська обл., Добровеличківський р-н, с. Маркове. Ст. лейтенант, заст. командира авіаескадрильї з політчастини, 256 вап 190 вад. Загинув 27 лютого 1952 р. Похований: братське кладовище в м. Порт-Артур, Китайська Народна Республіка.

ЄРЕМЕНКО Павло Борисович, 1926 р.н., Кіровоградська обл., Новоархангельський р-н, с. Кальниболота. Призваний у 1944 р. Новоархангельським РВК. Рядовий. Загинув у 1947 р. Похований: Російське кладовище, Корейська Народно-Демократична Республіка.

ЖАНДАРМОВ Микола Васильович, 1922 р.н., Чернігівська обл., Ріпкинський р-н, смт Радуль, українець. Рядовий, 231 сп. Загинув 27 квітня 1947 р. Похований: м. Канко, Корейська Народно-Демократична Республіка.

ЗДОТА Григорій Трохимович, 1926 р.н., Чернігівська обл., Семенівський р-н, с. Жадове, українець. Рядовий, 627 сп. Загинув 20 липня 1946 р. Похований: м. Пхеньян, Корейська Народно-Демократична Республіка.

КВАСОК Феодосій Іванович, 1926 р.н., Чернігівська обл., Сосницький р-н, с. Загребелля, українець. Рядовий, 86 обз. Помер у січні 1946 р. Похований: м. Пхеньян, Корейська Народно-Демократична Республіка.

КИСЕЛЬ Василь Семенович, 1917 р.н., м. Чернігів, українець. Сержант, 393 сд. Загинув 15 серпня 1945 р. Похований: Корейська Народно-Демократична Республіка.

КОВТУН Степан Олексійович, Чернігівська обл., смт Батурин, українець. Єфрейтор, 567 сп. Загинув 16 вересня 1946 р. Похований: м. Пхеньян, Корейська Народно-Демократична Республіка.

КОЛМАНСОН Віктор Еммануїлович, 1918 р.н., м. Луцьк. Капітан, 256 вап 190 вад. Загинув 20 травня 1952 р. Похований: братське кладовище в м. Порт-Артур, Китайська Народна Республіка.

КОНДРАТЕНКО Микола Єфремович, 1927 р.н., Вінницька обл., Тростянецький р-н, с. Ободівка. Призваний Харківським РВК. Єфрейтор, 72 гв. вап 151 вад. Загинув 20 серпня 1951 р. Похований: братське кладовище в м. Порт-Артур, Китайська Народна Республіка.

КОРЖ Володимир Федотович, 1921 р.н., Черкаська обл., Драбівський р-н, с. Брилівка. Призваний Сталінським РВК м. Керч, Автономна Республіка Крим. Ст. лейтенант, льотчик, 878 вап 216 вад. Загинув 24 жовтня 1952 р. Похований: братське кладовище в м. Порт-Артур, Китайська Народна Республіка.

КРИШТОП Василь Андрійович, Чернігівська обл., смт Сосниця, українець. Рядовий. Загинув 8 вересня 1945 р. Похований: м. Хойрен, Корейська Народно-Демократична Республіка.

ЛЕВЧУК Петро Ісакович, 1915 р.н., Вінницька обл., Калинівський р-н, с. Мончинці. Призваний Калинівським РВК. Майор, 87 зенад 64 вак. Помер від хвороби 3 листопада 1951 р. Похований: братське кладовище в м. Порт-Артур, Китайська Народна Республіка.

ЛЕКАХ Яків Йосипович, 1927 р.н., м. Бобруйськ, Білорусь. Призваний Климівським РВК м. Луганськ. Ст. лейтенант, 1534 мінно-торпедний авіапункт. Загинув 27 липня 1953 р. при падінні літака Іл-12 за 130 км на південний захід від м. Дуньхуан, Китайська Народна Республіка. Похований: братська могила в м. Владивосток (Жаріковський сквер, вул. Светланська), Російська Федерація.

МАКОВСЬКИЙ Йосип Іванович, 1929 р.н., Хмельницька обл., Ярмолинецький р-н, с. Майдан-Морозівський. Рядовий, 28 зенад 64 вак. Помер від хвороби 31 липня 1953 р. Похований: братське кладовище в м. Порт-Артур, Китайська Народна Республіка.

МАСЛЮК Іван Арсентійович, 1927 р.н., Сумська обл., Охтирський р-н, с. Карпилівка, українець. Призваний у 1946 р. Сержант. Загинув 9 грудня 1950 р. Похований: с-ще Славянка Хасанського р-ну, Приморський край, Російська Федерація.

МИДЬКО Микола Андрійович, 1926 р.н., Чернігівська обл., Сосницький р-н, с. Велике Устя, українець. Мол. сержант. Загинув 5 грудня 1948 р. Похований: м. Канко, Корейська Народно-Демократична Республіка.

НАЯРЕВСЬКИЙ Олександр Павлович, 1922 р.н., Хмельницька обл., Хмельницький р-н, с. Терешівці, українець. Призваний у 1940 р. Капітан, пілот. Загинув 22 серпня 1952 р.

НІКІТЧЕНКО Павло Демидович, 1922 р.н., Сумська обл., Краснопільський р-н, с. Миропілля. Гв. ст. лейтенант, льотчик, 176 вап 324 вад. Загинув 3 квітня 1951 р. Похований: братське кладовище в м. Порт-Артур, Китайська Народна Республіка.

ПОЛТАВЕЦЬ Григорій Михайлович, 1922 р.н., Полтавська обл., Кременчуцький р-н, с. Піщане. Гв. капітан, заст. командира авіаескадрильї, 147 вап 133 вад. Загинув 25 серпня 1952 р. Похований: братське кладовище в м. Порт-Артур, Китайська Народна Республіка.

ПРОКЛОВ Іван Артемович, 1926 р.н., Чернігівська обл., Новгород-Сіверський р-н, с. Кам'янська Слобода, росіянин. Рядовий, 231 сп 40 сд. Помер 3 квітня 1946 р. Похований: м. Канко, Корейська Народно-Демократична Республіка.

САМОХА Василь Іванович, 1933 р.н., Сумська обл., Котопський р-н, с. Озаричі, українець. Призваний у 1952 р. Єфрейтор. Загинув 10 грудня 1953 р. Похований: Приморський край, Російська Федерація.

СВИСТУН Григорій Карпович, 1925 р.н., Полтавська обл., Новосанжарський р-н, с. Нехвороща. Лейтенант, льотчик, 523 вап 303 вад. Загинув 24 серпня 1951 р. Похований: братське кладовище в м. Порт-Артур, Китайська Народна Республіка.

СЕДАШОВ Володимир Миколайович, 1925 р.н., Луганська обл., Краснодонська міська рада, смт Гірне. Призваний Багішамальським РВК м. Самарканд, Узбекистан. Ст. лейтенант, ст. льотчик, 518 вап 216 вад. Загинув 14 березня 1953 р. Похований: братське кладовище в м. Порт-Артур, Китайська Народна Республіка.

СЕЛІВАНОВ Дмитро Семенович, 1918 р.н., Херсонська обл., Нижньосірогозький р-н, с. Дем'янівка. Ст. лейтенант, льотчик, 256 вап 190 вад. Загинув 21 квітня 1952 р. Похований: братське кладовище в м. Порт-Артур, Китайська Народна Республіка.

СИЧОВ Петро Федорович, 1920 р.н., Хмельницька обл., Черноострівський р-н, с. Новобубнівка. Призваний Сімферопольським МВК, Автономна Республіка Крим. Майор, управління 64 вак. Загинув 19 листопада 1952 р.

СОВА Іван Кузьмич, 1917 р.н., Донецька обл., м. Красний Лиман. Майор, 726 вап 133 вад. Загинув 9 вересня 1952 р.

СУБОТОВСЬКИЙ Іван Григорович, 1910 р.н., Донецька обл., Волноваський р-н, с. Новотроїцьке. Підполковник мед. служби, 27 лабораторія авіаційної медицини. Загинув 25 липня 1953 р. при падінні літака Іл-12 за 130 км на південний захід від м. Дуньхуан, Китайська Народна Республіка. Похований: братська могила в м. Владивосток (Жаріковський сквер, вул. Светланська), Російська Федерація.

ТОЛМАЦЬКИЙ Ізраїль Олексійович, 1923 р.н., м. Черкаси. Ст. лейтенант, льотчик, 256 вап 190 вад. Загинув 21 квітня 1952 р. Похований: братське кладовище в м. Порт-Артур, Китайська Народна Республіка.

ТРАВІН Олексій Федорович, 1923 р.н., Луганська обл., Старобільський р-н, с. Лозуватка (Лозове). Призваний Кадіївським МВК Донецької обл. Ст. лейтенант, льотчик, 196 вап 324 вад. Загинув 8 листопада 1951 р. Похований: братське кладовище в м. Порт-Артур, Китайська Народна Республіка.

ЧЕРЕПАХА Петро Миколайович, 1933 р.н., Харківська обл., Зміївський р-н, с. Зідьки. Рядовий, 28 зенад 64 вак. Загинув 19 березня 1953 р. Похований: братське кладовище в м. Порт-Артур, Китайська Народна Республіка.

ЧУМАЧЕНКО Михайло Іванович, 1921 р.н., Дніпропетровська обл., Дніпропетровський р-н, с. Новомиколаївка. Ст. лейтенант, льотчик, 878 вап 216 вад. Загинув 15 вересня 1952 р. Похований: братське кладовище в м. Порт-Артур, Китайська Народна Республіка.

ШАПОВАЛОВ Іван Степанович, росіянин. Військово-службовець. Загинув 14 серпня 1951 р. Похований: в районі бою, Корейська Народно-Демократична Республіка.

ШКУРКО Микола Іванович, 1922 р.н., Полтавська обл., Миргородський р-н, с. Панасівка. Призваний Боровицьким РВК Новгородської обл., Російська Федерація. Ст. лейтенант, командир ланки, 298 окремих нічний вап 64 вак. Загинув 5 квітня 1953 р. Похований: братське кладовище в м. Порт-Артур, Китайська Народна Республіка.

ШМАГУНОВ Володимир (Василь) Васильович, 1922 р.н., Житомирська обл., Малинський р-н, с. Юзовка, Чоповицька с/р. Ст. лейтенант, льотчик, 821 вап 190 вад. Загинув 4 липня 1952 р. Похований: братське кладовище в м. Порт-Артур, Китайська Народна Республіка.

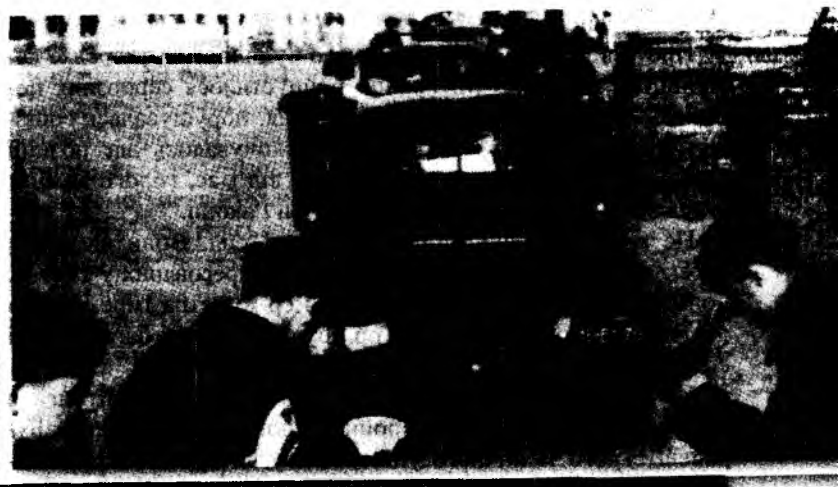
ШУТЬ Дмитро Максимович, 1925 р.н., Кіровоградська обл., Олександрійський р-н, Михайлівська с/р. Призваний Верхньоуральським РВК Челябінської обл., Російська Федерація. Старшина батареї, 1777 зенап 87 зенад. Загинув 4 жовтня 1951 р. Похований: братське кладовище в м. Порт-Артур, Китайська Народна Республіка.

ЮРЧЕНКО Никифор Гордійович, 1921 р.н., Вінницька обл., Немирівський р-н, с. Глинянець, українець. Призваний у 1939 р. Капітан. Загинув у 1951 р. Похований: Корейська Народно-Демократична Республіка.

І НІС ДУНАЙ ЧОРНІ ВІСТІ

Хорький поділ
(1956)

Уквітні 1945 р. Радянська армія звільнила Угорщину від німецько-фашистських загарбників. У лютому 1948 р. між СРСР і Угорщиною був укладений договір про дружбу, співробітництво і взаємну допомогу.

Згідно з договором СРСР надавав Угорщині велику економічну і науково-технічну допомогу, постачаючи їй сировину, обладнання.

Проте в процесі соціалістичного будівництва угорське керівництво на чолі з М. Ракоші припустилося серйозних помилок. Завищувались планові завдання, порушувалась соціалістична законність. Керівництво скочувалось на позиції сектантства, бюрократизму, відриву від мас, голого адміністрування, насаджування культу особи Ракоші.

Це викликало спротив опозиційних сил. Вони вимагали переглянути справи партійних лідерів, репресованих у 1949 р., поновити в партії колишнього прем'єр-міністра Імре Надя, з діяльністю якого (1953–1955 рр.) були пов'язані багаторазові спроби лібералізації угорської політичної системи.

Коли до Угорщини дійшли чутки про масові мітинги в Польщі, які призвели до збройного повстання, студенти Будапештського технічного університету виступили з ініціативою провести 23 жовтня 1956 р. масову демонстрацію з вимогою широкої програми демократизації суспільного ладу в країні. Надвечір десятки тисяч жителів Будапешта вийшли на вулиці. Вони вимагали виведення радянських військ із Угорщини. Радикально налаштована молодь захопила декілька складів зі зброєю, намагалась оволодіти будинком національного радіо, розбила велику статую Сталіна. Зав'язалась стрілянина між демонстрантами і будапештською поліцією. Частина військових під командуванням генерала Лео Малєтера перейшла на бік повсталих.

У ніч на 24 жовтня 1956 р. головою угорського уряду став Імре Надь, який увійшов до складу Політбюро ЦК УПТ. Його

прибічники зайняли важливі посади в державному і партійному апараті.

23 жовтня на засіданні Президії ЦК КПРС М.С. Хрущов висловився за введення радянських військ в угорську столицю. Відповідно до рішення уряду СРСР про надання допомоги уряду Угорської Народної Республіки у зв'язку з політичним безладдям, яке виникло в країні, 23 жовтня о 23-й годині за наказом міністра оборони СРСР маршала Г.К. Жукова були підняті по бойовій тривозі: особливий корпус радянських військ в Угорщині у складі двох механізованих дивізій, стрілецький корпус Прикарпатського військового округу в складі стрілецької і механізованої дивізій, однієї механізованої дивізії окремої механізованої армії, дислокованої в Румунії поблизу румуно-угорського кордону.

Піднято по бойовій тривозі п'ять дивізій, усього 31 550 чоловік, направлено 1 130 танків і САУ, 615 гармат і мінометів, 185 зенітних гармат, 380 бронетранспортерів, 3 930 автомашин, 159 винищувачів і 122 бомбардувальники. Особливий стрілецький корпус о 2-й годині 24 жовтня вступив у Будапешт, зайняв найважливіші об'єкти міста: радіостанцію, редакцію партійної газети "Сабад неп" і готель "Асторія". Інші частини забезпечили прикриття кордонів Угорщини з Австрією і зайняли інші угорські міста. Наказано: вогню не відкривати. Угорська поліція і армія не діяли.

Введення радянських військ ще більше загострило обстановку. Полювання на радянських воїнів, які не відкривали вогню першими і не мали ворожих почуттів до місцевого населення, набрало масового характеру. 24 жовтня загинуло понад 40 солдатів і офіцерів 2-ї гвардійської механізованої дивізії, в наступні два дні 338-а механізована дивізія втратила у Будапешті 130 військовослужбовців, не застосувавши жодної акції проти озброєних груп повсталих.

24 жовтня в Будапешт прибули члени Президії ЦК КПРС А.І. Мікоян і М.А. Суслов і наступного дня зустрілися з Імре Надем. В Москву вони повідомили, що вимоги повсталих про національний суверенітет і виведення радянських військ залишаються актуальними і заявили, що радянські війська повернуться на попереднє місце дислокації "як тільки буде відновлений порядок у Будапешті". Вони підтримали лінію угорського керівництва на подолання кризи мирними засобами.

З 29 по 31 жовтня радянські війська були виведені з Будапешта. 1 листопада угорський уряд заявив про вихід із Варшавського договору, про свій нейтралітет і вимагав виведення радянських військ за межі країни.

Імре Надь звернувся до Генерального секретаря ООН, а також до урядів великих держав за допомогою — з проханням визнати нейтралітет Угорщини. ООН відразу ж призначила надзвичайне засідання Ради Безпеки з обговоренням цього питання. Імре Надь і його прибічники розпустили війська державної безпеки, звільнили понад 8 тисяч політичних в'язнів і кримінальних елементів, сприяли створенню буржуазних партій, комітетів та інших організацій.

Це було несподіванкою для Москви та інших столиць держав соціалістичної співдружності. Отримавши 30 жовтня інформацію про посилення реакційних сил у Будапешті, зростання антирадянських настроїв у країні і в уряді, радянське керівництво вирішило повернутися до силового вирішення угорської проблеми.

Заручившись підтримкою лідерів комуністичних країн-учасниць Варшавського договору, а також президента Югославії Й. Броз Тіто, М.С. Хрущов віддав наказ про ліквідацію заколоту в Угорщині. Проведення операції доручили Верховному головнокомандуючому Об'єднаних збройних сил Варшавського договору маршалу І.С. Коневу. У Будапешт

увійшли сили особливого корпусу генерал-лейтенанта П.І. Лашенка. З 4 по 11 листопада радянські війська подолали опір повсталих.

Великі втрати особового складу і військової техніки обумовлювались тим, що бої велись на вузьких вулицях Будапешта та інших міст, на яких угорські збройні групи швидко міняли позиції, застосовуючи пляшки із запалювальною сумішшю. Найбільше радянських військових загинуло в боях з 24 по 27 жовтня та з 4 по 9 листопада 1956 р.

Загиблі радянські військовослужбовці поховані, в основному, в Будапешті, в інших містах Угорщини. Старшому лейтенанту Громницькому Григорію Михайловичу із України було присвоєно звання Героя Радянського Союзу.

ПЕРСОНАЛІ ЗАГИБЛИХ

АВРАМЕНКО Іван Петрович, 1926 р.н., Полтавська обл., Шишацький р-н, с. Чернобаї. Ст. лейтенант, командир кулеметного взводу 106 гв. мп 33 гв. мд. Загинув 26 жовтня 1956 р. Похований: кладовище Керепеші, м. Будапешт, Угорщина.

АНДРИЧ Іван Миколайович, 1936 р.н., Чернівецька обл., Вижницький р-н, с. Банилів. Призваний у 1955 р. Вашковецьким РВК Чернівецької обл. Рядовий, 108 гв. пдп 7 гв. пдд. Загинув 4 листопада 1956 р. Похований: братська могила в м. Альшонемеді, передмістя м. Будапешт, Угорщина.

АНДРЮЩЕНКО Іван Пилипович, 1936 р.н., Луганська обл., Новопсковський р-н. Призваний Новопсковським РВК. Рядовий, 104 гв. мп 33 гв. мд. Загинув 25 жовтня 1956 р. Похований: м. Тімішоара, Румунія.

АНЩЕНКО Микола Семенович, 1936 р.н., Чернігівська обл., Корюківський р-н, с. Буда. Призваний Корюківським РВК. Рядовий, навідник, 104 гв. мп 33 гв. мд. Загинув 4 листопада 1956 р. Похований: братська могила за 1,5 км на північний схід від м. Альшонемеді, передмістя м. Будапешт, Угорщина.

АНТОНЮК Роман Володимирович, 1935 р.н., Рівненська обл., м. Дубно. Призваний у 1954 р. Дубнівським РВК. Рядовий, 137 орозвб 32 гв. мд. Загинув 15 листопада 1956 р. Похований: на території колишнього радянського військового містечка в м. Кечкемет, Угорщина.

АЧКЕВИЧ Семен Романович, 1932 р.н., Вінницька обл., Бершадський р-н, с. Баланівка. Призваний Бершадським РВК. Рядовий, 100 тп 31 тд. Загинув 6 листопада 1956 р.

БАБІНІН Віталій Харлампійович, 1934 р.н., Одеська обл., Татарбунарський р-н, с. Спаське. Призваний у 1954 р. Татарбунарським РВК. Рядовий, шофер, 56 омедсанбат 2 гв. мд. Загинув 7 листопада 1956 р. Похований: кладовище Керепеші, м. Будапешт, Угорщина.

БАБИЧ Микола Іванович, 1912 р.н., м. Дніпропетровськ. Призваний Харківським МВК. Майор, 407 гв. ап 2 гв. мд. Загинув 4 листопада 1956 р. Похований: на території колишнього радянського військового госпіталю в м. Будапешт, Угорщина.

БАШИНСЬКИЙ Антон Іванович, 1936 р.н., Житомирська обл. Призваний Безкарагайським РВК Павлодарської обл., Казахстан. Рядовий, механік-водій, 71 тп 33 гв. мд. Загинув 26 жовтня 1956 р. Похований: кладовище Керепеші, м. Будапешт, Угорщина.

БЕЗКРОВНИЙ Василь Михайлович, 1936 р.н., Сумська обл., Лебединський р-н, с. Грушеве. Призваний у 1955 р. Лебединським РВК. Мол. сержант, командир відділення, 105 гв. мп 33 гв. мд. Загинув 9 листопада 1956 р. Похований: братська могила за 1,5 км на північний схід від м. Альшонемеді, передмістя м. Будапешт, Угорщина.

БЕКІШ Володимир Андрійович, 1936 р.н., Волинська обл., Любомльський р-н, с. Римачі. Призваний Сарнинським РВК Сталінградської обл., Російська Федерація. Рядовий, кулеметник, 105 гв. мп 33 гв. мд. Загинув 6 листопада 1956 р. Похований: кладовище Керепеші, м. Будапешт, Угорщина.

БЕРЕЗКІН Володимир Ізраїльович, 1935 р.н., Дніпропетровська обл., Покровський р-н, смт Покровське. Призваний Дніпродзержинським МВК. Сержант, командир танка, 133 гв. втсп 33 гв. мд. Загинув 26 жовтня 1956 р. Похований: братська могила за 1,5 км на північний схід від м. Альшонемеді, передмістя м. Будапешт, Угорщина.

БЄЛЯЄВ Микола Кузьмич, 1936 р.н., Російська Федерація, Белгородська обл., Ракитянський р-н, с. Солдатське. Призваний у 1955 р. Червонозаводським ВК м. Харків. Гв. рядовий, навідник, 106 гв. мп 33 гв. мд. Помер від ран 14 листопада 1956 р. Похований: кладовище Керепеші, м. Будапешт, Угорщина.

БЛИЧЕНКО Микола Кирилович, 1933 р.н., Черкаська обл., Тальнівський р-н, с. Гордашівка. Призваний Чистяківським МВК Донецької обл. Сержант, командир відділення, 105 гв. мп 33 гв. мд. Загинув 5 листопада 1956 р. Похований: братська могила за 1,5 км на північний схід від м. Альшонемеді, передмістя м. Будапешт, Угорщина.

БЛОУС Валентин Володимирович, 1936 р.н., Луганська обл., Станично-Луганський р-н, с. Тепле. Призваний Станично-Луганським РВК. Рядовий, навідник, 133 гв. втсп 33 гв. мд. Загинув 30 жовтня 1956 р. Похований: братська могила за 1,5 км на північний схід від м. Альшонемеді, передмістя м. Будапешт, Угорщина.

БОГАЧОВ Сергій Іванович, 1931 р.н., Київська обл., Ставищенський р-н, с. Гостра Могила. Призваний Ставищенським РВК. Рядовий, автоматник, 80 гв. пдп 7 гв. пдд. Загинув 7 листопада 1956 р. Похований: на території колишнього військового госпіталю, вул. Дьюли Андраші, район Пештуйхей, м. Будапешт, Угорщина.

БОРИСЕНКО Іван Михайлович, 1929 р.н., Донецька обл., м. Артемівськ. Ст. лейтенант, командир взводу, 33 гв. мд. Загинув 5 листопада 1956 р. Похований: кладовище Керепеші, м. Будапешт, Угорщина.

БРОНИКОВ Григорій Федорович, 1936 р.н., Херсонська обл., Великоолександрівський р-н, с. Нова Кам'янка. Призваний Новомаляківським РВК Херсонської обл. Рядовий, радіо-телефоніст, 5 гв. мп 2 гв. мд. Загинув 24 жовтня 1956 р. Похований: кладовище Керепеші, м. Будапешт, Угорщина.

БУРАКОВ Володимир Георгійович, 1934 р.н., Донецька обл., м. Горлівка. Призваний Микитівським РВК Донецької обл. Мол. сержант, 104 гв. мп 33 гв. мд. Загинув 5 листопада 1956 р. Похований: братська могила за 1,5 км на північний схід від м. Альшонемеді, передмістя м. Будапешт, Угорщина.

БУТЕНКО Володимир Фадейович, 1934 р.н., Донецька обл., Великоновосілківський р-н, с. Новопетриківка. Призваний Старомлинівським РВК Донецької обл. Рядовий, телефоніст, 158 гв. мп 39 гв. мд. Загинув 28 жовтня 1956 р. Похований: братська могила в м. Кечкемет, Угорщина.

ВАЙПАН Аурел Петрович, 1935 р.н., Чернівецька обл., Новоселицький р-н, с. Припруття. Призваний Садгірським РВК м. Чернівці. Рядовий, 100 тп 31 тд. Загинув 6 листопада 1956 р. Похований: кладовище Керепеші, м. Будапешт, Угорщина.

ВАСИЛЮК Михайло Васильович, 1935 р.н., Київська обл., Бориспільський р-н, с. Рогозів. Призваний Залізничним РВК м. Київ. Сержант, командир артилерійської установки, 61 гв. міндр 33 гв. мд. Загинув 4 листопада 1956 р. Похований: кладовище Керепеші, м. Будапешт, Угорщина.

ВИХЛІВЩУК Іван Дмитрович, 1936 р.н., Кіровоградська обл., Новоархангельський р-н, с. Надлак. Призваний Новоархангельським РВК. Рядовий, сапер, 133 втсп 33 гв. мд. Загинув 26 жовтня 1956 р. Похований: кладовище Керепеші, м. Будапешт, Угорщина.

ВИХРИСТЮК Іван Маркович, 1935 р.н., Одеська обл., Балтський р-н, с. Пужайкове. Призваний у 1954 р. Піщанським РВК Одеської обл. Сержант, командир відділення, 108 гв. пдп 7 гв. пдд. Загинув 5 листопада 1956 р. Похований: на західній околиці аеродрому в м. Текеле, Угорщина.

ВІЗЕР Іван Миколайович, 1936 р.н., Чернівецька обл., Вижницький р-н, с. Волока. Призваний у 1955 р. Вашківцевським РВК Чернівецької обл. Рядовий, автоматник, 108 гв. пдп 7 гв. пдд. Загинув 4 листопада 1956 р. Похований: м. Альшонемеді, Угорщина.

ВОЗНЮК Анатолій Миколайович, 1936 р.н., Рівненська обл., Млинівський р-н, с. Товпижин. Призваний у 1955 р. Демидівським РВК Рівненської обл. Рядовий, 71 тп 33 гв. мд. Загинув 5 листопада 1956 р. Похований: кладовище Керепеші, м. Будапешт, Угорщина.

ВОЛОХОВ Олександр Сергійович, 1934 р.н., Донецька обл., Слов'янський р-н. Призваний Слов'янським РВК. Рядовий, механік-водій, 104 гв. мп 33 гв. мд. Загинув 4 листопада 1956 р. Похований: братська могила за 1,5 км на північний схід від м. Альшонемеді, передмістя м. Будапешт, Угорщина.

ВОЛОШЕНКО Борис Васильович, 1934 р.н., м. Харків. Призваний у 1953 р. Сталінським РВК м. Харків. Гв. мол. сержант, 106 гв. мп 33 гв. мд. Загинув 27 жовтня 1956 р. Похований: братська могила за 1,5 км на північний схід від м. Альшонемеді, передмістя м. Будапешт, Угорщина.

ВОЛЯНСЬКИЙ Михайло Андрійович, 1936 р.н., Одеська обл., Котовський р-н, с. Бочманівка. Призваний у 1955 р. Котовським РВК. Рядовий, мінометник, 114 гв. пдп 31 гв. пдд. Загинув 4 листопада 1956 р. Похований: братська могила на території авіамістечка за 5 км на схід від м. Веспрем, Угорщина.

ГАРКУША Сергій Іванович, 1936 р.н., Херсонська обл., Херсонський р-н, с. Антонівка. Призваний Херсонським РВК. Рядовий, кулеметник, 4 гв. мп 2 гв. мд. Загинув 5 листопада 1956 р. Похований: кладовище Керепеші, м. Будапешт, Угорщина.

ГОЛУМБІЄВСЬКИЙ Ярослав Сидорович, 1928 р.н., Хмельницька обл., Старокостянтинівський р-н, с. Семиренки. Призваний Старокостянтинівським РВК. Старшина, 242 тп 31 тд. Загинув 19 листопада 1956 р. Похований: на території колишнього військового госпіталю, вул. Дьюли Андраші, район Пештуйхей, м. Будапешт, Угорщина.

ГОМАДА Юрій Юрійович, 1931 р.н., Закарпатська обл., Іршавський р-н, с. Хмільник. Єфрейтор. Помер від ран 4 грудня 1956 р. у госпіталі в м. Чкалов, Російська Федерація.

ГОРЛИК Микола Андрійович, 1935 р.н., Дніпропетровська обл., Васильківський р-н. Призваний Васильківським РВК. Рядовий, 106 гв. мп 33 гв. мд. Загинув 5 листопада 1956 р. Похований: братська могила за 1,5 км на північний схід від м. Альшонемеді, передмістя м. Будапешт, Угорщина.

ГРИЦЕНЧУК Степан Павлович, 1935 р.н., Дніпропетровська обл., Криворізький р-н, с. Новомайське. Призваний Криворізьким РВК. Сержант, командир відділення, 71 тп 33 гв. мд. Загинув 4 листопада 1956 р. Похований: кладовище Керепеші, м. Будапешт, Угорщина.

ГРОМНИЦЬКИЙ Григорій Михайлович, 1929 р.н., Полтавська обл., м. Карлівка. Призваний Краснозаводським РВК м. Харків. Ст. лейтенант, командир мінометної батареї, 5 гв. мп 2 гв. мд. Загинув 24 жовтня 1956 р. Похований: на території колишнього радянського військового госпіталю в м. Будапешт, Угорщина. Нагороди: Герой Радянського Союзу (по-смертно).

ГУНЧАК Дмитро Іванович, 1936 р.н., Чернівецька обл., Заставнівський р-н, с. Бабин. Призваний у 1955 р. Заставнівським РВК. Рядовий, радіотелефоніст, 108 гв. пдп 7 гв. пдд. Пропав безвісти 7 листопада 1956 р. в р-ні м. Альшонемеді, Угорщина.

ДАНИЛЕВСЬКИЙ Василь Михайлович, 1935 р.н., Луганська обл., Ровеньківський р-н, с. Кам'янка. Призваний Ровеньківським РВК. Рядовий, ст. розвідник, 1091 зенап 41 гв. тд. Помер від ран 5 листопада 1956 р. Похований: за 500 м на схід від ст. Мариш-Вараш у м. Кечкемет, Угорщина.

ДАНИЛЮК Володимир Степанович, 1936 р.н., Хмельницька обл., м. Шепетівка. Призваний у 1955 р. Шепетівським РВК. Рядовий, 56 орозвб 39 гв. мд. Загинув 28 жовтня 1956 р. Похований: братська могила на військовому кладовищі в м. Кечкемет, Угорщина.

ДЕГТЯРЬОВ Володимир Опанасович, 1935 р.н., м. Донецьк. Призваний Петровським РВК м. Донецьк. Мол. сержант, командир відділення, 104 гв. мп 33 гв. мд. Загинув 6 листопада 1956 р. Похований: братська могила за 1,5 км на північний схід від м. Альшонемеді, передмістя м. Будапешт, Угорщина.

ДЕМИДОВ Юрій Михайлович, 1935 р.н., Дніпропетровська обл. Призваний Армавірським РВК Краснодарського краю, Російська Федерація. Мол. сержант, командир відділення, 71 тп 33 гв. мд. Загинув 5 листопада 1956 р. Похований: кладовище Керепеші, м. Будапешт, Угорщина.

ДОРОГАНОВ Віктор Іванович, 1936 р.н., м. Харків. Призваний у 1955 р. Ленінським РВК м. Харків. Рядовий, кулеметник, 71 тп 33 гв. мд. Загинув 26 жовтня 1956 р. Похований: кладовище Керепеші, м. Будапешт, Угорщина.

ДОРОШ Віктор Михайлович, 1934 р.н., м. Харків. Призваний Краснобаварським РВК м. Харків. Сержант, командир відділення, 133 гв. втсп 33 гв. мд. Загинув 26 жовтня 1956 р. Похований: кладовище Керепеші, м. Будапешт, Угорщина.

ДРАГАНЧУК Федір Йосипович, 1914 р.н., Хмельницька обл., Ізяславський р-н, с. Васьківці. Призваний Кагановицьким РВК Київської обл. Капітан, 398 тсп 128 гв. сд. Загинув 6 листопада 1956 р. Похований: м. Будапешт, Угорщина.

ДРОБКА Володимир Олександрович, 1936 р.н., Чернівецька обл., Хотинський р-н, с. Крутеньки. Призваний Новоселицьким РВК Чернівецької обл. Рядовий, мінометник, 108 гв. пдп 7 гв. пдд. Загинув 9 листопада 1956 р. Похований: м. Текеле, Угорщина.

ДРОЗДОВ Микола Макарович, 1935 р.н., Київська обл. Призваний Кагановицьким РВК Київської обл. Рядовий, 71 тп 33 гв. мд. Загинув 26 жовтня 1956 р. Похований: кладовище Керепеші, м. Будапешт, Угорщина.

ДУБІНІН Микола Никанорович, 1934 р.н., Донецька обл. Призваний Пластуновським РВК Краснодарського краю, Російська Федерація. Мол. сержант, командир відділення, 71 тп 33 гв. мд. Загинув 26 жовтня 1956 р. Похований: кладовище Керепеші, м. Будапешт, Угорщина.

ЄМЧЕНКО Віктор Андрійович, 1936 р.н., Херсонська обл., Великоолександрівський р-н, с. Мала Олександрівка. Призваний Великоолександрівським РВК. Рядовий. Загинув 4 листопада 1956 р.

ЄФІМОВ Вадим Євгенович, 1936 р.н., Сумська обл., м. Шостка. Призваний Шосткинським РВК у 1955 р. Рядовий, стрілець, 71 тп 33 гв. мд. Загинув 9 листопада 1956 р. Похований: братська могила за 1,5 км на північний схід від м. Альшонемеді, передмістя м. Будапешт, Угорщина.

ЖАРИЙ Микола Семенович, 1936 р.н., Чернігівська обл., м. Корюківка. Призваний Корюківським РВК. Рядовий, 1093 зенап 33 гв. мд. Загинув 27 жовтня 1956 р. Похований: кладовище Керепеші, м. Будапешт, Угорщина.

ЗАВОЛОДЧЕНКО Микола Іванович, 1936 р.н., м. Галац, Румунія. Призваний Білгород-Дністровським РВК Одеської обл. Рядовий, мінометник, 114 гв. пдп 31 гв. пдд. Загинув 4 листопада 1956 р. Похований: братська могила за 5 км на схід від м. Веспрем, Угорщина.

ЗАГІРСЬКИЙ Михайло Данилович, 1936 р.н., Польща, Краківське в-во, Горлицький повіт, с. Мащина. Призваний Бориславським РВК Львівської обл. Мол. сержант, 108 гв. пдп 7 гв. пдд. Загинув 4 листопада 1956 р. Похований: братська могила за 1,5 км на північний схід від м. Альшонемеді, передмістя м. Будапешт, Угорщина.

ЗАКРУЖНИЙ Андрій Іванович, 1934 р.н., Чернігівська обл., Городнянський р-н, с. Володимирівка. Призваний Добрянським РВК Чернігівської обл. Рядовий, ст. радіотелефоніст, 104 гв. мп 33 гв. мд. Загинув 25 жовтня 1956 р. Похований: кладовище Керепеші, м. Будапешт, Угорщина.

ЗАЛЕВСЬКИЙ Михайло Филімонович, 1936 р.н., Житомирська обл., Ємільчинський р-н, с. Кукогуза. Призваний Ємільчинським РВК. Рядовий, стрілець, 145 гв. сп 66 гв. сд. Загинув 5 листопада 1956 р. Похований: братська могила в районі залізничного вокзалу в м. Секешфехервар, Угорщина.

ЗАХАРОВ Леонід Степанович, 1935 р.н., Запорізька обл., м. Мелітополь. Призваний Селидівським РВК Донецької обл. Рядовий, шофер, 61 огв. міндн 33 гв. мд. Загинув 4 листопада 1956 р. Похований: перепохований у серпні 1957 р., кладовище Керепеші, м. Будапешт, Угорщина.

ЗВОНОК Віталій Миколайович, 1936 р.н., Чернігівська обл., Ріпкинський р-н, с. Любеч. Призваний Любецьким РВК. Мол. сержант, командир танка, 105 гв. мп 33 гв. мд. Загинув 9 листопада 1956 р. Похований: братська могила за 1,5 км на північний схід від м. Альшонемеді, передмістя м. Будапешт, Угорщина.

ІВАЦЬКО Василь Ксенофонтівч, 1936 р.н., Вінницька обл., Вінницький р-н, с. Мізяківські Хутори. Призваний Вінницьким РВК. Рядовий, 114 огв. впадн 128 гв. сд. Загинув 6 листопада 1956 р. Похований: біля пам'ятника парламентару І.А. Остапенку в м. Будапешт, Угорщина.

ІЗЮМЕНКО Петро Іванович, 1936 р.н., Сумська обл., Липоводолинський р-н, с. Яганівка. Призваний Липоводолинським РВК. Рядовий, стрілець, 71 тп 33 гв. мд. Загинув 9 листопада 1956 р. Похований: братська могила за 1,5 км на північний схід від м. Альшонемеді, передмістя м. Будапешт, Угорщина.

КАПШУК Анатолій Никифорович, 1936 р.н., Дніпропетровська обл. Призваний Перовським РВК м. Москва, Російська Федерація. Мол. сержант, командир відділення, 71 тп 33 гв. мд. Загинув 26 жовтня 1956 р. Похований: кладовище Керепеші, м. Будапешт, Угорщина.

КАРАЧ Іван Васильович, 1936 р.н., Івано-Франківська обл., Городенківський р-н, с. Вільховець. Призваний Городенківським РВК у 1955 р. Рядовий, автоматник, 108 пдп 7 гв. пдд. Загинув 5 листопада 1956 р. Похований: братська могила в м. Альшонемеді, передмістя м. Будапешт, Угорщина.

КАРБІВНИЧИЙ Леонід Іванович, 1934 р.н., Черкаська обл., Шполянський р-н, с. Маслове. Призваний Великомихайловським РВК Курської обл., Російська Федерація. Сержант, командир відділення, 108 гв. пдп 7 гв. пдд. Загинув 6 листопада 1956 р. Похований: братська могила в м. Альшонемеді, передмістя м. Будапешт, Угорщина.

КАРП Павло Опанасович, Одеська обл., Котовський р-н, с. Нестоїта, молдованин. Військовослужбовець. Помер від ран 27 березня 1957 р. Похований: Угорщина.

КАРПОВ **Анатолій Олександрович**, 1935 р.н., м. Київ. Призваний Київським МВК. Рядовий, 33 гв. мд. Загинув 8 листопада 1956 р. Похований: братська могила за 1,5 км на північний схід від м. Альшонемеді, передмістя м. Будапешт, Угорщина.

КАРПОВ **Михайло Петрович**, 1934 р.н., Донецька обл. Призваний Маріупольським РВК Донецької обл. Єфрейтор, 71 тп 33 гв. мд. Загинув 26 жовтня 1956 р. Похований: кладовище Керепеші, м. Будапешт, Угорщина.

КАТЮЖИНСЬКИЙ **Володимир Анатолійович**, 1936 р.н., м. Київ. Призваний Дарницьким РВК м. Київ. Рядовий, заряджаючий, 105 гв. мп 33 гв. мд. Загинув 4 листопада 1956 р. Похований: братська могила за 1,5 км на північний схід від м. Альшонемеді, передмістя м. Будапешт, Угорщина.

КИПЧУК **Микола Сергійович**, 1934 р.н., Житомирська обл. Призваний Прилуцьким РВК Чернігівської обл. Рядовий, 71 тп 33 гв. мд. Загинув 4 листопада 1956 р. Похований: кладовище Керепеші, м. Будапешт, Угорщина.

КИР'ЯНОВ **Петро Іванович**, 1936 р.н., Дніпропетровська обл., Покровський р-н, с. Куликове. Призваний у 1955 р. Приазовським РВК Запорізької обл. Рядовий, 690 оатб 2 гв. мд. Загинув 8 листопада 1956 р. Похований: кладовище Керепеші, м. Будапешт, Угорщина.

КИСЕЛЬОВ **Володимир Іванович**, 1931 р.н., Київська обл., м. Яготин. Призваний Одеським РВК. Лейтенант, командир зенітно-кулеметного взводу, 315 гв. сп 128 гв. сд. Загинув 7 листопада 1956 р. Похований: м. Будапешт, Угорщина.

КІВА Ігор Михайлович, 1935 р.н., Полтавська обл., Полтавський р-н. Призваний Полтавським РВК у 1954 р. Сержант, командир відділення, 71 тп 33 гв. мд. Загинув 6 листопада 1956 р. Похований: братська могила за 1,5 км на північний схід від м. Альшонемеді, передмістя м. Будапешт, Угорщина.

КЛЕЙМАН Юзеф Бенедиктович, 1935 р.н., Російська Федерація, м. Іркутськ. Призваний Вінницьким РВК у 1955 р. Рядовий, курсант, 284 орхз. Загинув 4 листопада 1956 р. Похований: біля пам'ятника парламентарю І.А. Остапенку в м. Будапешт, Угорщина.

КЛИМЧУК Володимир Васильович, 1935 р.н., Хмельницька обл., Шепетівський р-н, Грицівська с/р. Призваний Держинським РВК м. Кривий Ріг Дніпропетровської обл. Рядовий, 106 гв. мп 33 гв. мд. Загинув 5 листопада 1956 р. Похований: кладовище Керепеші, м. Будапешт, Угорщина.

КОВАЛЕНКО Олександр Данилович, 1936 р.н., Миколаївська обл., Новоодеський р-н. Призваний Новоодеським РВК. Рядовий, шофер, 57 гв. мп 17 гв. мд. Загинув 9 листопада 1956 р. Похований: братська могила в районі ст. Келенфельд, м. Будапешт, Угорщина.

КОВАЛЕНКО Олексій Федорович, 1936 р.н., Херсонська обл., Великолепетиський р-н, с. Рубанівка. Призваний Великолепетиським РВК. Рядовий, 56 учтб 17 гв. мд. Загинув 4 листопада 1956 р. Похований: військове кладовище в сел. Хаймашкер поблизу м. Веспрем, Угорщина.

КОЛЕСНИК Олександр Олексійович, 1936 р.н., Сумська обл., Тростянецький р-н, с. Олексине. Призваний Тростянецьким РВК. Рядовий, навідник, 71 тп 33 гв. мд. Помер від ран 12 грудня 1956 р. Похований: міське кладовище в м. Мукачево, Закарпатська обл.

КОНОВАЛОВ Микола Іванович, 1936 р.н., Луганська обл., Біловодський р-н, с. Городище. Призваний Біловодським РВК. Рядовий, стрілець, 105 мп 33 гв. мд. Загинув 5 листопада 1956 р. Похований: братська могила за 1,5 км на північний схід від м. Альшонемеді, передмістя м. Будапешт, Угорщина.

КОРОХОД Іван Георгійович, 1934 р.н., Одеська обл., Татарбунарський р-н, с. Вишневе. Призваний Тузлівським МВК Одеської обл. Сержант, командир відділення, 108 гв. пдп 7 гв. пдд. Загинув 4 листопада 1956 р. Похований: братська могила в м. Альшонемеді, передмістя м. Будапешт, Угорщина.

КОТЕЛЕВЕЦЬ Тихін Федорович, 1918 р.н., Сумська обл., Охтирський р-н, с. Хухра. Капітан, нач. зв'язку, 1093 зенап 33 гв. мд. Загинув 26 (24) жовтня 1956 р. Похований: кладовище Керепеші, м. Будапешт, Угорщина.

КРАВЧЕНКО Леонід Михайлович, 1936 р.н., Полтавська обл., м. Кременчук. Призваний Кременчуцьким РВК. Мол. сержант, 1195 ап 33 гв. мд. Загинув 25 жовтня 1956 р. Похований: кладовище Керепеші, м. Будапешт, Угорщина.

КРАМАРЕНКО Володимир Михайлович, 1936 р.н., Київська обл., Макарівський р-н, с. Новомирівка. Призваний Сталінським РВК Миколаївської обл. Рядовий, автоматник, 114 гв. пдп 31 гв. пдд. Загинув 4 листопада 1956 р. Похований: братська могила на території авіамістечка за 5 км на схід від м. Веспрем, Угорщина.

КУТУЛУПОВ Іван Макарович, 1936 р.н., Миколаївська обл., Доманівський р-н, с. Новолікарське. Загинув у жовтні 1956 р. Похований: Угорщина.

ЛИПЧАНСЬКИЙ Олексій Васильович, 1935 р.н., Харківська обл., Богодухівський р-н. Призваний у 1955 р. Богодухівським РВК. Гв. рядовий, телефоніст, 257 гв. мсп 33 гв. мд. Загинув 6 листопада 1956 р. Похований: братська могила за 1,5 км на північний схід від м. Альшонемеді, передмістя м. Будапешт, Угорщина.

ЛИТВИНЧУК Михайло Якович, 1931 р.н., Білорусь, Гомельська обл., Єльський р-н. Призваний Єнакіївським РВК Донецької обл. Єфрейтор, автоматник, 133 гв. втсп 33 гв. мд. Загинув 26 жовтня 1956 р. Похований: кладовище радянських воїнів у м. Ліпова, Румунія.

ЛОЗОВСЬКИЙ Іван Андрійович, 1930 р.н., Чернігівська обл., Новгород-Сіверський р-н, с. Дігтярівка. Призваний Казанківським РВК Миколаївської обл. лейтенант, командир танкового взводу, 83 тп 17 гв. мд. Загинув 24 (25) жовтня 1956 р. Похований: кладовище Керепеші, м. Будапешт, Угорщина.

ЛУЧИЦЬКИЙ Анатолій Владиславович, 1928 р.н., Житомирська обл., Коростишівський р-н, с. Кашперівка. Призваний Коростишівським РВК. Ст. лейтенант, командир стрілецької роти, 5 гв. мп 2 гв. мд. Загинув 23 жовтня 1956 р. Похований: територія колишнього радянського військового містечка в м. Кечкемет, Угорщина.

ЛУЦАН Микола Юхимович, 1934 р.н., Полтавська обл., Хорольський р-н, с. Новоіванівка. Призваний Хорольським РВК. Рядовий, ст. радіотелеграфіст, 98 орозвб 31 тд. Загинув 9 листопада 1956 р. Похований: територія госпіталю, вул. Дьюли Андраші, р-н Пештуйхей, м. Будапешт, Угорщина.

МАЗНОВ Анатолій Якович, 1936 р.н., Луганська обл., Сватівський р-н, с. Первомайськ. Призваний Попаснянським РВК Луганської обл. Рядовий, 106 гв. мп 33 гв. мд. Загинув 26 жовтня 1956 р. Похований: кладовище Керепеші, м. Будапешт, Угорщина.

МАЗОХА Степан Макарович, 1935 р.н., Дніпропетровська обл., Новомосковський р-н, смт Перещепине. Призваний Перещепинським РВК. Рядовий, навідник станкового кулемета, 106 гв. мп 33 гв. мд. Загинув 27 жовтня 1956 р. Похований: м. Будапешт, Угорщина.

МАКАРИШИН Федір Степанович, 1935 р.н., Львівська обл., Турківський р-н, с. Жукотин. Призваний Ладичинським РВК Черкаської обл. Рядовий, ст. радіотелеграфіст, 80 гв. пдп 7 гв. пдд. Загинув 4 листопада 1956 р. Похований: за 300 м на південь від м. Егер, праворуч від дороги на м. Будапешт, Угорщина.

МАКОВЕЦЬКИЙ Павло Миколайович, 1936 р.н., Одеська обл., м. Ананьїв. Призваний у 1954 р. Ананьївським РВК. Рядовий, стрілець. Загинув 14 квітня 1956 р. Похований: м. Будапешт, Угорщина.

МАКОГОН Іван Михайлович, 1934 р.н., Луганська обл., смт Нижне. Призваний Верхньотеплівським РВК Луганської обл. Мол. сержант, командир відділення, 315 гв. сп 128 гв. сд. Загинув 7 листопада 1956 р. Похований: біля пам'ятника парламентарю І.А. Остапенку в м. Будапешт, Угорщина.

МАЛЬКО Микола Павлович, 1935 р.н., Полтавська обл., Глобинський р-н, с. Бориси. Рядовий, в/ч пп 81016. Загинув 13 листопада 1956 р. Похований: кладовище в/ч 61211 у м. Кечкемет, Угорщина.

МАХОНЬКО Віктор Петрович, 1936 р.н., Запорізька обл., Приазовський р-н, с. Степанівка. Призваний Приазовським РВК у 1955 р. Рядовий, стрілець, 4 гв. мп 2 гв. мд. Загинув 5 листопада 1956 р. Похований: кладовище Керепеші, м. Будапешт, Угорщина.

МАЦКУЛ Тимофій Зіновійович, 1914 р.н., Одеська обл., Святотроїцький р-н, с. Романівка. Майор, ст. офіцер 8 відділення штабу 8 МА. Загинув 7 листопада 1956 р. Похований: м. Житомир.

МАШТАЛЛЕР Павло Станіславович, 1932 р.н., Житомирська обл., Червоноармійський р-н, с. Івановичі. Призваний Червоноармійським РВК. Ст. сержант, старшина роти, 104 гв. мп 33 гв. мд. Загинув 10 листопада 1956 р. Похований: братська могила за 1,5 км на північний схід від м. Альшонемеді, передмістя м. Будапешт, Угорщина.

МЕДВЕДЕВ Валентин Михайлович, 1935 р.н., м. Луганськ. Призваний Кам'янобрідським РВК м. Луганськ. Рядовий, навідник, 389 гв. тсп 128 гв. сд. Загинув 26 жовтня 1956 р. Похований: територія радянського військового містечка на південно-східній околиці м. Ясберень, Угорщина.

МЕРКУЛОВ Микола Петрович, 1934 р.н., м. Донецьк. Призваний Сталіно-Заводським РВК м. Донецьк. Рядовий, ст. механік-водій, 104 гв. мп 33 гв. мд. Загинув 5 листопада 1956 р. Похований: братська могила за 1,5 км на північний схід від м. Альшонемеді, передмістя м. Будапешт, Угорщина.

МИХАЙЛЕНКО Костянтин Григорович, 1916 р.н., Російська Федерація, м. Махачкала. Призваний Сталінським РВК м. Київ. Майор, нач. штабу, 64 тп 32 гв. мд. Загинув 1 листопада 1956 р. Похований: м. Бердичів, Житомирська обл.

МІРОШНИЧЕНКО Володимир Микитович, 1934 р.н., Донецька обл., м. Селидове. Призваний Селидівським РВК. Мол. сержант, командир відділення, 105 гв. мп 33 гв. мд. Загинув 9 листопада 1956 р. Похований: братська могила за 1,5 км на північний схід від м. Альшонемеді, передмістя м. Будапешт, Угорщина.

МОЗГОВИЙ Віктор Трохимович, 1934 р.н., м. Донецьк. Призваний Калінінським РВК м. Донецьк. Рядовий, 71 тп 33 гв. мд. Загинув 27 жовтня 1956 р. Похований: кладовище Керепеші, м. Будапешт, Угорщина.

МОЗГОВИЙ Віктор Трохимович, 1934 р.н., Сумська обл., Конотопський р-н, с. Грузьке. Призваний у 1953 р. Рядовий. Загинув 27 жовтня 1956 р. Похований: м. Будапешт, Угорщина.

НЕЛИСОВ Микола Олексійович, 1936 р.н., Луганська обл., Лутугинський р-н, смт Георгіївка. Призваний Успенським РВК Луганської обл. Рядовий, сапер, 71 тп 33 гв. мд. Загинув 6 листопада 1956 р. Похований: кладовище Керепеші, м. Будапешт, Угорщина.

НЕЛЮБОВ Віктор Васильович, 1934 р.н., Російська Федерація, Орловська обл. Призваний Краматорським МВК Донецької обл. Рядовий, механік-водій, 71 тп 33 гв. мд. Загинув 26 жовтня 1956 р. Похований: кладовище Керепеші, м. Будапешт, Угорщина.

НЕПОЧАТОВ Олексій Іванович, 1934 р.н., Харківська обл., Балаклійський р-н, с. Петрівське. Призваний Харцизьким РВК Донецької обл. Сержант, командир відділення, 105 гв. мп 33 гв. мд. Загинув 9 листопада 1956 р. Похований: братська могила за 1,5 км на північний схід від м. Альшоне-меді, передмістя м. Будапешт, Угорщина.

НІТЧЕНКО Ігор Іванович, 1927 р.н., Полтавська обл., м. Глобине. Призваний Глобинським РВК. Офіцер. Загинув у листопаді 1956 р. Похований: м. Одеса.

ОВСЯНИЧЕНКО Микола Андрійович, 1936 р.н., Київська обл. Призваний Васильківським РВК Київської обл. Рядовий, 71 тп 33 гв. мд. Загинув 4 листопада 1956 р. Похований: кладовище Керепеші, м. Будапешт, Угорщина.

ОЛБАНЬ Семен Васильович, 1939 р.н., Вінницька обл., м. Бар. Призваний Могилів-Подільським РВК Вінницької обл. Рядовий. Загинув 11 листопада 1956 р. Похований: м. Будапешт, Угорщина.

ОЛЕНЧЕНКО Олександр Іванович, 1934 р.н., Донецька обл., Слов'янський р-н, с. Прелесне. Призваний Слов'янським РВК. Єфрейтор, 93 зенап 33 гв. мд. Загинув 26 жовтня 1956 р. Похований: кладовище Керепеші, м. Будапешт, Угорщина.

ОМЕЛЬЧЕНКО Віктор Іванович, 1936 р.н., Сумська обл., Лебединський р-н, с. Будилка. Призваний у 1955 р. Рядовий. Загинув 27 жовтня 1956 р. Похований: м. Будапешт, Угорщина.

ОСТРИЙ Володимир Семенович, 1926 р.н., Чернігівська обл., м. Ніжин. Капітан, начальник топослужби артполку, 301 ап 8 МА. Загинув 6 листопада 1956 р. Похований: м. Радомишль, Житомирська обл.

ОСТРОУШКО Ігор Мойсейович, 1929 р.н., Черкаська обл., Маньківський р-н, с. Іваньки. Лейтенант, командир стрілецького взводу, 133 гв. втсп 33 гв. мд. Загинув 26 жовтня 1956 р. Похований: братська могила на військовому кладовищі, м. Кечкемет, Угорщина.

ОТРОЩЕНКО Михайло Олексійович, 1926 р.н., Донецька обл., м. Дебальцеве. Призваний Дебальцевським РВК. Майор, заст. командира полку, 133 гв. втсп 33 гв. мд. Загинув 26 жовтня 1956 р. Похований: кладовище Керепеші, м. Будапешт, Угорщина.

ОХМУШ Дмитро Іванович, 1933 р.н., Донецька обл., Тельманівський р-н, с. Гранітне. Призваний Тельманівським РВК. Єфрейтор, навідник, 62 тп 11 гв. мд. Загинув 9 листопада 1956 р. Похований: братська могила на військовому кладовищі, м. Кечкемет, Угорщина.

ПАНИЧИК Сильвестр Адамович, 1935 р.н., Волинська обл., Маневицький р-н, с. Костюхнівка. Призваний Нікопольським РВК Дніпропетровської обл. Рядовий, 61 огв. міндн 33 гв. мд. Загинув 4 листопада 1956 р. Похований: братська могила за 1,5 км на північний схід від м. Альшонемеді, передмістя м. Будапешт, Угорщина.

ПАЦЬОЛА Іван Максимович, 1934 р.н., Рівненська обл., Сарненський р-н, с. Немовичі. Призваний у 1953 р. Сарненським РВК. Загинув у 1956 р.

ПАЩЕНКО Микола Сергійович, 1936 р.н., Полтавська обл., Хорольський р-н, с. Новачиха. Призваний Хорольським РВК у 1955 р. Мол. сержант, командир стрілецької роти, 106 гв. мп 33 гв. мд. Загинув 26 жовтня 1956 р. Похований: братська могила за 1,5 км на північний схід від м. Альшонемеді, передмістя м. Будапешт, Угорщина.

ПЕТРАШКАН Віктор Терентійович, 1933 р.н., Вінницька обл., Крижопільський р-н. Призваний Кагановицьким РВК. Мол. сержант, механік-водій, 106 гв. мп 33 гв. мд. Загинув 27 жовтня 1956 р. Похований: братська могила за 1,5 км на північний схід від м. Альшонемеді, передмістя м. Будапешт, Угорщина.

ПІДЛІТЕЙЧУК Петро Семенович, 1936 р.н., Івано-Франківська обл., Косівський р-н, с. Химчин. Призваний у 1955 р. Коломийським РВК Івано-Франківської обл. Рядовий, автоматник, 108 гв. пдп 7 гв. пдд. Загинув 8 листопада 1956 р. Похований: кладовище на західній околиці аеродрому, м. Текеле, Угорщина.

ПІКУЗА Валентин Володимирович, 1935 р.н., м. Київ. Призваний Мозирським РВК Гомельської обл., Білорусь. Рядовий, автоматник, 381 гв. пдп 31 гв. пдд. Загинув 6 листопада 1956 р. Похований: братська могила біля пам'ятника парламентару капітану І.А. Остапенку в м. Будапешт, Угорщина.

ПІНКЕВИЧ Іван Андрійович, 1932 р.н., Волинська обл., смт Ратне. Призваний Ратнівським РВК. Мол. сержант, пом. командира взводу, 71 тп 33 гв. мд. Загинув 5 листопада 1956 р. Похований: кладовище Керепеші, м. Будапешт, Угорщина.

ПІНЧУК Федір Єгорович, 1935 р.н., Дніпропетровська обл., Апостолівський р-н, с. Мар'янське. Призваний Апостолівським РВК. Мол. сержант, 1195 ап 33 гв. мд. Загинув 26 жовтня 1956 р. Похований: кладовище Керепеші, м. Будапешт, Угорщина.

ПЛУКЧІ Микола Михайлович, 1933 р.н., Одеська обл., Ренійський р-н, с. Нагірне, болгарин. Призваний у 1953 р. Ренійським РВК. Рядовий, 132 огв. бз. Загинув у 1956 р. Похований: в районі бою, Угорщина.

ПОКРИШЕВСЬКИЙ Шевіль Янкелевич, 1933 р.н., м. Київ. Призваний Троїцьким РВК Челябінської обл., Російська Федерація. Мол. сержант, командир відділення, 284 орхз 128 гв. сд. Загинув 4 листопада 1956 р. Похований: братська могила біля пам'ятника парламентару капітану І.А. Остапенку в м. Будапешт, Угорщина.

ПОЛКОВНИЧЕНКО Михайло Павлович, 1936 р.н., Луганська обл., Старобільський р-н, с. Проїждже. Призваний Новопсковським РВК Луганської обл. Рядовий, кулеметник, 106 гв. мп 33 гв. мд. Загинув 26 жовтня 1956 р. Похований: кладовище Керепеші, м. Будапешт, Угорщина.

ПОЛОВИНА Олександр Іванович, 1934 р.н., Полтавська обл., смт Оржиця. Призваний Будьоннівським РВК Донецької обл. Рядовий, 106 гв. мп 33 гв. мд. Загинув 26 жовтня 1956 р. Похований: кладовище Керепеші, м. Будапешт, Угорщина.

ПОНОМАРЬОВ Олександр Вікторович, 1934 р.н., Хмельницька обл., м. Старокостянтинів. Призваний Луговським РВК Джамбульської обл., Казахстан. Рядовий, 284 орхз 128 гв. сд. Загинув 4 листопада 1956 р. Похований: братська могила біля пам'ятника парламентару капітану І.А. Остапенку в м. Будапешт, Угорщина.

ПОПОВИЧ Федір Васильович, 1930 р.н., Закарпатська обл., м. Іршава. Загинув у 1956 р. в м. Сегед. Похований: м. Сегед, Угорщина.

ПРОХАЧЕНКО Олександр Степанович, 1922 р.н., Київська обл., Фастівський р-н, с. Триліси. Призваний Смілянським РВК Черкаської обл. Капітан, командир роти бронетранспортерів, 99 огв. розвб 2 гв. мд. Загинув 24 жовтня 1956 р. Похований: територія радянського військового госпіталю, м. Будапешт, Угорщина.

ПУЛИЧ Василь Васильович, 1934 р.н., Донецька обл., Амвросіївський р-н, с. Білоярівка. Призваний Амвросіївським РВК. Мол. сержант, командир відділення, 104 гв. мп 33 гв. мд. Загинув 4 листопада 1956 р. Похований: братська могила за 1,5 км на північний схід від м. Альшонемеді, передмістя м. Будапешт, Угорщина.

ПУШКАРСЬКИЙ Анатолій Федорович, 1934 р.н., Донецька обл., м. Маріуполь. Призваний Таганрозьким РВК Ростовської обл., Російська Федерація. Рядовий, радист, 242 тп 31 тд. Загинув 11 листопада 1956 р. Похований: кладовище Керепеші, м. Будапешт, Угорщина.

РЕДЬКО Іван Павлович. Призваний Пологівським РВК Запорізької обл. Рядовий, п/п 05858. Помер від ран 6 листопада 1956 р. Похований: кладовище Керепеші, м. Будапешт, Угорщина.

РЕЗНИЧЕНКО Іван Степанович, 1923 р.н., Полтавська обл., с. Федорівка. Капітан, командир стрілецької роти, 105 гв. мп 33 гв. мд. Загинув 9 листопада 1956 р. Похований: кладовище Керепеші, м. Будапешт, Угорщина.

РИМАРУК Михайло Васильович, 1936 р.н., Івано-Франківська обл., Глумацький р-н, с. Луг. Призваний Яремчанським РВК Івано-Франківської обл. Рядовий, автоматник, 108 гв. пдп 7 гв. пдд. Загинув 4 листопада 1956 р. Похований: братська могила на кладовищі в м. Альшонемеді, передмістя м. Будапешт, Угорщина.

РОМАНЮК Микола Дмитрович, 1936 р.н., Чернівецька обл., Заставнівський р-н, с. Васловівці. Призваний у 1955 р. Садгірським РВК Чернівецької обл. Рядовий, автоматник, 108 гв. пдп 7 гв. пдд. Помер від ран 7 грудня 1956 р. Похований: кладовище на західній околиці аеродрому, м. Текеле, Угорщина.

САМОЙЛЕНКО Андрій Єремійович, 1936 р.н., Одеська обл., Татарбунарський р-н, с. Дивізія. Призваний Тарутинським РВК Одеської обл. Рядовий, автоматник, 114 гв. пдп 31 гв. пдд. Загинув 4 листопада 1956 р. Похований: братська могила на території авіамістечка за 5 км на схід від м. Веспрем, Угорщина.

САМУСЬ Михайло Вікторович, 1931 р.н., Сумська обл., Середино-Будський р-н, с. Очкине. Призваний Семенівським РВК Чернігівської обл. лейтенант, 105 гв. мп 33 гв. мд. Загинув 4 листопада 1956 р. Похований: кладовище Керепеші, м. Будапешт, Угорщина.

САХНО Іван Гаврилович, 1936 р.н., Луганська обл. Призваний Іванівським РВК Луганської обл. Рядовий, кулеметник, 105 гв. мп 33 гв. мд. Загинув 9 листопада 1956 р. Похований: братська могила за 1,5 км на північний схід від м. Альшонемеді, передмістя м. Будапешт, Угорщина.

СЕМКО Василь Степанович, 1933 р.н., Вінницька обл., м. Погребище. Призваний Погребищенським РВК. Лейтенант, командир взводу, 23 гв. втсп 11 гв. мд. Загинув 1 листопада 1956 р. Похований: територія радянського військового містечка на південно-східній околиці м. Ясберень, Угорщина.

СИДЕЛЬНИК Олександр Григорович, 1935 р.н., Дніпропетровська обл., Васильківський р-н, с. Миколаївка. Призваний Васильківським РВК. Рядовий, навідник, 100 гв. ап 33 гв. мд. Загинув 26 жовтня 1956 р. Похований: кладовище Керепеші, м. Будапешт, Угорщина.

СИДОРЕНКО Володимир Іванович, 1936 р.н., Київська обл., Поліський р-н, с. Рагівка. Призваний Поліським (Кагановицьким) РВК Київської обл. Мол. сержант, командир відділення, 1195 ап 33 гв. мд. Загинув 25 жовтня 1956 р. Похований: кладовище Керепеші, м. Будапешт, Угорщина.

СИПЧЕНКО Олександр Іванович, 1934 р.н., Черкаська обл., Лисянський р-н, с. Погибляк. Призваний Лисянським РВК. Єфрейтор, радіотелефоніст, 1195 ап 33 гв. мд. Загинув 26 жовтня 1956 р. Похований: кладовище Керепеші, м. Будапешт, Угорщина.

СІДАШ Михайло Олександрович, 1936 р.н., Харківська обл., Вовчанський р-н, с. Дегтярне. Призваний у 1955 р. Великобурлуцьким РВК Харківської обл. Рядовий, стрілець, 71 тп 33 гв. мд. Загинув 5 листопада 1956 р. Похований: кладовище Керепеші, м. Будапешт, Угорщина.

СІРЕНКО Валентин Дмитрович, 1936 р.н., м. Харків. Призваний у 1955 р. Куйбишевським РВК Запорізької обл. Гв. рядовий, 5 гв. мп 2 гв. мд. Пропав безвісти 24 жовтня 1956 р.

СІРЯК Олександр Петрович, 1934 р.н., Сумська обл., Охтирський р-н, с. Шабалтаєве. Призваний у 1953 р. Рядовий. Загинув 10 листопада 1956 р. Похований: Угорщина.

СКОРОБОГАТОВ Петро Федорович, 1936 р.н., Луганська обл., смт Княгинівка, Краснолуцька м/р. Призваний Іванівським РВК Луганської обл. Рядовий, 71 тп 33 гв. мд. Загинув 26 жовтня 1956 р. Похований: кладовище Керепеші, м. Будапешт, Угорщина.

СЛОБОДЕНЮК Микола Іванович, 1933 р.н., Хмельницька обл., Красилівський р-н, с. Терешки. Призваний Антонівським РВК Хмельницької обл. Рядовий, 56 орозвб 39 гв. мд. Помер від ран 27 жовтня 1956 р.

СЛОБОДЕНЮК Микола Михайлович, 1935 р.н., Вінницька обл., Хмільницький р-н, с. Чеснівка. Призваний Уланівським РВК Вінницької обл. Сержант, пом. командира взводу, 315 гв. сп 128 гв. сд. Загинув 7 листопада 1956 р. Похований: братська могила біля пам'ятника парламентару капітану І.А. Остапенку в м. Будапешт, Угорщина.

СТАНКЕВИЧ Володимир Дмитрович, 1936 р.н., Чернігівська обл., Ріпкинський р-н, смт Радуль. Призваний Любецьким РВК Чернігівської обл. Рядовий, 71 тп 33 гв. мд. Загинув 26 жовтня 1956 р. Похований: кладовище Керепеші, м. Будапешт, Угорщина.

СТОВБУН Володимир Васильович, 1936 р.н., Житомирська обл. Призваний Києво-Святошинським РВК Київської обл. Рядовий, кулеметник, 71 тп 33 гв. мд. Загинув 5 листопада 1956 р. Похований: кладовище Керепеші, м. Будапешт, Угорщина.

СУВАЛКО Павло Іванович, 1932 р.н., Тернопільська обл., Лановецький р-н, с. Юськівці. Призваний Жовтневим РВК м. Кривий Ріг Дніпропетровської обл. Мол. сержант, 1195 ап 33 гв. мд. Загинув 26 жовтня 1956 р. Похований: кладовище Керепеші, м. Будапешт, Угорщина.

СУКОВАТИЙ Анатолій Григорович, 1933 р.н., Одеська обл., Ширяївський р-н. Призваний Іллічівським РВК м. Одеса. Сержант, 105 гв. мп 33 гв. мд. Помер від ран 4 листопада 1956 р. Похований: Личаківське кладовище, м. Львів.

СУХІН Гнат Єремійович (Єфремович), 1928 р.н., Вінницька обл., смт Піщанка. Призваний Кагановицьким РВК м. Одеса. Гв. ст. сержант, 57 гв. мп 17 гв. мд. Загинув 11 листопада 1956 р. Похований: братська могила в районі ст. Келленфельд, м. Будапешт, Угорщина.

СУХОЄДОВ Олег Володимирович, 1934 р.н., м. Київ. Призваний Сталінським РВК м. Київ. Рядовий, 106 гв. мп 33 гв. мд. Загинув 27 жовтня 1956 р. Похований: братська могила за 1,5 км на північний схід від м. Альшонемеді, передмістя м. Будапешт, Угорщина.

ТАНАСІЄНКО Василь Климович, 1935 р.н., Вінницька обл., Бершадський р-н, с. Кошаринці. Призваний у 1955 р. Рядовий. Загинув у 1956 р. Похований: м. Будапешт, Угорщина.

ТАРАН Сергій Миколайович, 1936 р.н., м. Херсон. Призваний у 1955 р. Херсонським МВК. Рядовий, 6 гв. мп 2 гв. мд. Загинув 6 листопада 1956 р. Похований: кладовище Керепеші, м. Будапешт, Угорщина.

ТАРАСЕНКО Олексій Васильович, 1934 р.н., Запорізька обл., Чернігівський р-н, Панфілівська с/р. Рядовий, 133 гв. втсп (233 сп 33 гв. мд). Загинув 10 листопада 1956 р. Похований: 1,5 км на північ від м. Альшонемеді, Угорщина.

ТАРАСОВ Юрій Іванович, 1935 р.н., Полтавська обл., Диканський р-н, с. Баясне. Призваний Кременчуцьким РВК Полтавської обл. Єфрейтор, 98 орозвб 31 тд. Загинув 6 листопада 1956 р. Похований: територія військового госпіталю, вул. Дьюли Андраші, район Пештуйхей, м. Будапешт, Угорщина.

ТЕРЕХОВ Василь Федорович, 1923 р.н., Сумська обл., м. Шостка, росіянин. Призваний у 1941 р. Капітан, командир батареї, 921 ап 2 гв. мд. Загинув 6 листопада 1956 р. Похований: м. Будапешт, Угорщина.

ТЕРЛЕЦЬКИЙ Василь Іванович, 1934 р.н., Рівненська обл., Зарічненський р-н, с. Вичівка. Призваний Пінським РВК Брестської обл., Білорусь. Рядовий, 102 мп 32 гв. мд. Помер 13 листопада 1956 р. Похований: територія радянського військового містечка, м. Кечкемет, Угорщина.

ТИМОФТІ Михайло Федосійович, 1936 р.н., Одеська обл., Ізмаїльський р-н, с. Ларжанка. Призваний у 1955 р. Ізмаїльським ОМВК. Рядовий, 5 гв. мп 2 гв. мд. Загинув 8 листопада 1956 р. Похований: кладовище Керепеші, м. Будапешт, Угорщина.

ТИМОШЕНКО Василь Порфірович, 1935 р.н., Дніпропетровська обл., Магдалинівський р-н, с. Личкове. Призваний Котовським РВК Дніпропетровської обл. Рядовий, механік-водій, 106 гв. мп 33 гв. мд. Помер від ран 29 листопада 1956 р. Похований: кладовище Керепеші, м. Будапешт, Угорщина.

ТИТОВ Віктор Олексійович, 1934 р.н., Донецька обл., м. Макіївка. Призваний Макіївським МВК. Мол. сержант, 105 гв. мп 33 гв. мд. Загинув 8 листопада 1956 р. Похований: братська могила за 1,5 км на північний схід від м. Альшонемеді, передмістя м. Будапешт, Угорщина.

ТИЩЕНКО Михайло Васильович, 1935 р.н., Полтавська обл., Решетилівський р-н, с. Толока. Призваний у 1954 р. Решетилівським РВК. Рядовий, 77 гв. втсп 31 тд. Загинув 6 листопада 1956 р. Похований: кладовище Керепеші, м. Будапешт, Угорщина.

ТКАЧ Лаврентій Ісакович, 1935 р.н., Одеська обл., Балтський р-н, с. Савранське. Призваний у 1955 р. Балтським РВК. Сержант, 5 гв. мп 2 гв. мд. Загинув 24 жовтня 1956 р. Похований: Угорщина.

ТУНІХ Володимир Гордійович, 1935 р.н., Чернігівська обл. Призваний Єланецьким РВК Миколаївської обл. Рядовий, сапер, 71 тп 33 гв. мд. Загинув 5 листопада 1956 р. Похований: кладовище Керепеші, м. Будапешт, Угорщина.

ФЕДАК Роман Володимирович, 1936 р.н., Львівська обл., Жидачівський р-н, с. Бринці-Загірні. Призваний Ходорівським РВК Львівської обл. Рядовий, 106 гв. пдп 7 гв. пдд. Помер від ран 9 грудня 1956 р. Похований: кладовище на західній околиці аеродрому, м. Текеле, Угорщина.

ФЕСЕНКО Анатолій Іванович, 1935 р.н., Дніпропетровська обл., П'ятихатський р-н, с. Саївка. Призваний Джезказганським РВК Карагандинської обл., Казахстан. Рядовий, сапер, 114 гв. пдп 31 гв. пдд. Загинув 4 листопада 1956 р. Похований: братська могила на території авіамістечка за 5 км на схід від м. Веспрем, Угорщина.

ХОРОШИЛОВ Валентин Іванович, 1936 р.н., Луганська обл. Призваний Ворошиловградським МВК. Рядовий, 106 гв. мп 33 гв. мд. Загинув 27 жовтня 1956 р. Похований: кладовище Керепеші, м. Будапешт, Угорщина.

ХРОМ'ЯК Павло Олексійович, 1936 р.н., Івано-Франківська обл., Долинський р-н, с. Підбережжя. Призваний Болевівським РВК Івано-Франківської обл. Рядовий, автоматник, 108 гв. пдп 7 гв. пдд. Пропав безвісти 7 листопада 1956 р.

ЦУКАН Микола Леонтійович, 1936 р.н., Запорізька обл., Пологівський р-н, с. Чапавка. Призваний у 1956 р. Пологівським РВК. Гв. рядовий, кулеметник, 6 гв. мп 2 гв. мд. Загинув 6 листопада 1956 р. Похований: кладовище Керепші, м. Будапешт, Угорщина.

ЧАСТИЛО Володимир Іванович, 1936 р.н., Херсонська обл., м. Цюрупинськ. Призваний Цюрупинським РВК. Рядовий, водій, 5 гв. мп 2 гв. мд. Пропав безвісти 24 жовтня 1956 р.

ЧЕРЕВАНЬ Іван Миколайович, 1936 р.н., Полтавська обл., Зіньківський р-н, с. Дейкалівка. Призваний у 1955 р. Зіньківським РВК. Рядовий, радіотелеграфіст 106 гв. мп 33 гв. мд. Загинув 26 жовтня 1956 р. Похований: м. Будапешт, Угорщина.

ЧЕРЕВАТЮК Мефодій Микитович, 1917 р.н., Черкаська обл., Катеринопільський р-н, с. Радчиха. Майор, командир батальйону, 93 опз. Загинув 7 листопада 1956 р. Похований: м. Житомир.

ЧУГУНОВ Віль Іванович, 1926 р.н., Вінницька обл., смт Літин. Призваний Літинським РВК. Ст. лейтенант, командир взводу, 23 гв. втсп 11 гв. мд. Загинув 7 листопада 1956 р. Похований: військове кладовище в м. Ясберень, Угорщина.

ШАБЕЛЬНИК Михайло Іванович, 1922 р.н., Харківська обл., Харківський р-н, с. Липці. Призваний Липецьким РВК Харківської обл. Капітан, командир стрілецької роти, 6 гв. мп 2 гв. мд. Загинув 6 листопада 1956 р. Похований: територія радянського військового госпіталю, м. Будапешт, Угорщина.

ШАНДРА Роман Борисович, 1934 р.н., Луганська обл., Білокуракинський р-н, с. Заводянка. Призваний Білокуракинським РВК. Сержант, командир відділення, 61 огв. міндн 33 гв. мд. Загинув 4 листопада 1956 р. Похований: братська могила за 1,5 км на північний схід від м. Альшонемеді, передмістя м. Будапешт, Угорщина.

ШИЯН Анатолій Андрійович, 1936 р.н., Запорізька обл., Якимівський р-н, с. Бехтіївка. Призваний у 1955 р. Якимівським РВК. Гв. рядовий, 6 гв. мп 2 гв. мд. Загинув 24 жовтня 1956 р. Похований: кладовище Керепеші, м. Будапешт, Угорщина.

ШЛИМОВИЧ Володимир Йосипович, 1936 р.н., м. Дніпропетровськ. Призваний Дербентським РВК, Дагестан, Російська Федерація. Рядовий, стрілець, 6 гв. мп 2 гв. мд. Загинув 6 листопада 1956 р. Похований: кладовище Керепеші, м. Будапешт, Угорщина.

ЩЕРБА Віктор Андрійович, 1936 р.н., Донецька обл., Єнакіївська м/р, с-ще Іллінка. Призваний Єнакіївським МВК. Рядовий, 100 тп 31 тд. Загинув 4 грудня 1956 р. Похований: кладовище Керепеші, м. Будапешт, Угорщина.

ЮЗВИК Павло Іванович, 1933 р.н., Хмельницька обл., Віньковецький р-н, с. Зіньків. Призваний Кадіївським МВК Луганської обл. Мол. сержант, командир відділення, 101 гв. мп 32 гв. мд. Загинув 4 листопада 1956 р. Похований: військове кладовище в районі ст. Бекешчаба, Угорщина.

ЯКИМЧУК Володимир Григорович, 1934 р.н., Львівська обл., Бродівський р-н, с. Гаї-Дітковецькі. Призваний Бродівським РВК. Рядовий, 108 гв. пдп 7 гв. пдд. Загинув 4 листопада 1956 р. Похований: братська могила на кладовищі м. Альшонемеді, передмістя м. Будапешт, Угорщина.

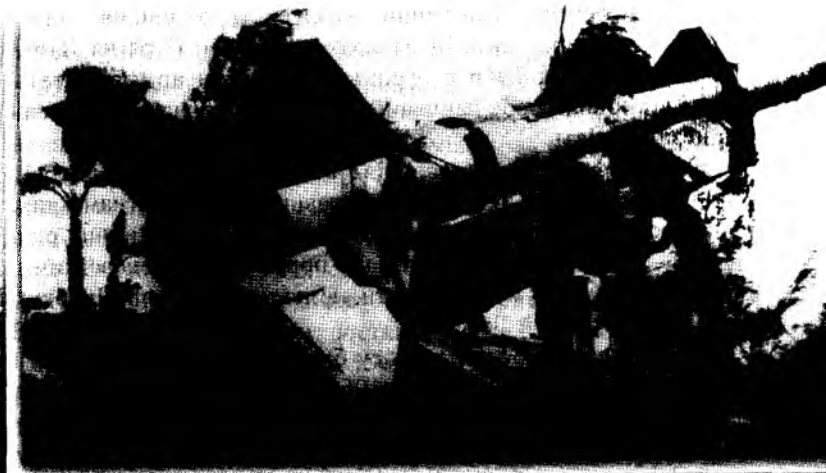

ЯРИН Іван Васильович, 1927 р.н., Івано-Франківська обл., м. Долина. Призваний у 1955 р. Долинським РВК. Ст. лейтенант. Загинув 4 листопада 1956 р. Похований: м. Долина.

ЯРОШЕНКО Іван Гаврилович, 1936 р.н., Херсонська обл., смт Велика Олександрівка. Призваний Великоолександрівським РВК. Рядовий, шофер, 6 гв. мп 2 гв. мд. Загинув 6 листопада 1956 р. Похований: кладовище Керепеші, м. Будапешт, Угорщина.

ПІДСТУПНА ТИХООКЕАНСЬКА ЕКЗОТИКА

Війна у В'єтнамі
(1961-1974)

З кінця XIX століття Лаос і В'єтнам були частиною французького Індокитаю. У 30–40-х роках XX століття вони опинилися в сфері японських інтересів.

Під час Другої світової війни японські війська окупували Лаос. Виник антиколоніальний рух за визволення Лаосу, який очолив Суванна Фума. 12 жовтня 1945 р. створений повсталими Народний комітет проголосив Лаос незалежною країною під назвою Патет-Лао (Країна Лао). Проте в березні 1946 р. французи розбили армію Патет-Лао і відновили своє панування в Лаосі. Почалась боротьба за незалежність.

Єдиний фронт опору народів Лаосу, В'єтнаму і Камбоджі, створений у березні 1951 р., направив у Лаос в'єтнамських добровольців. Внаслідок наступальних дій патріотичних сил в 1953–1954 рр. французи зазнали поразки і за Женевськими угодами змушені були визнати незалежність країн Індокитаю, в тому числі й Лаосу.

У листопаді 1954 р. із Лаосу були виведені в'єтнамські і французькі війська. В лютому 1955 р. збройні сили утвореного проамериканського уряду Сасорити почали наступ на базу Патет-Лао з наміром зламати опір сил Лаоського Патріотичного фронту і роззброїти їхні війська.

Громадянська війна продовжувалась з перемінним успіхом аж до початку 60-х років. Вирішальним фактором стало встановлення коаліційним урядом Суванна Фуми 7 жовтня 1960 р. дипломатичних відносин з СРСР, внаслідок чого Патріотичний фронт Лаосу отримав військову, економічну й іншу допомогу від Радянського Союзу, ДРВ, інших соціалістичних країн.

1 січня 1961 р. війська Патет-Лао визволили стратегічно важливий район Сіангкхуанг. Разом з в'єтнамськими добровольцями навесні того ж року вони почали широкі наступальні дії і створили суцільну визвольну зону, що охопила

дві третини території країни, на якій проживала третина населення.

22 липня 1962 р. було підписано Женевські угоди по Лаосу і створено другий коаліційний уряд із представників основних політичних груп країни.

Проте в 1964 р. було розв'язано неоголошену, так звану "особливу війну" з метою придушення визвольної боротьби трьох країн Індокитаю. Бойовими діями сухопутних військ керували безпосередньо американські офіцери. Американська військова допомога надходила в Лаос із Таїланду через канали американського управління міжнародного розвитку. В Лаосі під виглядом цивільних осіб працювали військові радники і технічні фахівці, які займалися навчанням і матеріально-технічним забезпеченням урядових військ.

У відповідь на це Радянський Союз почав надавати активнішу воєнну допомогу Лаосу. Через територію Північного В'єтнаму здійснювались поставки артилерії, боєприпасів, пального і продовольства. З 1960 по 1970 рр. в Лаосі радниками та інструкторами працювало 113 радянських кадрових військовослужбовців. Особлива роль відводилась авіації. В грудні 1960 р. у В'єтнам була направлена авіаційна група радянських літаків Іл-14 (пізніше — Лі-2) і вертольотів Мі-4, які за домовленістю між СРСР і Лаосом транспортували вантажі в цю країну.

Екіпажі радянських літаків мінялись кожні півроку.

17 лютого 1961 р. при виконанні бойового завдання один із літаків першої зміни під час десантування вантажу в районі Салафукуна був збитий. Усі п'ять членів екіпажу загинули.

Внаслідок тривалого і жорстокого збройного протиборства в лютому 1973 р. було підписано угоду між лідерами Патріотичного фронту і адміністрацією В'єнтьяна про встановлення миру і національної згоди в Лаосі. 2 грудня 1975 р.

було проголошено утворення Лаоської Народно-Демократичної Республіки. Довгожданий і вистражданий мир прийшов на лаоську землю. Свій внесок у встановлення цього миру зробили і радянські люди, в тому числі й українці.

* * *

У 1941–45 роках територію В'єтнаму, яка у другій половині XIX ст. була захоплена Францією і перетворена в колонію, окупували японські мілітаристи.

Єдиний національний фронт В'єтнаму, створений у 1941 р., розпочав боротьбу проти японських загарбників і французьких колонізаторів. Боротьба закінчилась перемогою у Серпневій революції 1945 року. Завершився період французького колоніального режиму.

2 вересня 1945 р. Хо Ші Мін проголосив створення незалежної Демократичної Республіки В'єтнам (ДРВ), яка розпочала будівництво демократичної держави.

Французи, намагаючись відновити своє панування, розпочали відкриту агресію проти ДРВ. У кінці серпня 1945 р. французькі інтервенти за підтримки англійських військ захопили Сайгон, а на початок 1946 р. — майже всі великі міста Південного В'єтнаму. Населення всієї ДРВ допомагало співвітчизникам, які піднялись на боротьбу проти окупантів. Були створені державні органи — комітети Опору. В'єтнамський народ здобув перемогу. Це зафіксовано Женевськими угодами (1954 р.), котрими передбачено створення у В'єтнамі двох зон перегрупування військ воюючих сторін. Демаркаційною тимчасовою лінією по 17-й паралелі В'єтнам було поділено на Північний і Південний. На північ від 17-ї паралелі встановлювалась зона Народної армії ДРВ. Передбачалось виведення згодом французького експедиційного корпусу з В'єтнаму. Водночас на липень 1956 р. призначались загальні

вибори під міжнародним контролем для вирішення питання щодо об'єднання країни.

Південнов'єтнамські власті, порушивши Женевські угоди, проголосили про створення в 1955 р. Республіки В'єтнам зі столицею в Сайгоні. Новостворена держава опиралась на економічну та військову допомогу США. Вона посилила масові репресії проти демократичних сил і учасників руху Опору.

Патріоти Південного В'єтнаму розпочали довготривалу боротьбу за возз'єднання з ДРВ.

5 серпня 1964 р. США почали бомбардування Північного В'єтнаму, намагаючись перешкодити об'єднанню В'єтнаму. В бомбардуваннях була задіяна велика кількість літаків, використовувались усі засоби ураження: напалм, фосфорні і кулькові бомби, керовані і некеровані ракети "повітря-земля", бомби уповільненої дії. Майже 80 відсотків міст і провінційних центрів дуже постраждали, багато з них було зрівняно з землею. Американська авіація здійснила понад 100 тисяч літаків-вильотів, на територію ДРВ було скинуто понад 1 млн. тонн бомб — більше, ніж вона скинула на усіх фронтах під час війни з Німеччиною і Японією в період Другої світової війни. Були зірвані греблі і дамби з метою викликати повені, голод і розруху. У березні 1965 р. американські бойові частини висадились у Південному В'єтнамі. Сполучені Штати використали у збройній боротьбі військові контингенти Австралії, Нової Зеландії, Таїланду, Філіппін, Південної Кореї. Інтервенти силою зброї намагались придушити національно-визвольний рух південнов'єтнамців.

Перший стратегічний наступ військове командування США розгорнуло в жовтні 1965 р. силами 250 тис. солдатів і офіцерів експедиційного корпусу США. У 1968 р. його чисельність досягла 549 тис. чоловік, з них, зокрема, 500 тис. особового складу маріонеткових військ, 28 тис. союзницьких.

Застосовувалось 230 літаків і вертольотів, 1200 гармат, 1400 танків і бронетранспортерів, 50 військових кораблів. Проте суттєвих результатів це не дало. Восени 1966 р. розпочався новий наступ в районі Сайгону з метою розгромити угруповання армії визволення. Було задіяне майже мільйонне угруповання військ за підтримки 4,3 тис. літаків і вертольотів, 3,3 тис. танків і бронетранспортерів, 2,8 тис. гармат, 200 бойових кораблів. Успіху не було досягнуто.

У боротьбі проти американських агресорів в'єтнамському народові допомагали СРСР та інші соціалістичні країни.

До складу контингенту радянських військ, які брали участь у війні у В'єтнамі, входили військові радники і спеціалісти-інструктори: зенітники і артилеристи, льотно-технічний склад, зв'язківці, військові моряки, медики. Першими прибули у В'єтнам війська протиповітряної оборони.

За допомогою СРСР створювались війська ППО і ВПС В'єтнамської народної армії. Вони брали активну участь у відбитті ударів американської авіації по об'єктах Північного В'єтнаму.

У першому періоді воєнних дій (липень 1965 р. — перша половина 1966 р.) головна увага приділялась прикриттю об'єктів обмеженими силами зенітно-ракетних комплексів (ЗРК), які діяли із "засідок". З березня 1965 р. у складі в'єтнамських військ протиповітряної оборони почали з'являтися радянські 37- і 57-міліметрові зенітні гармати, а з липня — зенітні ракетні комплекси С-75М. Для обслуговування ЗРК і підготовки національних кадрів прибули військові спеціалісти з Московського округу ППО. Навчання проводились за допомогою перекладачів по 14 годин на добу, і вже наприкінці липня дивізіони першого зенітно-ракетного полку зайняли бойові позиції під Ханоем.

У розрахунки, які обслуговували бойові установки, в початковий період входили радянські офіцери і солдати. 24 липня з

перших ракетних залпів, на дальності 10 км, вони збили три американських літаки, які летіли на бомбування столиці ДРВ. До березня 1966 р. було знищено ще 22 літаки противника.

Особовий склад другого зенітно-ракетного полку ДРВ за 9 місяців знищив 23 літаки противника.

Американці застосовували понад 50 типів і модифікацій найновіших літаків і вертольотів. На озброєнні ППО В'єтнаму з'явилися не менш нові надзвукові літаки-винищувачі і зенітні керовані ракети радянського виробництва.

У другому періоді (друга половина 1966 р. — перша половина 1967 р.) в'єтнамські ППО були зосереджені на прикритті важливих об'єктів країни. Відбувалось подальше удосконалення системи ППО поряд з підвищенням активності винищувальної авіації В'єтнаму. Радянські військові спеціалісти готували в'єтнамські розрахунки зенітних ракет і технічних дивізіонів для бойового застосування, розробляли нові методи бойових дій проти найновіших літаків США; ліквідували несправності озброєння і військової техніки; надавали допомогу у відновленні зенітних ракетних комплексів, виведених з ладу авіацією США.

Одним із військових спеціалістів був Микола Андрійович Руденко. Він з травня 1966 р. по травень 1967 р. очолював відповідну групу при командирів в'єтнамського зенітного ракетного полку. У зв'язку з широким застосуванням літаків США самонавідних ракет "Шрайк" цей полк зазнав значних втрат серед в'єтнамських бойових розрахунків, майже 60 відсотків станцій наведення ракет було виведено з ладу.

Перед радянськими спеціалістами було поставлено завдання відновити бойову техніку, показати можливість знищення авіації США в умовах радіопротидії, застосування протилокаційних снарядів, протиракетних маневрів, польотів на малих висотах. У складній бойовій обстановці, за частих і небезпечних маневрів дивізіонів з позиції на позицію,

у незвичному кліматі, радянські військові спеціалісти разом з бойовими розрахунками в'єтнамців виконували поставлені завдання. До травня 1967 р. полк мав на бойовому рахунку майже 120 збитих пілотованих і безпілотних літаків США. Йому було присвоєно звання колективного Героя В'єтнамської Народної армії.

Третій період (друга половина 1967 р. – кінець війни) характеризується діями ППО в складі зонально-об'єктового угруповання з прикриття міст Ханоя і Хайфона. В цей час винищувальна авіація поповнилась літаками МіГ-17, МіГ-19 і МіГ-21, розширились масштаби їх застосування. На озброєння надходили зенітно-ракетні комплекси "Стріла-2".

Найновіші види озброєння інтенсивно почали надходити після 1971 р., коли розпочався наступ на територію Південного В'єтнаму. В цій операції брало участь 14 дивізій ВНА і декілька окремих полків, оснащених радянською стрілецькою зброєю, танками Т-54 з інфрачервоним прицілом і 100-міліметровою гарматою, різними модифікаціями артилерійських систем.

Протягом весни і літа 1972 р. війська ППО і ВПС інтенсивно відбивали нальоти американських літаків. Льотчики-винищувачі здійснили майже 800 вильотів і провели до 200 повітряних боїв, у яких збили 80 літаків противника. Значну роль відіграла і зенітна артилерія. Проте основний вклад у відбиття нальотів американської авіації, як і раніше, вносили зенітні ракетні війська.

Відчутно постраждала і в'єтнамська сторона. Противник вивів з ладу майже половину зенітно-ракетних дивізіонів, знищив на стартових позиціях і в розташуванні технічних дивізіонів близько 200 зенітних ракет, пошкодив понад 10 радіолокаційних станцій різного типу. Винищувальна авіація втратила половину літаків і 15 льотчиків.

За участю радянських військовиків було сформовано кілька авіаційних полків. Три з них мали на озброєнні 148 бойових літаків, підготували 170 льотчиків. Навчальний полк займався транспортними перевезеннями. Формувались нові частини і підрозділи, на озброєння яких із Радянського Союзу надходили сучасні ЗРК С-125. Проте внаслідок повільного розгортання їх так і не застосували в бойових діях.

До квітня 1975 р. ДРВ з радянською допомогою мала повну перевагу над "півднем" у техніці й озброєнні, що значною мірою забезпечило їй остаточну перемогу. 30 квітня північні в'єтнамці увійшли в Сайгон.

Всього за вісім років війни північно-в'єтнамські льотчики під керівництвом радянських спеціалістів і за їхньою безпосередньою активною участю провели загалом 480 повітряних боїв, збили 350 літаків противника.

За весь період в'єтнамської війни у ній взяло участь більше шести тисяч радянських військовослужбовців. За мужність і відвагу при виконанні інтернаціонального обов'язку в 1967 р. понад 380 радянських військових спеціалістів було нагороджено орденами і медалями СРСР.

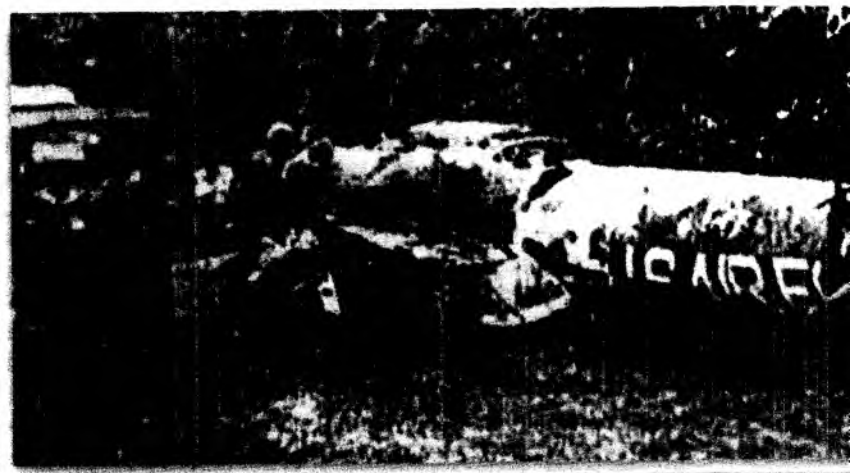
ПЕРСОНАЛІЇ ЗАГИБЛИХ

ЗІНЧЕНКО Валерій Петрович, 1952 р.н., м. Запоріжжя. Відряджений у вересні 1978 р. у СРВ для надання братерської допомоги. Капітан. Загинув 15 березня 1979 р. у повітряному бою. Похований: Капустяне кладовище в м. Запоріжжя.

ПОЯРКОВ Юрій Миколайович, 1933 р.н., м. Запоріжжя. 19 березня 1971 р. направлений у спецвідрядження у СРВ. Капітан, льотчик-інструктор винищувального авіаційного полку В'єтнамської народної армії. Загинув 30 квітня 1971 р. у повітряному бою.

КАРИБСЬКИЙ ПРИВИД ТРЕТЬОЇ СВІТОВОЇ

Радянська військова
допомога Кубі (1962)

Вся історія людства від стародавніх часів аж до XXI століття — це історія панівного положення континентальних держав, для яких притаманне авторитарне, консервативне, ієрархічне управління, що ґрунтується на різноманітних початкових ідеях, яким підпорядковувались усі сторони суспільного життя. Така система державного управління і отримала назву — ідеократія.

Протилежній системі державного управління — демократії — притаманні динамізм та схильність до технічного прогресу. В основу демократії покладені рухомість (мореплавання), торгівля, дух індивідуального підприємництва. Такий тип цивілізації, активно розвиваючись, вступав у протиріччя з ідеократією та в нерівній боротьбі зникав в одному регіоні, щоб відродитись в іншому. Та врешті-решт морська сила закріпилась у Великобританії, яка, починаючи з XVI століття, почала відігравати помітну роль у світовій політиці, зміцнивши своє панівне положення на морі. Остаточо паритет сил демократії та ідеократії склався на початку XX століття, коли на світову арену потужно вийшла нова морська сила — США. Почався новий широкомасштабний наступ демократії.

Становлення США як світової держави характеризувалось двома етапами: реалізація доктрини Монро; оточення Євразії (континентальної сили) з Півдня, Заходу і Сходу. У 1823 р. американський президент Монро декларував принцип взаємного невтручання країн Америки і Європи. Він вважав, що зростання могутності США як морської держави залежить від територіальної експансії на американський континент. Доктрина Монро під час Кубинської революції була ідеологічною базою обґрунтування необхідності застосування сили проти Куби і, таким чином, відновлення геостратегічного балансу в Карибському басейні.

Прибічник доктрини президента Монро адмірал Мехен пропрокував планетарну роль США як морської держави, що

безпосередньо впливатиме на світову політику, економіку і навіть ідеологію. Він дійшов висновку щодо головної небезпеки на шляху морської цивілізації. Такою небезпекою є континентальні держави Євразії — Росія, Китай та Німеччина. При цьому боротьба з континентальною Російською імперією проголошується головним довгостроковим стратегічним завданням. Задля цього на планетарний рівень піднімається принцип "Анаконди", застосований ще в північноамериканській громадянській війні генералом Мак-Клелланом у 1861–1865 роках. Суть цього принципу полягає в стратегічному виснаженні противника шляхом його блокування з моря вздовж берегової лінії і недопущенні таких дій з боку супротивника. Внаслідок цього континентальні держави — Росія, Китай і Німеччина повинні бути задушені в кільцях анаконди, оскільки з-під їхнього контролю виводяться берегові зони, що утруднить їм вихід на простори світового океану. Ця стратегія була застосована під час Першої світової війни через підтримку Антантою білого руху по периферії Євразії, а в Другій світовій війні проти Середньої Європи та Японії, зокрема, через військово-морські операції в Середземному морі та Тихому океані.

Стратегія "Анаконди" особливо чітко виявилась у період "холодної війни", коли протистояння США і СРСР набуло глобального характеру. Після Другої світової війни США, дотримуючись принципів стратегії "Анаконди", удосконаленої Спикменом, повністю захистили себе "морськими кордонами", отримали контроль над євразійським узбережжям, оточили ланцюгом воєнних баз СРСР з Півдня, Заходу та Сходу, утворивши військово-політичні блоки NATO, ASEAN, ANZUS, CENTO, направлені на стримування СРСР. Стратегія стримування, прийнята в НАТО, цілком відповідала геостратегічній концепції "Анаконди" і була прямим наслідком ідей адмірала Мехена та Спикмена, яких цілком справедливо вважають творцями сучасного атлантизму.

СРСР, як євразійська держава, являв собою ідеократію радянського типу. Він займав інтегрований географічний простір з величезними природними ресурсами і розвинутою військовою інфраструктурою. Великий простір з його недоступними внутріконтинентальними територіями сприяв утворенню технологічних та оборонних плацдармів. Внаслідок перемоги в Другій світовій війні Радянський Союз значно поліпшив своє геостратегічне положення за рахунок поширення свого впливу на країни Центральної Європи (створення Варшавського договору у відповідь на організацію блоку НАТО) на Заході та відчуження у Японії Курилів і Південного Сахаліну. Але геополітичне положення його залишалось значно гіршим, ніж положення атлантизму на чолі зі США. Переможець у Другій світовій, що вклав основний внесок у перемогу, зазнав поразки в геополітичній диспозиції на початку "холодної війни".

Геополітичне положення, що склалось одразу після Другої світової війни, було наслідком наступальної геостратегії атлантизму, направленої на стратегічне виснаження континентального блоку. СРСР, оголосивши геополітику буржуазною наукою і в своїй стратегії опираючись на ідею світової революції та принцип пролетарського інтернаціоналізму, опинився в положенні стратегічної оборони, змушений робити необхідні геополітичні кроки у відповідь на активну геополітичну позицію демократії. Так розпочалось велике геополітичне протистояння ідеократії та демократії, що отримало назву "холодна війна", між СРСР і США, між НАТО та Варшавським договором. Характерною особливістю цього протистояння було те, що вперше в історії цивілізацій в чистій опозиції без будь-якої суміші протистояли сила суші і сила моря — ідеократії та демократії.

Перед СРСР стала проблема прориву "кілянка анаконди". Необхідні були активні дії. Але його пасивна геополітика з огляду на ідеологізацію державної політики, що притаманно ідеократії, звела реакцію радянської імперії до обмежених,

локальних дій. Корейська війна, потуги щодо встановлення контролю над Китаєм, ультимативна позиція в Суецькому конфлікті, Угорські події, Карибська криза, Чехословаччина, Афганістан — все це спроби прориву, які давали тільки ситуативну перевагу в "холодній війні" і суттєво не порушували довготривалої позиційної геостратегії атлантизму.

Особливе місце в спробах прориву "кільця анаконди" займає Кубинська революція. Вона порушила всі схеми доктрини Монро, кинула виклик гегемону в зоні його безпосереднього впливу, реалізувала довічну мрію кубинців про незалежність, за яку вони воювали ще проти іспанських колонізаторів.

З перших днів революції США зайняли ворожу позицію щодо Куби. Проти Куби плелись воєнні заволодіння, застосовувались економічні обмеження (відміна квоти на поставку цукру, припинення постачання нафти та інше). 1959 і 1960 роки характеризувались численними диверсійними актами та антикубинськими заходами дипломатії США. Особлива роль в дипломатії відводилась Організації американських держав, через яку ставилось завдання покінчити з потужним революційним процесом на Кубі. Одним із політичних фортелів було твердження, буцімто це не двосторонній конфлікт, а конфлікт між Кубою та іншими країнами американського континенту.

Настав квітень 1961 року. Розпочались бомбардування території Куби, і, нарешті, вторгнення на Пляя Херон, підготовлене ЦРУ США. Революційний народ Куби за 72 години розтрощив вщент агресора, порушивши плани уряду Кеннеді. Ця ганебна поразка стала керівним фактором у розробці планів прямого вторгнення регулярних військ США на територію Куби. Все це змусило уряд Куби звернутись за допомогою до Радянського Союзу і офіційно заявити про соціалістичний вибір.

Такий хід подій вивів Кубинську революцію в інший геополітичний простір. Революція, яка зародилась і самотужно

розвивалась поза всяким зв'язком з "холодною війною", зіткнувшись з політикою США з позиції сили, цілком логічно обрала тісний зв'язок з СРСР і, таким чином, відіграла вирішальну роль у великому протистоянні двох систем. Для Радянського Союзу це був прорив кільця стратегії "Анаконди". Звісна річ, не скористатись такою ситуацією він просто не міг.

Перші угоди між Кубою і Радянським Союзом були підписані в лютому 1960 року, а 7 травня були встановлені дипломатичні відносини. Події 1961 року різко активізували політичне і військово-технічне співробітництво Куби та СРСР. Захист Кубинської революції став домінантою радянської політики в протистоянні ідеократії та демократії, в "холодній війні", початок якої співпав із кульмінаційним періодом військово-технічної революції, яка на чільне місце поставила безпрецедентну гонку озброєння.

Освоєння повітряного простору, космосу, ядерних технологій давало можливість урівноважити сили суші і моря, але різний рівень розвитку технологій і промисловості давав атлантистам більше шансів на перемогу. Відчуваючи свою технологічну відсталість, СРСР здійснює відчайдушні кроки економічного, політичного, воєнного характеру, щоб досягти бодай силового паритету. Для цього використовувалась будь-яка можливість, перший-ліпший локальний конфлікт. В низці таких подій особливе, історичне місце займає Карибська криза, яка виникла внаслідок стратегічної операції "Анадир".

СРСР заздалегідь готувався до подібних стратегічних операцій. Так, в ході льотно-конструкторських випробувань ракети Р-12 у 1957 році в Севастопольському порту були проведені навчання з транспортування цієї ракети та ядерного боєзаряду до неї разом з компонентами ракетного пального і агрегатів наземного технологічного обладнання теплоходом "Фролов".

А в 1961 році проводиться навчання із стартовими дивізіонами, на якому відпрацьовуються схеми доставки залізничним

транспортом ракетного озброєння в порт Посьєт, його перевантаження в морський транспорт і передислокація їх в порт Ваніно. Прибувши в порт, дивізіони здійснили марш в район бухти Совгавань і провели учбово-бойові пуски ракет Р-12 по полігону Кура на Камчатці. Здобутий досвід ліг в основу оцінки можливості розміщення стратегічних ракет на Кубі під час планування стратегічної операції "Анадир".

Замість Куби могла б бути інша країна з подібною політичною ситуацією. Для Радянського Союзу важливим було лише досягнути паритету в великому протистоянні шляхом політичних маніпуляцій.

Співвідношення стратегічних ядерних озброєнь було не на користь Радянського Союзу. В середині 1962 року СРСР мав лише 30 міжконтинентальних ракет: 26 ракет Р-16 і 4 ракети Р-7А, які сягали США. Загальна перевага США в ядерних боезарядах, які долітали до території противника, характеризувалась співвідношенням 3,4:1. А за кількістю ядерних боезарядів США перевершували СРСР в 17 разів.

За цих обставин революційна Куба з її геостратегічним положенням якнайкраще відповідала меті Радянського Союзу — досягнути ядерного паритету зі США. Стратегічна операція "Анадир" мала докорінно змінити співвідношення бойових можливостей двох наддержав.

Згідно з планом операції передбачалось розгорнути на Кубі 24 пускові установки (ПУ) для ракет Р-12 з дальністю 2 000 км і 16 ПУ для ракет Р-14 з дальністю 4 500 км. Кількість ракет Р-12 і Р-14, що планувалось постачати на Кубу, мала бути 36 та 24 відповідно, тобто всього 60 ракет і 60 ядерних боезарядів до них із сумарним тротиловим еквівалентом 83 Мт, що в 240 раз перевищувало потужність ядерного заряду, скинутого на Хіросіму. Таким чином, реалізація плану стратегічної операції "Анадир" стосовно розгортання ракет середньої дальності на Кубі посилювала бойові можливості ракетних військ

стратегічного призначення (РВСП) щодо влучення в об'єкти на території США в два з лишком рази. В досягненні ядерного паритету головну геостратегічну роль відіграли РВСП як складова частина стратегічних ядерних сил (СЯС) СРСР.

Ракетні війська на той час організаційно були зведені в дві ракетні армії, п'ять окремих ракетних корпусів, три окремі ракетні дивізії та чотири стартові станції (три на об'єкті Ангара, одна на полігоні Байконур). Крім того, Головнокомандувачу ракетними військами були підпорядковані всі частини ядерно-технічного забезпечення.

Крім РВСП, до складу стратегічних ядерних сил СРСР на означений період входили з'єднання дальньої та стратегічної авіації ВПС і з'єднання ракетних підводних човнів.

До складу дальньої авіації входили три окремі важкі бомбардувальні авіаційні корпуси, що мали на озброєнні дальні бомбардувальники (ТУ-16) і чотири бомбардувальні авіаційні дивізії, озброєні стратегічними бомбардувальниками (ТУ-95, ТУ-95к і 3М).

Ракетні підводні човни були на озброєнні Північного, Тихоокеанського та Чорноморського флотів. На Північному флоті вони були зведені в ескадру, на Тихоокеанському — знаходились у складі Камчатської флотилії, а на Чорноморському — був лише один ракетний підводний човен.

Стратегічні наступальні сили США у своєму складі мали з'єднання й частини стратегічного авіаційного командування (САК) і об'єднання атомних підводних човнів Атлантичного флоту. САК організаційно включало чотири повітряні армії. Три армії базувались на території США, а одна в Іспанії на авіабазі Торрехон.

Атомні ракетні підводні човни організаційно були зведені в 14-у ескадру, до складу якої входили 141-а і 142-а дивізії.

Кількість та співвідношення стратегічних ядерних засобів наведено в таблиці 1.

ЗАГИБЛІ НА ЧУЖИНІ

КНИГА Пам'яті України
про громадян, які загинули у
воєнних конфліктах за рубежем

Таблиця 1.

	на 1 червня 1962 р.		на 22 жовтня 1962 р.		спів-відношення	
	СРСР	США	спів-відношення	США		
Пускові установки міжконтинентальних ракет і ракет середньої дальності						
Пускові установки МКР	30	69	1:2,3	48	151	1:3,1
Пускові установки РСД	479	105	4,6:1	543	105	5,2:1
В тому числі ті, що сягали території США (СРСР)	0	105	абсолютна перевага США	24	105	1:4,4
Стратегічна авіація						
Стратегічні бомбардувальники	200	630	1:3,6	208	645	1:2,9
Дальні бомбардувальники	632	880	1:1,4	645	845	1:1,3
В тому числі ті, що сягали території США (СРСР)	63	300	1:4,7	63	300	1:4,7
Пускові установки на підводних човнах						
Всього пускових установок	31	80	1:2,6	31	80	1:2,6
В тому числі тих, що сягали території США (СРСР)	15	80	1:5,3	15	80	1:5,3
Загальна кількість засобів доставки ядерних боезарядів, що сягали території США (СРСР)	308	1184	1:3,8	358	1281	1:3,6

Аналіз співвідношення стратегічних ядерних засобів переконливо свідчить про закономірність кроку СРСР до паритету в кількості ядерних засобів, які сягали територій метрополій, шляхом доставки ракет середньої дальності на острів Куба, що збільшувало кількість ПУ, з яких ракети долітали до території США, із 30 до 70. На період планування в бойовому складі САК США було 69 МБР (на території США) та 105 РСД (в Італії та Туреччині), що досягали території СРСР. В разі успішного завершення стратегічної операції "Анадир" співвідношення засобів цього типу мало становити 1:2,48, а з урахуванням потужності боєзарядів і кількості ракет на кожен ПУ можна було говорити про необхідний паритет. Але на початок Карибської кризи такого співвідношення не було досягнуто внаслідок двох причин:

1. Угрупування РВСП на Кубі було розгорнуто не в повному обсязі (16 ракетних ПУ не розгортались у зв'язку з початком блокади).

2. За період з 1 червня по 22 жовтня 1962 року в США було поставлено на бойове чергування 82 МБР: 36 ракет Атлас, 36 ракет Титан і 10 ракет Мінітмен, що фактично не дало можливості змінити співвідношення на користь Радянського Союзу.

Цей аналіз також свідчить про те, що американці достеменно знали про передислокацію радянських військ на Кубу і, передбачаючи кризову ситуацію, нарощували стратегічне ядерне угруповання САК, не відмовляючись від планів прямої агресії. Вони не змогли передбачити того, що радянське керівництво відважиться на такий рішучий крок, як утворення ракетно-ядерного угруповання за 140 кілометрів від їхньої території. Не встановивши на Кубі ракети, які могли завдавати нищівного удару по США, захист революційного острова був би під великим сумнівом. Таким чином, справа захисту

Кубинської революції цілком співпадала з геостратегічними потугами Радянського Союзу.

Політичне керівництво Союзу РСР приймає рішення про встановлення ядерних ракет на Кубі в односторонньому порядку. На порядку денному стало питання погодження цього рішення із урядом Куби. Цю місію було доручено делегації, очолюваній членом Президії ЦК Рашидовим. До складу делегації ввійшли Головнокомандувач РВСП маршал Бірюзов і посол Алексєєв. Делегацію супроводжували фахівці з ракетно-ядерного озброєння С.В. Ушаков і П.В. Агеєв.

В Гавану делегація прибула 29 травня. Основні переговори з Фіделем Кастро вів маршал Бірюзов, якому було доручено вирішити питання розміщення ракет на Кубі. На цій зустрічі він, детально проаналізувавши міжнародну обстановку та положення Куби, запропонував кубинському лідерові для надійного захисту революційних завоювань Куби утворити на її території ракетно-ядерне угруповання. Для Ф. Кастро це було несподіванкою і він попросив небагато часу для прийняття рішення. Зустрівшись знову з Рашидовим і Бірюзовим, він заявив: "Якщо це в інтересах соціалістичного табору і водночас — ставлю це на друге місце — цього потребує оборона Куби, ми готові розмістити у себе ракети по потребі".

Що мав на увазі Фідель Кастро, поставивши проблему оборони Куби на друге місце? Революційний романтизм із теорії світової революції, яку сповідував його соратник Ернесто Че Гевара, чи розуміння геополітичних реалій світової політики, в епіцентрі якої опинилась його країна? Як би там не було, але це була достойна відповідь молодого кубинського політика досвідченим практикам радянської політики.

Отримавши згоду Куби, 7 червня в Кремлі на нараді за участю керівного складу групи військ, що планувалась для

відправки на Кубу, Хрущов особисто поставив завдання на передислокацію військ. Генеральний штаб негайно приступив до відпрацювання оперативних документів, вибору за картами можливих пунктів розміщення ракетних дивізіонів та районів дислокації військ, необхідних для забезпечення їхньої безпеки та оборони. РВСП отримали задачу на підготовку і передислокацію 51-ї ракетної дивізії.

14 червня Головний штаб ракетних військ видав директиву і Головнокомандувач РВСП затвердив план заходів підготовки до операції "Анадир". З цього моменту і почалось розгортання угруповання РВСП на Кубі. При цьому підготовку до стану бойової готовності 51-ї ракетної дивізії можна поділити на три етапи: підготовка до передислокації; передислокація дивізії на Кубу; розгортання і приведення дивізії в бойову готовність.

Підготовка до передислокації дивізії тривала з 14 червня по 10 серпня.

51-а ракетна дивізія формувалась з п'яти ракетних полків на базі дивізії в Ромнах Сумської області, з якої до її складу увійшло три полки (командири полковники Коваленко Олександр Андрійович, Черкесов Микола Олександрович та підполковник Соловйов Юрій Олександрович). По одному полку було включено від Білокоровицької та Шяуляйської дивізій (командири полковники Банділовський Микола Фоківич та Сидоров Іван Силантійович). Командиром 51-ї ракетної дивізії було призначено генерал-майора Стаценка Ігоря Дем'яновича.

Загальна чисельність дивізії складала понад 11 тисяч чоловік. Особовий склад серйозно перевіряли політоргани, медики та КДБ. Внаслідок перевірки через морально-бойові якості, здоров'я та з інших причин було замінено 500 офіцерів та 1 000 солдатів і сержантів, що негативно вплинуло на бойовий вишкіл бойових розрахунків.

У цей же період, паралельно, на острові Куба працювали рекогносцирувальні групи полків і дивізії. Перша група прибула літаком ТУ-114 12 липня, а інші — 19 липня 1962 року. В короткий термін було вибрано 10 районів (із 151 обстеженого) площею 900 кв. км.

Багато проблем виникло з геодезичним забезпеченням. Необхідно було провести геодезичні та гравіметричні перерахунки на широті о. Куба з причини відмінності між радянською та американською сіткою геодезичних координат. Крім того, силами груп було виконано мінімальний обсяг інженерних робіт з облаштування польових позиційних районів, що в перспективі дозволило скоротити строк приведення полків в бойову готовність на 3–4 доби.

10 серпня 1962 року ракетний полк полковника Сидорова І.С. та польова ремонтно-технічна база почали завантаження на залізничні ешелони. Етап підготовки закінчився.

Передислокація (10 серпня – 22 жовтня) здійснювалась через порти відправлення — Миколаїв, Севастополь і Балтійськ. Про відповідальність і масштабність поставлених задач свідчить той факт, що необхідний мінімум різноманітних вантажів тільки одного полку складав 11 тисяч тонн, для чого необхідно 17–18 залізничних ешелонів залежно від типу ракет. Всього для доставки особового складу і техніки дивізії від місць дислокації до портів потрібно було 111 ешелонів.

Першим під завантаження було подано океанське судно "Омськ". Для скритності ракети були розміщені в трюмах на транспортних візках і ретельно закріплені. Перехід через Атлантичний океан (кожен транспорт здійснював його за 15–20 діб) потребував від особового складу великого напруження фізичних і духовних сил. Але попри всі труднощі воїни з честю витримали цей іспит. 9 вересня на Кубу в порт Касільда на теплоході "Омськ" прибув ракетний полк полковника Івана Сидорова. Саме з цього дня починається зосередження

51-ї ракетної дивізії на Кубі, яке продовжувалось до 22 жовтня, безпосередньо до моменту оголошення США блокади острова.

Для розвантаження ракет були вибрані порти Маріель і Касільда. Всього на Кубу було доставлено 42 ракети Р-12, в тому числі 36 бойових і 6 учбових. До 15 жовтня усі ядерні боєприпаси було доставлено на Кубу, в тому числі й для ракет Р-14. Але у зв'язку з установленням блокади Сполученими Штатами Америки 22 жовтня два полки з ракетами Р-14 були за наказом повернуті назад.

Таким чином, 51-а ракетна дивізія 22 жовтня була зосереджена на Кубі. До її складу входили: управління дивізії; батальйон зв'язку; інженерно-саперний батальйон та три ракетні полки з ракетами Р-12, один із них без двох батарей транспортування і заправки.

Згідно з директивою Генерального Штабу ЗС СРСР від 8 вересня 1962 року рішенням командувача ГРВК планувалось привести в бойову готовність полки з ракетами Р-12 до 1 листопада, а полки з ракетами Р-14 — з 1 листопада до 1 січня 1963 року. Завдяки скороченню терміну прибуття полків та попередньо виконаним роботам уже 20 жовтня ракетний полк полковника Сидорова І.С. повністю був приведений у бойову готовність з терміном готовності до пуску 10 годин (з урахуванням відстані доставки ядерних боєприпасів).

У відповідь на морську блокаду уряд революційної Куби о 5 год. 40 хв. 23 жовтня ввів воєнний стан. О 8 год. 51-у ракетну дивізію було приведено в підвищену бойову готовність. З цього часу готовність до пуску ракет полку полковника Івана Сидорова складала 2 год. 30 хвилин. 25 жовтня полк полковника Миколи Банділовського та 2-й ракетний дивізіон полку підполковника Юрія Соловйова також були приведені в бойову готовність.

Для приведення решти дивізіонів у бойову готовність не вистачало частини технологічного обладнання. Тому в ніч на 24 жовтня командир дивізії проводить перерозподіл сил і засобів. За рахунок штатного та резервного обладнання двох полків доукомплектовуються дивізіони полку підполковника Соловйова. В полках, з урахуванням некомплекту технологічного обладнання, було уточнено графіки підготовки першого залпу. Для скорочення терміну підготовки ядерного удару командувач ГРВК у ніч на 27 жовтня віддав наказ на доставку ядерних боезарядів із групового складу в позиційні райони, безпосередньо на стартові майданчики.

Останній дивізіон у бойову готовність було приведено 27 жовтня. Таким чином, незважаючи на складну обстановку, три полки 51-ї ракетної дивізії були приведені в бойову готовність на три доби раніше запланованого строку. Виконати завдання 51-а ракетна дивізія могла б лише завдяки тому, що її діяльність забезпечували інші види Збройних сил СРСР, а також революційні Збройні сили Куби.

Це було кульмінацією великого протистояння двох систем ідеократії та демократії, яке набрало форму ядерного протистояння. Світ балансував на грані ядерної безодні. Загроза самознищення цивілізації змусила розпочати активний переговорний процес між СРСР та США, з одного боку, і між СРСР та Кубою, з другого. Сам хід переговорів у формі обміну посланнями між лідерами країн-учасниць кризи яскраво свідчить про наміри сторін та їхні цілі. Керівництво Куби висувало вимоги згідно з нормами міжнародного права та принципами статуту ООН: скасування економічної блокади; припинення підричних акцій; ліквідація морської бази Гуантанамо. Для Радянського Союзу і Сполучених Штатів на перший план було поставлено питання ядерного протистояння, а вже потім обговорювалась умова відмови США від агресії. Ні кубинський уряд, ні радянські воїни не знали суті переговорів

між Хрущовим та Кеннеді. Москва і Вашингтон обговорювали форми виходу із кризи, а головна чинна сторона — Куба навіть не підозрювала, що діється.

О 15 годині 28 жовтня 1962 р. 51-а ракетна дивізія отримала наказ про демонтаж стартових майданчиків і передислокацію дивізії в Радянський Союз. В період з 5 по 7 листопада всі 42 ракети були вивезені за межі Куби. 105 американських ракет "Юпітер", згідно з домовленістю, були вивезені з Італії та Туреччини в травні 1963 року. Але результати операції "Анадир" цим не обмежуються. Операція мала геополітичне, планетарне значення, і вирішальну роль в ній відіграли РВСП. Їхня геостратегічна роль полягала в тому, що своїми активними діями з розгортання ракетно-ядерного угруповання на Кубі РВСП створили реальну загрозу існування США і стримували таким чином агресію Сполучених Штатів проти Куби. Не досягнувши паритету ядерних сил, вони забезпечили "паритет страху", при якому жодна сторона не могла вважати себе переможцем в ракетно-ядерній війні. Вперше в історії, опинившись в положенні рівної небезпеки з СРСР, в США дійшли висновку, що величезний ядерний потенціал, здатний знищити будь-яку країну, не може захистити від знищення свій народ.

Так було започатковано процес ядерного роззброєння, заборони ядерних випробувань. Відносини між СРСР та США стали більш стабільними та передбачуваними. Після Карибської кризи світ вступив в інший геополітичний вимір. В кінці тунелю зажеврило світло розрядки.

До сьогоднішнього дня немає одностайності в оцінці необхідності доставки на територію Куби ракет з ядерними боезарядами. Час від часу порушується питання: чи це геополітична закономірність, чи авантюризм, який пояснюється особливостями характеру тодішнього лідера вищого політичного керівництва СРСР. Таке протиріччя існувало і носило антагоністичний характер, але воно не окреслювало в повному обсязі суть світових процесів.

ПЕРСОНАЛІ ЗАГИБЛИХ

БОГАЧ Анатолій Семенович, 1941 р.н., Київська обл. Рядовий. Загинув 2 жовтня 1962 р. Похований: район м. Торренс, провінція Гавана. Перепохований у 1978 р. в братській могилі на території меморіального комплексу Ель-Чіко в м. Гавана.

ВОЛКОВА Ніна Іванівна, 1936 р.н., Донецька обл., Мар'їнський р-н, с. Павлівка. Медсестра. Загинула 10 лютого 1963 р. Похована: район м. Торренс, провінція Гавана. Перепохована у 1978 р. в братській могилі на території меморіального комплексу Ель-Чіко в м. Гавана.

ГАЛИЧ Федір Федорович, 1941 р.н., Луганська обл., м. Старобільськ. Рядовий. Загинув 9 червня 1963 р. Похований: район м. Торренс, провінція Гавана. Перепохований у 1978 р. в братській могилі на території меморіального комплексу Ель-Чіко в м. Гавана.

ДЯЧУК Євген Іванович, 1958 р.н., Кіровоградська обл., смт Олександрівка, українець. Мол. сержант. Загинув 7 липня 1978 р. Похований: смт Олександрівка Кіровоградської обл.

ЗАБОЛОЦЬКИЙ Володимир Несторович, 1941 р.н., Вінницька обл. Рядовий. Загинув 5 грудня 1962 р. Похований: район м. Торренс, провінція Гавана. Перепохований у 1978 р. в братській могилі на території меморіального комплексу Ель-Чіко в м. Гавана.

ЛАМАНОВ Леонід Вікторович, 1971 р.н., Кіровоградська обл., Олександрівський р-н, с. Букварка, українець. Рядовий. Загинув у 1990 р. Похований: с. Букварка.

МАКАРЕНКО Віктор Павлович, 1940 р.н., Кіровоградська обл., Новгородківський р-н, с. Новоандріївка. Рядовий. Загинув 7 жовтня 1963 р. Похований: район м. Торренс, провінція Гавана. Перепохований у 1978 р. в братській могилі на території меморіального комплексу Ель-Чіко в м. Гавана.

МАРТИЩУК Іван Іванович, 1965 р.н. Рядовий. Загинув 10 липня 1984 р. Похований: смт Верховина Івано-Франківської обл.

ПОНОМАРЕНКО Андрій Володимирович, 1971 р.н., Черкаська обл., Тальнівський р-н, с. Мошурів, українець. Рядовий. Загинув 5 лютого 1988 р.

РОДІН Анатолій Іванович, 1942 р.н., Донецька обл. Рядовий. Загинув 16 серпня 1964 р. Похований: район м. Торренс, провінція Гавана. Перепохований у 1978 р. в братській могилі на території меморіального комплексу Ель-Чіко в м. Гавана.

СЕМЕНЮТА Сергій Миколайович, 1965 р.н., Запорізька обл., м. Гуляйполе. Призваний у 1983 р. Гуляйпільським РВК. Рядовий, п/п 89406. Загинув 20 грудня 1984 р. Похований: Бочанське кладовище в м. Гуляйполе.

ТРЕПАЦЬКИЙ Володимир Іванович, 1939 р.н., Житомирська обл., Коростенський р-н, с. Берестовець. Призваний у 1958 р. Служив на МПК-155 дивізії ОВР Північного флоту. Старшина 1-ї статті. Загинув 26 січня 1962 р. на кораблі.

ЧАЙКОВСЬКИЙ Володимир Павлович (Ярославо-вич), 1940 р.н., Вінницька обл., м. Козятин. Рядовий. Загинув 3 вересня 1963 р. Похований: район м. Торренс, провінція Гавана. Перепохований у 1978 р. в братській могилі на території меморіального комплексу Ель-Чіко в м. Гавана.

ЧЕРНИШЕВ Віктор Федорович, 1942 р.н., Херсонська обл. Рядовий. Загинув 12 грудня 1962 р. Похований: район м. Торренс, провінція Гавана. Перепохований у 1978 р. в братській могилі на території меморіального комплексу Ель-Чіко в м. Гавана.

ЯКОВЛЄВ Юрій Володимирович, 1941 р.н., Тернопільська обл., м. Кременець. Мол. сержант. Загинув 5 серпня 1962 р. Похований: район м. Торренс, провінція Гавана. Перепохований у 1978 р. в братській могилі на території меморіального комплексу Ель-Чіко в м. Гавана.

НЕРОЗКВІТЛА ПРАЗЬКА ВЕСНА

Радянський військовий
контингент у
Чехословаччині (1968)

У 1968 році Чехословацька Соціалістична Республіка майже вісім місяців перебувала у стані глибоких потрясінь, аналогів яким в історії комуністичного руху не було. Ці перетворення стали логічним результатом наростаючої кризи в цій відносно благополучній і розвинутій країні, в політичній культурі якої глибоко укорінились демократичні традиції.

Процес демократизації в Чехословаччині, підготовлений реформістськи налаштованими силами всередині КПЧ, протягом ряду років проходив практично непомітно для більшості аналітиків і політичних діячів Заходу і Сходу, в тому числі й для радянського керівництва. Вони невірно трактували характер політичного конфлікту всередині КПЧ наприкінці 1967 року, котрий призвів до усунення в січні 1968 року першого секретаря Президії ЦК КПЧ Антоніна Новотного. Замість нього було обрано колишнього випускника Вищої партійної школи при ЦК КПРС Олександра Дубчека, який чудово володів російською мовою. В Москві позитивно поставилися до змін у керівництві КПЧ.

Наприкінці травня А. Новотний пішов у відставку з посади президента ЧССР. За рекомендацією ЦК КПЧ цю посаду обійняв ветеран війни, бойовий генерал Людвік Свобода, проти якого радянське керівництво також не мало заперечень.

Падіння А. Новотного було не просто результатом боротьби за владу серед чехословацького керівництва. Воно сталося з ряду причин, серед яких основними були: економічна криза, необхідність економічних реформ, повільний рух процесу політичної реабілітації репресованих, відверте дисидентство літераторів та студентства, поява реформаторськи налаштованих інтелектуальних кіл в партії, які розпочали боротьбу за свободу думки і висловлення поглядів.

Затяжний характер політичної кризи, уперта протидія А. Новотного та його прибічників О. Дубчеку, низка скандальних інцидентів 1968 року (наприклад, сенсаційна втеча до США генерала Яна Чейни, яка супроводжувалася чутками про невдалу спробу військового перевороту на користь відновлення А. Новотного), ослаблення цензури — все це сприяло мобілізації громадської підтримки нового керівництва. Зацікавлені в реформах лідери КПЧ виробили свою плюралістичну концепцію соціалізму "з людським обличчям" до "Програми дій", прийняту в квітні 1968 р. в якості "Великої хартії вольностей". Нове партійне і державне керівництво ЧССР дозволило утворення ряду нових політичних клубів, відмінило цензуру. У галузі зовнішньої політики було вирішено проводити більш незалежний курс, який, однак, відповідав би інтересам Варшавського договору в цілому і політиці СРСР зокрема.

Вражаюча швидкість розвитку подій в ЧССР в січні—квітні 1968 р. створила дилему для радянського керівництва. Відставка орієнтованих на Москву прибічників А. Новотного, а особливо реформаторські програми керівництва О. Дубчека й відродження свободи друку призвели, з радянської точки зору, до небезпечної ситуації в одній із ключових країн Східної Європи. Окрім того, керівництво ряду країн — учасниць Варшавського договору думало про зростаючу, на їх погляд, уразливість кордонів і території Чехословаччини, перспективі виходу її з Варшавського Договору, в результаті чого трапився б неминучий підрив східноєвропейської системи військової безпеки.

Потенційна ситуація в ЧССР могла заторкнути сусідні східноєвропейські країни, та й сам Радянський Союз. Чехословацький лозунг "соціалізм "з людським обличчям" ставив під сумнів гуманізм радянського соціалізму. "Велика хартія вольностей" означала значно вищий ступінь внутріпартійної

демократії, надання більшої автономії державному апарату, іншим політичним партіям і парламенту, відновлення громадських прав (свободи зборів і асоціацій) і більш рішуче продовження політичної реабілітації, відновлення національних прав етнічних меншин в межах федерації, проведення економічної реформи та ін.

Празька весна, однак, являла собою протест іншого роду, ніж той з яким радянські лідери зіткнулися в Угорщині в 1956 р. Керівництво О. Дубчека не кидало виклику основам забезпечення інтересів національної безпеки СРСР, воно не висувало пропозицій про ревізію зовнішньополітичної орієнтації Чехословаччини. Не піддавалось сумніву збереження членства в ОВД і РЕВ. Обмежений плюралізм також не означав втрати загального контролю з боку компартії: влада, хоча й дещо демократизована, зберігалась в руках реформістськи налаштованого партійного керівництва.

Незважаючи на те, що в Кремлі всі були єдині в негативному ставленні до чехословацького реформізму там довго не наважувалися на військове вторгнення. Деякі члени радянського керівництва зайнялися інтенсивними способами мирного вирішення проблеми. Радянський уряд почав застосовувати низку засобів політичного й психологічного тиску з метою переконати О. Дубчека та його колег у необхідності уповільнення перебігу реформ.

Застосування сили розглядалося як остання альтернатива. Разом з тим у середині травня було прийнято рішення про те, що найближчим часом на території Польщі, НДР, Чехословаччини і Радянського Союзу відбудеться спільне навчання військ країн — учасниць Варшавського Договору.

Спершу воно планувалося як військове із залученням значних військових контингентів, але на вимогу чехословацької сторони проводилося як командно-штабне. До нього долучалися польові управління армій, частини зв'язку і підрозділи

обслуговування. До складу армій входили нові з'єднання, деякі з яких були поповнені особовим складом, призваним із запасу. Обновка нагадувала бойову.

12 травня 1968 р. передові частини Радянської армії вийшли до державного кордону ЧССР, рано-вранці 18 червня його перейшла оперативна група польового управління військ Прикарпатського ВО. Їй було доручено завчасно вийти в призначений район і почати підготовку полкового тактичного навчання з бойовою стрільбою. Через три дні радянсько-чехословацький кордон перейшли головні сили, виділені для участі в навчанні.

Вночі 24 червня радянські війська зосередилися в учбовому центрі Любава, за 400 км від держкордону з СРСР. Головнокомандувач Об'єднаними збройними силами держав — учасниць Варшавського Договору Маршал Радянського Союзу І.І. Якубовський і штаб розташувалися в Міловіце. Розпочалося командно-штабне навчання (кодова назва "Шумава"). Разом з Радянською армією діяли штаби й війська ЧССР, ПНР, НДР і УНР. Усього для проведення навчання до ЧССР було введено 16 тисяч чоловік особового складу союзних армій. На 1 липня командно-штабне навчання "Шумава" завершилося. На розгляд його результатів окрім командування ОВС країн-учасниць Варшавського договору прибули партійні й державні керівники Чехословаччини — Л. Свобода, О. Дубчек, міністр національної оборони М. Дзур, військові аташе соціалістичних країн.

Навчання військ країн Варшавського Договору, які проходилися з травня до середини серпня на території Чехословаччини і вздовж її кордонів, використовувалися в якості політичного і психологічного тиску на керівництво ЧССР. Вони дозволили утаємничити ознаки підготовки до вступу на територію Чехословаччини. Одночасно з цими навчаннями і під їх прикриттям вирішувалися питання матеріально-

технічного і тилового забезпечення утвореного угруповання військ.

Остаточне рішення про введення військ було прийняте на розширеному засіданні Політбюро ЦК КПРС 16 серпня і ухвалене на нараді керівників країн Варшавського Договору в Москві 18 серпня. Одним із вирішальних факторів вибору часу вторгнення стала призначена на 9 вересня 1968 р. дата проведення з'їзду КПЧ. На ньому, за прогнозами, в чехословацькому керівництві мали перемогти реформатори.

Дата введення військ була призначена на вечір 20 серпня. Хоча збройного опору не очікували, Генеральний штаб Збройних сил СРСР отримав вказівку вжити необхідних застережних заходів, щоб уникнути конфлікту з підрозділами чехословацької армії. Вночі 21 серпня війська СРСР, Польщі, НДР, Угорщини і Болгарії за чотирма напрямками в двадцяти пунктах від Цвікова до Неметка в режимі радіомовчання перетнули чехословацький кордон.

Стрімке й узгоджене введення військ до ЧССР призвело до того, що протягом 36 годин армії країн Варшавського Договору встановили повний контроль за чехословацькою територією.

Незважаючи на очевидний військовий успіх, досягти політичних цілей не вдалося. Лідери КПЧ, а за ними XIV надзвичайний з'їзд партії вже 21 серпня виступив з осудом введення союзних військ.

Хоча при введенні військ країн Варшавського Договору бойові дії не велися, втрати все ж були. Радянські військово-службовці загинули у процесі передислокації і розміщення (з 20 серпня по 12 листопада) в результаті дій ворожо налаштованих осіб.

ПЕРСОНАЛІІ ЗАГИБЛИХ

АКИМОВ Анатолій Миколайович, 1946 р.н., м. Дніпропетровськ, росіянин. Призваний Амур-Нижньодніпровським РВК м. Дніпропетровськ. Мол. сержант, командир відділення зв'язку, 82 гв. мсп 6 гв. мсд. Загинув 21 серпня 1968 р. Похований: м. Дніпропетровськ.

АНДРОЩУК Микола Іванович, 1945 р.н., Вінницька обл., Хмільницький р-н, с. Вугли, українець. Призваний Хмільницьким РВК. Сержант, 322 мсп 31 тд. Загинув 21 серпня 1968 р. Похований: с. Вугли.

АСЄЄВ Володимир Васильович, 1947 р.н., Запорізька обл., м. Мелітополь, росіянин. Призваний Мелітопольським РВК. Мол. сержант, водій-моторист, ремонтна майстерня, 7 гв. тп 11 гв. тд. Загинув 20 вересня 1968 р. Похований: територія колишнього СРСР.

БЕЛЬЧИКОВ Юрій Никифорович, 1937 р.н., м. Кіровоград, росіянин. Призваний Хмельницьким РВК. Ст. лейтенант, 86 окремих радіотехнічний батальйон ППО Північної групи військ. Помер від ран 8 вересня 1968 р. Похований: територія колишнього СРСР.

БІЛОУС Олексій Іванович, 1949 р.н., Волинська обл., Старовижівський р-н, с. Сереховичі, українець. Призваний Старовижівським РВК. Рядовий, водій, 331 ап 128 гв. мсд. Загинув 22 серпня 1968 р. Похований: с. Сереховичі.

БОЖКО Григорій Михайлович, 1946 р.н., Херсонська обл., Великоолександрівський р-н, смт Велика Олександрівка, українець. Призваний Великоолександрівським РВК. Єфрейтор, навідник, 265 гв. мсп 48 мсд. Загинув 24 серпня 1968 р. Похований: смт Велика Олександрівка.

БОНДАРЧУК Олександр Федорович, 1947 р.н., Одеська обл., м. Татарбунари, українець. Призваний Татарбунарським РВК. Рядовий, водій, 266 окрема реактивна батарея 48 мсд. Загинув 26 серпня 1968 р. Похований: територія колишнього СРСР.

БУЯНКІН Микола Іванович, 1949 р.н., м. Донецьк, російнин. Призваний Петровським РВК м. Донецьк. Рядовий, стрілець, 108 гв. пдп 7 гв. пдд. Помер від ран 26 серпня 1968 р. Похований: територія колишнього СРСР.

ВЕСЕЛОВСЬКИЙ Михайло Якович, 1946 р.н., Житомирська обл., Володарсько-Волинський р-н, с. Радичі, українець. Призваний Черняхівським РВК Житомирської обл. Єфрейтор, ремонтна майстерня 398 тп 128 гв. мсд. Загинув 22 серпня 1968 р. Похований: с. Радичі.

ВОЗНИЙ Володимир Федорович, 1948 р.н., Хмельницька обл., Кам'янець-Подільський р-н, с. Нігин, українець. Призваний у 1966 р. Сержант. Загинув 2 вересня 1969 р. Похований: с. Нігин.

ГАЄВСЬКИЙ Леонід Францович, 1943 р.н., Автономна Республіка Крим, м. Джанкой, українець. Призваний Джанкойським ОМВК. Мол. лейтенант, командир взводу, 265 гв. мсп 48 мсд. Загинув 24 серпня 1968 р. Похований: територія колишнього СРСР.

ГОНЧАР Володимир Іванович, 1948 р.н., Харківська обл., Барвінківський р-н, с. Ставкова Балка, українець. Призваний Барвінківським РВК. Рядовий, водій, 249 гв. мсп 11 гв. тд. Помер від ран 8 вересня 1968 р. Похований: територія колишнього СРСР.

ГУССЕВ Павло Михайлович, 1947 р.н., Одеська обл., Біляївський р-н, с. Нерубайське, українець. Призваний Іллічівським РВК Одеської обл. Рядовий, 285 ап 48 мсд. Помер від отруєння 7 вересня 1968 р. Похований: територія колишнього СРСР.

ДЕРКАЧ Олег Іванович, 1937 р.н., Черкаська обл., Лисянський р-н, с. Рубаний Міст, українець. Призваний Ленінським РВК м. Львів. Капітан, командир танкової роти, 100 тп 31 тд. Помер від ран 21 серпня 1968 р. Похований: міське кладовище в м. Хмельницький.

ЄВТУШЕНКО Григорій Андрійович, 1947 р.н., Чернігівська обл., Прилуцький р-н, смт Ладан, українець. Призваний Прилуцьким РВК. Ст. сержант, командир танка, 76 гв. тп 20 тд. Загинув 21 серпня 1968 р. Похований: територія колишнього СРСР.

ЗАЯРНИЙ Віктор Павлович, 1947 р.н., Автономна Республіка Крим, Сімферопольський р-н, с. Донське, українець. Призваний Сімферопольським РВК. Ст. сержант, командир танка, 333 мсп 48 мсд. Загинув 28 серпня 1968 р. Похований: територія колишнього СРСР.

ІЩАК Микола Семенович, 1947 р.н., Хмельницька обл., Хмельницький р-н, с. Осташки, українець. Призваний Хмельницьким РВК. Сержант, механік-водій, 30 гв. орозвб 6 гв. мсд. Помер від ран 22 серпня 1968 р. Похований: с. Осташки.

ЙОНО Імре Арпадович, 1940 р.н., Закарпатська обл., Виноградівський р-н, с. Чорний Потік, угорець. Призваний Виноградівським РВК. Рядовий, гарматний номер, 331 гв. ап 128 гв. мсд. Загинув 22 серпня 1968 р. Похований: с. Чорний Потік.

КАЗАРИК (КОЗАРИК) Петро Дем'янович, 1948 р.н., Гернопільська обл., Чортківський р-н, с. Антонів, українець. Призваний Жовтневим РВК м. Запоріжжя. Рядовий, заряджаючий, 64 мсп 35 мсд. Загинув 22 серпня 1968 р. Похований: с. Роздол, Михайлівський р-н, Запорізька обл.

КАРАНДАСОВ Володимир Михайлович, 1927 р.н., Сумська обл., м. Конотоп. Призваний Конотопським РВК. Майор, 88 орвб 48 мсд. Загинув 27 вересня 1968 р. Похований: м. Євпаторія, Автономна Республіка Крим.

КОБУК Василь Григорович, 1946 р.н., Волинська обл., Камінь-Каширський р-н, с. Ставище, українець. Призваний Камінь-Каширським РВК. Мол. сержант, командир танка, 16 гв. мсп 6 гв. мсд. Помер від травми 22 серпня 1968 р. Похований: с. Ставище.

КОСТИШАК Ярослав Костянтинович, українець. Загинув 9 грудня 1968 р. Похований: с. Червоноармійське, Якимівський р-н, Запорізька обл.

КОТОВИЧ Віталій Васильович, 1946 р.н., Рівненська обл., Корецький р-н, с. Коловерть, українець. Призваний Гошанським РВК Рівненської обл. Мол. сержант, 237 тп 31 тд. Загинув 31 серпня 1968 р. Похований: с. Коловерть.

КРАСІЙ Євген Антонович, 1944 р.н., Автономна Республіка Крим, смт Роздольне, росіянин. Призваний Нижньогірським РВК. Ст. сержант, 82 гв. мсп 6 гв. мсд. Загинув 21 серпня 1968 р. Похований: смт Роздольне.

ЛЕВИЦЬКИЙ Михайло Семенович, 1949 р.н., Тернопільська обл., Гусятинський р-н, с. Верхівці, українець. Призваний Гусятинським РВК. Рядовий, 21 окремих радіорелейний батальйон. Помер від ран 26 серпня 1968 р. Похований: с. Верхівці.

ЛІСОВИЙ Анатолій Ярославович, 1947 р.н., Львівська обл., Золочівський р-н, с. Зашків, українець. Призваний Сокальським РВК Львівської обл. Старшина, командир взводу, 331 гв. ап 128 гв. мсд. Загинув 22 серпня 1968 р. Похований: м. Червоноград, Львівська обл.

ЛОГВИНОВ Іван Олексійович, 1949 р.н., Запорізька обл., м. Кам'янка-Дніпровська. Призваний у 1968 р. Кам'янсько-Дніпровським РВК. Рядовий. Загинув у 1969 р. Похований: м. Кам'янка-Дніпровська.

МАЛИНОВСЬКИЙ Іван Миколайович, 1948 р.н., Житомирська обл., Новоград-Волинський р-н, с. Кленова, українець. Призваний Новоград-Волинським РВК. Рядовий, сапер, інжзагрома 443 оісапб. Загинув 3 жовтня 1968 р. Похований: територія колишнього СРСР.

МАРЕНИЧ Микола Афанасійович, 1947 р.н., Черкаська обл., м. Городище, українець. Призваний Корсунь-Шевченківським РВК Черкаської обл. Єфрейтор, ст. стрілець, 255 гв. мсп 20 тд. Загинув 27 серпня 1968 р. Похований: територія колишнього СРСР.

МУРГОЧ Іван Миколайович, 1948 р.н., Одеська обл., м. Рені, молдованин. Призваний у 1967 р. Ренійським РВК. Військовослужбовець. Загинув у 1968 р. Похований: м. Рені.

МУРНИК Іван Антонович, 1945 р.н., Закарпатська обл., Іршавський р-н, с. Імстичеве, українець. Призваний Іршавським РВК. Мол. сержант, мінометник, 315 гв. мсп 128 гв. мсд. Загинув 23 серпня 1968 р. Похований: с. Імстичеве.

НАБОК Микола Данилович, 1929 р.н., Київська обл., с. Городище, українець. Призваний Печерським РВК м. Київ. Капітан, командир корабля, 374 військово-транспортний авіапункт, 12 військово-транспортної авіадивізії. Загинув 26 серпня 1968 р. Похований: Всехсвятське кладовище в м. Тула, Російська Федерація.

ПАРІЙЧУК Іван Макарович, 1946 р.н., Рівненська обл., Володимирецький р-н, с. Жовкині, українець. Призваний Голлопристанським РВК Херсонської обл. Рядовий, радіотелефоніст, 716 зенап 48 мсд. Загинув 20 серпня 1968 р. Похований: територія колишнього СРСР.

ПЕРГАМНИК Петро Михайлович, 1946 р.н., Житомирська обл., Баранівський р-н, с. Довбиш. Призваний Новоград-Волинським РВК Житомирської обл. Рядовий, навідник, 398 тп 128 гв. мсд. Загинув 26 серпня 1968 р. Похований: м. Новоград-Волинський.

ПЕТРАШ Олексій Семенович, 1949 р.н., Полтавська обл., Полтавський р-н, с. Очканівка, українець. Призваний Полтавським МВК. Рядовий, розвідник, 59 орозвб 35 мсд. Загинув 3 жовтня 1968 р. Похований: с. Очканівка.

РАДЧУК Микола Іванович, 1947 р.н., Волинська обл., м. Ківерці, українець. Призваний Ківерцівським РВК. Сержант, командир відділення, комендантська рота штабу 6 гв. мсд. Загинув 18 вересня 1968 р. Похований: м. Ківерці.

РУДЮК Володимир Степанович, 1938 р.н., Житомирська обл., м. Бердичів, українець. Призваний Слов'янським РВК Донецької обл. Ст. лейтенант, командир взводу, 68 гв. орозвб 20 гв. мсд. Загинув 21 серпня 1968 р. Похований: територія колишнього СРСР.

СВЯТНИЙ Микола Йосипович, 1947 р.н., Полтавська обл., Глобинський р-н, с. Святилівка, українець. Призваний Глобинським РВК. Ст. сержант, старшина роти, 16 орозвб 93 гв. мсд. Загинув 6 вересня 1968 р. Похований: с. Святилівка.

СЕМЕНЕНКО Олександр Григорович, 1947 р.н., Черкаська обл., Корсунь-Шевченківський р-н, с. Кошмак, українець. Призваний Корсунь-Шевченківським РВК. Рядовий, водій, 143 олбз. Загинув 30 серпня 1968 р. Похований: с. Кошмак.

СИТНИК Віктор Володимирович, 1947 р.н., Дніпропетровська обл., м. Нікополь, українець. Призваний Нікопольським РВК. Рядовий, водій, 86 окремих радіотехнічний батальйон. Загинув 24 серпня 1968 р. Похований: територія колишнього СРСР.

СТАШКО Володимир Іванович, 1948 р.н., Вінницька обл., Томашпільський р-н, с. Антонівка, українець. Призваний Томашпільським РВК. Рядовий, водій, 723 атб 14 гв. мсд. Загинув 5 вересня 1968 р. Похований: територія колишнього СРСР.

ТРОНЬ Віктор Миколайович, 1947 р.н., Чернігівська обл., Куликівський р-н, с. Куликівка, українець. Призваний Чернігівським ОМВК. Рядовий, кулеметник, 255 гв. мсп 20 тд. Загинув 27 серпня 1968 р. Похований: територія колишнього СРСР.

ФУКАРЕВ Василь Іванович, 1942 р.н., Одеська обл., Саратський р-н, с. Колісне, болгарин. Призваний у серпні 1968 р. Білгород-Дністровським ОМВК Одеської обл. Сержант, командир відділення, 325 мсп 180 мсд. Загинув 8 серпня 1968 р. Похований: с. Андріївка, Білгород-Дністровський р-н, Одеська обл.

ШЕВЧЕНКО Микола Федорович, 1947 р.н., Черкаська обл., Драбівський р-н, смт Шрамківка, українець. Призваний Жовтневим РВК м. Київ. Рядовий, радист, 86 окремих радіотехнічний батальйон ППО Північної групи військ. Загинув 24 серпня 1968 р. Похований: територія колишнього СРСР.

ЯКУШКІН Едуард Дмитрович, 1946 р.н., м. Донецьк, росіянин. Призваний Пролетарським РВК м. Донецьк. Мол. сержант, 716 окремого реактивного дивізіону 13 гв. тд. Помер від ран 1 вересня 1968 р. Похований: м. Донецьк.

ЛАБІРИНТАМИ ПІРАМІД І ДЖУНГЛІВ

Радянська військова допомога
країнам Африканського
континенту (1962-1979)

Одним із найважливіших наслідків Другої світової війни став, як відомо, розвал колоніальної системи. На Африканський континент прийшла свобода: в 1951 р. незалежною стала Лівія, в 1956 р. — Марокко і Туніс, перемогла революція в Єгипті. В процесі розпаду колоніальної системи на Африканському континенті СРСР підтримував (в тому числі і війсьними засобами) національно-визвольні рухи в багатьох країнах, а після завоювання ними незалежності активно співпрацював у воєнно-політичній галузі.

В 70-ті роки Радянський Союз встановив дипломатичні відносини з одинадцятьма державами Африки. З рядом країн заключалися договори про дружбу і співробітництво, підтримувалися відносини на між партійному рівні. Воєнна допомога, надана Радянським Союзом колишнім португальським колоніям Анголі і Мозамбіку, а також Єгипту та Ефіопії, була найбільш масштабною, туди в значному обсязі поставлялися озброєння та техніка, направлялись військові радники та спеціалісти. Особливе урядове завдання радянські військовослужбовці виконували в Алжирі, беручи участь в розмінуванні його території.

Пам'ятають в Алжирі радянських воїнів, які проводили розмінування території. Робота велась інтенсивно, були випадки, коли сапери протягом одного дня розмінували до 2500 мін. На бойовому рахунку кожного сапера до осені 1963 р. було по 10–15 тисяч знешкоджених мін.

Серед саперів виділявся наш земляк з м. Шепетівки на Хмельниччині єфрейтор Микола П'яскорський, який виявив і знищив понад 10 тисяч мін, у тому числі понад 300 дуже небезпечних. Юнак успішно продовжував смертельну роботу.

Незважаючи на великий досвід, обережність у діях, майже філігранну техніку розмінування, одна міна підступно чатувала на сапера. 11 грудня 1963 р. Микола П'яскорський разом із сержантом Віктором Толузаровим вийшли на виконання

завдання з контрольної перевірки міношукачами розміреної тралами смуги. Юнаки завершували роботу, коли пролунав вибух, у результаті якого Микола П'яскорський був смертельно поранений.

Не повернулися з Єгипту брати-близнюки Іван та Микола Довганюки. Карпатські легіні з-під Коломиї на Івано-Франківщині загинули вісімнадцятилітніми при виконанні бойового завдання.

Героїчною смертю полягли наші земляки в інших африканських країнах: Анголі, Гвінеї, Ефіопії, Заїрі, Лівії, Мозамбіку, Нігерії. Вони з честю виконали свій військовий обов'язок. Пам'ять про них назавжди житиме в серцях нинішніх і прийдешніх поколінь.

ПЕРСОНАЛІ ЗАГИБЛИХ

АЛЖИР

П'ЯСКОРСЬКИЙ Микола Станіславович, 1942 р.н., Хмельницька обл., Шепетівський р-н, с. Городище, українець. Призваний у 1961 р. Єфрейтор, сапер. Загинув 11 грудня 1963 р. Похований: кладовище в с. Городище. Нагороди: орден Червоного Прапора (посмертно).

АНГОЛА

БЕЙГУЛ Валерій Олександрович, 1951 р.н., м. Полтава. Ст. лейтенант, радник. Загинув у авіакатастрофі 29 листопада 1982 р.

БІЛАН Аркадій Єлисейович, 1927 р.н., українець. Полковник, радник начальника технічної служби військового округу збройних сил Анголи. Помер від хвороби 24 квітня 1979 р.

БОБКОВ Олексій Тимофійович, 1937 р.н., Російська Федерація, Івановська обл., м. Гаврилов Посад, росіянин. Призваний Гаврилов Посадським РВК у 1955 р. Полковник, військовий радник. Загинув 21 лютого 1982 р. Похований: м. Білгород-Дністровський, Одеська обл.

ГОРБ Андрій Іванович, 1940 р.н., Полтавська обл., Пирятинський р-н, с. Смотрики, українець. Призваний Пирятинським РВК у 1958 р. Полковник, військовий радник, п/с 515. Загинув 27 листопада 1987 р. Похований: Новоміське кладовище в м. Одеса. Нагороди: орден Червоної Зірки, медаль "За бойові заслуги".

ДЕГТЯР Олександр Володимирович, 1959 р.н., Харківська обл., Харківський р-н, смт Високий. Капітан. Загинув при виконанні бойового завдання. Похований: смт Високий.

КИРИЧОК Дмитро Дмитрович, 1948 р.н., Дніпропетровська обл., м. Дніпродзержинськ, українець. Призваний Дніпродзержинським РВК. Підполковник. Загинув 5 вересня 1985 р. Похований: центральне військове кладовище в м. Дніпродзержинськ.

ЛПАТОВ Леонід Іванович, 1951 р.н., Російська Федерація, Рязанська обл., Скопинський р-н, сел. Побєдинка. Відряджений Одеським ВО в республіку Ангола радником у 1988 р. Підполковник. Загинув 31 жовтня 1988 р. в провінції Лубанго. Похований: м. Бердянськ, Запорізька обл. Нагороди: орден Червоної Зірки (посмертно), медаль "За бойові заслуги".

СКАКУН Григорій Іванович, 1941 р.н., Черкаська обл., Чернобаївський р-н, с. Малі Канівці, українець. Призваний Чернобаївським РВК. Прапорщик, спеціаліст з експлуатації переносного обладнання стрільбищ. Помер від ран 13 березня 1979 р. Похований: 18 березня 1979 р., кладовище в м. Черкаси.

ШАБЛО Віктор Іванович, 1947 р.н., Сумська обл., Сумський р-н, с. Нижня Сироватка, українець. Призваний Мукачівським РВК Закарпатської обл. Прапорщик, спеціаліст із тренажеру протитанкових керованих реактивних снарядів збройних сил Анголи. Помер у лютому 1976 р. Похований: 10 березня 1976 р., кладовище в с. Бородівка, Мукачівський р-н, Закарпатська обл.

ГВІНЕЯ

ЯБЛОЧКІН Григорій Андріанович, 1929 р.н., Російська Федерація, Новосибірська обл., Черепановський р-н, с. Карасьово, росіянин. Підполковник. Загинув 21 листопада 1974 р., м. Конакрі. Похований: Старе кладовище в м. Бердянськ, Запорізька обл.

ЕФІОПІЯ

ВЕРЕЩАГІН Сергій Миколайович, 1950 р.н., м. Запоріжжя, росіянин. Призваний Шевченківським РВК м. Запоріжжя. Прапорщик, ст. повітряний стрілець, 369 тап 7 тад. Загинув у авіакатастрофі транспортного літака Ан-12 16 серпня 1979 р. Похований: Капустяне кладовище в м. Запоріжжя. Нагороди: орден Червоної Зірки (посмертно).

ВІВСЮК Леонтій Іванович, 1953 р.н., Автономна Республіка Крим, м. Джанкой, українець. Прапорщик, ст. повітряний стрілець, 369 тап 7 тад. Загинув у авіакатастрофі транспортного літака Ан-12 9 жовтня 1978 р. Похований: кладовище в м. Джанкой.

ВОЛОЩЕНКО Віталій Миколайович, 1969 р.н., м. Черкаси. Курсант. Загинув 7 лютого 1990 р. Похований: м. Черкаси.

ДЕМЧЕНКО Микола Трохимович, 1935 р.н., Чернігівська обл., Прилуцький р-н, смт Мала Дівиця, українець. Призваний Малодівицьким РВК. Ст. технік-лейтенант, бортовий технік по авіаційному і десантному обладнанню, 369 тап 7 тад. Загинув у авіакатастрофі транспортного літака Ан-12 9 жовтня 1978 р. Похований: кладовище в м. Джанкой, Автономна Республіка Крим.

КАРАТУН Юрій Васильович, 1947 р.н., Російська Федерація, Саратовська обл., м. Татішево, росіянин. Призваний Мелітопольським МВК Запорізької обл. Прапорщик, ст. повітряний радист, 338 тап 6 тад. Загинув у авіакатастрофі транспортного літака Ан-12 16 серпня 1979 р. Похований: Капустяне кладовище в м. Запоріжжя. Нагороди: орден Червоної Зірки (посмертно).

КИРНОСЕНКО Євген Петрович, 1939 р.н., Автономна Республіка Крим, Джанкойський р-н, смт Азовське, росіянин. Прапорщик, ст. повітряний радист, 369 тап 7 тад. Загинув у авіакатастрофі транспортного літака Ан-12 9 жовтня 1978 р. Похований: кладовище в м. Джанкой.

КОЗЛОВ Микола Андрійович, 1958 р.н., м. Донецьк, українець. Призваний Кантемирівським РВК Воронежської обл., Російська Федерація. Рядовий, водій транспортного взводу. Пропав безвісти 16 червня 1978 р.

ЛОГІНОВ В'ячеслав Федорович, 1938 р.н., Російська Федерація, м. Рязань, росіянин. Призваний Железнодорожним РВК м. Рязань. Капітан, командир корабля Ан-12, 388 тап 6 тад. Загинув 16 серпня 1979 р. Похований: Капустяне кладовище в м. Запоріжжя. Нагороди: ордени Червоного Прапора (посмертно), Червоної Зірки, медаль "За бойові заслуги".

НАЗАРКОВ Василь Петрович, 1948 р.н., українець. Ст. лейтенант, помічник командира корабля Ан-12, 338 тап 6 тад. Загинув у авіакатастрофі транспортного літака Ан-12 16 серпня 1979 р.

НУРМУХАНОВ Серик Манапович, 1949 р.н., Азербайджан, м. Кіровабад, казах. Призваний в 1967 р. Капітан, борт-перекладач. Загинув 16 серпня 1979 р. Похований: Капустяне кладовище в м. Запоріжжя. Нагороди: орден Червоної Зірки (посмертно).

ПАТЛАНЬ Ігор Іванович, 1934 р.н., українець. Підполковник, командир корабля Ан-12, 369 тап 7 тад. Загинув у авіакатастрофі транспортного літака Ан-12 9 жовтня 1978 р.

ПАЦКАН Мігель Яношевич, 1944 р.н., Закарпатська обл., м. Іршава, угорець. Майор. Загинув 24 листопада 1980 р. Похований: м. Іршава.

ПРИЙМАК Олександр Миколайович, 1958 р.н., Хмельницька обл., Полонський р-н, смт Понінка, українець. Призваний у 1976 р. Загинув 4 липня 1986 р. Похований: смт Понінка.

РЯБОШАПКА Володимир Микитович, 1939 р.н., м. Запоріжжя, українець. Призваний у 1978 р. Капітан технічної служби, бортовий технік по авіаційному і десантному обладнанню, 338 тап 6 тад. Загинув у авіакатастрофі транспортного літака Ан-12 16 серпня 1979 р. Похований: Капустяне кладовище в м. Запоріжжя. Нагороди: орден Червоної Зірки (посмертно).

ФАТЪЯНОВ Анатолій Васильович, 1942 р.н., Російська Федерація, Ростовська обл., Целінський р-н. Призваний Криворізьким МВК у 1970 р. Капітан. Загинув 10 жовтня 1978 р. Похований: Капустяне кладовище в м. Запоріжжя. Нагороди: орден Червоної Зірки (посмертно).

ФЕДОРЕНКО Олександр Васильович, 1941 р.н., українець. Майор, штурман корабля Ан-12, 369 тап 7 тад. Загинув у авіакатастрофі транспортного літака Ан-12 9 жовтня 1978 р.

ЄГИПЕТ

ВЛАСЕНКО Микола Терентійович, 1923 р.н., українець. Полковник, радник командира піхотної дивізії збройних сил ОАР по ППО. Помер від ран 30 січня 1970 р.

ДМИТРАШ Борис Опанасович, 1941 р.н., Чернігівська обл., Сосницький р-н, с. Чорнотичі, українець. Капітан. Загинув у 1972 р. Похований: с. Чорнотичі.

ДОВГАНЮК Іван Андрійович, 1950 р.н., Івано-Франківська обл., Коломийський р-н, с. Сопів, українець. Призваний Коломийським ОМВК у 1968 р. Рядовий, ст. номер пускової установки, 582 зрп. Загинув 18 липня 1970 р. Похований: с. Сопів. Нагороди: орден Червоної Зірки (померт-но).

ДОВГАНЮК Микола Андрійович, 1950 р.н., Івано-Франківська обл., Коломийський р-н, с. Сопів, українець. Призваний Коломийським ОМВК у 1968 р. Рядовий, ст. номер пускової установки, 582 зрп. Загинув 18 липня 1970 р. Похований: с. Сопів. Нагороди: орден Червоної Зірки (по-смертно).

ЗАБУГА Олександр Анатолійович, 1949 р.н., м. Дніпропетровськ. Призваний Жовтневим РВК м. Дніпропетровськ. Єфрейтор, ст. оператор батареї, 582 зрп. Загинув 18 липня 1970 р. Похований: Запорізьке кладовище в м. Дніпропетровськ. Нагороди: орден Червоної Зірки (по-смертно).

КАЛАНЧА Василь Дмитрович, 1949 р.н., українець. Призваний Чернівецьким МВК. Матрос, сторожовий корабель "Волк" Чорноморського флоту. Загинув 8 лютого 1970 р.

КОРОБКО Валентин Григорович, 1950 р.н., українець. Призваний Нахімовським РВК м. Севастополь. Матрос, танкер "Борис Чиликин" Чорноморського флоту. Загинув 29 липня 1972 р.

КРИВЕНКО Дмитро Іванович, 1948 р.н., українець. Призваний Джанкойським РВК Автономної Республіки Крим. Матрос, підводний човен Б-49 Північного флоту. Загинув 27 березня 1969 р.

КРИСНЯК Вадим Іванович, 1924 р.н., українець. Ст. лейтенант, військовий спеціаліст в збройних силах ОАР. Помер від хвороби 14 жовтня 1971 р.

ЛАВРИК Микола Романович, 1935 р.н., українець. Майор, радник командира зенітно-ракетного дивізіону збройних сил ОАР. Загинув у липні 1970 р.

МЕНДІКАШ Михайло Йосипович, 1952 р.н., Закарпатська обл., м. Хуст. Рядовий. Загинув 21 квітня 1972 р. Похований: м. Хуст.

МИНЧИЙ Дмитро Дмитрович, 1947 р.н., українець. Матрос, підводний човен Б-31 4 ескадри підводних човнів Північного флоту. Загинув 17 червня 1967 р.

МИХАЛЮК Юрій Олександрович, 1950 р.н., українець. Призваний Шепетівським РВК Хмельницької обл. Матрос, есмінець "Бравый" Чорноморського флоту. Загинув 9 листопада 1970 р.

МИШКОРЕЗ (МІШКОРІЗ) Микола Євдокимович, 1922 р.н., українець. Полковник, радник командира піхотної дивізії збройних сил ОАР з наземної артилерії. Помер від хвороби 10 лютого 1970 р.

ОРОБЧЕНКО Петро Васильович, 1927 р.н., українець. Підполковник, радник командира інженерно-саперного батальйону збройних сил ОАР. Помер від хвороби 12 липня 1971 р.

СЕРГІЄНКО Анатолій Станіславович, 1947 р.н., українець. Лейтенант, військовий спеціаліст у збройних силах ОАР. Помер 19 листопада 1970 р.

ЮРЧЕНКО Микола Петрович, 1937 р.н., м. Донецьк. Призваний Донецьким РВК. Капітан, 135 вап. Загинув 30 липня 1970 р. Нагороди: орден "Зірка воїнської доблесті" (посмертно).

ЗАІР

ЗАВАДСЬКИЙ Михайло Іванович, 1963 р.н., Російська Федерація, Карелія, м. Кень. Призваний Орджонікідзевським РВК м. Запоріжжя в 1980 р. Майор. Загинув 6 червня 1996 р., м. Кіншаса. Похований: Капустяне кладовище в м. Запоріжжя.

ЛІВІЯ

ГРИЩЕНКО Василь Дмитрович, 1950 р.н., Черкаська обл., Звенигородський р-н, с. Стебне, українець. Призваний Іллічівським РВК м. Одеса у грудні 1968 р. Прапорщик. Помер від ран 15 вересня 1987 р. Похований: Новомиське кладовище в м. Одеса. Нагороди: орден Червоної Зірки.

ІЛЛЮШКО Анатолій Іванович, 1946 р.н., Харківська обл., Куп'янський р-н. Майор. Загинув 16 червня 1982 р. в авіакатастрофі.

НУЖИН Володимир Олександрович, 1955 р.н., Російська Федерація, Курганська обл., м. Долматово, росіянин. Призваний КВКУРЕ у липні 1972 р. Капітан. Загинув 5 вересня 1987 р. Похований: м. Долматово. Нагороди: ордени Червоної Зірки, Лівійської Джамахірії I ст., медаль "За бездоганну службу".

МОЗАМБІК

ДЕНИСЕНКО Валерій Михайлович, 1952 р.н., українець. Ст. лейтенант, спеціаліст-інструктор з експлуатації засобів зв'язку у збройних силах Мозамбіку. Загинув 26 лютого 1979 р.

ЗАСЛАВЕЦЬ Микола Васильович, 1939 р.н., українець. Підполковник, радник командира мотопіхотної бригади збройних сил Мозамбіку. Загинув 26 липня 1979 р. Нагороди: орден Червоної Зірки (посмертно).

ПРАВДИЧЕНКО Микола Михайлович, 1934 р.н., Донецька обл., смт Старобешеве, українець. Підполковник, ст. радник командуючого. Загинув 13 лютого 1979 р. Похований: м. Донецьк.

СТУПАК Роман Афанасійович, 1942 р.н., українець. Майор технічної служби, спеціаліст при заступникові командира змішаного артилерійського дивізіону збройних сил Мозамбіку. Помер від ран 20 березня 1978 р.

НІГЕРІЯ

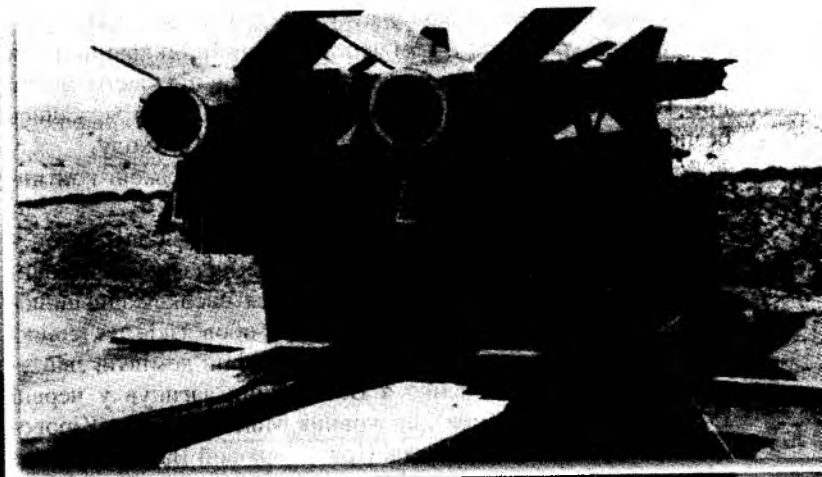

СТРІЛЕЦЬ Іван Тимофійович, 1942 р.н.; Кіровоградська обл., Знам'янський р-н, с. Цибулеве. Льотчик. Загинув 14 травня 1974 р. Похований: с. Цибулеве.

У ПОЛОНІ МІРАЖІВ

Радянська воєнна допомога
Україні (Близького і
Середнього Сходу
1956–1982)

По закінченні Другої світової війни Близький Схід міцно зайняв одне з найважливіших місць у зовнішній політиці Радянського Союзу. Арабським країнам надавалася масштабна допомога — від морально-політичної до воєнної. Здійснювалось співробітництво за такими основними напрямками: постачання зброї і військової техніки радянського виробництва ще до початку бойових дій як безпосередньо із СРСР, так і транзитом через соціалістичні країни. Були організовані також прямі воєнні поставки під час бойових дій. Військові радники і спеціалісти з СРСР відряджались безпосередньо до країн Близького і Середнього Сходу.

У бойових діях брали участь обмежені військові контингенти радянських Збройних Сил.

Військові фахівці-українці надавали кваліфіковану допомогу в справі освоєння нової техніки, організовували навчання особового складу. Вони відзначалися високою дисципліною, відмінним виконанням покладених обов'язків.

Не всі з них, на жаль, повернулися у рідні домівки. лейтенант Володимир Осипенко з Вінниччини загинув у червні 1980 р. у м. Адені (Ємен), полковник Микола Козій з Кіровоградщини убитий у м. Багдаді (Ірак), рядовий Василь Білоног з Чернігівщини поліг в Ірані. Не повернувся з Лівану прапорщик Василь Грищенко з с. Вільховець на Черкащині. Підполковник Олександр Сіпаков з Луганщини виконував обов'язки радника начальника штабу механізованої бригади збройних сил Сирії. Його життя обірвалося під час бойових дій у жовтні 1973 року.

ПЕРСОНАЛІІ ЗАГИБЛИХ

ЄМЕН

ОСИПЕНКО Володимир Петрович, 1955 р.н., Вінницька обл., Томашпільський р-н, с. Гнатків, українець. Призваний в 1973 р. Лейтенант. Загинув 2 червня 1980 р. у м. Аден. Похований: с. Гнатків.

ПОЛЯНИЧКО Анатолій Євгенович, 1961 р.н., Харківська обл., Балаклійський р-н, с. Петрівське, українець. Призваний 5 серпня 1978 р. Балаклійським РВК. Майор, ст. бортовий технік Мі-24, в/ч 9809. Загинув 18 лютого 1997 р. Похований: с. Петрівське. Нагороди: медалі "За відвагу", "За бойові заслуги".

ІРАК

КОЗІЙ Микола Павлович, 1914 р.н., Кіровоградська обл., Олександрівський р-н, с. Вищі Верещаки, українець. Полковник. Загинув у 1981 р., м. Багдад. Похований: м. Рига, Латвія.

ІРАН

БІЛОНОГ Василь Іванович, Чернігівська обл., м. Прилуки, українець. Рядовий, 90 осбр. Загинув 25 березня 1946 р. Похований: м. Зенджан, Іран.

ЛІВАН

ГРИЩЕНКО Василь Дмитрович, 1950 р.н., Черкаська обл., Звенигородський р-н, с. Вільховець, українець. Прапорщик. Загинув у 1987 р.

СИРІЯ

СПАКОВ Олександр Петрович, 1932 р.н., Луганська обл., м. Ровеньки. Підполковник, радник начальника штабу механізованої бригади збройних сил Сирії. Загинув під час бойових дій 6 жовтня 1973 р.

ОКРОПЛЕНІ КРОВ'Ю РУБЕЖІ

Про історичні події на острові
Дамагський (1969).

Китайські лідери негативно сприйняли викриття Хрущовим культу Сталіна на XX з'їзді КПРС у 1956 році, здійснене без попередньої консультації з братніми партіями. Радянське керівництво засуджувало систему китайських народних комун і теорію "великого стрибка".

У квітні-травні 1962 р. сталися перші сутички на кордоні між СРСР і Китаєм. Китай несхвально поставився до виводу сорока двох радянських ракет з Куби. Криза в радянсько-китайських відносинах поглиблювалась.

14 червня 1963 р. посольство Китаю в Москві передало радянському керівництву листа, в 25 пунктах якого перелічувались питання, з яких Комуністична партія Китаю не погоджувалась із позицією КПРС. Китай провокував розкол між комуністами, між різними силами в середині соціалістичного табору. З 1963 р. Китай почав пред'являти офіційні претензії. В 1964 р. опублікував карту "своїх" територій, захоплених "імперіалістами": гімалайські землі, що належали Індії та Бірмі, радянський Далекий Схід на північний схід від Китаю та значну частину Казахстану, Киргизії, Таджикистану. Китайське керівництво заявило, що Росія "вкрала" в XIX столітті півтора мільйона квадратних кілометрів їхньої території. Китайські війська обстрілювали радянські судна на річці Амур. СРСР послав на Далекий Схід 12 фронтових і 5 резервних дивізій. У китайців на північному сході було 50 дивізій і півмільйона солдатів уздовж західного кордону Сінцзяну.

З середини 60-х років провокації на радянсько-китайському кордоні активізувались, почастишали спроби захопити окремі ділянки радянської території. Якщо з 1 жовтня 1964 р. до 1 квітня 1965 р. близько 150 китайців, загалом, 36 разів переходили на радянську територію, то за першу половину квітня 1965 р. кордон порушувався дванадцять разів за участю більше п'ятисот китайських громадян і

військовослужбовців, а за 1965 р. — понад дві тисячі китайців переходили на радянську територію.

Китайські власті зосередили на прикордонних районах військові частини і багаточисельні підрозділи так званої "трудової армії", розгорнувши будівництво великих воєнізованих держгоспів. Прилегла до кордону смуга шириною 200 км була оголошена "передовою лінією оборони Китаю". На китайському березі р. Уссурі було завчасно зосереджено людські резерви і вогневі засоби: протитанкові гармати, міномети, гранатомети і великокаліберні кулемети.

У березні 1969 р. китайські військовослужбовці порушили радянсько-китайський кордон на річці Уссурі, в районі острова Даманського (шириною 300 і довжиною 500 м). У ніч на 2 березня 300 військових регулярної армії Китаю вторглися на острів, створивши засаду.

Назустріч порушникам вийшли вісім радянських прикордонників на чолі з офіцерами Іваном Стрельниковим і Миколою Буйневичем з наміром заявити протест і вимогою покинути острів. Без попередження, віроломно, впритул китайці з автоматів розстрілювали прикордонників. Одночасно із засідки на острові, з китайського берега автоматний і мінометний вогонь почав косити другу групу радянських прикордонників, яку очолив молодший сержант Юрій Бабанський. Усі бійці першої групи були розстріляні, значних втрат зазнала і друга група.

Незабаром до місця подій прибула мотоманеврова група, очолювана старшим лейтенантом Віталієм Бубенним, яка обійшла порушників кордону з тилу. Однак перевага була на боці противника: шістдесят прикордонників проти піхотного батальйону. На підмогу поспішили жителі сусідніх сіл. Радянські прикордонники разом з резервом, що підійшов, відбили раптовий напад і змусили порушників покинути територію СРСР. 32 захисники загинули чи померли від ран, 14 були поранені.

Радянський уряд 2 березня 1969 р. надіслав уряду КНР ноту, в якій заявив рішучий протест з приводу збройного вторгнення на радянську територію. Проте китайська сторона не відреагувала і 15 березня здійснила нову збройну провокацію. Кордон штурмував піхотний полк НВАК за підтримки двох танків, артилерії та мінометів. Бій з порушниками кордону тривав дев'ять годин. Острів переходив з рук у руки вісім разів. Разом з прикордонниками у сутичці брали участь регулярні частини Радянської армії. Прикордонники втратили 17 чоловік, частини Радянської армії — дев'ять.

До кінця вересня в районі острова було неспокойно. Прикордонники вели вогонь, як тільки на острів намагалися висадитися китайці. У вересні на зустрічі глав урядів СРСР і КНР була підписана угода, згідно з якою зберігалось статус-кво кордону і заборонялось застосування зброї для вирішення спірних питань. До речі, на початку 90-х років під час демаркації радянсько-китайського кордону частина островів на річці Уссурі, в тому числі Даманський, були передані Китаю.

Влітку 1969 р. загострилась ситуація на казахській ділянці радянсько-китайського кордону, в районі Джунгарського виступу. Протягом травня–липня китайці здійснили кілька провокацій. 13 серпня 1969 р. близько п'ятої години ранку китайські військовослужбовці двома групами по шість і дев'ять чоловік вийшли за лінію державного кордону на 100 і 410 метрів, почали окопуватись, ігноруючи вимоги радянських прикордонників повернутися на свою територію. В той же час за лінією кордону в горах зосередились ще близько ста озброєних китайців. Через годину група почала обстріл окопів радянських прикордонників. По порушниках був відкритий вогонь у відповідь. Зав'язався бій. Незабаром ще три групи (близько 40 чол.) зі

стрілецькою і протитанковою зброєю вторглися на радянську територію і намагалися закріпитись на ближній висоті. Манєврова група із трьох бронетранспортерів із сусідньої прикордонної застави з ходу вступила в бій. Порушники були відмінно озброєні й екіпіровані, втричі перевищували за чисельністю радянських прикордонників. Оточені порушники чинили жорстокий опір. До дев'ятої години захоплена висота була повністю відбита, порушники частково знищені, частково розсіяні і повністю витіснені з радянської території. Прикордонники закріпились на лінії державного кордону.

ПЕРСОНАЛІ ЗАГИБЛИХ

ДЕНИСЕНКО **Анатолій Григорович**, 1949 р.н., Російська Федерація, Амурська обл., м. Белогорськ, українець. Призваний Белогорським РВК. Рядовий, стрілець, 2 прикордонна застава 57 прикордонного загону Тихоокеанського прикордонного округу. Загинув 2 березня 1969 р. Похований: 6 березня 1969 р. у братській могилі на території 2-ї прикордонної застави "Нижньомихайловка", Пожарський р-н, Приморський край, Російська Федерація. Перепохований 30 травня 1980 р. на міському кладовищі, меморіал "Слава павшим героям" в м. Дальнереченськ, Приморський край, Російська Федерація. Нагороди: орден Червоного Прапора (посмертно).

ЛУКІЯНЧУК **Іван Васильович**, 1952 р.н., Хмельницька обл., Новоушицький р-н, с. Струга, українець. Призваний у 1970 р. Рядовий. Загинув 27 липня 1971 р. Похований: с. Струга.

ПАСЮТА **Олександр Іванович**, 1948 р.н., Російська Федерація, м. Кемерово, українець. Призваний Заводським РВК м. Кемерово. Рядовий, стрілець, 2 прикордонна застава 57 прикордонного загону Тихоокеанського прикордонного округу. Загинув 2 березня 1969 р. Похований: 6 березня 1969 р. у братській могилі на території 2-ї прикордонної застави "Нижньомихайловка", Пожарський р-н, Приморський край, Російська Федерація. Перепохований 30 травня 1980 р. на міському кладовищі, меморіал "Слава павшим героям" в м. Дальнереченськ, Приморський край, Російська Федерація. Нагороди: медаль "За відвагу" (посмертно).

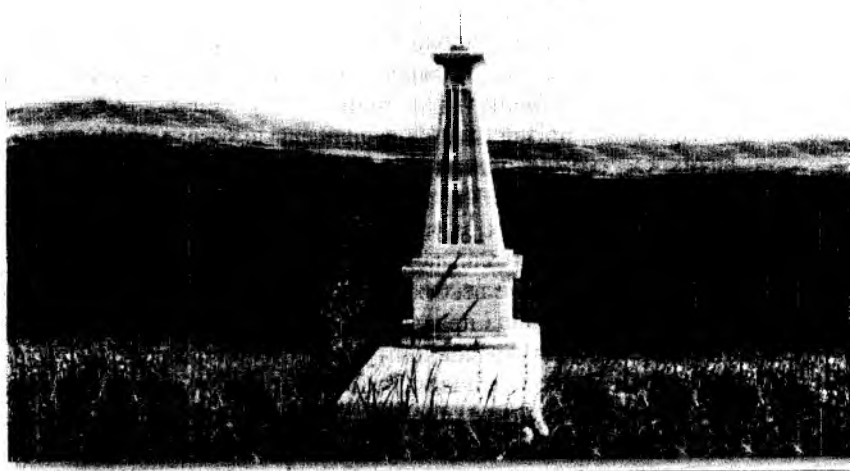
РАБОВИЧ Володимир Микитович, 1948 р.н., Російська Федерація, Хакаська АО, Бейський р-н, с. Майно, українець. Призваний Алтайським ОРВК Хакаської АО. Сержант, командир відділення, 2 прикордонна застава 57 прикордонного загону Тихоокеанського прикордонного округу. Загинув 2 березня 1969 р. Похований: 6 березня 1969 р. у братській могилі на території 2-ї прикордонної застави "Нижньомихайловка", Пожарський р-н, Приморський край, Російська Федерація. Перепохований 30 травня 1980 р. на міському кладовищі, меморіал "Слава павшим героям" в м. Дальнереченськ, Приморський край, Російська Федерація. Нагороди: медаль "За відвагу" (посмертно).

ТКАЧЕНКО Дмитро Володимирович, 1949 р.н., Російська Федерація, Омська обл., Нововаршавський р-н, с. Володарка, українець. Призваний Черлакським РВК Омської обл. Рядовий, водій бронетранспортера, маневрова група 69 прикордонного загону Тихоокеанського прикордонного округу. Загинув 15 березня 1969 р. Похований: 21 березня 1969 р. на центральній площі в с. Камень-Риболов, Ханкайський р-н, Приморський край, Російська Федерація. Нагороди: медаль "За відвагу" (посмертно).

ШТОЙКО Володимир Тимофійович, 1949 р.н., Російська Федерація, Амурська обл., Тамбовський р-н, с. Тамбовка, українець. Призваний Тамбовським РВК. Рядовий, стрілець, 199 мсп 45 ак. Загинув 15 березня 1969 р. Похований: 20 березня 1969 р., військово-меморіальне кладовище в смт Філіно, Дальнереченський р-н, Приморський край, Російська Федерація.

НАВІЧНО В СТРОЮ

анні

Відстоюючи священні рубежі великого Радянського Союзу, наші земляки мужньо стояли на захисті кордонів, самовіддано йшли на подвиги в ім'я Батьківщини. Але були й такі, хто скромно й непомітно готував ці подвиги, беручи в них участь усім своїм єством.

У цьому розділі подається мартиролог імен воїнів-прикордонників, загиблих у бою, померлих від ран, одержаних при захисті кордонів та національних інтересів Вітчизни, а також короткі дані про тих земляків, хто пропав безвісти в період з 1952-го по 2000-й рік.

Прізвища, прізвища... На жаль, вельми багато прізвищ повитих смутком. Солдати і матроси, сержанти і старшини, офіцери та генерали. Хтось із них здійснив подвиг і заслужив всенародне визнання за відвагу і героїзм. Інші, як свідчать скупі архівні матеріали, померли під час виконання військового обов'язку. Але всіх їх об'єднує одне: вони, як справжні сини-патріоти вірою і правдою служили Батьківщині.

Споконвіку найпочеснішим обов'язком громадянина у нас вважалося бути захисником недоторканості кордонів Вітчизни. Адже тут яскраво проявлялися його найкращі духовні якості, його природне бажання чесно й добросовісно відстоювати інтереси своєї держави. На цих рубежах завжди служили кращі з кращих посланці народу.

Військова служба навіть у мирний час, як відомо, — це повсякденне неабияке напруження всіх духовних і фізичних сил кожного військовика — від солдата до генерала, а часто — це ризик і небезпека для життя. Служба ж на кордоні у стократ складніша, особлива, бо це як незримий фронт удень і вночі, за будь-яких погодних умов. Бо державний кордон — це не просто лінія, а рубіж дотичний із зовнішнім світом. І світ цей різноплановий: не тільки дружній, добросусідський. Події тих десятиліть, про які йдеться, переконливо підтверджують цю думку: "холодна війна", в яку було

втягнуто практично всю світову спільноту; постійна небезпека виникнення глобальної термоядерної пожежі, спроможної знищити все живе на землі; локальні війни та воєнні конфлікти, які час від часу виникали у різних точках планети, неминуче накладали свій негативний відбиток на стосунки між державами.

Повсякденно службово-бойова діяльність воїнів-прикордонників у той період була наближена до фронтових умов у повному розумінні цього слова: адже окрім штатних оперативних заходів щодня, щогодини треба було бути наготові, щоб унеможливити агресивно-провокаційні дії можливого противника, забезпечити надійний захист державних кордонів, національної безпеки, збереження суверенітету і територіальної цілісності країни.

У цьому розділі також подаються імена наших земляків, які загинули на лінкорі "Новоросійськ". Їх імена назавжди залишаться у пам'яті нащадків.

Скромна данина героїчним захисникам кордону: спроба документально воскресити забуті імена, відновити історичну правду про тих, хто першим грудьми закryw рідну землю від зазіхань ворогів, боронив до останнього подиху мир і спокій своїх співвітчизників. Їхні імена назавжди залишаться на скрижелях історії. Про них не забудуть нинішні і прийдешні покоління.

Пам'ять про минуле стає потужною духовною зброєю сьогодення і майбутнього. В цьому сенсі наше героїчне минуле, наше сьогодення і наше майбутнє — єдині.

ПЕРСОНАЛІІ ЗАГИБЛИХ

АБРОСИМОВ Олександр Віталійович. Нар. в 1957 р., Донецька обл., м. Макіївка, українець. Призваний 12.05.1977 р. Червоногвардійським РВК м. Макіївки. Ст. прапорщик, ст. інструктор-нач. кабінету в/ч 2333 ЧЦП. Загинув 12.05.1999 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Анапа Краснодарського краю (Російська Федерація).

АВРАМЕНКО Леонід Тимофійович. Нар. в 1954 р., м. Донецьк. Призваний 07.05.1973 р. Петровським РВК м. Донецька. Сержант, нач. радіостанції 25 прикз в/ч 2069 ТОПО. Помер 21.05.1974 р. під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

АКИМЕНКО Іван Григорович. Нар. 14.06.1949 р., Луганська обл., Білокуракинський р-н, с. Дем'янівка, українець. Призваний 13.05.1968 р. Білокуракинським РВК. У 1970 р. закінчив курси мол. лейтенантів при Вищому прикордонному командному училищі у м. Москва. Мол. лейтенант, заст. нач. 7 прикз в/ч 2103 САПО. Помер 09.02.1971 р. під час проходження військової служби. Похований у смт Білокуракине.

АЛДЕРОВ Ріміхан Тажирович. Нар. в 1966 р., Російська Федерація, Дагестан, м. Дербент, лезгин. Призваний 24.06.1985 р. Центрально-Міським РВК м. Горлівки Донецької обл. Рядовий, номер розрахунку в/ч 2012 Зак.ПО. Помер 18.02.1987 р. під час проходження військової служби. Похований у с. Хазар Дербентського р-ну.

АЛЕКСЄЄНКО Іван Павлович Нар. в 1944 р. Призваний 30.10.1963 р. Ріпкинським РВК Чернігівської обл. Прапорщик, старшина радіороти в/ч 2027 САПО. Помер 17.08.1988 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Алмати (Респ. Казахстан)

АЛЕКСЕЄНКО Микола Арсентійович. Нар. 28.11.1928 р., Дніпропетровська обл., м. Нікополь, українець. Призваний 05.09.1947 р. Нікопольським РВК. Капітан, інженер інж.-техн. сл. в/ч 2294. Помер 06.10.1969 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Раквере (Естонія).

АЛЕКСЕЄНКО Олександр Анатолійович. Нар. в 1955 р., Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг, росіянин. Призваний 06.11.1973 р. Центральним РВК м. Кривого Рогу. Рядовий, водій в/ч 2038. Загинув 28.12.1974 р. під час виконання службових обов'язків.

АЛЕКСЕЄНКО Сергій Борисович. Нар. 29.08.1968 р., Донецька обл., Мар'їнський р-н, с. Максимільянівка, українець. Призваний 30.10.1986 р. Мар'їнським РВК. Сержант, ком. від-ня в/ч 2133. Загинув 01.05.1988 р. під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

АЛФЬОРОВ Михайло Антонович. Нар. в 1946 р., Одеська обл., м. Ізмаїл. Призваний 25.06.1965 р. Ізмаїльським РВК. Рядовий, ст. стрілець роти супроводження поїздів в/ч 2038 Зак.ПО. Загинув 28.08.1968 р. в автокатастрофі під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

АНДРІКЕВИЧ Віктор Васильович. Нар. в 1971 р., Вінницька обл., Літинський р-н, с. Селище, українець. Призваний 01.08.1988 р. Тиврівським РВК Вінницької обл. Рядовий, курсант в/ч 2567. Помер 16.05.1990 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Гнівань Тиврівського р-ну.

АНТИПОВ Андрій Олександрович. Нар. в 1966 р., Російська Федерація, Комі, Княжопогостський р-н, сел. Питир'ю, українець. Призваний 21.04.1985 р. Тальнівським РВК Черкаської обл. Сержант, ком. від-ня інженерно-саперної роти в/ч 2062. Загинув 31.07.1986 р. під час проходження військової служби. Похований у смт Маньківка Черкаської обл.

АНТОНЕНКО Федір Федорович. Нар. в 1937 р., Чернігівська обл., м. Бахмач. Призваний у 1956 р. Бахмацьким РВК. Рядовий, стрілець в/ч 2387 Лен.ПО. Помер 29.01.1959 р. під час проходження військової служби. Похований в р-пі "Таунан" Сортавальського р-ну, Карелія (Російська Федерація).

АНТОНОВИЧ Віль Володимирович. Нар. в 1930 р., м. Одеса. Призваний у 1950 р. Кагановицьким РВК м. Одеси. Рядовий, стрілець в/ч 2190. Помер 24.08.1952 р. під час проходження військової служби. Похований на 2-му кладовищі у м. Одеса.

АРКАН Сергій Володимирович. Нар. 21.06.1965 р., Кіровоградська обл., м. Новоукраїнка, українець. Призваний 27.10.1983 р. Новоукраїнським РВК. Рядовий, стрілець учбового пункту в/ч 2066 САПО. Загинув 03.02.1984 р. під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

АРСЕНТЬЄВ Володимир Вікторович. Нар. в 1956 р., Донецька обл., м. Костянтинівка, українець. Призваний у 1974 р. Єфрейтор, стрілець 16 прикз в/ч 2087. Помер 29.07.1976 р. під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

АРСЕНЮК Віра Іванівна. Нар. в 1926 р., Хмельницька обл., Старокостянтинівський р-н, с. Чернятин. Зарахована на надстр. сл. 05.12.1951 р. Рядова, ст. писар-друкарка в/ч 2253 Камч.ПО. Пропала безвісти 05.11.1952 р. під час виконання службових обов'язків під час повені.

АРТЕМЕНКО Микола Петрович. Нар. в 1948 р. Призваний 24.06.1967 р. Мелітопольським РВК Запорізької обл. Рядовий, водій мотовоза в/ч 2393 Зак.ПО. Загинув 21.12.1969 р. під час виконання службових обов'язків. Похований у с. Прилуківка Мелітопольського р-ну.

АСАДО Ігор Ешанкулович. Нар. 22.04.1967 р., Респ. Узбекистан, Кашкадар'їнська обл., м. Шахрісабзе. Призваний 09.05.1985 р. Великоолександрівським РВК Херсонської обл. Прапорщик, ст. спец. СПС оперативного пункту в/ч 2103 САПО. Загинув 20.05.1988 р. в автокатастрофі під час проходження військової служби. Похований у смт Калінінське Великоолександрівського р-ну.

АЧКАСОВ Володимир Іванович. Нар. в 1962 р. Призваний 21.04.1982 р. Московським РВК м. Харкова. Рядовий, автоелектромеханік-акумуляторник рем.-тех. майстерні в/ч 2099 САПО. Помер 30.05.1984 р. у ВГ м. Термез (Респ. Узбекистан) під час проходження військової служби. Похований у с. Тетлега Чугуївського р-ну Харківської обл.

БАБАЙЛОВ Володимир Миколайович. Нар. в 1968 р., Російська Федерація, Удмуртія, сел. Пургінський, росіянин. Призваний 30.07.1987 р. Антрацитівським РВК Луганської обл. Рядовий, вожатий служби собак 7 прикз в/ч 2087 Зак.ПО. Загинув 12.09.1988 р. під час виконання службових обов'язків. Похований у м. Антрацит.

БАБУШКІН Микола Петрович. Нар. 21.01.1956 р., Російська Федерація, Владимирська обл., Вязниковський р-н, ст. Сарієво. Призваний 19.05.1975 р. Ровеньківським РВК Луганської обл. У 1980 р. закінчив Вище військово училище тилу МВС у м. Харків. Капітан, нач. загальновійськової служби в/ч 2020 ТОПО. Загинув 02.05.1988 р. в автокатастрофі під час виконання службових обов'язків у м. Алмати (Респ. Казахстан). Похований за місцем народження.

БАЛАНЧУК Володимир Савович. Нар. в 1935 р., Одеська обл., Ананьївський р-н, с. Долинське, українець. Призваний у 1954 р. Ананьївським РВК. Матрос. Загинув 29 жовтня 1955 р. на лінкорі "Новоросійськ". Похований: м. Севастополь.

БАРАНОВ Борис Андрійович. Нар. 15.03.1927 р., м. Київ, росіянин. У 1948 р. закінчив Московське військово училище військ НКВС. Капітан, офіцер 3-го відділу штабу УПВ МВС Зак.ПО. Загинув 30.09.1956 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Москва (Російська Федерація).

БАРВІНЕНКО Ігор Іванович. Нар. в 1967 р., Дніпропетровська обл., Васильківський р-н, с. Миколаївка. Рядовий, стрілець в/ч 2099 САПО. Помер 04.01.1986 р. під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

БАРИБІН Михайло Іванович. Нар. в 1941 р., Харківська обл., Великобурлуцький р-н, с. Гогине. Призваний у 1962 р. Великобурлуцьким РВК. Рядовий, стрілець 21 прикз в/ч 2021 Зак.ПО. Помер 28.06.1963 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Ахалкалакі (Грузія).

БАРИШЕВ Олександр Миколайович. Нар. 25.05.1948 р., Донецька обл., м. Краматорськ. Призваний у 1967 р. Краматорським МВК. Рядовий, ком. ланки 7 прикз в/ч 2103 САПО. Загинув 13.10.1968 р. під час виконання службових обов'язків з охорони державного кордону. Похований за місцем народження.

БАРЛІТ Володимир Юрійович. Нар. 23.08.1956 р., м. Суми, українець. Призваний 01.04.1975 р. Сумським ОМВК. У 1986 р. закінчив Сизранське вище військово-авіаційне училище пілотів. Майор, ком. вертолітної ланки Мі-8 в/ч 2199 ТОПО. Загинув 15.08.1991 р. в авіакатастрофі під час виконання службових обов'язків. Нагороджений орденом Червоної Зірки і "За службу Батьківщині в Збройних Силах СРСР" III ступеня, медаллю "Воїну-інтернаціоналісту від вдячного афганського народу". Похований за місцем народження.

БАРСУК (БОРСУК) Адам Данилович. Нар. 12.10.1948 р. Призваний 21.05.1967 р. Любомльським РВК Волинської обл. Сержант, ком. від-ня 3 прикз в/ч 2488 ДСПО. Загинув 09.06.1969 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Дальнореченськ Приморського краю (Російська Федерація).

БАСІСТИЙ (БАСИСТИЙ) Ігор Анатолійович. Нар. 13.08.1972 р., Черкаська обл., Канівський р-н, с. Литвинець, росіянин. У 1994 р. закінчив Калінінградське вище інженерне училище. Капітан, ст. офіцер інж. від-ня в/ч 2255 ТОРУ. Загинув 18.10.1999 р. під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

БЕЗПРОЗВАННИЙ Микола Андрійович. Нар. в 1949 р., Луганська обл., м. Красний Луч, росіянин. Призваний 16.11.1968 р. Краснолуцьким МВК. Сержант, інструктор з електроприладів вузла зв'язку 3 прикком в/ч 2088 САПО. Помер 26.08.1970 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Ашгабат (Туркменістан).

БЕНЗИК Володимир Степанович. Нар. 22.08.1947 р., Сумська обл., Шосткинський р-н, с. Чапліївка, українець. Призваний 01.07.1966 р. Шосткинським РВК. У 1967 р. закінчив курси мол. лейтенантів при Вищому прикордонному командному училищі ім. Ф.Е. Держинського в м. Алмати, в 1969 р. — Ташкентське вище загальновійськове командне училище. Підполковник, нач. стройового відділу і кадрів в/ч 2099 САПО. Загинув 14.08.1991 р. під час виконання службових обов'язків в аеропорту м. Термез (Респ. Узбекистан). Похований за місцем народження.

БЕРЕЗІЙ Микола Іванович. Нар. 20.07.1933 р., Російська Федерація, Омська обл., Одеський р-н, с. Лук'янівка, українець. Призваний 23.07.1952 р. Одеським РВК Омської

обл. Призовник. Прямував у в/ч 2114 Приб.ПО. Загинув 06.08.1952 р. під час аварії поїзда у Владимирській обл. Похований у братській могилі на ст. Дровніно Уваровського р-ну Московської обл. (Російська Федерація).

БЕРЕЗОВСЬКИЙ Іван Федорович. Нар. в 1945 р., Кіровоградська обл., Новомиргородський р-н, с. Панчево. Призваний у 1965 р. Маловисківським РВК Кіровоградської обл. Рядовий, кавалерист прикз "Джаманчи" в/ч 2086. Загинув 28.10.1966 р. під час виконання службових обов'язків. Похований в с. Бахти Урджарського р-ну Семипалатинської обл. (Респ. Казахстан).

БЕРЕСТЕНЬ Сергій Євстафійович. Нар. в 1966 р., Рівненська обл., Дубровицький р-н, с. Лютинськ, українець. Призваний 28.10.1985 р. Смілянським РВК Черкаської обл. Рядовий, стрілець в/ч 2420. Помер 16.11.1985 р. у ВГ під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

БЕРСИМ Леонід Євгенович. Нар. 04.08.1937 р., Полтавська обл., Миргородський р-н, с. Черкашани, українець. Призваний 24.07.1956 р. Комишнянським РВК (нині Миргородського р-ну) Полтавської обл. У 1959 р. закінчив Калінінградське прикордонне військово училище. Ст. лейтенант, заст. ком. комендантської роти з політчастини в/ч 2150 ПЗПО. Загинув 15.05.1966 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Петрозаводськ, Карелія (Російська Федерація).

БЄЛИКОВ Іван Гаврилович (Григорович). Нар. в 1937 р., Донецька обл., м. Волноваха, росіянин. Призваний у 1956 р. Волноваським РВК. Рядовий, кулеметник 23 прикз в/ч 2335 Приб.ПО. Загинув 09.09.1959 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Вентспілс (Латвія).

БЕЛОПОЛЬНИЙ (БЕЛОПОЛИЙ) Микола Олександрович. Нар. в 1939 р., Полтавська обл., Козельщинський р-н, с. Бригадирівка. Призваний у 1958 р. Амур-Нижньодніпровським РВК м. Дніпропетровська. Рядовий, водій в/ч 2096 ТОПО. Помер 03.02.1959 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Южно-Сахалінськ (Російська Федерація).

БЕЛОПОЛЬСЬКИЙ Юрій Володимирович. Нар. в 1962 р. Призваний у 1981 р. Орджонікідзевським РВК м. Харкова. Рядовий, механік автотранспортної роти в/ч 2088 САПО. Загинув 28.08.1982 р. під час виконання службових обов'язків. Похований у м. Харків.

БЕЛОУСОВ Олег Євгенович. Нар. в 1960 р. Призваний 29.10.1979 р. Красноармійським МВК Донецької обл. Рядовий, стрілець учбового пункту в/ч 2062 Зак.ПО. Помер 08.02.1980 р. в ОВГ Зак.ПО під час проходження військової служби. Похований у м. Красноармійськ Донецької обл.

БИЛИНА Микола Кузьмич. Нар. 10.06.1921 р., хут. Федорівка, Старосалтівський р-н, Харківська обл., українець. У 1947 р. закінчив Харківське військово-політичне училище військ МВС, у 1955 р. — Військово-політичну академію ім. В.І. Леніна. Генерал-майор, нач. політвідділу-заст. нач. військ з політчастини в/ч 2451 Зах.ПО. Нагороджений двома орденами Червоної Зірки. Помер 24.05.1976 р. під час виконання службових обов'язків.

БІЛАЙ Володимир Олександрович. Нар. в 1958 р., Запорізька обл., м. Пологи. Призваний 22.11.1976 р. Пологівським РВК. Рядовий, водій автороти в/ч 2021. Загинув 27.06.1977 р. під час виконання службових обов'язків.

БІРЮКОВ Сергій Павлович. Нар. 19.10.1970 р., Автономна Респ. Крим, Красногвардійський р-н, с. Найдбонівка, росіянин. Призваний 15.12.1988 р. Красногвардійським РВК. Рядовий, електромеханік-водій прикком в/ч 2144. Загинув 30.09.1989 р. в автокатастрофі під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

БЛІНЕЦЬ Петро Петрович. Нар. 16.07.1941 р., Чернігівська обл., Чернігівський р-н, с. Седнів. Призваний 15.09.1960 р. Чернігівським ОМВК. Матрос, стерновий ПСКР-419 в/ч 2395 Лен.ПО. Загинув 31.08.1962 р. під час виконання службових обов'язків.

БЛЯЩУК Вадим Іванович. Нар. 24.06.1965 р., м. Орджонікідзе, Дніпропетровська обл. Призваний у 1983 р. Орджонікідзевським РВК. Рядовий, водій в/ч 2047. Помер 07.04.1984 р. під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

БОГИНЯ Сергій Іванович. Нар. 09.10.1954 р., м. Дніпропетровськ, українець. Призваний 30.07.1972 р. Марганецьким РВК Дніпропетровської обл. У 1976 р. закінчив Вище прикордонне командне училище в м. Алмати. Майор, нач. фізичної підготовки та спорту в/ч 2297 КГПВ. Помер 19.08.1993 р. під час проходження військової служби. Похований на новому кладовищі в м. Калінінград (Російська Федерація).

БОЙКО Микола Миколайович. Нар. в 1945 р., с. Верблюжка (нині Погребнякове), Новгородківський р-н, Кіровоградська обл. Призваний 02.11.1964 р. Олександрійським МВК Кіровоградської обл. Рядовий, прожекторист-водій 9 прикз в/ч 2099 САПО. Загинув 10.08.1966 р. на р. Амудар'я під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

БОЙКО Олександр Іванович. Нар. 09.03.1968 р., с. Вишневе, Білогірський р-н, Автономна Респ. Крим, українець. Призваний 03.03.1989 р. Магаданським МВК м. Магадан (Російська Федерація). В 1989 р. закінчив міжокружну школу сержантського складу Сх.ПО. Прапорщик, повітряний стрілець-радист літака Ан-26 в/ч 9828 Камч.ПО. Загинув 05.05.1990 р. в авіакатастрофі під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

БОЙЦОВ Віталій Віталійович. Нар. в 1965 р., м. Антрацит, Луганська обл. Призваний 05.05.1983 р. Антрацитівським РВК. Рядовий, водій автотранспортної роти в/ч 2072 САПО. Загинув 11.07.1984 р. під час виконання обов'язків військової служби. Нагороджений орденом Червоної Зірки (посмертно). Похований за місцем народження.

БОЛИЧЕВ Георгій Семенович. Нар. в 1942 р., Советська р/р м. Макіївка, Донецька обл. Призваний у 1961 р. Советським РВК. Рядовий, писар 4 прикком в/ч 2069 ТОПО. Загинув 16.04.1964 р. під час виконання службових обов'язків. Похований у смт Телички, Олюторський р-н, Камчатська обл. (Російська Федерація).

БОЛЬБОТЕНКО Микола Михайлович. Нар. в 1948 р., с. Гатне, Києво-Святошинський р-н, Київська обл. Призваний 26.06.1967 р. Києво-Святошинським РВК. Рядовий, стрілець 3 прикз в/ч 2033. Пропав безвісти 17.11.1970 р. під час переправи через р. П'яндж (Респ. Таджикистан).

БОЛЬШАКОВ Володимир Миколайович. Нар. в 1956 р., м. Луганськ. Призваний 03.11.1974 р. Артемівським РВК м. Луганська. Рядовий, стрілець в/ч 2103 САПО. Загинув 29.08.1976 р. під час виконання службових обов'язків з охорони держ. кордону. Похований за місцем народження.

БОНДАР Сергій Васильович. Нар. 14.04.1955 р., м. Кривий Ріг, Дніпропетровська обл. Призваний 11.05.1973 р. Тернівським РВК м. Кривий Ріг. Рядовий, водій в/ч 2099 САПО. Загинув 05.04.1974 р. в автокатастрофі під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

БОНДАРЕВ Володимир Михайлович. Нар. 16.12.1952 р., с. Єрмаки, Красноярський край (Російська Федерація), росіянин. Призваний 30.10.1971 р. Нововоронцовським РВК

Херсонської обл., в 1994 р. — Ошським МВК. В 1976 р. закінчив Вище прикордонне командне училище в м. Москва. Підполковник, нач. вогневої підготовки в/ч 2533 ОГ ФПС в КР. Помер 06.07.1997 р. під час проходження військової служби. Похований у с. Узун-Мурун (Киргизька Респ.)

БОНДАРЕНКО Василь Маркович. Нар. 07.03.1933 р., Борисовський зерн. р-п, Омська обл. (Російська Федерація), українець. Призваний 23.07.1952 р. Одеським РВК Омської обл. Призовник. Прямував у в/ч 2114 Приб.ПО. Загинув 06.08.1952 р. під час катастрофи потягу у Владимирській обл. Похований у братській могилі на ст. Дровніно Уваровського р-ну Московської обл. (Російська Федерація).

БОНДАРЕНКО Василь Пилипович. Нар. 05.02.1923 р., с. Миколаївка, Корсунь-Шевченківський р-н, Черкаська обл., українець. Призваний 13.03.1942 р. Куйбишевським РВК м. Куйбишева (нині Самара) (Російська Федерація). В 1946 р. закінчив Телавське піхотне училище в м. Скопіно Рязанської обл. Ст. лейтенант, заст. нач. 18 прикз в/ч 2160 Біл.ПО. Помер 20.11.1953 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Високе Брестської обл. (Респ. Білорусь).

БОНДАРЕНКО Володимир Олексійович. Нар. в 1954 р., с. Лиманське, Ренійський р-н, Одеська обл. Призваний 29.10.1972 р. Ренійським РВК. Рядовий, стрілець в/ч 2072 САПО. Помер 15.10.1974 р. під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

БОНДАРИК Олександр Іванович. Нар. в 1949 р. Призваний в 1970 р. Свердловським ОМВК Луганської обл. Сержант, ком. від-ня 17 прикз в/ч 2022 САПО. Загинув 10.08.1971 р. під час виконання службових обов'язків.

БОНДЮК Кирило Васильович. Нар. 18.03.1915 р., с. Бокове, Долинський р-н, Кіровоградська обл., українець. Призваний в 1936 р. Криворізьким РВК Кіровоградської обл. В 1939 р. закінчив курси мол. лейтенантів військ НКВС Лен.ПО. Підполковник, комендант 4-го відділку в/ч 2121 Півн.ПО. Помер 06.06.1954 р. під час проходження військової служби. Похований на Охтинському кладовищі у м. Санкт-Петербург (Російська Федерація).

БОРИСОВ Олександр Костянтинович. Нар. 01.11.1954 р. Призваний 03.11.1972 р. Чугуївським РВК Харківської обл. Єфрейтор 15 прикз в/ч 2047 САПО. Загинув 13.12.1974 р. під час проходження військової служби.

БОРКО Володимир Васильович. Нар. в 1959 р., с. Шарки, Рокитнянський р-н, Київська обл. Призваний 15.11.1977 р. Рокитнянським РВК. Мол. сержант в/ч 2568. Загинув 13.10.1978 р. під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

БОРОВИК Микола Федорович. Нар. в 1937 р., с. Варварівка, Карлівський р-н, Полтавська обл. Призваний 01.09.1956 р. Карлівським РВК. Рядовий, кухар-пекар 3 прикз в/ч 2156. Загинув 15.06.1958 р. під час виконання службових обов'язків. Похований у м. Анапа Краснодарського краю (Російська Федерація).

БОРОВКО Іван Степанович. Нар. 05.09.1919 р., м. Барішівка, Барішівський р-н, Київська обл., українець. Призваний 08.10.1939 р. Кіровським РВК м. Києва. В 1944 р. закінчив Орджонікідзевське військово училище військ НКВС ім. С.М. Кірова. Ст. лейтенант, заст. нач. 11 прикз в/ч 2114 Приб.ПО. Загинув 26.05.1953 р. в автокатастрофі під час проходження військової служби. Похований у м. Клайпеда (Литва).

БОРТНИКОВ Сергій Олександрович. Нар. в 1962 р., с. Безп'яте, Красноозерський р-н, Новосибірська обл. (Російська Федерація). Призваний Джанкойським ОМВК, Автономна Респ. Крим. Рядовий, водій в/ч 2072 САПО. Загинув 11.06.1982 р. під час виконання службових обов'язків. Похований у м. Джанкой.

БОРЩ Олексій Петрович. Нар. 15.03.1922 р., с. Козача Лопань, Дергачівський р-н, Харківська обл., українець. В 1944 р. закінчив Ворошиловградське авіаційне училище. Капітан, ст. льотчик літака Лі-2 в/ч 2174 Пд.ЗПО. Загинув 23.07.1959 р. в авіакатастрофі в м. Сімферополі під час виконання службових обов'язків.

БОШТА Олександр Миколайович. Нар. в 1952 р. Призваний 10.11.1971 р. Первомайським РВК Луганської обл. Рядовий, водій приком в/ч 2454 САПО. Помер 27.12.1972 р. під час проходження військової служби.

БРАТЧИК Олег Петрович. Нар. 07.10.1961 р., м. Єнакієве, Донецька обл., росіянин. Призваний в 1996 р. Прапорщик, старшина ВПК "Верхній Ларс" ОКПП "Владикавказ". Загинув 05.11.1997 р. в автокатастрофі під час виконання службових обов'язків. Похований у м. Владикавказ, Респ. Північна Осетія (Російська Федерація).

БРОВЧЕНКО Володимир Іванович. Нар. в 1944 р., с. Н. Миколаївка, Великоолександрівський р-н, Херсонська обл. Призваний 12.11.1963 р. Великоолександрівським РВК. Рядовий, стрілець роти супроводження потягів в/ч 2062 Зак.ПО. Помер 08.08.1965 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Нахічевань (Азербайджанська Респ.).

БУБЛИК Микола Олександрович. Нар. 01.10.1960 р., с. Бирлівка, Драбівський р-н, Черкаська обл., українець. Призваний 25.10.1980 р. Драбівським РВК. Прапорщик, старшина 8 прикз в/ч 2072 САПО. Загинув 18.09.1985 р. в автокатастрофі під час проходження військової служби.

БУДНИКОВ Віктор Павлович. Нар. в 1948 р., сел. Ханженкове м. Макіївки, Донецька обл. Мічман, нач. апаратної станції в/ч 2264 ТОПО. Помер 25.05.1985 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Макіївка.

БУЖИНСЬКИЙ Віктор Федорович. Нар. 23.07.1932 р., с. Приліпка, Козельщинський р-н, Полтавська обл., українець. Призваний 12.05.1952 р. Єнакієвським РВК Донецької обл. Прапорщик, старшина майстерні в/ч 2067 ТОПО. Помер 22.06.1985 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Южно-Сахалінськ (Російська Федерація).

БУКІН Микола Васильович. Нар. 02.10.1947 р., с. Опорець, Сколівський р-н, Львівська обл., росіянин. Призваний 24.10.1968 р. Заволзьким РВК м. Ярославль (Російська Федерація). В 1969 р. закінчив Челябінське військово-повітряне авіаційне училище штурманів. Капітан, штурман ескадрильї в/ч 2199 ТОПО. Загинув 12.10.1979 р. в авіакатастрофі під час виконання службових обов'язків. Похований у м. Ярославль.

БУЛАТ Михайло Леонідович. Нар. 16.08.1969 р., с. Зміївка, Бериславський р-н, Херсонська обл. Призваний в 1969 р. Дніпровським РВК м. Херсона. Рядовий, ст. майстер з електроприладів 2 прикз в/ч 2358 Зак.ПО. Загинув 10.02.1971 р. під час виконання службових обов'язків з охорони держ. кордону. Похований у м. Батумі, Аджарія (Грузія).

БУЛАХ Віталій Михайлович. Нар. в 1961 р. Призваний 29.10.1979 р. Бобровицьким РВК Чернігівської обл. Рядовий, лінійний наглядач в/ч 2033 САПО. Загинув 31.08.1980 р. під час виконання службових обов'язків. Похований у с. Макарівка Бобровицького р-ну.

БУЛКІН Олександр Іванович. Нар. в 1960 р., м. Бердянськ, Запорізька обл. Призваний 19.10.1978 р. Бердянським МВК. Рядовий, стрілець автотранспортної роти 7 прикз в/ч 2087 Зак.ПО. Помер 10.04.1980 р. під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

БУРАВСЬКИЙ Іван Іванович. Нар. 09.04.1946 р., с. Оситняжка, Новомиргородський р-н, Кіровоградська обл., українець. Призваний 24.06.1965 р. Запорізьким РВК Запорізької обл. В 1970 р. екстерном закінчив середнє військово училище при Московському вищому прикордонному командному училищі. Капітан, нач. 18 прикз в/ч 2012 Зак.ПО. Загинув 12.10.1975 р. в автокатастрофі під час виконання службових обов'язків. Похований у м. Дніпропетровськ.

БУРДІН Сергій Іванович. Нар. в 1959 р. Призваний 26.10.1979 р. Новопокровським РВК Луганської обл. Рядовий, музикант військового оркестру в/ч 2088. Загинув 29.06.1980 р. під час виконання службових обов'язків. Похований у сел. Білолуцьк Новопокровського р-ну.

БУРЛАКА Тимофій Тимофійович. Нар. в 1916 р., с. Гвоздавка, Любашівський р-н, Одеська обл. Призваний 10.10.1937 р. Любашівським РВК. Старшина надстр. сл., інструктор авіаозброєння в/ч 2174 Пд.ЗПО. Загинув 23.07.1959 р. під час виконання службових обов'язків. Похований у с. Котовка Біляївського р-ну Одеської обл.

БУРЛАЧЕНКО Геннадій Анатолійович. Нар. 31.07.1972 р., с. Павлівка, Погребищенський р-н, Вінницька обл., українець. Призваний у 1990 р. Погребищенським РВК. У 1995 р. закінчив КППОС. Ст. лейтенант, заст. нач. рприкз з виховної роботи в/ч 2487 ДСРУ. Загинув 23.08.1998 р. під час проходження військової служби. Похований у с. Черняєво Магдагаченського р-ну Амурської обл. (Російська Федерація).

БУРЛАЧЕНКО Юрій Георгійович. Нар. 06.03.1935 р., Російська Федерація, Респ. Марі Ел. Куженерський р-н, с. Басалаева, Призваний 09.09.1955 р. Алуштинським РВК, Автономна Респ. Крим. Ст. матрос, ст. електрик в/ч 2289 Півн.ПО. Загинув 01.03.1958 р. під час проходження військової служби.

БУХТА Броніслав Каспарович. Нар. 15.07.1915 р., с. Луки, Михайлівський р-н, Хмельницька обл., українець. Призваний 19.02.1943 р. Челябінським МВК за мобілізацією. Інженер-капітан, ст. інженер по КЕС в/ч 2161 Зах.ПО. Помер 06.03.1963 р. під час проходження військової служби. Похований на військовому гарнізонному кладовищі у м. Сімферополь.

ВАЙЛО Іван Павлович. Нар. в 1930 р., Чернігівська обл., м. Бахмач, українець. Призваний у 1950 р. Ухтомським РВК Московської обл. (Російська Федерація). Мол. сержант, ком. від-ня 9 приказ в/ч 2359 САПО. Помер 19.04.1953 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Ашгабат (Туркменістан).

ВАРЕНИК Сергій Іванович. Нар. 01.01.1960 р., Донецька обл., м. Слов'янськ, українець. Призваний 31.10.1978 р. Слов'янським МВК. У 1981 р. закінчив курси прапорщиків у м. Алмати у в/ч 9792. Прапорщик, нач. поста спец. зв'язку ОКПП "Рига". Загинув 06.07.1991 р. під час виконання службових обов'язків.

ВАРЯНИЦЯ Валерій Михайлович. Нар. в 1968 р., українець. Призваний у 1987 р. Ровеньківським РВК Луганської обл. Рядовий, стрілець КПП в/ч 2012 САПО. Загинув 09.12.1988 р. під час виконання службових обов'язків під час землетрусу в м. Ленінакан (Респ. Вірменія). Похований у м. Ровеньки Луганської обл.

ВАСИЛЕНКО Віктор Васильович. Нар. в 1935 р., українець. Призваний у 1954 р. Приморським РВК м. Одеса. Матрос. Загинув 29 жовтня 1955 р. на лінкорі "Новоросійськ". Похований: м. Севастополь.

ВАСИЛЬЄВ Віктор Павлович. Нар. в 1937 р., Донецька обл., м. Костянтинівка. Призваний 18.09.1956 р. Кіровським РВК м. Донецьк. Рядовий, стрілець 2 прикз в/ч 2141 Зах.ПО. Помер 25.08.1959 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Гродно (Респ. Білорусь).

ВАЩЕНКО Іван Григорович. Нар. 14.09.1962 р., Харківська обл., Куп'янський р-н, с. Селище. Призваний 26.10.1980 р. Куп'янським РВК. Єфрейтор, майстер автотранспортної роти в/ч 2042 САПО. Помер 14.10.1982 р. у ВГ м. Душанбе (Респ. Таджикистан) під час проходження військової служби. Похований у с. Моначинівка Куп'янського р-ну.

ВДОВІН Анатолій Миколайович. Нар. в 1939 р., Російська Федерація, Тамбовська обл., м. Моршанське. Призваний у 1958 р. Красногвардійським РВК Дніпропетровської обл. Єфрейтор, ст. автоматник 13 прикз в/ч 2068 ТОПО. Помер 26.10.1961 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Корсакове Сахалінської обл. (Російська Федерація).

ВЕЛИЧКО Пилип Дмитрович. Нар. в 1933 р., Російська Федерація, Алтайський край, Знаменський р-н, сел. Вознесенка, українець. Призваний у 1952 р. Знаменським РВК. Призовник. Прямував у в/ч 2187 Біл.ПО. Загинув 06.08.1952 р. під час аварії поїзда у Владимирській обл. (Російська Федерація). Похований у братській могилі на ст. Дровніно Уваровського р-ну Московської обл. (Російська Федерація).

ВЕТРОВ Андрій Михайлович. Нар. 26.11.1918 р., Запорізька обл., Веселівський р-н, с. Новоолександрівка, росіянин. Призваний 25.10.1939 р., служив у НКВС в м. Москва. У 1946 р. закінчив від-ня зв'язку Військового училища військ МВС у м. Москва. Ст. лейтенант, слухач КУОС в/ч 2462. Помер 17.02.1955 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Бабушкіно Московської обл. (Російська Федерація).

ВИЩАНСЬКИЙ Сергій Григорович. Нар. в 1957 р., Донецька обл., м. Шахтарськ. Призваний у 1976 р. Лисичанським РВК Луганської обл. Рядовий, комірник автотранспортної роти в/ч 2047 САПО. Загинув 02.08.1978 р. під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

ВІКНЯНСЬКИЙ Віктор Павлович. Нар. в 1936 р., Вінницька обл., Джулинська с/р, с. Веселівка. Призваний 14.09.1955 р. Бендерівським РВК (Респ. Молдова). Рядовий, вет. санітар-візник в/ч 2021. Помер 14.02.1957 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Ахалціхе (Грузія).

ВІННИКОВ Володимир Миколайович. Нар. в 1944 р., Сумська обл., Тростянецький р-н, с. Поляне. Призваний 02.06.1963 р. Охтирським РВК Сумської обл. Рядовий, стрілець 12 прикз в/ч 2047 САПО. Загинув 20.10.1964 р. в автокатастрофі під час проходження військової служби. Похований у сел. Кизил-Атрек (Туркменістан).

ВІННИЧЕНКО Михайло Павлович. Нар. в 1947 р., Харківська обл., Барвінківський р-н, с. Степове. Призваний 15.07.1966 р. Харківським РВК. Рядовий, водій-автослюсар в/ч 2533. Помер 08.11.1967 р. під час проходження військової служби. Похований в с. Гульча Алайського р-ну Ошської обл. (Киргизька Респ.)

ВІРЧЕНКО Олег Якович. Нар. 30.08.1954 р., Харківська обл., Ізюмський р-н, с. Донецьке. Призваний 02.11.1972 р. Ізюмським РВК. Рядовий, електрозварник в/ч 2047 САПО. Загинув 13.01.1975 р. під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

ВЛАДИМИРОВ Володимир Андрійович. Нар. 11.12.1962 р., Респ. Казахстан, Східно-Казахстанська обл., м. Леніногорськ, росіянин. Призваний 01.08.1980 р. Сакським РВК Автономної Республіки Крим. У 1983 р. закінчив Військове авіаційно-технічне училище у м. Кіров. Ст. лейтенант, ст. технік авіабортний-повітряний стрілець вертольота Мі-24 в/ч 2199 ТОПО. Загинув 02.08.1985 р. в авіакатастрофі під час виконання службових обов'язків. Похований у м. Євпаторія (Автономна Респ. Крим).

ВЛАСЕНКО Юрій Володимирович. Нар. в 1966 р., Донецька обл., м. Слов'янськ, українець. Призваний 11.05.1986 р. Слов'янським МВК. Мол. сержант, ком. від-ня в/ч 2012 Зак.ПО. Загинув 18.01.1987 р. під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

ВОЛОШИН Ігор Олексійович. Нар. 10.07.1972 р., Черкаська обл., м. Кам'янка. У 1995 р. закінчив Московський військовий інститут ФПС Росії. Лейтенант, нач. учприкз в/ч 2462. Загинув 30.09.1995 р. під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

ВОЛОШИН Микола Кузьмич. Нар. в 1926 р., Харківська обл., Вовчанський р-н, с. Країчне. Призваний 28.04.1943 р. Вовчанським РВК. Старшина 1 статті надстр. сл., ком. моторного від-ня катера в/ч 2095. Загинув 24.07.1956 р. під час виконання службових обов'язків.

ВОЛОЩУК Михайло Якович. Нар. в 1937 р., Вінницька обл., Калинівський р-н, с. Пиків. Рядовий, водій автороти в/ч 2134 ПдЗПО. Помер 11.04.1959 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Бельці (Респ. Молдова).

ВОРОНА Петро Павлович. Нар. в 1961 р., м. Харків, українець. У 1983 р. закінчив Вище військове училище тилу МВС у м. Харків. Ст. лейтенант, нач. сл. тилу в/ч 2047. Загинув 24.03.1988 р. під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

ВОСКРЕСЕНСЬКИЙ Олександр Олександрович. Нар. в 1949 р., Луганська обл., м. Кіровськ, росіянин. Призваний 12.05.1968 р. Кіровським РВК. Рядовий, кавалерист в/ч 2088. Загинув 29.06.1969 р. під час виконання службових обов'язків з охорони державного кордону.

В'ЯЗМІТІНОВ Олександр Іванович. Нар. в 1953 р., Миколаївська обл., Жовтневий р-н, р-п ім. Шевченка. Призваний 13.11.1971 р. Жовтневим РВК. Прапорщик, інструктор взводу обслуговування в/ч 2042 САПО. Загинув 14.08.1977 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Керки (Туркменістан).

В'ЯЛИЙ Іван Спиридонович. Нар. 19.06.1931 р., Луганська обл., с. Червона Поляна, росіянин. У 1954 р. закінчив Військове училище військ МВС у м. Орджонікідзе. Майор тех. сл., нач. КЕС тилу в/ч 2533. Помер 09.12.1977 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Ош (Киргизька Респ.)

ГАБАТЕЛЬ Станіслав Іванович. Нар. 10.06.1940 р., Хмельницька обл., Волочиський р-н, с. Завалійки, українець. У 1965 р. закінчив Вище прикордонне командне училище в м. Алмати. Майор, ст. офіцер 1-го від-ня штабу в/ч 2198 Приб.ПО. Помер 07.08.1984 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Волочиськ.

ГАВРИЛЕНКО Євген Тихонович. Нар. 23.10.1951 р., Російська Федерація, Челябінська обл., м. Магнітогорськ, росіянин. Призваний 01.11.1969 р. Дніпровським РВК Херсонської обл. Рядовий, ст. стрілець 2 прикз в/ч 2358 Зак.ПО. Загинув 10.02.1971 р. під час виконання службових обов'язків з охорони державного кордону. Похований у м. Батумі, Аджарія (Грузія).

ГАВРИЛЬЧУК Сергій Петрович. Нар. 30.08.1964 р., Луганська обл., м. Ровеньки. Призваний 25.10.1982 р. Ровеньківським РВК. Єфрейтор, ст. майстер з електроприладів 4 прикз в/ч 2088 САПО. Загинув 26.09.1984 р. під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

ГАВРИЛЯКА Микола Сергійович. Нар. 01.03.1933 р., Російська Федерація, Омська обл., Черлацький р-н, с. Ніколаєвка, українець. Призваний 22.07.1952 р. Оконешниковським РВК Омської обл. Призовник. Прямував у в/ч 2114 Приб.ПО Загинув 06.08.1952 р. під час аварії поїзда у Владимирській обл. Похований у братській могилі на ст. Дровніно Уваровського р-ну Московської обл. (Російська Федерація).

ГАВРИШ Леонід Іванович. Нар. 24.03.1971 р., Черкаська обл., Золотоніський р-н, с. Домантове, українець. Призваний 15.05.1989 р. Золотоніським РВК. Рядовий, навідник-оператор 3 прикз в/ч 2033. Загинув 08.06.1991 р. під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

ГАЙДАШ Григорій Митрофанович. Нар. в 1912 р., Запорізька обл., с. Вознесенка. Призваний у 1941 р. Запорізьким РВК. Старшина надстр. сл., кухар-інструктор в/ч 2114 Лен.ПО. Загинув 09.08.1954 р. на р. Дніпро, рятуючи потопаючу дитину. Похований у м. Запоріжжя.

ГАЛАГУР Олексій Іванович. Нар. в 1940 р., Дніпропетровська обл., Магдалинівський р-н, с. Першотравневе. Призваний 22.09.1959 р. Магдалинівським РВК. Єфрейтор, ст. автоматник 6 прикз в/ч 2063 САПО. Помер 17.07.1961 р. під час проходження військової служби. Похований у смт Серахс (Туркменістан).

ГАЛАЙБЕДА (ГАЛАЙБІДА) Володимир Миколайович. Нар. в 1939 р., м. Луганськ. Призваний 15.07.1961 р. Краснолуганським РВК Луганської обл. Рядовий, стрілець 2 прикз в/ч 2045 ТОПО. Загинув 24.01.1964 р. під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

ГАНГАЛО Вадим Миколайович. Нар. в 1971 р., Житомирська обл., Володарсько-Волинський р-н, с. Ставки. Призваний 18.11.1989 р. Володарсько-Волинським РВК. Рядовий в/ч 2433 Зак.ПО. Загинув 23.11.1990 р. під час виконання службових обов'язків. Нагороджений орденом Червоної Зірки (посмертно). Похований за місцем народження.

ГАПИЧ Іван Дмитрович. Нар. 17.07.1941 р., Донецька обл., Красноармійський р-н, с. Лисівка. У 1968 р. закінчив Вище прикордонне командне училище в м. Москва. Капітан, ком. автотранспортної роти в/ч 2393 Зак.ПО. Загинув 31.08.1979 р. в автокатастрофі під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

ГВОЗДЄВ Владислав Вікторович. Нар. 07.02.1966 р., Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг. Призваний 04.05.1984 р. Центрально-Міським РВК м. Кривий Ріг. Сержант надстр. сл., нач. складу КЕС в/ч 2063 САПО. Загинув 26.12.1986 р. в автокатастрофі під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

ГВОЗДЕЦЬКИЙ Микола Олексійович. Нар. в 1971 р., Сумська обл., Роменський р-н, с. Хрешатик, українець. Призваний 15.11.1989 р. Роменським РВК. Рядовий, стрілець 13 прикз в/ч 2038 Зак.ПО. Загинув 25.11.1990 р. під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

ГЕЙКО Петро Іванович. Нар. 17.09.1925 р., Кіровоградська обл., Олександрівський р-н, с. Нова Прага, українець. У 1945 р. закінчив курси мол. лейтенантів у м. Благовещенськ. Підполковник, ст. офіцер відділу КПП штабу в/ч 2453 Зак.ПО. Помер 18.06.1979 р. під час проходження військової служби.

ГЕРАСИМЕНКО Сергій Євгенович. Нар. 05.07.1971 р., Російська Федерація, Краснодарський край, ст-ця Виселки. Призваний у 1989 р. Свердловським РВК Луганської обл. Мол. сержант в/ч 2099 САПО. Загинув 01.12.1990 р. під час проходження військової служби.

ГЕРАСИМОВ Степан Михайлович. Нар. в 1943 р., Хмельницька обл., Дунаєвецький р-н, с. Мліївка. Призваний 31.10.1962 р. Ленінським РВК м. Дніпропетровськ. Рядовий, телеграфіст роти зв'язку в/ч 2016 Зак.ПО. Загинув 21(19).10.1963 р. під час виконання службових обов'язків. Похований у м. Батумі, Аджарія (Грузія).

ГЕРАЩЕНКО Яків Терентійович. Нар. в 1926 р., Черкаська обл., Чигиринський р-н, Тарасо-Григорівська с/р, українець. Призваний у 1943 р. Чигиринським РВК. Ст. сержант, ст. писар в/ч 9583 Півн.ПО. Загинув 20.10.1952 р. під час виконання службових обов'язків.

ГІЖКО Віктор Андрійович. Нар. в 1939 р., Київська обл., Києво-Святошинський р-н, м. Боярка. Призваний у 1958 р. Васильківським РВК Київської обл. Рядовий, чоботар приком "Кара-Кала" в/ч 2047. Загинув 06.08.1961 р. в автокатастрофі під час проходження військової служби. Похований на російському кладовищі у м. Кизил-Арват (Туркменістан).

ГЛАЗНЬОВ В'ячеслав Анатолійович. Нар. 20.09.1954 р., м. Одеса. У 1977 р. закінчив Вище військово-морське училище у м. Калінінград. Ст. лейтенант, пом. ком. ПСКР-351 в/ч 2536 ДСПО. Загинув 10.07.1980 р. під час виконання службових обов'язків з охорони державного кордону.

ГЛОБІН Віталій Миколайович. Нар. в 1955 р., Одеська обл., с. Юркове. Призваний у 1973 р. Березівським РВК Одеської обл. Старшина 2 статті, ком. від-ня мотористів ПСКР-682 в/ч 2264. Загинув 11.11.1975 р. під час виконання службових обов'язків з охорони державного кордону. Похований за місцем народження.

ГЛУХОВ Микола Іванович. Нар. 23.04.1958 р., Донецька обл., Володарський р-н, сел. Володарське, українець. Призваний у 1976 р. Кременчуцьким РВК Полтавської обл. У 1982 р. закінчив Льотне училище цивільної авіації в м. Кременчук, у 1991 р. — Вище військово-авіаційне училище в м. Сизрань. Майор, заст. ком. вертолітної ае з льотної підготовки в/ч 2095. Загинув 19.10.1995 р. в авіакатастрофі в р-ні о. Більшовик під час виконання службових обов'язків з охорони державного кордону. Нагороджений орденами Червоного Прапора та Червоної Зірки. Похований за місцем народження.

ГЛУЩЕНКО Олександр Олексійович. Нар. в 1956 р., м. Луганськ. Призваний у 1975 р. Жовтневим РВК м. Луганськ. Рядовий, стрілець 6 прикз в/ч 2072. Загинув 08.05.1976 р. в автокатастрофі під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

ГНАТЮК Василь Анатолійович. Нар. 25.11.1965 р., Черкаська обл., Уманський р-н, с. Берестовець. Призваний 28.10.1985 р. Уманським ОМВК. Прапорщик, старшина 11 прикз в/ч 9847 САПО. Загинув 25.01.1991 р. під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

ГОВОРУХА Віталій Олександрович. Нар. в 1967 р., Донецька обл., м. Краматорськ, українець. Призваний 11.05.1986 р. Краматорським ОМВК. Прапорщик, ст. спеціаліст СПС в/ч 2133 ПЗПО. Помер 16.06.1991 р. під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

ГОЛДАЙ Аркадій Агафонович. Нар. 01.01.1950 р., Тернопільська обл., Лановецький р-н, с. Гриньки. Призваний 08.11.1969 р. Березанським РВК Миколаївської обл. Ст. прапорщик, ст. технік опер. пункту в/ч 2103 САПО. Помер 02.03.1991 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Ашгабат (Туркменістан).

ГОЛОВАНОВ Анатолій Михайлович. Нар. 14.11.1934 р., м. Донецьк, росіянин. Призваний 08.10.1953 р. Сталіно-Заводським РВК м. Донецьк. Рядовий, кулеметник в/ч 2143 ПЗПО. Загинув 10.11.1956 р. під час виконання службових обов'язків. Похований в с. Ухта Калевальського р-ну, Карелія (Російська Федерація).

ГОЛОВНЕНКО Анатолій Іванович. Нар. в 1970 р., Луганська обл., Кременський р-н, с. Варварівка. Призваний 26.06.1989 р. Рубежанським МВК Луганської обл. Рядовий, стрілець 13 приказ в/ч 2013 Зак.ПО. Загинув 16.07.1990 р. під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

ГОЛОФЕЇВ (Голофесв) Євламній Семенович. Нар. в 1935 р., Одеська обл., Ізмаїльський р-н, р-п Котовського, росіянин. Призваний у 1954 р. Ізмаїльським РВК. Матрос, в/ч 51390. Загинув 29 жовтня 1955 р. на лінкорі "Новоросійськ". Похований: м. Севастополь.

ГОЛОЩАПОВ Володимир Степанович. Нар. 27.10.1946 р., Донецька обл., Артемівський р-н, смт Луганське, українець. Призваний 26.06.1965 р. Артемівським МВК. У 1968 р. закінчив Військове авіаційне училище в м. Харків. Лейтенант, ст. технік авіаційно-бортової служби в/ч 2541 Заб.ПО. Загинув 26.07.1970 р. в авіакатастрофі під час виконання службових обов'язків. Похований у м. Чита (Російська Федерація).

ГОНЧАРЕНКО Микола Миколайович. Нар. в 1939 р., Миколаївська обл., м. Вознесенськ, українець. Призваний у 1958 р. Вознесенським РВК. Сержант в/ч 2047. Помер 29.09.1960 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Кизил-Атрек (Туркменістан).

ГОРБАЧОВ Олександр Валерійович. Нар. в 1975 р., м. Чернівці, українець. Призваний 29.11.1993 р. Верхоянським ОРВК, Респ. Саха (Якутія) (Російська Федерація). Рядовий к/сл., інструктор зі спорту в/ч 2539 Заб.РУ. Загинув 12.06.1999 р. під час проходження військової служби. Похований у с. Богословське Ногінського р-ну Московської обл. (Російська Федерація).

ГОРДІЄНКО Павло Васильович. Нар. 06.08.1962 р., Харківська обл., м. Лозова. Призваний 18.10.1982 р. Лозівським РВК. Рядовий, комірник автотранспортної роти в/ч 2063 САПО. Помер 21.11.1983 р. в ОГПВ м. Ашгабата (Туркменістан) під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

ГОРЕНЮК Петро Омелянович. Нар. в 1920 р., Вінницька обл., Шаргородський р-н, с. Глибалівка, українець. Призваний у 1940 р. Шаргородським РВК. Капітан, офіцер 2-го від-ня штабу в/ч 2072 САПО. Помер 26.10.1955 р. під час проходження військової служби. Похований на російському кладовищі у м. Ташкент (Респ. Узбекистан).

ГОРЖЕЄВ Анатолій Михайлович. Нар. в 1948 р. Призваний 28.06.1967 р. Бориспільським РВК Київської обл. Рядовий, водій в/ч 2465 САПО. Помер 23.02.1969 р. під час проходження військової служби.

ГОРІЛИЙ Василь Олександрович. Нар. 27.09.1966 р., Чернігівська обл., Городнянський р-н, с. Будище. Призваний 09.11.1984 р. Городнянським РВК. Рядовий, стрілець 7 прикз в/ч 2033 САПО. Загинув 21.09.1985 р. під час виконання службових обов'язків з охорони державного кордону. Похований за місцем народження.

ГОРІШНИЙ Віктор Петрович. Нар. в 1946 р. Призваний 29.10.1965 р. Дрогобицьким РВК Львівської обл. Сержант, ком. від-ня 3 прикз в/ч 2114 ПЗПО. Помер 14.04.1968 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Дрогобич.

ГОРОБЕЦЬ Олександр Несторович. Нар. 05.08.1967 р., Кіровоградська обл., Новоархангельський р-н, с. Небелівка. Призваний 23.10.1985 р. Новоархангельським РВК. Рядовий, водій автотранспортної роти в/ч 2099. Загинув 12.03.1987 р. під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

ГОРОПКО Ігор Петрович. Нар. в 1966 р., Запорізька обл., Кам'янсько-Дніпровський р-н, с. Благовіщенка, українець. Призваний 12.05.1985 р. Кам'янсько-Дніпровським РВК. Рядовий, кухар-пекар в/ч 2012. Помер 13.11.1985 р. під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

ГРИГОР'ЄВ Володимир Юрійович. Нар. 19.04.1970 р., Луганська обл., Міловський р-н, с. Великоцьке. Призваний 21.05.1989 р. Ядрінським РВК, Чувашія. Рядовий, стрілець учбового пункту в/ч 2254 ДСПО. Загинув 22.07.1989 р. під час виконання службових обов'язків. Похований у с. Асаново Комсомольського р-ну, Чувашія (Російська Федерація).

ГРИНЬ Василь Борисович. Нар. в 1956 р., Чернігівська обл., м. Носівка. Призваний 04.11.1974 р. Носівським РВК. Єфрейтор, ст. майстер з електроприладів 8 прикз в/ч 2033 САПО. Загинув 19.04.1976 р. під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

ГРИНЬКОВСЬКИЙ Валентин Михайлович. Нар. в 1959 р., Кіровоградська обл., Гайворонський р-н, с. Соломія. Призваний у 1977 р. Гайворонським РВК. Рядовий, кухар-пекар в/ч 2047 САПО. Загинув 02.08.1978 р. під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

ГРІПІЧ Василь Якович. Нар. 17.02.1915 р., м. Харків, українець. Призваний 11.10.1937 р. Харківським МВК. У 1938 р. закінчив школу мол. нач. складу в м. Ташкент, у 1940 р. — курси мол. лейтенантів зв'язку при Військовому технічному училищі НКВС у м. Москва. Капітан, нач. вузла телефонно-телеграфного зв'язку роти зв'язку в/ч 2058. Нагороджений орденом Червоної Зірки. Помер 28.03.1956 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Бішкек (Киргизька Респ.)

ГРОМИШ Ярослав Федорович. Нар. в 1963 р., Донецька обл., м. Родинське, українець. Призваний 02.11.1982 р. Красноармійським РВК Донецької обл. Рядовий, стрілець-водій 3 прикз в/ч 2062 Зак.ПО. Загинув 15.02.1984 р. під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

ГРУШЕЦЬКИЙ Микола Іванович. Нар. в 1963 р., Житомирська обл., Малинський р-н, с. Федорівка. Призваний 21.10.1981 р. Жовтневим РВК м. Києва. Рядовий, водій автотранспортної роти в/ч 2141 Зах.ПО. Загинув 21.10.1982 р. в автокатастрофі під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

ГУЗЬ Петро Гнатович. Нар. 04.02.1964 р., Сумська обл., м. Недригайлів, росіянин. Призваний 05.12.1983 р. Недригайлівським РВК. Матрос, радіотелеграфіст в/ч 2241. Помер 27.09.1981 р. під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

ГУЛАК Михайло Михайлович. Нар. в 1962 р., Дніпропетровська обл., Криничанський р-н, с. Маломихайлівка. Призваний 29.09.1980 р. Криничанським РВК. Рядовий, тракторист інженерно-саперної роти в/ч 9847 САПО. Загинув 24.12.1981 р. під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

ГУНЧАК Степан Григорович. Нар. 05.01.1923 р., Вінницька обл., Немирівський р-н, Брацлавська с/р, с. Руська Чернишівка, українець. У 1941 р. закінчив Військово-морське авіаційне училище, у 1956 р. — штурманський факультет Військово-повітряної академії. Майор, нач. штабу-штурман в/ч 2397 Півн.ПО. Нагороджений орденом Червоної Зірки. Загинув 29.03.1961 р. в авіакатастрофі під час виконання службових обов'язків за 40 км на південний схід від м. Петрозаводськ в Онезькому озері (Російська Федерація).

ГУРТОВЕНКО Павло Олександрович. Нар. в 1934 р., Київська обл., Ставищенський р-н, с. Станіславчик. Призваний у 1953 р. Ставищенським РВК. Рядовий, курсант в/ч 2158. Загинув 11.03.1954 р. під час проходження військової служби. Похований на кладовищі "Пескі" у м. Петрозаводськ, Карелія (Російська Федерація).

ГУСЄВ Сергій Анатолійович. Нар. в 1963 р., м. Харків. Призваний у 1981 р. Ленінським РВК м. Харкова. Рядовий, водій-електрик 11 прикз в/ч 2099. Загинув 12.10.1983 р. в авткатастрофі під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

ГУСЕВ Яків Анатолійович. Нар. в 1959 р., Черкаська обл., Чигиринський р-н, с. Галаганівка, українець. Призваний у 1977 р. Чигиринським РВК. Єфрейтор, ст. оператор 1 прикз в/ч 2047 САПО. Помер 07.08.1979 р. під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

ДАВИДОВ Павло Панасович. Нар. 05.07.1965 р., Київська обл., м. Миронівка, українець. Призваний 25.08.1982 р. Миронівським РВК. У 1986 р. закінчив Вище прикордонне командне училище у м. Москва. Лейтенант, заст. нач. 13 прикз в/ч 2045 ТОПО. Загинув 10.11.1987 р. в автокатастрофі під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

ДАВИДЧУК Юрій Олександрович. Нар. в 1961 р., м. Донецьк, українець. Призваний 24.10.1980 р. Кіровоградським ОМВК м. Кіровоград. Прапорщик, ст. бортмеханік вертольота Мі-8, повітряний стрілець в/ч 2178 САПО. Загинув 21.02.1983 р. під час виконання службових обов'язків. Похований у м. Первомайськ Харківської обл.

ДАНИЛОВ Володимир Миколайович. Нар. в 1964 р. Призваний 03.11.1983 р. Торезьким РВК Донецької обл. Рядовий, водій-прожекторист 9 прикз в/ч 2021 Зак.ПО. Загинув 18.03.1985 р. в автокатастрофі під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

ДАНИЛЬЧУК Микола Володимирович. Нар. 01.09.1958 р., Житомирська обл., Баранівський р-н, с. Мирославль, українець. Призваний 14.11.1976 р. Ємільчинським РВК Житомирської обл. У 1981 р. закінчив Ярославське вище військово-фінансове училище ім. А.В. Хрульова. Підполковник, заст. нач. приказів по тилу, нач. тилу в/ч 2150 ПЗПО. Помер 24.05.1993 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Суоярві, Карелія (Російська Федерація).

ДАЦЕНКО Володимир Іванович. Нар. в 1964 р. Призваний у 1982 р. Семенівським РВК Полтавської обл. Рядовий, стрілець-водій 4 прикз в/ч 2144 Зах.ПО. Помер 20.07.1983 р. під час проходження військової служби. Похований в смт Семенівка Полтавської обл.

ДЕДЮШКО Василь Федорович. Нар. в 1950 р. Призваний 23.05.1969 р. Рубежанським РВК Луганської обл. Сержант, контролер ОКПП "Забайкальск" Заб.ПО. Загинув 26.08.1970 р. під час виконання службових обов'язків. Похований в р. сел. Забайкальськ Читинської обл. (Російська Федерація).

ДЕЙНЕГА Петро Олексійович. Нар. 16.07.1917 р., Донецька обл., Мар'їнський р-н, с. Костянтинівка, українець. Призваний 16.10.1938 р. Донецьким МВК. У 1946 р. закінчив Училище МВС у м. Москва. Лейтенант, нач. вузла радіозв'язку в/ч 2020 Топо. Загинув 19.06.1952 р. в автокатастрофі під час виконання службових обов'язків. Похований у м. Находка Приморського краю (Російська Федерація).

ДЕМЕНЄВ Юрій Валентинович. Нар. 19.08.1961 р. Призваний 16.11.1979 р. Селидівським РВК Донецької обл. Матрос, ст. корабельний електрик в/ч 2306 Топо. Загинув 06.03.1982 р. під час проходження військової служби в автокатастрофі в с. ім. В.П. Чкалова Ясинуватського р-ну Донецької обл.

ДЕМЧЕНКО Анатолій Іванович. Нар. в 1967 р., Полтавська обл., Кобеляцький р-н, с. Чорбівка, українець. Призваний 02.10.1985 р. Кобеляцьким РВК. Єфрейтор, ст. водій-стрілець 23 прикз в/ч 2012 Зак.ПО. Загинув 06.05.1987 р. під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

ДЕМЧЕНКО Генріх Денисович. Нар. 23.08.1930 р., Харківська обл., м. Мерефа, українець. У 1952 р. закінчив Прикордонне військове училище в м. Москва, у 1962 р. — Вищу школу КДБ ім. Ф.Е. Дзержинського. Майор, комендант приком "Кара-Кала" в/ч 2047 САПО. Загинув 21.03.1968 р. під час виконання службових обов'язків.

ДЕМЧЕНКО Петро Якович. Нар. 15.10.1914 р., Черкаська обл., Чорнобаївський р-н, с. Васютинці, українець. У 1938 р. закінчив Державний медінститут у м. Свердловськ, у 1965 р. — курси удосконалення медскладу при Військово-медичній академії ім. С.М. Кірова в м. Ленінград. Підполковник м/сл., ст. ординатор ОГПВ в/ч 2520 Заб.ПО. Помер 03.12.1969 р. під час проходження військової служби в м. Москва (Російська Федерація).

ДЕМ'ЯНЕНКО Олександр Іванович. Нар. 03.10.1966 р., Харківська обл., Куп'янський р-н, с. Гусинка, українець. Призваний 11.11.1984 р. Куп'янським РВК. Рядовий, водій-слюсар взводу обслуговування 2 ммг в/ч 2066 САПО. Загинув 24.10.1985 р. під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

ДЕНИЧЕНКО Олександр Миколайович. Нар. в 1960 р., Одеська обл., Арцизький р-н, с. Вишняки. Призваний 24.08.1978 р. Саратовським МВК Одеської обл. Мічман, старшина зведеної команди, гол. боцман ПСКР "Неман" в/ч 2264 ТОПО. Загинув 08.08.1986 р. під час виконання службових обов'язків. Похований у с. Надежда Саратовського р-ну Одеської обл.

ДЕРЕВ'ЯНЧЕНКО Олег Васильович. Нар. 24.09.1967 р., Кіровоградська обл., Світловодський р-н, с. Подорожнє, українець. Призваний 23.10.1985 р. Світловодським РВК. Рядовий, стрілець-водій автотранспортної роти 14 прикз

в/ч 2033 САПО. Помер 07.09.1986 р. в ОГ м. Душанбе (Респ. Таджикистан) під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

ДЕРКАЧ Володимир Миколайович. Нар. в 1969 р., Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг, українець. Призваний 13.05.1987 р. Жовтневим РВК м. Кривий Ріг. Рядовий, майстер з електроприладів інженерно-саперної роти в/ч 2392 Зак.ПО. Помер 01.06.1988 р. під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

ДЕРУС Віктор. Одеська обл., Роздільнянський р-н, с. Желепове, українець. Призваний у 1954 р. Роздільнянським РВК. Матрос, 1 артдивізіон. Загинув 29 жовтня 1955 р. на лінкорі "Новоросійськ". Похований: м. Севастополь.

ДЕСЯТНИКОВ Микола Олександрович. Нар. в 1943 р., Дніпропетровська обл., м. Новомосковськ. Призваний 04.11.1962 р. Ленінським РВК Дніпропетровської обл. Рядовий, стрілець 24 прикз в/ч 2016 Зак.ПО. Загинув 14.09.1963 р. під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

ДЗЮБА Анатолій Сергійович. Нар. 03.07.1934 р., Вінницька обл., Шаргородський р-н, с. Стрільники, українець. Призваний 23.09.1954 р. Молотовським МВК Архангельської обл. (Російська Федерація). У 1955 р. закінчив міжокружну автошколу ГУВС МВС СРСР з підготовки мол. спеціалістів. Прапорщик, ком. взводу окружної школи кухарів ДСПО. Помер 20.07.1974 р. під час проходження військової служби.

ДЗЮБА Володимир Пилипович. Нар. в 1971 р., Черкаська обл., Монастирищенський р-н, с. Халаїдове. Призваний 25.11.1989 р. Рядовий, майстер-кулеметник 4 прикз в/ч 2063 САПО. Загинув 29.04.1990 р. під час виконання службових обов'язків. Похований в с. Половинчик Монастирищенського р-ну.

ДЗЮБА Федір Іванович. Нар. 17.03.1942 р., Харківська обл., Зміївський р-н, с. Скрипаї. Призваний 21.06.1961 р. Зміївським РВК. Рядовий, водій в/ч 2022 САПО. Пропав безвісти 18.06.1964 р. під час проходження військової служби в р-ні кишлака Хіхик (Респ. Таджикистан).

ДОБРОВ Петро Олександрович. Нар. 23.11.1937 р., Одеська обл., Білгород-Дністровський р-н, с. Удобне. Призваний 13.09.1956 р. Старокозаським РВК Одеської обл. Рядовий, стрілець-будівельник в/ч 9506. Загинув 01.01.1959 р. під час проходження військової служби у Вінницькій обл. Похований за місцем народження.

ДОБРОВОЛЬСЬКИЙ Петро Іванович. Нар. в 1949 р., Миколаївська обл., смт Криве Озеро. Призваний 16.05.1968 р. Кривоозерським РВК. Сержант, ком. від-ня 14 прикз в/ч 2072 САПО. Загинув 27.09.1969 р. в автокатастрофі під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

ДОВГАНЮК Андрій Дмитрович. Нар. 19.04.1965 р., Луганська обл., м. Привілля. Призваний 19.10.1983 р. Лисичанським РВК Луганської обл. Рядовий, стрілець-навідник 13 прикз в/ч 2063 САПО. Загинув 29.10.1985 р. в автокатастрофі під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

ДОЛЯ Петро Петрович. Нар. 16.04.1951 р., Запорізька обл., Чернігівський р-н, с. Петровське, українець. Призваний 10.11.1969 р. Чернігівським РВК. У 1975 р. закінчив Вище прикордонне командне училище в м. Алмати. Майор, заст. нач. штабу в/ч 2178 САПО. Брав участь у бойових діях у Республіці Афганістан. Помер 19.02.1989 р. під час проходження військової служби.

ДОНДЮК Андрій Семенович. Нар. 15.07.1905 р., Хмельницька обл., Славутський р-н, с. Полянь, українець. Призваний 31.07.1943 р. Хабаровським МВК (Російська Федерація). У 1944 р. закінчив фронтіві інтендантські курси в м. Владивосток. Капітан, нач. відділу військскладу № 333 Закарп.ПО. Помер 09.05.1952 р. в ОВГ м. Мукачеве Закарпатської обл. під час виконання службових обов'язків.

ДОНЧЕНКО Євген Дмитрович. Нар. 29.07.1937 р., Хмельницька обл., Віньковецький р-н, с. Вінківці, українець. Призваний 25.08.1955 р. ОРВК м. Жмеринка Вінницької обл. У 1958 р. закінчив фінансове від-ня Військового училища МВС. Майор інт. сл., нач. фінчастини в/ч 2062 Зак.ПО. Загинув 19.07.1970 р. під час проходження військової служби.

ДОНЧЕНКО Станіслав. Одеська обл., Фрунзівський р-н, с. Мар'їна Роша, українець. Загинув 29 жовтня 1955 р. на лінкорі "Новоросійськ". Похований: м. Севастополь.

ДОРОШЕНКО Микола Трохимович. Нар. 12.01.1919 р., Чернігівська обл., Щорський р-н, с. Малий Щимель. У 1942 р. закінчив курси мол. політруків при Орджонікідзевському військовому училищі НКВС ім. С.М. Кірова. Підполковник, ст. офіцер відділу кадрів УПВ Зак.ПО. Помер 16.02.1964 р. під час проходження військової служби.

ДРАГОВИЧ Олександр Миколайович. Нар. 08.02.1947 р., Луганська обл., Краснодонський р-н, с. Пархоменко. Призваний 05.07.1966 р. Жовтневим РВК м. Луганська. Єфрейтор, ком. ланки 7 прикз в/ч 2103 САПО. Помер 10.05.1968 р. в ОГ під час проходження військової служби. Похований в м. Ашгабат (Туркменістан).

ДРАЧ Геннадій Григорович. Нар. 22.08.1966 р., Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг, українець. Призваний 30.10.1986 р. Центрально-Міським РВК м. Кривий Ріг. Рядовий, водій інженерно-саперної роти в/ч 2072 САПО. Загинув 27.11.1987 р. під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

ДРОБОТ Дмитро Опанасович. Нар. 05.01.1934 р., Російська Федерація, Омська обл., Павлоградський р-н, с. Павлоградка, українець. Призваний у 1953 р. Павлоградським РВК. Рядовий, електромеханік в/ч 2039 ДСПО. Помер 04.04.1955 р. під час проходження військової служби. Похований на Нікольському кладовищі у м. Куйбишевка-Восточна Амурської обл. (Російська Федерація).

ДУБОВИЦЬКИЙ Володимир Іринійович. Нар. 21.07.1939 р., Вінницька обл., Хмільницький р-н, с. Широка Гребля, українець. Призваний 24.10.1958 р. Хмільницьким РВК. У 1963 р. закінчив Ярославське військове училище. Майор інт. сл., нач. КЕС в/ч 9792 Сх.ПО. Помер 19.12.1982 р. під час проходження військової служби.

ДУДНИЦЬКИЙ Олександр Вільович. Нар. в 1967 р., Луганська обл., Лутугинський р-н, смт Успенка. Призваний 10.11.1985 р. Лутугинським РВК. Рядовий, стрілець в/ч 2103 САПО. Загинув 09.04.1987 р. під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

ДУДЧЕНКО Валентин Анатолійович. Нар. 03.04.1966 р., Луганська обл., Станично-Луганський р-н, смт Петрівка, українець. Призваний 12.05.1985 р. Станично-Луганським РВК. Матрос, корабельний електрик ПСКР-624 в/ч 2375 Зак.ПО. Загинув 09.06.1986 р. під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

ДЯКІВ (ДЬЯКОВ) Василь Михайлович. Нар. в 1946 р., Кіровоградська обл., Олександрівський р-н, с. Михайлівка. Призваний 23.07.1965 р. Олександрівським РВК. Рядовий, стрілець-водій 8 прикз в/ч 2490 СхПО. Загинув 03.04.1967 р. під час проходження військової служби. Похований у с. Наринкол Алматинської обл. (Респ. Казахстан).

ДЯЧЕНКО Анатолій Григорович. Нар. в 1967 р., українець. Призваний у 1985 р. Чернігівським РВК Запорізької обл. Рядовий, водій автотранспортної роти в/ч 2187 Зах.ПО. Помер 01.11.1987 р. під час проходження військової служби. Похований у с. Новомихайлівка Чернігівського р-ну Запорізької обл.

ДЯЧЕНКО (ДЬЯЧЕНКО) Володимир Іванович. Нар. в 1952 р., Автономна Респ. Крим, Красногвардійський р-н, с. Рівне. Призваний 30.04.1972 р. Київським РВК м. Сімферополя. Рядовий, водій автотранспортної роти в/ч 2022 САПО. Загинув 25.10.1972 р. в автокатастрофі під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

ЄВДОКИМОВ Віктор Васильович. Нар. 24.09.1941 р., Російська Федерація, Курська обл., Фатезький р-н, с. Ульяновка. Призваний у 1961 р. Жовтневим РВК м. Дніпропетровськ. Рядовий, стрілець 36 прикз в/ч 2255 ТОПО. Загинув 27.09.1963 р. під час проходження військової служби.

ЄВМЕНЕНКОВ Ігор Михайлович. Нар. в 1962 р., Дніпропетровська обл., м. Марганець. Призваний 26.10.1981 р. Марганецьким МВК. Рядовий, стрілець в/ч 2420 САПО. Помер 27.05.1982 р. під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

ЄГОРОВ Олександр Петрович. Нар. в 1971 р., Кіровоградська обл., Новоархангельський р-н, с. Нерубайка. Призваний 18.05.1989 р. Новоархангельським РВК. Рядовий, навідник 1 прикз в/ч 2066 САПО. Загинув 27.12.1989 р. в автокатастрофі під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

ЕЛИСЄЄВ Віктор Михайлович. Нар. в 1962 р., Донецька обл., м. Держинськ. Призваний 21.04.1980 р. Держинським МВК. Курсант ШСС в/ч 2066 САПО. Помер 15.11.1980 р. під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

ЄРЕМЕНКО Григорій Володимирович. Нар. 22.01.1958 р., Луганська обл., м. Комунарськ. Призваний 17.11.1976 р. Комунарським РВК. Рядовий, стрілець комендантської роти в/ч 2063 САПО. Загинув 25.05.1978 р. під час виконання службових обов'язків на ст. Брянськ Московської залізниці. Похований за місцем народження.

ЄРЕМЕНКО Микола Логвинович. Нар. 14.05.1938 р., Респ. Казахстан, Кустанайська обл., Семиозерний р-н, сел. Москальовка, українець. Призваний 26.09.1957 р. Семиозерним РВК. У 1959 р. закінчив Військове училище МВС в м. Харків, у 1961 р. — Військове інтендантське училище в м. Калінінград. Капітан інт. сл., нач. обозно-речового постачання тилу в/ч 2358 Зак.ПО. Загинув 06.08.1971 р. під час виконання службових обов'язків. Похований в м. Батумі, Аджарія, (Грузія).

ЖДАНОВ Валерій Віталійович. Нар. в 1969 р., Автономна Респ. Крим, смт Чорноморське. Призваний 16.05.1987 р. Балтійським РВК Калінінградської обл. (Російська Федерація). Сержант, ком. від-ня 3 прикз в/ч 2016 Зак.ПО. Помер 17.07.1988 р. у ВГ м. Батумі, Аджарія (Грузія) під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

ЖИВОЛУП Юрій Олегович. Нар. 01.10.1956 р., Харківська обл., м. Ізюм, українець. Призваний 09.11.1975 р. Ізюмським РВК. У 1980 р. закінчив екстерном середнє військове училище. Полковник, заст. нач. прик. загону по тилу-нач. тилу в/ч 2070 Туркм.ПО. Помер 07.08.1997 р. під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

ЖИРОВ Жорж Іванович. Нар. 13.09.1955 р., Запорізька обл., Кам'янсько-Дніпровський р-н, с. Велика Білозерка. Призваний 25.04.1974 р. Заводським РВК м. Запоріжжя. Сержант, ком. від-ня 2 прикз 1 ммг в/ч 2021 Зак.ПО. Загинув 07.06.1976 р. під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

ЖИТКЕВИЧ Іван Самійлович. Нар. в 1946 р. Призваний 26.06.1965 р. Любашівським РВК Одеської обл. Рядовий 18 прикз в/ч 2038 Зак.ПО. Загинув 01.09.1967 р. під час виконання службових обов'язків. Похований у с. Кам'яне Савранського р-ну Одеської обл.

ЖИЧИЛІЙ Олександр Леонтійович. Нар. в 1949 р., росіянин. Призваний 22.05.1968 р. Нововодолазьким РВК Харківської обл. Ст. матрос в/ч 2150 ПЗПО. Помер 01.09.1970 р. під час проходження військової служби. Похований у сел. Кіпронм'які Суоярвського р-ну, Карелія (Російська Федерація).

ЖИЩУК Сергій Васильович. Нар. 27.03.1946 р., м. Севастополь, росіянин. Призваний 25.07.1964 р. Ленінським РВК м. Севастополь. У 1968 р. закінчив середнє військове училище. Ст. лейтенант, ком. ПСКР-319 в/ч 2486 ДСПО. Загинув 02.07.1972 р. під час проходження військової служби. Похований у сел. Астрахановка Благовещенського р-ну Амурської обл. (Російська Федерація).

ЖОВТИЙ Олександр Петрович. Нар. 15.12.1956 р., Полтавська обл., Полтавський р-н, с. Щербані. Призваний 05.05.1975 р. Полтавським РВК. Рядовий, стрілець в/ч 70803. Загинув 05.04.1976 р. під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

ЖОВТОБРЮХ Василь Іванович. Нар. 13.02.1962 р., Черкаська обл., Черкаський р-н, смт Руська Поляна. Призваний 22.04.1981 р. Черкаським РВК. Рядовий, стрілець-водій в/ч 2022 САПО. Загинув 18.06.1982 р. в автокатастрофі під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

ЖУКОВ Микола Олексійович. Нар. в 1952 р., Одеська обл., м. Березівка. Призваний 05.05.1971 р. Березівським РВК. Сержант, ком. від-ня 20 прикз в/ч 2103 САПО. Загинув 24.01.1973 р. під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

ЗАБОЛОТНИЙ Іван Михайлович. Нар. 07.08.1937 р., Вінницька обл., Літинський р-н, с. Лукашівка, українець. У 1958 р. закінчив Калінінградське прикордонне військове училище. Підполковник, оперативний черговий 1-го відділу штабу в/ч 2459 ТОПО. Загинув 16.09.1987 р. під час проходження військової служби у м. Владивосток (Російська Федерація).

ЗАБОЛОТНИЙ Олександр Іванович. Нар. 01.06.1947 р. Призваний 29.06.1966 р. Богодухівським РВК Харківської обл. Мічман, ст. інструктор учбово-тренувального судна в/ч 2333 ЧЦП. Загинув 12.01.1974 р. в автокатастрофі під час виконання службових обов'язків. Похований у м. Анапа Краснодарського краю (Російська Федерація).

ЗАБРОДСЬКИЙ Петро Михайлович. Нар. в 1942 р., Житомирська обл., Черняхівський р-н, с. Іванків. Призваний у 1961 р. Черняхівським РВК. Рядовий, стрілець 11 прикз в/ч 2297 ПЗПО. Загинув 13.10.1963 р. під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

ЗАВАДСЬКИЙ Едуард Вікторович. Нар. в 1971 р., Запорізька обл., Мелітопольський р-н, с. Новобогданівка, росіянин. Призваний 02.11.1989 р. Мелітопольським РВК. Рядовий, стрілець 10 прикз в/ч 2013 Зак.ПО. Загинув 19.03.1990 р. під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

ЗАВІЙСЬКИЙ Олександр Пилипович. Нар. 29.09.1959 р., Миколаївська обл., Березанський р-н, сел. Крутоярка (хут. Крутоярівка). Призваний 01.11.1977 р. Арбузинським РВК Миколаївської обл. Рядовий, візник в/ч 2063 САПО. Помер 04.11.1978 р. під час проходження військової служби. Похований у с. Садове Арбузинського р-ну.

ЗАГОСКІН Юрій Віталійович. Нар. 15.11.1950 р., Харківська обл., м. Красноград, росіянин. Призваний 01.08.1967 р. Жовтневим РВК м. Харків. У 1970 р. закінчив Харківське військово-авіаційно-технічне училище. Ст. лейтенант тех. сл., ст. бортовий технік-повітряний стрілець вертольота Мі-8 в/ч 2127 ТОПО. Помер 27.04.1981 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Харків.

ЗАДИРАКА Вадим Олександрович. Нар. в 1972 р., українець. Призваний у 1991 р. Саксаганським РВК м. Кривий Ріг Дніпропетровської обл. Матрос, дизеліст в/ч 2241 ПЗПО. Загинув 27.09.1992 р. під час виконання службових обов'язків.

ЗАДОРОЖНИЙ Олег Анатолійович. Нар. 10.07.1973 р., м. Черкаси, українець. Призваний 01.08.1990 р. Черкаським МВК. Ст. лейтенант, ст. бортовий технік-стрілець вертольота Мі-8 в/ч 2541 Заб.ПО. Загинув 01.04.1996 р. під час виконання службових обов'язків внаслідок аварії вертольота Мі-8 в р-ні сел. Антипи́ха, Забайкалля (Російська Федерація). Нагороджений орденом Мужності (посмертно). Похований за місцем народження.

ЗАЙКА Петро Михайлович. Нар. в 1919 р., Запорізька обл., Приморський р-н, с. Єлисеївка, українець. Призваний 09.10.1939 р. Андріївським РВК Бердянського р-ну Запорізької обл. Старшина надстр. сл., нач. спецтелеграфної станції в/ч 2091 Сх.ПО. Загинув 18.07.1960 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Панфілов (Респ. Казахстан).

ЗАЙНУЛІН Олександр Якубович. Нар. 02.12.1956 р., м. Сімферополь, росіянин. Призваний 01.08.1974 р. Центральним РВК м. Калінінград (Російська Федерація). У 1979 р. закінчив Вище військово-морське училище в м. Калінінград. Капітан-лейтенант, заст. ком., нач. штабу в/ч 2243 Зах.ПО. Загинув 18.01.1993 р. під час виконання службових обов'язків. Похований у м. Калінінград.

ЗАЛІСЬКИЙ Григорій Олександрович. Нар. в 1954 р., Запорізька обл., Оріхівський р-н, с. Копані. Призваний 20.10.1972 р. Ленінським РВК м. Запоріжжя. Сержант, старшина 15 прикз в/ч 2392 Зак.ПО. Помер 04.12.1973 р. під час проходження військової служби. Похований у с. Благовіщенське Вільнянського р-ну (Благовіщенка Кам'янсько-Дніпровського р-ну) Запорізької обл.

ЗАРУВИМСЬКИЙ Павло Маркович. Нар. 05.05.1907 р., Київська (нині Черкаська) обл., Звенигородський (Катеринопільський) р-н, с. Мокра Калигірка, єврей. Призваний 29.09.1929 р. Нікопольським МВК Дніпропетровської обл. У 1931 р. закінчив радіошколу мол. нач. складу військ ОГПУ в м. Ташкент, у 1953 р. — Московське прикордонне військово училище. Майор, заст. ком. з технічної частини в/ч 2051 Зак.ПО. Нагороджений орденами Червоного Прапора, Червоної Зірки. Помер 15.10.1954 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Тбілісі (Грузія).

ЗАРЯ Сергій Володимирович. Нар. 11.04.1969 р., Російська Федерація, Приморський край, Черніговський р-н, с. Черніговка. Призваний 21.05.1987 р. Новокаховським РВК

Херсонської обл. Рядовий в/ч 1481 Зак.ПО. Помер 26.08.1987 р. під час проходження військової служби. Похований у с. Дніпряни Новокаховського р-ну.

ЗАСЕНКО В'ячеслав Миколайович. Нар. в 1968 р., Черкаська обл., м. Канів, українець. Призваний 21.12.1987 р. Канівським РВК. Рядовий, стрілець комендантського взводу в/ч 2134 Зах.ПО. Загинув 06.04.1988 р. під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

ЗАТЕЛЕПА Микола Іванович. Нар. 05.05.1916 р., Азербайджанська Респ., Євлахський р-н, с. Некрасовка, українець. Призваний 20.10.1937 р. Кропоткінським РВК Краснодарського краю (Російська Федерація). Капітан, нач. штабу 2 приком в/ч 2011 Груз.ПО. Помер 02.04.1952 р. під час проходження військової служби. Похований на хут. Соколовський Гулькевицького р-ну Краснодарського краю.

ЗАХАРЧЕНКО Василь Гордійович. Нар. 10.01.1910 р., Черкаська обл., Золотоніський р-н, с. Самовіди, українець. Призваний у 1932 р. Семипалатинським МВК, Респ. Казахстан. У 1938 р. закінчив курси підготовки ком. складу при військово-господарському училищі. Майор інт. сл., ст. пом. нач. 3-го морвідділу УПВ Лит.ПО. Нагороджений орденами Червоного Прапора, Червоної Зірки. Помер 21.09.1952 р. під час проходження військової служби. Похований на військовому кладовищі у м. Каунас (Литва).

ЗАХАРЧЕНКО Юрій Павлович. Нар. 06.10.1947 р., Черкаська обл., Золотоніський р-н, с. Гельмязів, українець. Призваний 31.07.1965 р. Золотоніським РВК. У 1968 р. закінчив Харківське військово-авіаційно-технічне училище. Технік-лейтенант, ст. бортовий технік вертольота Мі-4 в/ч 2199 ТОПО. Загинув 04.11.1969 р. в авіакатастрофі вертольота під час виконання службових обов'язків в р-ні сел. Пугачово Сахалінської обл. (Російська Федерація).

ЗВЄРЕВ Михайло Петрович. Нар. 31.10.1919 р., Донецька обл., Олександрівський р-н, с. Петрівка, українець. Призваний 05.10.1939 р. Олександрівським РВК. У 1946 р. закінчив Кам'янець-Подільську ШУОС військ МВС. Майор, нач. стройового від-ня штабу в/ч 2241 Лен.ПО. Нагороджений орденом Червоної Зірки. Помер 06.12.1958 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Висоцьк Виборзького р-ну Ленінградської обл. (Російська Федерація).

ЗВЯГІН Роман Васильович. Нар. в 1972 р., м. Миколаїв. Призваний 15.11.1990 р. Ленінським РВК м. Миколаїв. Рядовий в/ч 2014 САПО. Загинув 18.01.1992 р. під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

ЗЕМЛЯНИЙ Микола. Одеська обл., Миколаївський р-н, с. Веселе, українець. Призваний Миколаївським РВК. Старшина 2-ї статті. Загинув 29 жовтня 1955 р. на лінкорі "Новоросійськ". Похований: м. Севастополь.

ЗЕМЛЯНСЬКИЙ Валентин Іванович. Нар. в 1960 р., Донецька обл., м. Макіївка. Призваний 28.10.1980 р. Амур-Нижньодніпровським РВК м. Дніпропетровська. Рядовий, кавалерист 16 прикз в/ч 2103 САПО. Загинув 03.07.1981 р. під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

ЗИГАРЕНКО Григорій Петрович. Нар. 27.05.1925 р., Полтавська обл., Шишацький р-н, с. Пришиб, українець. Призваний у 1943 р. Шишацьким РВК. У 1948 р. закінчив Шишацьку районну партшколу, у 1951 р. — Харківське військове училище військ МДБ (інт. від-ня). лейтенант інт. сл., зав. діловодством в/ч 2103 Туркм.ПО. Помер 08.06.1952 р. під час проходження військової служби. Похований на російському кладовищі у смт Бахарден Ашгабатської обл. (Туркменістан).

ЗІНОВ'ЄВ Василь Федорович. Нар. в 1919 р., Російська Федерація, Белгородська обл., Губкінський р-н, с. Концево. Призваний 22.08.1939 р. Донецьким РВК Донецької обл. Старшина надстр. сл., нач. пожежної охорони в/ч 2452 Сх.ПО. Помер 21.10.1973 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Ош (Киргизька Респ.)

ЗІНЧЕНКО Анатолій Федорович. Нар. 16.04.1947 р., Херсонська обл., смт Верхній Рогачик, українець. Призваний 25.06.1966 р. Великолепетиським РВК Херсонської обл. Рядовий, стрілець в/ч 2358 Зак.ПО. Загинув 09.09.1968 р. під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

ЗЛОБІН Віктор Миколайович. Нар. в 1950 р., Донецька обл., смт Шевченко. Призваний 11.11.1968 р. Харцизьким РВК Донецької обл. Єфрейтор, ст. майстер з електроприладів 16 прикз в/ч 2062 Зак.ПО. Загинув 25.02.1970 р. під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

ЗОЗУЛЕНКО Володимир Іванович. Нар. 20.09.1954 р., Київська обл., Білоцерківський р-н, с. Вільна Тарасівка, українець. Призваний 03.11.1972 р. Білоцерківським РВК. У 1977 р. закінчив Вище прикордонне військово-політичне училище. Лейтенант, заст. нач. рприкз із політичної частини в/ч 2087 Зак.ПО. Загинув 27.05.1979 р. під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

ЗОРЯ Ігор Миколайович. Нар. 27.05.1969 р., Одеська обл., Тарутинський р-н, смт Березине. Призваний 11.11.1987 р. Іллічівським МВК Одеської обл. Мол. сержант, фельдшер 1 прикз в/ч 2022 Зак.ПО. Загинув 12.05.1989 р. в автокатастрофі під час виконання службових обов'язків. Похований у м. Білгород-Дністровський Одеської обл.

ЗУБАЧ Іван Андрійович. Нар. 25.11.1920 р., Миколаївська (Херсонська) обл., Снігурівський р-н, с. Новосергіївка, українець. Призваний 15.08.1937 р. Самаркандським МВК (Респ. Узбекистан). У 1939 р. закінчив Ленінградське військово-медичне училище, у 1950 р. — Військово-медичну академію ім. С.М. Кірова в м. Ленінград. Підполковник м/сл., нач. спеціалізованого від-ня ОГПВ в/ч 2530 Сх.ПО. Заслужений лікар Казахської РСР. Нагороджений орденом Червоної Зірки. Помер 02.11.1970 р. під час проходження військової служби.

ЗУЙ Віктор Михайлович. Нар. 03.10.1970 р., Чернігівська обл., Новгород-Сіверський р-н, с. Орлівка. Призваний 18.11.1988 р. Новгород-Сіверським РВК. Рядовий, водій комендантської роти в/ч 2103 САПО. Загинув 14.03.1990 р. під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

ІВАНОВ Василь Тимофійович. Нар. в 1936 р., Донецька обл., Артемівський р-н, с. Никифорівка. Призваний 12.11.1955 р. Артемівським РВК. Рядовий, кулеметник 5 прикз в/ч 2011 Зак.ПО. Помер 28.08.1957 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Гудаута, Абхазія (Грузія).

ІВАНОВ Олександр Петрович. Нар. в 1958 р., м. Донецьк. Призваний 05.05.1978 р. Куйбишевським РВК м. Донецьк. Рядовий, стрілець 7 прикз в/ч 2038 Зак.ПО. Помер 07.08.1978 р. у ВГ м. Баку (Азербайджанська Респ.) під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

ІВАНЧА Василь Маркович. Нар. в 1918 р., Дніпропетровська обл., м. Новомосковськ. Призваний 28.05.1938 р. Новомосковським РВК. Старшина надстр. сл., старшина 7 прикз в/ч 2066 САПО. Помер 12.10.1963 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Пяндж (Респ. Таджикистан).

ІВАНЧУК Дмитро Якович. Нар. 29.08.1951 р., Київська обл., Києво-Святошинський р-н, с. Тарасівка, українець. Призваний 17.05.1970 р. Києво-Святошинським РВК. Ст. прапорщик, нач. секретної частини в/ч 2254 Камч.ПО. Помер 02.12.1989 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Брест (Респ. Білорусь).

ІВАСЕНКО Микола Миколайович. Нар. в 1963 р., Запорізька обл., Якимівський р-н, с. Шелюги, українець. Призваний 26.10.1981 р. Мелітопольським РВК Запорізької обл. Матрос, моторист в/ч 2536 ДСПО. Помер 24.10.1983 р. під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

ІВАСЕНКО Юрій Тихонович. Нар. 18.10.1965 р., Луганська обл., м. Олександрівськ. Призваний 30.10.1984 р. Артемівським РВК м. Луганськ. Рядовий в/ч 2063 САПО. Загинув 08.08.1985 р. під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

ІГНАТОВ Віктор Михайлович. Нар. в 1958 р., м. Донецьк. Призваний 03.11.1976 р. Калінінським РВК м. Донецьк. Рядовий, лінійний наглядач роти зв'язку в/ч 2021 Зак.ПО. Помер 18.03.1977 р. під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

ІЕРУСАЛИМОВ Сергій Олександрович. Нар. в 1958 р., Донецька обл., м. Макіївка. Призваний 12.05.1977 р. Червоногвардійським РВК м. Макіївка. Рядовий в/ч 2021 Зак.ПО. Загинув 06.08.1977 р. під час виконання службових обов'язків.

ІСТОМІН Анатолій Олегович. Нар. в 1956 р., м. Сімферополь. Призваний 03.11.1974 р. Київським РВК м. Сімферополя. Рядовий, ст. стрілець 16 прикз в/ч 2037 Зак.ПО. Загинув 20.03.1976 р. під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

ЩЕНКО Микола Олександрович. Нар. 20.11.1956 р., Луганська обл., м. Лисичанськ. Призваний 09.11.1975 р. Лисичанським РВК. Рядовий, стрілець 4 прикз в/ч 2047 САПО. Загинув 02.05.1976 р. під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

КАВЕРЗА Микола Леонтійович. Нар. в 1934 р. в Миколаївській обл. Призваний у 1953 р. Сталінським РВК Миколаївської обл. Єфрейтор, ст. майстер з електроприладів в/ч 2297 Зах.ПО. Загинув 09.06.1956 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Правдінськ Калінінградської обл. (Російська Федерація).

КАДЧЕНКО Віктор Іванович. Нар. 04.07.1931 р. в с. Новопетрівка Софіївського р-ну Дніпропетровської обл. Українець. У 1951 р. закінчив Московське військово-училище військ МДБ. Лейтенант, заст. нач. 15 прикз в/ч 2253 Камч.ПО. Загинув 18.08.1952 р. під час проходження військової служби. Похований у сел. Рифовий Северо-Курильського р-ну Сахалінської обл. (Російська Федерація).

КАЗАК (КОЗАК) Іван Степанович. Нар. в 1952 р. в смт Баштанка Баштанського р-ну Миколаївської обл. Призваний 12.11.1970 р. Ленінським РВК м. Миколаїв. Рядовий, радіотелеграфіст роти зв'язку в/ч 2042 САПО. Загинув 27.08.1971 р. під час виконання службових обов'язків.

КАЗЄВ Сергій Євгенович. Нар. 22.01.1962 р. в м. Кіровоград. Призваний 20.04.1982 р. Кіровоградським МВК. Рядовий, кухар-пекар 18 прикз в/ч 2022 САПО. Помер 03.05.1983 р. в м. Душанбе (Респ. Таджикистан) під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

КАЛАЙДА Олег Анатолійович. Нар. 13.03.1971 р. в м. Одеса. Українець. Призваний 14.11.1989 р. Суворовським РВК м. Одеси. Рядовий, стрілець роти матеріального забезпечення в/ч 2445 САПО. Загинув 30.05.1991 р. в автокатастрофі під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

КАЛАШНИК Олександр Андрійович. Нар. 07.03.1927 р. в с. Новоіванівка Пологівського (Гуляйпільського) р-ну Запорізької обл. Українець. Призваний 12.12.1944 р. Гуляйпільським РВК. Ст. лейтенант, нач. 14 прикз в/ч 2253 Камч.ПО. Пропав безвісти 05.11.1952 р. під час виконання службових обов'язків під час землетрусу і повені в р-ні Північно-Курильських і Командорських островів (Російська Федерація).

КАЛИНИЧЕНКО Ілля Якович. Нар. 25.02.1931 р. на ст. Лозова Харківської обл. Українець. Призваний 01.10.1948 р. Бабушкінським РВК (Російська Федерація). Закінчив Ленінградське суворовське військове училище. У 1950 р. закінчив Московське військове училище МДБ в м. Бабушкіно, в 1957 р. — Військовий інститут МВС в м. Москва, в 1970 р. — Військову академію Генерального штабу ЗС СРСР ім. К.Є. Ворошилова. Генерал-полковник. Головнокомандуючий ПВ КДБ СРСР — до 1991 р. Голова Комітету з охорони державного кордону — радник Президента Російської Федерації з питань державного кордону. Нагороджений орденами Червоного Прапора, Червоної Зірки, "За службу Батьківщині в Збройних Силах СРСР" II і III ступенів і 36 медалями. Помер 28.08.1997 р. від хвороб, набутих під час проходження військової служби з охорони державного кордону. Похований на Троскуровському кладовищі в м. Москва (Російська Федерація).

КАЛІШ Ігор Юрійович. Нар. 20.08.1957 р. в м. Чернівці. Росіянин. Призваний 02.08.1974 р. Уссурійським ОМВК (Російська Федерація). В 1978 р. закінчив Уссурійське вище військове автомобільне командне училище, в 1986 р. — Військову академію тилу і транспорту. Майор, нач. автомобільної і бронетанкової служби технічної частини в/ч 2037 ПКПО. Помер 17.01.1994 р. під час проходження військової служби.

КАЛЬНИК Микола Андрійович. Нар. 22.06.1948 р. в с. Міжгір'я Диканського р-ну Полтавської обл. Українець. Призваний 26.06.1967 р. Диканським РВК. Єфрейтор, ст. сапер 22 прикз в/ч 2088 САПО. Загинув 20.03.1969 р. під час виконання службових обов'язків. Похований в смт Каахка (Туркменістан).

КАЛЮЖНИЙ Іван Сергійович. Нар. 22.11.1944 р. в с. Новоселиця Чигиринського р-ну Черкаської обл. Призваний 31.10.1963 р. Чигиринським РВК. Ст. сержант, ком. від-ня в/ч 2017 Сх.ПО. Загинув 01.06.1966 р. в автокатастрофі під час проходження військової служби. Похований в м. Зайсан Східно-Казахстанської обл. (Казахстан).

КАРАБУТА Володимир Петрович. Нар. 10.04.1937 р. в с. Сваркове Глухівського р-ну Сумської обл. Призваний 31.05.1956 р. Шалигинським РВК Сумської обл. Рядовий, кулеметник 27 прикз в/ч 2096 ТОПО. Загинув 10.03.1957 р. під час виконання службових обов'язків з охорони державного кордону. Похований в м. Макаров Сахалінської обл. (Російська Федерація).

КАРАПУЗОВ Володимир Андрійович. Нар. 27.09.1950 р. в смт Перегінське Івано-Франківської обл. Росіянин. Призваний 01.09.1967 р. Городенківським РВК Івано-Франківської обл. В 1971 р. закінчив Вище прикордонне командне училище ім. Ф.Е. Дзержинського в м. Алмати. Підполковник, ком. в/ч 2439 Камч.ПО. Помер 23.09.1990 р. під час проходження військової служби.

КАРАЦУПА Микита Федорович. Нар. 25.04.1910 р. в с. Олексіївка (Новоолексіївка) Куйбишевського р-ну Запорізької обл. Українець. В 1933 р. закінчив окружну школу мол. нач. складу в м. Хабаровськ, в 1939 р. — Курси удосконалення нач. складу при Центральній школі службового собаководства в м. Москва. Герой Радянського Союзу. Полковник, нач. підготовки і служби собак ГУПВ в/ч 2450. Нагороджений орденом Леніна, двома орденами Червоного Прапора, орденом Червоної Зірки. Помер 17.10.1994 р. від хвороб, набутих під час виконання службових обов'язків з охорони державного кордону. Нагороджений знаком "Заслуженный пограничник Российской Федерации" (посмертно). Похований в м. Москва на Кунцевському кладовищі (Російська Федерація).

КАРЕЛІН Володимир Васильович. Нар. в 1948 р. Призваний 27.06.1967 р. Снігурівським РВК Миколаївської обл. Рядовий, стрілець-водій 6 прикз в/ч 2062 Зак.ПО. Помер 29.11.1967 р. під час проходження військової служби. Похований в м. Нахічевань (Азербайджанська Респ.).

КАРМАЗІН Віктор Олександрович. Нар. в 1960 р. в м. Ніжин Чернігівської обл. Призваний 30.10.1978 р. Ніжинським РВК. Рядовий, лінійний наглядач роти зв'язку в/ч 2033 САПО. Помер 11.08.1980 р. під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

КАРПАЧОВ Григорій Терентійович. Нар. 19.11.1919 р. в смт Нижні Сірогози Нижньосірогозького р-ну Херсонської обл. Призваний 14.10.1939 р. Мелітопольським РВК Запорізької обл. Українець. В 1943 р. закінчив Московське військово-технічне училище військ НКВС в м. Новосибірськ. Ст. лейтенант, нач. зв'язку 3 приком в/ч 2069 ТОПО. Загинув 07.08.1954 р. в авіакатастрофі літака Лі-2 під час виконання службових обов'язків. Похований у с. Козиревськ Камчатської обл. (Російська Федерація).

КАРПЕНКО Віктор Федорович. Нар. в 1971 р. в м. Артем Приморського краю (Російська Федерація). Призваний 08.12.1989 р. Бериславським РВК Херсонської обл. Рядовий, водій-електрик комендантської роти в/ч 2156 Зак.ПО. Помер 28.09.1990 р. під час проходження військової служби.

КАРПЕНКО Володимир Миколайович. Нар. 02.03.1944 р. в м. Жданов (нині Маріуполь) Донецької обл. Українець. Призваний 23.06.1964 р. Ждановським ОМВК. Рядовий, кавалерист учбового пункту в/ч 2103 САПО. Помер 06.08.1964 р. під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

КАРПЕНКО Микола Іванович. Нар. в 1944 р. в м. Городище Черкаської обл. Призваний 31.10.1963 р. Корсунь-Шевченківським РВК Черкаської обл. Рядовий, водій в/ч 2177 Сх.ПО. Загинув 28.02.1966 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Пржевальськ (Киргизька Респ.).

КАРПЕНКО Семен Карпович. Нар. в 1935 р., Одеська обл., Татарбунарський р-н, с. Лиман, українець. Призваний у 1954 р. Татарбунарським РВК. Загинув 29 жовтня 1955 р. на лінкорі "Новоросійськ". Похований: м. Севастополь.

КАРПЕНКО Сергій Григорович. Нар. 19.04.1971 р. Українець. Призваний в 1989 р. Жовтоводським РВК Дніпропетровської обл. Головний корабельний старшина надстр. сл. ПСКР-691 в/ч 2264 ТОПО. Загинув 08.08.1993 р. в автокатастрофі під час проходження військової служби.

КАРПЕНКО Сергій Дмитрович. Нар. 27.06.1969 р. Призваний 24.11.1987 р. Бобровицьким РВК Чернігівської обл. Рядовий в/ч 2540 Заб.ПО. Загинув 25.03.1989 р. під час виконання службових обов'язків. Похований у с. Катеринівка Бобровицького р-ну.

КАРПІВ Володимир Іванович. Нар. в 1971 р. в с. Селець Сокальського р-ну Львівської обл. Призваний 16.11.1989 р. Сокальським ОРВК. Рядовий, акумуляторник в/ч 2072 САПО. Помер 28.04.1990 р. під час виконання службових обов'язків з охорони державного кордону. Похований за місцем народження.

КАРПУСЬ Юрій Євгенович. Нар. 05.03.1952 р. Призваний 12.05.1971 р. Сумським ОМВК. Рядовий, зварювальник в/ч 2555 САПО. Помер 03.09.1971 р. під час проходження військової служби.

КАТЕРЛІ Володимир Олегович. Нар. в 1964 р. Призваний в 1982 р. Черкаським МВК. Рядовий, стрілець в/ч 9796. Загинув 25.08.1983 р. під час виконання службових обов'язків. Похований в м. Черкаси.

КАТУНІН Олександр Іванович. Нар. в 1965 р. Призваний в 1984 р. Московським РВК м. Харків. Рядовий, кавалерист в/ч 2420 САПО. Загинув 28.02.1985 р. під час виконання службових обов'язків. Похований у м. Харків.

КАЧУРА Олександр Григорович. Нар. 27.03.1955 р. в с. Нова Синявка Старосинявського р-ну Хмельницької обл. Призваний 03.11.1974 р. Комунарським РВК Луганської обл. Рядовий, водій автотранспортної роти в/ч 2047 САПО. Загинув 10.06.1975 р. в автокатастрофі під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

КАЩЕЙ Василь Васильович. Нар. 11.02.1945 р. в м. Новгород-Сіверський Чернігівської обл. Українець. Призваний 22.06.1964 р. Новгород-Сіверським МВК. Рядовий, дезинфектор в/ч 2063 САПО. Загинув 20.07.1966 р. в автокатастрофі під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

КВАРТНИК Євген Григорович. Нар. 17.09.1964 р. в смт Коротич Харківської обл. Призваний 22.10.1982 р. Харківським РВК. Єфрейтор, ст. радіотелеграфіст 4 прикз в/ч 2088 САПО. Загинув 26.09.1984 р. під час виконання службових обов'язків з охорони державного кордону. Похований за місцем народження.

КЕДА Володимир Михайлович. Нар. в 1961 р. в с. Київське Новомиколаївського р-ну Запорізької обл. Українець. Призваний 10.10.1979 р. Новомиколаївським РВК. Рядовий, прожекторист 8 прикз в/ч 2392 Зак.ПО. Загинув 08.07.1980 р. в автокатастрофі під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

КИРЕЄВ Володимир Іванович. Нар. 09.05.1948 р. в с. Білокузьминівка Костянтинівського р-ну Донецької обл. Українець. Призваний 29.06.1967 р. Дружківським РВК Донецької обл. В 1973 р. закінчив курси прапорщиків при в/ч 2099 САПО. Ст. прапорщик, ст. технік роти в/ч 2099 САПО. Нагороджений орденом Червоної Зірки. Помер 11.09.1991 р. під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

КИРЕЄВ Михайло Дмитрович. Нар. в 1927 р. в Ратнівському р-ні Волинської обл. Призваний Ратнівським РВК. Старшина, технік в/ч 2297 Зах.ПО. Помер 22.08.1968 р. під час проходження військової служби.

КИРИЛОВ Володимир Олександрович. Нар. 08.01.1947 р. в с. Чапаєвка Антрацитівського р-ну Луганської обл. Призваний 01.07.1966 р. Антрацитівським МВК. Матрос в/ч 2492 ДСПО. Загинув 16.08.1967 р. під час виконання службових обов'язків. Похований в с. Казакевичево Хабаровського краю (Російська Федерація).

КИРИЧЕНКО Григорій Якович. Нар. 26.11.1926 р. в с. Яблунівське Прилуцького р-ну Чернігівської обл. Українець. Призваний 04.02.1944 р. Яблунівським РВК Чернігівської обл. У 1950 р. закінчив інт. від-ня Харківського військового училища військ МДБ, в 1961 р. — Військову академію тилу і транспорту в м. Ленінград. Полковник інт. сл., заст. нач. тилу в/ч 2459 Топо. Помер 24.10.1971 р. під час проходження військової служби.

КИРИЧЕНКО Михайло Семенович. Нар. 16.07.1955 р. в с. Жовтневе Дворічанського р-ну Харківської обл. Призваний 03.11.1973 р. Київським РВК м. Харкова. Рядовий, ст. майстер з електроприладів 6 прикз в/ч 2099 САПО. Загинув 26.02.1975 р. під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

КИРНИЦЬКИЙ Іван Орестович. Нар. в 1971 р. в с. Мальнівська Воля Мостиського р-ну Львівської обл. Призваний 16.11.1989 р. Мостиським РВК. Мол. сержант, нач. радіостанції 2 приком в/ч 2088 САПО. Загинув 16.07.1991 р. під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

КИСЕЛЬОВ Володимир Кузьмич. Нар. в 1933 р. в смт Чистий Знаменського р-ну Алтайського краю (Російська Федерація). Українець. Призваний у 1952 р. Знаменським РВК. Призовник. Прямував у в/ч 2187 Біл.ПО. Загинув 06.08.1952 р. під час аварії поїзда у Владимирській обл. Похований у братській могилі на ст. Дровніно Уваровського р-ну Московської обл. (Російська Федерація).

КІПОТЬ Євген Дмитрович. Нар. в 1942 р. в с. Олійники Сахновщинського р-ну Харківської обл. Призваний 16.06.1961 р. Сахновщинським РВК. Рядовий, стрілець-водій 20 прикз в/ч 2022 САПО. Помер 18.12.1963 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Хорог (Респ. Таджикистан).

КІРСАНОВ Юрій Олександрович. Нар. 29.05.1938 р. в м. Донецьк. Росіянин. Призваний 29.08.1959 р. Покровським РВК Дніпропетровської обл. Рядовий, кавалерист в/ч 2091 Сх.ПО. Загинув 14.02.1961 р. під час виконання службових обов'язків. Похований в с. Наринкол Алматинської обл. (Респ. Казахстан).

КІЧЕНКО Валерій Володимирович. Нар. 18.11.1962 р. в с. Оболонь Семенівського р-ну Полтавської обл. Росіянин. Призваний 13.11.1981 р. Печерським РВК м. Київ. В 1985 р. закінчив Калінінградське військове авіаційно-технічне училище. Капітан, нач. групи обслуговування засобів розпізнання в/ч 2199 ТОПО. Загинув 15.08.1991 р. в авіакатастрофі під час виконання службових обов'язків. Похований у м. Владивосток (Російська Федерація).

КЛИМЕНТЬЄВ Костянтин Анатолійович. Нар. в 1967 р. в м. Миколаїв. Призваний Читинським ОВК (Російська Федерація). Ст. лейтенант, ком. взводу-виконроб в/ч 2102 Заб.ПО. Загинув 24.06.1993 р. в автокатастрофі під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

КЛЮЦКО Леонід Васильович. Нар. в 1954 р. Призваний 01.11.1972 р. Броварським РВК Київської обл. Рядовий, стрілець комендантської роти в/ч 2042 САПО. Загинув 27.12.1973 р. під час виконання службових обов'язків.

КОБА Микола Іванович. Нар. 08.05.1936 р. в смт Ямпіль Краснолиманського р-ну Донецької обл. Призваний 09.08.1955 р. Краснолиманським РВК. Рядовий, стрілець 11 прикз в/ч 2156 Зак.ПО. Загинув 14.08.1957 р. під час виконання службових обов'язків. Похований в м. Геленджик Краснодарського краю (Російська Федерація).

КОБЕЦЬ Олександр Трохимович. Нар. 11.05.1918 р. в смт Новгородка Новгородківського р-ну Кіровоградської обл. Українець. Призваний в 1938 р. Криворізьким РВК Дніпропетровської обл. В 1941 р. закінчив Харківське кавалерійське прикордонне училище ім. Ф.Е. Держинського, в 1956 р. — Військовий інститут військ МВС в м. Москва. Майор, комендант 2 прикком в/ч 2047 САПО. Загинув 13.09.1957 р. в автокатастрофі під час виконання службових обов'язків. Похований у м. Чернівці.

КОБЗЄВ Василь Георгійович. Нар. 22.10.1954 р. в с. Дем'янці Переяслав-Хмельницького р-ну Київської обл. Призваний 03.11.1972 р. Переяслав-Хмельницьким РВК. Рядовий, стрілець 7 прикз в/ч 2066 САПО. Загинув 05.06.1973 р. під час виконання службових обов'язків. Похований у м. Пяндж (Респ. Таджикистан).

КОБИЛЯНСЬКИЙ Микола Володимирович. Нар. 23.05.1954 р. в с. Велика Кіндратівка Котовського р-ну Одеської обл. Призваний 09.05.1973 р. Котовським ОМВК. Ст. матрос, ст. машиніст ПСКР-252 в/ч 2372 Зак.ПО. Помер 07.04.1975 р. під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

КОВАЛЕВСЬКИЙ Семен Данилович. Нар. 05.05.1926 р. в с. Таранушине Балаклійського р-ну Харківської обл. Українець. Призваний 09.12.1943 р. Кизил-Юртовським РВК Респ. Дагестан (Російська Федерація). В 1958 р. закінчив Бакинське військове училище, в 1962 р. — КУОС при Вищій школі КДБ. У ПВ з 31.05.1958 р. Капітан, заст. нач. 2 прикз із політчастини в/ч 2087 Зак.ПО. Помер 25.02.1965 р. під час проходження військової служби в м. Баку (Азербайджанська Респ.).

КОВАЛЕНКО Олександр Васильович. Нар. 19.02.1963 р. в с. Бурімка Ічнянського р-ну Чернігівської обл. Українець. Призваний 25.10.1982 р. Прилуцьким РВК Чернігівської обл. Сержант, ком. від-ня роти зв'язку в/ч 2088 САПО. Загинув 01.06.1984 р. під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

КОВАЛЬОВ Євген Іванович. Нар. в 1947 р. Призваний 20.06.1966 р. Жовтневим РВК Миколаївської обл. Рядовий, стрілець-пом. навідника 2 прикз в/ч 2013 Зак.ПО. Загинув 23.06.1967 р. в автокатастрофі під час виконання службових обов'язків. Похований в смт Воскресенське Жовтневого р-ну.

КОВТУН Василь Якович. Нар. в 1939 р. в с. Круподеринці Оржицького р-ну Полтавської обл. Призваний 01.07.1958 р. Сталінським РВК Краснодарського краю (Російська Федерація). Рядовий, автоматник в/ч 2066 САПО. Загинув 20.01.1961 р. під час виконання службових обов'язків.

КОЗЛЕНКО Федір Павлович. Нар. 02.08.1915 р. в с. Сергіївка Краматорського р-ну Донецької обл. Українець. Призваний 01.11.1937 р. Краматорським РВК. В 1939 р. закінчив курси політкерівників застав при в/ч 2495 ДСПО. Майор, ст. інструктор політвідділу в/ч 2134 ПдЗПО. Загинув 28.12.1953 р. в автокатастрофі під час виконання службових обов'язків. Похований в м. Кагул (Респ. Молдова).

КОЗЛОВ Леонід Володимирович. Нар. в 1933 р. в м. Ірміне Луганської обл. Призваний 16.10.1952 р. Свердловським РВК м. Москва (Російська Федерація). Матрос, телефоніст в/ч 2168 ТОПО. Помер 16.12.1953 р. під час проходження військової служби. Похований в смт Перевозний Хасанського р-ну Приморського краю (Російська Федерація).

КОЗУБ Микола Павлович. Нар. 15.01.1939 р. в Джанкойському р-ні (Автономна Республіка Крим). Українець. Призваний 08.09.1958 р. Джанкойським РВК. Рядовий, автоматник в/ч 2103 САПО. Помер 02.10.1960 р. в ОВГ м. Ашгабат під час проходження військової служби. Похований в смт Бахарден (Туркменістан).

КОЛЕСНИК Василь Іванович. Нар. в 1941 р. в Ізяславському р-ні Хмельницької обл. Призваний 27.06.1963 р. Дзержинським РВК м. Кривого Рогу. Рядовий, лінійний наглядач роти зв'язку в/ч 2393 Зак.ПО. Загинув 14.04.1964 р. під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

КОЛЕСНИК Ілля Григорович. Нар. 28.06.1950 р. у Великодедерицькому (нині Шумський) р-ні Тернопільської обл. Призваний 12.05.1969 р. Нововоронцовським РВК Херсонської обл. Сфрейтор, стрілець 1 прикз в/ч 2358 Зак.ПО. Загинув 09.02.1971 р. під час виконання службових обов'язків з охорони державного кордону. Похований в м. Батумі, Аджарія (Грузія).

КОЛЬЦОВ Ігор Іванович. Нар. 22.10.1952 р. в м. Чернівці. Росіянин. Призваний 25.10.1970 р. Павлоградським РВК Дніпропетровської обл. В 1977 р. закінчив Вищу школу КДБ ім. Ф.Е. Дзержинського, в 1981 р. — Вищі курси підвищення кваліфікації кадрів КДБ в м. Алмати. Підполковник, нач. від-ня в центрі опрацювання і аналізу розвідвідділу в/ч 2539 Заб.ПО. Помер 27.11.1995 р. через хвороби, набуті під час проходження військової служби. Похований на Новохованському кладовищі (могила № 400) у Москві (Російська Федерація).

КОМАРНИЦЬКИЙ Олег Антонович. Нар. 21.10.1957 р. в с. Радянське Бердичівського р-ну Житомирської обл. Українець. Призваний 04.11.1975 р. Бердичівським ОМВК. В 1980 р. закінчив Вище прикордонне командне училище ім. Ф.Е. Дзержинського в м. Алмати. Майор, ком. роти забезпечення берегової бази в/ч 2536 ДСПО. Помер 16.08.1992 р. під час проходження військової служби.

КОМИШЕНКО Григорій Федорович. Нар. в 1936 р. в смт Криве Озеро Кривоозерського р-ну Миколаївської обл. Призваний в 1955 р. Кривоозерським РВК. Рядовий, стрілець в/ч 2386 Азерб.ПО. Загинув 07.07.1956 р. під час виконання службових обов'язків. Похований в с. Шувеляни Азізбековського р-ну (Респ. Вірменія).

КОМКОВ Олександр Павлович. Нар. в 1963 р. в с. Гаврилово Виборзького р-ну Ленінградської обл. (Російська Федерація). Росіянин. Призваний 29.10.1981 р. Ждановським РВК Донецької обл. Рядовий, прожекторист 11 прикз в/ч 2013 Зак.ПО. Загинув 07.02.1983 р. під час виконання службових обов'язків з охорони державного кордону. Похований в м. Маріуполь Донецької обл.

КОМПАНИЄЦЬ Геннадій Федорович. Нар. 07.08.1935 р. в м. Карло-Лібкнехтівськ Артемівської м/р Донецької обл. Українець. Призваний 16.09.1954 р. Краснопресненським РВК м. Москва. Рядовий, стрілець в/ч 2222 Зах.ПО. Загинув 02.10.1954 р. під час виконання службових обов'язків. Похований в м. Вовковиськ Гродненської обл. (Респ. Білорусь).

КОНДРАСЬ Ігор Володимирович. Нар. в 1972 р. в м. Ногінськ Московської обл. (Російська Федерація). Українець. Призваний в 1989 р. Рівненським РВК. В 1993 р. закінчив Вище прикордонне командне училище в м. Москва. Капітан, нач. 10 прикз в/ч 2049 ДСРУ. Загинув 26.02.1999 р. в автокатастрофі під час виконання службових обов'язків. Похований в с. Козин Червоноармійського р-ну Рівненської обл.

КОНЄВ Микола Миколайович. Нар. 26.05.1955 р. в с. Рослятино Рослятинського р-ну Вологодської обл. (Російська Федерація). Призваний 03.11.1973 р. Бахчисарайським РВК Автономної Республіки Крим. Рядовий, лінійний наглядч роты зв'язку в/ч 2088 САПО. Загинув 17.04.1975 р. під час виконання службових обов'язків. Похований в с. Ароматне Бахчисарайського р-ну.

КОНИК Олександр Васильович. Нар. в 1969 р. Призваний 14.11.1988 р. Золочівським РВК Харківської обл. Рядовий, стрілець в/ч 2993 Зак.ПО. Помер 28.12.1988 р. під час проходження військової служби.

КОНОВАЛОВ Сергій Михайлович. Нар. 07.06.1965 р. в с. Токове Синельниківського р-ну Дніпропетровської обл. Призваний 23.10.1983 р. Синельниківським РВК. Рядовий, кравець в/ч 2076 САПО. Загинув 05.07.1985 р. під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

КОНОНЕНКО Сергій Васильович. Нар. 05.06.1961 р. в с. Думанці Черкаського р-ну Черкаської обл. Українець. В 1980 р. закінчив Херсонський машинобудівний технікум, в 1980 р. — школу мотористів катерів при в/ч 2333. Ст. мічман, ст. технік-нач. сл. в/ч 9884 САПО. Загинув 09.04.1992 р. в автокатастрофі під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

КОНОПЛЬОВ Іван Андрійович. Нар. в 1935 р. в с. Любимівка Дніпропетровського р-ну Дніпропетровської обл. Призваний в 1954 р. Дніпропетровським РВК. Рядовий, водій в/ч 2358 Зак.ПО. Загинув 15.06.1955 р. в автокатастрофі під час проходження військової служби. Похований в м. Батумі, Аджарія (Грузія).

КОПАЧ Олександр Олександрович. Нар. в 1956 р. в с. Новосергеевка Новодеревенського р-ну Рязанської обл. (Російська Федерація). Українець. Призваний Держинським РВК м. Кривого Рогу Дніпропетровської обл. Мічман, старшина команди зв'язку і спостереження ПСКР-634 в/ч 2243 Приб.ПО. Помер 05.03.1978 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Кривий Ріг.

КОПНЯК Григорій Март'янович. Нар. 12.06.1920 р. в м. Таганрог Ростовської обл. (Російська Федерація). Українець. В 1940 р. закінчив Ленінградське військово-ветеринарне училище, в 1948 р. — 3 курси Військово-ветеринарної академії в м. Москва. Майор, заст. ком. з політчастини 1 прикком в/ч 2092 ДСПО. Загинув 30.05.1956 р. в автокатастрофі під час виконання службових обов'язків. Похований в м. Благовещенськ Амурської обл. (Російська Федерація).

КОРАНДА Микола Іванович. Нар. в 1966 р. в с. Пакуль Чернігівського р-ну Чернігівської обл. Призваний 09.11.1984 р. Чернігівським ОМВК. Мол. сержант в/ч 2042 САПО. Помер 17.10.1985 р. під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

КОРНІЛОВ Юрій Олександрович. Нар. в 1947 р. в с. Курочкіно Козловського р-ну Чуваської Респ. (Російська Федерація). Призваний 16.11.1968 р. Свердловським ОМВК Луганської обл. Рядовий, водій в/ч 2047 САПО. Загинув 05.03.1970 р. в автокатастрофі під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

КОРОП Іван Григорович. Нар. 18.01.1942 р. в м. Городище Черкаської обл. Призваний 24.10.1960 р. Городищенським РВК. Рядовий, стрілець 18 прикз в/ч 2016 Зак.ПО. Помер 25.08.1963 р. під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

КОРОТКИЙ Едуард Борисович. Нар. в 1957 р. в м. Горлівка Донецької обл. Призваний 15.05.1975 р. Микитівським РВК м. Горлівка. Матрос, курсант в/ч 2333 ЧЦП. Помер 23.09.1975 р. під час проходження військової служби.

КОРОТУН Валерій Васильович. Нар. 06.12.1961 р. в с. Ждани Лубенського р-ну Полтавської обл. Призваний 18.04.1980 р. Лубенським РВК. Рядовий, кавалерист 1 прикз в/ч 2022 САПО. Загинув 03.09.1980 р. під час виконання службових обов'язків. Похований у с. Хорошки Лубенського р-ну.

КОРСУН Микола Миколайович. Нар. в 1956 р. в м. Торез Донецької обл. Призваний 12.05.1976 р. Туапсинським МВК Краснодарського краю (Російська Федерація). Мічман, баталер продскладу служби продпостачання тилу в/ч 2333 ЧЦП. Помер 22.03.1985 р. під час проходження військової служби. Похований в м. Анапа Краснодарського краю.

КОРШУНОВ Руслан Григорович. Нар. в 1980 р. в Черкаському р-ні Черкаської обл. Росіянин. Призваний 22.05.1998 р. Сосновським РВК Тамбовської обл. (Російська Федерація). Рядовий, ст. стрілець 3 прикз в/ч 2392 ОГ ФПС РФ у Респ. Вірменія. Загинув 14.08.1999 р. під час проходження військової служби.

КОСЕНКО Олексій Семенович. Нар. в 1947 р. Призваний 20.06.1966 р. Михайлівським РВК Запорізької обл. Рядовий, водій в/ч 2062 Зак.ПО. Загинув 11.12.1967 р. в автокатастрофі під час виконання службових обов'язків. Похований в с. Роздол Михайлівського р-ну.

КОСМІН Дмитро Петрович. Нар. 11.09.1910 р. в с. Мотовилівка Любарського р-ну Житомирської обл. Українець. Призваний 01.10.1932 р. Донецьким РВК. В 1933 р. закінчив школу мол. нач. складу прикордонних і внутрішніх військ ОГПУ Лен.ПО. Підполковник інт. сл., ст. офіцер фінвідділу УПВ Зах.ПО. Нагороджений двома орденами Червоної Зірки. Помер 25.08.1956 р. під час проходження військової служби. Похований в м. Рига (Латвія) на кладовищі ім. Райніса.

КОСНИКОВ Євген Михайлович. Нар. 22.02.1912 р. в м. Шостка Сумської обл. Росіянин. Призваний 03.11.1940 р. П'ятигорським МВК Ставропольського краю (Російська Федерація). В 1941 р. закінчив курси мол. лейтенантів при в/ч 2038 Зак.ПО. Капітан, дивізійний спеціаліст загальновійськової та фізичної підготовки в/ч 2138 ПдЗПО. Помер 12.01.1959 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Балаклава (Автономна Республіка Крим).

КОСТЕНКО Анатолій Васильович. Нар. в 1954 р. Призваний 03.11.1972 р. Центрально-Міським РВК м. Кривий Ріг Дніпропетровської обл. Єфрейтор, ком. від-ня 9 прикз в/ч 2033 САПО. Загинув 27.03.1974 р. під час проходження військової служби. Похований в м. Київ.

КОСТЕНКО Дмитро Григорович. Нар. 03.11.1935 р. в м. Лебедин Сумської обл. Українець. Призваний 25.07.1953 р. Лебединським РВК. В 1955 р. закінчив Казанське військово-авіаційно-технічне училище. Капітан, ст. технік ланки літаків в/ч 2305 ТОПО. Загинув 06.02.1973 р. в авіакатастрофі під час виконання службових обов'язків.

КОСТІН Олександр Ілліч. Нар. в 1969 р. в с. Валуйське Станично-Луганського р-ну Луганської обл. Призваний 18.11.1987 р. Жовтневим РВК м. Луганськ. Рядовий, стрілець комендантської роти в/ч 2392 Зак.ПО. Загинув 11.06.1989 р. під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

КОСТЮК Анатолій Миколайович. Нар. 03.12.1948 р. Призваний 26.06.1967 р. Оржицьким РВК Полтавської обл. Єфрейтор в/ч 2088 САПО. Помер 28.08.1969 р. під час виконання службових обов'язків. Похований у с. Лазірки Оржицького р-ну.

КОТЛОВ Андрій Анатолійович. Нар. 24.10.1970 р. в м. Первомайськ Луганської обл. Росіянин. Призваний 17.11.1988 р. Первомайським МВК. Рядовий, ст. хімік-дегазатор комендантської роти в/ч 2488 ДСПО. Помер 22.02.1990 р. під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

КОХАН Віктор Володимирович. Нар. в 1956 р. в м. Краматорськ Донецької обл. Призваний в 1975 р. Прапорщик, нач. друкарні редакції окружної газети "На рубежах Родины" в/ч 2453 Зак.ПО. Загинув 22.09.1978 р. під час проходження військової служби.

КОЦУНЯК Микола Олександрович. Нар. в 1952 р. в с. Гуменці Кам'янець-Подільського р-ну Хмельницької обл. Призваний 13.11.1971 р. Московським РВК м. Київ. Рядовий, майстер взводу обслуговування автотранспортної роти в/ч 2297 Зах.ПО. Загинув 16.03.1973 р. під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

КОЧУБЕЙ Олександр Микитович. Нар. 01.10.1926 р. в с. Давидівка Якимівського р-ну Запорізької обл. Українець. Призваний 20.04.1943 р. Якимівським РВК. У 1945 р. закінчив Курси мол. лейтенантів при Харківському військовому училищі. Майор, ст. офіцер 1 від-ня штабу в/ч 2019 ТОПО. Помер 06.09.1972 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Владивосток (Російська Федерація).

КРАВЧЕНКО Валерій Якович. Нар. в 1951 р. Українець. Призваний 18.11.1969 р. Овідіопольським РВК Одеської обл. Рядовий, стрілець інженерно-будівельної роти в/ч 2568 ЧЦП. Помер 19.04.1971 р. під час проходження військової служби. Похований у с. Стара Єлизаветівка Ширяївського р-ну Одеської обл.

КРАВЧЕНКО Володимир Васильович. Нар. в 1946 р. в с. Княжичі Ямпільського р-ну Сумської обл. Призваний 24.07.1965 р. Шосткинським РВК Сумської обл. Сержант, старшина 8 прикз в/ч 2490 Сх.ПО. Загинув 03.04.1967 р. під час проходження військової служби. Похований в с. Наринкол Кегенського р-ну Алматинської обл. (Респ. Казахстан).

КРАВЧЕНКО Михайло Григорович. Нар. в 1952 р. в с-щі Халтурине Карлівського р-ну Полтавської обл. Призваний 13.11.1970 р. Карлівським РВК. Рядовий, зварник в/ч 2063 САПО. Загинув 03.08.1971 р. під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

КРАМАРЧУК Віктор Григорович. Нар. в 1957 р. Призваний 12.11.1975 р. Калінінським РВК м. Горлівка Донецької обл. Рядовий, стрілець в/ч 2606 Зак.ПО. Загинув 22.10.1976 р. під час виконання службових обов'язків. Похований у м. Горлівка.

КРАМНИЙ Борис Костянтинович. Нар. в 1951 р. Призваний 09.11.1970 р. Олександрівським (Великоолександрівським) РВК Херсонської обл. Рядовий, стрілець 16 прикз в/ч 2393 Зак.ПО. Помер 12.10.1971 р. під час проходження військової служби.

КРАПІВІН Євген Валентинович. Нар. 13.01.1966 р. в м. Орджонікідзе Дніпропетровської обл. Призваний 24.10.1984 р. Засвіязьким РВК м. Ульяновськ (Російська Федерація). Рядовий, стрілець 15 прикз в/ч 2063 САПО. Загинув 20.04.1985 р. під час проходження військової служби. Похований в м. Ульяновськ.

КРИВЕНКО Володимир Олександрович. Нар. 11.06.1938 р. в м. Хорол Полтавської обл. Українець. При-

званий 14.07.1955 р. Хорольським РВК. В 1959 р. закінчив Каспійське вище військово-морське училище ім. С.М. Кірова. Капітан 3 рангу, артилерист-мінер в/ч 2395 Приб.ПО. Помер 14.08.1978 р. під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

КРИВЕНКО Леонід Іванович. Нар. 05.04.1942 р. в м. Тайга Кемеровської обл. (Російська Федерація). Росіянин. Призваний 05.09.1969 р. Ленінським РВК м. Дніпропетровськ. В 1965 р. закінчив курси при Бузулуцькому учбовому авіаційному центрі ДТСААФ. Ст. лейтенант, ст. льотчик-штурман в/ч 2177 Сх.ПО. Загинув 03.07.1972 р. в авіакатастрофі під час виконання службових обов'язків.

КРИВОЙ (КРИВИЙ) Андрій Іванович. Нар. в 1924 р. в с. Безпечна Сквирського р-ну Київської обл. Призваний 27.08.1961 р. Находкінським РВК Приморського краю (Російська Федерація). Старшина надстр. сл., інструктор-кухар в/ч 2020 ТОПО. Помер 16.02.1972 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Находка.

КРИВОКОНЬ (КРИВОКІНЬ) Микола Іванович. Нар. в 1919 р. в с. Мойсівка Драбівського р-ну Черкаської обл. Призваний 14.10.1939 р. Іркліївським РВК Черкаської обл. Старшина надстр. сл., діловод від-ня подречпостачання в/ч 2397 Півн.ПО. Помер 07.08.1956 р. під час проходження військової служби. Похований в м. Петрозаводськ (Російська Федерація) на Сулажгорському кладовищі.

КРИВОРОДЬКО Анатолій Миколайович. Нар. в 1961 р. в смт Брилівка Цюрупинського р-ну Херсонської обл. Призваний 01.11.1979 р. Цюрупинським РВК. Рядовий, водій автотранспортної роти в/ч 2016 Зак.ПО. Загинув 10.05.1981 р. в автокатастрофі під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

КРОЛЕВЕЦЬКИЙ Микола Федорович. Нар. 05.11.1957 р. в с. Козацьке Конотопського р-ну Сумської обл. Призваний 08.11.1975 р. Конотопським РВК. В 1981 р. закінчив Вище прикордонне командне училище в м. Алмати. Підполковник, комендант 1 приком в/ч 2133 ПЗРУ. Загинув 23.03.1999 р. під час виконання службових обов'язків.

КРУГЛИЙ Василь Петрович. Нар. 27.07.1949 р. Призваний 15.11.1968 р. Чигиринським РВК Черкаської обл. Рядовий, стрілець взводу охорони в/ч 2449 САПО. Помер 02.07.1970 р. під час проходження військової служби.

КРУПКА Олександр Олександрович. Нар. в 1945 р. в с. Корніївка Переяслав-Хмельницького р-ну Київської обл. Призваний 31.10.1964 р. Переяслав-Хмельницьким РВК. Сержант, старшина 14 прикз в/ч 2033 САПО. Загинув 23.06.1966 р. під час проходження військової служби. Похований в м. Куляб (Респ. Таджикистан).

КРУТЬКО Геннадій Миколайович. Нар. 20.06.1951 р. у Світловодському р-ні Кіровоградської обл. Українець. Призваний в 1968 р. Світловодським ОМВК. В 1975 р. закінчив Орловське вище військове командне училище зв'язку. У ПВ РФ з 1993 р. Підполковник, ком. окремої роти зв'язку в/ч 2060 ОГ ФПС РФ в КР. Помер 29.07.1998 р. під час проходження військової служби. Похований в м. Бішкек (Киргизька Респ.).

КУЗНЕЦОВ Владислав Юрійович. Нар. 02.05.1968 р. в м. Запоріжжя. Росіянин. Призваний 13.05.1986 р. Нерюнгрінським МВК Респ. Якутія (Російська Федерація). Рядовий, кухар-пекар в/ч 2020 ТОПО. Загинув 15.03.1987 р. під час виконання службових обов'язків. Нагороджений медаллю "За відзнаку в охороні державного кордону СРСР" (посмертно). Похований в с. Луначарське Бердянського р-ну Запорізької обл.

КУЗЬМА Микола Іванович. Нар. 13.05.1954 р. в м. Привілля Лисичанської м/р Луганської обл. Українець. Призваний 04.11.1972 р. Сватівським РВК Луганської обл. В 1975 р. закінчив курси з підготовки прапорщиків при в/ч 2088 САПО. Прапорщик, старшина 5 прикз в/ч 2099 САПО. Загинув 27.12.1976 р. під час проходження військової служби. Похований в м. Термез Сурхандар'їнської обл. (Респ. Узбекистан).

КУЗЬМЕНКО Віталій Іванович. Нар. 04.07.1967 р. в с. Монастирище Ічнянського р-ну Чернігівської обл. Призваний 11.11.1985 р. Чернігівським ОМВК. Рядовий 7 прикз в/ч 2022 САПО. Загинув 21.02.1987 р. в автокатастрофі під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

КУЗЬМІНСЬКИЙ Павло Григорович. Нар. в 1952 р. Призваний 04.11.1971 р. Білгород-Дністровським РВК Одеської обл. Рядовий в/ч 2112 САПО. Загинув 11.03.1972 р. під час виконання службових обов'язків.

КУЛИК Микола Дмитрович. Нар. в 1948 р. в с. Кудрявка Березівського р-ну Одеської обл. Призваний 11.11.1969 р. Рядовий, фельдшер в/ч 2099 САПО. Загинув 26.08.1970 р. під час проходження військової служби. Похований в м. Термез Сурхандар'їнської обл. (Респ. Узбекистан).

КУЛИК Сергій Миколайович. Нар. 08.08.1959 р. в с. Стара Маячка Цюрупинського р-ну Херсонської обл. Призваний 02.11.1977 р. Дніпровським РВК м. Херсон. Матрос, електрик в/ч 2372 Зак.ПО. Пропав безвісти 26.02.1980 р. під час виконання службових обов'язків під час шторму в Чорному морі.

КУЛИКОВ Борис Васильович. Нар. 15.04.1947 р. в м. Жовква Львівської обл. Росіянин. В 1970 р. закінчив Вище прикордонне командне училище в м. Москва, в 1975 р. — академічні курси при Військовій академії хімічного захисту ім. С.К. Тимошенка. Майор, нач. хім. сл. і підготовки 2-го від-ня штабу в/ч 2072 САПО. Загинув 16.10.1983 р. під час проходження військової служби. Похований в м. Красноярьськ (Російська Федерація).

КУЛЬБАЦЬКИЙ Іван Якович. Нар. 02.09.1946 р. в с. Кулаковка Россошанського р-ну Воронежської обл. (Російська Федерація). Українець. Призваний 23.06.1965 р. Ленінським РВК м. Луганська. Рядовий, курсант ШСС в/ч 2099 САПО. Помер 21.07.1966 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Душанбе (Респ. Таджикистан).

КУЛЬКІН Сергій Анатолійович. Нар. 15.09.1973 р. на хут. Даньковський Подгоренського р-ну Воронежської обл. (Російська Федерація). Українець. Призваний 10.12.1991 р. Подгоренським РВК. Рядовий, авіамеханік в/ч 2397 ПЗПО. Помер 03.07.1992 р. під час проходження військової служби. Похований в с. Подгорне Подгоренського р-ну.

КУРАКОВ Вадим Михайлович. Нар. 21.06.1972 р. в м. Донецьк. Призваний 26.06.1990 р. Кіровським РВК м. Донецьк. Ст. матрос-моторист в/ч 9797 Заб.ПО. Помер 09.05.1992 р. під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

КУРДЮКОВ Дмитро Олександрович. Нар. в 1965 р. в м. Донецьк. Призваний в 1983 р. Донецьким МВК. Рядовий, стрілець учбового пункту в/ч 2021 Зак.ПО. Загинув 26.11.1983 р. під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

КУРУЧ Андрій Георгійович. Нар. в 1954 р. в с. Перемога Тарутинського р-ну Одеської обл. Призваний 29.10.1972 р. Тарутинським РВК. Рядовий, водій автотранспортної роти в/ч 2042 САПО. Загинув 17.09.1973 р. під час виконання службових обов'язків.

КУТЬКОВ Олександр Семенович. Нар. 23.08.1947 р. в м. Душанбе (Респ. Таджикистан). Українець. В 1968 р. закінчив військове училище в м. Калінінград. Полковник, нач. інспекторського відділу в/ч 2109 АРУ. Помер 14.06.1998 р. під час проходження військової служби. Похований в м. Санкт-Петербург (Російська Федерація).

КУЦЕРУБОВ Володимир Іванович. Нар. 15.09.1958 р. в м. Зугрес Харцизької м/р Донецької обл. Призваний 02.11.1977 р. Харцизьким РВК. Рядовий, стрілець-радіотелефоніст 20 прикз в/ч 2088 САПО. Помер 12.05.1978 р. під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

КУЧЕР Володимир Олександрович. Нар. 20.02.1956 р. в с. В'язівка Городищенського р-ну Черкаської обл. Українець. Призваний 01.08.1973 р. В 1976 р. закінчив 1-е Харківське військово-авіаційно-технічне училище. Ст. лейтенант, ст. технік ланки-бортовий технік-повітряний стрілець вертольота Мі-8 в/ч 2178 САПО. Загинув 21.02.1983 р. під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

КУЧЕРЕВСЬКИЙ Володимир Макарович. Нар. 28.11.1938 р. в с. Новокаїри Бериславського р-ну Херсонської обл. Українець. Призваний 24.10.1957 р. Бериславським РВК. В 1961 р. закінчив Вище прикордонне командне училище в м. Алмати. Майор, нач. хім. сл. і підготовки 2-го відділу штабу в/ч 2019 ТОПО. Загинув 02.08.1976 р. в автокатастрофі під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

КУШЛЯНСЬКИЙ Олексій Олексійович. Нар. 30.03.1949 р. в м. Карлівка Полтавської обл. Призваний 24.05.1968 р. Карлівським РВК. Рядовий, водій автотранспортної роти в/ч 2103 САПО. Помер 22.05.1969 р. під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

КУШНІР Микола Порфирович (Профирович). Нар. 14.03.1936 р. в с. Матусів Шполянського р-ну Черкаської обл. Українець. В 1958 р. закінчив Авіаційно-технічне училище цивільної авіації в м. Єгор'євськ Московської обл. Ст. технік-лейтенант, ст. технік ланки вертольотів в/ч 2151 ТОПО. Помер 12.07.1967 р. під час проходження військової служби.

ЛАБУНЬКО Олег Миколайович. Нар. в 1959 р., м. Чигирин, Чигиринський р-н, Черкаська обл. Призваний 30.11.1977 р. Чигиринським РВК. Рядовий, стрілець 10 прикз в/ч 2099 САПО. Загинув 06.10.1978 р. під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

ЛАРІОНОВ Володимир Олексійович. Нар. 04.04.1951 р., с. Бережани, Тернопільська обл., росіянин. Призваний 08.05.1969 р. Суворовським РВК Херсонської обл. Сержант, старшина 2 прикз в/ч 2358 Зак.ПО. Загинув 10.02.1971 р. під час виконання службових обов'язків з охорони держ. кордону. Похований в м. Батумі, Аджарія (Грузія).

ЛАРІОНОВ Іван Федорович. Нар. в 1937 р., с. Верховське, Деділівська с/р, Каменський р-н, Тульська обл. (Російська Федерація). Призваний у 1956 р. Микитівським РВК Донецької обл. Рядовий, ст. майстер з електроприладів 22 прик. заг. в/ч 2141 Зах.ПО. Загинув 22.05.1958 р. під час виконання службових обов'язків з охорони держ. кордону. Похований в м. Гродно (Респ. Білорусь).

ЛЕВЧЕНКО Віталій Петрович. Нар. 20.01.1935 р., м. Ясинувата, Донецька обл., українець. У 1953 р. закінчив Харківське артилерійське училище. лейтенант, заст. нач. 20 прикз з політчастини в/ч 2021 Груз.ПО. Загинув 12.08.1959 р. на оз. Хазанін Ахалкалакського р-ну (Грузія) під час проходження військової служби. Похований в м. Ахалціхе (Грузія).

ЛЕВЧЕНКО Іларіон Васильович. Нар. 06.06.1915 р., хут. Валок, Полтавський р-н, Полтавська обл., українець. Призваний 18.10.1936 р. Полтавським МВК. У 1937 р. закінчив школу учбового загону Чорноморського флоту в м. Севастополь. Капітан, нач. 11 прикз в/ч 2011 Груз.ПО. Нагороджений орденом Червоної Зірки. Загинув 11.03.1953 р. під час виконання службових обов'язків. Похований у м. Гудаута (Грузія).

ЛЕВЧЕНКО Олексій Володимирович. Нар. 02.09.1969 р., сел. Чишми, Респ. Башкортостан (Російська Федерація), українець. Призваний 28.06.1988 р. Орджонікідзевським РВК (Респ. Башкортостан). Рядовий, стрілець в/ч 2063 САПО. Помер 12.07.1988 р. під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

ЛЕЖЕНІН Валерій Іванович. Нар. в 1961 р. Призваний 26.10.1979 р. Станично-Луганським РВК Луганської обл. Рядовий, стрілець 7 прикз в/ч 2072 САПО. Загинув 28.03.1981 р. під час виконання службових обов'язків.

ЛЕМЗА Анатолій Петрович. Нар. в 1936 р., м. Запоріжжя, українець. Призваний 17.08.1955 р. Краматорським РВК Волгоградської обл. (Російська Федерація). Сержант, старшина 5 прикз в/ч 2358 Груз.ПО. Загинув 08.05.1958 р. в автокатастрофі під час виконання службових обов'язків. Похований в м. Батумі, Аджарія (Грузія).

ЛЕНЬ Микола Дмитрович. Нар. в 1951 р., с. Шпотине, Старобільський р-н, Луганська обл. Призваний 12.11.1969 р. Старобільським РВК. Рядовий, стрілець 11 прикз в/ч 2103 САПО. Загинув 10.10.1970 р. під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

ЛЕЩЕНКО Іван Мойсейович. Нар. 29.07.1937 р., с. Швайківка, Бердичівський р-н, Житомирська обл., українець. Призваний 15.09.1956 р. Бердичівським РВК. У 1968 р. закінчив Вище прикордонне командне училище в м. Алмати. Капітан, ст. офіцер спецслужби в/ч 2150 ПЗПО. Загинув 04.06.1979 р. в автокатастрофі під час проходження військової служби. Похований в с. Райки Бердичівського р-ну.

ЛЕСНИХ В'ячеслав Іванович. Нар. в 1951 р., смт Старобешеве, Донецька обл. Призваний в 1970 р. Куйбишевським РВК м. Донецьк. Рядовий, стрілець 25 прикз в/ч 2012 Зак.ПО. Загинув 28.04.1972 р. під час виконання службових обов'язків.

ЛИМАР Григорій Леонтійович. Нар. 30.01.1919 р., с. Ингуло-Кам'янка, Новгородківський р-н, Кіровоградська обл., українець. Призваний 13.10.1939 р. Новгородківським РВК. В 1952 р. закінчив Військово-політичну школу МДБ ім. К.Є. Ворошилова в м. Саратов. Капітан, інструктор політвідділу 5 прикком в/ч 2200 КФПО. Помер 05.01.1954 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Петрозаводськ, Карелія (Російська Федерація).

ЛИННИК Юрій Палладійович. Нар. 06.08.1961 р., м. Дніпропетровськ. Призваний 28.10.1979 р. Самарським РВК м. Дніпропетровськ. Рядовий, водій автомобільного взводу роти забезпечення в/ч 2420 САПО. Помер 18.02.1980 р. під час проходження військової служби в м. Мари (Туркменістан). Похований в братській могилі в м. Дніпропетровськ.

ЛИСЕНКО Андрій Андрійович. Нар. 28.05.1962 р., смт Нижньогірський, Автономна Респ. Крим, українець. У 1986 р. закінчив Вище військовоє училище в м. Самарканд. Капітан, заст. ком. роти з виховної роботи в/ч 2173 АРУ. Загинув 20.06.1998 р. під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

ЛИСЕНКО Григорій Федорович. Нар. 18.04.1956 р., с. Іскрене, Шполянський р-н, Черкаська обл. Призваний 10.05.1975 р. Смілянським РВК Черкаської обл. Рядовий, стрілець 1 прикз в/ч 2099 САПО. Загинув 11.08.1976 р. під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

ЛИСЕНКО Леонід Іванович. Нар. в 1952 р., м. Комунарськ, Луганська обл. Призваний 10.05.1970 р. Новоайдарським РВК Луганської обл. Рядовий, стрілець 6 прикз в/ч 2022 САПО. Загинув 23.08.1970 р. в автокатастрофі під час виконання службових обов'язків.

ЛИСЕНКО Микола Миколайович. Нар. 05.10.1963 р., с. Недогарки, Кременчуцький р-н, Полтавська обл. Призваний 16.05.1983 р. Кременчуцьким ОМВК. Рядовий, стрілець в/ч 2144 Зах.ПО. Загинув 08.03.1984 р. під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

ЛИСОВ Віталій Олексійович. Нар. 03.09.1956 р., с. Котловина, Ренійський р-н, Одеська обл. Призваний 08.05.1975 р. Кіровським РВК м. Ленінград (нині Санкт-Петербург) (Російська Федерація). Матрос, моторист ПСКР-672 в/ч 2263 ТОПО. Загинув 26.06.1976 р. під час виконання службових обов'язків. Похований в м. Корсаков, Сахалінська обл. (Російська Федерація).

ЛИТВИНЕНКО Юрій Миколайович. Нар. в 1948 р. Призваний 27.06.1967 р. Валківським РВК Харківської обл. Рядовий, стрілець 13 прикз в/ч 2069 Топо. Пропав безвісти 06.02.1969 р. під час виконання службових обов'язків з охорони державного кордону.

ЛЫБРАЦЬКИЙ Микола Миколайович. Нар. 26.05.1955 р., сел. Баришівка, Київська обл. Призваний 10.11.1973 р. Радянським РВК м. Київ. Рядовий, кавалерист 5 прикз в/ч 2088 САПО. Загинув 04.05.1974 р. під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

ЛІСОВИЙ Василь Матвійович. Нар. в 1933 р., с. Сокиринці, Срібнянський р-н, Чернігівська обл. Призваний в 1952 р. Русько-Полянським РВК Омської обл. (Російська Федерація). Призовник. Прямував у в/ч 2114 Приб.ПО. Загинув 06.08.1952 р. під час катастрофи потягу у Владимирській обл. Похований у братській могилі на ст. Дровніно Уваровського р-ну Московської обл. (Російська Федерація).

ЛОБАНОВСЬКИЙ Роман Терентійович. Нар. 25.05.1916 р., с. Панкратівка, Троїцький р-н, Одеська обл., українець. Призваний 25.10.1937 р. в Миколаївській обл. В 1940 р. закінчив курси авіамеханіків при в/ч 2178. Технік-лейтенант, ст. технік ланки вертольотів в/ч 2178 Туркм.ПО. Нагороджений орденом Червоної Зірки. Загинув 04.06.1958 р. під час виконання службових обов'язків з охорони держ. кордону. Похований в м. Мари (Туркменістан).

ЛОГАЗЮК Михайло Матвійович. Нар. 25.06.1930 р., с. Жабинці, колишній Орининський р-н, Хмельницька обл., українець. У 1957 р. закінчив школу КДБ у м. Харків. Лейтенант, офіцер розвідки штабу 2 приком в/ч 2134 Пд.ЗПО. Загинув 10.02.1960 р. під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

ЛОГВИНЕНКО Дмитро Савич. Нар. 22.10.1907 р., с. Новоєгорлик, Сальський р-н, Ростовська обл. (Російська Федерація), українець. У 1939 р. закінчив Харківський стоматологічний інститут. Підполковник м/сл., нач. стоматологічного кабінету в/ч 2530 Сх.ПО. Нагороджений орденом Червоної Зірки. Помер 07.12.1963 р. під час проходження військової служби.

ЛОГВИНОВ Іван Антонович. Нар. 26.09.1910 р., м. Цюрупинськ, Херсонська обл., українець. У 1934 р. закінчив курси кіномеханіків у м. Іркутськ, в 1950 р. — річну школу партактиву при політвідділі Заб.ПО. Ст. лейтенант, звукокінотехнік в/ч 2043 ДСПО. Нагороджений двома орденами Червоної Зірки. Помер 13.01.1959 р. під час проходження військової служби. Похований в м. Іркутськ (Російська Федерація).

ЛОГІНОВ Юлій Іванович. Нар. в 1930 р., м. Житомир. Призваний 03.08.1950 р. Ворошиловським РВК Пермської обл. (Російська Федерація). Мол. сержант, ком. від-ня оз в/ч 2255 Сах.ПО. Загинув 05.01.1952 р. під час виконання службових обов'язків з охорони держ. кордону. Похований в с. Кунаширі, Сахалінська обл. (Російська Федерація).

ЛОМАКІН Володимир Степанович. Нар. в 1954 р., м. Часів Яр, Артемівська м/р, Донецька обл. Призваний 23.06.1964 р. Артемівським РВК. Рядовий, кухар-пекар 10 прикз в/ч 2103 САПО. Помер 13.01.1967 р. під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

ЛОНШАКОВ Олександр Григорович. Нар. 03.09.1946 р., м. Овруч, Житомирська обл., росіянин. Призваний 04.01.1966 р. Смілянським РВК Черкаської обл. В 1973 р. закінчив Вище прикордонне командне училище в м. Москва. Майор, нач. інж. сл. в/ч 2156 Зак.ПО. Помер 20.11.1991 р. під час проходження військової служби. Похований в м. Новоросійськ (Російська Федерація).

ЛОПАТІН Олександр Іванович. Нар. 15.09.1967 р., сел. Южно-Степний, Карташевський р-н, Челябінська обл. (Російська Федерація), українець. Призваний 28.10.1985 р. Єнакієвським МВК Донецької обл. Рядовий, лінійний наглядач роти зв'язку в/ч 2087 Зак.ПО. Загинув 05.05.1986 р. під час виконання службових обов'язків. Похований у м. Єнакієве.

ЛОТНИКОВ Володимир Павлович. Нар. 11.10.1952 р., м. Краснодар, Луганська обл. Призваний 14.11.1972 р. Краснодарським РВК. Рядовий, стрілець 13 прикз в/ч 2088 САПО. Загинув 07.03.1974 р. під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

ЛОТОЦЬКИЙ Віктор Володимирович. Нар. в 1937 р., м. Запоріжжя. Призваний у 1958 р. Ізмаїльським МВК Одеської обл. Рядовий в/ч 2088 Туркм.ПО. Загинув 15.04.1959 р. під час виконання службових обов'язків. Похований в сел. Каахка (Туркменістан).

ЛУЖАНСЬКИЙ Петро Микитович. Нар. в 1937 р., с. Верхнячка, Христинівський р-н, Черкаська обл. Призваний у 1956 р. Христинівським РВК. Рядовий, кавалерист 12 прикз в/ч 2359 Туркм.ПО. Загинув 06.07.1957 р. під час виконання службових обов'язків. Похований у м. Ашгабат (Туркменістан).

ЛУННОВ Станіслав Петрович. Нар. в 1947 р. Призваний 07.07.1966 р. Торезьким МВК Донецької обл. Рядовий, стрілець 2 прикз в/ч 2042 САПО. Помер 12.05.1969 р. під час проходження військової служби.

ЛУЧКА Андрій Вікторович. Нар. 31.03.1954 р., м. Харків. Призваний 29.06.1983 р. Жовтневим РВК м. Харків. Рядовий, стрілець учбового пункту в/ч 2047 САПО. Помер 16.07.1983 р. під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

ЛУШПАЄНКО Олександр Володимирович. Нар. в 1962 р., с. Рівне, Новоукраїнський р-н, Кіровоградська обл. Призваний 24.10.1980 р. Новоукраїнським РВК. Рядовий, кавалерист в/ч 2072 САПО. Загинув 28.03.1981 р. під час виконання службових обов'язків.

ЛЮБЕРАНСЬКИЙ Микола Зіновійович. Нар. в 1934 р., Одеська обл., Кодимський р-н, с. Будаї, українець. Призваний у 1953 р. Кодимським РВК. Матрос. Загинув 29 жовтня 1955 р. на лінкорі "Новоросійськ". Похований: м. Севастополь.

ЛЮБИХ Юрій Олексійович. Нар. 03.09.1965 р., с. Лопатин, Козятинський р-н, Вінницька обл., українець. Призваний 05.08.1982 р. з Тверського суворовського військового училища. В 1986 р. закінчив Курганське вище військово-політичне авіаційне училище. Ст. лейтенант, заст. ком. з політчастини в/ч 2178 САПО. Помер 21.02.1990 р. під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

ЛЮДВА Альбін Васильович. Нар. 01.03.1921 р., с. Яришівка (Ярошенка), Вінницька обл., українець. Призваний 17.09.1940 р. Вінницьким РВК. У 1944 р. закінчив Воронежське військово училище зв'язку. Ст. лейтенант, нач. зв'язку 2 приком в/ч 2200 КФПО. Нагороджений орденом Червоної Зірки. Загинув 13.06.1952 р. під час проходження військової служби. Похований на гарнізонному кладовищі.

МАКАРОВИЧ Микола Іванович. Нар. 26.08.1949 р. в с. Кінські Роздори Пологівського р-ну Запорізької обл. Українець. Призваний 23.11.1968 р. Орджонікідзевським РВК м. Запоріжжя. Прапорщик, інструктор КПП "Холмск" в/ч 2067 ТОПО. Загинув 06.12.1978 р. під час виконання службових обов'язків з охорони державного кордону. Похований у м. Холмськ Сахалінської обл. (Російська Федерація).

МАКАРТЕТ Микола Федорович. Нар. в 1945 р. Призваний 02.07.1964 р. Снігурівським РВК Миколаївської обл. Рядовий, кухар-пекар 9 приказ в/ч 2393 Зак.ПО. Загинув 07.04.1966 р. під час виконання службових обов'язків. Похований на кладовищі прик. загону.

МАКАРЧУК Володимир Миколайович. Нар. в 1957 р. у смт Донське Волноваського р-ну Донецької обл. Призваний 05.11.1976 р. Кіровським РВК м. Донецька. Мол. сержант, ком. від-ня в/ч 2021 Зак.ПО. Загинув 18.05.1978 р. в автокатастрофі під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

МАКСИМИШИН Борис Іванович. Нар. в 1935 р., Одеська обл., м. Кодима, українець. Призваний у 1954 р. Кодимським РВК. Матрос. Загинув 29 жовтня 1955 р. на лінкорі "Новоросійськ". Похований: м. Севастополь.

МАКСИМОВ Валерій Дмитрович. Нар. в 1946 р. у м. Кадіївка (Стаханов) Луганської обл. Призваний 23.06.1965 р. Кадіївським МВК. Рядовий в/ч 2421 САПО. Помер 17.07.1966 р. під час виконання службових обов'язків. Похований у м. Душанбе (Респ. Таджикистан).

МАКСИМОВ Володимир Анатолійович. Нар. 19.05.1971 р. у м. Торез Донецької обл. Призваний 21.05.1989 р. Новочебоксарським РВК Чуваської Респ. (Російська Федерація). Рядовий, прожекторист 12 приказ в/ч 2254 ТОПО. Загинув 31.08.1990 р. під час виконання службових обов'язків з охорони державного кордону. Похований у м. Новочебоксарську.

МАКСИМОВ Микола Євгенович. Нар. в 1964 р. у с. Красне Сімферопольського р-ну, Автономна Республіка Крим. Призваний 18.11.1982 р. Сімферопольським РВК. Сержант, ком. від-ня 10 приказ в/ч 2134 Зах.ПО. Загинув 25.10.1984 р. під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

МАЛАШКО Валерій Михайлович. Нар. в 1963 р. у с. Нерушай Татарбунарського р-ну Одеської обл. Українець. Призваний 19.04.1982 р. Білгород-Дністровським РВК Одеської обл. Мічман, нач. продкладу роти забезпечення в/ч 2492 ДСРУ. Загинув 21.10.1999 р. в автокатастрофі під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

МАЛИХІН Микола Кузьмич. Нар. 01.12.1923 р. в с. Ольховка Івнянського р-ну Курської обл. (Російська Федерація). Призваний 25.10.1952 р. Сталінським РВК м. Харків. Рядовий, стрілець 16 прикз в/ч 2358 Груз.ПО. Загинув 08.09.1953 р. під час проходження військової служби.

МАЛЯР Василь Михайлович. Нар. в 1966 р. у м. Магнітогорськ (Російська Федерація). Призваний у 1986 р. Мукачівським ОМВК Закарпатської обл. Рядовий, стрілець-пом. навідника 28 прикз в/ч 2142 Зах.ПО. Помер 04.10.1986 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Мукачево.

МАНАЄНКО Іван Ілліч. Нар. 09.01.1919 р. в м. Єнакієве Донецької обл. Росіянин. У 1940 р. закінчив Харківський держ. інститут фізкультури. Підполковник, гол. тренер спортивної команди Вищого прикордонного командного училища в м. Москва. Нагороджений орденом Трудового Червоного Прапора, двома орденами "Знак Пошани". Помер 28.01.1985 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Долгопрудне Московської обл. (Російська Федерація).

МАНАСТИРСЬКИЙ Микола Іванович. Нар. 12.06.1965 р. в с. Михайлівка Кремінського р-ну Луганської обл. Призваний 29.10.1983 р. Рубіжанським МВК Луганської обл. Рядовий, стрілець в/ч 2099 САПО. Помер 01.12.1983 р. у ВГ під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

МАРКУ Сергій Іванович. Нар. 24.06.1962 р. в с. Абаклія Чимішлійського р-ну (Респ. Молдова). Молдованин. Призваний 05.08.1980 р. Ізмаїльським МВК Одеської обл. У 1984 р. закінчив Сизранське вище військове авіаційне училище льотчиків. Капітан, ком. вертольота Мі-24 в/ч 2460 ДСПО. Загинув 04.03.1990 р. в авіакатастрофі під час виконання службових обов'язків.

МАРЧУК Анатолій Петрович. Нар. в 1937 р. у с. Котельня Андрушівського р-ну Житомирської обл. Призваний Андрушівським РВК. Старшина 2 статті, ком. від-ня електриків ПСКР-725 в/ч 2413 Груз.ПО. Загинув 26.11.1958 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Новоросійськ (Російська Федерація).

МАРЧУК Григорій Пилипович. Нар. 25.01.1908 р. в м. Могилів-Подільський Вінницької обл. Українець. Призваний 15.09.1928 р. Могилів-Подільським РВК. У 1932 р. закінчив Ленінградське кавалерійське училище. Полковник, заст. нач. від-ня 5-го відділу штабу УПВ Приб.ПО. Нагороджений орденами Червоного Прапора і Червоної Зірки. Помер 30.11.1955 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Рига (Латвія).

МАРЮХ Григорій Олексійович. Нар. в 1950 р. у с. Байбузи Черкаського р-ну Черкаської обл. Призваний 22.05.1969 р. Черкаським МВК. Рядовий, ст. майстер з електроприладів 6 прикз в/ч 2047 ДСПО. Загинув 09.03.1971 р. під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

МАТОЯНЦ Арташес Мкртичович. Нар. 17.04.1920 р. в м. Тирасполь (Респ. Молдова). Вірмен. Призваний 28.12.1938 р. Роздільнянським РВК Одеської обл. У 1940 р. закінчив військове училище військ НКВС у м. Саратов. Підполковник, ст. офіцер учбового відділу Вищого прикордонного командного училища в м. Москва. Нагороджений

орденами Вітчизняної війни II ступеня і Червоної Зірки. Помер 07.12.1959 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Полтава на військовому кладовищі.

МАТУСЕВИЧ Юхим Михайлович. Нар. в 1923 р., Одеська обл., Миколаївський р-н, с. Андрієво-Іванівка, українець. Призваний у 1954 р. Миколаївським РВК. Інженер-капітан 3-го рангу. Загинув 29 жовтня 1955 р. на лінкорі "Новоросійськ". Похований: м. Севастополь.

МАТЮШЕНКО Степан Васильович. Нар. 20.05.1915 р. в смт Котельва Полтавської обл. Українець. У 1945 р. закінчив школу вдосконалення політскладу військ НКВС, в 1949 р. — дворічну окружну школу партактиву в м. Ленінград. Підполковник, секретар парткомісії при політвідділі в/ч 2290 Півн.ПО. Нагороджений орденом Червоної Зірки. Загинув 08.10.1958 р. в автокатастрофі під час виконання службових обов'язків.

МАХУРОВ Віталій Іванович. Нар. 01.05.1938 р. в м. Сухиничі Калузької обл. (Російська Федерація). Росіянин. Призваний 25.10.1957 р. Кадіївським РВК Луганської обл. У 1959 р. закінчив Харківське військове прикордонне училище МВС, в 1976 р. — Вищу школу КДБ. Підполковник, нач. від-ня машинної обробки відділу обробки і аналізу в/ч 2456 Сх.ПО. Помер 28.09.1982 р. під час проходження військової служби.

МАЦАРСЬКИЙ Олександр Федорович. Нар. 01.05.1926 р. в с. Новомихайлівка Приішимського р-ну Північно-Казахстанської обл. (Казахстан). Українець. Призваний 21.11.1943 р. Приішимським РВК. У 1949 р. закінчив Алматинське військове училище військ МВС. Ст. лейтенант, нач. 12 прикз в/ч 2022 САПО. Загинув 04.07.1952 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Ош (Киргизька Респ.).

МАЦЕХ Володимир Григорович. Нар. 29.06.1942 р. в с. Пеньківка Томашпільського р-ну Вінницької обл. Призваний 22.06.1961 р. Червоногвардійським РВК м. Макіївки Донецької обл. Матрос, моторист в/ч 2042 САПО. Пропав безвісти 03.01.1963 р. на р. Амудар'я (Туркменістан) під час проходження військової служби.

МЕДВЕДКОВ Іван. Одеська обл., Овідіопольський р-н, смт Іллічівськ, росіянин. Призваний у 1954 р. Овідіопольським РВК. Матрос, 3 артдивізіон. Загинув 29 жовтня 1955 р. на лінкорі "Новоросійськ". Похований: м. Севастополь.

МЕДВЕДЧУК Ігор Михайлович. Нар. в 1963 р. у с. Червоне Бердичівського р-ну Житомирської обл. Призваний 23.10.1981 р. Дніпровським РВК м. Херсона. Рядовий, електрик-водій 18 прикз в/ч 2037 Зак.ПО. Загинув 10.09.1982 р. під час виконання службових обов'язків. Похований у м. Херсон.

МЕДВІДЬ Віктор Миколайович. Нар. 19.07.1947 р. в с. Суличівка Ріпкинського р-ну Чернігівської обл. Українець. Призваний 28.06.1966 р. Ріпкинським РВК. Мічман, ст. інструктор кабінету радіотехнічної школи в/ч 2333 ЧЦП. Загинув 07.08.1977 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Анапа Краснодарського краю (Російська Федерація).

МЕЛЬНИК Валентин Григорович. Нар. 27.03.1942 р. в м. Свердловськ (Катеринбург, Російська Федерація). Призваний 25.06.1961 р. Дзержинським РВК Дніпропетровської обл. Рядовий в/ч 2020 ТОПО. Загинув 13.05.1962 р. під час виконання службових обов'язків. Похований у м. Находка Приморського краю (Російська Федерація).

МЕЛЬНИК Леонід Миколайович. Нар. 22.08.1948 р. в с. Лобачів Володарського р-ну Київської обл. Українець. Призваний 26.06.1967 р. Володарським РВК. Прапорщик, нач. пожежного нагляду в/ч 2066 САПО. Помер 18.04.1991 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Пяндж (Респ. Таджикистан).

МЕЛЬНИК Стефан Олексійович. Нар. 01.09.1936 р. в с. Олефірівка Петропавлівського р-ну Дніпропетровської обл. Призваний 06.09.1955 р. Жовтневим РВК м. Дніпропетровська. Рядовий, кавалерист 7 прикз в/ч 2087 Зак.ПО. Помер 27.06.1957 р. у ВГ № 370 м. Баку під час проходження військової служби. Похований у м. Баку (Азербайджанська Респ.).

МЕЛЬНИЧЕНКО Віктор Миколайович. Нар. в 1956 р. у с. Мотижин Макарівського р-ну Київської обл. Призваний у 1974 р. Жовтневим РВК м. Києва. Сержант, старшина 3 прикз в/ч 2195 Зах.ПО. Загинув 05.07.1976 р. під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

МЕЛЬНИЧЕНКО Микола Григорович. Нар. в 1932 р., Одеська обл., Білгород-Дністровський р-н, с. Миколаївка, українець. Призваний у 1951 р. Тузлівським РВК. Старшина 2-ї статті, командир відділення. Загинув 29 жовтня 1955 р. на лінкорі "Новоросійськ". Похований: м. Севастополь.

МЕЛЬНИЧЕНКО Михайло Іванович. Нар. в 1944 р. у с. Білолісся Татарбунарського р-ну Одеської обл. Призваний в 1963 р. Рядовий, лінійний наглядач ремонтно-будівельного взводу в/ч 2051 Зак.ПО. Загинув 03.12.1964 р. під час виконання службових обов'язків.

МЕЛЬНИЧУК Віктор Леонтійович. Нар. в 1941 р. у с. Гнатки Старокостянтинівського р-ну Хмельницької обл. Призваний 30.06.1960 р. Городоцьким РВК Хмельницької обл. Старшина вет. сл., ветфельдшер 11 прикз в/ч 2033 САПО. Загинув 22.08.1965 р. під час проходження військової служби. Похований у с-щі Пархар (Респ. Таджикистан).

МЕМЯСОВ Сергій Георгійович. Нар. в 1957 р. у м. Запоріжжя. Призваний 28.04.1976 р. Жовтневим РВК м. Запоріжжя. Прапорщик, бортовий механік-бортрадист вертольота в/ч 2464 Зак.ПО. Загинув 29.09.1979 р. в автокатастрофі під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

МЕДНИКОВ Володимир Петрович. Нар. 18.02.1954 р. Призваний у 1972 р. Глухівським РВК Сумської обл. Ст. прапорщик ОКПП "Брянск" ЗПГ. Помер 25.11.1997 р. в Голіцинському клінічному госпіталі під час проходження військової служби.

МИКОВ Анатолій Павлович. Нар. 11.03.1950 р. в м. Новгород-Сіверський Чернігівської обл. Призваний у 1969 р. Новгород-Сіверським РВК. Сержант, інструктор служби собак 20 прикз в/ч 2047 САПО. Загинув 18.12.1971 р. під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

МИРОНЕНКО Андрій Васильович. Нар. в 1921 р. у с. Новокам'янка Новоодеського р-ну Миколаївської обл. Призваний 15.09.1940 р. Новоодеським РВК. Мічман, старшина катера в/ч 2398 Півн.ПО. Помер 22.09.1956 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Архангельськ (Російська Федерація).

МИРОНЕНКО Ігор Миколайович. Нар. в 1968 р. у м. Горлівка Донецької обл. Призваний 21.11.1986 р. Калінінським РВК м. Горлівка. Рядовий, стрілець-водій в/ч 2012 Зак.ПО. Загинув 19.03.1987 р. під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

МИРОНЕНКО Леонід Федорович. Нар. 15.07.1956 р. у м. Калінінград (Російська Федерація). Українець. Призваний 01.08.1974 р. Хмільницьким РВК Вінницької обл. У 1979 р. закінчив Вище військово-морське інженерне училище у м. Ленінград. Капітан 3 рангу, пом. нач. електромеханічної служби в/ч 2306 ТОПО. Загинув 31.03.1988 р. в автокатастрофі під час проходження військової служби.

МИРОНОВ Юрій Дем'янович. Нар. 06.02.1951 р. в м. Донецьк. Росіянин. У 1974 р. закінчив Харківський інститут радіоелектроніки. Капітан-інженер, офіцер розвідвідділу в/ч 2454 САПО. Загинув 21.02.1983 р. в авіакатастрофі під час виконання службових обов'язків. Похований у м. Харків.

МИСЕНКО Григорій Олександрович. Нар. 06.12.1967 р. в смт Новоолексіївка Генічеського р-ну Херсонської обл. Призваний у 1986 р. Комунарським РВК м. Запоріжжя. Ст. лейтенант, нач. радіотехнічного поста в/ч 2241 ПЗПО. Помер 07.05.1996 р. під час проходження військової служби.

МИХАЙЛОВ Іван Петрович. Нар. 01.06.1936 р. в с. Русавчик (колишнього Олексіївського р-ну) Харківської обл. Призваний 03.09.1955 р. Олексіївським РВК Харківської обл. Рядовий, прожекторист 12 прикз в/ч 2294 Лен.ПО. Помер 24.07.1957 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Раквере (Естонія).

МИХАЙЛОВИЧ Григорій Михайлович. Нар. в 1929 р. в с. Славгородське Славгородського р-ну Алтайського краю (Російська Федерація). Українець. Призваний 11.03.1950 р. Славгородським РВК. Ст. матрос, моторист ПК-23 в/ч 2262 Сах.ПО. Загинув 17.05.1952 р. під час виконання службових обов'язків з охорони державного кордону.

МИХЄЄВ Сергій Федорович. Нар. 19.02.1954 р. в смт Кача м. Севастополь. Призваний 02.11.1972 р. Нахімовським РВК м. Севастополь. Мол. сержант, ком. від-ня 11 прикз в/ч 2103 САПО. Помер 22.06.1973 р. в ОВГ під час проходження військової служби. Похований у с. Андріївка м. Севастополь.

МИШКО Олександр Миколайович. Нар. 15.06.1953 р. в м. Київ. Українець. Призваний 31.10.1972 р. Козелецьким РВК Чернігівської обл. У 1977 р. закінчив Вище прикордонне

військово-політичне училище. Капітан, заст. коменданта з політичної частини 1 приком в/ч 2069 Камч.ПО. Помер 07.03.1987 р. під час проходження військової служби.

МІЗЮК Микола Миколайович. Нар. в 1935 р., Одеська обл., м. Ізмаїл, українець. Призваний у 1954 р. Ізмаїльським РВК. Матрос, в/ч 51390. Загинув 29 жовтня 1955 р. на лінкорі "Новоросійськ". Похований: м. Севастополь.

МІЛЬКО Сергій Іванович. Нар. в 1963 р. у с. Різниківка Артемівського р-ну Донецької обл. Призваний 16.04.1981 р. Артемівським РВК. Рядовий, стрілець-водій 3 прикз в/ч 2392 Зак.ПО. Помер 30.06.1983 р. під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

МІНАЄВ Віктор Дмитрович. Нар. 19.09.1944 р. в с. Старий Город Темниківського р-ну Респ. Мордовія (Російська Федерація). Росіянин. Призваний 02.11.1964 р. Краснолуцьким МВК Луганської обл. У 1968 р. закінчив курси мол. лейтенантів при Вищому прикордонному командному училищі в м. Москва. Мол. лейтенант, нач. 8 прикз в/ч 2072 САПО. Загинув 04.11.1969 р. під час виконання службових обов'язків. Похований у смт Тахта-Базар (Туркменістан).

МІНЕНКО Едуард Борисович. Нар. в 1956 р. у м. Запоріжжя. Призваний 25.04.1974 р. Шевченківським РВК м. Запоріжжя. Рядовий, стрілець-водій 7 прикз в/ч 2013 Зак.ПО. Загинув 10.09.1975 р. під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

МІРОШНИК Дмитро Трохимович. Нар. в 1944 р. у с. Журавка Шполянського р-ну Черкаської обл. Призваний у 1964 р. Кіровоградським МВК. Рядовий, стрілець в/ч 2099 САПО. Загинув 28.12.1964 р. під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

МОГИЛЕНКО Сергій Олексійович. Нар. в 1951 р. у м. Армавір Краснодарського краю (Російська Федерація). Українець. Призваний 31.10.1969 р. Армавірським МВК. Мол. сержант 1 прикз в/ч 2335 ПЗПО. Загинув 21.05.1971 р. під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

МОРОЗОВ Анатолій Анатолійович. Нар. 18.12.1960 р. в м. Кисловодськ Ставропольського краю (Російська Федерація). Українець. У 1985 р. закінчив Вище військово інженерне будівельне училище у м. Ленінград. Майор, ст. інженер в/ч 2568 ЧЦП. Помер 09.12.1993 р. в Голіцинському клінічному госпіталі під час проходження військової служби. Похований у м. Луганськ.

МОСКАЛЮК Адольф Леонідович. Нар. в 1932 р., українець. Призваний у 1951 р. Приморським РВК м. Одеса. Старшина 2-ї статті. Загинув 29 жовтня 1955 р. на лінкорі "Новоросійськ". Похований: м. Севастополь.

МОСКОВКА Олексій Митрофанович. Нар. в 1954 р. у с. Манченки Харківського р-ну Харківської обл. Призваний 03.11.1972 р. Харківським РВК. Єфрейтор, електромеханік-дизеліст 10 прикз в/ч 2103 САПО. Загинув 26.07.1974 р. під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

МОСЦЕВЕНКО Віктор Васильович. Нар. 19.03.1917 р. в м. Харків. Українець. Призваний 25.08.1938 р. Ленінським РВК м. Харків. У 1939 р. закінчив 4-у морську прикордонну школу в м. Владивосток. Мічман, механік доку в/ч 2277 ТОПО. Помер 24.02.1959 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Владивосток (Російська Федерація).

МОЦЬО Володимир Володимирович. Нар. 24.10.1955 р. у с. Костирка Бериславського р-ну Херсонської обл. Призваний 01.11.1974 р. Дніпровським РВК м. Херсон. Рядовий в/ч 9790 Зак.ПО. Загинув 04.03.1975 р. під час виконання службових обов'язків. Похований у с. Зміївка Бериславського р-ну.

МОЩИЦЬ Ігор Іванович. Нар. 01.01.1954 р. в м. Турка Львівської обл. Українець. Призваний 02.05.1972 р. Прилуцьким РВК Чернігівської обл. У 1979 р. закінчив Вищу школу КДБ, в 1987 р. — Вищі прикордонні командні курси. Майор, офіцер розвідвідділу в/ч 2457 ДСПО. Помер 18.07.1987 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Прилуки.

МУЗИЧЕНКО Олександр Борисович. Нар. в 1958 р. у с. Родниківка Олександрівського р-ну Кіровоградської обл. Призваний 05.05.1976 р. Кіровоградським ОМВК. Рядовий, тесля в/ч 2022 САПО. Загинув 10.06.1978 р. під час виконання службових обов'язків. Похований у с. Оситняжка Кіровоградської обл.

МУШИНСЬКИЙ Володимир Євстафійович. Нар. 18.03.1941 р. у м. Ульяновка Кіровоградської обл. Українець. У 1965 р. закінчив Харківський стоматологічний інститут. Майор м/сл., нач. м/сл. в/ч 2297 Приб.ПО. Помер 13.11.1987 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Калінінград (Російська Федерація).

МЯКИШЕВ Олег Леонідович. Нар. в 1954 р. у смт Миколаївка Слов'янського р-ну Донецької обл. Призваний у 1972 р. Рядовий, майстер з електроприладів в/ч 2021 Зак.ПО. Загинув 18.11.1973 р. під час виконання службових обов'язків з охорони державного кордону.

МЯЧІН Костянтин Анатолійович. Нар. в 1967 р. у м. Жданов (Маріуполь) Донецької обл. Призваний 28.10.1985 р. Орджонікідзевським РВК м. Маріуполя. Мол. сержант, ком. від-ня сигналізації 12 прикз в/ч 2042 САПО. Загинув 28.12.1986 р. під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

НАБОКОВ Олександр Михайлович. Нар. в 1963 р. у м. Краматорськ Донецької обл. Призваний 29.10.1981 р. Краматорським ОМВК. Рядовий, ст. кухар-пекар в/ч 2087 Зак.ПО. Помер 27.08.1983 р. під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

НАГОРНИЙ Іван Кирилович. Нар. 05.05.1917 р. в с. Скорінець Чернігівського р-ну Чернігівської обл. Українець. Призваний 01.11.1937 р. Олишівським РВК Чернігівської обл. В 1939 р. закінчив Військове училище НКВС у м. Владикавказ. Майор, заст. нач. 1-го відділу штабу 1 прикком в/ч 2293 Укр.ПО. Помер 27.01.1954 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Мостиська Львівської обл.

НАГОРНОВ Юрій Михайлович. Нар. 07.02.1946 р. в м. Золотоноша Черкаської обл. Українець. Призваний 23.06.1965 р. Кіровським МВК Луганської обл. У 1971 р. закінчив курси мол. лейтенантів при Вищому прикордонному командному училищі в м. Москва, в 1977 р. — Державний інститут ім. Капсукаса в м. Вільнюс. Майор, нач. ВПК ОКПП "Таллін" Приб.ПО. Помер 30.01.1988 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Таллін (Естонія).

НАДОЛЬСЬКИЙ Василь Миколайович. Нар. в 1950 р. у с. Григорівка Чаплинського р-ну Херсонської обл. Призваний у 1968 р. Рядовий, водій в/ч 2526 Зак.ПО. Помер 30.08.1970 р. під час проходження військової служби.

НАДУТИЙ Олександр Лаврентійович. Нар. 24.12.1940 р. у м. Люботин Харківської обл. Українець. Призваний 10.08.1959 р. Люботинським ОМВК. У 1965 р. склав іспит за повний курс Військового прикордонного командного училища в м. Алмати. Ст. лейтенант, нач. 16 прикз в/ч 2063 САПО. Помер 12.03.1972 р. під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

НАКУШЕНКО Леонід Іванович. Нар. в 1938 р. у м. Сімферополь, Автономна Республіка Крим. Призваний 11.09.1957 р. Сімферопольським РВК. Рядовий, чоботар взводу обслуговування в/ч 2011 Груз.ПО. Загинув 04.09.1959 р. під час проходження військової служби. Похований у с-щі Красний Маяк Ревговської с/р Сухумського р-ну, Абхазія (Грузія).

НАРІЖНИЙ Сергій Петрович. Нар. 12.09.1962 р. в м. Христинівка Черкаської обл. Призваний 25.10.1980 р. Христинівським РВК. Рядовий, курсант в/ч 2421 САПО. Помер 10.01.1981 р. під час проходження військової служби.

НАУМОВ Сергій Іванович. Нар. 04.01.1955 р. в м. Білгород-Дністровський Одеської обл. Росіянин. Призваний 14.07.1975 р. Одеським ОМВК. У 1979 р. закінчив Вище прикордонне військово-політичне училище. Ст. лейтенант, заст. нач. 23 прикз з політичної частини в/ч 2142 Зах.ПО. Загинув 26.08.1981 р. в автокатастрофі під час проходження військової служби. Похований в м. Одеса.

НЕДІН Володимир Федорович. Нар. 12.08.1918 р. в с. Кірове Великомихайлівського р-ну Одеської обл. Українець. Призваний 23.10.1938 р. Херсонським МВК. У 1939 р. закінчив окружну школу молодшого начальницького складу Туркм.ПО, в 1954 р. — Прикордонну школу МВС у м. Харків. Підполковник, нач. військового складу в/ч 2449 САПО. Нагороджений орденом Червоної Зірки. Помер 10.07.1965 р. під час проходження військової служби.

НЕПРАН Віктор Миколайович. Нар. 26.08.1929 р. в м. Кремінна Луганської обл. Українець. Призваний 15.03.1950 р. Рубіжанським МВК Луганської обл. У 1952 р. закінчив Військове училище МВС у м. Орджонікідзе, в 1961 р. — військовий факультет Вищої школи КДБ. Полковник, нач. відділу штабу в/ч 2457 ДСПО. Помер 12.08.1977 р. під час проходження військової служби.

НЕСВАТ Віталій Дмитрович. Нар. в 1966 р. у м. Кам'янка Черкаської обл. Українець. Призваний 08.05.1984 р. Кам'янським РВК. Мол. сержант, ком. взводу інженерно-саперної роти в/ч 9820 САПО. Помер 04.05.1985 р. під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

НЕСТЕРЕНКО Олександр Володимирович. Нар. 27.11.1971 р. в с. Капустинці Липоводолинського р-ну Сумської обл. Українець. Призваний 23.11.1989 р. Липоводолинським РВК. Матрос в/ч 9797 Заб.ПО. Помер 20.12.1990 р. під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

НЕСТЕРОВ Віктор Ілліч. Нар. 06.02.1928 р. в с. Лисухіно Тумського р-ну Рязанської обл. (Російська Федерація). Росіянин. Призваний 14.10.1946 р. Войнилівським РВК Івано-Франківської обл. У 1951 р. закінчив Військово-морське прикордонне училище військ МДБ у м. Ленінград. Капітан 3 рангу-інженер, нач. учбово-виробничої майстерні в/ч 2333 ЧЦП. Помер 22.10.1978 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Анапа Краснодарського краю (Російська Федерація).

НЕТРЕБКО Сергій Андрійович. Нар. 06.05.1964 р. в м. Запоріжжя. Призваний 08.04.1983 р. Орджонікідзевським РВК м. Запоріжжя. Старшина 1 статті, ком. від-ня в/ч 2372 Зак.ПО. Загинув 25.04.1985 р. під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

НЕЧИТАЙЛО Сергій Васильович. Нар. в 1961 р. Призваний у 1979 р. Краснолуцьким МВК Луганської обл. Сержант, технік роти зв'язку в/ч 2072 САПО. Загинув 10.08.1981 р. під час виконання службових обов'язків. Похований у м. Красний Луч Луганської обл.

НИКОНЧУК Борис Адамович. Нар. в 1970 р. Призваний 15.11.1988 р. Володимир-Волинським РВК Волинської обл. Рядовий, навідник ракетної батареї в/ч 2022 САПО. Загинув 20.08.1990 р. під час виконання службових обов'язків. Похований у с. Заріччя Володимир-Волинського р-ну.

НІЖЕЛЬСЬКИЙ Віктор Іванович. Нар. 31.07.1938 р. в с. Черкаське Лосєвської с/р Павловського р-ну Воронезької обл. (Російська Федерація). Українець. Призваний 28.09.1957 р. Лосєвським РВК. У 1961 р. закінчив Прикордонне училище в м. Москва, в 1972 р. — Військову академію ім. М.В.Фрунзе. Підполковник, ком. в/ч 2012 Зак.ПО. Помер 10.05.1977 р. під час проходження військової служби.

НИКОЛАЄВ Микола Михайлович. Нар. в 1960 р. у с. Зеренда Зерендинського р-ну Кокчетавської обл. (Респ. Казахстан). Призваний 24.04.1979 р. Старобільським РВК Луганської обл. Мол. сержант, інструктор служби собак 3 прикз в/ч 2066 САПО. Загинув 31.01.1980 р. під час виконання службових обов'язків. Похований у с. Половинка Старобільського р-ну.

НИКОЛЕНКО Олександр Федорович. Нар. 28.04.1939 р. у с. Вірівка Донецької обл. Призваний 03.07.1958 р. Єнакіївським РВК Донецької обл. Рядовий, кавалерист 1 прикз в/ч 2045 ТОО. Загинув 13.01.1960 р. під час виконання службових обов'язків з охорони державного кордону. Похований у с-щі Посьєт Приморського краю (Російська Федерація).

НІФЕДОВ Валерій Васильович. Нар. в 1965 р. у м. Кадівка (Стаханов) Луганської обл. Росіянин. Призваний 12.05.1984 р. Стахановським МВК Луганської обл. Ст. матрос, ст. моторист в/ч 2441 ТОПО. Загинув 15.09.1986 р. під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

НОВИКОВ Володимир Іванович. Нар. в 1958 р. у с. Лиса Гора Первомайського р-ну Миколаївської обл. Призваний у 1977 р. Первомайським РВК. Рядовий, водій в/ч 2062 Зак.ПО. Загинув 16.12.1978 р. під час виконання службових обов'язків.

НОВИКОВ Іван Іванович. Нар. 21.12.1929 р. в с. Сотницький Козачок Золочівського р-ну Харківської обл. Українець. Призваний 01.10.1948 р. Золочівським РВК. У 1951 р. закінчив Військово-політичне училище військ МДБ. Лейтенант, секретар комсомольської організації 4 приком в/ч 2066 САПО. Помер 20.08.1953 р. під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

НОВИКОВ Олександр Євгенович. Нар. 21.06.1966 р. в с. Солгутове Гайворонського р-ну Кіровоградської обл. Призваний 24.10.1984 р. Гайворонським РВК. Рядовий, водій в/ч 2099 САПО. Загинув 25.11.1985 р. під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

НОВОХОТСЬКИЙ Володимир Володимирович. Нар. 27.11.1936 р. у м. Київ. Призваний 13.09.1955 р. Кагановицьким РВК м. Києва. Рядовий, водій в/ч 2138 ПдЗПО. Загинув 26.06.1956 р. в автокатастрофі під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

НОСОВСЬКИЙ Юрій Анатолійович. Нар. 23.04.1961 р. у м. Ровеньки Луганської обл. Призваний 28.10.1980 р. Ровеньківським МВК. Рядовий, стрілець в/ч 2088 САПО. Помер 18.12.1980 р. під час проходження військової служби. Похований у смт Кам'яне Антрацитівського р-ну Луганської обл.

ОВЧИННИК Сергій Вікторович. Нар. в 1962 р. у смт Слов'яносербськ Луганської обл. Призваний 22.04.1980 р. Слов'яносербським РВК. Рядовий, тракторист в/ч 9847 САПО. Загинув 18.07.1981 р. під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

ОЛІЙНИК (ОЛЕЇНИК) Володимир Антонович. Нар. 12.08.1940 р. в м. Лепель Вітебської обл. (Респ. Білорусь). Українець. Призваний 18.09.1959 р. Дунаєвським РВК Хмельницької обл. У 1973 р. закінчив екстерном середнє військове училище. Капітан, заст. нач. прикз в/ч 2297 Приб.ПО. Загинув 07.12.1982 р. під час виконання службових обов'язків. Похований у м. Мамоново Калінінградської обл. (Російська Федерація).

ОЛІЙНИК (ОЛЕЇНИК) Микола Сидорович. Нар. 20.06.1935 р. в с. Неділкеве Савранського р-ну Одеської обл. Призваний 25.09.1954 р. Савранським РВК. Рядовий, сапер в/ч 2198 Приб.ПО. Помер 16.10.1957 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Таллінн (Естонія) на гарнізонному кладовищі.

ОЛІЙНИК (ОЛЕЇНИК) Олександр Іванович. Нар. 08.09.1956 р. в смт Савинці Балаклійського р-ну Харківської обл. Українець. Призваний 04.11.1974 р. Балаклійським РВК. У 1979 р. закінчив Прикордонне командне училище в м. Алмати. Майор, ст. офіцер від-ня охорони державного кордону в/ч 2019 ТОПО. Загинув 06.04.1994 р. в автокатастрофі під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

ОЛІЙНИК (ОЛЕЇНИК) Олександр Федорович. Нар. 16.09.1968 р. у м. Гайсин Вінницької обл. Українець. Призваний 01.08.1989 р. Нижньоколимським РВК Респ. Саха (Російська Федерація). Мол. сержант надстр. сл., нач. складу авіаційно-технічного майна і зв'язку в/ч 2542 АГПВ. Загинув 03.08.1989 р. під час проходження військової служби.

ОМЕЛИК Андрій Валерійович. Нар. 24.10.1962 р. в м. Хабаровськ (Російська Федерація). Росіянин. Призваний 06.08.1979 р. Золотоніським МВК Черкаської обл. У 1983 р. закінчив Вище військово-політичне танково-артилерійське училище в м. Свердловськ. Лейтенант, заст. нач. прикз з політичної частини в/ч 2049 ДСПО. Загинув 27.07.1984 р. під час виконання службових обов'язків. Похований у м. Золотоноша.

ОМЕЛЬЧЕНКО Василь Павлович. Нар. 10.04.1940 р. в с. Василівка Біляївського р-ну Одеської обл. Призваний 23.09.1960 р. Іллічівським РВК Одеської обл. Рядовий, стрілець 18 прикз в/ч 2358 Зак.ПО. Загинув 01.07.1963 р. під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

ОНИКІЄНКО Олександр Іванович. Нар. 12.09.1935 р. в смт Андріївка Балаклійського р-ну Харківської обл. Призваний 09.09.1954 р. Балаклійським РВК. Рядовий, водій в/ч 2143 ПЗПО. Помер 17.06.1955 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Санкт-Петербург (Російська Федерація) на Піскарьовському кладовищі.

ОНИПКО Олексій Семенович. Нар. в 1949 р. у с. Колодязі Диканського р-ну Полтавської обл. Призваний 13.05.1968 р. Диканським РВК. Рядовий, кавалерист 24 прикз в/ч 2103 САПО. Загинув 12.09.1969 р. під час виконання службових обов'язків з охорони державного кордону. Похований у с. Велика Рудка Диканського р-ну.

ОНИЩЕНКО Іван Сильвестрович. Нар. 04.09.1937 р. в с. Горобіївка Київської обл. Українець. Призваний 08.09.1956 р. Ржищівським РВК Київської обл. Єфрейтор, стрілець 8 прикз в/ч 2198 Приб.ПО. Загинув 11.08.1959 р. під час проходження військової служби.

ОРЕЛ Микола Іванович. Нар. 18.05.1946 р. в с. Сухини Корсунь-Шевченківського р-ну Черкаської обл. Українець. Призваний 24.06.1965 р. Корсунь-Шевченківським РВК. У 1971 р. закінчив екстерном середнє військове училище. Майор, комендант 4 прикком в/ч 2069 Камч.ПО. Загинув 07.04.1982 р. в авіакатастрофі під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

ОСАДЧИЙ Володимир. Одеська обл., Миколаївський р-н, с. Жукове. Призваний Миколаївським РВК. Матрос. Загинув 29 жовтня 1955 р. на лінкорі "Новоросійськ". Похований: м. Севастополь.

ОСАУЛЕНКО Дмитро Петрович. Нар. 04.11.1967 р. в с. Аполянка Уманського р-ну Черкаської обл. Призваний 12.11.1985 р. Уманським РВК. Рядовий, ст. механік в/ч 2022 САПО. Загинув 09.08.1987 р. в автокатастрофі під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

ОСИПЧУК Олександр Федорович. Нар. 21.10.1963 р. в с. Грабівка Куликівського р-ну Чернігівської обл. Призваний 26.10.1981 р. Куликівським РВК. Мол. сержант, майстер інженерно-саперної роти в/ч 2146 ПЗПО. Загинув 10.06.1982 р. під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

ОСНОВЕНКО Олексій Миколайович. Нар. в 1922 р. у с. Вовчик Лубенського р-ну Полтавської обл. Призваний у 1941 р. Лубенським РВК. Старшина надстр. сл. прикп в/ч 2042 САПО. Помер 31.08.1962 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Керки (Туркменістан) на російському кладовищі.

ОСОВСЬКИЙ Микола Павлович. Нар. в 1953 р. у с. Раївка Радомишльського р-ну Житомирської обл. Призваний 12.05.1971 р. Радянським РВК м. Київ. Матрос, штурманський електрик ПСКР в/ч 2372 Зак.ПО. Помер 28.09.1972 р. під час проходження військової служби.

ОСТРОУМОВ Андрій Миколайович. Нар. 06.03.1964 р. у м. Чита (Російська Федерація). Призваний 19.04.1982 р. Лисичанським МВК Луганської обл. Рядовий, курсат в/ч 2088 САПО. Загинув 25.04.1982 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Привілля Луганської обл.

ОТЛИВАННИЙ Павло Іванович. Нар. в 1948 р. Призваний 28.06.1967 р. Карлівським РВК Полтавської обл. Рядовий, водій в/ч 2099 САПО. Загинув 22.05.1968 р. під час виконання службових обов'язків з охорони державного кордону.

ПАВЛЕНКО Сергій Сергійович. Нар. в 1967 р. у с. Лютіж Вишгородського р-ну Київської обл. Призваний 10.11.1985 р. Вишгородським РВК. Рядовий, стрілець 12 прикз в/ч 2134 Зах.ПО. Загинув 14.03.1987 р. під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

ПАДАЛКО Микола Павлович. Нар. 01.01.1930 р. в с. Велика Кошелівка Ніжинського р-ну Чернігівської обл. Українець. Призваний у 1948 р. із Суворовського училища. В 1950 р. закінчив Московське військово училище військ МДБ. Капітан, нач. 6 прикз в/ч 2121 Півн.ПО. Загинув 19.08.1956 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Сортавалі, Карелія (Російська Федерація) на російському кладовищі.

ПАЛІЙ Михайло Павлович. Нар. в 1940 р. у с. Гребеники Великомихайлівського р-ну Одеської обл. Призваний у 1959 р. Рядовий, стрілець в/ч 2051 Зак.ПО. Загинув 14.11.1959 р. під час проходження військової служби.

ПАНАСЮК Андрій Геннадійович. Нар. 06.06.1979 р. в м. Київ. Росіянин. Призваний 15.12.1997 р. Лефортовським РВК м. Москва. Рядовий, стрілець роти матеріального забезпечення в/ч 2018 Заб.РУ. Помер 05.10.1998 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Москва (Російська Федерація).

ПАНЧЕНКО Василь Григорович. Нар. 16.05.1939 р. в с. Дубрівка Сніжнянської м/р Донецької обл. Українець. Призваний 08.07.1958 р. Сніжнянським РВК. Рядовий, автоматник прикз "Нижние Пронги" в/ч 2020 Топо. Загинув 13.11.1960 р. під час виконання службових обов'язків з охорони державного кордону. Похований у с-щі Нижні Пронги Нижньоамурського р-ну Хабаровського краю (Російська Федерація).

ПАСТУХОВ Валерій Миколайович. Нар. в 1946 р. у м. Кадіївка (Стаханов) Луганської обл. Призваний 23.07.1965 р. Кадіївським МВК. Рядовий, стрілець 7 прикз в/ч 2033 САПО. Помер 19.06.1966 р. під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

ПАТЕНКО Володимир Кузьмич. Нар. 21.01.1949 р. в м. Харків. Росіянин. Призваний 01.09.1967 р. Жовтневим РВК м. Запоріжжя. У 1971 р. закінчив Вище прикордонне командне училище в м. Москва. Підполковник, комендант прикком в/ч 2103 САПО. Помер 24.12.1993 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Москва (Російська Федерація).

ПАУК Євген Юльянович. Нар. 03.07.1957 р. Призваний 29.10.1975 р. Шевченківським РВК м. Запоріжжя. Єфрейтор, ст. стрілець 13 прикз в/ч 2087 Зак.ПО. Загинув 15.06.1977 р. під час виконання службових обов'язків. Похований у м. Запоріжжя.

ПАХОМОВ Сергій Михайлович. Нар. в 1969 р. у м. Горлівка Донецької обл. Росіянин. Призваний 18.05.1989 р. Центрально-Міським РВК м. Горлівка. Рядовий, стрілець-помічник гранатометника 10 прикз в/ч 2484 Сх.ПО. Загинув 20.12.1990 р. в автокатастрофі під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

ПЕНЯЄВ Петро Іванович. Нар. 16.01.1906 р. в м. Дзержинськ Донецької обл. Росіянин. У 1935 р. закінчив будівельний інститут у м. Харків. Ст. лейтенант, ст. інженер в/ч 9553 Приб.ПО. Помер 28.06.1954 р. під час проходження військової служби.

ПЕРКАНЮК Іван Кузьмич. Нар. в 1938 р. у с. Медувата Жашківського р-ну Черкаської обл. Призваний у 1957 р. Монастирищенським РВК Черкаської обл. Рядовий, курсант 11 учприкз в/ч 2050 САПО. Загинув 04.09.1958 р. в автокатастрофі під час виконання службових обов'язків. Похований у м. Душанбе (Респ. Таджикистан).

ПЕРФИР'ЄВ Анатолій Станіславович. Нар. 06.06.1955 р. в м. Сольвичегодськ Архангельської обл. (Російська Федерація). Призваний 03.11.1973 р. Центральним РВК Кримської обл. Рядовий, 8 прикз в/ч 2047 САПО. Загинув 03.06.1975 р. під час виконання службових обов'язків. Похований у с. Василівка Білогірського р-ну (Автономна Республіка Крим).

ПЕТЕЛЬКО Антон Юхимович. Нар. 15.01.1921 р. в с. Гибалівка Шаргородського р-ну Вінницької обл. Українець. Призваний у 1940 р. В 1942 р. закінчив Військове училище військ НКВС у м. Москва. Капітан інт. сл., заст. нач. з політчастини 21 прикз в/ч 2156 Зак.ПО. Помер 08.03.1967 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Адлер Краснодарського краю (Російська Федерація)

ПЕТЛЮХ Олександр Володимирович. Нар. в 1951 р. Призваний 09.11.1969 р. Доманівським РВК Миколаївської обл. Рядовий, пом. навідника 10 прикз в/ч 2063 САПО. Загинув 20.01.1971 р. під час виконання службових обов'язків. Похований у с. Воля Доманівського р-ну.

ПЕТРЕНКО Іван Никифорович. Нар. 25.08.1922 р. в с. Алексеевка Кокчетавського р-ну (Респ. Казахстан). Українець. Призваний у 1941 р. В 1942 р. закінчив військову авіашколу стрільців-бомбардувальників у м. Ташкент. Майор, штурман 14-го від-ня авіазагону в/ч 2199 ТОПО. Нагороджений орденом Червоної Зірки. Загинув 13.07.1966 р. в авіакатастрофі під час виконання службових обов'язків. Похований у с-щі Озерський Сахалінської обл. (Російська Федерація).

ПЕТРОВ Сергій Іванович. Нар. 10.01.1963 р. на ст. Зиково Ємельяновського р-ну Красноярського краю (Російська Федерація). Росіянин. Призваний 05.08.1980 р. Івано-Франківським РВК. Майор, заст. нач. 2 ммг з матеріального забезпечення в/ч 9781 Заб.ПО. Помер 13.08.1997 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Чита (Російська Федерація).

ПЕТРОВСЬКИЙ Володимир Вікторович. Нар. в 1938 р. у с. Челюскіне м. Красноармійська Донецької обл. Призваний 22.07.1957 р. Красноармійським РВК. Рядовий, радіотелеграфіст в/ч 2255 ТОПО. Загинув 11.08.1958 р. під час проходження військової служби. Похований в смт Южно-Курильськ Сахалінської обл. (Російська Федерація).

ПЕТРУЛЕВИЧ Андрій Васильович. Нар. 13.12.1959 р. в с. Білозір'я Черкаського р-ну Черкаської обл. Українець. Призваний 04.08.1977 р. Черкаським ОМВК. У 1981 р. закінчив Ворошиловградське вище військове училище штурманів. Ст. лейтенант, штурман ланки літаків в/ч 2151 Камч.ПО. Загинув 26.07.1985 р. в авіакатастрофі під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

ПИВОВАРОВ Микола Павлович. Нар. 06.09.1944 р. в с. Калінінське Бериславського (Великоолександрівського) р-ну Херсонської обл., українець. Призваний 24.06.1963 р. Бериславським РВК. Рядовий, стрілець роти супроводження поїз-

дів в/ч 2087 Зак.ПО. Загинув 08.03.1964 р. під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

ПИРОЖЕНКО Володимир Пилипович. Нар. в 1935 р. в с. Жовтневе Цебриківського (нині Великомихайлівського) р-ну Одеської обл. Призваний в 1954 р. Цебриківським РВК. Рядовий, водій в/ч 2166 Пд.ЗПО. Помер 20.06.1955 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Бельці (Респ. Молдова) на кладовищі "Поминкени".

ПИСАРЕВСЬКИЙ Микола Лаврентійович. Нар. 05.11.1938 р. в с. Новоселівка Оріхівського р-ну Запорізької обл. Призваний 05.09.1957 р. Оріхівським РВК. Рядовий, водій автороти в/ч 2358 Зак.ПО. Загинув 21.02.1958 р. в автокатастрофі під час проходження військової служби. Похований в м. Батумі, Аджарія (Грузія).

ПІВЕНЬ Микола Степанович. Нар. 19.12.1957 р. в с. Велимче Ратнівського р-ну Волинської обл., українець. Призваний 01.08.1974 р. В 1977 р. закінчив Військове будівельно-технічне училище в м. Пушкіно. Майор, заст. нач. міжокружної ШСС в/ч 2420 САПО. Загинув 18.01.1988 р. в авіакатастрофі під час виконання службових обов'язків. Похований в с. Озерськ Калінінградської обл. (Російська Федерація).

ПИСАК Зіся Нухімович. Нар. в 1935 р., Одеська обл., єврей. Призваний у 1954 р. Приморським РВК м. Одеса. Матрос. Загинув 29 жовтня 1955 р. на лінкорі "Новоросійськ". Похований: м. Севастополь.

ПЩИК Валерій Григорович. Нар. 19.02.1962 р. в с. Смідин Старовижівського р-ну Волинської обл., українець. Призваний 22.04.1982 р. Рубежанським РВК Луганської обл. Єфрейтор, стрілець – пом. навідника 2 прикз в/ч 2022 САПО. Загинув 04.04.1983 р. під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

ПЛАКІДА Петро Іванович. Нар. 26.05.1953 р. в с. Старі Бабани Уманського р-ну Черкаської обл. Призваний 11.11.1971 р. Уманським РВК. Прапорщик, технік клубу в/ч 2042 САПО. Пропав безвісти 03.06.1980 р. під час переправи через р. Амудар'я при виконанні службових обов'язків.

ПЛАХОВ Альберт Афанасійович. Нар. в 1941 р. Призваний 07.11.1962 р. Донецьким РВК. Рядовий, стрілець 3 прикз в/ч 2012 Зак. ПО. Загинув 23.06.1963 р. під час виконання службових обов'язків.

ПЛЕШКУН Іван Максимович. Нар. 26.06.1948 р. в с. Білоцерківці Бобровицького р-ну Чернігівської обл. Призваний 26.06.1967 р. Бобровицьким РВК. Рядовий, стрілець 11 прикз в/ч 2033 САПО. Загинув 23.08.1969 р. під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

ПЛИТУСЯК Георгій Андрійович. Нар. в 1948 р. Призваний 18.06.1967 р. Балтським РВК Одеської обл. Рядовий, стрілець 15 прикз "Кукелево" в/ч 2495 ДСПО. Помер 03.03.1969 р. під час проходження військової служби. Похований в м. Біробіджан, Єврейська АО (Російська Федерація).

ПЛУЖНИК Володимир Миколайович. Нар. в 1958 р. в с. Вільні Хутори Верхньодніпровського р-ну Дніпропетровської обл. Призваний 03.11.1976 р. Верхньодніпровським ОВК. Рядовий, стрілець в/ч 2013 Зак.ПО. Помер 23.01.1977 р. під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

ПОГРЕБНЯК Семен Григорович. Нар. 20.03.1921 р. в с. Новополтавка Карасукського р-ну Алтайського краю (Російська Федерація), українець. В 1943 р. закінчив Військове піхотне училище військ НКВС у м. Саратов. Капітан, нач. 4 прикз в/ч 2121 Півн.ПО. Нагороджений орденом Червоної Зірки. Помер 09.12.1959 р. під час проходження військової служби. Похований в м. Петрозаводськ, Респ. Карелія (Російська Федерація).

ПОДИМОВ Петро Андрійович. Нар. в 1956 р., росіянин. Призваний 11.11.1974 р. Єнакіївським РВК Донецької обл. Рядовий, кухар-пекар 2 прикз в/ч 2062 Зак.ПО. Загинув 06.09.1976 р. під час виконання службових обов'язків.

ПОДЛЕСНИЙ Віктор Іванович. Нар. в 1962 р. Призваний в 1980 р. Харківським РВК. Рядовий будівельної роти в/ч 9869 САПО. Загинув 18.11.1980 р. в автокатастрофі під час виконання службових обов'язків.

ПОДРИГА Микола Павлович. Нар. 31.12.1918 р. в с. Хрестителеве Чорнобаївського р-ну Черкаської обл., українець. В 1941 р. закінчив Ленінградське військове училище НКВС, в 1956 р. — Військовий інститут МВС. Полковник, ст. викладач кафедри військової топографії Вищого прикордонного командного училища в м. Москва. Учасник Великої Вітчизняної війни 1941-1945 рр. Нагороджений орденом Червоної Зірки. Помер 19.09.1970 р. від хвороб, набутих під час проходження військової служби. Похований у м. Москва (Російська Федерація) на Раєвському кладовищі.

ПОКУТНІЙ Володимир Семенович. Нар. 04.10.1936 р. в с. Межиріч Лебединського р-ну Сумської обл., українець. В 1959 р. закінчив Прикордонне військове училище в м. Калінінград, в 1971 р. — Вищу партшколу при ЦК КПРС. Підполковник, ст. інструктор політвідділу Зак.ПО. Загинув 10.07.1977 р. під час проходження військової служби.

ПОЛЩУК Олександр Васильович. Нар. в 1953 р. в м. Магнітогорськ Челябінської обл. (Російська Федерація), українець. Призваний в 1972 р. Правобережним РВК м. Магнітогорськ. Єфрейтор, зварювальник в/ч 2490 Сх.ПО. Загинув 26.05.1974 р. в автокатастрофі під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

ПОЛТАВЕЦЬ Віктор Іванович. Нар. 06.01.1960 р. в с. Станіславчик Шполянського р-ну Черкаської обл., українець. Призваний 05.08.1978 р. Шполянським РВК. В 1981 р. закінчив Вище військове авіаційне інженерне училище в м. Харків. Лейтенант, ст. бортовий авіатехнік вертольота Мі-8 в/ч 2151 Камч.ПО. Загинув 07.04.1982 р. в авіакатастрофі під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

ПОЛТОРАЦЬКИЙ Іван Пантелійович. Нар. 20.10.1920 р. в с. Пархомівка Краснокутського р-ну Харківської обл., українець. Призваний в 1940 р. Краснокутським РВК. В 1949 р. екстерном закінчив курс навчання при Алматинському кавалерійському училищі. Помер 22.11.1958 р. під час проходження військової служби. Похований в м. Алмати (Респ. Казахстан).

ПОЛУХІН Микола Андрійович. Нар. 13.05.1941 р. в м. Сніжне Донецької обл. Призваний 14.10.1961 р. Сніжнянським РВК. Рядовий, кавалерист прикз "Сагли" в/ч 2061 Заб.ПО. Загинув 03.08.1962 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Москва (Російська Федерація).

ПОЛЯКОВ Михайло Михайлович. Нар. 08.09.1913 р. в м. Донецьк. Призваний 29.10.1935 р. Горлівським РВК Донецької обл. Майор, нач. 4-го від-ня в/ч 2181 Укр.ПО. Помер 02.02.1953 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Львів на Личаківському кладовищі.

ПОЛЯКОВ Олександр Іванович. Нар. в 1966 р. в м. Макіївка Донецької обл., росіянин. Призваний в 1985 р. Кіровським РВК м. Макіївка. Матрос, хімік ПСКР "Воровский" в/ч 2376 ТОПО. Помер 26.10.1986 р. під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

ПОМПЕНКО Євген Едуардович. Нар. 20.01.1965 р. в м. Джанкой Автономної Респ. Крим. Призваний 17.05.1983 р. Краснолуцьким РВК Луганської обл. Ст. матрос, ст. моторист в/ч 2537 ДСПО. Загинув 22.07.1985 р. під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

ПОНОМАРЕНКО Олексій Петрович. Нар. 31.03.1937 р. в м. Павлоград Дніпропетровської обл., українець. Призваний 07.06.1956 р. Павлоградським РВК. Ст. лейтенант, заст. нач. 6 прикз в/ч 2201 ПЗПО. Помер 10.06.1979 р. під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

ПОНОМАРЬОВ Іван Павлович. Нар. 05.06.1922 р. в с. Дмитрівка Петропавлівського р-ну Дніпропетровської обл., українець. Призваний 25.09.1940 р. Красноармійським РВК Донецької обл. В 1952 р. закінчив Військово-політичну академію ім. В.І. Леніна. Полковник, редактор відділу служби і бойової підготовки редакції журналу "Пограничник". Помер 04.01.1975 р. під час проходження військової служби.

ПОПЕНКО Федір Якович. Нар. в 1923 р. в с. Мар'янівка Немирівського р-ну Вінницької обл., українець. Призваний 08.08.1941 р. Хабаровським РВК (Російська Федерація). В 1949 р. закінчив курси підготовки офіцерського складу інт. сл. в м. Себеж. Ст. лейтенант інт. сл., заст. ком. 1 прикком в/ч 2253 Камч.ПО. Загинув 05.11.1952 р. при виконанні службових обов'язків під час землетрусу і повені в р-ні Північно-Курильських і Командорських о-вів. Разом з ним загинули: дружина Попенко Надія Олексіївна, син Сергій.

ПОПОВ Володимир Йосипович. Нар. 25.09.1933 р. в с. Борівське Лисичанського (Попаснянського) р-ну Луганської обл. Призваний 20.10.1953 р. Федоровським РВК Саратовської обл. (Російська Федерація). В 1954 р. закінчив Прикордонне військово училище в м. Харків. Капітан тех. сл. в/ч 2062 Зак.ПО. Помер 25.02.1975 р. під час проходження військової служби.

ПОПОВ Олексій Геннадійович. Нар. в 1955 р. в м. Донецьк. Призваний в 1973 р. Пролетарським РВК м. Донецька. Рядовий, стрілець в/ч 2087 Зак.ПО. Загинув 21.11.1973 р. під час виконання службових обов'язків.

ПОСТОЛЕНКО Анатолій Олексійович. Нар. 04.01.1944 р. в с. Бочечки Конотопського р-ну Сумської обл., українець. Призваний 29.08.1961 р. Конотопським РВК. В 1964 р. закінчив 1-е Харківське військово-авіаційно-технічне училище. Ст. лейтенант, ст. технік авіаційний – повітряний стрілець в/ч 2177 Сх.ПО. Загинув 03.07.1972 р. в авіакатастрофі під час виконання службових обов'язків.

ПОТАПОВ Володимир Мефодійович. Нар. 03.07.1968 р. в с. Аношкине Троїцького р-ну Луганської обл., росіянин. Призваний 28.10.1986 р. Троїцьким РВК. Рядовий, водій 13 прикз в/ч 9797 Заб.ПО. Загинув 18.06.1987 р. в автокатастрофі під час виконання службових обов'язків.

ПОХВАЛІТ Михайло Андрійович. Нар. 14.11.1916 р. в с. Бородаївка Верхньодніпровського р-ну Дніпропетровської обл., українець. В 1941 р. закінчив курси Військово-інженерної академії ім. В.В. Куйбишева. Підполковник, заст. нач. ВБЗ в/ч 2451 Зах.ПО. Нагороджений орденами Червоного Прапора, Вітчизняної війни II ступеня, двома орденами Червоної Зірки. Помер 11.04.1969 р. під час проходження військової служби.

ПРИСЯЖНИЙ Яків Максимович. Нар. 20.03.1918 р. в с. Василівка Межівського р-ну Дніпропетровської обл., українець. Призваний в 1938 р. Межівським РВК. Капітан м/сл., нач. аптеки в/ч 2187 Зах.ПО. Нагороджений орденом Червоної Зірки. Помер 04.02.1959 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Львів на гарнізонному кладовищі.

ПРИХОДЬКО Микола Вікторович. Нар. 13.08.1934 р. в м. Суми. Призваний 08.10.1953 р. Сумським РВК. Рядовий, стрілець 1 прикз в/ч 2173 Півн.ПО. Загинув 11.02.1955 р. під час виконання службових обов'язків з охорони держ. кордону. Похований в смт Канін Ніс Архангельської обл. (Російська Федерація).

ПРОКОПЕНКО Віктор Григорович. Нар. 01.01.1956 р. в с. Стовпове Джанкойського р-ну Автономної Респ. Крим. Призваний 26.04.1974 р. Мелітопольським ОМВК Запорізької обл. Ст. матрос, ст. моторист в/ч 2263 ТОПО. Загинув 22.09.1976 р. в автокатастрофі під час виконання службових обов'язків. Похований у м. Мелітополь.

ПРОХОРОВ Олег Вікторович. Нар. в 1946 р. Призваний в 1965 р. Верхньодніпровським РВК Дніпропетровської обл. Курсант Вищого прикордонного командного училища в м. Москва. Загинув 17.08.1967 р. під час проходження військової служби.

ПРУГЛЮ Володимир Михайлович. Нар. 25.08.1944 р. в с. Вербове Пологівського р-ну Запорізької обл., українець. Призваний 01.09.1963 р. Адлерським РВК Краснодарського краю (Російська Федерація). В 1966 р. закінчив Вище прикордонне командне училище в м. Москва. Ст. лейтенант, офіцер оперативного пункту в/ч 2488 ТОПО. Загинув 23.06.1970 р. під час проходження військової служби. Похований в м. Дальньо-реченськ Приморського краю (Російська Федерація).

ПРУСЬКИЙ Олександр Лук'янович. Нар. 12.08.1911 р. в с. Козинці Липовецького р-ну Вінницької обл., українець. В 1932 р. закінчив Орджонікідзевську піхотну школу, в 1939 р. — Військову електротехнічну академію РККА в м. Москва. Генерал-майор, нач. відділу штабу ГУПВ. Нагороджений двома орденами Червоного Прапора, орденами Червоної Зірки, Суворова II ступеня. Помер 20.09.1958 р. під час проходження військової служби.

ПРЯДКА Дмитро Парфілович. Нар. 26.10.1936 р. в с. Шелестівка Міловського р-ну Луганської обл. Призваний 25.08.1955 р. Міловським РВК. Рядовий, кулеметник 22 прикз в/ч 2021 Груз.ПО. Загинув 18.09.1958 р. під час проходження військової служби. Похований в с. Карзахаї Ахалкалакського р-ну (Грузія).

ПТУХІН Василь Олександрович. Нар. 07.07.1926 р. в м. Харків, українець. В 1944 р. закінчив курси мол. лейтенантів. Майор, ст. контролер ОКПП "Ташкент-аеропорт" САПО. Помер 25.08.1975 р. під час проходження військової служби. Похований в м. Ташкент (Респ. Узбекистан).

ПУСЄВ Яків Анатолійович. Нар. 25.08.1959 р. в с. Галаганівка Чигиринського р-ну Черкаської обл. Призваний 30.10.1977 р. Чигиринським РВК. Єфрейтор, ст. оператор 1 прикз в/ч 2047 САПО. Загинув 07.08.1979 р. під час виконання службових обов'язків з охорони держ. кордону. Похований за місцем народження.

ПУСТОВЕТОВ Микола Іванович. Нар. в 1972 р. в ст-ці Анастасієвка Славянського р-ну Краснодарського краю (Російська Федерація), росіянин. Призваний 14.06.1991 р. Дружківським РВК Донецької обл. Рядовий, стрілець в/ч 2037 Зак.ПО. Помер 25.06.1991 р. під час проходження військової служби. Похований в м. Дружківка.

ПУТІЛОВ Сергій Сергійович. Нар. 12.11.1950 р. в м. Каховка Херсонської обл. Призваний 13.05.1969 р. Новокаховським РВК Херсонської обл. Сержант, старшина 1 прикз в/ч 2358 Зак.ПО. Загинув 10.02.1971 р. під час виконання службових обов'язків з охорони держ. кордону. Похований в м. Батумі, Аджарія (Грузія).

ПШЕНИЧНИЙ Олександр Миколайович. Нар. 12.01.1956 р. в с. Стримівка Олександрівського р-ну Кіровоградської обл., українець. Призваний 03.05.1974 р. Кірово-

градським ОМВК. У 1980 р. закінчив Вище прикордонне командне училище в м. Москва. Майор, нач. авіаційної пошуково-рятувальної парашутно-десантної сл. в/ч 2151 ПСПО. Загинув 14.04.1993 р. під час виконання службових обов'язків. Похований в м. Краснодар (Російська Федерація).

РАДЧЕНКО Леонід Григорович. Нар. в 1944 р. в с. Олексіївка Добровеличківського р-ну Кіровоградської обл. Призваний 23.06.1963 р. Добровеличківським РВК. Мол. сержант, ком. від-ня 14 прикз в/ч 2063 САПО. Загинув 29.01.1965 р. під час виконання службових обов'язків з охорони держ. кордону. Похований за місцем народження.

РАДЧЕНКО Микола Іванович. Нар. 29.06.1953 р. в с. Синичине Ізюмського р-ну Харківської обл., українець. Призваний 07.05.1972 р. Слов'янським МВК Донецької обл. Старшина, технік в/ч 2294 ПЗПО. Помер 25.05.1974 р. під час проходження військової служби у Військово-медичній академії ім. С.М. Кірова в м. Санкт-Петербург (Російська Федерація). Похований у м. Слов'янськ.

РАДЧЕНКО Яків Миколайович. Нар. в 1908 р. в Ніжинському р-ні Чернігівської обл. Призваний в 1931 р. Ніжинським РВК. Старшина, мол. контролер ОКПП "Ленинград". Помер 25.01.1954 р. під час проходження військової служби. Похований в м. Санкт-Петербург (Російська Федерація).

РАМШИНА Любов Абрамівна. Нар. в 1904 р. в м. Новозибкове (Новозибків) Чернігівської обл. Старшина надстр. сл., діловод-друкарка фінвідділу УПВ МДБ Груз.ПО. Померла 18.06.1952 р. під час проходження військової служби. Похована у м. Тбілісі (Грузія).

РАУДІН Євген Олексійович. Нар. 30.08.1959 р. в м. Маріуполь Донецької обл., українець. Призваний 14.05.1978 р. Маріупольським РВК. В 1985 р. закінчив школу прапорщиків при в/ч 78424. Прапорщик, ст. інструктор учбового автозводу роти навчального забезпечення в/ч 2567 ЧЦП. Помер 04.12.1992 р. під час проходження військової служби в Голіцинському клінічному госпіталі. Похований у с. Покровське Одинцовського р-ну Московської обл. (Російська Федерація).

РАХОВСЬКИЙ Валерій Ісайович. Нар. в 1954 р. в м. Кілія Одеської обл. Призваний 29.10.1972 р. Кілійським РВК. Рядовий, стрілець автотранспортної роти в/ч 2072 САПО. Загинув 22.09.1974 р. в авткатастрофі під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

РЕВА Григорій Самійлович. Нар. 06.07.1948 р. в с. Богородичне Слов'янського р-ну Донецької обл., українець. В 1973 р. закінчив середнє військове училище при Вищому прикордонному командному училищі в м. Москва. Майор, нач. інж. відня штабу в/ч 2099 САПО. Помер 19.08.1984 р. під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

РЕВЕНКО Микола Павлович. Нар. 20.05.1938 р. у м. Фастів Київської обл. Призваний 24.09.1957 р. Фастівським РВК. Матрос, радіотелеграфіст групи катерів в/ч 2169 Зак.ПО. Загинув 16.09.1959 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Ашгабат (Туркменістан).

РЕВЕНКО Павло Анатолійович. Нар. 26.12.1959 р. в с. Верхня Дуванка Сватівського (Краснодонського) р-ну Луганської обл., росіянин. В 1980 р. закінчив Вище військове авіаційне інженерне училище в м. Харків. Лейтенант, ст. технік бортовий – повітряний стрілець вертольота Мі-8 в/ч 2127 ТОПО. Загинув 19.06.1981 р. в авіакатастрофі під час виконання службових обов'язків.

РЕВУЦЬКИЙ Афанасій Афанасійович. Нар. в 1947 р. Призваний 26.06.1966 р. Миколаївським РВК Миколаївської обл. Сфрейтор, стрілець 11 прикз в/ч 2037 Зак.ПО. Пропав безвісти 04.05.1968 р. під час виконання службових обов'язків з охорони держ. кордону на р. Аракс (Респ. Азербайджан).

РЕДЬКА Вадим Іванович. Нар. 17.07.1969 р. в м. Суми, українець. Призваний 16.12.1987 р. Сумським РВК. Рядовий, гранатометник ВПК "Козловичи" ОКПП "Брест" Зах.ПО. Загинув 14.01.1989 р. під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

РЕЗНИЧЕНКО (РІЗНИЧЕНКО) Володимир Михайлович. Нар. в 1940 р. в с. Синиця Богуславського р-ну Київської обл. Призваний в 1959 р. Богуславським РВК. Прапорщик, ст. технік групи обслуговування літаків в/ч 9809 САПО. Помер 03.10.1987 р. під час проходження військової служби.

РЕЗНИЧЕНКО (РІЗНИЧЕНКО) Яків Терентійович. Нар. 04.01.1914 р. в с. Воскресенка Буринського р-ну Сумської обл. В 1943 р. закінчив спецкурси офіцерського складу флоту в м. Санкт-Петербург. В 1952 р. закінчив Військово-морську академію. Віце-адмірал, нач. Морського управління – заст. нач. ГУПВ з морської частини. Нагороджений чотирма орденами Червоної Зірки, орденами Червоного Прапора, Вітчизняної війни I ступеня, Нахімова II ступеня і датським орденом "Король Кристіан". Помер 24.12.1969 р. під час проходження військової служби. Похований в м. Москва (Російська Федерація).

РЕШЕТНЯК Валентин Кузьмич. Нар. 19.11.1930 р. в м. Харків. Призваний в 1950 р. Харківським РВК. В 1953 р. закінчив Прикордонне військоve училище в м. Харків. Лейтенант, заст. нач. 4 прикз в/ч 2067 ТОПО. Загинув 17.09.1954 р. під час проходження військової служби, переправляючись через р. Тим, Сахалінська обл. (Російська Федерація).

РИБАЛЬЧЕНКО Олександр Миколайович. Нар. 04.09.1959 р. в м. Зугрес Харцизької міськради Донецької обл. Призваний 03.11.1977 р. Шахтарським РВК Донецької обл. Матрос, радіометрист ПСКР-657 в/ч 2372 Зак.ПО. Загинув 13.05.1979 р. під час виконання службових обов'язків. Похований у м. Шахтарськ.

РИБІН Іван Іванович. Нар. в 1939 р. в с. Аннівка Білогірського (Красногвардійського) р-ну Автономної Респ. Крим. Призваний 24.09.1958 р. Октябрським РВК (нині Красногвардійського р-ну). Мол. сержант надстр. сл., зав. таємним (секретним) діловодством в/ч 2047 САПО. Помер 02.09.1962 р. під час проходження військової служби. Похований в м. Ашгабат (Туркменістан) на російському кладовищі.

РИБІН Олег Вікторович. Нар. 20.11.1965 р. в смт Попільня Житомирської обл., українець. Призваний 15.08.1983 р. Попільнянським РВК. В 1987 р. закінчив Далекосхідне вище загальновійськове командне училище. Капітан, пом. нач. штабу в/ч 9804 ЧЦП. Загинув 08.06.1996 р. під час проходження військової служби. Похований в с. Кам'янка Попільнянського р-ну.

РИЖАНКОВ Віктор Прохорович. Нар. 18.04.1918 р. в м. Юзівка Катеринославської обл. (нині Донецьк), українець. Призваний 12.10.1938 р. Сталінським РВК м. Донецьк. У 1942 р. екстерном закінчив середнє піхотне військове училище, в 1960 р. — Військовий інститут КДБ. Підполковник, офіцер розвідвідділу ГУПВ КДБ. Нагороджений двома орденами Червоної Зірки. Помер 02.01. 1969 р. під час проходження військової служби.

РИКОВ Володимир Андрійович. Нар. в 1951 р. в м. Мелітополь Запорізької обл. Призваний 14.05.1969 р. Мелітопольським МВК. Рядовий, стрілець 7 прикз в/ч 2393 Зак.ПО. Загинув 13.04. 1971 р. під час виконання службових обов'язків з охорони держ. кордону. Похований за місцем народження.

РИКОВ Олексій Васильович. Нар. в 1938 р. в м. Мелітополь Запорізької обл., росіянин. Призваний 02.09.1958 р. Мелітопольським РВК. Рядовий, кулеметник в/ч 2358 Груз.ПО. Загинув 13.01.1959 р. під час проходження військової служби. Похований в м. Батумі, Аджарія (Грузія).

РИЛЕНКО Микола Сергійович. Нар. 14.10.1954 р. в с. Червоні Партизани Носівського р-ну Чернігівської обл. Призваний 03.11.1972 р. Носівським РВК. Рядовий, стрілець в/ч 2063 САПО. Загинув 05.04.1974 р. під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

РІШИВСЬКИЙ Володимир Євгенович. Нар. в 1971 р. в с. Райгородок Бердичівського р-ну Житомирської обл. Призваний 20.11.1989 р. Бердичівським РВК. Мол. сержант, ст. стрілець в/ч 9893 Зак.ПО. Помер 04.06.1991 р. під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

РОГОВЕЦЬ Михайло Дмитрович. Нар. 29.10.1968 р., українець. Призваний 04.07.1988 р. Залізничним РВК м. Київ. Рядовий, стрілець в/ч 2144 Зах.ПО. Помер 09.06.1989 р. під час проходження військової служби. Похований в с. Дрімайлівка Куликівського р-ну Чернігівської обл.

РОЖМАН Сергій Григорович. Нар. 22.09.1957 р. в м. Березівка Одеської обл. Призваний 01.11.1975 р. Березівським РВК. Рядовий в/ч 2047 САПО. Загинув 11.07.1977 р. під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

РОЗДОБУДЬКО Віктор Володимирович. Нар. 15.02.1959 р. в м. Білопілья Сумської обл., українець. Призваний 04.05.1977 р. Білопільським РВК. Прапорщик, ст. техник – нач. центральної котельні в/ч 2151 ПСПО. Загинув 16.01.1992 р. в автокатастрофі під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

РОЙКО Микола Іванович. Нар. в 1956 р. в с. Воздвижівка Гуляйпільського р-ну Запорізької обл. Призваний 23.10.1974 р. Гуляйпільським РВК. Рядовий, радіотелеграфіст 12 прикз в/ч 2156 Зак.ПО. Загинув 25.06.1975 р. під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

РОЛЕНКО Володимир Миколайович. Нар. 10.05.1952 р. в м. Балаклія Харківської обл., українець. Призваний 10.05.1970 р. Балаклійським РВК. В 1973 р. закінчив курси з підготовки офіцерів службового собаководства при Вищому прикордонному командному училищі в м. Алмати. Капітан, ст. інструктор практичного навчання в/ч 2421 САПО. Загинув 27.12.1980 р. в автотрагедії під час проходження військової служби.

РОМАНИШКО Валерій Миколайович. Нар. в 1960 р. Призваний в 1978 р. Луганським РВК. Рядовий будівельної роти в/ч 9856 Сх.ПО. Загинув 21.09.1979 р. під час виконання службових обов'язків.

РОМАНОВСЬКИЙ Іван Іванович. Нар. 24.06.1960 р. в с. Дмитренка Великоолександрівського р-ну Херсонської обл., українець. Призваний 03.11.1978 р. Великоолександрівським РВК. Ст. прапорщик, старшина 11 прикз в/ч 2198 Приб.ПО. Помер 05.10.1989 р. під час проходження військової служби. Похований в м. Палдіскі (Естонія).

РОМАНОВСЬКИЙ Микола Іванович. Нар. в 1943 р. в с. В. Іванівка Роздільнянського р-ну Одеської обл. Призваний в 1962 р. Мол. сержант, ком. відділення в/ч 9547 Зак.ПО. Загинув 30.12.1964 р. під час виконання службових обов'язків.

РОМАНЮК Іван Петрович. Нар. 02.01.1945 р. в м. Літин Вінницької обл., українець. Призваний 12.08.1963 р. Літинським РВК. В 1967 р. закінчив Військове авіаційне училище льотчиків в м. Балашово. Підполковник, керівник групи викладачів в/ч 2464 Зак.ПО. Помер 28.01.1984 р. під час проходження військової служби.

РОХМАН Никифор Єрофійович. Нар. 21.02.1915 р. в с. Пустовіти Миронівського р-ну Київської обл., українець. Призваний 06.11.1935 р. Київським МВК. В 1938 р. закінчив окружні курси мол. лейтенантів військ НКВС. Підполковник інт. сл., заст. нач. із забезпечення в/ч 2013 Зак.ПО. Загинув 03.08.1958 р. під час проходження військової служби. Нагороджений орденом Червоної Зірки. Похований в смт Пришиб (Респ. Азербайджан).

РУДЕНКО Микола Миколайович. Нар. в 1954 р. в м. Моспине (Моспине-1) Донецької обл. Призваний 12.11.1972 р. Пролетарським РВК м. Донецьк. Рядовий, сапер 22 прикз в/ч 2012 Зак.ПО. Загинув 08.06.1973 р. під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

РУДЬ Борис Олексійович. Нар. 28.05.1941 р. в м. Рибниця (Респ. Молдова), українець. Призваний 21.08.1960 р. Резінським РВК (Респ. Молдова). Рядовий, автоматник 17 прикз в/ч 2062 Зак.ПО. Помер 17.05.1962 р. під час проходження військової служби.

РУСИН Микола Юхимович. Нар. 06.05.1947 р. в с. Висоцьк Дубровицького р-ну Рівненської обл., українець. Призваний 31.08.1965 р. Дубровицьким РВК. В 1968 р. закінчив Військове будівельне технічне училище в м. Пушкіно Ленінградської обл. Майор тех. сл., нач. виробничої частини – заст. ком. з тех. частини в/ч 9866 Камч.ПО. Помер 26.01.1984 р. під час проходження військової служби.

РУЧКА Анатолій Дмитрович. Нар. в 1956 р. Призваний 04.05.1974 р. Білопільським РВК Сумської обл. Матрос, ст. моторист в/ч 2486 ДСПО. Загинув 02.09.1976 р. під час проходження військової служби. Похований в с. Константіновка Амурської обл. (Російська Федерація).

РЯБОКОНЬ (РЯБОКІНЬ) Сергій Степанович. Нар. 30.06.1941 р. в с. Баланівка Бершадського р-ну Вінницької обл., українець. Призваний 12.10.1960 р. Бершадським РВК. В 1971 р. закінчив Вище прикордонне командне училище в м. Алмати. Майор тех. сл., нач. обозно-речового постачання тилу в/ч 2142 Зах.ПО. Помер 08.04.1981 р. під час проходження військової служби.

РЯБУХА Віктор Іванович. Нар. в 1939 р. в с. Черкаський Бишкін Зміївського р-ну Харківської обл. Призваний 20.07.1958 р. Зміївським РВК. Матрос, стройовий в/ч 2263 ТОПО. Помер 09.12.1958 р. під час проходження військової служби. Похований в м. Владивосток (Російська Федерація) на Морському кладовищі.

РЯБЦУН Олексій Федорович. Нар. в 1935 р. в с. Тетерівка Жашківського р-ну Черкаської (Київської) обл. Призваний 08.09.1954 р. Макіївським РВК Донецької обл. Матрос, телефоніст в/ч 2289 Півн.ПО. Пропав безвісти 23.12.1955 р. під час виконання службових обов'язків у затоці Сайдо-губа (Російська Федерація).

РЯБЧЕНКО Володимир Трохимович. Нар. 21.08.1936 р. в смт Великий Бурлук Великобурлуцького р-ну Харківської обл. Призваний 16.09.1955 р. Великобурлуцьким РВК. Рядовий, стрілець ОКПП "Выборг" ПЗПО. Загинув 04.04.1956 р. під час проходження військової служби. Похований в сел. Леніна Виборзького р-ну Ленінградської обл. (Російська Федерація).

РЯБЧИЧ Микола Миколайович. Нар. 17.04.1965 р. в м. Жданов (Маріуполь) Донецької обл., українець. Призваний 01.12.1983 р. Орджонікідзевським РВК м. Жданова. Рядовий, водій автотранспортної роти в/ч 2144 Зах.ПО. Помер 22.09.1984 р. під час проходження військової служби. Похований в с. Драбівка Корсунь-Шевченківського р-ну Черкаської обл.

САБАЛДАШНИЙ Сергій Іванович. Нар. в 1963 р. в с. Кірове Оріхівського р-ну Запорізької обл. Призваний 08.10.1981 р. Оріхівським РВК. Рядовий, стрілець КПП в/ч 2062 Зак.ПО. Загинув 31.08.1983 р. в автокатастрофі під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

САВЕНКО Валерій Володимирович. Нар. 19.10.1957 р. в м. Славянськ Кустанайської обл. (Респ. Казахстан). Призваний 05.05.1976 р. Жовтневим ОРВК Донецької обл. Старшина надстр. сл., соліст 1-ї категорії ансамблю пісні і танцю в/ч 2459 ТОПО. Загинув 18.12.1990 р. в автокатастрофі під час проходження військової служби. Похований в м. Владивосток (Російська Федерація) на Морському кладовищі.

САВЧЕНКО Сергій Олександрович. Нар. в 1968 р. в м. Донецьк. Призваний 17.11.1987 р. Ленінським РВК м. Донецьк. Єфрейтор, стрілець в/ч 2392 Зак.ПО. Загинув 11.06.1989 р. під час виконання службових обов'язків з охорони держ. кордону. Похований за місцем народження.

САЖНЄВ Віктор Іванович. Нар. 23.10.1958 р. в с. Попівка Генічеського р-ну Херсонської обл. Призваний в 1976 р. Прапорщик, контролер 1-ї категорії ОКПП "Брест" Зах.ПО. Помер 07.11.1986 р. під час проходження військової служби.

САМАРСЬКИЙ Микола Іванович. Нар. 07.04.1939 р. в смт Кушугум Запорізького р-ну Запорізької обл., росіянин. Призваний 01.09.1958 р. Комишуваським РВК Запорізької обл. Рядовий, кавалерист 17 прикз в/ч 2358 Груз.ПО. Загинув 25.11.1959 р. під час виконання службових обов'язків з охорони держ. кордону. Похований у м. Батумі, Аджарія (Грузія).

САМОЙЛЮК Федір Савелійович. Нар. 28.05.1916 р. в с. Миколаївка Казанківського р-ну Миколаївської обл., українець. Призваний в 1939 р. Казанківським РВК. Капітан, оперуповноважений штабу в/ч 2256 Топо. Нагороджений двома орденами Червоної Зірки, орденом Вітчизняної війни II ступеня. Помер 04.12.1954 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Холмськ Сахалінської обл. (Російська Федерація).

САНЖУРА Григорій Іванович. Нар. 17.02.1919 р. в с. Олексієво-Орлівка Шахтарського р-ну Донецької обл., українець. Призваний 03.10.1939 р. Чистяковським РВК Донецької обл. В 1943 р. закінчив Військово-технічне училище військ НКВС в м. Москва, в 1953 р. — Військову академію тилу і транспорту. Полковник, ст. викладач кафебри служби і тактики Вищого прикордонного командного училища в м. Москва. Нагороджений орденом Червоної Зірки. Помер 08.05.1980 р. під час проходження військової служби.

САПІТОНОВ Володимир Миколайович. Нар. 28.02.1954 р. в м. Макіївка Донецької обл. Призваний 07.05.1973 р. Центральним РВК м. Макіївка. Старшина, фельдшер 19 прикз в/ч 2020 Топо. Загинув 18.03.1975 р. в авіакатастрофі під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

САПОЖНИКОВ Олексій Володимирович. - Нар. 25.10.1957 р. в м. Луцьк Волинської обл., росіянин. Призваний 31.08.1974 р. Луцьким РВК. В 1988 р. закінчив Морехідну школу в м. Таллінн. Старшина 2 статті надстр. сл., пом. ком. ПСКА-509 в/ч 2243 ПЗПО. Загинув 30.09.1991 р. під час проходження військової служби. Похований в м. Таллінн (Естонія).

САХАЦЬКИЙ (СОХАЦЬКИЙ) Микола Леонтійович. Нар. 13.12.1940 р. в с. Сохачьке (Комишнрянського) Миргородського р-ну Полтавської обл., українець. Призваний 16.09.1959 р. Комишнрянським РВК. Рядовий, автоматник в/ч 2042 САПО. Загинув 11.09.1960 р. під час виконання службових обов'язків. Похований в м. Керкі Чарджоуської обл. (Туркменістан).

САЧЕНКО Сергій Валерійович. Нар. 21.10.1971 р. в с. Лишня Макарівського р-ну Київської обл. Призваний 17.11.1989 р. Ленінградським РВК м. Київ. Сержант, ком. відня в/ч 9790 Зак.ПО. Помер 29.10.1990 р. під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

САЧОК Михайло Миколайович. Нар. в 1956 р. в м. Горськ Донецької обл. Призваний 03.11.1974 р. Первомайським РВК Донецької обл. Єфрейтор, ст. вожатий служби собак 9 прикз в/ч 2103 САПО. Загинув 12.07.1976 р. під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

СВІТЛИЧНИЙ Віктор Олександрович. Нар. 27.01.1938 р. в смт Великий Бурлук Великобурлуцького р-ну Харківської обл., українець. Призваний 14.09.1957 р. Рядовий, сапер в/ч 2072 Туркм.ПО. Загинув 01.11.1959 р. під час виконання службових обов'язків.

СЕВЕРИНЕНКО Ілля Іванович. Нар. 19.12.1916 р. в с. Чапаєвка Пологівського р-ну Запорізької обл., українець. Призваний 05.10.1937 р. Пологівським РВК. В 1942 р. закінчив курси мол. політруків при Прикордонному училищі військ НКВС в м. Саратов. Майор, нач. штабу 3 приком в/ч 2069 ТОПО. Нагороджений орденом Червоної Зірки. Загинув 07.08.1954 р. в авіакатастрофі під час виконання службових обов'язків. Похований в смт Козиревськ Камчатської обл. (Російська Федерація).

СЕЛІВАНОВ Борис Павлович. Нар. 26.04.1955 р. в м. Жданов (Маріуполь) Донецької обл. Призваний 11.11.1974 р. Іллічівським РВК м. Жданов. Рядовий, стрілець в/ч 2062 Зак.ПО. Помер 23.11.1974 р. під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

СЕЛЮКОВ Володимир Васильович. Нар. 28.07.1948 р. в смт Мала Данилівка Дергачівського р-ну Харківської обл., росіянин. Призваний 06.05.1969 р. Дергачівським РВК. В 1980 р. закінчив Військове училище тилу в м. Вольськ. Майор, заст. нач. 4 ммг з постачання в/ч 2033 САПО. Помер 01.02.1990 р. під час проходження військової служби в ОГПВ м. Мари (Туркменістан). Похований у м. Севастополь.

СЕМЕНОВ Анатолій Адамович. Нар. 07.10.1958 р. в с. М'якоти Ізяславського р-ну Хмельницької обл., українець. Призваний 01.11.1976 р. Снігурівським РВК Миколаївської обл. Мічман, нач. дизельної електростанції в/ч 2376 ПСПО. Помер 29.03.1993 р. під час проходження військової служби. Похований в м. Петропавловськ-Камчатський (Російська Федерація).

СЕМЕНОВ Віктор Григорович. Нар. 17.09.1960 р. в с. Новоіванівка Нікопольського р-ну Дніпропетровської обл., українець. Призваний 19.10.1979 р. Нікопольським РВК. Рядовий, стрілець 12 прикз в/ч 2042 САПО. Загинув 10.08.1981 р. під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

СЕМЕНЮК Валерій Петрович. Нар. 18.03.1964 р. в с. Рудка Маневицького р-ну Волинської обл., українець. Призваний 19.10.1982 р. Кремінським РВК Луганської обл. Єфрейтор, ст. майстер з електроприладів 1 прикз в/ч 2047 САПО. Загинув 22.10.1984 р. під час виконання службових обов'язків. Похований в с. Варварівка Кремінського р-ну.

СЕМЕНЯКА Микола Микитович. Нар. 01.08.1938 р. в м. Городище Городищенського р-ну Черкаської обл., українець. Призваний 13.09.1957 р. Городищенським РВК. Рядовий, водій в/ч 2072 Туркм.ПО. Помер 15.03.1958 р. під час проходження військової служби. Похований в смт Тахта-Базар (Туркменістан).

СЕМЕНЯКА Павло Васильович. Нар. в 1955 р. в м. Дніпропетровськ. Призваний 03.11.1974 р. Індустріальним РВК Дніпропетровської обл. Рядовий, стрілець 2 прикз в/ч 2072 САПО. Помер 07.03.1976 р. під час проходження військової служби у ВГ м. Ашгабат (Туркменістан). Похований за місцем народження.

СЕМИШАН Анатолій Тимофійович. Нар. 07.10.1936 р. в с. Топали Красноокнянського р-ну Одеської обл. Призваний 05.09.1955 р. Чернянським РВК (нині Красноокнянського р-ну). Рядовий, писар-каптенармус в/ч 2021 Зак.ПО. Загинув 02.02.1956 р. під час виконання службових обов'язків з охорони держ. кордону. Похований в м. Ахалціхе (Грузія).

СЕРБІН Анатолій Миколайович. Нар. 03.06.1966 р. в м. Сочі Краснодарського краю (Російська Федерація), українець. Призваний 23.06.1984 р. Сочинським МВК. З 17.07.1987 р. мічман. Нач. водолоазної станції – ст. інструктор дивізіону ПСКР в/ч 9881 Зак.ПО. Помер 13.12.1992 р. під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

СЕРГЄЄВ Микола Леонідович. Нар. в 1948 р. в с. Носківці Жмеринського р-ну Вінницької обл. Призваний в 1967 р. Барським РВК Вінницької обл. Прапорщик, старшина роти зв'язку в/ч 9816 ПЗПО. Загинув 16.08.1973 р. під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

СЕРГІЄНКО Ігор Вікторович. Нар. в 1966 р. Призваний 12.05.1984 р. Красноармійським РВК Донецької обл. Рядовий, стрілець в/ч 2062 Зак.ПО. Помер 02.07.1984 р. під час проходження військової служби. Похований в м. Красноармійськ.

СЕРЕБРЯК Ігор Григорович. Нар. 11.06.1967 р. в м. Свердловськ Луганської обл. Призваний 11.11.1985 р. Свердловським МВК. Рядовий, стрілець 8 приказ в/ч 2047 САПО. Загинув 02.08.1986 р. під час проходження військової служби. Похований в смт Тошківка Луганської обл.

СЕРЕБРЯНСЬКИЙ Сергій Петрович. Нар. 04.06.1960 р. в м. Таш-Кумир Ошської обл. (Киргизька Респ.), українець. Призваний в 1977 р. Сокулукським РВК. В 1981 р. закінчив Вище військове авіаційне училище льотчиків в м. Саратов. Майор, ком. вертольота Мі-8 в/ч 2057. Загинув 25.06.1998 р. в автокатастрофі під час виконання службових обов'язків. Похований в с. Новопокровка Кантського р-ну (Киргизька Респ.).

СЄДИХ Михайло Іванович. Нар. 19.11.1921 р. в с. Тазово Свободинського р-ну Курської обл. (Російська Федерація). Призваний 17.04.1941 р. Харківським МВК. В 1946 р. закінчив Західно-Сибірське військове піхотне училище. Капітан, нач. 15 приказ в/ч 2256 ТОПО. Помер 30.03.1957 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Холмськ Сахалінської обл. (Російська Федерація).

СИДОРЕНКО Віктор Іванович. Нар. в 1947 р. в м. Макіївка Донецької обл. Призваний 10.11.1973 р. Макіївським МВК. Сержант, старшина підрозділу 8 приказ в/ч 2087 Зак.ПО. Загинув 10.07.1974 р. під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

СИДОРЕНКО Іван Степанович. Нар. 10.11.1920 р. в с. Красний Деркул Станично-Луганського р-ну Луганської обл., українець. Призваний 18.10.1940 р. Станично-Луганським РВК. В 1944 р. закінчив військове училище в Ленінграді. Капітан, офіцер 2-го відділу штабу в/ч 2011 Груз.ПО. Помер 13.09.1958 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Сухумі (Грузія) на Михайлівському кладовищі.

СИДОРЕНКО Олександр Афанасійович. Нар. 20.02.1962 р. в с. Стара Прилука Липовецького р-ну Вінницької обл., українець. Призваний 09.04.1980 р. Ужгородським ОРВК Закарпатської обл. В 1984 р. закінчив Військове авіаційно-технічне училище в м. Васильків. Капітан, ст. бортовий технік в/ч 2199 ТОПО. Нагороджений орденами Червоного Прапора і Червоної Зірки. Загинув 15.08.1991 р. в авіакатастрофі під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

СИДОРЧУК Павло Михайлович. Нар. 14.11.1920 р. в с. Михайлівка-Рубежівка Києво-Святошинського р-ну Київської обл. Призваний в 1940 р. Київським МВК. В 1952 р. закінчив скорочений курс військового училища при Кам'янець-Подільській прикордонній школі удосконалення офіцерського складу. Ст. лейтенант, нач. приказ в/ч 2058 Сх.ПО. Помер 03.11.1958 р. під час проходження військової служби. Похований в с. Сталінське Фрунзенської обл. (Киргизька Респ.).

СИЛЕНКО Леонід Миколайович. Нар. 08.01.1953 р. в м. Запоріжжя. Призваний в 1971 р. Орджонікідзевським РВК. м. Запоріжжя. Рядовий, стрілець інж.-будівельної роти в/ч 2606 Зак.ПО. Загинув 08.07.1973 р. в автокатастрофі під час виконання службових обов'язків.

СИМІТКО Олексій Вікторович. Нар. 12.03.1967 р. в с. Мартинівка Гадяцького р-ну Полтавської обл., українець. Призваний 16.05.1986 р. Лебединським РВК Полтавської обл. Прапорщик, старшина в/ч 2141 Зах.ПО. Загинув 04.08.1990 р. в автокатастрофі під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

СИМОН Іван Андрійович. Нар. 26.09.1920 р. в с. Корчище Андрушівського р-ну Житомирської обл., українець. Призваний в 1940 р. Орджонікідзевським РВК м. Харків. У 1944 р. закінчив Військове училище НКВС в м. Алмати. Майор, заст. нач. КПП "Кош-Агач" в/ч 2017 САПО. Загинув 11.09.1957 р. в автокатастрофі під час проходження військової служби. Похований в м. Алмати (Респ. Казахстан).

СИНЕЛЬНИК Ігор Іванович. Нар. 18.05.1969 р., українець. Призваний в 1987 р. Дніпровським РВК м. Київ. Рядовий в/ч 2567 ЧЦП. Помер 08.04.1988 р. під час проходження військової служби в Голіцинському клінічному госпіталі.

СИНЬКОВСЬКИЙ Анатолій Семенович. Нар. 28.05.1937 р. в с. Велика Виска Маловисківського р-ну Кіровоградської обл. Призваний 27.07.1955 р. Маловисківським РВК. Рядовий, стрілець 35 прикз в/ч 2161 Пд.ЗПО. Помер 06.09.1959 р. під час проходження військової служби в м. Севастополь.

СИПАРЕНКО Віктор Павлович. Нар. 20.09.1946 р. в м. Новоукраїнка Кіровоградської обл., українець. Призваний 23.06.1965 р. Олександрійським ОМВК Кіровоградської обл. В 1970 р. закінчив екстерном середнє військове училище при Вишому прикордонному командному училищі в м. Алмати. Ст. лейтенант, нач. 4 прикз в/ч 2490 Сх.ПО. Помер 20.11.1977 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Пржевальськ (Киргизька Респ.).

СИРІН Микола Юрійович. Нар. в 1959 р. в м. Єнакієве Донецької обл. Призваний 05.05.1978 р. Єнакіївським РВК. Рядовий, стрілець ммг в/ч 2021 Зак.ПО. Загинув 03.08.1978 р. під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

СИРОТА Борис Віталійович. Нар. 18.05.1961 р. в смт Білий Колодязь Вовчанського р-ну Харківської обл. Призваний 26.10.1979 р. Вовчанським РВК. Прапорщик в/ч 2099 САПО. Загинув 03.08.1984 р. в автокатастрофі під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

СІРИК Іван Прокопович. Нар. в 1944 р. в смт Линовиця Прилуцького р-ну Чернігівської обл., росіянин. Призваний в 1963 р. Прилуцьким РВК. Рядовий, лінійний наглядач роти зв'язку в/ч 2335 Приб.ПО. Загинув 28.11.1964 р. під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

СПЮГАЛЄЄВ Юрій Олексійович. Нар. в 1964 р. в сел. Новоніколаєвка Гайського р-ну Оренбурзької обл. (Російська Федерація), українець. Призваний 29.10.1982 р. Гайським РВК. Рядовий, водій в/ч 9785 Приб.ПО. Загинув 25.02.1984 р. під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

СКОВПЕНЬ Віктор Григорович. Нар. в 1968 р. в с. Роз'їждже Чорнобильського р-ну Київської обл., українець. Призваний 17.05.1986 р. Чорнобильським РВК. Рядовий, водій в/ч 2141 ПЗПО. Загинув 28.04.1988 р. в автокатастрофі під час виконання службових обов'язків. Похований у м. Біла Церква Київської обл.

СКРИННИК Олександр Анатолійович. Нар. 27.07.1972 р. в смт Краснокутськ Харківської обл. Призваний 18.11.1990 р. Краснокутським РВК. Рядовий, водій 24 прикз в/ч 2013 Зак.ПО. Загинув 14.04.1992 р. під час виконання службових обов'язків з охорони держ. кордону. Похований за місцем народження.

СКРИПНИК Георгій Леонтійович. Нар. в 1941 р. в м. Мар'їнка Мар'їнського р-ну Донецької обл. Призваний 06.10.1960 р. Петрівським РВК Донецької обл. Рядовий, стрілець в/ч 2047 САПО. Помер 16.07.1962 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Донецьк.

СКРИПНИК Євген Васильович. Нар. 02.06.1921 р. в м. Марганець Дніпропетровської обл., українець. Призваний в 1939 р. Миколаївським РВК Дніпропетровської обл. В 1941 р. закінчив Військово-медичне училище в м. Харків, в 1951 р. — Військово-медичну академію ім. С.М. Кірова. Майор м/сл., нач. військово-мед. сл. в/ч 2114 Зах.ПО. Нагороджений орденом Червоної Зірки. Загинув 05.12.1964 р. в авткатастрофі під час виконання службових обов'язків. Похований у м. Клайпеда (Литва).

СКРИПНИКОВ Олександр Михайлович. Нар. 22.11.1949 р. в с. Суд-Івановка Подгоренського р-ну Воронежської обл. (Російська Федерація), українець. Призваний 14.08.1967 р. Подгоренським РВК. В 1972 р. закінчив Ленінградське вище військово-морське інженерне училище ім. В.І. Леніна. Капітан, заст. ком. в/ч 2241 ПЗПО. Помер 05.06.1993 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Висоцьк Виборзького р-ну Ленінградської обл. (Російська Федерація).

СЛАВИЦЬКИЙ Леонід Володимирович. Нар. 07.10.1954 р. в с. Паволоч Попільнянського р-ну Житомирської обл., українець. Призваний 04.11.1972 р. Дніпровським РВК м. Київ. В 1976 р. закінчив дворічні курси служби собак при Вищому прикордонному військовому училищі в м. Алмати. Майор, нач. від-ня ОКПП "Унгени" (Респ. Молдова). Загинув 29.04.1990 р. під час виконання службових обов'язків. Похований в с. Діброва Васильківського р-ну Київської обл.

СЛИНЬКО Олександр Миколайович. Нар. в 1954 р. в м. Ніжин Чернігівської обл. Призваний 05.05.1973 р. Ніжинським РВК. Сержант, фельдшер 4 прикз в/ч 2255 ТОПО. Помер 17.04.1975 р. під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

СЛІПКО Микола Порфирович. Нар. 13.10.1936 р. в с. Дмухайлівка Магдалинівського р-ну Дніпропетровської обл. Призваний 19.08.1955 р. Котовським РВК Дніпропетровської обл. Рядовий, вожатий служби собак 15 прикз в/ч 2087 Азерб.ПО. Помер 28.04.1958 р. в лікарні м. Баку під час проходження військової служби. Похований в м. Баку (Респ. Азербайджан).

СНІГУР Олександр Станіславович. Нар. 03.08.1969 р. в м. Гірське Первомайської міськради Луганської обл., українець. В 1990 р. закінчив Вище військове училище тилу військ МВС в м. Харків. Лейтенант, нач. обозно-речової сл. тилу в/ч 2016 Зак.ПО. Загинув 10.10.1991 р. в автокатастрофі під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

СНОПКОВ Віктор Федорович. Нар. 04.01.1947 р. в с. Сухачово Вітебської обл. (Респ. Білорусь). Призваний 05.07.1966 р. Брянківським МВК Луганської обл. Єфрейтор, ком. ланки 23 прикз в/ч 2103 САПО. Загинув 09.09.1968 р. під час виконання службових обов'язків з охорони держ. кордону. Похований у м. Ашгабат (Туркменістан).

СОКЕРІН Олександр Євгенійович. Нар. в 1955 р. в м. Донецьк. Призваний 10.11.1973 р. Пролетарським РВК м. Донецьк. Рядовий, стрілець 17 прикз в/ч 2087 Зак.ПО. Загинув 03.08.1974 р. під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

СОКОЛ Леонід Іванович. Нар. в 1966 р. в м. Сніжне До-
нецької обл. Призваний 12.05.1984 р. Сніжнянським МВК.
Сержант, ком. від-ня 12 прикз в/ч 2103 САПО. Загинув
25.01.1986 р. під час виконання службових обов'язків. Похо-
ваний за місцем народження.

СОКОЛОВ Сергій Іванович. Нар. в 1971 р., росіянин.
Призваний в 1989 р. Михайлівським РВК Одеської обл. Мол.
сержант 13 прикз в/ч 2099 САПО. Загинув 28.07.1990 р. під
час проходження військової служби на р. Вахш (Респ. Таджи-
кистан).

СОКОЛОВСЬКИЙ Микола Миколайович. Нар.
16.10.1942 р. в с. Веселе Межівського р-ну Дніпропетров-
ської обл., українець. Призваний 27.06.1961 р. Межівським
РВК. В 1970 р. закінчив 6-місячні курси мол. лейтенантів
при Вищому прикордонному командному училищі в
м. Москва. Лейтенант, заст. нач. прикз в/ч 2091 Сх.ПО.
Помер 23.05.1973 р. під час проходження військової служ-
би.

СОЛОДУН Олег Іванович. Нар. 09.12.1964 р. в с. Паль-
чик Катеринопільського р-ну Черкаської обл. Призваний Ка-
теринопільським РВК. Рядовий, водій БТР в/ч 2099, відряд-
жений до в/ч 2066 САПО. Загинув 25.11.1985 р. під час
виконання службових обов'язків. Похований за місцем наро-
дження.

СОМКОВ Олександр Вікторович. Нар. 15.09.1952 р. в
м. Благовещенськ Амурської обл. (Російська Федерація). Ро-
сіянин. Призваний 06.01.1978 р. Червоноармійським РВК
м. Львів. В 1975 р. закінчив Львівський медінститут. Майор
м/сл., нач. військово-мед. сл. в/ч 2305 ПСПО. Помер
22.03.1993 р. під час проходження військової служби. Похо-
ваний у м. Львів.

СОПЕЛЬНИК Володимир Миколайович. Нар. в 1955 р. в с. Вертіївка Богодухівського р-ну Харківської обл. Призваний 03.11.1973 р. Богодухівським РВК. Рядовий, кавалерист 8 прикз в/ч 2103 САПО. Загинув 13.02.1975 р. під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

СОРОКІН Юрій Олександрович. Нар. 27.02.1946 р. в м. Самбір Львівської обл., росіянин. В 1968 р. закінчив Військове училище зв'язку у м. Томськ. Майор, нач. вузла зв'язку в/ч 2051 Зак.ПО. Помер 07.05.1991 р. під час проходження військової служби.

СОЦЕНКО Василь Миколайович. Нар. в 1910 р. в м. Харли Миколаївської обл. Призваний в 1931 р. Миколаївським РВК. Мічман в/ч 2333 ЧЦП. Помер 29.12.1954 р. під час проходження військової служби. Похований в м. Анапа Краснодарського краю (Російська Федерація).

СОШЕВСЬКИЙ Анатолій Семенович. Нар. в 1948 р. Призваний 25.06.1967 р. Володарським РВК Київської обл. Рядовий, тесля-кузівник 3 прикз в/ч 2088 САПО. Загинув 19.11.1968 р. під час виконання службових обов'язків.

СПІВАК Олександр Миколайович. Нар. 18.11.1966 р. Призваний 13.11.1985 р. Миколаївським МВК. Матрос, командор ПСКР-306 в/ч 2537 ДСПО. Помер 06.10.1986 р. під час проходження військової служби. Похований в с. Демидівка Жмеринського р-ну Вінницької обл.

СТАВИЦЬКИЙ Олександр Іванович. Нар. в 1947 р. в м. Олександрія Кіровоградської обл. Призваний 03.07.1966 р. Олександрійським МВК. Мол. сержант, інструктор служби собак 16 прикз в/ч 2063. Загинув 12.05.1968 р. під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

СТАДНИК Валерій Анатолійович. Нар. 17.03.1967 р. в с. Гараба Рибницького р-ну (Респ. Молдова), українець. Призваний 25.11.1985 р. Рибницьким ОМВК. Рядовий, стрілець в/ч 2144 Зах.ПО. Загинув 30.04.1986 р. під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

СТАДНИК Микола Самійлович. Нар. 22.09.1936 р. в с. Макарівка Попільнянського р-ну Житомирської обл. Призваний 03.09.1955 р. Подільським РВК м. Київ. Ст. сержант, пом. ком. саперного взводу в/ч 2144 Пд.ЗПО. Загинув 14.10.1958 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Рава-Руська Львівської обл.

СТАЛІН Георгій Кирилович. Нар. в 1935 р., Молдова, Вулканештський р-н, с. Джурджулешти, молдованин. Призваний у 1954 р. Ренійським РВК Одеської обл. Матрос, в/ч 51390. Загинув 29 жовтня 1955 р. на лінкорі "Новоросійськ". Похований: м. Севастополь.

СТАРОСТА Павло Захарович. Нар. в 1971 р. в с. Грозніца Брічанського р-ну (Респ. Молдова), українець. Призваний 09.12.1989 р. Брічанським РВК. Рядовий, стрілець в/ч 2134 Зах.ПО. Помер 17.12.1990 р. під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

СТЕНЬКО Віктор Олександрович. Нар. 02.01.1958 р. в смт Бородянка Київської обл., українець. Призваний 06.05.1978 р. Макарівським РВК Київської обл. У ПВ з 27.06.1987 р. В 1985 р. закінчив Медичний інститут в м. Астана, в 1987 р. — військово-медичний факультет при медінституті в м. Томськ. Майор м/сл., нач. військово-мед. сл., нач. медпункту в/ч 2255 ТОПО. Помер 04.12.1995 р. під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

СТЕПАНЕНКО Олександр Володимирович. Нар. в 1952 р. в м. Слов'янськ Донецької обл. Призваний 11.11.1971 р. Слов'янським ОМВК. Рядовий, курсант ШСС в/ч 2103 САПО. Помер 21.08.1972 р. під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

СТЕЦЕВ (СТЕЦІВ) Ярослав Степанович. Нар. в 1947 р. в с. Бортків Золочівського (Борщів Перемишлянського) р-ну Львівської обл., росіянин. Прапорщик, нач. складу в/ч 2086 Сх.ПО. Загинув 20.11.1980 р. в автокатастрофі під час проходження військової служби. Похований в с. Маканчі Семипалатинської обл. (Респ. Казахстан).

СТОЛЯР Петро Григорович. Нар. 29.05.1958 р. в с. Грим'ячка Віньковецького р-ну Хмельницької обл., українець. Призваний 10.11.1976 р. Підполковник, нач. курсу факультету заочного навчання Академії ФПС Росії. Помер 01.08.1995 р. під час проходження військової служби. Похований в м. Хімки Московської обл. (Російська Федерація).

СТОРЧАЙ Володимир Іванович. Нар. 27.09.1952 р. в м. Лозова Харківської обл., українець. Призваний 11.11.1970 р. Лозівським РВК. Мол. сержант, ком. від-ня роти супроводження поїздів в/ч 2088 САПО. Загинув 31.07.1971 р. під час виконання службових обов'язків з охорони держ. кордону. Похований за місцем народження.

СТРЕЛЬЧЕНКО Іван Якович. Нар. 28.01.1947 р. в м. Моспине Донецької обл. Призваний 04.07.1966 р. Пролетарським РВК м. Донецька. Єфрейтор, ст. сапер 6 прикз в/ч 2103 САПО. Помер 29.09.1968 р. під час проходження військової служби. Похований в смт Горбачево-Михайлівка Пролетарського р-ну м. Донецька.

СТРЕЛЕЦЬ (СТРІЛЕЦЬ) Петро Тарасович. Нар. 16.10.1907 р. в смт Лосинівка Ніжинського р-ну Чернігівської обл., українець. Призваний 15.10.1929 р. Ніжинським РВК. В 1933 р. закінчив Військове училище військ НКВС в м. Петергоф, в 1940 р. — Військово-політичну академію ім. В.І. Леніна в м. Москва. Полковник, нач. політвідділу УПВ Азерб.ПО. Помер 30.09.1952 р. під час проходження військової служби. Нагороджений орденами Червоної Зірки, Вітчизняної війни I ступеня. Похований в м. Баку (Респ. Азербайджан).

СТРІХАР Володимир Ілліч. Нар. в 1932 р. в с. Гірчична Дунаєвського р-ну Хмельницької обл. Призваний 15.10.1951 р. Дунаєвським РВК. Прапорщик, нач. продскладу в/ч 9802 Зах.ПО. Помер 26.01.1976 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Багратіоновськ Калінінградської обл. (Російська Федерація).

СТУШКО Сергій Миколайович. Нар. в 1970 р. в м. Єнакієве Донецької обл. Призваний 19.05.1989 р. Єнакіївським МВК. Рядовий, стрілець в/ч 2042 САПО. Помер 02.06.1989 р. під час проходження військової служби у ВГ м. Душанбе (Респ. Таджикистан). Похований за місцем народження.

СУБОТА Віктор Григорович. Нар. 16.05.1965 р. в с. Нове Життя Широківського р-ну Дніпропетровської обл. Призваний 27.10.1983 р. Широківським РВК. Єфрейтор, снайпер 10 прикз в/ч 2022 САПО. Загинув 27.05.1985 р. під час виконання службових обов'язків з охорони держ. кордону. Похований за місцем народження.

СУДЕЙКО Юрій Андрійович. Нар. в 1955 р. в с. Шулягіне Костянтинівської міськради Донецької обл. Призваний 08.05.1973 р. Костянтинівським МВК. Рядовий, водій автотранспортної роти в/ч 2022 САПО. Загинув 23.12. 1974 р. в автокатастрофі під час виконання службових обов'язків.

СУКОННИКОВ Алім Амбросійович. Нар. в 1938 р. в м. Кадіївка (Стаханов) Луганської обл., українець. Призваний 23.09.1957 р. Іллічівським РВК Луганської обл. Мол. сержант, нач. прожекторної станції 16 прикз в/ч 2099 САПО. Помер 16.12.1959 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Термез (Респ. Узбекистан).

СУРМА Микола Степанович. Нар. 30.01.1947 р. на ст. Баронська Перевальського р-ну Луганської обл., українець. Призваний 11.09.1966 р. Перевальським РВК. В 1974 р. закінчив екстерном середнє прикордонне військове училище. Капітан, заст. нач. з політчастини 26 прикз в/ч 2016 Зак.ПО. Загинув 22.06.1981 р. під час проходження військової служби.

СУРМАН Василь Федорович. Нар. в 1947 р. Призваний 19.06.1966 р. Центральним РВК Миколаївської обл. Сержант роти зв'язку в/ч 2392 Зак.ПО. Загинув 05.07.1968 р. під час проходження військової служби. Похований у с. Володимирівка Доманівського р-ну Миколаївської обл.

СУХІН Микола Павлович. Нар. 17.12.1956 р. в с. Старовірівка Шевченківського р-ну Харківської обл., українець. Призваний в 1974 р. Шевченківським РВК. В 1978 р. закінчив Ярославське вище військово-фінансове училище. Полковник, заст. нач. відділу – нач. контрольно-ревізійного від-ня інспекторського відділу в/ч 2055 КРУ. Помер 10.06.1998 р. під час проходження військової служби в Голіцинському клінічному госпіталі. Похований в м. Калінінград (Російська Федерація).

СУХОВІЙ Василь Федорович. Нар. 28.04.1948 р. в с. Олександрівка Петрівського р-ну Кіровоградської обл., українець. Призваний 21.06.1967 р. Петрівським РВК. Старшина надстр. сл., нач. складу ГММ в/ч 9797 Заб.ПО. Помер 24.10.1973 р. під час проходження військової служби. Похований у с. Нерчинський Завод Читинської обл. (Російська Федерація).

СУЩИК Олег Петрович. Нар. в 1973 р. на ст. Котельня Андрушівського р-ну Житомирської обл., українець. Призваний 10.06.1991 р. Кіровоградським МВК. Рядовий, ст. майстер 14 прикз в/ч 2037 Зак.ПО. Загинув 26.08.1992 р. під час виконання службових обов'язків. Похований за місцем народження.

СЧАСТЛИВЕЦЬ (ЩАСЛИВЕЦЬ) Яків Данилович. Нар. 05.04.1929 р. в с. Андріївка Чутівського р-ну Полтавської обл., українець. В 1952 р. закінчив 2-е Харківське прикордонне військове училище. Ст. лейтенант, заст. нач. 19 прикз в/ч 2096 ТОПО. Пропав безвісти 22.01.1958 р. під час перельоту до нового місця служби (летів з м. Южно-Сахалінськ до м. Мінськ).

ТАЙКАЛО Афанасій Якович. Нар. 23.08.1914 р. в с. Іванківці Срібнянського р-ну Чернігівської обл., українець. Призваний 08.09.1939 р. Срібнянським РВК. У 1948 р. закінчив ШУОС інт. сл. Підполковник, нач. продфуражної сл. в/ч 2456 Сх.ПО. Нагороджений орденом Червоної Зірки. Помер 12.05.1969 р. під час проходження військової служби.

ТАЙМЕР Михайло Васильович. Нар. 30.12.1914 р. у смт Октябрське Красногвардійського р-ну Автономної Респ. Крим, росіянин. У 1937 р. закінчив Сімферопольський комунально-будівельний технікум. Призваний 01.10.1937 р. Молотовським МВК. Ст. лейтенант інт. сл., виконавець робіт ВБУ № 95 Білоруського ВБЗ. Помер 23.09.1952 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Мінськ (Респ. Білорусь).

ТАНКОВ Олександр Сергійович. Нар. в 1956 р. у м. Жданов (Маріуполь) Донецької обл. Призваний 10.11.1974 р. Жовтневим РВК м. Жданов. Рядовий, стрілець в/ч 2037 Зак.ПО. Помер 04.01.1975 р. під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

ТАРАСОВ Василь Іванович. Нар. 20.01.1925 р. в с. Безмятежне Шевченківського р-ну Харківської обл., українець. Призваний 10.02.1943 р. Шевченківським РВК. У 1945 р. закінчив Військове дорожнє училище в м. Павловський Посад Московської обл. Майор інт. сл., нач. КЕС в/ч 2198 ПЗПО. Нагороджений орденом Червоної Зірки. Помер 07.01.1971 р. під час проходження військової служби.

ТАРАСОВСЬКИЙ Микола Васильович. Нар. 10.06.1921 р. у с. Богданівка Машівського р-ну Полтавської обл., українець. Призваний 23.09.1940 р. Орджонікідзевським МВК. У 1946 р. закінчив курси фінансових працівників при Московському військовому училищі в м. Бабушкіно Московської обл. Ст. лейтенант інт. сл., нач. фін. частини ОКПП "Рені" Зах.ПО. Помер 25.05.1967 р. під час проходження військової служби.

ТВЕРДОХЛЄБОВ Вадим Анатолійович. Нар. 27.11.1961 р. в м. Укмерге (Литва), українець. Призваний 31.08.1979 р. Вільнюським МВК. У 1983 р. закінчив Вище прикордонне військово-політичне училище. Ст. лейтенант, нач. 12 прикз в/ч 2063 САПО. Помер 21.02.1986 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Вільнюс (Литва).

ТЕЛИЧКО Микола Вікторович. Нар. 19.04.1964 р. в м. Годище Черкаської обл. Призваний 22.10.1983 р. Звенигородським РВК Черкаської обл. Сержант, заст. ком. взводу в/ч 2047 САПО. Загинув 26.09.1985 р. під час виконання обов'язків військової служби. Похований за місцем народження.

ТЕЛЮКОВ Віктор Олексійович. Нар. 29.05.1957 р. у смт Олексієво-Орлівка Шахтарського р-ну Донецької обл. росіянин. Призваний 31.07.1975 р. Донецьким МВК. У 1987 р. закінчив Вище військове авіаційне училище в м. Київ. Майор, заст. ком. з інж.-авіац. сл. в/ч 9788 ПЗПО. Нагороджений орденом Червоної Зірки. Помер 19.06.1996 р. під час проходження військової служби. Похований у с. Рюмки Ломоносовського р-ну Ленінградської обл. (Російська Федерація).

ТЕРЕЩЕНКО Олександр Пилипович. Нар. 16.01.1940 р. у смт Гусельське Макіївської м/р Донецької обл., українець. У 1963 р. закінчив 3-місячні курси ДТСААФ зі спеціальності льотчика на вертольоті. Призваний 05.02.1969 р. Центрально-Міським РВК м. Макіївка. Капітан, ком. вертольота Мі-4 в/ч 9787 ДСПО. Загинув 13.11.1973 р. в авіакатастрофі під час виконання обов'язків військової служби. Похований у м. Макіївка.

ТЕРНАВСЬКИЙ Микола Федорович. Нар. в 1931 р., Одеська обл., Білгород-Дністровський р-н, с. Заливне, українець. Призваний Білгород-Дністровським РВК у 1951 р. Ст. матрос. Загинув 29 жовтня 1955 р. на лінкорі "Новоросійськ". Похований: м. Севастополь.

ТИМОШЕНКО Олександр Федорович. Нар. в 1942 р. у с. Плетений Ташлик Маловисківського р-ну Кіровоградської обл. Призваний у 1961 р. Червоногвардійським РВК Донецької обл. Рядовий, стрілець 22 прикз в/ч 2069 ТОПО. Загинув 02.02.1963 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Петропавловськ-Камчатський (Російська Федерація).

ТИМОШЕНКО Семен Васильович. Нар. 13.09.1920 р. в с. Успенка Буринського р-ну Сумської обл., українець. Призваний 11.10.1940 р. Буринським РВК. У 1942 р. закінчив Харківське кавалерійське училище військ НКВС. Капітан, пом. нач. 1-го відділу в/ч 2256 ТОПО. Помер 02.05.1954 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Холмськ Сахалінської обл. (Російська Федерація).

ТИТАРЕНКО Олександр Васильович. Нар. в 1964 р. в с. Лукашівка Золотоніського р-ну Черкаської обл. Призваний 20.05.1982 р. Золотоніським РВК. Рядовий, водій в/ч 9939

ЧЦП. Загинув 13.12.1983 р. під час виконання обов'язків військової служби. Похований за місцем народження.

ТКАЧ Андрій Андрійович. Нар. 07.07.1941 р. в с. Джулинка Бершадського р-ну Вінницької обл., українець. Призваний 25.07.1960 р. Всеволзьким РВК Ленінградської обл. (Російська Федерація). У 1973 р. закінчив Вище загальновійськове командне училище ім. С.М. Кірова в м. Ленінград. Капітан, офіцер 1-го відділу штабу в/ч 2200 ПЗПО. Загинув 22.07.1978 р. під час виконання обов'язків військової служби. Похований у м. Нарва (Естонія).

ТКАЧ Микола Павлович. Нар. в 1952 р. у с. Довжанка Красноокнянського р-ну Одеської обл. Призваний 09.11.1970 р. Красноокнянським РВК. Рядовий, стрілець 12 прикз в/ч 2099 САПО. Помер 12.08.1972 р. під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

ТКАЧЕНКО Валерій Георгійович. Нар. 08.04.1945 р. в смт Стрижавка Вінницького р-ну Вінницької обл., українець. Призваний 24.09.1964 р. Кіровоградським МВК. У 1970 р. закінчив Вище прикордонне командне училище в м. Москва. Підполковник, заст. ком. по роботі з особовим складом в/ч 2209 ПЗПО. Помер 07.12.1991 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Санкт-Петербург (Російська Федерація).

ТКАЧЕНКО Віктор Григорович. Нар. 06.06.1966 р. в с. Добренька Красноградського р-ну Харківської обл., українець. Призваний 11.11.1984 р. Красноградським РВК. Єфрейтор, ст. майстер майстерні в/ч 2022 САПО. Помер 03.11.1986 р. в ОВГ м. Душанбе (Респ. Таджикистан) під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

ТКАЧЕНКО Володимир Васильович. Нар. 18.02.1946 р. в с. Войкове Ленінського р-ну Автономної Респ. Крим, росіянин. Призваний 01.09.1965 р. Ленінським РВК. У 1968 р. закінчив Одеське артилерійське училище ім. М.В. Фрунзе, в 1979 р. — Військово-артилерійську академію ім. М.І. Калініна в м. Ленінград. Майор, ст. офіцер відділу бойової підготовки в/ч 2539 Заб.ПО. Помер 15.06.1982 р. під час проходження військової служби. Похований у сел. Багерове Ленінського р-ну.

ТКАЧЕНКО Євген Миколайович. Нар. в 1955 р. у м. Краматорськ Донецької обл. Призваний 12.11.1973 р. Краматорським РВК. Рядовий, комірник автотранспортної роти в/ч 2037 Зак.ПО. Помер 02.07.1974 р. під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

ТКАЧЕНКО Михайло Михайлович. Нар. 23.03.1918 р. в с. Петрівка Томаківського р-ну Дніпропетровської обл., українець. Призваний 01.10.1938 р. Запорізьким РВК. У 1944 р. закінчив Ленінградське військово училище військ НКВС. Майор, нач. штабу 6 приком в/ч 2069 ТОПО. Загинув 13.03.1954 р. під час виконання службових обов'язків з охорони державного кордону. Похований у смт Усть-Камчатськ Камчатської обл. (Російська Федерація).

ТКАЧЕНКО Михайло Миколайович. Нар. в 1930 р. у с. Кучеровка Нижньоінгаського р-ну Красноярського краю (Російська Федерація), українець. Призваний 29.01.1950 р. Нижньоінгаським РВК. Єфрейтор, кулеметник 17 прикз в/ч 2069 ТОПО. Загинув 30.05.1953 р. під час виконання обов'язків військової служби у морі. Похований у м. Петропавловськ-Камчатський у бухті Жирова.

ТКАЧУК Іван Іванович. Нар. 19.01.1960 р. в с. Кутище Тлумацького р-ну Івано-Франківської обл. Призваний 25.04.1979 р. Орджонікідзевським РВК м. Харків. Рядовий,

водій в/ч 2022 САПО. Загинув 22.09.1980 р. в автокатастрофі під час виконання обов'язків військової служби. Похований у с. Козача Лопань Дергачівського р-ну Харківської обл.

ТОКАР Михайло Володимирович. Нар. 18.08.1975 р. у м. Москва (Російська Федерація), українець. Призваний 29.11.1993 р. Балашихинським РВК Московської обл. Рядовий, стрілець будівельної роти в/ч 9889 ПЗПО. Загинув 18.05.1994 р. в автокатастрофі під час виконання обов'язків військової служби. Похований у м. Железнодорожний Московської обл.

ТОКАР Сергій Федорович. Нар. 21.09.1963 р. в м. Харків, росіянин. У 1986 р. закінчив Харківський інститут радіоелектроніки. Ст. лейтенант, нач. зміни оперативної частини радіоцентру в/ч 2068 ДСПО. Помер 27.03.1989 р. під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

ТОПОРКОВ Володимир Іванович. Нар. 19.01.1936 р. в с. Нижній Ольшанець Кравцовського р-ну Курської обл. (Російська Федерація), росіянин. Призваний 16.09.1955 р. Золочівським РВК Харківської обл. Матрос, телеграфіст вузла зв'язку в/ч 2241 Лен.ПО. Помер 31.05.1956 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Висоцьк Ленінградської обл. (Російська Федерація).

ТОПОРОВ Олександр Анатолійович. Нар. 31.05.1966 р. в м. Магнітогорськ Челябінської обл. (Російська Федерація), росіянин. Призваний 05.08.1983 р. Шевченківським РВК м. Запоріжжя. У 1986 р. закінчив Васильківське військово-авіаційно-технічне училище. Ст. лейтенант, ст. бортовий технік літака Ан-26 в/ч 9828 Камч.ПО. Загинув 06.05.1990 р. в авіакатастрофі під час виконання обов'язків військової служби. Похований у м. Запоріжжя.

ТОРЧИЛО Вадим Анатолійович. Нар. в 1972 р. у м. Нововолинськ Волинської обл. Призваний 17.12.1990 р. Нововолинським РВК. Рядовий, курсант ШСС в/ч 2088 САПО. Загинув 04.04.1991 р. під час виконання службових обов'язків з охорони державного кордону. Нагороджений орденом Червоного Прапора (посмертно). Похований за місцем народження.

ТОТОК Микола Михайлович. Нар. 14.12.1951 р. в с. Тимкове Кодимського р-ну Одеської обл. Призваний 11.05.1970 р. Кодимським РВК. Рядовий, водій в/ч 2047 САПО. Загинув 06.06.1971 р. під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

ТРАЧЕНКО Олександр Вікторович. Нар. 15.01.1974 р. в м. Поронай Сахалінської обл. (Російська Федерація), українець. Призваний у 1991 р. Дністровським РВК м. Кишинєва (Респ. Молдова). У 1995 р. закінчив Московський військовий інститут ФПС Росії. Лейтенант, заст. нач. 6 прикз в/ч 2121 ПЗПО. Помер 12.04.1995 р. в ОВГ м. Санкт-Петербурга під час проходження військової служби. Похований у м. Кишинів.

ТРАЧУК Олексій Олександрович. Нар. в 1973 р. у с. Трительники Волочиського р-ну Хмельницької обл. Призваний 25.05.1991 р. Харківським РВК. Рядовий, стрілець 8 прикз в/ч 2358 Зак.ПО. Загинув 26.05.1992 р. під час виконання обов'язків військової служби. Похований у м. Харків.

ТРЕТЯК Сергій Володимирович. Нар. 13.01.1952 р. у м. Жовті Води Дніпропетровської обл. Призваний 13.11.1970 р. Жовтоводським РВК. Єфрейтор, ст. водій в/ч 2103 САПО. Загинув 12.12.1972 р. в автокатастрофі під час виконання обов'язків військової служби. Похований за місцем народження.

ТРОЯН Олександр Григорович. Нар. 02.07.1960 р. в м. Запоріжжя, українець. Призваний 01.08.1977 р. Заводським РВК м. Запоріжжя. У 1981 р. закінчив Вище прикордонне командне училище в м. Алмати. Майор, ст. офіцер від-ня бойової підготовки в/ч 2012 Зак.ПО. Помер 28.09.1993 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Новоросійськ (Російська Федерація).

ТУРЧИН Костянтин Іванович. Нар. 12.09.1957 р. в смт Новоекономічне Красноармійського р-ну Донецької обл. Призваний 03.05.1975 р. Батайським МВК Ростовської обл. (Російська Федерація). Рядовий, ст. дизеліст 1 прикз в/ч 2254 ТОПО. Помер 21.11.1976 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Волгодонськ Ростовської обл.

ТУРЧИН Петро Андрійович. Нар. 20.02.1919 р. в с. Березівка Гребінківського р-ну Полтавської обл., українець. Призваний 15.10.1939 р. Гребінківським РВК. У 1943 р. закінчив Саратовське військове училище військ НКВС. Майор, нач. застави в/ч 2195 Пд.ЗПО. Загинув 16.01.1956 р. під час виконання обов'язків військової служби. Похований за місцем народження.

ТХОРІВСЬКИЙ Володимир Михайлович. Нар. 06.09.1940 р. в с. Пологи Новосанжарського р-ну Полтавської обл. Призваний 05.10.1959 р. Гребінківським РВК Полтавської обл. Рядовий, стрілець в/ч 2178 Туркм.ПО. Помер 06.10.1959 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Марі (Туркменістан).

ТИЧИНА Анатолій Володимирович. Нар. в 1966 р. у с. Ховми Борзнянського р-ну Чернігівської обл. Призваний 12.11.1984 р. Борзнянським РВК. Рядовий в/ч 2103 САПО. Помер 24.05.1986 р. під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

ТЯГЛИЙ Владислав Дмитрович. Нар. 15.07.1929 р. в м. Пологи Запорізької обл., українець. Призваний 13.09.1947 р. У 1951 р. закінчив Вище військово-морське прикордонне училище. Капітан-лейтенант, ком. корабля 4-го рангу в/ч 2300 Приб.ПО. Загинув 09.12.1959 р. під час виконання обов'язків військової служби. Похований у м. Санкт-Петербург (Російська Федерація).

УДАРЦЕВ Василь Віталійович. Нар. в 1952 р. у с. Адрасман Анятського р-ну (Респ. Таджикистан). Призваний 12.11.1970 р. Ленінським РВК м. Миколаєва. Прапорщик, нач. вузла зв'язку 2 прикком в/ч 2042 САПО. Помер 02.07.1979 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Керки (Туркменістан).

УДОВЕНКО Роман Михайлович. Нар. 02.05.1940 р. у м. Миколаїв, українець. Призваний 14.09.1959 р. Новоодеським РВК Миколаївської обл. Рядовий, кулеметник 14 прикз в/ч 2099 Туркм.ПО. Загинув 05.06.1960 р. на р. Амудар'я під час проходження військової служби. Похований у м. Термез (Респ. Узбекистан).

УСЕНКО Петро Леонідович. Нар. 25.09.1948 р. в смт Советський Автономної Респ. Крим, росіянин. У 1967 р. закінчив Читинський будівельний технікум. Мол. технік-лейтенант, ком. взводу-вироб в/ч 2608 ДСПО. Загинув 02.09.1968 р. під час виконання обов'язків військової служби.

УСИК Тарас Федорович. Нар. в 1937 р. у с. Головашівка Сумського р-ну Сумської обл. Призваний у 1956 р. Сумським ОРВК. Рядовий, чоботар 6 приказ Приб.ПО. Пропав безвісти 26(18).05.1958 р. у Фінській затоці під час проходження військової служби.

УСТИМЕНКО Георгій Сергійович. Нар. в 1909 р. у м. Харків, українець. Призваний у 1930 р. Харківським РВК Харківської обл. Капітан, нач. майстерні 1-го Харківського прикордонного училища МДБ. Помер 01.03.1952 р. під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

УСЬКОВ Володимир Дмитрович. Нар. в 1949 р. у смт Кірове Дзержинської м/р Донецької обл., росіянин. Призваний у 1968 р. Дзержинським РВК. Ст. мічман, ком. ПСКА. Помер 16.03.1995 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Петропавловськ-Камчатський (Російська Федерація).

ФЕДОРЕЦЬ Володимир Трохимович. Нар. 15.01.1939 р. в смт Комишуваха Оріхівського р-ну Запорізької обл., українець. Призваний 03.09.1958 р. Комишуваським РВК. Рядовий, водій автороти в/ч 2358 Груз.ПО. Загинув 06.10.1959 р. в автокатастрофі під час виконання обов'язків військової служби. Похований у м. Батумі, Аджарія (Грузія).

ФЕСЕНКО Анатолій Іванович. Нар. в 1944 р. у м. Дніпропетровськ. Призваний 24.06.1963 р. Ленінським РВК м. Дніпропетровськ. Рядовий, стрілець комендантської роти в/ч 2047 САПО. Загинув 02.10.1964 р. під час виконання обов'язків військової служби. Похований у смт Гаромське Дніпропетровської м/р.

ФІРСОВ Віктор Іванович. Нар. 20.03.1951 р. в с. Глинне Навлінського р-ну Брянської обл. (Російська Федерація), росіянин. Призваний 09.05.1969 р. Калінінським РВК м. Донецьк. У 1969 р. закінчив військово-морську радіотехнічну школу. Ст. мічман, нач. підсобного господарства в/ч 2289 ПЗПО. Помер 26.05.1991 р. під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

ФОКІН Віктор Олександрович. Нар. в 1958 р. у м. Макіївка Донецької обл. Призваний 10.10.1979 р. Кіровським РВК м. Макіївка. Рядовий, ком. ланки 19 прикз в/ч 2103 САПО. Загинув 14.11.1981 р. під час виконання службових обов'язків з охорони державного кордону. Похований за місцем народження.

ФОМЕНКО Володимир Георгійович. Нар. 20.01.1927 р. у м. Алупка Ялтинської м/р Автономної Респ. Крим, росіянин. Призваний 05.08.1944 р. Владивостоцьким МВК (Російська Федерація). У 1948 р. закінчив Ленінградське прикордонне вище військово-морське училище. Капітан 1-го рангу, ком. в/ч 2376 Камч.ПО. Нагороджений орденом "За службу Батьківщині в Збройних Силах СРСР" III ступеня. Помер 03.02.1980 р. у ВГ під час проходження військової служби. Похований у м. Санкт-Петербург (Російська Федерація).

ХАЛАХУР Леонід Анатолійович. Нар. 01.04.1957 р. в с. Коржова Слобода Уманського р-ну Черкаської обл. Призваний 03.11.1975 р. Уманським РВК. Ст. прапорщик, старшина 20 прикз в/ч 2255 ТОПО. Помер 10.05.1987 р. під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

ХАМУЛА Петро Якович. Нар. в 1920 р. у с. Лебедівка Сахновщинського р-ну Харківської обл. Призваний у 1940 р. Сахновщинським РВК. Старшина надстр. сл., діловод секретного діловодства в/ч 2141 Зах.ПО. Помер 09.07.1957 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Гродно (Респ. Білорусь).

ХАМУЛО Григорій Якович. Нар. 11.02.1913 р. у с. Вовчик Лубенського р-ну Полтавської обл., українець. Призваний 09.10.1935 р. Лубенським РВК. У 1939 р. закінчив Харківське військово училище військ НКВС, у 1953 р. — Військовий інститут МВС у м. Москва. Полковник, ком. в/ч 2254 ТОПО. Нагороджений двома орденами Червоної Зірки. Помер 25.08.1959 р. під час проходження військової служби.

ХІЛАЙ Євген Іванович. Нар. 18.02.1940 р. у с. Сім Колодязів Ленінського р-ну Автономної Респ. Крим, українець. Призваний 23.09.1959 р. Макіївським МВК Донецької обл. У 1964 р. закінчив Вище прикордонне командне училище у м. Алмати, в 1974 р. — Військово-політичну академію ім. В.І. Леніна. Полковник, заст. нач. оперативно-військового відділу з військово-політичної роботи в/ч 2459 ТОПО. Загинув 15.08.1991 р. в авіакатастрофі в р-ні о. Ітуруп Сахалінської обл. (Російська Федерація) під час виконання обов'язків військової служби з охорони державного кордону. Нагороджений орденами Червоної Зірки, "За службу Батьківщині в Збройних Силах СРСР" III ступеня. Похований у м. Москва на Хованському кладовищі (Російська Федерація).

ХІТАЙЛОВ Вілор Андрійович. Нар. 14.10.1939 р. в м. Сімферополь Автономної Респ. Крим. Призваний 26.10.1959 р. Центральним РВК м. Хабаровська (Російська Федерація). Прапорщик, нач. пожежної команди в/ч 2460 ДСПО. Помер 06.09.1976 р. під час проходження військової служби.

ХОДАКОВ Іван Іванович. Нар. в 1940 р. у с. Новоалександрово Чернавського р-ну Рязанської обл. (Російська Федерація). Призваний 02.11.1962 р. Свердловським РВК Луганської обл. Мол. сержант, інструктор-командир від-ня служби собак 5 прикз в/ч 2037 Зак.ПО. Загинув 27.04.1964 р. під час виконання обов'язків військової служби.

ХОЛОШНЯ Андрій Вікторович. Нар. в 1971 р. у смт Васильківка Дніпропетровської обл. Призваний 13.05.1989 р. Жовтневим РВК м. Дніпропетровськ. Сержант, ком. від-ня зв'язку і сигналізації 21 прикз в/ч 2012 Зак.ПО. Помер 08.03.1991 р. в Голіцинському клінічному госпіталі під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

ХОМАЙЧЕНКО Сергій Григорович. Нар. 24.08.1919 р. у с. Сурсько-Литовське Дніпропетровського р-ну Дніпропетровської обл., росіянин. Призваний 21.09.1939 р. Дніпропетровським РВК. У 1944 р. закінчив Військове училище МВС у м. Ленінград. Ст. лейтенант, оперуповноважений в/ч 2165 Укр.ПО. Помер 04.01.1952 р. під час проходження військової служби.

ХОХЛОВ Сергій Костянтинович. Нар. в 1968 р. у смт Кулиничі Харківського р-ну Харківської обл. Призваний у 1986 р. Березовським РВК Красноярського краю (Російська Федерація). Рядовий, навідник в/ч 2488 ТОПО. Загинув 01.08.1988 р. під час проходження військової служби. Похований у с. Роша Уярського р-ну Красноярського краю.

ХРИПКО Іван Степанович. Нар. 10.08.1937 р. в с. Станіславчик Шполянського р-ну Черкаської обл. Призваний 18.07.1956 р. Черкаським РВК. Єфрейтор, ст. майстер з електроприладів 3 прикз в/ч 2133 Приб.ПО. Загинув 08.03.1959 р. під час виконання обов'язків військової служби. Похований у м. Кярдла (Естонія).

ХУДИНА Володимир Костянтинович. Нар. 01.09.1951 р. в ст-ці Криловська Ленінградського р-ну Краснодарського краю (Російська Федерація), українець. Призваний 08.10.1969 р. Ленінградським РВК. Рядовий, ст. стрілець 1 прикз в/ч 2358 Зак.ПО. Загинув 10.02.1971 р. під час виконання службових обов'язків з охорони державного кордону. Похований у м. Батумі, Аджарія (Грузія).

ЦВІРКУНОВ Олександр Миколайович. Нар. в 1952 р. Призваний 10.05.1970 р. Чугуївським РВК Харківської обл. Рядовий, лінійний наглядч роті зв'язку 6 прикз в/ч 2072 САПО. Загинув 10.06.1971 р. в автокатастрофі під час виконання обов'язків військової служби. Похований у м. Кушка (Туркменістан).

ЦІВЕНКО Юрій Володимирович. Нар. в 1949 р. Призваний 24.05.1968 р. Пролетарським РВК м. Донецьк. Рядовий, стрілець 9 прикз в/ч 2013 Зак.ПО. Помер 28.10.1969 р. у ВГ м. Ленкорань (Азербайджан) під час проходження військової служби. Похований у м. Донецьк.

ЦІХОНЯ Григорій Костянтинович. Нар. 23.04.1928 р. в сел. Іванівка Первомайського р-ну Миколаївської обл., українець. Призваний у 1947 р. Ворошиловським РВК м. Одеси. У 1950 р. закінчив Військове авіаційне училище льотчиків у м. Луганськ. Капітан, ком. ланки вертольотів Мі-4 в/ч 2178 Туркм.ПО. Загинув 03.06.1958 р. в авіакатастрофі під час виконання обов'язків військової служби. Похований у м. Первомайськ.

ЧЕБАН Борис Федорович. Нар. в 1939 р. в м. Одеса. Призваний 30.09.1959 р. Одеським МВК. Рядовий, механік в/ч 2051 Зак.ПО. Загинув 20.02.1962 р. під час виконання обов'язків військової служби. Похований за місцем народження.

ЧЕБАНЕНКО Олександр Сергійович. Нар. в 1964 р. у м. Бердянськ Запорізької обл. Призваний 16.11.1983 р. Ленінським РВК м. Тюмень (Російська Федерація). Сержант, ком. від-ня зв'язку і сигналізації 13 прикз в/ч 2487 ДСПО. Помер 03.04.1985 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Тюмень.

ЧЕБАНЕНКО Петро Борисович. Нар. в 1949 р. Призваний 12.05.1968 р. Великомихайлівським РВК Одеської обл. Рядовий, стрілець будівельної роти в/ч 2167 САПО. Загинув 05.02.1970 р. під час виконання обов'язків військової служби.

ЧЕПУРНИЙ Олексій Тимофійович. Нар. в 1949 р. у смт Котельва Полтавської обл. Призваний 14.05.1968 р. Северодонецьким РВК Луганської обл. Рядовий, кавалерист 7 прикз в/ч 2063 САПО. Загинув 26.03.1970 р. під час виконання обов'язків військової служби. Похований за місцем народження.

ЧЕРЕВКО Тимофій Іванович. Нар. 19.02.1920 р. в с. Вирівка Конотопського р-ну Сумської обл., українець. Призваний у 1940 р. Конотопським РВК. У 1946 р. закінчив курси мол. лейтенантів при ШУОС НКВС у м. Ташкент. Капітан інт. сл., заст. ком. з постачання в/ч 2446 Зак.ПО. Помер 25.02.1970 р. під час проходження військової служби.

ЧЕРЕДНИЧЕНКО Іван Дмитрович. Нар. 11.09.1952 р. в сел. Красноярське Добропільського р-ну Донецької обл. Призваний 10.11.1970 р. Добропільським ОМВК. Рядовий, ст. майстер з електроприладів роти зв'язку 14 прикз в/ч 2072 ПЗПО. Загинув 10.06.1971 р. в автокатастрофі під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

ЧЕРЕМНИХ Борис Олексійович. Нар. в 1945 р. у с. Рождественка Новомиколаївського р-ну Запорізької обл. Призваний 17.06.1964 р. Єнісейським ОМВК Красноярського краю (Російська Федерація). Рядовий, стрілець КПП "Находка" в/ч 2020 ТОПО. Загинув 10.08.1965 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Находка Приморського краю (Російська Федерація).

ЧЕРКАС Микола Васильович. Нар. 15.12.1948 р. в м. Барвінкове Харківської обл. Призваний 28.06.1967 р. Краматорським МВК Донецької обл. Ст. прапорщик, старшина 17 прикз в/ч 2103 САПО. Загинув 29.07.1982 р. в автокатастрофі під час виконання обов'язків військової служби. Похований за місцем народження.

ЧЕРКАШИНІНОВ Олександр Віталійович. Нар. в 1962 р. у м. Харків. Призваний 21.04.1981 р. Московським МВК м. Харків. Сержант, ст. кухар-пекар в/ч 2042 САПО. Загинув 19.02.1983 р. в автокатастрофі під час виконання обов'язків військової служби. Похований за місцем народження.

ЧЕРНЕГА Анатолій Олексійович. Нар. в 1950 р. у смт Голованівськ Кіровоградської обл. Призваний 05.05.1969 р. Голованівським РВК. Рядовий, електромеханік-водій в/ч 2014 САПО. Загинув 16.08.1970 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Душанбе (Респ. Таджикистан).

ЧОПОВЕНКО Віктор Миколайович. Нар. в 1972 р. у смт Мокра Калигірка Катеринопільського р-ну Черкаської обл., українець. Призваний 20.05.1990 р. Катеринопільським РВК. Рядовий, майстер 2 прикз в/ч 2037 Зак.ПО. Загинув 12.12.1990 р. під час виконання обов'язків військової служби. Похований за місцем народження.

ЧУДНОВСЬКИЙ Олександр Іванович. Нар. 15.03.1967 р. в смт Родакове Слов'яносербського р-ну Луганської обл. Призваний 24.04.1985 р. Слов'яносербським РВК. Рядовий, навідник автотранспортної роти в/ч 2022 САПО. Помер 01.02.1986 р. під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

ЧУДНИЙ Руслан Миколайович. Нар. 24.11.1971 р. в м. Балта Одеської обл., українець. Призваний 11.11.1990 р. Балтським РВК. Рядовий, ст. вожатий служби собак і прикз в/ч 2033 САПО. Загинув 30.06.1992 р. під час виконання обов'язків військової служби. Похований за місцем народження.

ЧУМАЧЕНКО Олександр Георгійович. Нар. 09.05.1967 р. в м. Кіровоград. Призваний 23.10.1985 р. Кіровоградським ОМВК. Єфрейтор, мол. контролер від-ня "Іллічівськ — торговий порт-2" в/ч 2138 Пд.ЗПО. Помер 09.10.1986 р. під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

ЧУМАЧЕНКО Леонід Костянтинович. Нар. в 1950 р. Призваний 18.11.1969 р. Овідіопольським РВК Одеської обл. Рядовий, стрілець 4-го взводу 2-ї інженерно-будівельної роти в/ч 2568 ЧЦП. Помер 16.03.1971 р. під час проходження військової служби. Похований у с. Прилиманське Овідіопольського р-ну.

ЧУПРУН Сергій Іванович. Нар. в 1962 р. у с. Петрове Знам'янського р-ну Кіровоградської обл. Призваний 19.10.1981 р. Знам'янським ОМВК. Рядовий, стрілець 14 прикз в/ч 2072 САПО. Загинув 21.02.1983 р. в авіакатастрофі під час виконання обов'язків військової служби. Похований за місцем народження.

ШАБУНІН Олексій Пилипович. Нар. 25.05.1950 р. в сел. Алмазівський м. Ровеньки Луганської обл., росіянин. Призваний 15.11.1968 р. Ровеньківським РВК. Рядовий, стрілець роти супроводу потягів в/ч 2088 САПО. Загинув 31.10.1969 р. під час виконання обов'язків військової служби.

ШАВША Микола Степанович. Нар. 22.06.1929 р. в с. Комарівка Глухівського р-ну Сумської обл., українець. Призваний 16.10.1947 р. Червоненським РВК Сумської обл. У 1950 р. закінчив Ворошиловградське військово-авіаційне училище льотчиків. Капітан, ком. ланки літаків Іл-14 в/ч 2199 ТОПО. Загинув 13.07.1966 р. в авіакатастрофі під час виконання обов'язків військової служби. Похований у сел. Озерський Сахалінської обл. (Російська Федерація).

ШАЛЯ Сергій Вікторович. Нар. 31.12.1968 р. в м. Селидове Донецької обл. Призваний 17.11.1987 р. Селидівським МВК. Рядовий, стрілець учбового пункту в/ч 2037 Зак.ПО. Помер 05.01.1988 р. під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

ШАПОВАЛОВ Ігор Володимирович. Нар. в 1965 р. у м. Новодонецьке Донецької обл. Призваний 10.05.1983 р. Кіровським РВК м. Донецьк. Рядовий, вожатий служби собак в/ч 2062 Зак.ПО. Помер 12.01.1985 р. під час проходження військової служби. Похований у с. Нове Село Нестеровського р-ну Львівської обл.

ШАПОВАЛОВ Микола Іванович. Нар. 22.05.1961 р. в смт Пересічна Дергачівського р-ну Харківської обл. Призваний 26.10.1979 р. Дергачівським РВК. Рядовий, водій в/ч 2445 САПО. Загинув 28.06.1980 р. під час виконання обов'язків військової служби. Похований за місцем народження.

ШАРОВАРА Володимир Петрович. Нар. 23.12.1926 р. в с. Голубівка Новомосковського р-ну Дніпропетровської обл., українець. Призваний 23.09.1943 р. Перещепинським РВК Дніпропетровської обл. У 1964 р. закінчив заочний інститут харчової промисловості в м. Москва. Полковник, нач. фін. відділу УПВ в/ч 2454 САПО. Нагороджений орденами Вітчизняної війни II ступеня, Червоної Зірки, "За службу Батьківщині в Збройних Силах СРСР" III ступеня, "Знак Пошани". Помер 08.08.1987 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Ашгабат (Туркменістан).

ШАТАЛОВ Михайло Володимирович. Нар. 17.05.1949 р. у м. Євпаторія Автономної Респ. Крим, росіянин. Призваний 01.09.1966 р. Полковник, нач. курсів Академії ФПС РФ. Загинув 03.11.1995 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Москва (Російська Федерація).

ШЕВЛЯКОВ Віктор Федорович. Нар. 12.01.1941 р. в м. Новоалтайськ Алтайського краю (Російська Федерація), росіянин. Призваний 24.08.1960 р. Добропільським РВК Донецької обл. Ст. матрос, ст. електрик ПСКР-245 в/ч 2241 Лен.ПО. Загинув 15.02.1962 р. під час виконання обов'язків військової служби. Похований у с. Краколя Кінгісепського р-ну Ленінградської обл. (Російська Федерація).

ШЕВЧЕНКО Микола Олександрович. Нар. 12.06.1941 р. в с. Білоусівка Савранського р-ну Одеської обл., українець. Призваний 02.11.1962 р. Савранським РВК. Рядовий 9 прикз в/ч 2358 Зак.ПО. Помер 28.06.1964 р. у м. Тбілісі (Грузія) під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

ШЕЛЮГ Анатолій Михайлович. Нар. 10.12.1937 р. в м. Дніпропетровськ, українець. Призваний 17.05.1955 р. Красногвардійським РВК м. Дніпропетровськ. У 1958 р. закінчив Калінінградське прикордонне військове училище, в 1972 р. — Військову академію ім. В.М. Фрунзе. Підполковник, заст. нач. штабу прикзаг в/ч 2255 ТОПО. Загинув 29.01.1975 р. в авіакатастрофі на о. Кунашир Сахалінської обл. (Російська Федерація) під час виконання службових обов'язків з охорони державного кордону. Похований за місцем народження.

ШЕПЕЛЬ Володимир Павлович. Нар. в 1926 р. у с. Карпове (Коршове) Роздільнянського р-ну Одеської обл. Призваний 27.05.1944 р. Андрієво-Іванівським РВК Одеської обл. Ст. сержант, мол. інструктор служби собак в/ч 2187 Біл.ПО. Загинув 15.08.1952 р. в автокатастрофі під час проходження військової служби. Похований у м. Одеса.

ШЕПЕЛЬКО Володимир Андрійович. Нар. в 1962 р. у с. Острожани Жашківського р-ну Черкаської обл., українець. Призваний 20.05.1982 р. Центральним РВК м. Калінінград (Російська Федерація), за контрактом — 24.02.1995 р. Черняхівським РВК Калінінградської обл. Прапорщик, ком. ремонтно-експлуатаційного взводу в/ч 2114 КГПВ. Загинув 08.02.1997 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Черняхівськ.

ШЕРЕШ Микола Миколайович. Нар. в 1962 р. у с. Млинок Щорського р-ну Чернігівської обл. Призваний 26.10.1981 р. Щорським РВК. Рядовий, кавалерист 13 прикз в/ч 2072 САПО. Загинув 09.05.1982 р. під час виконання обов'язків військової служби. Похований за місцем народження.

ШЕРКУТОВ Віктор Миколайович. Нар. в 1966 р. у с. Пригородне Цілиноградського р-ну Цілиноградської обл. (Респ. Казахстан). Призваний 15.05.1986 р. Перевальським РВК Луганської обл. Рядовий, майстер в/ч 2072 САПО. Загинув 10.02.1987 р. під час виконання обов'язків військової служби. Похований у смт Фещівка Перевальського р-ну.

ШИБКИХ Василь Миколайович. Нар. 11.08.1961 р. в м. Барнаул Алтайського краю (Російська Федерація), українець. Призваний 04.08.1978 р. Ленінським РВК м. Барнаула. У 1983 р. закінчив Тихоокеанське вище військово-морське училище ім. адмірала С.О. Макарова. Капітан-лейтенант, ст. пом. ком. корабля 2-го рангу в/ч 2376 Камч.ПО. Загинув 03.11.1990 р. під час виконання обов'язків військової служби. Похований у смт Белоярськ м. Новоалтайськ Алтайського краю.

ШИНКАРЕНКО Євген Сергійович. Нар. 19.08.1949 р. у м. Макіївка Донецької обл., росіянин. Призваний 30.05.1968 р. Артемівським РВК Луганської обл. У 1974 р. закінчив Вище прикордонне командне училище ім. Ф.Е. Дзержинського. Майор, ст. офіцер з моб. роботи штабу в/ч 2097 ТОПО. Помер 21.10.1994 р. під час проходження військової служби. Похований у сел. Камень-Риболов Ханкайського р-ну Приморського краю (Російська Федерація).

ШИРАЙ Віктор Борисович. Нар. в 1967 р. у м. Нікополь Дніпропетровської обл. Призваний 06.11.1985 р. Нікопольським ОМВК. Рядовий, стрілець учбового пункту в/ч 2103 САПО. Помер 06.01.1986 р. під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

ШИШКО Іван Прокопович. Нар. в 1937 р. у с. Граддя Маневицького р-ну Волинської обл. Призваний 29.08.1956 р. Колківським РВК Волинської обл. Рядовий, стрілець, ком. взводу в/ч 2021 Груз.ПО. Помер 12.11.1957 р. під час проходження військової служби. Похований на міському кладовищі у м. Ахалціхе (Грузія).

ШКАТОВ Сергій Серафимович. Нар. 08.09.1958 р. в місц. Крильон Невельського р-ну Сахалінської обл. (Російська Федерація). Призваний 25.10.1978 р. Кіровським РВК м. Керчі Автономної Респ. Крим. Ст. мічман, ст. технік, старшина гідроакустичної команди ПСКР "Им. 70-летия Пограничных Войск" в/ч 2376 ТОПО. Помер 25.07.1994 р. під час проходження військової служби.

ШКОДА Василь Іванович. Нар. 22.05.1948 р. в с. Щербаки Оріхівського р-ну Запорізької обл. У 1968 р. закінчив ШМАС у м. Алмати, у 1973 р. — курс середнього військового училища при Вольському вищому військовому училищі тилу. Капітан, заст. ком. з матеріально-технічного постачання в/ч 2542. Загинув 22.07.1982 р. під час виконання обов'язків військової служби.

ШКУРАТ Іван Митрофанович. Нар. 05.05.1934 р. в с. Шкуратівка Білопільського р-ну Сумської обл. Призваний 08.10.1953 р. Білопільським РВК. Єфрейтор, ст. телеграфіст в/ч 2198 Лен.ПО. Помер 28.07.1955 р. під час проходження військової служби.

ШЛПОВ Сергій Миколайович. Нар. в 1960 р. у м. Шахтарськ Донецької обл. Призваний 30.10.1978 р. Шахтарським РВК. Матрос, комендор ПСКР-325 в/ч 2538 ТОПО. Загинув 05.03.1980 р. під час виконання обов'язків військової служби. Похований за місцем народження.

ШМАЛЮК Віктор Васильович. Нар. в 1952 р. у м. Червоноармійськ Житомирської обл. Призваний 11.11.1971 р. Червоноармійським РВК. Єфрейтор, стрілець КПП в/ч 2138 Зах.ПО. Загинув 23.08.1972 р. під час виконання службових обов'язків з охорони державного кордону. Похований за місцем народження.

ШПАК Микола Никанорович. Нар. в 1954 р. у м. Березівка Одеської обл. Призваний 09.11.1972 р. Березівським РВК. Рядовий, водій 10 прикз в/ч 2042 САПО. Помер 23.05.1973 р. під час проходження військової служби.

ШПИЧАК Анатолій Микитович. Нар. 16.04.1942 р. в м. Уланів Хмельницького р-ну Вінницької обл., росіянин. Призваний 23.10.1960 р. Калинівським РВК Вінницької обл. У 1969 р. закінчив курси підготовки політпрацівників при Вищому прикордонному командному училищі в м. Москва. Лейтенант, заст. нач. з політчастини 3 прикз в/ч 2150 ПЗПО. Помер 02.10.1970 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Калинівка Вінницької обл.

ШПИЧКО Леонід Леонідович. Нар. в 1944 р., українець. Призваний 15.11.1963 р. Іллічівським РВК Одеської обл. Старшина надстр. сл., старшина катера ПК-85 в/ч 2536 ДСПО. Загинув 14.09.1969 р. під час виконання службових обов'язків. Похований у с. Джалінда Амурської обл. (Російська Федерація).

ШУЛІН Микола Григорович. Нар. 02.07.1936 р. в с. Подимове Березанського р-ну Миколаївської обл. Призваний 17.09.1955 р. Березанським РВК. Рядовий, лінійний наглядач 4 прикком. в/ч 2142 Пд.ЗПО. Загинув 05.09.1958 р. в автокатастрофі під час виконання обов'язків військової служби. Похований у м. Хуст Закарпатської обл.

ШУРАНОВ Володимир Васильович. Нар. 09.04.1951 р. Призваний 07.05.1969 р. Микитівським РВК Донецької обл. Ст. сержант, ком. від-ня 1 учприкз в/ч 2420 САПО. Загинув 24.05.1970 р. в автокатастрофі під час виконання обов'язків військової служби. Похований у м. Мари (Туркменістан)

ШУРОВ Олександр Якович. Нар. в 1938 р. у с. Велика Бабка Чугуївського р-ну Харківської обл., росіянин. Призваний у 1957 р. Ст. прапорщик, ком. взводу в/ч 2020 ТОПО. Помер 13.08.1993 р. під час проходження військової служби. Похований на міському кладовищі у м. Находка Приморського краю (Російська Федерація).

ЩЕРБИНА Григорій Федорович. Нар. 20.11.1913 р. в м. Нікополь Дніпропетровської обл., українець. Призваний 10.10.1935 р. Нікопольським МВК. У 1939 р. закінчив 3-річні курси Московського військово-технічного училища військ НКВС, у 1947 р. — Військову академію ім. М.В. Фрунзе. Генерал-майор, нач. ПВ САПО. Помер 10.02.1957 р. під час проходження військової служби. Похований на загально-міському кладовищі у м. Душанбе (Респ. Таджикистан).

ЮЖБАБЕНКО Олег Леонідович. Нар. 10.02.1966 р. в м. Неграм Нахічеванської Респ. (Азербайджанська Респ.), українець. Призваний 25.08.1983 р. Неграмським РВК. У 1987 р. закінчив Вище прикордонне командне училище в м. Москва. Лейтенант, заст. нач. з політчастини 13 прикз в/ч 2045 ТОПО. Помер 27.12.1987 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Ізмаїл Одеської обл.

ЮРТОВ Володимир Іванович. Нар. в 1945 р. у м. Первомайськ Миколаївської обл. Призваний у 1964 р. Первомайським РВК. Матрос, моторист ПСКР-468 в/ч 2376 ТОПО. Загинув 23.02.1966 р. в Авачинській бухті під час проходження військової служби. Похований у м. Петропавловськ-Камчатський (Російська Федерація).

ЮРЧЕНКО Микола Степанович. Нар. в 1948 р. Призваний 27.06.1967 р. Яготинським РВК Київської обл. Рядовий, водій в/ч 2555 САПО. Загинув 06.05.1969 р. під час проходження військової служби. Похований у м. Керкі (Туркменістан).

ЯЛОВОЙ Анатолій Панасович. Нар. в 1941 р., українець. Рядовий, стрілець 6 прикз в/ч 2087 Зак.ПО. Загинув 29.06.1963 р. на р. Аракс (Азербайджанська Респ.) під час проходження військової служби.

ЯРЕМЕНКО Олександр Григорович. Нар. в 1961 р. у м. Прилуки Чернігівської обл. Призваний 25.10.1979 р. Прилуцьким РВК. Рядовий, лінійний наглядч роти зв'язку в/ч 2033 САПО. Загинув 09.08.1980 р. під час виконання обов'язків військової служби. Похований за місцем народження.

ЯРЛИКАПОВ Загір Аубекірович. Нар. в 1972 р. у с. Н.-Крестьяновка Кізлярського р-ну Респ. Дагестан (Російська Федерація), ногаєць. Призваний 21.05.1990 р. Комсомольським РВК м. Херсон. Мол. сержант, ком. від-ня – ком. машини 7 прикз в/ч 2038 Зак.ПО. Помер 17.12.1991 р. під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

ЯРМОЛЕНКО Сергій Михайлович. Нар. 12.10.1955 р. в с. Юрківка Оріхівського р-ну Запорізької обл., українець. Призваний 23.10.1973 р. Оріхівським РВК. Рядовий, стрілець в/ч 2445 САПО. Помер 23.10.1975 р. під час проходження військової служби. Похований за місцем народження.

ЯРОВОЙ Федір Філімонович. Нар. 14.08.1921 р. в с. Половинчик Монастирищенського р-ну Черкаської обл. Призваний 28.09.1940 р. Монастирищенським РВК. У 1943 р. закінчив від-ня зв'язку Московського військово-технічного училища. Капітан, нач. вузла радіозв'язку в/ч 2156 Груз.ПО. Загинув 22.09.1952 р. в автокатастрофі під час проходження військової служби. Похований на міському кладовищі у м. Новоросійськ Краснодарського краю (Російська Федерація).

ЯРОШЕНКО Ернест Григорович. Нар. 03.03.1936 р. в м. Солікамськ Пермської обл. (Російська Федерація), українець. Призваний 09.08.1955 р. Шосткинським МВК Сумської обл. У 1959 р. закінчив Харківське військове училище МВС. Капітан в/ч 2099 САПО. Загинув 14.08.1973 р. в автокатастрофі під час проходження військової служби. Похований у м. Душанбе (Таджикистан).

ЯРОЩУК Володимир Іванович. Нар. в 1971 р. у с. Баштечки Жашківського р-ну Черкаської обл. Призваний у 1989 р. Уманським РВК Черкаської обл. Сержант, інструктор служби собак-ком. від-ня 8 прикз в/ч 2022 САПО. Загинув 10.05.1990 р. під час виконання обов'язків військової служби. Похований за місцем народження.

ЯЦЕНКО Панас Юхимович. Нар. 21.02.1920 р. в смт Таромське Дніпропетровської м/р Дніпропетровської обл., українець. Призваний 16.10.1939 р. Дніпропетровським РВК. У 1945 р. закінчив Ленінградське військове училище НКВС. Ст. лейтенант, нач. 7 прикз в/ч 2253 Камч.ПО. Пропав безвісти 25.02.1952 р. під час виконання службових обов'язків з охорони державного кордону.

ЯШЕНКО Микола Митрофанович. Нар. 23.10.1954 р., українець. Призваний 08.11.1972 р. Чернігівським РВК. Ст. прапорщик, ст. технік в/ч 2445 САПО. Загинув 07.10.1988 р. в автокатастрофі під час проходження військової служби.

ДОДАТКИ

АРХІВНІ ДЖЕРЕЛА

УМОВНІ
ПОЗНАЧЕННЯ
ТА СКОРОЧЕННЯ

ДОКУМЕНТИ З ЦЕНТРАЛЬНОГО ВІЙСЬКОВО-МОРСЬКОГО АРХІВУ РОСІЙСЬОЇ ФЕДЕРАЦІЇ

Витяг із акту розслідування обставин
обстрілу кабельного судна "Пластун"
у районі Корейської протоки

23 юнія 1950 г. в 16.30 кабельное судно "Пластун" вышло из Владивостока в Порт-Артур, имея на борту двенадцать пассажиров и груз (имущество связи и лес). Курсы корабля располагались вне территориальных вод сопредельных государств.

В 20.47 25 юнія с кабельного судна в широте 35 градусов 25 минут 2 [секунды], долготе 129 градусов 41 минута 0 [секунд] были обнаружены огни неопознанного корабля, приближающегося со стороны корейского берега. В 21.30 неопознанный корабль приблизился к кабельному судну "Пластун" на дистанцию 1—2 кабельтова, начал освещать корабль и потребовал его остановки.

В 21.45... со стороны корейского побережья обнаружены огни еще трех неопознанных кораблей, которые приблизились на дистанцию 10—15 кабельтовых и следовали в кильватер кабельному судну "Пластун".

В 00.15 26 юнія корабли сблизилась на дистанцию 10 кабельтовых, один из них зашел на левый борт и с дистанции около 5 кабельтовых произвел по кабельному судну три выстрела из среднекалиберного орудия. Снаряды прошли над кораблем. По первому выстрелу на "Пластуне" была сыграна боевая тревога. По приказанию командира корабля в адрес оперативного дежурного флота была передана кодограмма об обстреле судна. Одновременно командир корабля приказал сигнальщику передать на ведущий огонь корабль о принадлежности своего судна и наличия на борту пассажиров.

¹ Тут і далі збережено стилістику документів.

В 00.30 в ответ на вызов корабль, имеющий на борту номер 701, открыл огонь, сблизившись к этому времени на 100—200 метров. Снаряды падали вокруг судна, было отмечено несколько попаданий. Два других корабля дали несколько очередей из крупнокалиберных пулеметов. Судно ответного огня не открывало. Приблизительно в 01.15 один из снарядов разорвался на мостике, осколками был смертельно ранен командир корабля капитан-лейтенант Колесников и ранены помощник командира лейтенант Ковалев, рулевой и сигнальщик.

Командование кораблем принял раненый помощник командира корабля лейтенант Ковалев и приказал дать полный ход. Расчет 45-мм орудия правого борта открыл огонь по кораблю № 701. Личный состав судна наблюдал попадание нескольких снарядов в корабль № 701, после чего он прекратил огонь и резко ушел в сторону.

В 01.21 помощник командира корабля приказал лечь на обратный курс.

В 01.50 корабли скрылись из видимости кабельного судна. На рассвете корабли прекратили преследование и скрылись в направлении корейского берега.

Всего по кабельному судну было выпущено более 60 снарядов, а с судна по кораблю № 701 было выпущено двенадцать 45-мм снарядов и израсходовано около 180 патронов ДШК.

В результате обстрела кабельного судна было убито три человека: командир капитан-лейтенант Колесников Филипп Васильевич, старшина трюмной команды старшина 2-й статьи Еремеев Константин Семенович и матрос Туркин Валентин Александрович.

Тяжело ранены четыре и легко ранены девять человек. В результате обстрела судну нанесены повреждения борта, надстроек, корабельного имущества, грузам и вещам личного состава.

ЦВМА. Ф. 2. Оп. 030504. Д. 1068. Л. 2-6.

Витяг із архівного документу
про обставини загибелі
радянського екіпажу літака А-20ж

4 сентября 1950 г. в 26 км к юго-востоку от порта Дальний обнаружен неопознанный эсминец, следовавший курсом 280 градусов. Для разведки эсминца был послан самолет А-20ж ["Бостон"] в сопровождении двух истребителей.

Командирам самолетов было дано указание ближе 15 км к эсминцу не подходить.

... "Самолет А-20ж сделал разворот вправо на эсминец и на подходе к эсминцу был атакован одиннадцатью американскими истребителями типа двойной "Мустанг" или "Лайтнинг". В 12 часов 44 мин. горящий самолет А-20ж упал в море на расстоянии 8 км южнее острова Хайян-дао".

Экипаж самолета — старший лейтенант Карпаев Константин Павлович, лейтенант Мишин Геннадий Васильевич и младший сержант Макагонов Александр Афанасьевич — погиб.

ЦВМА. Ф. 14. Оп. 52сс. Д. 254. Л. 181.

Витяг із акту розслідування
обставин загибелі літака Іл-12...

Пассажирский самолет Ил-12, принадлежащий Советскому Союзу, вылетел с аэродрома Тученцзы 27 июля 1953 г. в 8 час. 47 мин. по пекинскому времени по маршруту Порт-Артур—Владивосток, пролегающему над территорией КНР, имея на борту 6 человек экипажа и 14 пассажиров, следовавших в отпуск, в командировки и возвращавшихся из командировок. Получаемые с борта самолета радиogramмы свидетельствовали о нормальном течении полета по перелетной трассе. В 11 час. 15 мин. с борта самолета получена последняя

радиограмма, сообщавшая о месте самолета и погоде по маршруту, после чего связь прекратилась.

В 11 час. 16 мин. станции ВНОС отметили самолет Ил-12, следовавший по перелетной трассе, над пунктом Хуадянь, а в 11 час. 18 мин. в этом же районе обнаружили две группы самолетов типа F-86, по 4 самолета в каждой группе, следовавшие на север.

В 11 час. 26 мин. над пунктом Хуан-Гоу произошла встреча самолета Ил-12 с одной из групп F-86 в составе 4-х самолетов, после чего радиолокационные станции самолет Ил-12 не отмечали.

По показаниям местных жителей, между 11 и 12 часами дня 27 июля они услышали необычный звук самолетов и стрельбу в воздухе, затем последовал взрыв. После взрыва они видели падающий горящий большой самолет, от которого в воздухе отделялись предметы. На месте падения Ил-12 обнаружено: на кабине и фюзеляже 19 пробоин от крупнокалиберного пулемета; у 6 трупов из двадцати имеются следы пулевых ранений.

...Все собранные материалы подтверждают, что самолет Ил-12 был атакован в 11 час. 26 мин., сбит и упал в 4-х километрах от деревни Маозрошань, провинция Гирин.

ЦВМА. Ф. 2. Оп. 032858. Д. 260. Л. 12-14.

ДОКУМЕНТИ З АРХІВУ ПРЕЗИДЕНТА РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ¹

Інформація Міністерства Оборони СРСР
у ЦК КПРС

24 октября 1956 г.

Особая папка

Совершенно секретно

Экз. № 1

Докладываем.

В соответствии с решением Правительства СССР об оказании помощи Правительству Венгерской Народной Республики в связи с возникшими в стране политическими беспорядками Министерством обороны проведены следующие мероприятия.

1. К 23.00 23 октября с.г. подняты по боевой тревоге:

— особый корпус советских войск в Венгрии в составе двух механизированных дивизий;

— стрелковый корпус Прикарпатского военного округа в составе одной стрелковой и одной механизированной дивизий;

— одна механизированная дивизия отдельной механизированной армии, дислоцирующаяся в Румынии, вблизи румыно-венгерской границы.

Всего по боевой тревоге поднято пять дивизий советских войск в составе, людей — 31 550, танков и САУ — 1130, орудий и минометов — 615, зенитных орудий — 185, бронетранспортеров — 380, автомашин — 3930.

Одновременно приведена в боевую готовность наша авиация — одна ИАД и одна БАД Прикарпатского военного округа, всего: истребителей — 159 и бомбардировщиков — 122.

2. Войскам, поднятым по боевой тревоге, поставлены задачи:

---

¹ Журнал "Исторический архив". 1993. № 5.

— особому корпусу — главными силами корпуса войти в Будапешт, захватить важнейшие объекты города и восстановить в нем порядок. Частью сил прикрыться со стороны австро-венгерской границы;

— стрелковому корпусу ПрикВО войти на территорию Венгрии и занять крупные административные центры в восточной части страны—Дебрецен, Ясберень и Сольнок;

— механизированной дивизии ОМА войти в южную часть Венгрии и занять города Сегед и Кечкемет.

3. Выполняя поставленные задачи, войска к 12.00 24 октября с.г. занимали положение:

— особый стрелковый корпус, вступив 24 октября в период с 2.00 до 4.00 по местному времени в Будапешт, занял важнейшие объекты города и, продолжая устанавливать порядок, очищает от демонстрантов район радиостанции, а также редакцию партийной газеты "Сабад неп" и гостиницу "Астория". В ряде районов города идет перестрелка. Имеются убитые и раненые как в частях корпуса, так и среди венгерского населения. Потери уточняются. В городе, совместно с советскими войсками, действуют части венгерской госбезопасности и внутренней охраны;

— стрелковый корпус ПрикВО в ночь на 24 октября перешел советско-венгерскую границу и главными силами проходит города Ньиредьхаза и Дебрецен, имея передовой отряд на подступах к городу Сольнок;

— механизированная дивизия ОМА 24 октября в 4.15-6.20 по местному времени главными силами вступила на территорию Венгрии и к 9.20 вышла в район города Кечкемет. Один полк дивизии оставлен в городе Сегед;

— истребительная авиация прикрывает войска на марше. Бомбардировочная авиация в готовности на аэродромах.

Жуков
В. Соколовский

АПРФ. Ф. 3. Оп. 64. Д. 484. Л. 85—87. Подлинник.

Телефонограма А. Мікояна
з Будапешта в ЦК КПРС
із донесенням голові КДБ СРСР
І. Серова

"Послать в ЦК КПСС"
А. Микоян

28 октября 1956 г.

Товарищу Микояну А. И.

Докладаваю об обстановке по состоянию на 28 октября.

1. От агентуры, имеющей общение с повстанцами, поступают сообщения о том, что у повстанцев возникают сомнения в дальнейшем сопротивлении. Наиболее активная часть их высказывается за продолжение борьбы, однако если и прекратить ее, то на время, с обязательным условием сохранить оружие, с тем чтобы в благоприятный момент вновь выступить.

2. 27 октября агент друзей встретился с руководителем оппозиционной группы писателей Болдижаром, который на проходившем совещании высказал тревогу в связи с уличными боями. Остальные участники совещания решили поддержать новое правительство и высказали намерение связаться с повстанцами и убедить их в прекращении сопротивления.

[...]

4. В гор. Будапеште после вчерашнего совещания у нового министра внутренних дел начали восстанавливать работу районные аппараты госбезопасности и полиции. Во избежание провокаций сотрудники госбезопасности переодеты в полицейскую форму.

5. Организованным наблюдением за американским посольством установлено, что сотрудники посольства вместе с вещами выезжают за город. Американцы Оливерт и Вест в разговоре с агентом друзей сказали, что если в кратчайший срок не будет ликвидировано восстание, то по предложению США включатся войска ООН и произойдет вторая Корея.

[...]

В гор. Будапеште сегодня всюду спокойно, кроме одиночных отдельных выстрелов. Однако имеется три очага, где засели повстанцы.

Серов

АПРФ. Ф. 3. Оп. 64. Д. 484. Л. 148—150. Подлинник.

Телефонограма А. Микояна і М. Сулова
з Будапешта в ЦК КПРС із донесенням
І. Серова

29 октября 1956 г.

"Направить в ЦК КПСС"

А. Микоян

М. Сулов

*Товарищу Микояну А. И.
Товарищу Сулову М.А.*

Докладаваю об обстановке по состоянию на 29 октября с.г.

1. Действующие повстанческие группы в районе театра Корвин, на улице Жигмонд, площадей Сена и Москвы в течение ночи вели переговоры о сдаче оружия. К вечеру и утром договорились сложить оружие.

Зафиксировано несколько мелких вооруженных групп, прибывших в Будапешт из других городов.

Командованием принимаются меры к их ликвидации.

2. По поступившим донесениям в МВД в течение 27—28 октября в ряде городов населением освобождены тюрьмы с заключенными, в том числе и уголовниками, общим количеством свыше 8000 человек. Часть освобожденных вооружена за счет оружия, отобранного у сотрудников охраны. Боеприпасы добыты путем нападения на военные склады.

После сообщения по радио заявления правительства, а также об амнистии студентам, участвовавшим в выступлении, вооруженные группы стали сдавать оружие.

[...]

И. Серов

АПРФ. Ф. 3. Оп. 64. Д. 484. Л. 158—161. Подлинник.

Телефонограма А.І. Мікояна
і М.А. Сулова з Будапешта
в ЦК КПРС

*30 октября 1956 г.
ЦК КПСС*

1. Политическая обстановка в стране и в Будапеште не улучшается, а ухудшается. [...]

2. Группировка противника в районе театра Корвин вела переговоры с Надь Имре о мирной сдаче оружия. Однако до сих пор оружие не сдано, кроме нескольких сотен винтовок. Повстанцы заявляют, что оружие сдадут после ухода советских войск из Будапешта, а некоторые даже говорят: после ухода советских войск из Венгрии. Таким образом мирная ликвидация этого очага почти исключена. Мы будем добиваться ликвидации

его вооруженными силами венгров. Только есть большое опасение: венгерская армия занимала выжидательную позицию. Наши военные советники говорят, что отношение венгерских офицеров и генералов к советским офицерам в последние дни было хуже, нет того доверия, которое было раньше. Может случиться, что посланные против повстанцев венгерские части могут присоединиться к ним, тогда придется снова предпринимать военные операции советскими военными силами.

3. Вчера ночью по поручению Надь Имре был вызван Андропов и его спросили, верно ли, что продолжают идти из СССР в Венгрию новые советские воинские части, если да, то с какой целью. Мы об этом не договаривались.

Мы предполагаем заявить сегодня Надь Имре, что войска шли до сегодняшнего дня согласно договоренности, что уже больше никаких войск пока не предполагается вводить в расчете на то, что правительство справится с обстановкой в Венгрии.

Предлагаем дать указание министру обороны прекратить засылку войск в Венгрию, продолжая сосредоточение их на советской территории.

Пока венгерские войска занимают позиции невраждебных, этих войск достаточно. Если обстановка дальше ухудшится, тогда, конечно, придется пересмотреть весь вопрос в целом.

[...]

Мы считаем, что необходимо немедленное прибытие в Венгрию тов. Конева.

*А. Микоян
М. Суслов*

АПРФ. Ф. 3. Оп. 64. Д. 484. Л. 122—124. Подлинник.

Інформація Міністерства оборони СРСР
у ЦК КПРС про положення в Угорщині
станом на 12.00 4 листопада 1956 р.

4 ноября 1956 г.

Особая папка

Совершенно секретно

Экз. № 1

В 6 часов 15 минут 4 ноября с.г. советские войска приступили к проведению операции по наведению порядка и восстановлению народно-демократической власти в Венгрии.

Действуя по заранее намеченному плану, наши части овладели основными опорными пунктами реакции в провинции, какими являлись Дьер, Мишкольц, Дьендьеш, Дебрецен, а также другими областными центрами Венгрии.

В ходе операции советскими войсками заняты важнейшие узлы связи, в том числе мощная широкоэвещательная радиостанция в г. Сольнок, склады боеприпасов и оружия и другие важные военные объекты.

Советские войска, действующие в г. Будапешт, сломив сопротивление мятежников, заняли здания парламента, ЦР ВПТ, а также радиостанцию в районе парламента. Захвачены три моста через р. Дунай, связывающие восточную и западную части города, и арсенал с оружием и боеприпасами.

Весь состав контрреволюционного правительства Имре Надя скрылся. Ведутся розыски.

В г. Будапешт остался один крупный очаг сопротивления мятежников в районе кинотеатра "Корвин" (юго-восточная часть города). Мятежникам, обороняющим этот опорный пункт, был предъявлен ультиматум о капитуляции, в связи с отказом мятежников сдаться, войска начали штурм.

Основные гарнизоны венгерских войск блокированы. Многие из них сложили оружие без серьезного сопротив-

ления. Нашим войскам дано указание возвратить к командованию венгерских офицеров, снятых мятежниками, а офицеров, назначенных взамен снятых, арестовывать.

С целью недопущения проникновения в Венгрию вражеской агентуры и бегства главарей мятежников из Венгрии нашими войсками заняты венгерские аэродромы и прочно перекрыты все дороги на австро-венгерской границе.

Войска, продолжая выполнять поставленные задачи, очищают от мятежников территорию Венгрии.

Жуков

АГРФ. Ф. 3. Оп. 64. Д. 485. Л. 101. Подлинник.

Інформація Міністерства оборони СРСР
у ЦК КПРС про положення в Угорщині
станом на 21.00 5 листопада 1956 р.

*5 ноября 1956 г.
Особая папка
Сов. секретно
Экз. № 1*

В течение 5 ноября советские войска в Венгрии продолжали выполнять задачу по восстановлению порядка в стране.

В г. Будапешт наши части вели бои по уничтожению групп мятежников, отказавшихся прекратить сопротивление.

В 15 часов после двухчасовой артиллерийской подготовки по кинотеатру "Корвин" начался штурм этого опорного пункта. Одновременно наши войска атаковали мятежников в районе площади имени Москвы.

Сопротивление мятежников в этих районах в основном сломлено. Здание кинотеатра "Корвин" горит. Продолжаются бои по уничтожению оставшихся групп, зашедших в подвалах кинотеатра.

В ходе боев много мятежников уничтожено и до 70 человек захвачено. Среди захваченных один из видных военных руководителей мятежа Иштван Ковач.

Войска продолжают очищать город от мятежников.

Г. Жуков

АГРФ. Ф. 3. Оп. 64. Д. 485. Л. 115. Заверенная копия.

Інформація Міністерства оборони СРСР
про положення в Угорщині станом
на 9.00 10 листопада 1956 г.

10 ноября 1956 г.

Особая папка

Сов. секретно

Экз. № 1

В течение 9 ноября наши войска продолжали ликвидацию мелких групп мятежников, разоружали бывших военнослужащих венгерской армии, а также производили изъятие оружия у местного населения.

Упорное сопротивление группа мятежников оказывала в пригороде Будапешта — на северной окраине [острова] Чепель. В этом районе было подбито и сожжено три наших танка.

Политическое положение в стране продолжает улучшаться. Однако в отдельных местах враждебные элементы все еще пытаются препятствовать наведению порядка и нормализации жизни в стране.

Сложным продолжает оставаться положение в Будапеште, где население испытывает недостаток в продовольствии и топливе.

Правительство Яноша Кадара совместно с Командованием Советских войск принимают меры по обеспечению населения Будапешта продовольствием.

Жуков

АГРФ. Ф. 3. Оп. 64. Д. 486. Л. 96. Подлинник.

**ДОПОВІДІ В ЦК КПРС
МІНІСТРА ОБОРОНИ СРСР
МАРШАЛА РАДЯНСЬКОГО СОЮЗУ
Р. МАЛИНОВСЬКОГО¹**

Секретно
екз. № 1

17 ноября 1962г.
№ 80983

ЦК КПСС

Докладываю обстановку и положение войск за период с 5 по 16 ноября 1962 г.

[...]

II. Обстановка на Кубе.

Военно-морские силы США продолжают блокаду Кубы. В зоне Карибского моря количество боевых кораблей США 5 ноября было равно 97, затем 10 ноября увеличилось до 153, а к 16 ноября уменьшилось до 111 кораблей, в их числе 102 корабля США и 9 кораблей Венесуэлы, Аргентины и Доминиканской Республики.

За последнее время резко увеличилось количество нарушений воздушного пространства Кубы американскими самолетами. За период с 6 по 15 ноября с.г. было отмечено 121 нарушение.

15 ноября с.г. Фидель Кастро направил письмо исполняющему обязанности секретаря ООН У Тану и предупредил, что впредь самолеты-нарушители США будут сбиваться кубинскими средствами.

17.11 отдано распоряжение тов. Павлову о запрещении открывать огонь по американским самолетам-нарушителям советскими средствами, даже если на этот счет будет приказ Фиделя Кастро.

16.11 полетов американских самолетов над территорией Кубы не отмечалось.

¹ ЦХСД. Фонд 5. Оп. 30. С. 399. Друкується по: У края ядерной бездны. С. 361—370.

Кубинские войска находятся в постоянной, а Группа советских войск на Кубе — в повышенной боевой готовности.

6 ноября командование кубинской армии приняло решение о демобилизации личного состава, призванного после 22 октября. К 8 ноября демобилизовано 51 000 человек из 148 000 призванных.

12 советских транспортов, убывших из портов Кубы в период с 5 по 10 ноября с личным составом, ракетами и техникой ракетных частей, продолжают движение в порты Советского Союза.

[...]

IV. По Вооруженным Силам СССР.

Ракетные войска стратегического назначения, войска ПВО страны, дальняя авиация, флоты, группы советских войск за границей, приграничные военные округа и войска стран — участниц Варшавского Договора продолжают находиться в повышенной боевой готовности.

*Р. Малиновский
М. Захаров*

* * *

*Секретно
экз. № 1*

24 ноября 1962 г.
№ 81041

ЦК КПСС

Докладываю обстановку и положение войск за период с 17 по 23 ноября 1962 г.

[...]

II. Обстановка на Кубе. Группировка военно-морских сил США в зоне Карибского моря со снятием блокады Республики Куба уменьшилась на 30 кораблей и на 24.11.62 г. составляет 76 американских кораблей и 9 кораблей Аргентины, Венесуэлы и Доминиканской Республики.

В период с 17 по 20 ноября американская авиация 14 раз нарушала воздушное пространство Кубы. После 20.11 нарушений нет.

Кубинская армия продолжает оставаться в постоянной боевой готовности, а группа советских войск — в повышенной готовности.

С 17 по 23 ноября из Кубы в Советский Союз прибыло 7 транспортов с личным составом и ракетной техникой. Всего прибыло 18 ракет. На 24.11 на переходе морем находится 8 транспортов.

III. [...] 20.11.62 г. тов. Павлову отдано распоряжение о подготовке к отправке в Советский Союз авиационных частей, вооруженных самолетами Ил-28.

Начало погрузки самолетов Ил-28 на транспорты "Касимов" и "Красноград" запланировано на 29-30 ноября 1962 г.

IV. По Вооруженным Силам СССР. В соответствии с Постановлением Совета Министров от 20 ноября с.г. с 0.00 21 ноября в Ракетных войсках стратегического назначения, в войсках ПВО страны, дальней авиации, флотах, группах советских войск за границей, приграничных военных округах и войсках стран — участниц Варшавского Договора повышенная боевая готовность снята. Все войска перешли к нормальной деятельности и учебе.

*Р. Малиновский
М. Захаров*

* * *

*Секретно
экз. № 1*

8 декабря 1962 г.
№ 81136

ЦК КПСС

[...]

II. Обстановка на Кубе. ВМС США в количестве 60—70 боевых кораблей в зоне Карибского моря занимались боевой подготовкой и вели наблюдение за судами, идущими на Кубу и обратно.

Американская авиация девять раз нарушала воздушное пространство Республики Куба.

Группа советских войск продолжала заниматься боевой и политической подготовкой.

Войска кубинской армии, находясь в пунктах постоянной дислокации, готовили учебную базу к новому учебному году.

В период с 4 по 6 декабря с. г. с Кубы в СССР отправлены все 42 самолета Ил-28: на транспорте "Охотск" — 12 самолетов и по 15 самолетов на транспортах "Касимов" и "Красноград". Эти транспорты подвергались неоднократным облетам авиацией США.

Все 4 подводные лодки 69-й бригады подводных лодок, находившиеся на позициях в районе восточнее Багамских островов, к 6 декабря с. г. возвратились в базу Северного флота.

На переходе морем в Советский Союз с Кубы на 8.12.62 г. находится 9 транспортов с личным составом ракетных частей, ВВС и ВМФ.

[...]

*Р. Малиновский
В. Иванов*

* * *

*Секретно
экз. № 1*

15 декабря 1962 г.
№ 81221

ЦК КПСС

I. Докладываю обстановку и положение войск с 8 по 14 декабря 1962г.

[...]

II. Обстановка на Кубе. В зоне Карибского моря на 15.12 находилось 28 боевых кораблей ВМС США.

За истекшую неделю авиация США 5 раз нарушала воздушное пространство Кубы.

По данным кубинской разведки, за период с 6 по 13.12 из военно-морской базы США Гуантанамо (о. Куба) вывезено 3000 солдат морской пехоты.

Авиацией США в Атлантическом океане продолжают облеты транспортов, идущих с Кубы в Советский Союз. Датским самолетом в зоне Балтийских проливов 13.12 четыре раза был облетан теплоход "Балтика".

Соединения и части Группы советских войск на Кубе занимались боевой и политической подготовкой, несли боевое дежурство, совершенствовали инженерное оборудование и маскировку позиций зенитно-ракетных войск. Штабы разрабатывали программы для переучивания личного состава кубинской армии на советскую технику, находящуюся в Группе, и проводили показательные занятия для кубинских офицеров.

При радиотехнических частях Группы организована переподготовка 119 кубинских военнослужащих, а при вертолетном полку — 44 летчиков и 102 авиамехаников кубинской армии.

6.12 на закрытии учебно-методических сборов руководящего состава кубинской армии выступил тов. Рауль Кастро. В своем выступлении он подчеркнул, что материально Кубу поддерживает только один Советский Союз, порой даже в ущерб самому себе, хотя морально поддерживают многие. Он также отметил огромную помощь Советского Союза в создании и укреплении кубинской армии.

На переходе морем с Кубы в Советский Союз находятся 10 транспортов с личным составом и техникой Ракетных войск, ВВС и ВМФ. С погрузкой и отправкой транспорта "Кимовск" заканчивается отправка ракетных войск с Кубы в Советский Союз.

[...]

*Р. Малиновский
В. Иванов*

Секретно
экз. № 1

22 декабря 1962 г.
№ 81272

ЦК КПСС

Докладываю обстановку и положение войск с 15 по 21 декабря 1962г.

[...]

II. Обстановка на Кубе. Изменений в группировке ВМС США в зоне Карибского моря не отмечено. На 22.12 с.г. американская авиация 15 раз нарушала воздушное пространство Республики Куба.

Кубинской разведкой в течение недели отмечалось убийство с военно-морской базы США Гуантанамо кораблей с американскими войсками и вооружением. Всего к 18.12 с.г. с базы вывезено 6000 солдат морской пехоты и 50 танков. Отмечается возвращение на базу Гуантанамо семей военнослужащих и гражданского персонала США, убывших ранее в связи с Кубинским кризисом.

Установлено, что в период с 1.1 по 30.4.63 г. намечается учение ВМС и ВВС США в районе Карибского моря, в котором примут участие до 100 боевых кораблей и 20 авиаэскадрилий. На учении будут отработываться вопросы поддержания боевой готовности боевых, резервных и учебных частей ВМС и ВВС США.

Соединения и части Группы советских войск несли боевое дежурство, занимались боевой и политической подготовкой, обучали кубинских специалистов и оказывали помощь кубинской армии в подготовке к военному параду, который будет проведен 2 января 1963 г. в День победы Кубинской революции.

В настоящее время при частях Группы советских войск обучается 463 кубинских специалиста.

17.12 с Кубы в Советский Союз убыл транспорт "Кимовск". С убытием этого транспорта закончена отправка в Советский Союз частей Ракетных войск.

К 20.12 все 42 самолета Ил-28 и все специальные заряды для ракет и авиабомб доставлены с Кубы в Советский Союз.

На 22.12 на переходе морем с Кубы в Советский Союз находится 6 транспортов с личным составом и техникой Ракетных войск, ВВС и ВМФ.

[...]

*Р. Малиновский
В. Иванов*

* * *

*Секретно
экз. № 1*

*30 декабря 1962г.
№ 81359*

ЦК КПСС

Докладываю обстановку и положение войск с 22 по 29 декабря 1962г.

[...]

II. Обстановка на Кубе. В зоне Карибского моря на 29.12 отмечен 31 корабль ВМС США.

За период с 22 по 29 декабря американская авиация 12 раз нарушала воздушное пространство Республики Куба, а 23 декабря подводная лодка неустановленной принадлежности вошла в территориальные воды Кубы.

Кубинской разведкой установлено, что в военноморской базе США Гуантанамо снимаются с позиций установки ЗУРС типа "Хок" и частично переводятся на консервацию артиллерия и танки.

По договоренности между правительствами Кубы и США к 27 декабря из Республики Куба закончен вывоз в США 1113 пленных кубинских контрреволюционеров, принимавших участие в нападении на Кубу в районе

Плайя-Хирон. Взамен этого из США на Кубу доставляются медикаменты, медицинское оборудование и питание для детей на сумму 63 млн. долларов.

Соединения и части Группы советских войск несли боевое дежурство, занимались боевой и политической подготовкой, совершенствовали инженерное оборудование и маскировку позиций ЗРВ, продолжали строительство военных городков, учебных баз и оказывали помощь кубинским войскам в подготовке к параду.

Во исполнение решений Президиума ЦК КПСС № П 73/33 от 13.12 и П 75/46 от 27.12 для участия в военном параде кубинской армии, который будет проводиться 2 января 1963 г., в день 4-й годовщины Кубинской революции, от Группы советских войск выделены и готовятся к параду 6 ракет зенитно-ракетного дивизиона, 2 ракеты берегового ракетного дивизиона "Сопка" с расчетами и водителями из личного состава кубинской армии, 3 самолета МиГ-21 и 10 вертолетов Ми-4 с советскими экипажами.

24 декабря тов. Павлов имел беседу с тов. Раулем Кастро, в ходе которой решались вопросы дальнейшего устройства войск Группы, а также ускорения укомплектования учебных подразделений кубинских ВВС для обучения их на передаваемой советской технике из частей аэродромного обслуживания и обеспечения. Тов. Рауль Кастро в беседе с тов. Павловым все время подчеркивал, что кубинцы глубоко преданы нашей партии, Советскому Союзу и что они — наши друзья навеки. Он также заявил, что если бы не помощь Советского Союза, то Кубинская революция могла бы погибнуть.

На переходе морем в Советский Союз с личным составом и автотракторной техникой находятся 5 транспортов.

[...]

*Р. Малиновский
М. Захаров*

А

- А – армія
абб – автобронетанковий батальйон
авіабр – авіаційна бригада
авіатехд – авіаційна технічна дивізія
АГПВ – Арктична група прикордонних військ
адбр – авіадесантна бригада
адн – артилерійський дивізіон
ае – авіаційна ескадрилья
Азерб.П – Азербайджанський прикордонний округ
О
ак – армійський корпус
АО – автономна область
ап – артилерійський полк
арт. – артилерійський
АРУ – Арктичне регіональне управління
атб – автотранспортний батальйон
АТО – артилерійське технічне озброєння

Б

- бз – батальйон зв'язку
Біл.ПО – Білоруський прикордонний округ
БМП – бойова машина піхоти
бр. – бригада
БТР – бронетранспортер

В

- в/ч – військова частина
вад – винищувальна авіаційна дивізія
вае – винищувальна авіаційна ескадрилья
вак – винищувальний авіаційний корпус
вап – винищувальний авіаційний полк
ВБЗ – військово-будівельний загін
ВБУ – військово-будівельне управління

ВГ	– військовий госпіталь
вет. сл.	– ветеринарна служба
від-ня	– відділення
Вір- мен.ПО	– Вірменський прикордонний округ
ВПК	– відділ прикордонного контролю
ВПС	– Військово-повітряні сили
вптадн	– винищувальний протитанковий артилерій- ський дивізіон
ВПШ	– Вища партійна школа
втсп	– важкий танко-самохідний полк

Г

гап	– гаубичний артилерійський полк
гв.	– гвардійський (гвардійська)
госп.	– господарський
Груз.ПО	– Грузинський прикордонний округ
ГУПВ	– Головне управління прикордонних військ

Д

держ.	– державний
ДСПО	– Далекосхідний прикордонний округ
дес	– дослідно-епідеміологічна станція
драе	– дальня розвідувальна авіаційна ескадрилья
ДСРУ	– Далекосхідне регіональне управління
ДТСА- АФ	– Добровільне товариство сприяння армії, авіації і флоту
дшмг	– десантно-штурмова маневрова група

З

Заб.ПО	– Забайкальський прикордонний округ
Заб.РУ	– Забайкальське регіональне управління
завіап	– змішаний авіаційний полк
Зак.ПО	– Закавказький прикордонний округ
Закарп.ПО	– Закарпатський прикордонний округ

- зап. ап – запасний артилерійський полк
заст. – заступник
Зах.ПО – Західний прикордонний округ
ЗГПВ – Західна група прикордонних військ
зенад – зенітна артилерійська дивізія
зенадн – зенітний артилерійський дивізіон
зенал – зенітний артилерійський полк
зрп – зенітний ракетний полк
ЗРУ – Західне регіональне управління

I

- ім. – імені
інж. бат. – інженерний батальйон
інж. сл. – інженерна служба
інт. сл. – інтендантська служба

К

- Казах.ПО – Казахстанський прикордонний округ
Камч.ПО – Камчатський прикордонний округ
кап – корпусний артилерійський полк
квал – корпусний важкий артилерійський полк
КГПВ – Калінінградська група прикордонних військ
кд – кавалерійська дивізія
КДБ – Комітет державної безпеки
КЕС – квартирно-експлуатаційна служба
Кир-гиз.ПО – Киргизський прикордонний округ
киш. – кишлак
кк – кавалерійський корпус
клг. – колгосп
км – кілометр
кнадн – кінно-артилерійський дивізіон
ком. – командир

контр. сл.	– контрактна служба
КОПО	– Кавказький особливий прикордонний округ
кп	– кавалерійський полк
КПП	– контрольний пропускний пункт
КППОС	– курси прискореної підготовки офіцерського складу
КРУ	– Калінінградське регіональне управління
КТП	– контрольно-технічний пункт
КУОС	– курси удосконалення офіцерського складу
КФПО	– Карело-Фінський прикордонний округ

Л

Лен.ПО	– Ленінградський прикордонний округ
Лит.ПО	– Литовський прикордонний округ
лтбр	– легка танкова бригада

М

м.	– місто
м/р	– міська рада
м/сл.	– медична служба
МА	– механізована армія
мадн	– механізований артилерійський дивізіон
мап	– механізований артилерійський полк
мббр	– моторизована бронєбригада
МВК	– міський військовий комісаріат
МВС	– Міністерство внутрішніх справ
мг	– маневрова група
мд	– моторизована дивізія
МДБ	– Міністерство державної безпеки
медсанбат	– медичний санітарний батальйон
медсандн	– медично-санітарний дивізіон
міндн	– мінометний дивізіон
ммг	– мотоманеврова група

моб.	– мобілізаційний
мол.	– молодший
Молд.ПО	– Молдавський прикордонний округ
мп	– механізований полк
МПК	– малий протичовновий корабель
мсб	– мотострілецький батальйон
мсбр	– мотострілецька бригада
мсд	– мотострілецька дивізія
мскбр	– мотострілецька кулеметна бригада
мсп	– мотострілецький полк
Мурм.П	– Мурманський прикордонний округ

Н

надстр.	– надстрокова служба
нар.	– народився
нач.	– начальник
НВР	– начальник воєнного району
НКВС	– Народний комісаріат внутрішніх справ
нп	– населений пункт

О

о.	– острів
оавіатех-	– окремих авіаційний технічний батальйон
оавтр	– окрема автомобільна рота
оатб	– окремих автотранспортний (автотракторний)
обз	– окремих батальйон зв'язку
обл.	– область
ОВГ	– окружний військовий госпіталь
ОВК	– обласний військовий комісаріат
ОВР	– охорона водного району
ОГ	– оперативна група
огв.	– окремих гвардійський
ОГПВ	– окружний госпіталь прикордонних військ

однз	– окремий дивізіон зв'язку
однптг	– окремий дивізіон протитанкових гармат
озенадн	– окремий зенітний артилерійський дивізіон
ОЗПК	– окремий загін прикордонного контролю
оіб	– окремий інженерний батальйон
оісапб	– окремий інженерний саперний батальйон
окбр	– окрема кавалерійська бригада
ОКПП	– окремий контрольний пропускний пункт
олбз	– окремий лінійний батальйон зв'язку
ОМВК	– об'єднаний міський військовий комісаріат
омпмб	– окремий моторизований понтонно-мостовий батальйон
омсб	– окремий мотострілецький батальйон
омцр	– окрема мотоциклетна рота
опз	– окремий полк зв'язку
опрік-	– окрема прикордонна комендатура
оптдн	– окремий протитанковий дивізіон
орвб	– окремий ремонтно-відновлювальний батальйон
орвдн	– окремий ремонтно-відновлювальний дивізіон
ОРВК	– об'єднаний республіканський військовий комісаріат
орз	– окрема рота зв'язку
орозвб	– окремий розвідувальний батальйон
орозвр	– окрема розвідувальна рота
орхз	– окрема рота хімічного захисту
осапб	– окремий саперний батальйон
осбр	– окрема стрілецька бригада
отап	– окремий транспортний авіаційний полк
отб	– окремий танковий батальйон
отбр	– окрема танкова бригада

П

ПВ	– прикордонні війська
пвл	– польова ветеринарна лікарня
Пд.ЗПО	– Південно-Західний прикордонний округ
Пд.СРУ	– Південно-Східне регіональне управління
пдд	– повітряно-десантна дивізія
пдп	– повітряно-десантний полк
ПЗПО	– Північно-Західний прикордонний округ
ПЗРУ	– Північно-Західне регіональне управління
Півн.ПО	– Північний прикордонний округ
ПКПО	– Північно-Кавказький прикордонний округ
ПКРУ	– Північно-Кавказьке регіональне управління
пом.	– помічник
ППГ	– польовий пересувний госпіталь
Приб.ПО	– Прибалтійський прикордонний округ
прикз	– прикордонна застава
прикзг	– прикордонний загін
прикком	– прикордонна комендатура
прикп	– прикордонний пост
ПСКА	– прикордонний сторожовий катер
ПСКР	– прикордонний сторожовий корабель
ПСПО	– Північно-Східний прикордонний округ
ПСРУ	– Північно-Східне регіональне управління

Р

р.	– річка
р. сел.	– робітниче селище
РВК	– республіканський (районний) військовий комісаріат
рем.	– ремонтний
Респ.	– республіка
РЛС	– радіолокаційна станція
р-н	– район

- р-п – радгосп
рприкз – резервна прикордонна застава
рприкп – резервний прикордонний пост

С

- с. – село
с/р – сільська рада
САПО – Середньоазіатський прикордонний округ
Сах.ПО – Сахалінський прикордонний округ
сб – стрілецький батальйон
сд – стрілецька дивізія
сел. – селище
ск – стрілецький корпус
скб – стрілецький кулеметний батальйон
сл. – служба
сmt – селище міського типу
сп – стрілецький полк
спец. – спеціаліст
ср – стрілецька рота
ст. – старший
ст-ця – станиця
ст-я – станція
Сх.ПО – Східний прикордонний округ

Т

- тад – транспортна авіаційна дивізія
Тадж.ПО – Таджикицький прикордонний округ
тап – транспортний авіаційний полк
тб – танковий батальйон
тбр – танкова бригада
тд – танкова дивізія
ТОПО – Тихоокеанський прикордонний округ
ТОРУ – Тихоокеанське регіональне управління
ТОФ – Тихоокеанський флот

- тп – танковий полк
тсп – танко-самохідний полк
Туркм.П – Туркменський прикордонний округ
О

У

- Укр.ПО – Український прикордонний округ
УПВ – Управління прикордонних військ
учприкз – учбова прикордонна застава
учтб – учбовий танковий батальйон

Ф

- фін. – фінансовий
ФПС РФ – Федеральна прикордонна служба Російської
Федерації

Х

- Хаб.ПО – Хабаровський прикордонний округ
хут. – хутір

Ц

- ЦПФ – цивільний повітряний флот

Ч

- Чорн.ПО – Чорноморський прикордонний округ
ЧЦП – частини центрального підпорядкування

Ш

- шбабр – швидкісна бомбардувальна авіаційна бригада
шбап – швидкісний бомбардувальний авіаційний
полк
ШМАС – школа молодших авіаційних спеціалістів
ШСС – школа сержантського складу
ШУОС – школа удосконалення офіцерського складу

Автори

матеріалів до розділів видання
“Загинули на чужині”
(серіалу “Книга Пам’яті України” про громадян,
які загинули у воєнних конфліктах за рубежем)

Вишневська Олена (редактор). *Чужиною забрані долі. Нерозквітла пражька весна. Лабіринтами пірамід і джунглів. У полоні міражів.*

Онопрієнко Станіслав (журналіст). *Навічно в строю.*

Пустовий Ігор (генерал-лейтенант). *Карибський привид третьої світової.*

Скубій Федір (кандидат історичних наук). *Немилосердне жниво сходу. Важкими дорогами тисячоліть. “Банзай” не пройшов. Безсилля мілітаристських амбіцій. Палаючі широти далекохіддя. І ніс Дунай чорні вісті. Підступна тихоокеанська екзотика. Окроплені кров’ю рубезжі.*

Шевченко Володимир (доктор історичних наук). *Гренада, Гренада, Гренада моя. З вікопомною мрією про єдність. На возз’єднання з братами.*

* * *

У додаткових матеріалах розділи “Архівні джерела”, “Умовні позначення та скорочення” – підготовлені Оленою Вишневською та Миколою Калініним.

ЗМІСТ

ВСТУП Чужиною забрані долі	7
НЕМИЛОСЕРДНЕ ЖНИВО СХОДУ Збройний конфлікт на Китайській Східній залізниці (1929)	13
ГРЕНАДА. ГРЕНАДА. ГРЕНАДА МОЯ Інтернаціональна воєнна допомога Іспанії (1936–1939)	19
ВАЖКИМИ ДОРОГАМИ ТИСЯЧОЛІТЬ Воєнна допомога Китаю (1923–1941, 1946–1950)	33
"БАНЗАЙ" НЕ ПРОЙШОВ Відбиття японської агресії в районі озера Хасан (1938)	63
БЕЗСИЛЛЯ МІЛІТАРИСТСЬКИХ АМБІЦІЙ Розгром японських імперіалістів на річці Халхін-Гол (1939)	83
З ВІКОПОМНОЮ МРІЄЮ ПРО ЄДНІСТЬ Події в Закарпатті (1938–1939)	177
НА ВОЗЗ'ЄДНАННЯ З БРАТАМИ Похід Червоної армії в Західну Україну і Західну Бі- лорусію (1939)	209
ПАЛАЮЧІ ШИРОТИ ДАЛЕКОСХІДДЯ Війна в Кореї (1950–1953)	309
І НІС ДУНАЙ ЧОРНІ ВІСТІ Угорські події (1956)	323

ПІДСТУПНА ТИХООКЕАНСЬКА ЕКЗОТИКА Національно-визвольні війни у В'єтнамі (1961–1974)	359
КАРИБСЬКИЙ ПРИВИД ТРЕТЬОЇ СВІТОВОЇ Радянська воєнна допомога Кубі (1962)	369
НЕРОЗКВІТЛА ПРАЗЬКА ВЕСНА Радянський військовий контингент у Чехословаччині (1968)	387
ЛАБІРИНТАМИ ПІРАМІД І ДЖУНГЛІВ Радянська воєнна допомога країнам Африканського континенту (1962–1979)	401
У ПОЛОНІ МІРАЖІВ Радянська воєнна допомога країнам Близького і Середнього Сходу (1956–1982)	413
ОКРОПЛЕНІ КРОВ'Ю РУБЕЖІ Протистояння на острові Даманський (1969)	417
НАВІЧНО В СТРОЮ Загинули при виконанні обов'язку	425
АРХІВНІ ДЖЕРЕЛА	589
УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ ТА СКОРОЧЕННЯ	611

ІСТОРИКО-МЕМОРИАЛЬНЕ БАГАТОТОМНЕ ВИДАННЯ

ЗАГИБЛІ НА ЧУЖИНІ

*Книга Пам'яті України про громадян, які загинули
у воєнних конфліктах за рубезем*

ЗАГАЛЬНА НАУКОВА РЕДАКЦІЯ

академік

П.П. Панченко

заслужений працівник культури України

Р.Г. Вишневський

Відповідальний за випуск

С.П. Онопрієнко

Завідувач наукової редакції

А.Г. Гула

Завідувач сектором

О.В. Вишневська

Провідні наукові редактори

І.М. Вей, В.П. Мілевська

Провідний коректор

А.М. Довгаль

Редакція комп'ютерного забезпечення

Завідувач редакції

М.В. Бойко

Оригінал-макет

М.О. Калінін

Художнє оформлення

А.Р. Вишневський

Комп'ютерна верстка

Є.Ю. Кравченко, Л.А. Мартиненко

Виробничо-технічний відділ

Завідувач відділу

Л.М. Ковба

Технічний редактор

К.В. Писаренко

Організаційно-економічне сприяння

Є.В. Акуленко, Н.І. Антонова, Л.П. Маркова

Рекламне забезпечення

Н.Т. Сечин

Здано на виробництво — 27.11.2003.

Підписано до друку — 10.12.2003.

Формат 84x108¹/₃₂. Папір офсетний № 1.

Умовн. друк. арк. — 33,60. Обл.-вид. арк. — 34,45.

Тираж 15000 прим. Зам. № 3-3107

Пошуково-видавниче агентство «Книга Пам'яті України»

Ідентифікаційний код № 23706180

01030, Україна, м. Київ-30, МСП, вул. Б. Хмельницького, 51 а.

АТ «Віпол»

03151, Україна, м. Київ-151, вул. Волинська, 60